

Univerzita Karlova

Filozofická fakulta

Katedra pomocných věd historických a archivního studia

Diplomová práce

Leoš Zich

Farářské relace z radonického vikariátu z let 1676/77

Relations of parish priests in Radonice vicarage from the years 1676/77

Praha 2017

Vedoucí práce: Doc. PhDr. Zdeněk Hojda, CSc.

Na tomto místě bych chtěl poděkovat vedoucímu mé diplomové práce, panu doc. PhDr. Zdeňku Hojdovi, CSc., za užitečné rady a všestrannou podporu při psaní této práce. Dále děkuji všem pracovníkům I. oddělení Národního archivu za ochotu a velkou trpělivost při předkládání archivního materiálu. Děkuji také Mgr. Janě Kuprové ze SOkA Louny za vlídnost a nevšední ochotu. Dík za ochotné předkládání archválií patří i Mgr. Michaele Balášové ze SOkA Chomutov, i když nakonec nebylo nic z tohoto materiálu v práci využito.

Prohlášení:

Prohlašuji, že jsem tuto diplomovou práci vypracoval samostatně a výhradně s použitím citovaných pramenů, literatury a dalších odborných zdrojů.

V Praze, dne 21. srpen 2017

[vlastnoruční podpis]

.....

Jméno a příjmení

Klíčová slova (česky)

faráři, církevní správa, patronát, vikariát, edice, katolická církev

Klíčová slova (anglicky):

parish priests, ecclesiastical administration, patronage, vicarage, edition, catholic church

Abstrakt (česky)

Hlavním cílem této diplomové práce je předložit edici tzv. farářských relací z Radonického vikariátu z přelomu let 1676/1677. V souvislosti s tím je popsán vznik tohoto historického pramene a územní vývoj Radonického vikariátu od začátku 30. let 17. století do roku 1700. Zbytek práce je věnován některým dílčím aspektům vztahu farářů a patronů (soukromé kaple, hlášení o nekatolicích a veřejných hříšnicích, farní školy).

Abstract (in English):

The main aim of this diploma thesis is to bring an edition of so called reports of parsons (relationes parochorum) of Radonice vicarage from the years 1676/77. In connection with that the thesis describes the origin of this historical source and the territorial development of Radonice vicarage from 1630/31 to the year 1700. The rest of the thesis focuses on some partial aspects of the relation between parsons and their patrons (privat chapells, reports on non-catholics and public sinners, parish schools).

OBSAH

1	ÚVOD	9
2	FARÁŘSKÉ RELACE	10
2.1	DOCHOVÁNÍ STARŠÍ ŘADY FARÁŘSKÝCH RELACÍ	10
2.2	OTÁZKY SUB LITERA A A B	12
2.3	STRUČNÝ POPIS EDITOVANÉHO SVAZKU FARÁŘSKÝCH RELACÍ	13
2.4	PŘÍLOHY FARÁŘSKÝCH RELACÍ	14
2.5	LITERATURA A EDICE TÝKAJÍCÍ SE FARÁŘSKÝCH RELACÍ	22
2.6	PROCES VZNIKU FARÁŘSKÝCH RELACÍ PODLE PATENTU Z 18. 11. 1676 A SKUTEČNÝ PRŮBĚH V RADONICKÉM VIKARIÁTU	27
2.7	ÚČEL FARÁŘSKÝCH RELACÍ A JEJICH POZDĚJŠÍ VYUŽITÍ	32
3	RADONICKÝ VIKARIÁT	34
3.1	KOSTELY A KAPLE VE VIKARIÁTU	34
3.2	FARÁŘI RADONICKÉHO VIKARIÁTU – AUTOŘI RELACÍ	37
3.3	HHRANICE VIKARIÁTU NA PŘELOMU LET 1676 A 1677	40
3.4	ÚZEMNÍ VÝVOJ VIKARIÁTU DO DOBY VZNIKU PRVNÍ ŘADY FARÁŘSKÝCH RELACÍ	44
3.5	ÚZEMNÍ VÝVOJ VIKARIÁTU OD ROKU 1677 DO ROKU 1700	54
4	VZTAHY FARÁŘŮ S PATRONY A JINÝMI VRCHNOSTMI	58
4.1	PATRONÁTNÍ PRÁVO	58
4.2	PATRONI KOSTELŮ VE VIKARIÁTU NA PŘELOMU LET 1676 A 1677	61
4.3	ZÁMECKÉ KAPLE	66
4.4	PATRONI A VRCHNOSTI – HRŠIŠNÍCI A OCHRÁNCI HRŠIŠNÍKŮ?	73
4.4.1	<i>Obecně</i>	73
4.4.2	<i>Nekatolíci</i>	74
4.4.3	<i>Zločinci, veřejní hršišníci</i>	76
5	ŠKOLY A UČITELÉ VE FARÁŘSKÝCH RELACÍCH	79

5.1	OTÁZKY TÝKAJÍCÍ SE ŠKOL	79
5.2	NIŽŠÍ ŠKOLY VE VIKARIÁTU NA PŘELOMU LET 1676 A 1677	81
5.3	PŘIJÍMÁNÍ UČITELŮ	82
	<i>5.3.1 Vyznání víry</i>	<i>85</i>
5.4	POČTY ŽÁKŮ	85
	<i>5.4.1 Vizitace škol farářem</i>	<i>86</i>
5.5	ŠKOLY PODLE RELACÍ Z ROKU 1700	87
6	ZÁVĚR	90
7	PRAMENY A LITERATURA	92
7.1	VYDANÉ PRAMENY	92
7.2	ARCHIVNÍ PRAMENY	92
7.3	LITERATURA	95
7.4	INTERNETOVÉ ZDROJE A POMŮCKY	98
8	EDICE	100
8.1	EDIČNÍ POZNÁMKA	100
8.2	EDICE FARÁŘSKÝCH RELACÍ Z RADONICKÉHO VIKARIÁTU Z LET 1676 A 1677	103
	PŘÍLOHA I.	I
	PŘÍLOHA II.	X
	PŘÍLOHA III.	XIV
	PŘÍLOHA IV.	XV

Seznam zkratek

AM – archiv města

APA – Archiv pražského arcibiskupství

DZV – desky zemské větší

FR – farářské relace

FÚ – farní úřad

JSH – Jihočeský sborník historický

NA – Národní archiv

OSN – Ottův slovník naučný

SOkA – Státní oblastní archiv

SOA – Státní oblastní archiv

Jednotky měření:

d. - denarius

f. - floren

gr. – grosch, grossus

ss. – schock, sexagena

kr./xr. - kreutzer

m. - metzen

str. – strich

vr. - viertel

1 Úvod

Těžištěm této práce je edice staršího svazku tzv. farářských relací z Radonického vikariátu z let 1676/1677, tedy edice zpráv děkanů, farářů a administrátorů far z jižní poloviny Žateckého kraje, kteří v těchto zprávách odpovídali na dvaadvacetibodový dotazník arcibiskupské konsistoře. Tentýž dotazník museli zodpovědět i faráři v ostatních vikariátech Pražské arcidiecéze, takže vznikl v podstatě jednotný popis farní sítě většiny území Čech (bez Litoměřické a Královéhradecké diecéze a Chebska), který nadto rozhodně nezachycuje jen záležitosti čistě církevní. Cílem edice je tedy usnadnit přístup k tomuto prameni (zatím) alespoň pro území jednoho vikariátu. Pramen edituji in extenso, tedy včetně všech příloh. Důvod, proč jsem se rozhodl pro zpracování edice farářských relací právě z tohoto vikariátu, je jednoduchý, můj domov je blízko, rád tímto krajem procházím i projíždím a oproti jiným oblastem Čech to tam poměrně nejlépe znám.

Mým původním úmyslem bylo zpracovat edici obou svazků farářských relací z Radonického (resp. Vilémovského) vikariátu, tedy i relací z roku 1700, postupně se však ukázalo, že to v daném časovém horizontu není (alespoň pro mne) zvládnutelné. Časem bych však chtěl zpřístupnit i tento mladší svazek (ten je zatím ve stavu prostého přepisu).

V souvislosti s edicí se v textu práce věnuji procesu vzniku tohoto pramene, územnímu vývoji vikariátu od jeho vzniku do roku 1700 a také některým zcela dílčím otázkám týkajícím se vztahu farářů a patronů, totiž postavení soukromých (zámeckých) kaplí, odpovídám o z církevního hlediska problematických osobách ve farnosti (nekatolíci, hříšníci) a také některým záležitostem farních škol. Při zpracování těchto dílčích témat jsem vycházel i z oněch mladších relací z roku 1700.

Pramenným základem této práce je archivní materiál tvořící součást fondu Archiv pražského arcibiskupství, jiné fondy byly využity jen doplňujícím způsobem.

Poznámka: Pro účely poznání vzniku farářských relací jsem prošel všechny základní chronologické řady ve fondu APA I (knihy odeslané korespondence, protokoly konsistoře, emanata, recepta, registratura, miscellanea) pokrývající období konce roku 1676 a první poloviny roku 1677 (recepta, registratura a miscellanea i dále) a také parochialia. Materiál týkající se ostatních vikariátů, který v této souvislosti zmiňuji, byl použit jen jako ilustrace, v žádném případě nejde o veškerou korespondenci, která se této věci týká.

2 Farářské relace

2.1 Dochování starší řady farářských relací

Tzv. farářské relace z přelomu let 1676 a 1677 se skládaly ze dvou řad odpovědí, dotazník o čtyřiceti dvou bodech sestavovali sami faráři, triadvacetibodovou zprávu o původu a práci farářů sepisovali okrskoví vikáři. S oběma řadami pak bylo naloženo rozdílně. Zatímco zprávy farářů byly podle vikariátů svázány do knih a z převážné části se proto dochovaly, relace vikářů, jež měly už ze své povahy (obsahující převážně informace o osobách farářů) pro konsistoř krátkodobější význam, zůstaly založeny porůznu mezi spisy a z větší části se zřejmě nedochovaly.¹

Přehled stavu dochování pro Pražskou arcidiecézi by měl být lépe patrný z následující tabulky.²

Kraj ³	Vikariát	Farářské relace ⁴	Vikářské relace
Bechyňsko	České Budějovice	B 12/5	
	Český Krumlov	B 13/2	
	Chýnov	B 11/13	
	Jindřichův Hradec	B 11/18	
	Soběslav	B 13/1	
Boleslavsko	Frýdlant	B 11/10	
	Mladá Boleslav	B 12/11	
Čáslavsko	Kutná Hora	B 12/10	
	Ledeč nad Sázavou	B 12/7	
Chrudimsko	Chrudim	B 12/3	
	Litomyšl	B 11/17	
Kladsko	Kladsko/Schönfeld	B 12/2	
Kouřimsko	Divišov	B 11/14	H 12/5, kart. 4388
	Kostelec nad Labem	B 11/15	H 2/4 II, kart. 4288

¹ Proti farářským relacím jsou mnohem méně objemné, takže nelze vyloučit náhodné nálezy dalších zpráv. Vikářské zprávy ze dvou vikariátů (Horní Slavkov, Kostelec n. Labem) eviduje ve svém soupisu vizitačních zpráv Veronika Semerádová, další (Divišov, Hořovice, Netolice) se skrývají ve fondu APA v chronologické řadě Miscellanea. SEMERÁDOVÁ, Veronika. *Vizitační písemnosti Čech 17. století*. In: SAP 47, č. 1, Praha 1997, s. 198 (zprávy č. 60 a 61).

² Fyzicky jsem měl v rukou svazky farářských relací z vikariátů Horní Slavkov, Loket, Radonice, Rakovník, Stříbro a poněkud odlišné relace z Prahy a všechny uvedené vikářské relace (*sub littera B*). Ostatní cituji podle inventáře k fondu APA I. KOLEKTIV I. ODDĚLENÍ SÚA. *Archiv pražského arcibiskupství díl I., inventář*, Praha 1962. Jména vikariátů uvádím podle inventáře, resp. Šimákových Zpovědních seznamů. Signatury se vztahují, není-li uvedeno jinak, k fondu APA I v NA.

³ Vikariáty se s kraji, zejména v západních Čechách, přesně nekryly.

⁴ Uložení je vždy NA, APA I.

	Poděbrady	B 12/8	
Loketsko	Horní Slavkov	B 12/4	B 10/14
	Loket	B 11/8	
Plzeňsko	Horšovský Týn	B 11/12	
	Klatovy	B 11/9	
	Plzeň	B 13/4a	
	Stříbro	B 12/1	
Podbrdsko	Hořovice	C 90, kart. 875 ⁵	H 12/5, kart. 4388
Prácheňsko	Blatná	B 12/12	
	Netolice	B 12/6	H 12/5, kart. 4388
	Sušice	B 11/16	
Rakovnicko	Rakovník	B 12/9	
Slánsko	Slaný	B 12/13	
Vltavsko	Sedlčany	B 13/3	
Žatecko	Jirkov		
	Radonice	B 11/11	
Praha		B 11/7	

Jak je zřejmo, nejhorší pramenná situace je právě u sousedního vikariátu zabírajícího část Žateckého kraje *trans Egram* – Jirkovského,⁶ z něhož se ze starší vrstvy relací nedochovalo patrně nic.

2.2 Otázky sub litera A a B

Otázky dvačtyřicetibodového dotazníku *sub littera A* je možné rozdělit tematicky do několika skupin:

1. otázky evidenční povahy (1-6, místo, patrocinium, světský patron, farní kostely ve správě, filiální kostely, přiřazené obce s počty duší),
2. zádušní jmění (7-11, jaké, kdo spravuje, skládání účtů, pronájem kostelních pozemků, údržba kostela),
3. veřejné a soukromé kaple (12), otázky

⁵ Pouze zlomek, značně neúplná relace ze Žebráku, která zřejmě pro svou vadnost nebyla pojata do svazku relací (který se nedochoval) a zůstala mezi recepty. NA, APA I, sign. C 90, kart 875, *Sub signo NB: Responsio ad Rubricas 42, promanatas à Venerabili Archi-Ep[iscopu]li Consistorio Pragen[si] mense Decembris 1676, à me Georgio Victora Decano Ziebracensi et Canonico Wissegradensi*, relace datována 13. 2. 1677. Průvodní dopis k relaci v následujícím kartonu: Tamtéž, kart. 876, nedatovaný list děkana Victory, presentatum 16. 2. 1677.

⁶ V literatuře je vikariát v tradici J. V. Šimáka a Antonína Podlahy dodnes převážně nazýván Borecký. Aniž bych se chtěl jakkoliv dotýkat otázky původního jména Jirkova (resp. Červeného Hrádku), používám označení Jirkovský vikariát (vikariát Jirkov), a to především proto, že pod současným názvem je město Jirkov jistě známější.

4. Svátost oltářní a posvěcené hostie (13-14)
5. vybavení kostela v širokém smyslu (15-19, sakristie, inventáře vybavení, posvěcené oltáře, hřbitov, zvony),
6. špitály (20),
7. vnější projevy zbožnosti (21-27, náboženská bratrstva, fundace, anniversaria, zbožné odkazy, zázračné obrazy, procesí, odpustky),
8. majetkové záležitosti obročí a záduší (28-31, příjmy faráře, umenšení příjmů, okupace farních nemovitostí laiky, soupisy příjmů kostela i faráře),
9. pusté kostely (32-33),
10. farní dům (34),
11. farní školy (35-39, zda jsou, dosazování učitele, příjmy školy a učitele, vyznání víry, vizitace škol),
12. kostelní úředníci (40)
13. nekatolíci a veřejní hříšníci (41-42).

Dotazník *sub littera B*, který měli vyplňovat okrskoví vikáři, obsahoval dvacet tři otázek, jež se primárně týkaly osobních poměrů a plnění povinností jednotlivých farářů, ale některé odpovědi musely mít vztah i k obecnějším poměrům ve farnosti – zda je farář po jazykové stránce schopen vyhovět všem svým farníkům, zda káže, provádí katechezi, má a vede matriky atp.

Poněkud odlišný formulář dotazníku byl určen pro pražské faráře. Zatímco formuláře určené pro faráře ve vikariátech a okrskové vikáře měly čtyřicet dva (*littera A*) a dvacet tři otázek (*littera B*), měl pražský dotazník, datovaný 7. prosince 1676, otázek třicet tři a třináct.⁷ Obsahově se ovšem oba formuláře v podstatě shodovaly, a to i v pořadí tematických okruhů. Větší rozdíly lze pozorovat v druhé části dotazníku, která je v případě Prahy zřetelně stručnější. To zřejmě souviselo s tím, že se oproti zbytku diecéze lišila osoba povinná na tyto otázky odpovědět. V diecézi na otázky *sub littera B* odpovídali v roce 1676/77 okrskoví vikáři, v Praze měli na třináct otázek týkajících se života farářů podat odpovědi faráři sami.⁸ Tento postup byl podmíněn tím, že pražská města nespádala pod žádného z okrskových

⁷ Otázky pro pražské faráře jsou jednak zapsány v registrech odeslané korespondence, jednak se zachovaly v emanatech. NA, APA I, sign. A 1/2, f. 123v-126r. Tamtéž, sign. C 5, kart. 45, *Rubricae, ad quas parochi Pragenses exactam et accuratam Archi-E[pi]scopo Consistorio dare tenebuntur rela[tio]nem in scriptis intra unum mensem ab acceptis his patentibus computandum.*

⁸ Srv. úvod druhé části dotazníku „*Informatio, quam quivis parochus Pragensis tenebitur dare ipsemet Cels[issi]mo Principi in scriptis sub suo sigillo, ad sequentia puncta intra unum mensem ab acceptis his patentibus computandum.*“

vikářů. Pozoruhodné je, že do svazku relací pražských farářů⁹ se ve dvou případech dostaly i odpovědi na tento druhý dotazník.¹⁰

2.3 Stručný popis editovaného svazku farářských relací

Předmětem edice je svazek farářských relací z Radonického vikariátu z přelomu let 1676 a 1677, který je dnes uložen v I. oddělení Národního archivu ve fondu *Archiv pražského arcibiskupství I* (dále jen „APA I“).¹¹ Tato kniha byla někdy v minulosti především ve spodní části značně poškozena vlhkostí, čímž byla úplně zničena nejspodnější část knižního bloku. Na konci 50. let 20. století byla kniha restaurována, listy byly vyztuženy hedvábnou sítinkou a dolity papírem. Desky knihy pocházejí z této doby, na jejich vnější stranu byl však nalepen původní pergamen (torzo pozdně středověkého hudebního liturgického rukopisu).¹² Současné rozměry rukopisu jsou zhruba 31x21 cm (desky), resp. 30x18,5 cm (knižní blok).

Kniha, jež vznikla jako codex mixtus svázáním dvaceti osmi zpráv jednotlivých farářů vikariátu nebyla původně foliována ani paginována, jen jednotlivé relace byly očíslovány a na závěr byl připojen obsah; v nové době (patrně v souvislosti s restaurací) byl svazek tužkou profoliován (231 folií) a na předsádce opatřen novým obsahem.¹³

2.4 Přílohy farářských relací

Většina relací (nejen) z Radonického vikariátu je provázena přílohami; k připojení příloh ostatně přímo vybízely dvě otázky – šestnáctá (inventáře kostelního vybavení) a jednatřicátá (soupisy majetku a příjmů kostela i faráře).¹⁴ Nejčastěji byly zařazovány opravdu inventáře a soupisy majetku a příjmů (urbáře), jež se v editovaném svazku v přílohách vyskytují o něco řidčeji (Chyš, Blšany, Žlutice, Měcholupy, Nahořečice, Údrč, Valeč), a

⁹ NA, APA I, sign. B 11/7. Svazek obsahuje relace farářů z Týnského chrámu, od sv. Jindřicha, od kostela Přenesení sv. Václava na Malé Straně, od Panny Marie Na Louži, od sv. Martina, od sv. Štěpána a od sv. Vojtěcha většího.

¹⁰ Tamtéž, f. 77r-79v (Joannes Wenceslaus Olomucky, farář od sv. Martina, jen osobní dotazník, relace chybí). Druhý osobní dotazník, který o sobě sepsal farář od sv. Vojtěcha Mathias Benedictus Boleluczky, je vložen za jeho relací za foliem 103.

¹¹ NA, APA I, sign. B 11/11. Dále citováno jen jako „FR 1676.“ Mladší svazek farářských relací z téhož vikariátu (Tamtéž, sign. B 13/18) cituji jako „FR 1700.“

¹² Údaje o restauraci jsou uvedeny na zadním přideštní knihy (provedl F. Ramaisl).

¹³ Odchytky ve foliaci, odchytky ve velikosti listů atp. označuji na příslušných místech edice v poznámkách.

¹⁴ Srv. přílohu I.

výtahy ze zádušních účtů, jež měly zřejmě nahrazovat. Se soupisy příjmů souvisí i jiná opakující se příloha – prohlášení faráře o neodvádění desátků patronem (Chyšě, Žlutice, Liběšice, Valeč). Přílohy se však mohly týkat i jiných otázek z dotazníku, byla-li potřeba něco doložit; např. k relaci ze Žlutic byly přiloženy opisy důležitých dokumentů (listiny a výpisů z desk zemských), týkajících se městského špitálu.¹⁵ Některé z relací naproti tomu vůbec žádné přílohy nemají, což však může být do jisté míry jen zdánlivé, protože farář mohl inventář nebo popis příjmů začlenit přímo do odpovědi,¹⁶ nebo (na 31. otázku) odpovědět negativně.

Rozsah těchto příloh se velmi výrazně lišil, lišilo se zjevně i to, kdo je psal – opisy kostelních účtů, ale často i některé inventáře jsou psány jinou rukou než rukou faráře, nejspíše rukou některého z vrchnostenských úředníků. I potenciální využitelnost těchto příloh v historickém bádání je různá. Patrně ze všeho nejzajímavější jsou „nepravidelné“ přílohy, tedy ty, jež byly buď z nějakého zvláštního důvodu (potřeba něco doložit), nebo jen pro pečlivost autora připojeny jen k některé relaci – v souvislosti s editovaným svazkem mám na mysli jednak opis pozdně středověkého privilegia pro ves Semtěš (Žlutice), ale také inventáře farních knihoven (Doupov, Liběšice, Údrč) a ojedinělý inventář farní školy (Údrč). Ovšem i obsah obvyklých inventářů kostelního vybavení a zádušních účtů může být dobře využit (zmínky o oltářích, sochách a jiném kostelním vybavení, ale třeba i ojedinělé doklady o kostelních krádežích, trestání práce ve svátek atp.). Pro mnohé lokality, zvláště tam, kde se z této doby nedochoval dobře materiál vrchnostenské správy, mohou být tyto přílohy také užitečným pramenem pro místopisné bádání.

Jako příklad uvádím na následujících stránkách heslovitý přehled příloh k jednotlivým farářským relacím z Radonického vikariátu. Jeho cílem je usnadnit orientaci v tomto materiálu a neklade si nárok na naprostou diplomatickou přesnost.

1. Radonice

uvnitř:

inventář kostela v Radonicích (f. 3r-v)

inventář kostela v Želině (f. 4r)

(latinsky, rukou děkana)

2. Žatec

připojeno za relaci:

inventář děkanského kostela v Žatci (f. 11r-v)

---

¹⁵ Na fol. 104r-110r.

¹⁶ Např. inventář v odpovědi č. 16 u Žaboklik na f. 184r.

inventář kostela v Radíčovsi[?] (f. 11v, začátek zničen)
inventář filiálního kostela ve Velké Černoci (f. 11v-12r)
inventář kaple ve Staňkovicích (f. 12r)
inventář kaple v Holedečku (f. 12r)
(latinsky, rukou děkana)

3. Jesenice

připojeno za relaci:

zádušní účet kaple v Krtech (f. 15v-16r)

příloha:

inventář děkanského kostela v Jesenici (f. 18r-19v)
inventář kostela v Žihli (f. 19v-20v)
inventář kostela ve Stebně (f. 21r-v)
inventář kostela v Blatně (f. 21v-22v)
inventář kostela v Bílenci (f. 22v)
inventář kostela ve Velké Chmelištné (f. 23r)
inventář kaple v Ostrovci (f. 23r-v)
inventář kaple v Podbořánkách (f. 24r-v)
inventář kaple sv. Filipa a Jakuba v Žihli (f. 25r-v)
inventář kaple v Krtech (f. 25v)
inventář kaple Všech Svatých na Zámeckém vrchu (f. 25v)
inventář zámecké kaple v Petrohradu (f. 25v-26r)
inventář špitální kaple v Petrohradu (f. 26r)
(všechny přílohy německy)

4. Chyše

přílohy:

Littera A:

urbář farního kostela v Chyši (f. 32r-33v)

Littera A, num. 2:

urbář špitálního kostela v Chyši (f. 34r-v)

Littera B:

urbář farního kostela v Lubenci (f. 35r-v)

Littera C:

prehled desátků příslušejících faráři v Chyši (f. 38r)

Littera D, num. 1:

inventář sakristie farního kostela v Chyši (f. 38v)

Littera D, num. 2:

inventář farního kostela v Lubenci (f. 39r)

Littera D, num. 3:

inventář kaple ve Struhařích (f. 39v)

Littera D, num. 4:

inventář kaple v Přibenicích (f. 39v)

prohlášení o dlužných desátcích (f. 40r)

(všechny přílohy, až na jeden německý vpisek, latinsky, jinou rukou než relace)

5. Cítoliby

uvnitř:

inventáře kostelů Cítoliby, Chlumčany (f. 45r)¹⁷

(latinsky, jinou rukou než relace)

6. Dolany

uvnitř:

inventáře kostelů Dolany, Soběsuky, Kněžice (f. 48v-49r)

(latinsky, rukou faráře)

přílohy:

zádušní účet kostela v Dolanech (f. 53r-56v)

zádušní účet kaple v Lomazicích (f. 57r-60v)

zádušní účet kostela v Kněžicích (f. 61r-68v)

(německy)

7. Blšany

přílohy:

soupis pozemků fary a školy v Letově (f. 71r-72r)

inventář farního kostela v Letově (f. 72v-73r)

urbář farního kostela v Letově (f. 73v-74r)

inventář farního kostela v Blšanech (f. 75r-v)

inventář kaple sv. Václava (f. 75v)

soupis farních pozemků a desátků v Blšanech a u kaple sv. Václava (f. 76r)

výtah ze zádušních účtů farního kostela v Blšanech spolu s kaplí sv. Václava (f. 77r-v)

výtah ze zádušních účtů kostela v Morech (f. 79r)

---

¹⁷ Snad byl i stručný inventář kostela v Brlohu, který zanikl.

inventář kostela v Morech (f. 80r-v)

farní pozemky a desátky v Morech (f. 80v)

(vše německy)

8. Kozlov

připojeno:

Littera A:

inventář farního kostela v Kozlově (f. 83v)

(německy, rukou faráře)

9. Luka

vevázáno uvnitř (obráceně):

Littera A:

inventář farního kostela v Lukách (f. 87v-r)

inventář filiálního kostela v Radošově (f. 87r)

Littera B:

urbář farního kostela v Lukách (f. 88v-r)

urbář filiálního kostela v Radošově (f. 88r)

(německy, rukou faráře)

10. Žlutice

přílohy:

Littera A:

urbář a inventář farního kostela ve Žluticích (f. 96r-v)

Littera B:

urbář a inventář kaple Nejsvětější Trojice tamtéž (f. 97r)

Littera C:

urbář a inventář kaple Všech Svatých v býv. Bakově (f. 97r-v)

Littera D:

urbář a inventář kostela sv. Kříže v Kobylé (f. 97v)

Littera E:

urbář a inventář kaple sv. Mikuláše v býv. Střídce (f. 98r)

Littera F:

urbář a inventář kaple v Čichalově (f. 98r)

[Littera G:]

dtto zámecké kaple sv. Václava (f. 98r, prakticky zničeno)

urbář špitálu ve Žluticích (f. 98v)

Littera H:

soupis příjmů faráře podle smlouvy se žlutickou městskou radou, farní pozemky a desátky (f. 99r-v)

Littera I:

soupis školních příjmů (f. 100r-v)

prohlášení o dlužných desátcích (f. 102r)

výtah z městských účtů za rok 1644 ohledně výživy faráře (f. 103r)

(latinsky, rukou faráře)

ověřený opis výpisu z desek zemských týkající se žlutického špitálu a jeho statků (f. 104r-105v)

ověřený[?] opis výpisu z desek zemských obsahující výňatek z testamentu Adama Jiřího Kokořovce, týkající se odkazu vsi Domašín žlutickému kostelu (f. 106r-107v)

opis privilegia pro poddané ze vsi Semtěš (f. 108r-110v)

(česky, ověřovací klausule latinsky)

11. Libědice

příloha:

inventář kostela v Libědicích (f. 113r-114v)

(latinsky, rukou faráře)

12. Liběšice

přílohy:

prohlášení o dlužných desátcích (f. 120r-121v)

inventář farního kostela v Liběšicích (f. 122r)

soupis knih kostela v Liběšicích (f. 122v)

inventář kostela v Dobříčanech (f. 123r)

inventář filiálního kostela v Hradišti (f. 124r)

inventář kaple sv. Anny v Liběšicích (f. 125r)

inventář kaple Nanebevzetí Panny Marie v Tuchořicích (f. 125r)

(latinsky, rukou faráře)

13. Měcholupy

uvnitř:

inventář kostela v Měcholupech (f. 127r)

inventář kostela v Želči (f. 127r-v)

inventář filiálního kostela v Nečemicích (f. 127v)

inventář kaple v Deštinici (f. 127v)

(latinsky, rukou faráře)

přílohy:

Littera B:

soupis příjmů a pozemků (výtah z urbáře) kostelů v Želči a Nečemicích (f. 130r-v)

soupis příjmů faráře (f. 132r-133v)

(německy)

14. Veliká Ves

příloha:

inventář kostela ve Veliké Vsi (f. 139r-v)

(latinsky, stejnou rukou jako relace)

15. Mašťov

přílohy nejsou

16. Nahořečice

příloha:

výtah z kostelní knihy – příjmy kostela, inventář kostela, příjmy faráře, příjmy učitele (f. 149r-150v)

(německy, latinské přípisky rukou relace)

17. Opočno

uvnitř (obráceně):

inventář kostela v Opočně (f. 152v-r)

torzo stručných inventářů kostelů v Lipenci a Hřivicích (f. 152r)

(latinsky, stejnou rukou jako relace)

18. Buškovice

připojeno:

inventář farního kostela v Buškovících (f. 156v)

inventář farního kostela ve Vroutku (f. 157r)

(latinsky, rukou faráře)

19. Podbořany

přílohy:

inventář filiálního kostela v Očihově (f. 160r-v)

příjmy kostela v Očihově (f. 161r)

příjmy špitálu v Podbořanech (f. 162r-v)

inventář kostela v Podbořanech (f. 164r-167v)
příjmy a pozemky kostela v Podbořanech (f. 168r)
(německy)

20. Nepomyšl

přílohy:

inventář farního kostela v Nepomyšli (f. 172r-v)
inventář filiálního kostela v Kryrech (f. 172v)
inventář filiálního kostela v Zlovědicích (f. 173r)
inventář filiálního kostela v Soběchlebech (f. 173r-v)
inventář kaple v Běsně (f. 173v)
(latinsky, rukou relace)

21. Rabštejn

příloha:

Littera A:

inventář farního kostela v Rabštejně (f. 178r-179v)
inventář filiálního kostela v Močidleci (f. 179v)
(německy, patrně rukou relace)

22. Pšov

přílohy nejsou

23. Žabokliky

v rámci odpovědi:

inventáře kostelů v Žaboklikách a Břežanech (f. 184r)
(latinsky, rukou faráře)

24. Žďár

uvnitř:

inventář kostela ve Žďáru (f. 187v-188v)
inventář filiálního kostela v Turči (f. 188v-189r)
(latinsky, rukou relace)

25. Doupov

přílohy:

inventář kostela v Doupově (f. 196r-197v)
inventář filiálního kostela v Tocově (f. 197v)
inventář filiálního kostela v Zakšově (f. 198r)
soupis knih na faře v Doupově (f. 198r-v)

(přílohy německy)

26. Údrč

přílohy:

Littera A:

zádušní účet kostela v Údrči (f. 202r-204v)

Littera B:

inventář kostela, fary a školy v Údrči (kostel f. 206r-208v, fara f. 209r, soupis farních knih f. 209v, škola f. 210)

Littera C:

urbář kostela v Údrči (f. 211r-212v)

(přílohy německy)

27. Vilémov

uvnitř:

inventář kostela ve Vilémově (f. 215r)

inventář filiálního kostela v Podlesicích (f. 215v)

(latinsky, rukou faráře)

28. Údrč

přílohy:

Littera A:

inventář farního kostela ve Valči (f. 222r-v)

Littera B:

inventář farního kostela ve Skytalech (f. 223r-v)

Littera C:

inventář filiálního kostela v Lochotíně (f. 224r-v)

[Littera D:]

prohlášení o dlužných (zadržovaných) desátcích (f. 226r-227v)

Littera E:

soupis farních příjmů z obvodů kostelů ve Valči, Skytalech a Lochotíně (f. 228r-229v)

(latinsky, rukou faráře)

2.5 Literatura a edice týkající se farářských relací

Ve starší době čerpali z farářských relací (a z arcibiskupského archivu vůbec) především katoličtí historici-kněží. Jednou z prvních publikací, která se týkala těchto relací,

byla, což se může zdát poměrně neobvyklé, edice svazku mladší řady farářských relací z Chrudimského vikariátu, již vydal už roku 1904 František Krásel.¹⁸ Kniha je označena jako první svazek, Kráslovým cílem bylo zřejmě vydat postupně celé farářské relace z roku 1700, k tomu však nedošlo.¹⁹ Podnětem k vydání nebyl pro Krásela jen historický a historicko-kulturní význam pramene, ale i jeho důkazní síla – edice měla také pomoci farářům jeho současnosti k obraně církevních práv[!].²⁰ Pokud jde o Kráselův ediční aparát a ediční techniku, nedá se ani říci, že by odpovídal době vzniku edice. Ta je toliko uvedena stručnou latinskou předmluvou stručně pojednávající o činnosti arcibiskupa Breunera, shrnující zadání a obsah dotazníku a zdůvodňující vydání pramene.²¹ Knihu uzavírá nejstručnější obsah – seznam farářských relací. Zprávy farářů samotné vydal editor tak, jak „leží a běží,“ tzn., že se kupř. držel relací i v tom, zda opisují či neopisují i otázky, zachovával i způsob číslování (tj. někde např. 1o, jinde Primo, jinde 1....) a, což působí naopak spíše „moderně,“ neměnil ortografii podle úzu své doby.²² Největší slabinou edice je úplná absence rejstříků a vysvětlivek, i tak se však samozřejmě pracuje snadněji s edicí než s rukopisem.

Z farářských relací v této době hojně čerpal také další církevní historik, Antonín Podlaha, a to především ve své knize o pražské arcidiecézi za arcibiskupa Breunera – publikoval v knize znění dvaadvaceti otázek, na základě relací z roku 1700 sestavil topografii arcidiecéze a také použil různých údajů z relací jako ilustračního materiálu.²³ Mladší i starší farářské relace ostatně Antonín Podlaha využil už ve své nedokončené řadě *Posvátná místa království Českého*.²⁴

Mezi kněží-historiky patřil také Johann Schlenz, který kromě toho, že farářských relací užil jako jednoho z pramenů pro svou velkou práci o patronátním právu,²⁵ také

¹⁸ KRÁSEL, František, ed. *Districtus Chrudimensis: responsa ad 42 puncta a consistorio archiepiscopali anno 1700 venerabili clero proposita. Pars I, Sub vicario Chrudimensi*. Praha, 1904.

¹⁹ Srv. dobovou recenzi Jindřicha Skopce v ČKD 1905, s. 75-79. Edice je v podstatě prostým přepisem textu relací, navíc obsahuje jen krátký latinský úvod.

²⁰ Tamtéž, s. VI-VII.

²¹ Tamtéž, s. V-VII.

²² Edici jsem ovšem s rukopisem neporovnával, vycházím jen z toho, jak se jeví.

²³ PODLAHA, Antonín. *Dějiny arcidiecése pražské od konce století XVII. do počátku století XIX. Díl I, Doba arcibiskupa Jana Josefa hrab. Breunera (1694-1710). Část I*. Praha, 1917.

²⁴ PODLAHA, Antonín. *Posvátná místa Království českého: dějiny a popsání chrámů, kaplí, posvátných soch, klášterů i jiných pomníků katolické víry a nábožnosti v Království českém. Řada první, Arcidieceze Pražská*. Praha, 1907-1913. 7 svazků.

²⁵ SCHLENZ, Johann. *Das Kirchenpatronat in Böhmen*. Praha, 1928.

publikoval část materiálu z relací z vikariátu Frýdlant.²⁶ V tomto článku autor kromě úvodu, probírajícího farářské relace jako pramen, představil důležitější články obsahu starších relací farářů z Liberce a z Rokytnice nad Jizerou rozdělené podle tematických skupin (obecné, kostely, hřbitovy, zvony, příjmy kostela, správa příjmů, příjmy faráře, farní domy, školské záležitosti, kostelní personál, špitály, projevy zbožnosti), přičemž na závěr doplnil přehled podstatnějších změn z mladší řady relací.²⁷

V šedesátých letech 20. století na význam farářských relací upozornil ve dvou článcích Václav Ryněš, přičemž v prvním případě zmínil některé možnosti využití těchto relací a podal výťah z odpovědí týkajících se nekatolíků a někdejších nekatolických kostelů²⁸ a v druhém založil na farářských relacích svůj výklad o zázračných obrazech v době baroka.²⁹ Během následujícího desetiletí publikovala několik článků, všímajících si farářských relací jakožto pramene pro historickou demografii, Eliška Čáňová.³⁰ O několik let později vyšel článek, v němž mohl Václav Bartůšek zachytit na základě relací farářů síť škol na Podblanicku na konci 17. století.³¹ V průběhu 90. let 20. století pak vyšly i práce, týkající se určitých charakteristických složek barokní zbožnosti, jejichž autoři podstatně čerpali z farářských relací, jež se svou strukturou k tomu přímo nabízely: Jiří Mikulec i jejich prostřednictvím zmapoval síť náboženských bratrstev v pražské arcidiecézi na konci 17. století,³² Jan Royt pak mohl i s pomocí odpovědí na 25. otázku relací přistoupit k tématu milostných obrazů v 17. a 18. století.³³ Do tohoto desetiletí spadá i studie Veroniky Semerádové, věnovaná

²⁶ SCHLENZ, Johann. *Das Reichenberg-Friedländer Vikariat gegen Ende des 17. Jahrhunderts*. Mitteilungen des Vereins für Heimatkunde des Jeschken-Isergaues 18, 1924, s. 9-16, 53-59.

²⁷ SCHLENZ, Johann. *Das Reichenberg-Friedländer Vikariat gegen Ende des 17. Jahrhunderts*. Mitteilungen des Vereins für Heimatkunde des Jeschken-Isergaues 18, 1924, s. 9-16, 53-59. S jistou licencí lze Schlenzův přístup přirovnat k mnohem pozdější edici Tereziánského katastru.

²⁸ RYNEŠ, Václav. *Málo využitý pramen vlastivědného poznání (Farářské relace z let 1676–1677 a 1700–1701)*. In: Acta regionalia 1965, s. 106–113.

²⁹ RYNEŠ, Václav. *"Imagines miraculosae" doby pobělohorské*. In: Český lid 54, 1967, s. 182-193.

³⁰ ČÁŇOVÁ, Eliška. *Prameny pro demografickou statistiku v archivu pražského arcibiskupství*. In: Historická demografie. Roč. 4, (1970), s. 19-32. TÁŽ. *K problematice studia zповědních seznamů arcibiskupství pražského jako pramene pro demografickou statistiku*. In: Historická demografie. Roč. 5, (1971), s. 47-60.

³¹ BARTŮŠEK, Václav. *Vývoj školství na Podblanicku ve druhé polovině 17. století a v první třetině 18. století*. In: Sborník vlastivědných prací z Podblanicka, roč. 19, Praha 1978, s. 185-212.

³² MIKULEC, Jiří. *"Piae confraternitates" v pražské arcidiecézi na sklonku 17. století*. Folia Historica Bohemica 15, (1991) s. 269-342. Přehledné shrnutí v MIKULEC, Jiří. *Barokní náboženská bratrstva v Čechách*. Praha, 2000.

³³ ROYT, Jan. *Obraz a kult v Čechách 17. a 18. století*. Vyd. 1. Praha, 1999. Doplněné a přepracování této knihy vyšlo v roce 2011.

rozboru vizitačních písemností pražské arcidiecéze v letech 1623-1694. Farářské relace samé (tj. odpovědi farářů na 42 otázek), sice do své práce autorka nezahrnula, zato však v připojeném soupisu vizitačních zpráv zachytila dvě „vikářské relace“ – odpovědi okrskových vikářů na 23 otázek, týkajících se života farářů, torzo druhé, méně známé části dotazníkové akce z přelomu let 1676/77.³⁴

V poslední době jsou farářské relace jako historický pramen už využívány častěji, zejména jako základní pramen pro poznání farní správy na určitém teritoriu. O farnostech na Pelhřimovsku (v hranicích dnešního okresu) psala Irena Krčilová,³⁵ vikariátům Prácheňského kraje se věnoval Martin Zeman,³⁶ který se relacemi zabýval i z hlediska historické demografie. Z této skupiny prací je třeba připomenout především výbornou monografii Pavly Stuchlé o Prachatickém vikariátu, v níž rozebrala rozličné záležitosti praktického fungování far i vikariátu.³⁷ Podstatná část této knihy se týká otázek patronátu, kostelního jmění a beneficí, témat, jež ve své disertační velmi v rámci Třeboňského panství podrobně rozebral Pavel Pumpr, který však čerpal především z písemností patrimoniální provenience, farářské relace byly použity spíše jako srovnávací pramen.³⁸ Farářské relace jsou dnes už pravidelněji používány jako jeden ze základních pramenů pro práce z oboru lokálně orientovaných církevních dějin raného novověku – příkladem lze zmínit práce Markéty Holubové,³⁹ Lenky Martínkové⁴⁰ nebo Marie Tošnerové.⁴¹ K výše uvedeným pracím Pavly Stuchlé a Martina

³⁴ SEMERÁDOVÁ, Veronika. *Vizitační písemnosti Čechy 17. století. (Farní kostely a farní klérus pražské arcidiecéze v letech 1623 - 1694)*. In: Sborník archivních prací. Roč. 47, č. 1 (1997), s. 125-204. Jde o položky soupisu č. 60 a 61, zprávy z vikariátů Kostelec n. Labem a Horní Slavkov. Autorka přitom rozebrala i formulář těchto zpráv.

³⁵ KRČILOVÁ, Irena. *Katolická farní organizace na Pelhřimovsku v letech 1677 a 1700 ve světle farářských relací*. In: Vlastivědný sborník Pelhřimovska č. 12 (2001), s. 121-136.

³⁶ ZEMAN, Martin. *Farnosti a farní duchovenstvo vikariátu Blatná a Netolice ve světle farářských relací 1676 a 1700 (Příspěvek k dějinám farní správy)*. In: Celostátní studentská vědecká konference Historie 2000. České Budějovice 2001, s. 71-96. TÝŽ. *Prácheňsko ve světle farářských relací. Církevní správa a náboženský život na přelomu 17. a 18. století*. JSH 72, 2003, s. 14-34.

³⁷ STUHLÁ, Pavla. *Prachatický vikariát 1676-1750: vybrané otázky církevní správy*. Praha, 2004.

³⁸ PUMPR, Pavel. *Beneficia, záduší a patronát v barokních Čechách: na příkladu třeboňského panství na přelomu 17. a 18. století*. Brno, 2010.

³⁹ HOLUBOVÁ, Markéta. *Panna Marie Svatohorská: příspěvek k barokním vazbám jezuitské rezidence a poutního místa*. Praha, 2015.

⁴⁰ MARTÍNKOVÁ, Lenka. *Dějiny pelhřimovského děkanství v letech 1620 až 1790*. In: Vlastivědný sborník Pelhřimovska, Pelhřimov, č. 12 (2001), s. 3-46.

⁴¹ TOŠNEROVÁ, Marie. *Farní správa na Berounsku a jej vývoj po Bílé hoře (1620-1713)*. In: *Minulostí Berounska*, Beroun, roč. 11, (2008,) s. 43-71.

Zemana lze přiřadit i mladší tiskem nevydanou disertační práci Pavla Zahradníka, zaměřenou na vývoj ve východních Čechách.⁴²

Farářským relacím se se pochopitelně nevyhnul ani Jiří M. Havlík, autor biografie arcibiskupa Jana Fridricha z Valdštejna, který celou akci spojuje se snahou nového arcibiskupa poznat arcidiecézi; navíc měla být zjištění učiněná z relací základem arcibiskupova memoranda o stavu církevní správy v Čechách z 1. července 1678, určeného pro císaře Leopolda.⁴³

V poslední době také uvažovala o možném zachycení středověkého stavu ve farářských relacích Hana Pátková, jež pak z těchto relací vyšla při rekonstrukci farních obvodů v pozdním středověku na Podbrdsku a ve Slánském a Rakovnickém kraji.⁴⁴

Pochopitelně byly farářské relace použity jako pramen i pro některé vysokoškolské kvalifikační práce, zabývající se duchovní správou na určitém území (Blanka Šamatová, Martin Zeman),⁴⁵ náboženskými poutěmi (Pavel Kuchta),⁴⁶ nebo středověkou farní sítí (Ondrej Mandzák, Jiří Vlasák).⁴⁷

Tento stručný výčet literatury vztahující se k farářským relacím snad alespoň trochu naznačil některé možnosti využití tohoto pramene a ospravedlnil vznik této edice, jež by měla usnadnit přístup k tomuto prameni. Přicházejí v úvahu samozřejmě i další témata, k jejichž

---

⁴² ZAHRADNÍK, Pavel. *Rekatolizační praxe v lokální perspektivě - Vztah rekatolizace a obnovy církevní správy v Boleslavském kraji a severní části Hradeckého kraje (vybrané otázky)*. Disertační práce. Praha 2016.

⁴³ HAVLÍK, Jiří M. *Jan Fridrich z Valdštejna: arcibiskup a mecenáš doby baroka*. Praha, 2016, s. 123-126.

⁴⁴ PÁTKOVÁ, Hana. *Aktuální informace nebo obraz dávných dob?: možnosti využití farářských relací pro studium středověku na příkladu Podbrdsku roku 1700*. In: *Paginae historiae*, Praha, sv. 22, č. 2 (2014), s. 379-386. PÁTKOVÁ, Hana. *Farní obvody na Slánsku a Rakovnicku v pozdním středověku: možnosti využití raně novověkých tzv. farářských relací k rekonstrukci jejich územního rozsahu*. In: *Sborník archivních prací*. Roč. 65, č. 2 (2015), s. 307-339. Protože Slánsko a Rakovnicko tvořily východní a jižní hranici Radonického vikariátu, dotýká se obsah této studie přímo i této práce.

⁴⁵ ŠAMATOVÁ, Blanka. *Vikariáty Český Krumlov a České Budějovice ve světle farářských relací: příspěvek k poznání duchovní správy a náboženského života Bechyňského kraje ve druhé polovině 17. a počátkem 18. století*. Diplomová práce. České Budějovice, 2004. ZEMAN, Martin.: *In sinu sanctae matris ecclesiae. Příspěvek k dějinám církevní správy a náboženského života Prácheňského kraje ve vikariátech Blatná a Netolice na přelomu 17. a 18. století ve světle farářských relací*. Diplomová práce. České Budějovice, 2001. Vedoucím těchto prací byl Miroslav Novotný.

⁴⁶ KUCHTA, Pavel. *Tradice náboženského putování laiků. Procesí a poutě v 17. století v jižních Čechách na základě farářských relací*. Bakalářská práce, Praha 2011. (vedoucí práce Jiří Mikulec)

⁴⁷ MANDZÁK, Ondrej. *Rakovnický děkanát v pozdním středověku*. Diplomová práce. Praha, 2014. VLASÁK, Jiří. *Prácheňský děkanát v pozdním středověku*. Diplomová práce. Praha, 2015. (vedoucí práci Hana Pátková)

studiu by bylo možné relací užít, nedávno např. upozornil Vladimír Mañas na význam inventářů, jež jsou občas součástí farářských relací, pro dějiny hudby.⁴⁸

2.6 Proces vzniku farářských relací podle patentu z 18. 11. 1676 a skutečný průběh v Radonickém vikariátu

Vlastní zadání postupu vypracování farářských relací obsahoval arcibiskupský patent z 18. listopadu 1676,⁴⁹ adresovaný okrskovým vikářům.⁵⁰ Vikáři se měli, bylo-li jich v kraji víc (což byl právě případ Žatecka), po obdržení patentu sejít a navzájem se informovat o farách svěřených jejich doзору. Zvláště měli věnovat pozornost uvolněným (opuštěným, zanedbaným) farním i filiálním kostelům, měli totiž pak sdělit konsistoři, ke kterému z jejich obvodů by správa takového kostela mohla být nejlépe přidělena. Navíc měli vikáři konsistoři navrhnout eventuální vhodnější rozvržení svých vikariátů, aby mohl být konečně vytvořen přesný soupis všech kostelů a beneficí.⁵¹

Po provedení výše uvedeného bylo úkolem každého vikáře svolat k určitému datu všechny faráře svého obvodu a na shromáždění jim pak nadiktovat (sdělit) otázky uvedené v příloze A tak, aby každý z nich měl svůj opis. Přitom mělo být farářům uloženo dodat přesné a pravdivé odpovědi na všechny otázky ve lhůtě čtrnácti dnů do sídla vikariátu.⁵² Po obdržení vypracovaných relací je měl vikář nejprve pečlivě prohlédnout a pak provést kontrolu přímo na místě – případné připomínky měl připsat k jednotlivým bodům, nebo na konec relace. Zapečetěné relace byli vikáři povinni zaslat konsistoři do tří měsíců počítaných od jejich obdržení od farářů.

Kromě toho bylo vikářům uloženo vypracovat o osobních poměrech každého faráře *sine odio et amore* odpovědi na dvacet tři otázek obsažených v příloze B. Tyto „vikářské relace“ měly být poslány konsistoři utajeně.⁵³

---

⁴⁸ MAŇAS, Vladimír. *K problematice hudebních inventářů: několik doplňujících poznámek k heslu Katalog Jiřího Fukače ve Slovníku české hudební kultury*. In: *Musicologica Brunensia* roč. 51, č. 2 (2016), s. 87-88.

⁴⁹ Jeho opis se ve fondu APA I dochoval na několika místech: NA, APA I, sign. A 1/2, f. 89r-95v, B 20/1a, num. XX (zde však bez obou seznamů otázek), sign. B 20/1b, f. 59r-63v. Jednotlivé opisy se liší pouze v drobnostech.

⁵⁰ Srv. edici patentu v příloze I.

⁵¹ Je otázkou, zda lze tento bod patentu spojit s některou s dochovaných knih seznamů far a farářů; v úvahu by snad připadala kniha NA, APA I, sign. B 10/13, popř. kniha Tamtéž, sign. B 10/12.

⁵² Úhledně a jasně napsané relace měly být opatřeny vlastnoručními podpisy. Už na tomto místě je možné konstatovat, že ne vždy byly splněny všechny tyto podmínky naráz.

Z uvedeného vyplývá, že hlavní roli v celém procesu zpracovávání relací měli jednotliví okrskoví vikáři, kteří tvořili mezičlánek mezi konsistoří a faráři.

Časový průběh celé akce v Radonickém vikariátu lze, pokud se vyjde z textu relací samých a z korespondence odeslané vikářem konsistoří, rekonstruovat jen částečně. Úplně není jasné ani to, zda byl patent vikářům zaslán, nebo jim byl předán při nějaké konvokaci přímo v Praze. Pokud byl poslán, lze počítat s tří až pětidenní lhůtou nutnou k doručení.⁵⁴ Rovněž se mi nepodařilo zjistit, jestli došlo k předpokládané schůzce obou vikářů žateckého kraje – radonického Georgia Francisca Morika a jirkovského Joanna Francisca Wittiga. V této souvislosti může být zajímavá zpráva vikáře Morika z 20. 11. 1676, jíž konsistoří oznamuje zjištění učiněná během poslední konvokace jemu svěřených farářů.⁵⁵ V této zprávě Morik především informuje o neobsazených kostelích (Libyně, Vidhostice, Cítoliby a Letov), přičemž zmiňuje i možná a provedená opatření. Vzhledem k velice malému rozdílu mezi datací patentu a této zprávy se domnívám, že konvokace ani hlášení neobsazených kostelů v tomto případě nesouvisí s patentem z 18. listopadu, ale jsou jen plněním běžné povinnosti vikáře.⁵⁶ Že se však tyto porady vikářů o vhodném rozvržení kostelů a o „zapomenutých“ konaly, lze doložit pro jiné kraje. Tak budějovický vikář Borman 12. prosince informoval konsistoř o poradě s krumlovským a netolickým vikářem,⁵⁷ netolický vikář Malý psal o pět dní později o (písemné) poradě s blatenským a o budoucí schůzce se sušickým vikářem ve

⁵³ Patent z 18. listopadu 1676 se pochopitelně netýká jen farářských relací, kromě nich se mj. zabývá i liturgickými záležitostmi a překladem Nového Zákona do češtiny (Bible svatováclavská).

⁵⁴ Alespoň takové je obvykle rozpětí mezi datací a presentatem listů posílaných v té době vikářem Morikem konsistoří.

⁵⁵ „*In nupero Conventu sacerdotum mihi commissorum habito in Districtu Žatecensi cis Egram quaedam innotuerunt Venerabili Consistorio notificanda...*“ NA, APA I, sign. C 90, kart. 875, recepta X.-XII. 1676, dopis byl opatřen presentatem 23. listopadu.

⁵⁶ Srv. body 10 a 11 tištěné instrukce biskupa Jana Fridricha z Valdštejna pro okrskové vikáře: „*10. Statim de aliqua vacanti ecclesia notitiâ habitâ nos admoneas, & interim pro uno mense sit tibi liberum dare facultatem alicui à nobis approbato, uti ibi Sacramenta administret, praeter hanc occasionem, & majori tempore liceat tibi hoc facere. 11. Singulis bimestribus unâ vice sub praecepto nostro volumus, ut omnes tui Districtus Sacerdotes congreges, & cum eis de abusibus populis, de scandalis occurrentibus, & de recta disciplina agas, simulque sciantur, & proponantur necessariò praestanda pro recta gubernatione, & statim quid in ea Congregatione sit actum, ad nos scribas minutim, & de quibuscunque abusibus moneas; alioquin per nostros Visitatores poenâ aliquâ etiam gravi pro ratione omissionis punieris.*“ Instrukce je vevázána na konci knihy obsahující seznam farářů a far: NA, APA I, sign. B 10/12.

⁵⁷ NA, APA I, sign. C 90, kart. 875, Bormanův list z 12. 12. 1676, presentován 18. 12;

Volyni,⁵⁸ chýnovský vikář pak 22. prosince referoval, že se na poradu odebral do Jindřichova Hradce, aby se o farnostech dohodl s jindřichohradeckým proboštem a soběslavským vikářem.⁵⁹

Další časové údaje lze vyčíst z textu jednotlivých relací.⁶⁰ Vikář Morik seznámil faráře vikariátu s obsahem dotazníku na začátku prosince 1676; farář z Luk Günther zmiňuje datum 3. prosince, žlutický Caesar uvádí datum o den pozdější.⁶¹ Z těchto spíše náhodně uvedených údajů však jednoznačně nevyplývá, že by vikář svolal všechny faráře k jednomu dni do Radonic, a tam je pak informoval. Buškovický farář Rick svou relaci datoval 25. prosince 1676, přičemž v záhlaví výslovně uvedl, že odpovídá včas,⁶² je tedy možné, že se faráři během prosince dostavovali postupně. Většina relací, pokud nějaké datum obsahují (a nebyla-li datace zničena), spadá do časového rozmezí mezi 12. a 25. prosincem 1676 a jen relace z Liběšic se výslovně hlásí do roku 1677.⁶³ Ve všech vikariátech to ovšem neprobíhalo takto rychle, např. v centru Loketského vikariátu se „seznamovací“ konvokace farářů konala až 12. ledna,⁶⁴ téhož dne byli s nutností zodpovědět dotazník seznámeni faráři i v sídle druhého vikariátu Loketského kraje, v Horním Slavkově.⁶⁵

Zpracovat celý dotazník včetně všech příloh v době Adventu během čtrnácti dnů muselo být celkem obtížné, zejména v případě, kdy farář spravoval více kostelů, jež byly od sebe více vzdáleny, a neměl už nějaké aktuální inventáře kostelního vybavení při sobě. Na krátkou lhůtu ostatně naráží v šestnácté a třicáté prvé odpovědi právě jesenický děkan ab

⁵⁸ TAMTÉŽ, list vikáře Malého ze 17. 12. 1676, presentatum 21. 12. Malý v listu také uvádí, že v jeho vikariátu už proběhla konvokace, na níž farářům nadiktoval text arcibiskupského mandátu (tj. zadání farářských relací).

⁵⁹ Tamtéž, list z 22. 12. 1676, presentatum 23. 12. Všechny tři listy obsahují konkrétní návrhy změn.

⁶⁰ Poškození svazku v dolní části však bohužel způsobilo, že právě datace byla v mnoha případech zničena.

⁶¹ „*Super rubricas (...) ab (...) Georgio Francisco Morick propositas 3. Decembris 1676 (...) Rubricae (...) per (...) Georgium Franciscum Morik Vicarium Foraneu[m] exhibitae et communicatae 1676, 4. Decemb[ris] (...)*“ NA, APA I, sign. B 11/11, f. 84r a 91r. Zajímavé je, že oba svou relaci datují tak, že čtrnáctidenní lhůta je přesně dodržena – 17. a 18. prosince.

⁶² „*Ad rubricas seu puncta (...) ab (...) Vicario mihi (...) proposita (...) iuxta mandatum intra tempus mihi praefinitum, (...) responsionem exhibeo (...)*“ Tamtéž, f. 154r.

⁶³ Z roku 1677 pochází i příloha relace ze Žlutic – srv. dále.

⁶⁴ NA, APA I, sign. B 11/8, f. 12r a 35r.

⁶⁵ NA, APA I, sign. B 12/4, f. 290r. Shodné datum naznačuje, že předtím nejspíše opravdu proběhla předběžná porada obou vikářů Loketska. Takové srovnání není ve vztahu k Žateckému kraji možné, neboť se relace z Jirkovského vikariátu nedochovaly.

Eichen,⁶⁶ který měl svěřeno šest kostelů a sedm kaplí. Množstvím práce a nedostatkem času zdůvodnil to, že připojuje pouze opis soupisu příjmů z jednoho kostela na ukázkou.⁶⁷

S tím souvisí otázka doby vzniku příloh farářských relací, zda byly totiž tyto přílohy vypracovávány a odevzdávány současně s relací, nebo (někdy) až dodatečně. Ve svazku farářských relací z Radonického vikariátu se objevuje jen v jednom případě výrazný rozdíl v dataci relace a příloh,⁶⁸ který by tomuto nasvědčoval – u Žlutic. Relace je v záhlaví datována 18. prosincem 1676,⁶⁹ a farářovo prohlášení o platech zadržovaných žlutickým magistrátem nese datum 21. února 1677.⁷⁰

Konání vizitace, jež měla následovat po předání relací vikáři, bylo v Radonickém vikariátu zkomplikováno vikářovým zdravotním stavem, související korespondence však aspoň částečně umožňuje poznat časový průběh událostí. V listu datovaném 1. března 1677 vikář Morik omlouval nepodání vizitační zprávy podagrou, jež jej v zimě během vizitace zasáhla několika záchvaty a brání mu vizitaci dokončit; žádal proto buď o odklad, nebo o pověření jiného vhodného kněze provedením vizitace.⁷¹ Odklad byl konsistoří vikáři povolen s tím, že v případě delší nemoci může jmenovat svého zástupce.⁷² V listu ze 4. dubna za to Morik konsistoři děkoval žádaje zároveň o povolení odjet po Velikonocích⁷³ na neurčitou

⁶⁶ Místo, kde byla relace z Jesenice datována (f. 16r dole), je bohužel zničeno.

⁶⁷ „16. *Inventariu[m] ecclesiarum, propter copia[m] laboru[m] et brevitatem termini, idem conficiendi dati, fusè in fine adiacet.* (f. 14r) (...) 31. *O[mn]iu[m] eccl[esi]aru[m] registra in officio Petersburg[ensi] asservantur, unius eccl[esi]ae seu capellae (propter impossibilitatem intra ta[m] laboriosu[m] et br[e]ve spatium temporis o[mn]ium describendi) transcriptu[m] adiacet ad hunc modum et reliquarum ecclesiarum conficiuntur.*“ (f. 15r) Zařadil však na konec relace ne opis farního urbáře, ale opis zádušního účtu (spíše výtah) kostela v Krtech za rok 1675.

⁶⁸ Nemalé množství datačních formulí v knize bylo evidentně nenávratně ztraceno – datace se obvykle umísťovala na konci, dole, tato část listů je zničena.

⁶⁹ f. 90r

⁷⁰ Na f. 102r. U příloh k farářské relaci ze Žlutic se mimochodem objevuje i datační rozdíl v opačném směru – příloha je datována dříve, než bylo vůbec zadání relací vyhlášeno (24. června 1676). Na okolnosti, že v příloze je obsaženo starší datum, by nebylo vůbec nic zvláštního, šlo-li by o dataci originálu převzatou do opisu, avšak v tomto případě byla tímto datem opatřena doložka o shodě kopie s originálem ověřená podpisem a pečeti kadaňského děkana (a t. č. také vicaria foranea) Lucase Adalberta Birdelia (f. 105r, podobná doložka byla snad i na f. 106v). Napadá mě jediné vysvětlení, a to, že opis byl původně opatřen pro jiný účel a až dodatečně využit zde.

⁷¹ NA, APA I, sign. C 90, kart. 877, Morikův list z 1. 3. 1677, presentatum 8. 3. Srv. přílohu III.

⁷² NA, APA I, sign. A 1/2, registra odeslané korespondence, f. 219r-v. Odpověď konsistoře je datována 9.[!] března, kdy byla věc konsistoří i projednána. NA, APA I, sign. A 18/6, f. 121v-122r, 122v.

⁷³ Velikonoční neděle připadala v roce 1677 na 18. dubna.

dobu do Karlových Varů; dokončením relace pověřil svého souseda, vilémovského faráře Valentina Raspichlera, jenž jej už předtím během vizitace doprovázel.⁷⁴

Vlastnoruční komentáře, jež jsou zřejmě výsledkem této vizitace, umisťoval vikář Morik pravidelně na konec posledního listu odpovědí, popř. na konec následující prázdné stránky, což způsobilo, že většina těchto přípisů byla z podstatné části zničena.⁷⁵ Objevují se u šestnácti relací (Blšany, Dolany, Doupov, Jesenice, Kozlov, Mašťov, Měcholupy, Nepomyšl, Opočno, Pšov, Rabštejn, Valeč, Veliká Ves, Žabokliky, Žatec, Žďár), nejde však vyloučit, že přípisek v některé další relaci (byl-li krátký) mohl být zcela zničen. Po straně u jednotlivých odpovědí tento vikář připisoval jen zcela výjimečně (Libědice, Žďár). Jak již bylo řečeno, jsou všechny tyto komentáře psány rukou Georgia F. Morika, snadno rozpoznatelný rukopis Valentina Raspichlera není ve svazku zachytitelný nikde mimo jeho vlastní relaci. Žádný z přípisů není datován, takže nelze jednoznačně říci, zda všechny tyto fary vizitoval ještě přímo Morik, nebo některé komentáře napsal z Raspichlerových podkladů.

Dalším plodem vizitace měla být i třiadvacetibodová relace o osobách farářů (*relatio super statu personali*), kterou se mi bohužel dohledat nepodařilo.⁷⁶ Zřejmě se nedochovala (vznikla-li vůbec), ale eventuální nález není vzhledem rozsáhlosti fondu APA vyloučen.

Poté, co okrskový vikář doručil relace konsistoři, byly tam následně seřazeny (nejprve bývá relace z vikářovy farnosti, pak děkanské kostely a za nimi fary víceméně v abecedním pořadí)⁷⁷ a svázány a opatřeny obsahem; otázkou je, kdy přibližně k svázání došlo. Ve svazku z Radonického vikariátu není nic, co by naznačovalo větší časový odstup od sestavení relací, avšak jinak je tomu v případě relací z vikariátu Horní Slavkov, kde jsou dvě přílohy různých relací výslovně datovány rokem 1684.⁷⁸

⁷⁴ NA, APA I, sign C 90, kart. 877, list z 4. dubna 1677, presentatum 7. dubna. Srv příloha IV.

⁷⁵ Někteří vikáři komentovali obsah farářských relací i jiným způsobem; např. stříbrský vikář Meuser tyto komentáře pojal jako přílohu ke své relaci, již nazval *Appendix sive annotatio vicarii Misensis circa statum ecclesiaru[m] et parochiaru[m] ad praedictu[m] vicariatum spectantium*. Přílohu datoval stejně jako relaci 28. 2. 1677. NA, APA I, sign. B 12/1, f. 5r-6v.

⁷⁶ Nikde jsem neobjevil ani zmínku o tom, že by existovala.

⁷⁷ Číslování relací na první straně v levém horním rohu (N. 1, N. 2 atd.) je v různých svazcích provedeno jednou rukou.

⁷⁸ NA, APA I, sign. B 12/4, f. 157v (Kynžvart), 238v (Krásno). Dotazníky samotné jsou v obou případech vloženy do roku 1677.

2.7 Účel farářských relací a jejich pozdější využití

Literatura se všeobecně shoduje na tom, že hlavním cílem dotazníku bylo získat podklad pro důkladné poznání celé arcidiecéze v souvislosti s nástupem nového arcibiskupa.⁷⁹ S tím nelze než souhlasit, vyplývá to ostatně nepřímě i z textu patentu z 18. listopadu 1676, kde je především zdůrazněna potřeba optimálního zařazení farářů do vikariátů.⁸⁰ V úvahu ovšem přicházel i jiný způsob využití relací, na který ve svém článku upozornil právnícky založený církevní historik Johann Schlenz: relace, jejichž obsah byl vikářem přezkoušen a stvrzen podpisy a pečetěmi faráře a vikáře, získaly tímto důkazní váhu i pro světské úřady a mohly být proto využívány ve sporech týkajících se (zejména) církevního jmění.⁸¹ Nabízí se tedy otázka, zda je možné pro podobné používání relací najít nějakou oporu v pramenech.⁸²

Výtahy z některých farářských relací se zachovaly ve fondu APA I – např. opis ověřeného výpisu z farářské relace (příjmy faráře) z Děkova z roku 1677 pořizovaného o dvacet let později,⁸³ nedatovaný výtah z relace netolického faráře týkající se filiálního kostela v Němčicích (rovněž příjmy faráře),⁸⁴ nebo rozsáhlejší výtah z relace z Rožmberka (zejména příjmy záduší) přiložený k listu vyšebrodského opata, jímž se brání proti zabránění kostelního archivu městskou radou.⁸⁵ Ostatně lze nalézt i doklad pro to, že si i pozdější faráři mohli nechat pro své účely poříditi opis z knihy relací. Ve fondu Farní úřad Blšany se dochovaly

⁷⁹ HAVLÍK, Jiří M. *Jan Fridrich z Valdštejna*, s. 125. STUHLÁ, Pavla. *Prachatický vikariát*, s. 8-10. ZAHRADNÍK, Pavel. *Rekatolizační praxe v lokální perspektivě - Vztah rekatolizace a obnovy církevní správy v Boleslavském kraji a severní části Hradeckého kraje (vybrané otázky)*. Disertační práce. Praha 2016, s. 18-19.

⁸⁰ Srv. přílohu I. Svázané relace lze vlastně dát do souvislosti s matrikou všech kostelů a beneficí, o níž se mluví na konci druhého odstavce patentu.

⁸¹ SCHLENZ, Johann. *Das Reichenberg-Friedländer Vikariat gegen Ende des 17. Jahrhunderts*, s. 9, 11. Některé relace nejsou ovšem ověřeny (výjimečně) ani farářem, ani vikářem. Pokud byla relace ověřena oběma těmito činiteli, jistý právní význam v případném sporu mít mohlo, nicméně se domnívám, že si pro spor s patronem lze představit i přesvědčivější důkazní prostředek, a to zvláště proto, že šlo přeci jen o jednostranné prohlášení, samotným patronem nijak neaprobované.

⁸² Zajímavé by bylo pokusit se vyhledat stopy farářských relací v pramenech soudní povahy ve fondech světských úřadů, což jsem však z časových důvodů neprovedl.

⁸³ NA, APA I, sign. H 12/5, kart. 4388, *Lit. D – Extractus ex relationibus circa parochiam Dekaviensem A[nn]o 1677 datis*, datováno 7. 9. 1697. Jde zjevně o přílohu, ale souvislost se spisem je přerušena. Je to výtah z odpovědi č. 28 – lze srovnat s NA, APA I, sign. B 12/9, f. 27r-v.

⁸⁴ NA, APA I, sign. C 90, kart. 876, *Extractus ex relatione curati Netolicensis circa ecclesiam in pago Niemczice S. Nicolao Episcopo dedicatam de dato 23. Januarii A. 1677*. Výtah je sice zařazen mezi recepta z ledna-února 1677, nejspíše je však mladší.

⁸⁵ NA, APA I, sign. C 90, kart. 877, list opata Jana datován 6. 1. 1677, presentatum až 28. 5. 1677. V tomto případě měl, vzhledem k datu, vyšebrodský opat text relace zřejmě od rožmberského faráře nebo od vikáře.

opisy mladší i starší relace (bez příloh) dle písma sepsané zjevně stejnou rukou.⁸⁶ O jejich pořízení se zasloužil na přelomu 20. a 30. let 18. století blšanský farář Johann Josef Hipper, který se o tom zmínil na několika místech farní kroniky.⁸⁷ Opisy z knih relací získal na vlastní náklady na prosby z milosti tehdejšího konsistoriálního kancléře Fricka a i s jejich pomocí se mu podařilo uspět u svého patrona, hraběte Františka Josefa Černína, ve sporu s vrchnostenským úřadem o třináctý mandel.⁸⁸ Opisy obou relací pak farář Hipper přiložil k farní kronice, aby z nich jeho nástupci mohli získat potřebné informace.⁸⁹

Opis farářské relace z roku 1676 měl k dispozici nejspíš i žlutický farář Jacobus Saietz, jak nepřímo vyplývá z jeho vlastní relace z roku 1700,⁹⁰ ale v tomto případě je pravděpodobnější, že opis pocházel přímo od Hugona Caesara, autora starší relace.

Z uvedeného tedy vyplývá, že za určitých okolností bylo možné, aby si faráři nechali z relací pořídit výpisy. Snad se ve (většinou ještě neuspořádaných) fondech farních a děkanských úřadů nacházejí ještě některé další opisy či výpisy z farářských relací, jejich eventuální nalezení je však jen otázkou náhody.⁹¹

⁸⁶ SOkA Louny, FÚ Blšany, ev. č. 1, inv. č. 19, *Extractus ex Libro Relationum Archi-Episcopalis Cancellariae de Anno 1675[!]*. Tamtéž, ev. č. 1, inv. č. 20, *Extractus ex Libro [...] Pragens[is] de Anno 1700*. Opis mladší relace je značně poškozen. Starší opis jsem v edici využil pro doplnění zničených míst originálu.

⁸⁷ SOkA Louny, FÚ Blšany, knihy, ev. č. 1, *Liber memorabilium parochiae Flöhaviensis*.

⁸⁸ Tamtéž, f. 15v-16r. „(...) *tum ex petitis, et gratiâ Reverendissimi D[omi]ni Frick, tunc Cancellarii, obtentis extractibus ex Libris relationum Archi-Ep[isco]palis Curiae, non sinè magnis incom[m]odis, multo labore et impendio, reluctantè et contradicente Officio Oeconomico Liboricensi, in tertium annum apud Excell[entissim]u[m] D[ominu]m D[ominu]m Franciscum Josephum Comitem Czernin de et in Chudienicz, Patronum mihi Gratosissimum, pro evictione huius decimi tertii manipuli institi, et favorabilem tandem resolutionem à dicto Excell[entissim]o D[omi]no D[omi]no Patrono obtinui, ab eodem A[nn]o 1731 19. Aprilis subscriptam, expeditam, et ad Officium Oeconomicum directam, ab hoc Officio autem non citiùs nisi A[nn]o 1732 9. Februarii mihi missam et extraditam, vi cuius Excell[entissim]us] D. D. Patronum intuitu meae tenuis et vilis personae decimum tertium manipulum mihi absolutè attribuit.*“

⁸⁹ Tamtéž, f. 20v. „*Extractus ex Libro Relationum Archi-Episcopalis Cancellariae huic Libro Memorabilium binos adnecto: unum de Anno 1675[!] et alterum de Anno 1700, in quibus plura dispicere, et ex quibus plura pro penitiori sua notitia desumere poterit loci ordinarius: meis im- et expensis procuratos.*“

⁹⁰ FR 1700, f. 57r. „*Quondam juxta consigna[tio]nem datam à meo antecessore, datam et exhibitam V[enera]b[ili] Consistorio A. 1676 ad parochiam spectasse villam quandam...*“

⁹¹ Nějaké další opisy, resp. výtahy z relací budou patrně ve fondu APA I někde mezi přijatou korespondencí, narazit na ně však půjde těžko jinak než náhodou.

3 Radonický vikariát

3.1 Kostely a kaple ve vikariátu

Farářské relace z přelomu roků 1676 a 1677 zpracovalo v Radonickém vikariátu dvacet osm duchovních správců, kostelů a kaplí však ve vikariátu bylo mnohem víc.⁹² Kromě těchto dvaceti osmi sídelních farních kostelů připomínají v relacích sami faráři⁹³ dalších třináct farních a třicet filiálních kostelů. Konečně pak v odpovědích na otázky č. 12, 20 a 32 evidují ještě přes padesát dalších sakrálních objektů (veřejných i soukromých kaplí, popř. oratoří, kostelů při špitálech a opuštěných kostelů).⁹⁴

Největší část této z těchto méně významných církevních staveb je podchycena v odpovědi č. 12, tedy jako veřejné a soukromé kaple.⁹⁵ Už jen letmé srovnání s Tomkovými *Registry papežských desátků*⁹⁶ ukazuje, že se z velké části jedná o staré farní kostely. To mimochodem potvrzuje i skutečnost, že v jednom případě jsou při těchto kaplích uvedeny i přiřazené vsi (tj. že otázka č. 12 obsahově navazuje na otázku č. 6)⁹⁷ a snad i to, že tyto kaple jsou na jiných místech relací (zejména v přílohách) někdy označovány jako kostely.⁹⁸ Literatura tento postup, spočívající v označování kostelů za kaple (a farních kostelů za filiální), vysvětluje daňovými důvody – *cathedraticum* a *seminaristicum* se platilo jen z kostelů (a z kostelů farních ve dvojnásobné výši než z filiálních).⁹⁹ Toto přesvědčivé zdůvodnění potvrzují i dobové prameny,¹⁰⁰ ostatně je takový postup (nejen) u farářů spravujících mnoho kostelů s nízkými příjmy snadno pochopitelný.

⁹² V dalším zcela pomíjím klášterní kostely.

⁹³ Někteří měli pouze titul administrátora.

⁹⁴ Přesné číslo neuvádím, protože kvůli poškození svazku nelze vyloučit u těchto kategorií staveb, mnohdy zmíněných jen pár slovy, zničení některých těchto zmínek. Srv. např. u relace z Žatce odpověď č. 32 (f. 10r).

⁹⁵ O soukromých kaplích a oratořích srv. dále zvláštní podkapitolu.

⁹⁶ TOMEK, Václav Vladivoj, ed. *Registra decimarum papalium: čili registra desátků papežských z dieceze Pražské*. Praha, 1873.

⁹⁷ Srv. odp. na otázku č. 12 u Jesenice (f. 13v).

⁹⁸ Např. rovněž u Jesenice (Krty, f. 15v), u Dolan (Lomazice, f. 57r), nebo zvláštní způsob evidence kostelů ve Staňkovicích a Holedči v žatecké relaci někde jako kaplí, jinde jako kostelů (f. 8r-v).

⁹⁹ KRÁSL, František. *Arnošt hrabě Harrach, kardinál sv. církve římské a kníže arcibiskup pražský: historicko-kritické vypsání náboženských poměrů v Čechách od roku 1623-1667*. Praha, 1886, s. 191-192, 478-479. PODLAHA, Antonín. *Dějiny arcidiecése pražské od konce století XVII. do počátku století XIX. Díl I, Doba arcibiskupa Jana Josefa hrab. Breunera (1694-1710). Část 1*. Praha, 1917, s. 478. Výstižný výklad o obou daních podává také STUHLÁ, Pavla. *Prachatický vikariát 1676-1750: vybrané otázky církevní správy*. Praha, 2004, s. 89 an.

Pro lepší představu uvádím přehled kostelů a kaplí (mimo soukromých kaplí a zřícenin) v následující tabulce:

Sídlo	Farní	Filiální	Veřejné kaple
Blšany	Letov	<i>Mory</i>	<u>[Nevechovice] - Václav</u>
Buškovice	Vroutek		<u>Vroutek - Jan Křtitel</u>
Cítoliby		<i>Chlumčany</i>	
		<i>Brluh</i>	
Dolany	Kněžice		<u>Lomazice</u>
	Soběsuky		
Doupov		<i>Tocov</i>	<u>Doupov - Wolfgang</u>
		<i>Zakšov</i>	
Chyšě	Lubenec		<u>Chyšě - Bartoloměj - špitál</u>
			<u>Příbenice</u>
			<u>Struhaře</u>
Jesenice	Stebno	<i>Bílenec</i>	<u>Krty</u>
	Žihle	<i>Blatno</i>	<u>[Ostrovec] – Jan Křtitel</u>
		<i>Velká Chmelištná</i>	<u>Petrohrad - špitál</u>
			<u>Petrohrad - Vavřinec - zámek</u>
			<u>Petrohrad - Všech Svatých</u>
			<u>Podbořánky</u> <u>Žihle - Filip a Jakub</u>
Kozlov			
Libědice			
Liběšice		<i>Dobříčany</i>	<u>Liběšice - Anna</u>
		<i>Hradiště</i>	<u>Tuchořice</u>
Luka		<i>Radošov</i>	<u>Luka - Anna</u>
Mašťov			<u>Mašťov - Barbora</u>
			<u>[Mladějov] - Štěpán</u>
Měcholupy	Želeč	<i>Nečemice</i>	<u>Deštnice</u>
Nahořečice			
Nepomyšl		<i>Kryry</i>	<u>Běsno</u>
		<i>Soběchleby</i>	
		<i>Zlovědice</i>	
Opočno		<i>Hřivice</i>	
		<i>Lipenec</i>	
Podbořany		<i>Očihov</i>	
Pšov	Libořice	<i>Siřem</i>	
Rabštejn		<i>Močidlec</i>	<u>Stvolny</u>
			<u>Tis u Blatna</u>
			<u>Víska</u>

¹⁰⁰ Např. doupovský vikář Mayer v listu z 18. července 1666 v souvislosti s těmito dávkami připomíná, že radonický děkan B. Tonnazoll rozdílně od svých předchůdců (i od svých vlastních údajů ve zpovědních seznamech) označil filiální kostely v Kojetíně, Vintířově a Zahořanech za pouhé kaple (a farní kostel v Želině za filiální). NA, APA I, sign. D 73/11, kart. 1964, list z 18. 7. 1666. Srv. také Morikův komentář k relaci z Rabštejna nad Střelou (f. 176r).

Radonice	Želina	<i>Kojetín</i>	<u>Vintířov</u>
		<i>Zahořany</i>	
Údrč			
Valeč	Skytaly	<i>Lochotín</i>	
Veliká Ves			
Vilémov		<i>Podlesice</i>	
Žabokliky		<i>Břežany</i>	
Žatec	Libočany		<u>Holedeček</u>
	Radíčeves	<i>Velká Černoc</i>	<u>Staňkovice</u>
			<u>Žatec - Jakub</u>
			<u>Žatec - Jan Křtitel</u>
			<u>Žatec - Michal</u>
			<u>Žatec - Mikuláš</u>
			<u>Žatec - Prokop - špitální</u>
Žďár		<i>Tureč</i>	<u>Jánský vrch - Jan Křtitel</u>
Žlutice		<i>[Bakov] - Všichni Svátí</i>	<u>Čichalov</u>
		<i>Kobylé</i>	<u>Žlutice - Alžběta - špitální</u>
		<i>[Strídka] - Mikuláš</i>	<u>Žlutice - Trojice</u>
			<u>Žlutice - Václav - zámecká</u>

3.2 Faráři Radonického vikariátu – autoři relací

Zbývá dodat, kdo byli autoři oněch dvaceti osmi relací. Jména duchovních správců a jejich postavení (administrátor, farář, děkan) by měly být pochopitelně zjistitelné z podpisů, avšak zničení spodní části svazku způsobilo v několika případech právě zánik datace, případné pečeti a podpisu. Chybějící jména jsem doplnil kombinací Šimákovy edice zповědních seznamů¹⁰¹ a souvěké knihy obsahující seznam far a farářů, uložené ve fondu APA I.¹⁰² V případě běžných far nevznikaly potíže doplnit patřičné jméno, nepodařilo se mi ovšem dohledat autora relace z Rabštejna, kde faru spravovali tamější servité, kteří se v této funkci evidentně často střídali.¹⁰³

Seznam duchovních správců-autorů farářských relací uvádím pro přehlednosti v následující tabulce.¹⁰⁴ Pokud je jméno v hranatých závorkách, pak to znamená, že v relaci není (bylo zničeno) a bylo doplněno z výše uvedených zdrojů. Ve čtvrtém sloupci uvádím u

¹⁰¹ ŠIMÁK, Josef Vítězslav, ed. *Zpovědní seznamy arcidiecése pražské z r. 1671-1725. XI. Dílu 3. sv. 2, Žatecko*. Praha, 1937.

¹⁰² NA, APA I. sign. B 10/13, nefol.

¹⁰³ Srv. ZS XI, s. 267-268. Podobně byla spravována karmelitány fara v Chyši, ale tam se podpis dochoval. FR 1676, f. 30v.

¹⁰⁴ Příslušnost k řádu označuji obvyklými zkratkami.

některých farářů místo narození – zde jsem čerpal z podrobné vizitační zprávy z roku 1664, bylo tedy možno dohledat jen ty faráře, kteří ve vikariátu působili už tenkrát.¹⁰⁵

Sídlo	Jméno	Postavení	Původ	Pozn.
Blšany	Paulus Procopius Prochs	farář		
Buškovice	M. Joannes Joachimus Rick	farář		vic. for. 1685- 1694
Cítoliby	[Alexius Schimel OESA]	adm.		
Dolany	Mgr. Christianus Heintzmann	farář		
Doupov	Sigismundus Wenceslaus Fillinger	farář		
Chyše	Daniel a Sancto Bertholdo OCarm.	převor, farář		
Jesenice	Joannes F[ridericus ab Eichen]	děkan	Braunsberg	
Kozlov	[Mathias Josephus Hilbert]	farář		
Libědice	Joannes Georgius Jesorcka	farář		
Liběšice	Nicolaus Paternus	farář	Česká Lípa	
Luka	Joannes Augustinus Günter	farář		
Maš'ov	Matthias Bütterbir	farář		
Měcholupy	Justus Adalbertus Sandtman	farář		
Nahořečice	[Jeremias Laurentius Stadelius]	farář	Chomutov	
Nepomyšl	Adamus Franciscus Wentzelius	farář	Mimoň	
Opočno	Ambrosius Paubal OESA	admin.		
Podbořany	[Georgius Aloysius Wencelius]	farář	Mimoň	
Pšov	[Jacobus Joannes] Brusky OCr.	farář		
Rabštejn	? OSM	převor serv.		

¹⁰⁵ NA, APA I, sign. D 143/2, kart. 2689, *Consignatio peractae visitationis in districtu Ziatecensi per vicarium foraneum Tuppaviensem.*

Radonice	Georgius Franciscus Morik	děkan	Duderstadt ¹⁰⁶	vic. for. cca 1670-1684
Údrč	[Simon Andreas Steinhäuser]	farář		
Valeč	Joannes Elstner	farář		
Veliká Ves	[Georgius Ignatius Juretzko CRSA]	farář	Slezsko, Nisská diec.	
Vilémov	[M. Valentinus Raspichler]	farář		vic. for. 1694-cca 1706
Žabokliky	Georgius Adalbertus Frischmann	farář		
Žatec	Alexius Kriser OPraem.	děkan		
Žďár	[Gregorius Roller CRSA?]	admin.		
Žlutice	Hugo Caesar OPraem.	farář	Teplá[?]	

Z osmadvaceti kurátů bylo tedy ještě devět řeholníků (dva augustiniáni kanovníci, dva augustiniáni poustevníci, dva premonstráti, jeden karmelitán, jeden křížovník s červenou hvězdou a jeden člen řádu servitů), z nichž tři měli jen postavení administrátora. Faráři v Pšově a Veliké Vsi byli příslušníky řeholních domů, které vlastnily lokality, v nichž stál farní kostel, jehož byly současně patrony (Pšov – křížovníci s červenou hvězdou *in pede pontis*, Veliká Ves – augustiniáni kanovníci na Karlově). Farní správu v Chyši a Rabštejně vykonávali dlouhodobě členové tamějších klášterů (karmelitáni, servité), přičemž za faráře býval označován představný kláštera.¹⁰⁷ V Žatci byl děkanem strahovský premonstrát,¹⁰⁸ farář ve Žluticích byl členem tepelské kanonie¹⁰⁹ a tím končí výčet farářů-řeholníků. Administrátoři v Cítolibeč a v Opočně patřili k augustiniánům poustevníkům z Ročova,¹¹⁰ příslušnost žďárského administrátora ke konkrétnímu domu určit nedovedu.¹¹¹

Řádoví kněží jako správci farních kostelů byli ze strany konsistoře vnímáni jako něco spíše nepatřičného, a to možná nejen tam, kde nebyla patronem řeholní instituce. Sám vikář Morik se ve svém závěrečném přípisku k relaci administrátora z Opočna vyslovil s podivem a

¹⁰⁶ ZICH, Leoš. *Dějiny kostela a farnosti v Želíně do roku 1784*. Bakalářská práce. Praha, 2015, s. 36-37.

¹⁰⁷ ZS XI, s. 258-259, 268.

¹⁰⁸ O patronátní právo probíhal dlouholetý spor mezi městem a Strahovem – o tom níže.

¹⁰⁹ Ve Žluticích bývali faráři tepelští premonstráti i jindy. ZS XI, s. 274.

¹¹⁰ ZS XI, s. 256-257, 265-266. V Cítolibeč byli augustiniáni z Ročova administrátory pravidelně, u Opočna šlo, zdá se, o epizodu.

¹¹¹ Vzhledem ke vzdálenosti se snad nabízí souvislost s Velikou Vsí (Karlov?).

obavami k tomu, že patron nechce prezentovat světského kněze – při častém střídání řeholníků a zanedbávání hrozí ztráta majetkové podstaty nutné k zaopatřování budoucího faráře.¹¹² Také farář-augustinián Juretzko z Veliké Vsi byl vikářem označen za liknavého v záležitosti skládání kostelních počtů.¹¹³

Vikariát byl z větší části německojazyčný, a i většina farářů byla pouze německého jazyka. Jen tři správci far ve vikariátu byli po jazykové stránce Češi – žatecký děkan Alexius Kriser, administrátor v Cítolibeč Alexius Schimel a také administrátor v Opočně. Jediným utrakvistou byl Sigismundus Fillinger v Doupově.¹¹⁴

3.3 Hranice vikariátu na přelomu let 1676 a 1677

Pokusím-li se popsat Radonický vikariát tak, jak vypadaly jeho hranice v době sepsání starší řady farářských relací, je nejsnazší začít na severu, kde přirozenou hranici představovala řeka Ohře.¹¹⁵ Při postupu od východu byly odchylky od toku řeky následující: Do vikariátu nepatřily vsi Kystra, Veltěže, Obora a Černčice, dále na západ město Louny a několik vesnic v blízkosti Postoloprť (Březno u Loun, Malnice, Skupice, Mradice), dále na západ vikariát naopak zasahoval na levý břeh: ke kostelu v Hradišti patřily levobřežní vesnice Lišany, Dolejší Hůrky a Rybňany a ke kostelu v Dobříčanech příslušela na levém břehu ves Zálužice. Na levém břehu stál ve Staňkovicích kostel, spravovaný z Žatce, k němuž náležely na levém břehu vesnice Selibice a Tvršice, přímo k Žatci patřily levobřežní lokality Velichov, Záhoří a polovina poměrně odlehlých Žiželic. Západně od Žatce leží na pravém břehu Nové Sedlo, jež spadalo ke Stranné, tedy do druhého vikariátu.¹¹⁶ Nedaleko odtud na západ se nacházejí na levém břehu Nechranice, jež příslušely k Soběsukám – tj. ke kostelu Radonického vikariátu. Dále směrem na západ až po Želinu se hranice kryla s tokem řeky. Řeku hranice kopírovala i

¹¹² FR 1676, f. 153v.

¹¹³ FR 1676, f. 137v. Navíc neměl čistou křtitelnicí. Výtek bylo možná ještě více, ale začátek Morikova přípisu se nedochoval.

¹¹⁴ NA, APA I, sign. C 90, kart. 877, *Morikův list z 20. dubna 1677, presentatum 26. 4.* Administrátoři se v Opočně často střídali, vikář proto neuvedl konkrétní jméno, bývali však českojazyční. To, že uměl doupovský farář i česky, samozřejmě neznamená, že by se tak tehdy v Doupově mluvilo.

¹¹⁵ V roce 1645 poznamenal tehdejší vikář, kadaňský děkan Böttner, že Žatecko nelze rozdělit na dva vikariáty lépe než řekou Ohří. KRÁSL, František. *Arnošt hrabě Harrach*, s. 429.

¹¹⁶ Ve 30. letech 18. století byl v Novém Sedle postaven nový farní kostel. O něm a o předchozí příslušnosti obce k Stranné srv. BELIS, Jiří. *Nové Sedlo u Žatce – historie založení kostela Nejsvětější Trojice a sv. Václava*. In: *Opitzův sborník – Barokní umění v severozápadních Čechách*. Ústí n. Labem, 2001, s. 171-186. Přifaření Nového Sedla k Stranné uvádí i farářská relace odtamtud z roku 1700: NA, APA I, sign. B 13/17, f. 183r.

v dalším průběhu želinské farnosti až po Suchý Důl, avšak farnost Úhošťany (Úhošťany, Zvoníčkov, Dlouhý Luh, Pastviny, Brodce, Rašovice, Lestkov),¹¹⁷ ležící uvnitř vikariátu na jih od farnosti Želina příslušela do Jirkovského vikariátu.¹¹⁸ Suchý Důl byl poslední lokalitou vikariátu u Ohře, dále se hranice od řeky odpoutala. V dalším probíhala hranice (s mezerou úhošťanské farnosti) jihozápadním směrem zhruba v linii vesnic Vlkaň-Maleš-Kozlov-Heřmanov; od Heřmanova směrem na severozápad ležela ještě ves Tocov, spravovaná z Doupova. Ještě dále na jihojihozápad se nacházel Zakšov, Horní Lomnice a Pastviny, rovněž příslušné k Doupovu. Odtud probíhala hranice na jihovýchod zhruba přes masiv Pustého zámku a dál na jih směrem k vsím Hradiště a Březina a Valov.¹¹⁹ Následně vedla hraniční linie na jih (Těšetice, Herstošice, Údrč); jihozápadním směrem od Údrče vybíhal z obvodu vikariátu jakýsi lalok, obvod farního kostela v Kozlově (obvod v linii vesnic Teleč-Pávce-Mirotice-Svinov-Kojšovice-Lachovice-Sovolusky-Hlineč). Následný průběh hranice na východ (Skoky,¹²⁰ Věrušice) a jihovýchod (Semtěš-jen polovina vsi, Pšov) vymezovaly lokality přiřazené ke Žluticím. Dále na jihovýchod hranici vytyčovaly vesnice patřící k Rabštejnu (Novosedly, Víška, Stvolny, Kotaneč, Vysočany a ještě východněji ležící Hluboká a Chrástovice). Následně se hranice stáčela na severovýchod a tvořila ji místa patřící k jesenickému děkanství – Žihle, Podbořánky, Žďár, Otěvěky. Několik kilometrů od Otěvěk na východ jsou vesnice Velká Chmelištná, Hůrky a Václavy, taktéž příslušející k Jesenici. Od Otěvěk běžela hranice vikariátu téměř přesně na sever (Tlestky, Drahouš, Jesenice, Chotěšov, Bukov, Kolešov, Běsno; poslední dvě vsi příslušely už k vzdálené Nepomyšli). Od Běsna směřovala hranice na severovýchod (Malá a Velká Černoc, Deštnice, Nečemice, Pnětluky, Konětopy, Solopysky). Pokud se vyjde jen z farářských relací, lze vymezit i dále hranici k severovýchodu (Hřivice, Hořany, Zbrašín, Brodec Líšťany, Brloh, Chlumčany, Vlčí, Blšany

¹¹⁷ Ve farářské relaci z roku 1700 nejsou obce jmenovitě uvedeny, čerpal jsem tedy z duchovních příznávacích tabel. NA, APA I, sign. B 15/3, f. 137r.

¹¹⁸ Tento stav vznikl zřejmě tak, že byl kostel v Úhošťanech dlouho spravován z Kadaně – po opětovném osazení zůstal v původním vikariátu. Děkan Birdelius se kostela vzdal k sv. Havlu 1676 – o tom jeho list z 2. 12. 1676 NA, APA I, sign. C 90, kart. 875, presentatum 14. 12. 1676. O příslušnosti Úhošťan k Jirkovskému vikariátu se v červenci 1677 zmiňoval radonický vikář Morik v souvislosti s přesunem kostela v Kozlově do Hornoslavkovského vikariátu – nesouhlasně k tomu připomněl, že mnozí faráři Jirkovskému vikariátu mají k němu blíže než do Jirkova, a že přesto nežádá změnu hranic. Např. úhošťanský farář je od něho vzdálen tři čtvrtě míle a navíc je uprostřed jeho farníků (patřících do Želiny). Je to tak proto, že kadaňští děkani, dříve zároveň faráři v Úhošťanech, patřili do vikariátu *trans Egram*; Úhošťany tam mohou nadále zůstat. NA, APA I, sign. C 90, kart. 878, Morikův nedatovaný list, presentatum 16. 7. 1676.

¹¹⁹ Zde je přesnější vymezení problematické, neboť šlo o minimálně osídlenou oblast bez vesnic.

¹²⁰ Známý poutní kostel ve Skokách tehdy ještě nestál.

u Loun). Pokud se od Blšan dále postupuje na západ, mířila hranice v linii Cítoliby-Zeměchy-Lipenec-Strkovice k Hradišti, kde se dotkla řeky Ohře, od níž byl výklad započat.

O několik řádků výše uvedená zmínka o hranici jen podle farářských relací měla být upozorněním na jistou oblast, jež nebyla farářskými relacemi vůbec zachycena. Konkrétně mám na mysli širší okolí kláštera v Dolním Ročově. Zanesou-li se totiž do mapy nejbližší vesnice z okolí Ročova, jež v relacích jsou uvedeny (Pnětluky, Solopysky, Konětopy, Hřivice, Hořany, Zbrašín, Brodec), a také blízké vsi, jež v té době náležely do přilehlých vikariátů Slánského a Rakovnického kraje (od severu: Smolnice, Nová Ves, Milý, Dučice, Řevničov, Hředle, Mutějovice, Lhota p. Džbánem),¹²¹ vynikne „hluchá oblast“ mající necelých deset kilometrů od severu k jihu a mezi dvěma až pěti kilometry od východu k západu. Uvnitř oblasti stojí augustiniánský klášter v Dolním Ročově, ale i několik kostelů starého původu (Domoušice, Horní Ročov, Selmice,¹²² Vinařice). Celá tato enkláva přitom chybí jak ve starší relaci, tak i v té z roku 1700. Jako nejpravděpodobnější možnost se nabízí vysvětlení, že kostely v této oblasti spravovali přímo ročovští augustiniáni, kteří se zřejmě necítili být vázáni zodpovídat takovéto dotazníky arcibiskupské konsistoře.¹²³

Promítne-li si badatel obsah výše uvedené tabulky do mapy a porovná-li jej s již zmíněnými *Registry papežských desátků* a následně např. s *Uměleckými památkami Čech*,¹²⁴ zjistí, že v tabulce chybí dva svým původem staré kostely, jež stojí uvnitř území vikariátu nepřilíže daleko od sebe – Libyně a Vidhostice. Ani jeden z obou kostelů nebyl farářskými relacemi podchycen, navíc selhává i pokus nalézt blízké vesnice v seznamech přiřazených lokalit v relacích z blízkých kostelů (Buškovice-Vroutek, Chyš-Lubenec, Nahořečice, Nepomyšl-Kryry, Valeč-Skytaly) – oba kostely tedy chybí včetně svých obvodů... Možné vysvětlení lze hledat v receptech:

¹²¹ Zde vycházím z přehledného článku (vč. přiložených map) Hany Pátkové: PÁTKOVÁ, Hana. *Farní obvody na Slánsku a Rakovnicku v pozdním středověku: možnosti využití raně novověkých tzv. farářských relací k rekonstrukci jejich územního rozsahu*. In: Sborník archivních prací. Roč. 65, č. 2 (2015), s. 307-339.

¹²² Selmický kostel sv. Ondřeje je ovšem uveden jako opuštěný aspoň v relaci z roku 1700. NA, APA I, sign. B 13/18, f. 114v.

¹²³ Tomu by napovídala zmínka ve výše zmiňovaném listu budějovického vikáře Bormana, týkající se kláštera v Borovanech: „(...) *nam et parochia Borovanensis Canonicorum Reg[ularium] S. Augustini à convocatione et visitatione se pariter exemptam putat.*“ Nutno však dodat, že v Ročově byli augustiniáni poustevníci. NA, APA I, sign. C 90, kart. 875, list z 12. 12. 1676, presentatum 18. 12.

¹²⁴ POCHE, Emanuel a kol. *Umělecké památky Čech*. Academia, Praha 1977-1982. 4 sv.

Ve zprávě z 9. června 1676 informoval vikář Morik mezi jiným o tom, že nahořečický farář Jeremias Stadelius se vzdal filiálního kostela v Libyni.¹²⁵ V již zmíněné relaci z 20. 11. 1676 tentýž vikář připomněl, že kostel v Libyni je bez správce už od svatého Jiří. Patronem kostela byl Rudolf Maxmilián Stoš z Kounic, poručník nezletilého vlastníka Libyně z rodu Strojeticích ze Strojetic, který podle Morika zabral kostelní majetky a farní budovu poskytl nájemníkům.¹²⁶ Zpráva o tom, že je uprázdněn kostel ve Vidhosticích, se objevuje až v citované Morikově zprávě z 20. listopadu; vikář uváděl, že na přání kolátora, jímž byl Jan Adam Nestlinger ze Selchengrabenu, udělil měsíční licenci ke správě kostela chyšským karmelitánům, avšak s tím, že patron mezitím ke kostelu prezentuje nějakého kněze. Kostel už po mnoho let příslušel faráři z Buškovic, trvalé svěření kostela karmelitánům by dle Morika způsobilo potíže.¹²⁷

Celá záležitost byla, jak plyne z dalšího Morikova psaní, datovaného 31. ledna 1677, poměrně komplikovaná. Pro nejbližší dobu neviděl už vikář jiné řešení, než oba kostely (Libyni i Vidhostice) svěřit karmelitánům z Chyše. Buškovický farář nebyl ochoten přistoupit na to, aby kostely spravoval prostřednictvím kaplana, a ani k nejbližším Nahořečicům nebylo možné z různých důvodů oba kostely připojit.¹²⁸ Konsistoř mezitím pověřila správou obou kostelů až do sv. Jiří karmelitány z Chyše, pro navazující období prezentovali patroni kostelů buškovického faráře Joachima Ricka, který se však stále zdráhal administrovat kostely s pomocí kaplana.¹²⁹ Správa obou těchto kostelů dlouhodobě kolísala mezi Chyší a Buškovicemi, a nejistá situace okolo přelomu let 1676/77 zřejmě zapříčinila, že tyto kostely do svého dotazníku nezahrnul nikdo.¹³⁰

3.4 Územní vývoj vikariátu do doby vzniku první řady farářských relací

Popsat podrobně územněsprávní vývoj Radonického vikariátu od 30. let 17. století do druhé poloviny sedmdesátých let by bylo, a to zvláště pro počáteční období, poměrně náročné. Pro

---

¹²⁵ NA, APA I, sign. C 90, kart. 873, list datován 9. 6. 1676 v Praze, presentatum 10. 6. Z kostela nebylo dosud placeno cathedraticum ani seminaristicum s farářovým odůvodněním, že mu byl kostel jednostranně (ultra) svěřen konsistoří.

¹²⁶ NA, APA I, sign. C 90, kart. 875, list z 20. 11. 1676, presentatum 23. 11. List pro zajímavý obsah publikuji v příloze II.

¹²⁷ NA, APA I, sign. C 90, kart. 875, list z 20. 11. 1676, presentatum 23. 11.

¹²⁸ NA, APA I, sign. C 90, kart. 876, list z 31. 1. 1677, presentatum 4. 2.

¹²⁹ NA, APA I, sign. C 90, kart. 877, Morikův list z 23. 3. 1677, presentatum 30. 3..

¹³⁰ Taková situace trvala, jak bude uvedeno níže, aspoň částečně i v roce 1700.

účely této práce se pokusím tento vývoj zachytit převážně na základě vizitačních písemností jen v několika časových bodech.

Síť vikariátů byla vytvořena na základě iniciativy arcibiskupa Arnošta Vojtěcha z Harrachu v rozmezí let 1629-1631, kdy jimi byla v rámci správní reformy nahrazena předchozím vývojem značně narušená síť arcijáhensství a děkanátů. V jednom kraji mohl být okrskový vikář jeden, ale mohlo jich být i několik. Vikáři byli při svém jmenování vybaveni instrukcí, jež vymezovala jejich pravomoc a povinnosti.¹³¹ Sídlo vikáře, a tím i název vikariátu, nebylo stálé, vikářem býval jmenován některý z kněží vikariátu, a to jak podle svých schopností, tak i podle své dostupnosti pro ostatní faráře¹³² (tedy podobně jako u starých děkanátů).¹³³ Vikáři totiž působili jako spojovací článek mezi konsistoří a faráři a měli mj. (alespoň v 70. letech) každé dva měsíce pořádat konvokace kněží svého vikariátu.¹³⁴

Na Žatecku byli na počátku 30. let vikáři dva, mostecký děkan Isaac Fabricius¹³⁵ a radonický farář Joannes Cometa. Ten je autorem zprávy z konvokace kněží, konané v Žatci 26. října 1632.¹³⁶ Z této poměrně rozsáhlé zprávy je možné kromě jiných zajímavých informací¹³⁷ získat i (až na několik nejasností) poměrně dobrý přehled o rozsahu vikariátu a rozdělení kostelů v něm:

Sídlo	Další farní kostely	Filiální kostely	Kaple
Doupov	Tocov	Petrov	
	Žďár		

¹³¹ ČÁŇOVÁ, Eliška. *Vývoj správy pražské arcidiecéze v době násilné rekatolizace Čech (1620-1671)*. In: *Sborník archivních prací*. Praha. Roč. 35, č. 2 (1985), s. 538-539. HLEDÍKOVÁ, Zdeňka, JANÁK, Jan a DOBEŠ, Jan. *Dějiny správy v českých zemích od počátků státu po současnost*. [2. vyd.]. Nakladatelství Lidové noviny, Praha 2007, s. 191.

¹³² Dostupnost a schopnost faráře jako kritéria zmiňoval v roce 1673 v návrhu na nové rozdělení Radonického vikariátu i děkan Morik: „(...) *Secundo: Decem sunt sacerdotes titulares & plerique exiguae scientiae, adeoque insufficientes pro Vicariatús officio, Tertio:(...) Decani Lunensis & Jechniczensis sunt nimis distantes...*“ Mímoto považoval za nevhodné ustanovit vikářem řeholního kněze. NA, APA I, sign. H 12/4, kart. 4387, list z 20. 4. 1673.

¹³³ HLEDÍKOVÁ, Zdeňka. *Venkovské děkanáty ve středověkých Čechách*. In: Pocta prof. JUDr. Karlu Malému, DrSc., k 65. narozeninám. Praha, 1995, s. 112-123.

¹³⁴ Tak stojí v jedenáctém bodu tištěné instrukce z doby arcibiskupa Jana Fridricha z Valdštejna. Instrukce je spolu s dalšími úředními tištěnými formuláři (jmenování vikáře, formulář přísahy vikáře) ve vazbě na konci knihy obsahující rozdělení vikariátů za arcibiskupů Harracha a Sobka. NA, APA I, sign. B 10/12, nefol.

¹³⁵ Srv. např. jeho vizitační zprávu z října 1631. NA, APA I, sign. D 143/2, kart. 2689.

¹³⁶ NA, APA I, kart. 4470, *Relatio congregationis sacerdotum, sub vicario Joanne Cometa, (...) celebrata Satecii, Anno 1632, 26. Octobris*.

¹³⁷ V této zprávě je sledován i jazyk obyvatelstva, což nebylo úplně běžné.

Jesenice	Stebno	Velká Chmelištná	
	Žihle	Krty[?]	
		Žihle – kaple[?] Bílenec	
Kadaň		Želina - kaplan tam	Kadaň - Jan Křtitel
Klášterec nad Ohří	Mikulovice	Petlery	
		Měděnec	
		Louchov	
Letov	Blšany	Očihov	
Libědice	Kněžice - možno připojit		
Liběšice		Dobříčany	
		Nečemice	
		Želeč (všechny tři ale měly dříve „kacířské“ faráře)	
Nepomyšl	Buškovice	Zlovědice	
Okounov	Radnice	Boč	
Podbořany	Vroutek		
Pšov	Libořice	Sířem	
Radíčeves=Milčeves	Žabokliky	Břežany	
		Velká Černoc	
Radonice - vicarius foraneus		Zahořany	
		Kojetín	
Úhošťany			
Valeč		Luka	
		Radošov	
		Lochotín	
		Skytaly	
		Libyně	
Vilémov	Podlesice		
Žatec		Holedeček	Žatec - sv. Kříž (templum)
		Staňkovice	6 kaplí mimo město:
			Jakub
			Jan
			Michal
			Prokop
			Máří Magdalena Václav
Žlutice			Štědrá starý žlutický

			kostel (Bakov?)
Prázdné fary:			
Bochov - prázdný	Údrč		
Chyše - prázdná, adm. Karmelitáni		Lubenec	
		Příbenice	
		Ležky	
Kozlov - prázdný, administruje mnich z Toužimi			
Mašťov - prázdný	Tureč		
Měcholupy - prázdná			
Rabštejn - prázdný, admin. karmelitáni	3 další fary		
Soběchleby - prázdná		Strojetice	
		Kryry	
		Běsno	
Soběsuky - prázdné			
Veclov - prázdná			
Veliká Ves - prázdná	Mory		
Vidhostice - prázdná	lze připojit k Valči		

Tento přehled zachycuje ještě výrazně odlišný obraz vikariátu od toho, který je zachycen ve farářských relacích. Vikariát je především výrazně rozsáhlejší, obsahuje především významné lokality *trans Egram* – Klášterec a Kadaň s připojenými kostely, dále pak pravobřežní Okounov a Úhošťany, které však náležely později rovněž k druhému vikariátu Žateckého kraje,¹³⁸ na jihu patřily do vikariátu i Bochov a Štědrá, jež náležely později do Hornoslavkovského vikariátu,¹³⁹ uveden je i Veclov, který následně příslušel k Rakovníku.¹⁴⁰ Menší obsazenost far oproti 70. letům 17. století vzhledem k dobové situaci nepřekvapí, zajímavější může být velmi odlišné rozdělení kostelů, podobný nebo stejný obvod už mají naproti tomu Jesenice, Pšov, Radonice (ještě bez Želiny), Žatec a t. č. prázdné Chyše a Soběchleby (jež byly později připojeny k Nepomyšli). Dva z uvedených kostelů se už v mladších pramenech vůbec neobjevují – Petrov (Petersdorf)¹⁴¹ a Ležky.

¹³⁸ Vikariáty v této době zřejmě nebyly ještě ustálené, např. v rámci vizitace jež probíhala v srpnu a září 1631, kontroloval mostecký vikář Fabricius i Kadaň. NA, APA I, sign. D 143/1, kart. 2688, s. 20.

¹³⁹ NA, APA I, sign. B 12/4, f. 184r-195v, f. 259r-266r.

¹⁴⁰ NA, APA I, sign. B 12/9, f. 39r-48r (relace z Kněževsi, z níž byl Veclov spravován).

¹⁴¹ Petrov příslušel později do farnosti Velichov, tedy do Loketského vikariátu. Zmínka o tamějším kostele se neobjevuje ani ve starší, ani v mladší farářské relaci odtamtud. NA, APA I, sign. B 11/8, f. 126r-129r. Tamtéž, sign. B 14/12, f. 62r-72r. Snad jde o omyl a byl myšlen Zakšov.

Seznam obsazených far se jmény farářů a prázdné fary vyjmenovává radonický děkan a okrskový vikář Jodocus T. Selge ve své nedatované relaci, v níž se jinak věnuje především jednotlivým nekatolíkům. Tato relace vznikla někdy v rozmezí mezi 17. 3. 1637 a 17. 10. 1640 (kdy byl Selge v této funkci).¹⁴² Bohužel až na jednu výjimku neuvádí další kostely, které měli faráři na starosti. Domnívám se, že Žatec, který k vikariátu pravděpodobně také patřil, není ve zprávě uveden proto, že vikář Selge relací reagoval na zadání právě žateckého děkana.¹⁴³ Příznačné je, že dr. Selge se ještě neoznačuje jako radonický okrskový vikář, ale jen jako *vicarius foraneus ac decanus in Radenitz*, vikariáty snad ještě nebyly zcela územně ustáleny.

Fary vikariátu podle zprávy vikáře Selgeho z rozmezí let 1637-1640)	
Obsazené fary	Prázdné fary
Doupov	Blšany
Chyše	Buškovice
Jesenice	Letov
Kozlov	Nepomyšl
Liběšice	Rabštejn
Mašřov	
Podbořany	
Pšov	
Radíčeves = Milčeves + Letov	
Radonice - vicarius foraneus	
Údrč	
Valeč	
Veliká Ves	
Vilémov	
Žďár	
Žlutice	

Obsazení far byl o v této válečné době stále velmi špatné, ale teritorium patřící pod radonického vikáře bylo již o něco menší, Kadaň, Klášterec ani Okounov už zachyceny nejsou.

Více dat o vikariátu poskytují materiály vzniklé krátce po skončení třicetileté války. Jako pramen jsem použil výtah z vizitační zprávy datovaný 22. října 1650 a uvádějící vždy sídlo fary, jméno faráře (administrátora), další spravované kostely, počet nekatolíkům a příjmy faráře.¹⁴⁴ Zpráva je v horní části poškozená, takže by z ní samé některé fary nebylo možné identifikovat, ale shodou okolností je šlo doplnit ze soudobé knihy obsahující seznam far

¹⁴² NA, APA I, sign. B 41/5, *Liber proventuum parochialium IV*, č. 129b.

¹⁴³ „(...) *ad capita in litteris Ad[modu]m R[everen]di D[omi]ni Visit[atoris] et Prae[fecti] Reg[ularis] et Decani Zatecensis etc. contenta respondeo (...)*.“ Tamtéž.

¹⁴⁴ NA, APA I, sign. D 143/2, kart. 2689.

s patrony a farářské příjmy.¹⁴⁵ Vikariát se ke konci roku 1650 jmenoval Doupovský, obsazených far (farářem nebo aspoň administrátorem) bylo dvacet dva.

Doupovský vikariát v roce 1650			
Sídlo	Farní kostely	Filiální kostely	Kaple
Dolany			
Doupov		Tocov	Zakšov
Chyšě		Lubenec	
Jesenice	Stebno		
	Žihle		
Libědice	Soběsuky		
Liběšice			
Libořice	Měcholupy		
Louny	1 farní kostel ¹⁴⁶		
Mašťov			
Nepomyšl		Kryry	
		Soběchleby	
		Strojetice	
		Zlovědice	
Podbořany	Buškovice		
	Letov		
Pšov			
Rabštejn		Tis u Blatna	
Radíčeves	=	Břežany	
Milčeves		Žabokliky	
Radonice D		Zahořany	
		Želina	
Údrč		Luka	
		Radošov	
Valeč		Lochotín ("ves")	
Veliká Ves		Mory	
Vilémov	Želeč[!]	Podlesice	
Vroutek	Libyně		
	Nahořečice		
	Skytaly		
	Vidhostice		
Žatec			
Žlutice			
Prázdné fary:			
	Blšany		

¹⁴⁵ NA, APA I, sign. B 11/6, f. 114r-120r. Kniha je sice v inventáři datována okolo roku 1631, ale minimálně u Doupovského vikariátu zachycuje poměry o dvacet let pozdější. Je zcela závislá na uvedeném výtahu z vizitační zprávy, což je patrné jak z řazení kostelů, tak z totožných (a často neobvyklých) variant zápisu jmen kolátorů (např. *Julius de Sasse*, *Joannes de Geldenbig*).

¹⁴⁶ Není konkrétně určen, snad Lenešice, nebo Dobroměřice.

	Kozlov		
	Žďár	Tureč	
	Nepomyšl[!] - zřejmě dodatečné uprázdnění		

Rozdělení kostelů mezi jednotlivé správce se od pozdější doby místy dost lišilo, ale územně se vikariát v podstatě už kryl s tím z přelomu let 1676/77. Oproti starším vizitacím se ve vikariátu objevují Louny s jedním připojeným farním kostelem, jímž byla snad Obora nebo Lenešice. V této zprávě se už objevuje celá z hlediska možnosti duchovní správy zcela nepraktická skupina kostelů, spravovaná z Nepomyšle.¹⁴⁷ Vysvětlení je však jednoduché, všechny tyto lokality patřily k panství Nepomyšl.¹⁴⁸

Seznam dvaceti obsazených far Doupovského vikariátu z roku 1659 uvádí ve své knize o arcibiskupovi Harrachovi také František Krásl (Buškovice, Český Wiesenthal = Loučná[?], Doupov, Chyše, Kozlov, Libědice, Liběšice, Louny, Luka, Mašťov, Nepomyšl, Podbořany, Pšov, Rabštejn, Radonice, Údrč, Vilémov, Žabokliky, Žatec, Žlutice).¹⁴⁹ Až na odlehlou krušnohorskou Loučnou, která se však do seznamu nejspíš dostala nějakým omylem, odpovídá seznam kostelů prostorově údajům ze starší i mladší doby a potvrzuje tak už ustálený obvod vikariátu.¹⁵⁰

Velmi zajímavý pramen pro poznání vikariátu, který měl stále ještě své sídlo v Doupově, představuje podrobná zpráva vikáře Mayera o vizitaci, která proběhla v listopadu a prosinci roku 1664.¹⁵¹ Rozdělení kostelů mezi jednotlivé faráře lze ze zprávy poměrně dobře odvodit, většina mezer je vysvětlitelná tím, že vizitace neproběhla v Žatci a v Chyši – žatecký děkan patrně spravoval Libočany, Staňkovice a Radíčeves s Velkou Černocí, chyšští karmelitáni měli zřejmě na starosti chybějící kostely z jejich okolí (Radošov, Luka, Valeč, Lochotín, Vidhostice, Libyně, Nahořečice, Přibenice, Struhaře), kostely v Cítolibech, Brlohu a Chlumčanech měli pravděpodobně ve správě ročovští augustiniáni. V připojené tabulce uvádím rozdělení výslovně uvedených kostelů a kaplí:

¹⁴⁷ Pro ilustraci uvádím vzdálenosti z Nepomyšle vzdušnou čarou: Kryry 9,5 km, Soběchleby 14,5 km, Strojetic 12,5 km, Zlovědice 8 km. Neuvedená kaple v Běsně leží asi 14,5 km daleko. Nevím, zda už tehdy byl v Soběchlebech kaplan, který je zmíněn ve farářské relaci z roku 1700. NA, APA I, sign. B 13/18, f. 121v.

¹⁴⁸ Berní rula 32, s. 334-341.

¹⁴⁹ KRÁSL, František. *Arnošt hrabě Harrach, kardinál sv. církve římské a kníže arcibiskup pražský: historicko-kritické vypsání náboženských poměrů v Čechách od roku 1623-1667*, Praha 1886, s. 330.

¹⁵⁰ Seznam v použitém prameni byl, jak vyplývá z Kráslovy formulace, jen demonstrativní, neúplný. Chybí např. Jesenice.

¹⁵¹ NA, APA I, sign. D 143/2, kart. 2689, 1664. *Consignatio peractae visitationis in districtu Ziatecensi per vicarium foraneum Tuppaviensem*. Tato podrobná vizitační zpráva je rozdělena podle tematických skupin do číslovaných bodů a lze jí chápat jako předchůdce farářských relací.

Doupovský vikariát v roce 1664

Sídlo	Farní kostely	Filiální kostely	Kaple
Blšany			Blšany - Václav
Buškovice	Vroutek	Letov	
		Skytaly	
Dolany	Soběsuky		Lomazice
Doupov		Tocov	Zakšov
			Doupov - Wolfgang
Chyšě - vizitace neproběhla	Lubeneč		
Jesenice D		Blatno	Bílenec
		Stebno	Krty
		Žihle	Ostrovec
			Petrohrad - Všech Svatých
			Petrohrad - špitál
			Petrohrad - zámek
			Podbořánky
			Velká Chmelištná Žihle - Filip a Jakub
Kozlov - vizitace neproběhla			
Libědice			
Liběšice		Hradiště	Dobříčany
			Tuchořice
Louny			Louny - Narození PM
			Louny - Petr a Pavel
Maš'ov	Žďár		Chotěbudice - Štěpán
			Maš'ov - Barbora
Nepomyšl		Kryry	Běsno
		Soběchleby	
		Zlovědice	
Opočno		Hřivice	Lipenec
			Pnětluky
Podbořany		Očihov	
Pšov	Libořice	Měcholupy	[Deštnice]
		Sířem	[Nečemice]
		Želeč	
Rabštejn		Močidlec	
		Stvolny	
		Tis u Blatna	
		Viska	
Radonice D		Kojetín	
		Vintířov	
		Zahořany	
		Želina	
Údrč			
Veliká Ves			

Vilémov		Podlesice	
Žabokliky		Břežany	
		Kněžice	
		Mory	
Žatec - vizitace odložena D			
Žlutice			Žlutice - Alžběta (špitální)
			Žlutice - Trojice
			Žlutice - Václav (zámecká)
			Bakov
			Čichalov
			Kobylé
			Střídka - Mikuláš

Kromě kostelů podchycených v této vizitační zprávě patřily (alespoň na začátku 70. let) podle Šimáka k vikariátu ještě farní kostel v Lenešicích a filiální kostel v Dobroměřicích ležící na levém břehu Ohře (spravované z Loun), dále osazený farní kostel v Oboře (na pravém břehu řeky), k němuž příslušely filiálky Černčice (pravobřežní) a Raná (levobřežní), a navíc také pusté fary v Břvanech a v Lužici na levém břehu řeky. Z Chyše pak byl administrován filiální kostel v Brložci.¹⁵²

Na konci Sobkova episkopátu byla připravována rozsáhlá přestavba vikariátní sítě, která se měla dotknout i Radonického vikariátu. Vikář Georgius Morik předložil podobně jako další okrskoví vikáři v dubnu 1673 návrh na rozdělení svého vikariátu na tři menší části. V čele prvního okrsku, jenž měl zahrnovat fary Blšany, Louny, Měcholupy, Obora, Opočno, Pšov, Žabokliky a Žatec, měl stát libešický farář Paternus. Údrčský farář Grimb měl mít na starost faráře v Chyši, Kozlově, Lukách, Rabštejně, Valči a Žluticích a autorovi návrhu G. Morikovi měl zůstat zbytek (Buškovice, Dolany, Doupov, Jesenice, Libědice, Mašťov, Nepomyšl, Podbořany, Veliká Ves, Vilémov a Žďár).¹⁵³ Vikariát takto nakonec rozdělen nebyl, několik okrajových farností však bylo postupně převedeno do sousedních vikariátů (výše uvedené Louny a Obora do Jirkovského, Kozlov a Údrč o něco později do Hornoslavkovského).

V období následujících let došlo ještě k několika menším změnám, kromě toho, že se farní síť rozšířila o několik nově obsazených kostelů, byl vikariát poněkud zmenšen: někdy v době

¹⁵² ŠIMÁK, J. V. *Zpovědní seznamy XI*, s. 243-244.

¹⁵³ NA, APA I, sign. H 12/4, kart. 4387, Morikův list z 20. 4. 1673. Morik v návrhu uvádí jednak vzdálenost jednotlivých far od Radonic, jednak vzdálenosti od centra v rámci navrhovaných obvodů. V tomtéž kartonu je větší množství návrhů na rozdělení dalších vikariátů, podle všeho šlo o přípravu rozsáhlejší správní reorganizace.

těsně před vznikem farářských relací byly farnosti Lenešice (krátce před tím obsazená), Louny a Obora včetně připojených kostelů převedeny k druhému vikariátu Žateckého kraje.¹⁵⁴

3.5 Územní vývoj vikariátu od roku 1677 do roku 1700

Už během roku 1677 došlo ke dvěma změnám, totiž k přesunu dvou lokalit do sousedních vikariátů, tyto změny se však do textu farářských relací ještě nepromítly. Především byla farnost v Kozlově nově začleněna do vikariátu Horní Slavkov. Tento přesun byl završen zřejmě v druhé polovině roku; v lednu žádal kozlovský farář Hilbert hornoslavkovského vikáře Heinese listem plným citátů z klasiků o přimluvu,¹⁵⁵ v červnu psal vikář Heines, jsa Hilbertem upomínán, konsistoři ve prospěch této změny,¹⁵⁶ v zasedání konsistoře 30. června byl přesun schválen¹⁵⁷ a v červenci vyslovil poměrně neochotný souhlas i radonický vikář Morik.¹⁵⁸

K druhému zmenšení vikariátu došlo během roku 1677 na severu v teritoriu spravovaném dosud liběšickým farářem Paternem. Kostel v Hradišti spolu s připojenými vesnicemi, ležícími na obou březích řeky Ohře, byl připojen k farnosti Bitozeves, spravované tehdy prostřednictvím kaplana z Postoloprty.¹⁵⁹

---

¹⁵⁴ ŠIMÁK, J. V. Zpovědní seznamy XI, s. 245. Šimák uvádí, že k přesunu došlo v roce 1677, tedy zřejmě někdy mezi vznikem zpovědních seznamů za roky 1676 a 1677. Farářské relace z těchto lokalit v každém případě ve svazku z Radonicka nejsou (a svazek z Jirkovského vikariátu se bohužel nedochoval).

¹⁵⁵ NA, APA I, sign. C 90, kart. 876, list z 20. 1. 1677.

¹⁵⁶ NA, APA I, sign. C 90, kart. 876, Hilbertův list z 1. 6. 1677, Heinesův z 12. 6. 1677.

¹⁵⁷ NA, APA I, sign. A 18/6, f. 164r.

¹⁵⁸ NA, APA I, sign. C 90, kart. 878, nedatovaný list presentován 16. 7. 1677. Morik v listu polemizuje především s tvrzením, že je Kozlov od něho vzdálen pět mil. Tato vzdálenost se objevuje ve výše citovaném listu vikáře Heinese, sám kozlovský farář v prvním listu uvádí vzdálenost jako „pořádné“ tři a půl míle. Vzdálenost jen vzdušnou čarou činí dvacet osm kilometrů, vzhledem k tomu, že krajina mezi Radonicemi a Kozlovem je značně kopcovitá, vzdálenost po cestách se pěti mílím (cca 55 km) blížit mohla.

¹⁵⁹ Jednání s tím spojená byla komplikovaná, přífařené vesnice patřily k různým panstvím, především k panstvím Postoloprty a Nový Hrad. Postoloprtský hrabě Sinzendorf se snažil připojit k Bitozevsi i odlehlý kostel v Hřivicích (část vsi patřila k panství Postoloprty), což se nepodařilo. Srv. zápisy v registrech a protokolech z jednání konsistoře: NA, APA I, sign. A 1/2, f. 183v-184v, 290r, sign. A 18/6, f. 138r, 175r-v, 207v. K definitivnímu předání kostela postoloprtskému faráři došlo až 20. února 1678. SOA Litoměřice, Sbírká matrik, sign. 52/1, s. 103. Už v roce 1677 však tamější farníci zřejmě nekonali velikonoční zpověď u liběšického, nýbrž u postoloprtského faráře – tak by bylo možné vysvětlit výrazný pokles vyzpovídáných u Liběšic a (menší) nárůst u Postoloprty. ŠIMÁK, Zpovědní seznamy XI, s. 346-347, 364-365. Nedlouho poté byla Bitozeves osazena jako samostatná farnost. TAMTÉŽ, s. 248.

V dalších letech do roku 1700, kdy vznikla druhá řada farářských relací, byl vikariát ještě poněkud zmenšen. Roku 1690 byly vzdálené vesnice Chrástovice a Hluboká odděleny od farnosti Rabštejn a přifařeny k farnímu kostelu ve Strážišti,¹⁶⁰ spravovanému z Křečova, tedy do tehdejšího Plzeňského vikariátu.¹⁶¹ Konečně byla kolem roku 1698 fara v Údrči přivtělena k vikariátu se sídlem v Brložci.¹⁶²

Rozsah sledovaného vikariátu v roce 1700, kdy už bylo jeho sídlo ve Vilémově,¹⁶³ a jeho rozdělení mezi faráře lze (s doplňkem připojeným níže) názorně předvést opět prostřednictvím tabulky:

Sídlo	Farní	Filiální	Veřejné kaple
Blšany	Letov		<u>Nevechovice - Václav</u>
Buškovice	Vroutek	<i>Vidhostice</i>	<u>Vroutek - Jakub</u>
		<i>Buškovice - Bartoloměj - zřícenina</i>	
Cítoliby		<i>Brloh</i>	
		<i>Chlumčany</i>	
Dolany			<u>Lomazice</u>
Doupov		<i>Tocov</i>	<u>Doupov - Wolfgang</u>
		<i>Zakšov</i>	
Jesenice	Stebno	<i>Bílenec</i>	<u>Krty</u>
		<i>Velká Chmelištná</i>	<u>Petrohrad - zámek - Václav a Vavřinec</u>
			<u>Petrohrad - špitál - Trojice</u>
			<u>Petrohrad - Všech Svatých</u>
Libědice			
Liběšice		<i>Dobříčany</i>	<u>Tuchořice – Naneb.</u>
			<u>Tuchořice - zámek</u>
			<u>Liběšice - Anna</u>
Libořice		<i>Sířem</i>	
Luka		<i>Radošov</i>	<u>Luka - Anna</u>
Mašťov			<u>Mašťov - Barbora</u>
			<u>Mladějov/Chotěbudice - Štěpán</u>

¹⁶⁰ NA, APA I, sign. B 13/18, f. 135r.

¹⁶¹ ŠIMÁK, Zpovědní seznamy IX-X, s. 5, 28. K roku 1700 byly tyto lokality už ve vikariátu Dolní Jamné. NA, APA I, sign. B 14/13b, f. 42r-45v.

¹⁶² ŠIMÁK, Zpovědní seznamy IX-X, s. 20, 150. TÝŽ. Zpovědní seznamy XI, s. 245, 268-269. Roku 1700 bylo už sídlo vikariátu v Dolním Jamném. NA, APA I, sign B 14/13b.

¹⁶³ Tj. v bezprostředním sousedství Radonic. Vikariát měl v 2. polovině 80. let krátce sídlo i v Buškovicích. ŠIMÁK, Zpovědní seznamy XI, s. 244.

			<u>Bukovina</u>
			<u>Brody - zámek - soukromá</u>
			<u>Mašťov - zámek - soukromá</u>
Měcholupy			<u>Deštnice</u>
Mory	Kněžice		
Nahořečice			
Nepomyšl		<i>Kryry</i>	<u>Běsno</u>
		<i>Soběchleby</i>	
		<i>Zlovědice</i>	
Opočno		<i>Hřivice</i>	<u>Nový Hrad - zámek -</u>
		<i>Lipenec</i>	<u>Josef</u>
		<i>Pnětluky</i>	
		<i>Selmice - opuštěný</i>	
Podbořany		<i>Očihov</i>	
Pšov			<u>Kaštice - zámek - soukromá</u>
			<u>Pšov - Pěti Ran</u>
Rabštejn		<i>Močidlec</i>	<u>Stvolny</u>
			<u>Tis u Blatna</u>
			<u>Víska</u>
			<u>Rabštejn - loreta</u>
			<u>Rabštejn - zámek - soukromá</u>
Radonice	Želina	<i>Kojetín</i>	<u>Vintířov</u>
		<i>Zahořany</i>	<u>Vintířov - Navštívení</u>
		<i>Krásný Dvoreček - zříc.</i>	
Soběsuky			
Valeč		<i>Lochotín</i>	<u>Valeč - zámek -</u>
		<i>Skytaly</i>	<u>soukromá</u>
Veliká Ves			
Vilémov		<i>Podlesice</i>	
Žabokliky	Radičeves	<i>Velká Černoc</i>	
		<i>Břežany</i>	
Žatec	Libočany	<i>Holedeček</i>	<u>šest kaplí</u>
		<i>Staňkovice</i>	
Žďár		<i>Tureč</i>	<u>Jánský vrch</u>
Želeč		<i>Nečemice</i>	
Žihle		<i>Blatno</i>	<u>Ostrovec</u>
			<u>Podbořánky</u>
			<u>Žihle - Filip a Jakub</u>
Žlutice		<i>Bakov</i>	<u>Žlutice - Trojice</u>
		<i>Kobylé</i>	<u>Žlutice - špitál -</u>

		<u>Alžběta</u>
	<i>Střídka - Mikuláš</i>	<u>Žlutice - zámek -</u>
		<u>Václav</u>
		<u>Čichalov</u>

Tentokrát je zřejmé, že farní síť se již stabilizovala a poněkud zahustila – výrazněji to bude patrné, vezme-li se v úvahu, že fakticky je far oproti stavu okolo přelomu let 1676/77 ještě o dvě víc – Kozlov a Údrč byly v mezidobí, jak bylo již uvedeno, převedeny v mezidobí do sousedního vikariátu.

Stejně jako o necelé čtvrtstoletí dříve není ve svazku relace popisující okolí Ročova, nadto chybí ještě i zpráva z Chyše (kromě Chyše kostely v Lubenci, Příbenicích, Struhařích a snad i v Libyni), spravované tamějšími karmelitány. Vůbec nebyly podchyceny také kostely v Libyni a (až na dodatečně vlepený lístek)¹⁶⁴ i ve Vidhonicích.

4 Vztahy farářů s patrony a jinými vrchnostmi

4.1 Patronátní právo

Institut patronátního práva (dále jen „patronát“), který se postupně vyvinul během středověku, bývá právní vědou definován jako „soubor práv a povinností, které přísluší některé osobě ke kostelu nebo k nižšímu církevnímu obvodu ze zvláštního titulu, v hierarchické podřadnosti nezaloženého.“¹⁶⁵ Patronát je možno členit podle různých hledisek, především na patronát věcný (*ius patronatus reale*) a patronát osobní,¹⁶⁶ patronát duchovní, laický a smíšený, patronát a spolupatronát,¹⁶⁷ patronát veřejný a soukromý¹⁶⁸ atp. Nejobvyklejším byl patronát věcný, jehož podstata spočívala v tom, že soubor patronátních práv a povinností byl spojen s vlastnictvím nějaké nemovitosti, zejm. (velko)statku.

Patronátní právo mohlo vzniknout jednak originárně – založením kostela nebo duchovního benefícia či vydržením, jednak derivativně – převodem nebo přechodem. Zde je

¹⁶⁴ NA, APA I, sign. B 13/18, f. 125r.

¹⁶⁵ HÁCHA, Emil, ed. et al. *Slovník veřejného práva československého. Svazek III, P až Ř*. Brno, 1932-1934, s. 46. V dalším vycházím v této části, necituji-li výslovně něco jiného, z hesla *Patronát* tamtéž (s. 46-57) a z podhesla *Jmění církevní* v HÁCHA, Emil, ed. et al. *Slovník veřejného práva československého. Svazek II, I až O*. Brno, 1932, s. 155-161.

¹⁶⁶ Osobní patronát příslušel konkrétní osobě o sobě a mohl být omezen jen na ni samu, nebo přecházet na její dědice (případně jen dědice z jeho rodu).

¹⁶⁷ Šlo o to, zda patronát držela jedna, nebo více osob (ty pak ale musely navenek vystupovat jednotně).

¹⁶⁸ Veřejným patronátem se myslel patronát zeměpanský, ostatní byl soukromý.

třeba zdůraznit, že se nepřipouštěl prodej, pronájem apod. patronátu samotného (což by byl typický případ simonie), věcný patronát tedy „sdílel právní osudy statku, s nímž byl spojen,“ byl převáděn spolu se statkem.¹⁶⁹ Pokud jde o osoby, které mohly získat postavení patrona, tak se vždy uznávalo, že toto právo mohou vykonávat i ženy, později se připouštěl i výkon patronátního práva (nad katolickými institucemi) evangelíky a protestanty, avšak židé jakožto držitelé statků patronátní práva uplatňovat nemohli, povinnosti s patronátním právem je ovšem vázaly.¹⁷⁰

Obsah patronátu tvořila určitá práva, ale i povinnosti. Nejvýznamnějším (a nejnámějším) právem spojeným s patronátem bylo *právo presentace*, tj. právo patrona navrhnout církevnímu ordináři kandidáta na uvolněné beneficium, přičemž takové osobě muselo být obročí uděleno, pokud byla pro držení onoho benefícia podle práva způsobilá.¹⁷¹ Dalším v praxi patrně příliš neužívaným právem patrona bylo *alimentační právo* – právo na příspěvek z výnosu církevního jmění v případě nenadálého zchudnutí. Patronovi rovněž příslušela *čestná práva* (přední místo v kostele, při procesích, právo umístit erb na budovu kostela, *ius sepulturae* atp.). Konečně patronovi, což je významné pro téma této práce, svědčila *cura beneficii*, tj. vliv na správu jmění kostela a na správu obročního jmění. Hlavní povinností patrona bylo, zejména od josefínské doby, *stavební břemeno* – povinnost hradit údržbu budov stojících pod patronátem; v některých zemích měl patron i povinnost přispívat na opatření parament.

Literatura, jež se zabývá patronátním právem, vztahy patronů a farářů, správou zádušního jmění atp., je již poměrně široká. Mimo objemnou průkopnickou práci Johanna Schlenze, jejíž jádro se týká raného novověku, a jež vyšla již ve dvacátých letech,¹⁷² byla další díla týkající se tohoto tématu vydána až mnohem později. Marie Ryantová ve svém článku vedle stručného shrnutí obsahu patronátního práva představila na příkladu jihočeských panství Eggenbergů a Schwarzenbergů některá typická místa střetů mezi patrony a církevními orgány (instalace farářů, spory o přednost, dozor nad faráři, správa zádušního jmění).¹⁷³ Po roce 2000

¹⁶⁹ Tamtéž, s. 55.

¹⁷⁰ To bylo uznáváno i za první republiky, ježto nešlo o právo občanské ani politické, nýbrž rázu církevního. TAMTÉŽ, s. 54-55.

¹⁷¹ Jinak to bylo s právem jmenovat nižší služebníky kostela – regenschoriho, kostelníky atp. Takové právo patron měl, jen jestliže je výslovně získal. TAMTÉŽ, s. 52.

¹⁷² SCHLENZ, Johann. *Das Kirchenpatronat in Böhmen: Beiträge zu seiner Geschichte und Rechtsentwicklung*. Praha, 1928.

¹⁷³ RYANTOVÁ, Marie. *Církevní patronát Eggenberků a Schwarzenberků na přelomu 17. a 18. století: (1694-1730)*. In: *Život na dvorech barokní šlechty: (1600-1750)* / České Budějovice, 1996 s. 617-637. Později autorka

vyšly dvě rozsáhlejší práce zabývající se otázkami patronátu, obě rovněž spojené s oblastí jižních Čech. Každá z těchto prací vycházela primárně z jiného okruhu pramenného materiálu, kniha Pavly Stuchlé o Prachatickém vikariátu je založena především na pramenech církevní proveniencí,¹⁷⁴ Pavel Pumpr, který sledoval patronátní vztahy na panství Třeboň, postavil své dílo především na pramenech vrchnostenské správy.¹⁷⁵ Kromě těchto velkých monografií vyšly i další články týkající se tohoto tématu, a to jak od právě jmenovaných autorů,¹⁷⁶ tak od dalších badatelů.¹⁷⁷ Patronátu jako tématu se samozřejmě dotýkají i obecnější práce z oboru církevních dějin 17. a 18. století.¹⁷⁸

---

vydala ještě stať o patronátu zlatokorunského kláštera. TÁŽ. *Fary pod patronátem kláštera Zlatá Koruna na konci 17. a na začátku 18. století*. In: Klášter Zlatá Koruna. Dějiny - památky - lidé / České Budějovice, 2007 s. 79-89.

¹⁷⁴ STUHLÁ, Pavla. *Prachatický vikariát 1676-1750: vybrané otázky církevní správy*. Praha, 2004.

¹⁷⁵ PUMPR, Pavel. *Beneficia, záduší a patronát v barokních Čechách: na příkladu třeboňského panství na přelomu 17. a 18. století*. Vyd. 1. Brno, 2010.

¹⁷⁶ Namátkou STUHLÁ, Pavla. *Nástupní podmínky pro fary eggenberského patronátu na přelomu 17. a 18. století*. In: Archivum Trebonense / Sv. 12, (2011), s. 269-282. TÁŽ, *Presentace na farní/děkanské beneficium ve Vodňanech v písemnostech schwarzenberského patronátu (1661-1710)*. In: Vodňany a Vodňansko 8, (2010), s. 23-36. TÁŽ. *Náboženská a patronátní agenda ve visitačních písemnostech panství Vimperk z první poloviny 18. století*. In: Zlatá. Roč. 20, (2013), s. 43-91. PUMPR, Pavel. *Hospodaření farního kostela v Pištině v letech 1641-1700*. In: Celostátní studentská vědecká konference Historie 1999. Olomouc, 2000 s. 107-126. TÝŽ. *Správa zádušního jmění na Hlubocku v druhé polovině 17. a počátkem 18. století*. In: Sborník prací Filozofické fakulty brněnské univerzity : řada historická (C) / Brno, č. 51, (2004 [vyd. 2005]), s. 89-128. TÝŽ. *Kostely farní nebo patronátní? K postavení farních kostelů v systému správy šlechtického dominia na příkladu panství Třeboň na přelomu 17. a 18. století*. In: Antonín Jan Václav Vokoun (1691-1757) a církevní správa jeho doby v Čechách. Vodňany, 2008 s. 79-94.

¹⁷⁷ Např. MARTÍNKOVÁ, Lenka. *Proměny v postavení městského děkana ve správním systému pelhřimovského patronátu od konce 17. do počátku 19. století*. In: Vlastivědný sborník Pelhřimovska č. 19 (2008), s. 64-82. ŘEZNIČEK, Michal. *Záduší a jeho správa v Ledčském vikariátu v 17. a první čtvrtině 18. století*. Časopis Národního muzea. Řada historická. 173, č. 1-2, (2004,) s. 51-82.

¹⁷⁸ Výběrově uvádím KRÁSL, František. *Arnošt hrabě Harrach, kardinál sv. církve římské a kníže arcibiskup pražský: historicko-kritické vypsání náboženských poměrů v Čechách od roku 1623-1667*. Praha, 1886. PODLAHA, Antonín. *Dějiny arcidiecése pražské od konce století XVII. do počátku století XIX. Díl I, Doba arcibiskupa Jana Josefa hrab. Breunera (1694-1710). Část 1*. Praha, 1917. CATALANO, Alessandro. *Zápas o svědomí: kardinál Arnošt Vojtěch z Harrachu (1598-1667) a protireformace v Čechách*. Praha, 2008. HAVLÍK, Jiří M. *Jan Fridrich z Valdštejna: arcibiskup a mecenáš doby baroka*. Vydání první. Praha, 2016.

4.2 *Patroni kostelů ve vikariátu na přelomu let 1676 a 1677*

Naprostá většina patronátů ve vikariátu byla spojena s nějakým panstvím, tzn., že příslušná vrchnost bývala pravidelně patronem kostelů na svých panstvích a statcích, přičemž patronát k většímu počtu kostelů a kaplí přirozeně náležel vlastníkům větších územních celků.¹⁷⁹ Případy, kdy se patronát a vlastnictví statku rozcházely, jsou spíše výjimečné a zasloužily by si zvláštní vysvětlení, avšak to může spočívat i v události značně časově odlehlé.

Na prvním místě je třeba jmenovat hraběte Humprechta Jana Černína z Chudenic, který byl patronem jednoho děkana a dvou farářů (Jesenice – ab Aichen, Buškovice – Rick, Žabokliky – Frischmann). Patnáct kostelů a kaplí pod patronátem hraběte Humprechta Jana Černína přesně odpovídalo obvodům jeho panství a statků (PANSTVÍ PETROHRAD – **Jesenice**, Žihle, Stebno, *Blatno*, *Velká Chmelištná*, *Bilenec*, Ostrovec – sv. Jan, Podbořánky, Krty, Vroutek – sv. Jakub; STATEK KRÁSNÝ DVŮR – **Buškovice**; STATEK SEDČICE – **Žabokliky**, *Břežany*; STATEK MILČEVES – Radíčeves, *Velká Černoc*). Pouze kostely na posledně uvedeném panství Milčeves v Radíčevsi a Velké Černoci byly tehdy ještě spravovány farářem, který měl sídlo mimo panství – žateckým děkanem.¹⁸⁰ Žádný další patron podobného počtu kostelů se ve vikariátu už nenacházel.

Šest kostelů a kaplí bylo pod patronátem hraběte Gundakara z Ditrichštejna, přičemž všechny se nacházely na poněkud rozptýleném PANSTVÍ NEPOMYŠL a všechny měl na starost farář z Nepomyšle Wencelius (**Nepomyšl**, *Kryry*, *Soběchleby*, *Strojetice – zříc.*, *Zlovědice*, Běsno).¹⁸¹

Na územně kompaktnějším PANSTVÍ VINTÍŘOV hraběte Jana Antonína Losyho z Losimthalu stály v roce 1676 čtyři kostely (**Radonice**, *Kojetín*, *Zahořany*, Vintířov), jejichž kolátorem byl hrabě Losy. Ten byl navíc ještě patronem farního kostela v Želině u Kadaně,

¹⁷⁹ V těchto následujících výčtech pomíjím soukromé kaple, špitální kaple a kaple „bez lidu“ vůbec. Údaje o panstvích čerpám kromě farářských relací samotných z edice LIŠKOVÁ, Marie, ed. *Berní rula. 32, Kraj Žatecký. I. díl*. Praha, 1954. TÁŽ, ed. *Berní rula. 33, Kraj Žatecký. II. díl*. Praha, 1954 (zejm. také vývoj panství a statků s. 741-748 a přiložená mapa). Ve výčtech značím kostely s duchovním správcem tučně, farní kostely bez vyznačení, filiální kurzívou, kaple podtrženě.

¹⁸⁰ FR 1676, f. 8r-26r, 154r-157v, 183r-185v.

¹⁸¹ FR 1676, f. 169r-173v.

který se nacházel (včetně celé své farnosti) mimo panství.¹⁸² Všechny tyto kostely držel radonický děkan Georgius Franciscus Morik, tehdejší *vicarius foraneus*.¹⁸³

Vévoda Julius František Sasko-Lauenburský měl na PANSTVÍCH PODBOŘANY a ÚDRČ pod svým patronátem dva faráře v centrech panství (G. A. Wencelius – **Podbořany**, Steinhäuser – **Údrč**), z nichž podbořanský farář spravoval ještě filiální kostel v *Očihově* s týmž patronátem. Navíc byl vévoda ještě patronem kaple v *Čichálově*, kterou však měl v péči žlutický farář.¹⁸⁴

Na jihu vikariátu se (s drobnými přesahy) rozkládalo PANSTVÍ RABŠTEJN, které vlastnil hrabě Jan Šebestián z Pöttingu. Farní funkce v kostelech a kaplích na panství (**Rabštejn**, *Močidlec*, *Stvolny*, *Tis u Blatna*, *Víska*) vykonávali rabštejnští servité.¹⁸⁵

Hrabě Gustav Adolf z Varrensbachu, kterému patřilo panství Nový Hrad, měl v této oblasti plné patronátní právo nad třemi kostely (**Opočno**, *Lipenec*, *Pnětluky* – zříc.) a částečné ke kostelu v *Hřivicích*. V době okolo vzniku byly všechny tyto kostely pouze administrovány ročovskými augustiniány (autor relace – Paubal).¹⁸⁶ Manželka Gustava Adolfa, Marie Sidonie roz. Šliková, držela PANSTVÍ POLÁKY a spolu s ním i patronáty kostela v **Dolanech** a kaple v *Lomazicích* (farář Heintzmann).¹⁸⁷

PANSTVÍ CÍTOLIBY, které sousedilo s Varrensbachovým Novým Hradem, držela paní Markéta Blandina de la Cron, která vykonávala patronátní práva nad všemi třemi kostely na území panství (**Cítoliby**, *Brlöh*, *Chlumčany*). Tyto kostely byly administrovány z Cítolib ročovským augustiniánem (t. č. Schimel).¹⁸⁸

Na opačném konci vikariátu, na PANSTVÍ DOUPOV, náležely všechny tři kostely (**Doupov**, *Tocov*, *Zakšov*) pod patronát držitele panství, kterým tenkrát byla hraběnka Maxmiliána Verdugová. Farář působil opět v centru panství (Fillinger).¹⁸⁹

Patronátní práva ke kostelům držela také markraběnka Marie Františka z Badenu, jednak na PANSTVÍ BLŠANY (**Blšany**, kaple *sv. Václava* v polích – farář Prochs),¹⁹⁰ ale také na

---

¹⁸² Vintířovská (tehdy nekatolická) vrchnost držela patronát nad kostelem v Želině už v předbělohorské době. ZICH, Leoš. *Dějiny kostela a farnosti v Želině do roku 1784*, s. 23 an.

¹⁸³ FR 1676, f. 1r-6v.

¹⁸⁴ FR 1676, f. 91r-110v, 158r-168v, 200r-213r.

¹⁸⁵ FR 1676, f. 174r-179v.

¹⁸⁶ FR 1676, f. 151r-153v.

¹⁸⁷ FR 1676, f. 47r-68v.

¹⁸⁸ FR 1676, f. 42r-46v.

¹⁸⁹ FR 1676, f. 192r-199v.

¹⁹⁰ FR 1676, f. 69r-80v.

svém STATKU MORY (*Mory* – spravován z Blšan, Kněžice – správa z Dolan). O patronátní právo ke kostelu v Kněžicích se ovšem dělila s Karlem Schmidem ze Schmidbachu.¹⁹¹

Celkem k pěti kostelům ve vikariátu drželi patronátní právo různí členové rodu Libštejnských z Kolovrat. Antonín Jan Fridrich Libštejnský z Kolovrat měl na PANSTVÍ LUKA pod patronátem farní kostel v **Lukách** a filiální v *Radošově* (Günter).¹⁹² Hrabě Julius Albrecht Libštejnský měl patronátní práva vůči farnímu kostelu v městečku **Chyšě** (STATEK CHYŠE), kostel spravovali tamější karmelitáni.¹⁹³ Jaroslav Julius Libštejnský z Kolovrat držel patronát ke dvěma kostelům (Libořice, *Siřem*), jež stály na území jeho STATKU LIBOŘICE, neměl však nad nimi na přelomu let 1676/77 však „svého“ samostatného faráře, spravoval je tehdy kurát z křižovnického Pšova (Brusky).¹⁹⁴

Patrony tří kostelů, spravovaných jedním farářem, stojících na jejich STATCÍCH VALEČ a SKYTALY byli otec a syn Jaroslav Arnošt a Jan Kryštof Kagerové ze Štampachu (**Valeč**, Skytaly, *Lochotín* – farář Elstner).¹⁹⁵

Hrabě Jan Marek z Clary-Aldringenu, vlastník PANSTVÍ DOBŘÍČANY, byl patronem farního kostela v **Liběšicích** a samozřejmě i filiálky v *Dobříčanech* (farář Paternus).¹⁹⁶ Podobně i Polyxena Marie Račínová (PANSTVÍ VILÉMOV) držela patronát nad kostely ve **Vilémově** a v *Podlesicích* (farář Raspichler).¹⁹⁷ Patronkou farního (**Libědice** – farář Jesorcka) a filiálního kostela (*Tureč*) byla i Marie Zuzana Smyslovská (STATKY LIBĚDICE A TUREČ), rozdíl byl však v tom, že vzdálený kostel v Turči měl ve správě farář ze Žďáru (patronát Nosticů).¹⁹⁸

Kostel v **Měcholupech** a kaple v Deštnici, jejichž patronem byl Rudolf z Talumberka, se nacházely na jeho statku Měcholupy (farář Sandtman). Tentýž farář pečoval ještě o kostely v Želči a *Nečemicích*, jež však stály pod patronátem Františka Albrechta z Wahlu¹⁹⁹ (panství Líčkov).²⁰⁰

Jan z Goltzu (PANSTVÍ MAŠŤOV) byl patronem kostela v sídelním městečku (**Mašťov** – farář Bitterbihr) a také dvou kaplí, jež byly kdysi farními kostely (Bukovina – t. č. zřícenina,

---

¹⁹¹ FR 1676, f. 47r-68v.

¹⁹² FR 1676, f. 84r-88r.

¹⁹³ FR 1676, f. 27r-40r. Snad byl i patronem kaple ve Struhařích, ze znění relace to není jasné.

¹⁹⁴ FR 1676, f. 180r-182v.

¹⁹⁵ FR 1676, f. 218r-229v.

¹⁹⁶ FR 1676, f. 116r-125r.

¹⁹⁷ FR 1676, f. 213r-217v.

¹⁹⁸ FR 1676, f. 111r-116v, 186r-191v.

¹⁹⁹ Křestními jmény patrona si nejsem zcela jist.

²⁰⁰ FR 1676, f. 126r-133v.

sv. Štěpán u Chotěbudic – Mladějov).²⁰¹ Ferdinand Hroznata Kokořovec z Kokořova (PANSTVÍ ŽLUTICE) vykonával práva patrona k filiálním kostelům v *Kobylé* a u sv. *Mikuláše* (někdejší ves Střídka), jež byly spravovány žlutickým farářem (Caesar), jehož patronem byla sice tamější městská rada, ovšem *dependenter* na Ferdinandu Hroznatovi, který byl její vrchností.²⁰²

Do vikariátu okrajově zasahovalo i rozsáhlé PANSTVÍ POSTOLOPRTY hraběte Jiřího Ludvíka ze Sinzendorfu. Ten na něm měl patronátní právo k filiálním kostelům v *Hradišti* (sám) a v *Hřivicích* (spolu s Gustavem Adolfem z Varrensbachu). Tyto kostely byly spravovány faráři z Liběšic a Opočna.²⁰³ Patronát k „jednomu a půl kostela“ měl také Karel Schmid ze Schmidbachu (STATEK SOBĚSUKY) – v Soběsukách (sám) a Kněžicích (spolu s Marií Františkou z Badenu). Oba tyto kostely měl přiděleny farář z Dolan.²⁰⁴

Zbylí šlechtičtí vlastníci statků ve vikariátu drželi patronátní práva jen k jednomu kostelu. Kostel ve **Žďáru** (administrátor Roller) byl pod patronátem Jana Hartvíka Nostice (PANSTVÍ ŽĎÁR),²⁰⁵ patronkou kostela v **Nahořečicích** (farář Stadelius) byla držitelka STATKU LIBKOVICE Zbyňka Kateřina z Valdštejna,²⁰⁶ bratři František Antonín a Karel Leopold Příchovští z Příchovic (STATEK LIBOČANY) byly patrony kostela v Libočanech (správa ze Žatce),²⁰⁷ Marie Alžběta Vršovcová (STATEK LUBENEC) měla patronátní práva ke kostelu v Lubenci (správa z Chyše),²⁰⁸ hrabě Ladislav Přibík Vršovec (STATEK LETOV) byl patronem kostela v Letově (správa z Blšan),²⁰⁹ patronem kaple v Přibenicích byl majitel STATKU LEŽKY František Arnošt Wallis (správa z Chyše)²¹⁰ a patronátní právo ke kapli u Tuchořic (správa z Liběšic) měl Ferdinand z Woppingu (STATEK TUCHOŘICE).²¹¹

Od případů zmíněných výše se odlišuje patronát ke kostelu v **Kozlově** (farář Hilbert). Patronátní práva ke kostelu měl Adam Ferdinand Rackel ze Steinsdorfu, který však podle všeho STATEK KOZLOV nevladl. Rackelům patřil Kozlov krátce v letech po Bílé Hoře,

²⁰¹ FR 1676, f. 141r-146v.

²⁰² FR 1676, f. 90r-110v.

²⁰³ FR 1676, f. 116r-125r, 151r-153v. O částečně úspěšné snaze hraběte Sinzendorfa převést oba kostely do správy „svého“ faráře byla zmínka výše.

²⁰⁴ FR 1676, f. 47r-68v.

²⁰⁵ FR 1676, f. 186r-191v.

²⁰⁶ FR 1676, f. 147r-150v.

²⁰⁷ FR 1676, f. 8r-12r.

²⁰⁸ FR 1676, f. 27r-40r.

²⁰⁹ FR 1676, f. 69r-80v.

²¹⁰ FR 1676, f. 27r-40r.

²¹¹ FR 1676, f. 116r-125r.

v době vzniku farářské relace vlastnil statek Kozlov Kryštof Martin ze Štampachu.²¹² Snad Adamu Ferdinandovi Rackelovi v té době patřil drobný STATEK TELEČ, který se nacházel uvnitř kozlovské farnosti.²¹³

Statky s kostely pod svým patronátem v Radonickém vikariátu vlastnily na přelomu let 1676/77 i dvě řeholní instituce. STATEK PŠOV patřil konventu křížovníků s červenou hvězdou na Starém městě, kteří v **Pšově** měli farářem člena svého řádu (Brusky).²¹⁴ Kanonie augustiniánů kanovníků na Karlově byla vlastníkem STATKU VELIKÁ VES; i tam obsazovali faru ve **Veliké Vsi** členové řádu (t. č. farář Juretzko).²¹⁵

Některé patronáty držela i města. Žatecká městská rada vykonávala patronátní práva jednak nad kaplemi (většinou někdejšími kostely) ve městě a na předměstích, a také nad kaplemi/kostely v *Holedečku* a ve *Staňkovicích* (městské STATKY HOLEDEČ A STAŇKOVICE).²¹⁶ Tyto kaple měl ve správě **žatecký** děkan (Kriser). Patronátní právo k děkanskému kostelu bylo v druhé polovině 17. století předmětem dlouhotrvajícího sporu mezi městem a strahovskými premonstráty (opatem), který skončil až v roce 1710. Sám žatecký děkan v prosinci 1676 v relaci uvedl, že jeho patronem je *pro nunc* strahovský opat.²¹⁷

Kolátorkou farního kostela ve městě byla i městská rada ve **Žluticích**, ve výkonu patronátních práv však byla závislá na své vrchnosti, baronu Ferdinandu Hrozatovi Kokořovci z Kokořova. Kromě toho držela městská rada i kolaturu filiálního kostela Všech Svatých (někdejší *Bakov*), jenž se nacházel na půdě městského STATKU SEMTĚŠ.²¹⁸

4.3 Zámecké kaple

Jednou z otázek dotazníku, jež může pomoci osvětlit poměr farářů k patronům, resp. vrchnostem, je otázka dvanáctá, týkající se veřejných i soukromých kaplí. Už výše jsem zmínil, že veřejné kaple farářských relací jsou z valné části někdejší farní (nebo filiální)

²¹² FR 1676, f. 82r-83v. SOMMER XV, s. 194.

²¹³ SOMMER XV, s. 192. Literatura ohledně dějin těchto drobných statků v 17. století není příliš výmluvná. V Kostece se nachází zvon z roku 1673, darovaný právě Adamem Ferdinandem Rackelem, kolátorem kostela. TRÄGER, Gertrud. *Kreis Luditz*, s. 104.

²¹⁴ FR 1676, f. 180r-182v.

²¹⁵ FR 1676, f. 134r-139v.

²¹⁶ HOLODŇÁK, Petr, ed., EBELOVÁ, Ivana, ed. a BERÁNEK, Jan. *Žatec*, s. 251.

²¹⁷ FR 1676, f. 8r-12r. Ke sporu o kolaturu HOLODŇÁK, Petr, ed., EBELOVÁ, Ivana, ed. a BERÁNEK, Jan. *Žatec*, s. 254.

²¹⁸ FR 1676, f. 90r-110v.

kostely a že jejich zařazení mezi kaple bylo určováno nikoli nevýznamně daňovými důvody. Někdy k nim příslušel zvláštní územní obvod, měly vlastní kostelníky, nemovitý majetek atp. Jinak je tomu u soukromých kaplí, jež tvořily součást zámků.

Kanonické právo odlišuje kaple veřejné a kaple soukromé.²¹⁹ Základními znaky veřejné kaple jsou její veřejná přístupnost a určení k užívání veřejností. Toto veřejné určení mohlo indikovat např. svolávání zvonem na mši nebo především to, že byla kaple vybavena s nějakým beneficiem, byl v ní privilegovaný oltář, či v ní bylo možno získat odpustky. Ke zřízení takové kaple bylo třeba souhlasu biskupa, kaple měla být řádně vybavena a alespoň požehnána (*benedicta*).

Soukromou kapli (oratoř) naproti tomu charakterizuje umístění v soukromé budově, skrz kterou je jediné přístupna, a určení toliko obyvatelům této budovy.²²⁰ Pouhou oratoř si mohl zřídit v podstatě kdokoli, pokud však v ní měly být slouženy mše, pak bylo třeba zvláštní licence.²²¹ Udělení takové licence bylo zároveň spojeno s několika podmínkami: a) kaple musela být vhodně oddělena od profánních prostor, b) mše v ní směla být sloužena jen jednou za den (o větších svátcích vůbec ne), c) účast na mších měla být vázána na osobu držitele licence (pak se mohla účastnit i rodina a služebnictvo), d) v kapli bylo zakázáno konat úkony vázané na farní kostel jako křest nebo ohlášky a e) udělování svátostí zpovědi a eucharistie v kapli mělo být přípustné jen podle (další) zvláštní biskupské licence. Pro další výklad jsou podstatná ještě dvě pravidla, týkající se soukromých kaplí. Soukromá kaple směla být (na rozdíl od kaple veřejné) bez dalšího, nebyla-li ovšem předtím vysvěcena nebo požehnána, přeměněna na profánní prostor. Na druhé straně se pak uznávala možnost přeměny kaple původně soukromé silou obyčeje v kapli veřejnou, a to za podmínky, že byla užívána jako veřejná od nepaměti s alespoň mlčenlivým souhlasem ordináře.²²²

---

²¹⁹ V těchto odstavcích vycházím z příručky AICHNER, Simon. *Compendium iuris ecclesiastici ad usum cleri*. 6. vyd. Brixen 1887, s. 341-342, 682-684.

²²⁰ V případě soukromých kaplí je tedy asi přesnější mluvit o vlastníkově než o patronovi kaple.

²²¹ Právo udělit takovou licenci je podle Aichnera vyhrazeno už od doby Tridentského koncilu Svatému stolci, avšak přinejmenším časově omezené licence povolující sloužit mši Svatou v soukromých obydlích byly v druhé polovině 17. století běžně vydávány arcibiskupskou konsistoří, jak vyplývá z pravidelného výskytu žádostí o takovou licenci a konceptů licencí v receptech a emanatech fondu APA I. Toto právo bylo zřejmě někdy předtím uděleno pražskému arcibiskupu cestou delegace. BOROVIČ, Klement. *Úřední sloh církevní: příručná kniha praktického úřadování pro katolické duchovenstvo*. 2. rozmnožené vyd. Praha, [1887?], s. 364.

²²² AICHNER, *Compendium*, s. 682.

Ve starší řadě relací je zámeckých kaplí a oratoří evidováno jedenáct,²²³ ovšem svou kvalitou už na první pohled velice rozdílných. Nejhonosnější z nich byly zjevně kaple při zámcích ve Žluticích, v Petrohradu a na Novém Hradě, jež měly i vlastní patrocinium.²²⁴

Veřejná kaple svatého Václava, jež stála v areálu žlutického zámku, neměla sice vlastní majetkové zázemí, ale byla vybavena třemi oltáři a o vnitřní vybavení se staral pán místa, tedy Ferdinand Hroznata Kokořovec z Kokořova.²²⁵ Kapli požehnal předchůdce vikáře Morika – doupovský Georg Mayer.²²⁶ Jak vyplývá z mladší relace, do roku 1700 se poměry podstatně nezměnily, jen je výslovně uvedeno, že oltáře nejsou posvěcené. Slavnostní mše s kázáním v ní farář, který z kaple podle svých slov neměl žádný příjem, sloužil o svátcích tří zemských patronů (sv. Václav, Vojtěch a Vít), kaplan (zřejmě zámecký) tam však celebroid téměř dennodenně.²²⁷

Kaple byla samozřejmě součástí i černínského zámku v Petrohradu, jenž byl centrem jednoho z největších panství Žateckého kraje. Zsvěcena byla svatému Vavřinci²²⁸ a podle všeho měla už ve druhé polovině 17. století svého kaplana,²²⁹ jenž je výslovně uveden v mladší relaci. Staral se nejen o zámeckou kapli, ale i o blízkou špitální kapli a kapli Všech Svatých postavenou ve zřícenině starého hradu. I v Petrohradu zajišťoval vybavení kaple majitel panství.²³⁰

Třetí zámecká kaple, u níž autor relace uvedl patrocinium (sv. Josefa), byla součástí zámku Nový Hrad, který v druhé polovině 70. let 17. století patřil Gustavu Adolfovi z Varrensbachu. Ten opět zajišťoval veškerý provoz kaple, již autor starší relace označuje za čistou a krásnou. V té době v ní každý den sloužil mši vlastní kaplan.²³¹ Tuto kapli někdy

---

²²³ Z doby velmi blízké vzniku relací se dochoval list vikáře Morika adresovaný konsistoři, v němž podává výčet soukromých kaplí ve vikariátu; jeho soupis se víceméně shoduje, navíc uvádí některé podrobnosti a především zaznamenává dvanáctou zámeckou kapli v Drahoně, jež v relacích není zachycena, neboť Drahonice patřily ke kostelu ve Vidhosticích, jehož obvod nebyl v relacích z výše udaných důvodů zaznamenán. NA, APA I, sign. C 90, kart. 877, list z 20. 4. 1677, presentatum 26. 4.

²²⁴ U těchto větších kaplí uvádím situaci podle relací z roku 1700 hned vzápětí, u ostatních kaplí zmiňuji stav v roce 1700 až souhrnně za popisem stavu v letech 1676/77.

²²⁵ FR 1676, f. 92v

²²⁶ NA, APA I, sign. C 90, kart. 877.

²²⁷ FR 1700, f. 55v, 60v. Kaple dnes už neexistuje.

²²⁸ Mladší relace uvádí rozšířené zasvěcení sv. Václava a sv. Vavřince.

²²⁹ Ve starší relaci je právě místo o zámecké kapli zničeno, dochoval z větší části jen inventář v příloze. FR 1676, f. 25v-26r. Kaplana k zámecké i špitální kapli každopádně Humprecht Černín prezentoval už v roce 1659. NA, APA I, sign. D 138/7, kart. 2644, prezentace datována 14. 12. 1659.

²³⁰ FR 1700, f. 2r.

²³¹ FR 1676, f. 151v.

dříve vysvětil (požehnal) radonický vikář Morik.²³² V pozdější relaci už kaplan není uveden, bohoslužba se měla konat jen ve svátek patrona kaple.²³³

Vlastní zasvěcení, sv. Anně, měla i kaple v Drahonicích při sídle pána Nestlingera ze Selchengrabu, vysvěcená rovněž od vikáře Morika, který ji, stejně jako novohradskou, označil za skvěle vybavenou.²³⁴

Ostatní zámecké kaple ve vikariátu byly spíše jen soukromými oratořemi, některé v době sepsání relací už nebyly využívány (Vintířov, Líčkov),²³⁵ v jiných se celebrou na základě patřičné licence (Libědice, Libkovice, Libořice a Vikletice).²³⁶ Zatímco v Libědicích se v kapli sloužily mše jen v době nemoci majitelky, vdovy Marie Zuzany Smyslovské z Radvanova, v Libkovicích a Vikleticích se konaly bohoslužby častěji. Ze všech těchto kaplí zanechali autor relace i vikář Morik nejvíce údajů o Vikleticích. O kapli se starala Polyxena Schmidová ze Schmidbachu a kromě běžných mší v ní byly v době Adventu za účasti kadaňských františkánů slouženy rorátní mše.²³⁷ V kapli sice páchl olej, kterým Polyxena Schmidová osobně ošetřovala výzdobu a květiny v kapli, jinak se ale zdálo vybavení kaple vizitujícímu vikáři jako přijatelné. Celkově považoval všechny tyto kaple za dostatečně důstojné pro konání mší, jen vytýkal, uváděje Vikletice jako příklad, že jsou v nich (z nich) čas od času konány činnosti vyhrazené farnímu kostelu jako žehnání vody, tříkrálové žehnání, posypávání domu solí a žehnání pokrmů. Podle Morika šlo tuto praxi těžko zakázat, ježto tyto činnosti vykonávají v těchto místech pokaždé jiní, střídající se řeholníci.²³⁸ Podobným případem byla oratoř Magdaleny Rosiny Příchovské v Blšanech, o níž, a tedy ani o případné licenci, se okrskový vikář nezmiňuje. I tam o svátcích celebrou mši různí řeholníci.²³⁹

---

²³² Ten uvádí i zde širší zasvěcení: Neposkvrněného početí Panny Marie a sv. Josefa. NA, APA I, sign. C 90, kart. 877.

²³³ Otázkou je, zda tím není myšleno jen to, že toho dne v ní celebrou farář z Opočna. Vlastníkem panství Nový Hrad tehdy byla dcera Marie Sidonie z Varrensbachu z předchozího manželství, Anna Marie Conciniová, popř. její manžel Johann Volckard hrabě Concini. Pokud na Novém Hradě nesídlili, tak tam kaplan možná už vydržován nebyl. SEDLÁČEK, August. *Hrady XIV*, s. 198. WISSGRILL, Franz Karl. *Schauplatz des landsässigen Nieder-Oesterreichischen Adels vom Herren- und Ritterstande*, sv. II. Vídeň 1795, s. 149-150.

²³⁴ NA, APA I, sign. C 90, kart. 877. Kaple ani zámek, který stál zřejmě v areálu dvora, se nedochovaly. Kapli nezmiňuje už ani Rohn.

²³⁵ FR 1676, f. 2v, 117v.

²³⁶ NA, APA I, sign. C 90, kart. 877. FR 1676, f. 48r, 111v, 147v, 180v.

²³⁷ FR 1676, f. 48r.

²³⁸ NA, APA I, sign. C 90, kart. 877.

²³⁹ FR 1676, f. 44v.

Všechny tyto odpovědi, až na poznámku ve vikářově listu o výkonu výsadních farních práv, nesvědčí o podstatnějších sporech farářů s patrony (majiteli) těchto kaplí, i když z rozšířených zmínek o celebrujících řeholnících lze snad jistý výslovně nevyjádřený nesouhlas vycítit. Zcela jinak je tomu u kaple v zámku v Brodech, který patřil Inigovi Františku Contrerasovi. Mašťovský farář Bütterbir, do jehož farnosti Brody náležely, ironicky poznamenal, že jde o kapli velmi podivuhodnou, neboť na témže stole, na němž se hoduje, se i slouží mše, takže v jednom okamžiku je to kaple, a v zápětí zase jídelna. Pan Contreras na zámek v době svátků a nedělí zval různé řeholníky, kteří tam slavili mše, takže řečený pán už po dva roky nebyl ve farním kostele, ani tam v době Velikonoc nepřijal obvyklé svátosti.²⁴⁰

Tento případ, který je v relacích z Radonického vikariátu z let 1676/77 ojedinělý, jaksí předznamenává odpovědi z relací z roku 1700. V nich se totiž otevřených konfliktů týkajících se užívání soukromých kaplí objevuje několik.

---

²⁴⁰ FR 1676, f. 143v. Zajímavé je, že jej přesto farář ve zpovědních seznamech mezi nedbalými nezaznamenal. K tomu se odhodlal až jeden z jeho nástupců o více než tři desítky let později. ZS XI, s. 310-311.

Tyto rozpory se týkaly jednak právě jmenovaných Brodů, jednak nově zmiňovaných zámeckých kaplí v Kašticích a Tuchořicích, přičemž všechny tři případy si svou podstatou jsou velmi podobné.

Tak na zámku v Brodech, jehož vlastníkem byl stále týž Inigo František Contreras, existovala stále soukromá kaple, která však vykazovala typické atributy kaple veřejné,²⁴¹ na mše, jež v ní byly slouženy každodenně, byli obyvatelé vsi – Contrerasovi poddaní – svolávání zvukem zvonu, umístěného ve věžičce nad střechou zámku, což mašťovský farář Liebscher (právem) považoval za porušení práv farního kostela.²⁴²

---

²⁴¹ Srv. AICHNER, Simon. *Compendium iuris ecclesiastici ad usum cleri*. 6. vyd. Brixen 1887, s. 682.

²⁴² Z toho samozřejmě vyplývá, že to nebyl on, kdo v Brodech celebroul. FR 1700, f. 74r. Mohlo by se snad zdát, že tato kaple, kterou navštěvovali i poddaní, musela být jiným prostorem než ona kaple-jídelna ze starší relace. Avšak text zprávy mašťovského faráře z roku 1727 podávající výčet kostelů a kapli ve farnosti naznačuje, že snad šlo stále o tutéž prostor, přinejmenším se od roku 1700 nezměnila praxe účasti poddaných na mši, i když měl statek už jiného majitele: „*Est domestica sub mentionati Perillustris Domini Equitis Emanuelis Lamoth de Frintrop in pago Proelos, quae verè non capella, sed in hypocausto aliqua conclavis omnibus profanis rebus exposita nominanda, cujus ingressus ab hypocausto seu profano aedificio, sub cujus Sancti Titulo aut Patrocinio, et quid dotis habeat, nescio. Ecclesiae parochialis Maschaviensi utcumque praejudiciosa, cum homines ab auditione Verbi divini retrahuntur cogitantes se satisfacturos, si simplicem missam ibidem audiant.*“ NA, APA I, sign. D 14, kart. 1177, list mašťovského faráře Waldtmanna z 17. 6. 1727 ve složce obdobných hlášení z Klášterického vikariátu.

V Kašticích sídlil v roce 1700 pan Schmidgrabner z Lusteneku, který měl sice bohoslužby v soukromé kapli povolené licenci, ale tuto licenci podle slov pšovského faráře Pelleta zneužíval tím, že svolával k újmě farního kostela i faráře o svátcích své poddané zvonkem, sloužícím jinak ke svolávání poddaných k robotě, na bohoslužbu. Farář, jemuž prý ani nebylo konání bohoslužeb v kapli oznamováno, a který dokonce vyjadřoval pochybnost (jelikož to nemohl ověřit), zda jsou celebranti vůbec kněží, žádal přímo v relaci o zákaz takového počínání.²⁴³

Poslední konflikt tohoto druhu se týkal zámecké kaple v Tuchořicích. Tuto kapli nechal vystavět baron Ferdinand Ludvík z Woppingu a vysvětil (požehnal) jí v této práci často zmiňovaný vikář Georgius Franciscus Morik.²⁴⁴ V kapli často, a to i ve svátky, vysluhovali mše příslušníci žebravých řádů (žatečtí kapucíni?), a protože obyvatelé vesnice se museli účastnit mše na zámku, byl poškozen liběšický farní kostel i farář Paternus, a to, co od farníků z Tuchořic měl dostávat farář, plynulo řeholníkům.²⁴⁵

---

²⁴³ FR 1700, f. 156r-156v. Farář navíc obecně udává, že pan Schmidgräbner se dopouští i jiných nedovolených věcí, čímž mohou být míněny jiné zásahy do práv farního kostela (svatby, křty...), ale také jiné nevhodné jednání, těžko bez prozkoumání dalších pramenů říci.

²⁴⁴ Muselo k tomu dojít někdy mezi dubnem 1677, z něhož pochází Morikův soupis soukromých kaplí ve vikariátu, a prosincem 1684, kdy vikář Morik zemřel. Zápis o vikářově smrti z radonické matriky cituji ve své bakalářské práci. ZICH, Leoš. *Dějiny kostela a farnosti v Želině do roku 1784*. Bakalářská práce. Praha, 2015, s. 37 v pozn. pod čarou.

²⁴⁵ FR 1700, f. 39v. Protože Tuchořice byly rozděleny mezi více vlastníků, příslušela péče o zámeckou kapli baronům Janu Antonínu Hýzrlemu a Václavu Michnovi z Vacínova, zřejmě manželům dcer zesnulého Ferdinanda Ludvíka z Woppingu. Hrady XIV, s. 407.

Společným znakem všech těchto případů, ve kterých majitelé zámků usilovali o to, aby jejich poddaní navštěvovali mši na zámku, je to, že tito vlastníci nebyli zároveň patrony farního kostela. Johann Schlenz ve svém díle o patronátu uvedl mnoho příkladů jednostranných zásahů patronů do obvodů farností, směřujících k prostorovému sladění farních obvodů pod jejich patronátem s územím jejich panství.²⁴⁶ Bezprostředním důvodem k takovému jednání bývala snaha o to, aby jejich vlastní poddaní neodváděli různé dávky (např. desátky, štolové poplatky) cizímu faráři, zájem vybrat svým poddaným duchovního správce podle vlastní vůle, nebo i prostá antipatie ke konkrétnímu faráři.²⁴⁷ Citované případy zámeckých kaplí v Brodech, Kašticích a Tuchořicích jsou ovšem jiné tím, že nejde o přímý zásah do farního obvodu, ale jen o „svedení“ některých funkcí farního kostela k zámecké kapli. Smysl toho je však zjevně stejný, navíc se ve všech třech případech jednalo o malé statky, jejichž majitelé ani neměli možnost přidělit své poddané ke kostelu pod vlastním patronátem. Inigo František Contreras, který vlastnil statek Neprobylice (Brody), nebyl patronem vůbec žádného kostela, majitelé částí Tuchořic měli patronátní právo ve vikariátu jen ke kapli Nanebevzetí Panny Marie u Tuchořic²⁴⁸ a pan Schmidgräbner, který ve vikariátu vlastnil Kaštice a Oploty, držel tamtéž krátce jen dílčí patronátní právo ke kostelu v Kněžicích, který však spravoval farář z Mor (a Mory byly pod patronátem markraběnky Bádenské).²⁴⁹ Kromě toho to měli poddaní do zámecké kaple i blíž.

Samozřejmě ne všechny zmínky relací z roku 1700 o soukromých kaplích svědčí o konfliktní situaci. Kaple (představovaná jedním oltářem) v libědickém zámku, nyní už sloužícímu jako rezidence malostranských karmelitánů, byla využívána k soukromým bohoslužbám jen v době přítomnosti řečených řeholníků.²⁵⁰ Několik zámeckých kaplí je zde zmíněno oproti starším relacím nově (Mašťov, Rabštejn, Valeč). Soukromé kaple v Rabštejně a Valči byly v té době v užívání a péče o ně příslušela samozřejmě jejich vlastníkům.²⁵¹ Oproti tomu zámecká kaple v Mašťově byla v roce 1700 již dlouho bez liturgického provozu. Měla

²⁴⁶ SCHLENZ, Johann. *Das Kirchenpatronat*, s. 346-350.

²⁴⁷ Tamtéž. O potížích s nesouladem mezi farními obvody a územím panství píše i Pavel Pumpr. Na třeboňském panství k těmto násilným zásahům nedocházelo, postupným rozšiřováním panství však docházelo i k sladování farní sítě s územím dominia. PUMPR, Pavel. *Beneficia, záduší a patronát*, s. 115-118.

²⁴⁸ FR 1676, f. 117v v kombinaci s FR 1700, f. 39r-40r.

²⁴⁹ FR 1700, f. 97r. K vývoji statků BR 33, s. 741-748.

²⁵⁰ FR 1700, f. 53/1r.

²⁵¹ FR 1700, f. 132v, 216v. V Rabštejně se bohoslužby v kapli konaly v konkrétně určených okamžicích církevního roku; o zámecké kapli ve Valči farář výslovně napsal, že se tam nekonají jiné pobožnosti než mše, což lze snad chápat jako potvrzení, že nedocházelo k překračování licence.

sice trvalou licenci ke sloužení mší, ale ta byla, jak farář Liebscher uvedl, nedávno zrušena arcibiskupským dekretem.²⁵²

Další kaple, jež byly zachyceny staršími relacemi, se v mladší řadě zpráv farářů už vůbec neuvádějí (Blšany u Loun, Libkovice, Libořice, Líčkov, Vikletice, Vintířov). Jejich existence byla zřejmě spojena s potřebou konkrétních majitelů zámků a po jejich odchodu byly takové kaple, stavebně a funkčně patrně nijak výrazně vyčleněné, zrušeny.

Soukromé kaple ve vikariátu v letech 1676/77 a 1700						
Kaple	Sídlo faráře	1676	Licence	Majitel	1700	Majitel
Blšany u Loun	Cítoliby	oratoř	?	Příchovská	neued.	X
Brody	Mašťov	místnost	ne	Contreras	místnost	Contreras
Drahonice	[Buškovice]	sv. Anny	ben.	Nestlinger	chybí relace	X
Kaštice	Pšov	neued.	X	X	?	Schmidtgrabner
Libědice	Libědice	oratoř	lic.	Smyslovská	oratoř	karmelitáni
Libkovice	Nahořečice	oratoř	lic.	Valdštejnová	neued.	X
Libořice	Pšov (1700-Libořice)	oratoř	lic.	Kolovrat	neued.	X
Líčkov	Liběšice	opuštěná	neužívaná	Wahl	neued.	X
Mašťov	Mašťov	neued.	X	X	neued.	Goltzová
Nový Hrad	Opočno	sv. Josefa	ben.	Varrensbach	sv. Josefa	Concini
Petrohrad	Jesenice	sv. Vavřince	ben.	Černín	sv. Václava a Vavřince	Černín
Rabštejn	Rabštejn	neued.	X	X	oratoř	Pötting
Tuchořice	Liběšice	neued.	X	X	neued.	Hýzrle a Michna
Valeč	Valeč	neued.	X	X	oratoř	Štampach
Vikletice	Dolany (1700-Soběsuky)	oratoř	lic.	Schmidbachová	neued.	X
Vintířov	Radonice	bez partoc.	neužívaná	Losy	neued.	X
Žlutice	Žlutice	sv. Václava - veř.	ben.	Kokořovec	sv. Václava - veř.	Kokořovec

²⁵² FR 1700, f. 74. V kapli se nesloužilo od smrti Jana staršího z Goltzu, čímž může být míněn buď Jan z Goltzu (+1687), nebo spíše jeho syn Jan Karel (+1695). MADĚRA, Ferdinand. *Heraldické a nápisové památky Chomutovska*. Chomutov 2003, s. 138.

4.4 Patroni a vrchnosti – hříšníci a ochránci hříšníků?

4.4.1 Obecně

Vztah farářů a patronů, resp. pozemkových vrchností je možno prostřednictvím farářských relací nahlédnout i jinak než z hlediska správy zádušního jmění nebo zásahů do práv farního kostela; i poslední dvě otázky dotazníku, jež se týkají „závadových“ osob, mohou naznačit mnoho zajímavého. Jak otázka na výskyt nekatolíků, tak otázka ohledně osob budících veřejné pohoršení (veřejní zločinci/hříšníci, cizoložníci, odděleně žijící manželé, rouhači atp.) směřovaly vlastně ke zjištění nedostatků ve farním obvodu, už předem se tedy nedá očekávat, že by obvyklou odpovědí byl obšírný výčet přestupníků, neboť by se tak farář sám vystavoval obvinění z nedostatečné pastorace.²⁵³ A vskutku, nejčastější odpověď na obě otázky je negativní. Vyjádřeno v číslech, je ve starších relacích, jde-li o nekatolíky, z dvaceti osmi odpovědí šest pozitivních, šestnáct negativních a šest odpovědí se nedochovalo.²⁵⁴ V mladší relaci je u nekatolíků kladných odpovědí podle očekávání ještě výrazně méně – z dvaatřiceti odpovědí jen tři kladné, dvacet devět záporných.²⁵⁵ U odpovědí na poslední otázku (hříšníci) je rozdíl méně výrazný, avšak rovněž převažují záporné odpovědi: v relacích z přelomu let 1676/77 je osm odpovědí pozitivních, šestnáct negativních a čtyři zničené, v relacích z roku 1700 je jen šest odpovědí pozitivních a dvacet šest negativních.²⁵⁶ V dalším se zaměřím už jen na odpovědi, jež nějaké provinilce zmiňují.

4.4.2 Nekatolíci

Otevřených nekatolíků bylo v Radonickém vikariátu okolo přelomu let 1676 a 1677 už velmi málo, ve farářských relacích je jich zachyceno okolo²⁵⁷ patnácti²⁵⁸ a vesměs jde o osoby

²⁵³ Samozřejmě tím nechci říci, že by takto snad uvažoval každý farář.

²⁵⁴ Z nedochovaných odpovědí byla jistě většina záporných, už proto, že taková odpověď bývá kratší.

²⁵⁵ Ve svazku je relací třicet, připočítávám ještě odpovědi z Kozlova a Údrče, jež jsem čerpal ze svazku relací z vikariátu Dolní Jamné (NA, APA I, sign. B 14/13b.), ježto obě farnosti patřily v době vzniku starších relací k vikariátu.

²⁵⁶ Jedna z odpovědí z roku 1700 (z Kozlova) popisuje konkrétní případ, ale ospravedlňuje jej, řadím ji proto mezi negativní odpovědi. O případu samém srv. níže.

Z takového poklesu počtu hlášení o osobách neřádně se chovajících by snad někdo mohl usuzovat na pokročilejší disciplinaci poddaných oproti stavu před triadvaceti lety, nebyli-li naopak faráři otrlejší.

²⁵⁷ Jak bylo uvedeno, několik odpovědí je zničeno, cítilibský administrátor neznal přesný počet členů domácnosti mlynáře-nekatolíka v Brlohu. Farář ve Valči označil za nekatolíka žida s rodinou, což je sice logická odpověď, nicméně takové pojetí odpovědi je výjimečné.

nějak vázané na vrchnosti (příslušníky šlechtických dvorů), čtyři nekatolíci příslušeli k šlechtickému stavu.

Nekatoličkou byla především paní na Budově, hraběnka Eva Polyxena Vršovcová (Sekerková ze Sedčic), jež, jak zdůraznil farář Günter, vůbec nechodila do kostela (v Lukách).²⁵⁹ Ve zповědních seznamech se její jméno, i když s přestávkami, objevuje velmi dlouho, až do roku 1698.²⁶⁰

Na území vikariátu, totiž v Širokých Třebčicích, pobýval také rytmistr Montecuccolihovo pluku, luterán Karel Ferdinand z Eben-Brunnu. Ten se předtím oženil s vdovou Alžbětou Arinovou z Arina, dědičkou řečeného statku, přičemž svatba se odehrála před *predikantem* v Norimberku.²⁶¹ S rytmistrem Ebenem se do Širokých Třebčic dostala i jeho sestra, která ve své víře vytrvala déle než bratr. Zatímco on je ve zповědních seznamech uveden výslovně jako heretik naposled v roce 1678,²⁶² jeho sestra je jako nekatolička označena ještě v mladší farářské relaci z roku 1700.²⁶³ Pro úplnost dodávám, že Široké Třebčice patřily k farnímu kostelu ve Veliké Vsi, jehož patronem byl augustiniánský opat z Karlova, tamější farář tedy nebyl na vrchnosti z Širokých Třebčic přímo závislý.²⁶⁴

Mezi šlechtice náležela i luteránka Anna Terezie z Demantsteinu, která se už delší dobu zdržovala ve Vilémově u své příbuzné Polyxeny Marie Račínové (roz. Žďárské ze Žďáru). Její konverzi považoval autor relace za pravděpodobnou.²⁶⁵

Posledně uvedený případ má už blízko k další skupině nekatolíků – k příslušníkům šlechtických dvorů. Sem patřil i luteránský varhaník, který byl krátce před vznikem relací přijat do služby u Markéty Blandiny de la Cron v Cítolibeč.²⁶⁶ Jmenoval se, jak lze zjistit

---

²⁵⁸ Takové číslo řádově odpovídá údajům zповědních seznamů. ZS XI, s. 346-379. Kupř. soupis heretiků ve vikariátu za blízký rok 1678 uvádí dvanáct osob, z většiny totožných, a dalších sedm patrně dočasně se zdržujících příslušníků stavebních řemesel. NA, APA I, sign. D 74/7, kart. 1973, *Consignatio haereticorum et non confessorum paschaliter ex districtu Zatecensi cis Egram pro Anno 1678*.

²⁵⁹ FR 1676, f. 89r.

²⁶⁰ ZS XI, s. 263.

²⁶¹ FR 1676, f. 137r. K svatbě podle všeho došlo někdy mezi rokem 1673, kdy je ve zповědních seznamech paní označena jako *Ariniana* a vznikem relací. ZS XI, s. 269-270.

²⁶² ZS XI, s. 270. Jeho konverze tam však zmíněna není, patrně se odehrála, pokud vůbec, mimo farnost. Horlivým katolíkem byl Karel Ferdinand stěží, ve zповědních seznamech vystupuje celkem pravidelně jako *negligens*.

²⁶³ FR 1700, f. 91r.

²⁶⁴ K Karlu Ferdinandovi z Ebenu a jeho vztahu k farářům se v jiné souvislosti vrátím níže.

²⁶⁵ FR 1676, f. 217v.

z jiného pramene, Joan Ernst Fritz.²⁶⁷ Hned dva nekatoličtí služebníci působili ve farnosti Chyše, resp. Lubenec, a to u dvou různých šlechticů – jeden přímo v Chyši u hraběte Julia Albrechta Libštejnského z Kolovrat a druhý, zahradník Tobias Kral,²⁶⁸ v Ležkách u barona Františka Arnošta z Wallisu.²⁶⁹ Počet takovýchto nekatolíků z hofštátu, kteří stáli pod přímou ochranou svého pána, byl u některých větších dvorů v téže době jistě vyšší (v probíraném případě to byli jen jednotlivci). Příkladem může být dvůr ze sousedního, Loketského vikariátu, totiž dvůr vévody Julia Františka Sasko-Lauenburského v Ostrově nad Ohří. Z relace tamějšího faráře Petra Leopolda Wildeho nepřímo vyplývá, že ani nevěděl, kolik těchto nekatolíků je. Vévoda považoval dvorské osoby vůbec za vyňaté z farářovy působnosti, takže ani většina katolických dvořanů o Velikonocích (naschvál) nepřijímala u faráře, nýbrž u piaristů, což faráři znemožňovalo zjistit, zda přijímali všichni.²⁷⁰

V roce 1700 jsou ve vikariátu zachyceni už jen čtyři nekatolíci, z toho zřejmě tři opět při šlechtických sídlech: Jeden hudebník ze Saska se vyskytoval na dvoře hraběte Jana Kryštofa ze Štampachu ve Valči,²⁷¹ v Širokých Třebčicích se dosud hlásila k luterství již výše zmíněná sestra barona z Ebenu a nekatoličkou tamtéž byla také služka *u nějakého katolíka*.²⁷²

²⁶⁶ FR 1676, f. 46r. Na cítolibském panství žili i nekatolíci, již ke dvoru nepatřili – v Brlohu mlynář s rodinou a jedním nebo dvěma tovaryši a v Líšťanech hospodský jménem Georg. (Jeho jméno v prameni citovaném v následující poznámce.)

²⁶⁷ NA, APA I, sign. D 74/7, kart. 1973, *Consignatio haereticorum...* Tento pramen, který se hlásí do roku 1678, zachytil ještě posla Martina, který byl ve službě u barona Schütze (tedy u syna Markéty Blandiny z předchozího manželství).

²⁶⁸ NA, APA I, sign. D 74/7, kart. 1973, *Consignatio haereticorum...*

²⁶⁹ FR 1676, f. 30v.

²⁷⁰ NA, APA I, sign. B 11/8, f. 134r-143v. Odpověď týkající se příslušníků dvora (f. 136v) cituji pro zajímavost in extenso: „*41. A catholici in civitate et pagis ecclesiarum mearum nulli inveniuntur. Apud aulam autem plurimi stabiliter et hic manentes. Serenissimus Collator o[mn]es Aulicos à jurisdictione parochiali exemptos vult. Hinc à parochia in nullo cogitant dependere. Hinc fit, ut tempore Paschalis Communionis, quia Catholici Aulici ferè plerique, ut se exemptos ostendant, apud RR PPres piarum Scholarum Paschalem Communionem percipiunt, ut nec praelibati[?] PPres, nec parochus sciat, an o[mn]es paschaliter comunicarint. Nec in Aula inquisitio fit ulla.*“

²⁷¹ FR 1700, f. 218r. Pro úplnost doplňuji, že v Žatci katolického vyznání nebyla v roce 1700 Maria Catharina, manželka *chirurg* Řiřla, farář však očekával budoucí konverzi. Tamtéž, f. 16r.

²⁷² FR 1700, f. 91r. Domnívám se, že i služka-nekatolička musela nějak souviset s domem barona z Ebenu.

4.4.3 Zločinci, veřejní hříšníci

Různé záležitosti, zaznamenané v poslední, dvačtyřicáté odpovědi, se většinou dají zařadit pod některou z kategorií přestupků vyjmenovaných v otázce – zmíněni byli manželé nežijící pospolu, cizoložníci, lichváři, rouhači atp.

Nejčastěji faráři zaznamenali manžele, kteří žili odděleně, ač nebyli řádně rozvedeni od stolu a lože (1676/77 – 4, 1700 – 5, resp. 4).²⁷³ Z těchto případů stojí za zmínku ze starší řady relací hlášení blšanského faráře Prochse, který se odvážil udat hraběte Ladislava Přibíka Vršovce Sekerku ze Sedčic, kolátora farního kostela v Letově, který farář Prochs tehdy prozatímně spravoval.²⁷⁴ Prochsova relace není bohužel datována, je však téměř jisté, že farář neoznamoval věc neznámou, mezi Ladislavem Přibíkem a jeho manželkou Johannou Sabinou, rozenou Proyovou z Findelsteinu a Geißelbergu už probíhal spor před konsistoří.²⁷⁵

Jinou, možná ještě skandálnější historii týkající se manželského soužití svého patrona zanechal v relaci z roku 1700 Christophorus Ignatius Dont, farář ve Valči. Snad poněkud pokrytecky neobvinil vlastníka panství Valeč, hraběte Jana Kryštofa Kagera ze Štampachu, přímo, nýbrž jen poznamenal, že *sám ctihodný pan vikář ví, jak na tento bod odpovědět*. Vikář Valentin Raspichler pak celou věc připsal hned pod tuto větu. Předmětem udání bylo to, že hrabě Kager už asi patnáct let nežije se svou starou manželkou, která pobývá v Liblíně. Navíc si na zámku ve Valči k veřejnému pohoršení drží manželku nějakého urozeného lajtnanta Sommera, který však je s tím srozuměn a téměř každý rok za ní přijíždí na krátkou návštěvu a zase odjíždí, jak se vypráví, po obdržení peněz.²⁷⁶ Těžko říci, zda byl pravdivý klep o platbách manželu, ale poměr hraběte Kagera ze Štampachu s Kateřinou Sommerovou vymyšlený nebyl a nešlo jen o epizodu, 7. července roku 1705 totiž uzavřeli ve Velichově sňatek.²⁷⁷

²⁷³ FR 1676, f. 6v, 11r, 70v, 156v. FR 1700, f. 34r, 172v. NA, APA I, sign. 14/13b, f. 18v, 39r.

²⁷⁴ FR 1676, f. 70v.

²⁷⁵ V listu z 23. 12. 1676 píše hrabě, že ho manželka již dvakrát před konsistoří nařkla. NA, APA I, sign. C 90, kart. 875. Z listu zároveň vyplývá, že sňatek (v případě Johannu Sabinu už třetí) byl uzavřen 10. února 1676. Hraběnku z Letova odvezli její sourozenci už 11. listopadu 1676. V únoru 1677 podal o sporu zprávu i vikář Morik (tam i datum rozchodu), který konsistoří přeposlal i vyjádření obou manželů. Tamtéž, list z 3. 2. 1677, presentatum z 9. 2, přiloženy dopisy manželů z konce ledna.

²⁷⁶ FR 1700, f. 218r.

²⁷⁷ SOA Plzeň, Sbirka matrik západních Čech, sign. Valeč 01, f. 59r: „Anno 1705 den 7. July ist durch den Wohl Ehrwirdig[en] Herr[n] pater Georg Mathaus Maintzer Pfarr herr copulirt word[en] Ihro Hoch gräff[liche] gnad[en], Johann Christoff Kager, graff von Stampach, Erb Herr auff Waltsch, mit Ihro gnad[en] der Wohlgebohrne[n] Frau[en] Catharina Som[m]erin, Gebohrne[n] von Monau. Haec copulato facta est Welchaviae.“ (poslední věta jinou rukou) Obsírnější zápis je i ve velichovské matrice: Tamtéž, sign. Velichov 02, f. 192v: „Den 7. July sein nach der dritten verkindigung copuliret worden der Hoch und Wohlgebohrne

Důvod manželského odloučení však farář mohl považovat i za ospravedlnitelný a v relaci to omluvit. Farář v Kozlově Hilbert tak v roce 1700 doplnil konstatování, že o takových hříšnicích není nic známo, dovětkem vztahující se (patrně) k manželce majitele statku, Maxmiliána Pückharta (Picharda) z Grünthalu:²⁷⁸ Anna Magdalena Pichardová totiž vypomáhala své staré matce (kterou snad byla kolátorka kozlovského kostela Marie Magdalena Racklová *de Kupferzin*), která už nebyla schopná sama hospodařit.²⁷⁹

Od případu hraběte Kagera lze přejít k dalším odpovědím na dvaadvacátou otázku, které zachytily příbuzné prohřešky (cizoložství, smilstvo, vadné manželství).²⁸⁰ Ve třech případech byla situace zkomplikována tím, že ve věci vystupovali poddaní jiné vrchnosti: Na přelomu let 1676/77 se v obvodu filiálního kostela v Břežanech (spravovaného z Žaboklik) už déle zdržoval nejmenovaný cizoložník, který nebyl poddaným panství (tj. statku Sedčice). Farář Frischmann, který už vícekrát neúspěšně žádal o jeho vypuzení, viděl jedinou možnost nápravy v příkazu shora.²⁸¹

Jiného problému faráře ve vztahu k vrchnostem se týká stížnost faráře ze Pšova J. C. Pelleta. Ten byl pobouřen tím, že jeho farník, jakýsi stařec Pelzer, poddaný markraběte Ludvíka Bádenského uzavřel (zřejmě z hlediska kanonického práva) zdánlivý sňatek s poddanou Heřmana Jakuba Černína, Kateřinou Lorenzovou, před nekatolickým duchovním (zřejmě) v saském Jöhstadtu. Dotyční by měli být podle faráře potrestáni, jelikož se častěji scházeli v soukromí. Skutečný sňatek nemohl být podle něho uzavřen *ex defectu dimissorialium*.²⁸²

Herr Herr Johan Christoph Kager graff von Sstampach Erbherr auff Waltsch, Lyblin, Ellsch, Widlitz, Skithal und Welchau, allhießig Ehrwürdig[en] Gottes hauß Maria Hümelfort Collator mit der Hoch Edl gebohrnen Frauen Urschula Chatarina Somerin auff Herscheditz gebohrne von Mannau etc. durch denn Wohl Ehrwürdig[en] Herrn Mathias Georg Maintzer pfarrern auß Waltsch. Zeigen: Mathias Georg Maintzer, Maximilia[na] Irlachin.“

²⁷⁸ SOMMER XV, s. 194. Kozlov byl příkladem méně častého stavu, kdy kolátorem nebyl vlastník statku, na kterém se kostel nacházel.

²⁷⁹ NA, APA I, sign. B 14/13a, f. 38r (jméno kolátorky), 39r. „*De publicè scelerato, concubinariuo et blasphemio nihil scitur. Quod perillustris Domina Anna Magdalena Pichardin separatim vivat, fit in sublevamen Dnae Matris suae, quae propter debilitatem virium atque senium commodè amplius non potest villicare.*“ Nepodařilo se mi zjistit, kde matka v tu dobu žila.

²⁸⁰ FR 1676, f. 185v. FR 1700, f. 34r, 91v, 160r-v.

²⁸¹ FR 1676, f. 185v. Patronem kostela byl hrabě Černín jakožto vlastník statku Sedčice. Tamtéž, f. 183r.

²⁸² FR 1700, f. 160r-160v. „*apud ministellum in Jästedl*“ Nejsem schopen jistě rozhodnout, zda se chybějícími dimissoriály myslí nedostatek vrchnostenských schválení sňatku s cizopanským poddaným, nebo nějaká překážka z hlediska církevního práva, třeba neexistence souhlasu k uzavření onoho zdánlivého sňatku mimo

Výše již byla řeč o Karlu Ferdinandovi z Eben-Brunnu. Jeho jméno se objevuje i v relaci z roku 1700, tentokrát však už ne v souvislosti s luterstvím, nýbrž se smilstvem. Baron Eben, zřejmě vdovec, měl v Širokých Třebčicích jako hospodyně *aliquam prostitutam*, jejíž děti autor relace pokřtil (tj. patrně zapsal do matriky) tak, jako by jejich otcem byl manžel ženy (který neexistoval).²⁸³

Takovýto případ, kdy se autor relace sám přiznal k (účasti na) prohřešku, je jistě výjimečný. Pochopitelnou jednostrannost farářských relací v této věci by dobře doplnila vikářská relace o farářích, ta se však (nejen) pro tento vikariát nedochovala. To, že poměr mezi patronem a farářem nemusel být pokažen jen jednostranným počínáním patrona, se tedy pokusím alespoň naznačit na základě jednoho vikářova přípisku k farářově zprávě. Relace mašťovského faráře Matthiase Bitterbihra je téměř celá vyplněna stížnostmi na počínání patrona, tehdejšího krajského hejtmána Jana z Goltzu, především na různé zkracování farních příjmů.²⁸⁴ Takové chování patrona jistě nebylo výjimečné, a bylo by je možné vysvětlit prostě hospodářskými zájmy nebo autoritativním pojetím patronátního práva, nicméně okrskový vikář Morik naznačil konsistoři důvod osobní povahy: farář Bitterbihr upadl v podezření (zřejmě z nevhodných styků) s paní Goltzovou, má v místě špatnou pověst, a i když nebyl otevřeně obviněn, natož usvědčen, bylo by lepší, kdyby z fary sám odstoupil, neboť s jeho dalším setrváním se bude poměr s panem Goltzem jen zhoršovat.²⁸⁵ Tato choulostivá situace ovšem podle vikářova návrhu vyřešena nebyla, Bitterbihr zůstal farářem v Mašťově až do své smrti.²⁸⁶

Závěrem uvádím ještě jeden delikt, který je ve zprávách farářů opakovaně zmiňován – lichvu.²⁸⁷ Tak jesenický děkan označil tamějšího hospodského, tedy zjevně patronova

---

diecézi. Spíše bych se přikláněl k druhé interpretaci, protože z farářovy stížnosti se dá usuzovat na to, že to vrchnostem (jejich úředníkům) bylo spíše lhostejné, když se farář dožadoval potrestání snoubenců cestou udání v rámci relace.

²⁸³ FR 1700, f. 91v. 42. „*Ill[ustrissimus] D[omi]nus Baro de Eben aliquam prostitutam apud se detinet pro oeconomam, cujus jam binis vicibus infantes baptizavi sub falso praetextu, ac si habuisset maritum, de quo autem non extat. De aliis scandalosis nullum scio.*“ Bohužel se matriky z Veliké Vsi pro tuto dobu nedochovaly, takže nebylo možné pokusit se to ověřit.

²⁸⁴ FR 1676, f. 141r-146v.

²⁸⁵ Tamtéž, f. 146v. Za pomoc s překladem tohoto místa děkuji dr. Aleně Bočkové.

²⁸⁶ Zemřel v Mašťově 28. března 1682. SOA Litoměřice, Sběrka matrik, sign. L97/2 (úmrtní zápis). Snad se věc nějak vysvětlila, nedokážu si představit, že by farář vydržel tolik let na místě, pokud by patron proti němu byl nepřátelsky naladěný.

²⁸⁷ V rámci vikariátu jsou lichváři zmíněni jen ve starších relacích. FR 1676, f. 15v (Jesenice), 119v (Liběšice), 190v (Žďár).

poddaného, za otevřeného lichváře, jehož není možno napravit církevními prostředky. Liběšický farář měl ve svém obvodu lichváře minimálně dva a administrátor ve Žďáru zmínil jakéhosi vesničana, jenž se kromě půjčování na úrok proviňoval i chronickým rouhačstvím. I v těchto málo případech je možno vidět nesoulad mezi pohledem faráře a patrona (resp. jiné vrchnosti), protože zamezit dotyčnému lichváři poskytovat úvěry by asi pro jeho vrchnost nebylo nijak obtížné, pokud by farářův nesouhlas sdílela.

5 Školy a učitelé ve farářských relacích

5.1 Otázky týkající se škol

Další oblastí, již je možné na základě farářských relací plošně zkoumat, je nejnižší stupeň raně novověkého školství, především školy ve farních vsích, ale samozřejmě i městečkách a městech, jak ve smyslu školních budov, tak školního personálu, vlivu různých osob a institucí na ně a majetkových zdrojů jejich udržování. I toto byla oblast, kde se setkával zájem a vliv jak patronů (vrchností), tak i farářů (a samozřejmě i farníků).²⁸⁸ Existence školy byla v naprosté většině případů vázána na kostel, a tak i škola svým způsobem spadala pod patronát.²⁸⁹

Na rozdíl od jiných záležitostí, jež je nutné sledovat na různých místech farářských relací, je tematika farních škol soustředěna pohromadě v odpovědích na otázky 35-39:

„35. Zda je v každém sídle farnosti škola pro vzdělávání mládeže?

²⁸⁸ Hospodářskou stránku fungování farních škol ponechávám v dalším výkladu stranou. Z literatury, jež se zabývá školstvím raného novověku, zmiňuji alespoň starší díla Zikmunda Wintra, jež se sice týkají staršího období a především vyšších stupňů školství, ale přinášejí materiál i ke školám na nejnižší úrovni: WINTER, Zikmund. *Život a učení na partikulárních školách v Čechách v XV. a XVI. století: kulturně-historický obraz*. Praha, 1901. WINTER, Zikmund. *O životě na vysokých školách pražských knihy dvoje: kulturní obraz XV. a XVI. století*. Praha, 1899. Významnou práci o nižším stupni školství na Podblanicku a ve Vltavském kraji publikoval v 70. letech František Šmahel, přičemž v tomtéž sborníku vyšla i stručná práce Václava Bartůška o školství v téže oblasti na přelomu 17. a 18. století, jež je výčtově založena i na farářských relacích. ŠMAHEL, František: *Nižší školy na Podblanicku a Vltavsku do roku 1526*. In: Sborník vlastivědných prací z Podblanicka, roč. 19 (1978), s. 133-171. BARTŮŠEK, Václav: *Vývoj školství na Podblanicku ve druhé polovině 17. století a v první třetině 18. století*. Tamtéž, s. 185-212. O nižších školách také HANZAL, Josef. *Nižší školy v Čechách v 17. a 18. století*. In: Muzejní a vlastivědná práce 10, (1972,) s. 152-170.

²⁸⁹ I učitele musel někdo vybrat a jmenovat, budova školy musela být udržována atp. Ač toto téma dále nerozebírám, musím zde poznamenat, že fungování velké části škol bylo hrazeno ze zádušního jmění (a příjem učitele často alespoň částečně z benefícia), což tyto školy do sféry patronova dozoru nepochybně stavělo.

36. *Kdo dosazuje učitele? Zda v závislosti (na faráři), nebo alespoň se souhlasem faráře?*

37. *Zda jsou nějaké důchody pro udržování školy i (vydržování) učitele, kdo (je jejich) správce, a komu a kdy jsou skládány účty?*

38. *Zda je zvykem, aby tito učitelé činili vyznání víry na počátku svého úřadu?*

39. *Zda farář navštěvuje školy, jak často a s jakým užitkem?*²⁹⁰

V některých případech se škol týkají i přílohy farářských relací, připojen mohl být např. soupis příjmů školy a učitele nebo inventář školy.

Už po prostudování několika sérií odpovědí je čtenáři patrné, že v tomto případě nebyly otázky formulovány právě nejvhodněji, tj. tak, aby co nejvíce naváděly k úplné odpovědi. Zejména mohlo mást (resp. svádět jen k částečné odpovědi) to, že otázka č. 35 mířila výslovně jen ke školám „*in quavis parochiali residentia*“ a to, že následující otázka uváděla učitele v singuláru, zatímco otázky č. 38 a 39 byly formulovány v plurálu. Školy, jak vyplývá z mnohých odpovědí, byly vcelku běžné i při filiálních kostelech – nelze vyloučit, že někteří faráři mohli tyto školy vynechat, když na ně nebyli výslovně tázáni.²⁹¹ Otázka č. 36 zase poněkud sváděla k tomu, popsat jen dosazování učitele v sídle faráře. Nezcela sladěné otázky způsobují, že téměř z žádné z relací nelze získat pro každou z uvedených škol všechny požadované informace, některé odpovědi se evidentně vztahují jen ke škole v sídle faráře, jiné ke všem školám, jiné snad jen k některým.²⁹²

5.2 Nižší školy ve vikariátu na přelomu let 1676 a 1677

Z již uvedeného plyne, že nejjednoznačněji a většinou i nejobšírněji jsou v odpovědích popsány školy fungující v sídle autorů relací. Dalo by se předpokládat, že těchto škol v sídle farnosti bude tolik, co kurátů – dvacet osm. Bylo jich však o jednu, resp. o dvě méně.

Tak především administrátor fary v Opočně Ambrosius Paubal uvedl, že v místě žádná škola není a ani učitel tam už mnoho let nepůsobí, i když je naděje, že v nejbližší době bude přijat.²⁹³ Nad tím, že v místě není učitel, se ostatně v přípisku k relaci podivil i vikář Morik.²⁹⁴

²⁹⁰ Srv. přílohu I. Někteří faráři učitele zmínili i ve výčtu kostelních služebníků v otázce čtyřicáté.

²⁹¹ Následující výčet škol tedy těžko bude zcela kompletní.

²⁹² Někdy vzbuzují pochybnosti i jinak zcela jasně formulované odpovědi. Když např. vikář Morik uvádí, že jeho kaplan školy navštěvuje často dvakrát i třikrát týdně, je to těžko uvěřitelné, zvláště vezme-li se v úvahu, že školy byly čtyři a jedna z nich byla navíc velmi vzdálená (FR 1676, f. 6r).

²⁹³ FR 1676, f. 153r. Administrátor v Opočně spravoval ještě filiální kostely v Hřivicích a Lipenci a kapli v Pnětlukách. Netroufám si s jistotou říci, zda učitelé nebyli ani tam, ač by to, přísně logicky vzato, vyplývalo z odpovědí.

²⁹⁴ Tamtéž, f. 153v.

Poněkud jiným případem byly Měcholupy, kde sice nebyla škola ve smyslu budovy, ale učilo se tam, stejně tak jako v Želči a Nečemicích. Podle faráře si ani vesničané, lid více než divoký, nepamatovali, že by tam kdy nějaká škola byla. Učitelé tedy museli přebývat v domech vesničanů, kde probíhala i výuka.²⁹⁵ Že školy nebyly právě v Opočně a Měcholupech, je poměrně překvapivé vzhledem k tomu, že se rozhodně nejednalo o lokality vzdálené od ostatní civilizace. Jiné školy sice existovaly, ale byly ve špatném stavebním stavu – škola v Mašťově byla velmi špatná a *perlucida de principe*.²⁹⁶ Podobně ve Vilémově škola hrozila zřícením, ale tam patronka, Polyxena Marie Račínová, měla v úmyslu školu na jaře vystavět znovu, a to dokonce bez použití zádušního jmění.²⁹⁷ Řítla se i školní budova ve Žluticích.²⁹⁸

Další školy se nacházely při některých farních a filiálních kostelech (Hradiště, Kněžice, Kojetín, Kryry, Letov, Libočany, Libořice, Lochotín, Lubenec, Mory, Nečemice, Podlesice, Radíčeves, Radošov, Soběchleby, Soběsuky, Tureč, Velká Černoc, Vroutek, Zahořany, Želeč, Želina, Žihle), přičemž tento výčet je zjevně neúplný.²⁹⁹ Pouze ojedinele farář v těchto případech výslovně uvedl, že v konkrétním místě škola není (např. Skytaly³⁰⁰), což mohl ve výjimečném případě i vysvětlit.³⁰¹

Kromě toho zachytily relace i některé školy, které se z běžné sítě nižších škol poněkud vymykají: Farář ve Žluticích Hugo Caesar protestoval proti existenci školy pro dívky, jež vznikla proti jeho vůli se souhlasem tamější městské rady. Poškození na právech se cítili i správci běžné školy, kteří takto přicházeli o akcidenční příjmy. Učitelka navíc nezachovávala poslušnost vůči faráři. Dívky se podle Caesara učily ve škole hlavně přebírat hrách a drát peří.³⁰²

Velice zajímavou situaci zaznamenal mašťovský farář Bitterbihr; v souvislosti se způsobem dosazování učitele zmiňuje, že na mnoha místech, takřka v každé vesnici, ustanovují učitele podle své vůle bez ohledu na faráře. V mašťovské farnosti se to jmenovitě

---

²⁹⁵ FR 1676, f. 128v-129r.

²⁹⁶ FR 1676, f. 146r.

²⁹⁷ FR 1676, f. 216v.

²⁹⁸ FR 1676, f. 100r.

²⁹⁹ Jak z uvedených důvodů, tak proto, že někde právě tyto odpovědi zanikly.

³⁰⁰ FR 1676, f. 220v.

³⁰¹ Tak ve Zlovědicích nebyla při kostele škola, protože se mládež vzdělávala v blízké Veliké Vsi. FR 1676, f. 170v.

³⁰² FR 1676, f. 95r, 100v.

dělo v Brodech, Dobřenci, Kadaňském Rohozci, Sedleci a Chotěbudicích.³⁰³ V žádné z vyjmenovaných vesnic nebyl dříve kostel.³⁰⁴ Na základě farářovy formulace se lze domnívat, že učitele přijímaly samotné vesnice, resp. jejich představitelé. Bitterbihrova relace totiž obsahuje mnoho stížností na patrona i jinou vrchnost z farnosti (Contreras), takže je nepravděpodobné, že by si na ně nestěžoval i zde, pokud by jim tuto praxi kladl za vinu. Dále je zřejmé, že nešlo o jev omezený na jedno panství, vyjmenované lokality náležely různým vrchnostem (Brody a Dobřenec – Contreras/Brody; Kadaňský Rohozec – Losy/Vintířov; Sedlec – Račínová/Vilémov; Chotěbudice – Goltz/Mašťov). Není jasné, po jak dlouhou dobu se v těchto vesnicích vyučovalo, v mladší relaci z roku 1700 o tom již žádná zmínka není.

5.3 *Přijímání učitelů*

Poměr mezi patronem a farářem se projevoval i ve vztahu k farním školám. Nového učitele musel někdo dosadit (a případně i odvolat). Mohl to být patron (jeho úředníci), farář, představení obce, nebo mohlo být toto oprávnění mezi ně nějak rozděleno. Ze znění třicáté šesté otázky plyne, že pro církevní orgány bylo nejzazším ještě přijatelným postupem to, když si patron nechal osobu, kterou sám vybral, farářem schválit, tj. farář měl mít alespoň právo veta. Většina odpovědí opravdu alespoň nějakou formu účasti faráře na ustanovování učitelů zmiňuje, bylo však nemálo míst, kde se to dělo na faráři nezávisle.

Vcelku nepřekvapivé je samostatné jmenování učitele patronem tam, kde byl jeho vztah s farářem všeobecně špatný. To je i případ Mašťova, kde pán z Goltzu dosazoval učitele sám.³⁰⁵ Velmi vyhrocené poměry byly i ve Valči, a i tam učitele přijímal sám kolátor. Farář Elstner popsal příchod posledního učitele tak, že hrabě Jaroslav ze Štampachu odvolal dosavadního učitele ke dni sv. Havla (1676) a ustanovil nového. Farář se o tom dozvěděl tak, že za ním přišel nějaký pocestný a řekl mu, že je u něho učitelem (patron jej za farářem poslal jen *pro forma*).³⁰⁶

Avšak i jinde dosazovali patroni učitele zcela nezávisle; patrně tak jednala i Markéta Blandina de la Cron v Cítolibeč, administrátor Schimel to sice nevěděl, protože učitel tam byl už před jeho příchodem, ale v místě, kde se administrátoři často střídali, je to pravděpodobné.³⁰⁷ Samostatně ustanovoval učitele i hrabě Vršovec v Letově.³⁰⁸

³⁰³ FR 1676, f. 146r.

³⁰⁴ Jen západně od Chotěbudic stojí starý kostel sv. Štěpána.

³⁰⁵ FR 1676, f. 146r. V mašťovské farnosti si navíc vybírali učitele sami i ve vesnicích, jak bylo zmíněno výše.

³⁰⁶ FR 1676, f. 220v. Nejspíš dosazoval hrabě Štampach sám i učitele v Lochotíně.

³⁰⁷ FR 1676, f. 46r.

³⁰⁸ FR 1676, f. 79r. Důvodem snad bylo i to, že hrabě v Letově tehdy sídlil, farář byl v Blšanech.

V Nahořečicích dosazovala učitele kolatura, tedy zřejmě vrchnostenští úředníci, učitelé tam bývali podle faráře řádní pochlebníci, takže se více řídili podle kolatury než podle faráře.³⁰⁹ Také v Rabštejně, kde „*omnia pendent á Capitaneo*,” neměl farář na výběr učitele, jehož dosazoval hejtman panství, vliv.³¹⁰

Tím, kdo dosadil faráře, nemusel být nutně patron nebo farář. V Blšanech, městečku o zhruba dvou stech padesáti obyvatelích,³¹¹ jednostranně sami měšťané ustanovili faráři učitele (zřejmě městská rada).³¹² Přišla-li již řeč na učitele v městečku, bude snad vhodné stručně zmínit, jak byli přijímáni učitelé v ostatních lokalitách vikariátu se statutem města nebo městečka.

Místem, jež mělo největší tradici školství, bylo královské město Žatec. Ve druhé polovině 17. století tam fungovaly dvě školy – nižší městská škola a vyšší latinská škola, jejímž rektorem měl být právě žatecký děkan.³¹³ Ten však v relaci zmiňuje jen jednu školu (patrně tu nižší), při níž dosazovala kantora a varhaníka městská rada.³¹⁴ Druhým městem ve vikariátu byly poddanské Žlutice. Tam byl úřad učitele obsazován v součinnosti kolátora a faráře. Personál školy tvořili kantor, preceptor a varhaník, kterým posluhovali tři až čtyři chudí chlapi. Navíc byla v místě již zmíněná soukromá škola pro dívky s učitelkou, jež byla zřízena se souhlasem městské rady, ač s tím farář ani představitelé městské školy nesouhlasili.³¹⁵ Vliv na obsazování místa učitele měly městské rady i v některých městečkách, v černínských Buškovcích a Vroutku proběhlo jmenování učitelů představiteli městeček se souhlasem faráře bez jakýchkoliv rozporů³¹⁶ a v Podbořanech, jež patřily vévodovi Sasko-Lauenburskému, dosazovala rada učitele jen s farářovým souhlasem.³¹⁷ Ve zbylých městečkách se měšťané přímo na přijímání učitelů nepodíleli, buď učitele dosazoval patron se souhlasem faráře (Chyše, Lubenec, Doupov, patrně Vilémov),³¹⁸ nebo rozhodoval patron sám

³⁰⁹ FR 1676, f. 148v.

³¹⁰ FR 1676, f. 175v.

³¹¹ FR 1676, f. 69r. V relaci se uvádí 246 přijímajících, počítajíc v to i vesnici Stachov.

³¹² FR 1676, f. 70r. Z relace nutně nevyplývá, že by měšťané dosazovali učitele jednostranně pravidelně, zmíněn byl jen aktuální stav. (*per vim*)

³¹³ HOLODŇÁK, Petr, ed., EBELOVÁ, Ivana, ed. a BERÁNEK, Jan. *Žatec*. Praha, 2004, s. 264.

³¹⁴ FR 1676, f. 10v. Kantor je snad totožný s *ludimagistrem* zmiňovaným v následující otázce. Farářská relace z Žatce je velice stručná, nejen pokud jde o městskou školu.

³¹⁵ FR 1676, f. 95r-v, 100r-v. Otázkou je, kdo je zde míněn kolátorem, patrně městská rada. Kolátorem farního kostela byla městská rada, ovšem závislá na F. H. Kokořovcovi.

³¹⁶ FR 1676, f. 156r.

³¹⁷ FR 1676, f. 159v.

³¹⁸ FR 1676, f. 30r, 194r, 217r. Doupovský farář konkrétně uvedl, že farář posuzuje vhodnost kandidáta.

(již zmíněná městečka Rabštejn a Valeč), či naopak sám farář (Radonice, Kryry).³¹⁹ Bohužel nemohu s jistotou uvést, kdo o přijímání učitelů rozhodoval v Jesenici a Žihli, protože právě odpovědi týkající se školství jsou zničeny, podle mladší relace z roku 1700 měl v Jesenici dříve právo vybrat učitele děkan, který jej městské radě toliko prezentoval, krátce před vznikem zprávy si však toto právo vyhradil patron.³²⁰

V ostatních lokalitách se školou přijímal učitele buď sám farář (zřejmě Kojetín, Zahořany a Želina; Hradiště, Měcholupy, Želeč, Nečemice, Nepomyšl, Soběchleby),³²¹ nebo patron s farářem v různých formách spoluúčasti (Radíčeves, Velká Černoc, Libočany; Dolany, Soběsuky, Kněžice, Mory, Kozlov, Libědice, Liběšice, Žabokliky, Údrč).³²² U zbylých škol není možné kvůli zničené dolní části svazku v této věci rozhodnout (Luka, Radošov, Veliká Ves, Pšov, Libořice, Žďár, Tureč, Podlesice).

5.3.1 Vyznání víry

S nástupem na místo učitele mohla být spojena povinnost složit vyznání víry. Otázku na toto téma nebyl schopen každý farář s jistotou zodpovědět, většinou tehdy, když se sám na faru dostal nedávno a dosud nebyl přijetí nového učitele přítomen. Tam, kde faráři znali stav věci, převažovaly obvykle stručné negativní odpovědi. Někteří faráři tento nedostatek měli potřebu vysvětlit; ve Žluticích nevykonávali učitelé vyznání víry jednak proto, že to nebylo přikázáno, jednak byli dosud za učitele přijímáni jedině dobří katolíci.³²³ Jiné, rovněž logické, zdůvodnění poskytl sám vikář Morik: vyznání víry vykonal pouze učitel v Radonicích, zatímco ostatní učitelé (v Kojetíně, Zahořanech a Želině) jsou pouzí učitelé čtení a psaní, *ABCdari*.³²⁴ Jiní faráři oznamovali, že učitel vyznání složí, popř. je připraven složit (Libořice, Veliká Ves).³²⁵ Nejhorlivěji se k věci postavil farář v Libědicích, kde prý učitel *his perlectis* (zřejmě této části dotazníku) hned vyznání víry vyslovil.³²⁶

Obecně se zdá, že tato otázka nebyla považována faráři za zvlášť důležitou, všichni učitelé v této oblasti už byli jistě katolíci, i když v některých pohraničních vikariátech mohla

³¹⁹ FR 1676, f. 6r, 170v. V případě Radonic to není zcela jednoznačné.

³²⁰ FR 1700, f. 4r. V Žihli v roce 1700 faráře dosazoval patron se souhlasem faráře. Tamtéž, f. 167r.

³²¹ FR 1676, f. 6r, 119v, 128v, 170v.

³²² FR 1676, f. 10v, 50v, 70r, 83r, 112r, 119v, 185r, 201r. Na u kostelů pod patronátem Humprechta Černína je jako činitel výslovně zmiňován hejtman (Radíčeves, Velká Černoc – hejtman se souhlasem faráře, Žabokliky – farář s předběžným souhlasem hejtmana)

³²³ FR 1676, f. 95v.

³²⁴ FR 1676, f. 6r. V Radonicích byl kromě učitele ještě varhaník.

³²⁵ FR 1676, f. 137r, 181v.

³²⁶ FR 1676, f. 112v.

být situace ještě dost jiná. Pokud se někde vyznání víry neskládalo, nedělo se tak snad proto, že by to učitelé odmítali, ale spíše proto, že to nebylo obecně vnímáno jako povinnost a „shora“ to předtím po nich nikdo nepožadoval.³²⁷

5.4 Počty žáků

Žádný z bodů dotazníku nesměřoval ke zjištění počtu dětí, které školu navštěvovaly, takže tento pramen není možné (na rozdíl od odhadů počtu obyvatel) plošně využít ke zkoumání toho, jak velká část vesnické populace navštěvovala na konci 17. století nejnižší stupeň škol.

O tom, kolik dětí a kdy školu navštěvovalo, se zmínili někteří faráři pouze mimochodem (nejčastěji v souvislosti s vizitací školy), a navíc jen zcela obecně. Není nijak překvapivé, že školy na venkově byly nejméně navštěvovány v létě. Mládež totiž chodila do školy v zimě, ale v létě byla rozptýlená kvůli pracím.³²⁸ V Cítolibech administrátor školu nenavštěvoval, protože do ní chodilo málo chlapců, v zimě jen několik, v létě téměř nikdo.³²⁹ Podobně tomu bylo i v Dolanech, Soběsukách a Kněžicích, školy byly nevelké, mládeže chodilo málo, vůbec nejméně pak v letním období.³³⁰ Málo dětí bylo zřejmě i ve škole v Mašťově, dá-li se soudit z poškozené odpovědi, a školu navštěvovali hlavně chlapci okolo šest sedmi let a jen pár starších.³³¹ Ve Žluticích vydržovali tři až čtyři chudé chlapce, kteří posluhovali školnímu personálu (kantor, preceptor, varhaník). Tito chlapci ve škole i přespávali, což faráře znepokojovalo, protože si sami topili, takže podle něj hrozilo nebezpečí požáru.³³²

Mnohem přesněji se o počtu žáků vyjádřil farář z Údrče, tam v létě školu nenavštěvoval nikdo a v zimě sotva deset chlapců.³³³ To je, měla-li samotná vesnice Údrč zhruba přes dvě stě a celá farnost přes devět set obyvatel, počet opravdu velmi malý.³³⁴

³²⁷ FR 1676, f. 51r. „*Ludimagistri curae meae nunc commissi, omnes suscepti sunt ante adventum meum, examinavi illos, an professionem fidei fecerint, et responderunt quod non, cum hoc ab illis non fuerit postulatum.*“ (Dolany) Naopak vilémovský farář Raspichler uvedl, že učitel složil vyznání podle *Agendy*. FR 1676, f. 217v.

³²⁸ FR 1676, f. 137r (Veliká Ves)

³²⁹ FR 1676, f. 46r.

³³⁰ FR 1676, f. 50v-51r.

³³¹ FR 1676, f. 146r.

³³² FR 1676, f. 95r, 100r.

³³³ FR 1676, f. 201r.

³³⁴ V Údrči bylo 177 osob, jimž se udělovaly svátosti, v celé farnosti 646. K přijímání se chodilo zhruba od 10-12 let, takže celkový počet obyvatelstva musel být o dost vyšší. Použijí-li stejný poměr jako Martin Zeman (30,8%

5.4.1 Vizitace škol farářem

Měli-li faráři odpovídat na to, zda a jak často školy navštěvují, je namístě otázka, k čemu měly tyto vizitace sloužit, co vše měl farář kontrolovat. Většina autorů odpovědí se omezila jen na sdělení, že (ne)vizitují, popř. jak často a proč.³³⁵ Pokud je možno soudit na obsah vizitace alespoň z některých relací, faráři dohlíželi na úroveň výuky, „*aby učitel tím pečlivěji vzdělával mládež jak ve vědách,³³⁶ tak ve zbožnosti a základech víry,*“ tak alespoň shrnul význam vizitací farář z Libědic.³³⁷ V Lukách farář učiteli určoval, co má učit, takže pak farářovy týdenní návštěvy školy měly být spojeny s radostí a potěšením z mládeže.³³⁸ Jiní faráři spojovali tuto odpověď s výukou katechismu - buď zkoušeli z katechismu při vizitaci, nebo zmiňovali, že v souvislosti s katechismem (v postu) mládež zkouší.³³⁹

5.5 Školy podle relací z roku 1700³⁴⁰

Z porovnání sítě škol na přelomu let 1676/77 se stavem v roce 1700 vyplyne, že počet řádných škol se téměř nezměnil.³⁴¹ Již se však nepřipomínají obě největší odchylky od obvyklého stavu – škola pro dívky ve Žluticích a „obecní“ učitelé ve vesnicích v okolí Mašťova.³⁴²

---

děti), vyjde pro Údrč 256 obyvatel a pro celou farnost 934 obyvatel, tedy asi 79, resp. 288 dětí do cca dvanácti let. Školu navštěvovali jen chlapci, nevím však v jakém věkovém rozpětí, takže nejsem schopen provést odhad, jak velká část dětí „školního věku“ do školy opravdu chodila. ZEMAN, Martin. *Možnosti využití "farářských relací" jako prameny pro historicko-demografická studia. (Pokus o rekonstrukci početního stavu populace Prácheňského kraje v poslední čtvrtině 17. a na počátku 18. století)*. In: *Historická demografie / Praha*. Roč. 25, (2001), s. 65-83.

³³⁵ Děkanové z Radonic a Žatce posílali na kontrolu do škol své kaplany. FR 1676, f. 6r, 10v.

³³⁶ *In literis*, zřejmě se ale myslí jen čtení a psaní.

³³⁷ FR 1676, f. 112v. Liběšický farář mládež každý týden při návštěvě školy zkoušel ve věcech víry i vědomostí. Tamtéž, f. 119v.

³³⁸ FR 1676, f. 89r.

³³⁹ FR 1676, f. 129r, 156r, 190v, 217v.

³⁴⁰ V této podkapitole vycházím z odpovědí na otázky č. 35-39 v mladší řadě farářských relací (FR 1700). Na konkrétní folia odkazuji, jen pokud se zmiňují o jednotlivém případě.

³⁴¹ Stále třeba mít na paměti to, co bylo řečeno na začátku, některé odpovědi nejsou natolik precizní, aby bylo možno s jistotou říci, že výčet je úplný. Do sousedních vikariátů přešly v mezidobí spolu s kostely školy v Hradišti, Kozlově a Údrči, v mladším svazku také chybí relace z Chyše (tj. minimálně školy v Chyši a Lubenci).

³⁴² FR 1700, f. 57r-v, 76v-77r.

Několik škol, u nichž není možno jistě říci, že neexistovaly už dříve, je zmiňováno nově (Holedeček, Staňkovice, Stebno, Tocol, Zakšov).³⁴³ Jiné sice chybí, ale není zcela jisté, že opravdu zanikly (Kryry, Soběchleby, Nečemice).³⁴⁴ Další proměny již jsou zachyceny jistěji: Někdy po roce 1676 začal působit v Opočně učitel a krátce před rokem 1700 byla postavena i nová škola,³⁴⁵ školní budovy byly postaveny i v Měcholupech a Želči (kde se předtím vyučovalo v soukromých domech)³⁴⁶ V Jesenici naopak škola vyhořela, takže učitel musel žáky vzdělávat u sebe doma.³⁴⁷ Provizorně se muselo učit v soukromém domě i v Buškovicích, protože se škola roku 1699 zřítla.³⁴⁸

Zatímco síť škol lze považovat v podstatě za nezměněnou, velice nápadný rozdíl, naznačující jisté uklidnění, se jeví ve sféře dosazování učitelů. Zatímco ve starších relacích nebyly zmínky o ustanovení učitele nezávisle na faráři nijak výjimečné, ve zprávách farářů z roku 1700 se již stížnosti na takový postup až na jednu či dvě výjimky vůbec nevyskytují. Všude dosazovali učitele se souhlasem faráře, v závislosti na faráři, v dohodě s farářem atp., nebo jej dosazoval farář sám (Veliká Ves, Mory, Kněžice, Nahořečice).³⁴⁹ Onou první výjimkou byla Jesenice (patrně včetně Stebna), kde si právo dosazovat učitele krátce předtím vyhradil patron. Druhá výjimka naznačuje, že takových případů mohlo být ve skutečnosti více. Podle Buškovickeho faráře M. J. Nucka, který byl mimochodem také na černínském patronátu, dosazoval učitele v Buškovicích (který patrně učil i ve Vroutku) patron *s vědomím* faráře. Toto ne zcela jednoznačné vyjádření uvedl vikář Raspichler v přípisku po straně na pravou míru: „z příkazu hraběte (tj. Heřmana Jakuba Černína) *dosazují učitele bez souhlasu faráře úředníci*.“³⁵⁰ Je tak možné, že někteří faráři uvedli jmenování se souhlasem faráře, ač se ve skutečnosti jednalo o jednostranné dosazení.³⁵¹ Neprobíhal-li otevřený konflikt, mohl ostatně farář téměř vždy tvrdit, že se tak děje s jeho souhlasem...

Další rozdílem v dosazování učitelů by v případě měst a městeček mohl být menší počet případů, kdy se na něm podíleli měšťané (výslovně jen Žlutice a Podbořany), to je ale

³⁴³ FR 1700, f. 4v, 16r, 209r.

³⁴⁴ FR 1700, f. 123r-v, 172r.

³⁴⁵ FR 1700, f. 115r.

³⁴⁶ FR 1700, f. 94v, 172r. Novou školu postavili i v Cítolibeč. Tamtéž, f. 20v.

³⁴⁷ FR 1700, f. 4r.

³⁴⁸ FR 1700, f. 126r.

³⁴⁹ FR 1700, f. 90v-91r, 98v-99r, 104r-v.

³⁵⁰ FR 1700, f. 126r. Vikář v přípisku zmiňuje i jiné záležitosti, jež farář patrně s ohledem na patrona zamlčel.

³⁵¹ Nabízejí se minimálně další patronáty Heřmana Jakuba Černína – Žihle, Žabokliky, Břežany, Radíčeves a Velká Černoc.

relativizováno tím, že v relacích z roku 1700 faráři mnohem častěji uvádějí jen, že se to děje se souhlasem faráře.

Václav Bartůšek ve vztahu k Podblanicu zmiňuje, že podle mladších relací již více učitelů skládalo vyznání víry.³⁵² Kvantitativní srovnání jsem, protože je starší svazek poškozením neúplný, neprováděl, ale na základě prostudování obou řad odpovědí mohu říci, že se poměry v této věci do roku 1700 prakticky nezměnily. Někde vyznání víry činili, jinde ne, jinde farář sliboval, že tak učiní. Ve Žluticích použil farář téměř stejné vysvětlení, jako v roce 1676: „*Dosud se to neprovádělo, protože se nepřijímají jiní učitelé než ti, o nichž se ví, že jsou dobří katolíci.*“³⁵³ Paradoxně podal jiný farář téměř obrácené zdůvodnění; ve Veliké Vsi nemohl farář kvůli nedostatku příjmů s místem učitele spojených přijmout žádného dostatečně vhodného učitele, takže nechtěl (nedostatečného učitele) k složení vyznání víry nutit.³⁵⁴ O počtech dětí ve školách okolo roku 1700 toho nelze příliš říci. Opět se v souvislosti s kontrolou škol objevují konstatování, že mládež (a tedy i vizitace školy) je jen v zimním čase, v létě chybí mládež a nevyučuje se.³⁵⁵ Že je mládeže hodně, a proto se musí vizitovat i jednou až dvakrát týdně, zmínil jen farář z Luk.³⁵⁶ Jednou jsou žáci zmiňováni v souvislosti s příjmy učitele – v Rabštejně dával hrabě z Pöttingu učitelům ročně 20 zlatých a 8 strychů obilí za vyučování čtyř chlapců v hudbě.³⁵⁷

Jistý rozdíl je i v tom, jako činnost faráři v souvislosti s vizitací zmiňovali. Již ve starších relacích se několikrát vyskytla zmínka o výuce a zkoušení katechismu, ovšem v mladších zprávách farářů se výuka katechismu dává do souvislosti s vizitací již zcela pravidelně, takže je pravděpodobné, že hlavní úlohou farářů ve vztahu ke školám a školní mládeži už byla péče o úroveň znalosti víry.

---

³⁵² BARTŮŠEK, Václav. *Vývoj školství na Podblanicu ve druhé polovině 17. století a v první třetině 18. století*, s. 186.

³⁵³ FR 1700, f. 57v.

³⁵⁴ FR 1700, f. 91r.

³⁵⁵ FR 1700, f. 123v, 126r, 172v.

³⁵⁶ FR 1700, f. 72r.

³⁵⁷ FR 1700, f. 135v-136r.

6 Závěr

V předcházejícím výkladu jsem prošel jen některé, spíše okrajové, záležitosti, které mohou dokreslovat poměr mezi patronem a farářem, jen zlomek obsahu editovaného pramene. V podstatě úplně jsem pominul části relací, jež se týkají majetkových a hospodářských záležitostí, ne proto, že bych snad toto téma považoval za nevýznamné, ale spíše proto, že tento materiál je značně rozsáhlý, a také bylo toto téma již částečně zpracováno.

I zámecké kaple, které si někteří příslušníci šlechtického stavu zřizovali, byly místem, kde se zájem vrchnosti (patrona) a faráře setkával, nejednalo-li se někdy přímo o střet. Sloužení mši na základě řádné licence pro osazenstvo zámku nepředstavovalo problém, pokud však kaple přebírala funkce farního kostela, cítil se tím farář dotčen na svých právech. Zejména někteří vlastníci menších statků, kteří nedisponovali patronátem k farnímu kostelu, měli zřejmě tendenci takto postupovat, zřejmě vedeni tím, aby jejich poddaní nedotovali „cizího“ faráře (a snad také aby tito poddaní neztráceli čas a síly na cestě do vzdálenějšího kostela). Pro člověka dnešní doby, tedy alespoň pro autora tohoto textu, který si snad příliš cení svého soukromí, je však taková představa, má-li se vcítit do postavení vlastníka oné domácí kaple, značně nepříjemná.

Kapitola věnovaná odpovědím na poslední dvě otázky dotazníku snad alespoň naznačila, že vztah mezi patronem a farářem nebyl jen vztahem mezi subjekty v různém (modelovém) společenském postavení, ale také (a možná především) vztahem mezi konkrétními lidmi s jedinečnými vlastnostmi v určitých, v souhrnu neopakovatelných okolnostech. Hlášení by jistě alespoň zčásti vyznělo jinak, kdyby byl v místě jiný farář atp.

Další věcí, na kterou tato část farářských relací upomíná, je skutečnost, že v době raného novověku náležela značná část sféry rodinných vztahů do působnosti církevních orgánů, takže např. spory mezi manželi byly vedeny před arcibiskupskou konsistoří. Zde bych chtěl naznačit možné využití farářských relací jako pramene, jež se však týká mnohem širšího okruhu záležitostí. Relace mohou být výborným vodítkem pro vplutí do aktového materiálu pražského arcibiskupství. Je-li totiž v relaci zmíněn nějaký závažnější problém, pak je poměrně pravděpodobné, že se v některé z hlavních řad fondu APA (emanata, recepta, registratura, historica, miscellanea) bude nacházet další, související korespondence.

Neúplnosti kapitoly o vesnickém školství jsem si plně vědom, pominutí majetkového zázemí škol a učitelů, jež bylo podmíněno jen časovými důvody, toto téma výrazně zplošťuje. Byl zásadní rozdíl, financoval-li školu a učitele patron, farníci, byl-li pro ten účel vyčleněn zvláštní majetek, nebo se to dalo ze zádušního jmění a benefícia (nejčastější byly různé kombinace těchto variant). Způsob dosazování učitele s tím zřejmě souvisel. Asi nejzajímavější je zde okolnost, že v mladších relacích mizejí hlášení o tom, že učitel byl faráři jednostranně vnucen, poměry snad již byly stabilnější, i když drobná zmínka naznačuje, že tomu mohlo být jen zdánlivě.

Farářské relace se svým způsobem podobají jiným historickým pramenům ze 17. století, které svým založením jsou rovněž plošné, a které byly vydány anebo ještě jsou vydávány (berní rula, soupis poddaných podle víry, zpovědní seznamy). Zprávy farářů z let 1676/77 a 1700 se s těmito známějšími prameny vhodně doplňují a dohromady mohou tvořit hustější síť informací, jež poměrně souvisle pokrývá podstatnou část Čech. Okruh témat, jichž se farářské relace týkají, je navíc mnohem širší. Navíc ve svém souhrnu obsahují obrovské množství dalších, nahodilých zpráv, které je sotva možné nějak souhrnně pojmenovat.

7 Prameny a literatura

7.1 Vydané prameny

KRÁSL, František, ed. *Responsa ad 42 Puncta a Consistorio Archiepiscopali Anno 1700 Venerabili Clero Proposita. Tomus 1, Discristus Chrudimensis. Pars 1, Sub Vicario Chrudimensi*. Pragae, 1904.

LIŠKOVÁ, Marie, ed. *Berní rula. 32, Kraj Žatecký. I. díl*. Státní pedagogické nakladatelství, Praha 1954.

LIŠKOVÁ, Marie, ed. *Berní rula. 33, Kraj Žatecký. II. díl*. Státní pedagogické nakladatelství, Praha 1954.

ŠIMÁK, Josef Vítězslav, ed. *Zpovědní seznamy arcidiecése pražské z r. 1671-1725. XI. (Dílu 3. sv. 2), Žatecko*. Historický spolek, Praha 1937.

TOMEK, Václav Vladivoj, ed. *Registra decimarum papalium: čili registra desátků papeženských z diecezí Pražské*. Král. čes. učená společnost, Praha 1873.

ZAHRADNÍKOVÁ, Magda a ŠTREJNOVÁ, Eva. *Soupis poddaných podle víry z roku 1651. Žatecko*. Státní ústřední archiv, Praha 1997. 3 sv.

7.2 Archivní prameny

Národní archiv

Archiv pražského arcibiskupství I:

sign. A 1/2, registra odeslané korespondence září 1676 – květen 1677

sign. A 18/6, kniha protokolů z jednání konsistoře z let 1676 - 1677

sign. B 10/12, rozdělení vikariátů za arcibiskupů Harracha a Sobka

sign. B 10/13, doplňovaný seznam farářů a far z let 1672-1674

sign. B 10/14, *Relatio super statu personali parochorum in parte Cubitensis et Pilsnensis Districtus degentium...*

sign. B 11/7, kniha farářských relací z pražských kostelů 1676/77

sign. B 11/8, kniha farářských relací z Loketského vikariátu 1676/77

sign. B 11/11, kniha farářských relací z Radonického vikariátu 1676/77

sign. B 12/1, kniha farářských relací z vikariátu Stříbro 1676/77

sign. B 12/4, kniha farářských relací z vikariátu Horní Slavkov 1676/77

sign. B 12/9, kniha farářských relací z Rakovnického vikariátu 1676/77

- sign. B 13/17, kniha farářských relací z Jirkovského vikariátu 1700
sign. B 13/18, kniha farářských relací z Vilémovského vikariátu 1700
sign. B 14/13b, kniha farářských relací z vikariátu Dolní Jamné 1700
sign. B 15/3, duchovní příznávací tabely z Kláštereckého vikariátu 1713
sign. B 20/1a, kniha patentů 1662-1710
sign. B 20/1b, kniha patentů 1662-1710
sign. B 41/5, kniha farních důchodů IV
sign. C 5, kart. 44, emanata leden-září 1676
sign. C 5, kart. 45, emanata říjen 1676 – červen 1677
sign. C 90, kart. 873, recepta březen-červen 1676
sign. C 90, kart. 875, recepta říjen-prosinec 1676
sign. C 90, kart. 876, recepta leden-únor 1677
sign. C 90, kart. 877, recepta březen-květen 1677
sign. C 90, kart. 878, recepta červen-září 1677
sign. D 14, kart. 1177, recepta 1727
sign. D 73/11, kart. 1964, registratura 1664-1666
sign. D 74/7, kart. 1973, registratura 1676-1678
sign. D 138/7, kart. 2644, prezentace duchovních 1659-1660
sign. D 143/1, kart. 2688, různé vizitace
sign. D 143/2, kart. 2689, různé vizitace
sign. H 2/4/II, kart. 4288, záležitosti obnovení katolického náboženství 1622-1559
sign. H 12/4, kart. 4387, miscellanea 1671-1674
sign. H 12/5, kart. 4388, miscellanea 1675-1678
kart. 4470, kanonické vizitace 1629-1815

Desky zemské větší:

- č. 144, Kvatern trhový zlatý 3., od 1630 do 1635 (mikrofilm)
č. 250, Kvatern červený communitatis, kam si sami kladou od léta 1542 až do léta 1552 (mikrofilm)

SOA Litoměřice

Sbírka matrik:

(Používal jsem digitalizáty matrik dostupné prostřednictvím portálu <http://vademecum.soalitomerice.cz/vademecum/>)

sign. 52/1, matrika FÚ Hradiště 1656-1698
sign. 94/2, matrika FÚ Libočany 1694-1755
sign. 149/2, matrika FÚ Soběsuky 1645-1711
sign. L70/1, matrika FÚ Kněžice 1649-1694
sign. L77/1, matrika FÚ Kryry 1664-1698
sign. L85/1, matrika FÚ Libědice 1594-1715
sign. L86/1, matrika FÚ Libořice 1673-1767
sign. L97/1, matrika FÚ Mašťov 1624-1681
sign. L97/2, matrika FÚ Mašťov 1682-1721
sign. L126/1, matrika FÚ Pšov 1645-1685

SOKA Louny

Farní úřad Blšany:

knihy, ev. č. 1, *Liber memorabilium parochiae Flöhaviensis*

ev. č. 1, inv. č. 19, *Extractus ex Libro Relationum Archi-Episcopalis Cancellariae de Anno 1675[!]*

ev. č. 1, inv. č. 20, *Extractus ex Libro [...] Pragens[is] de Anno 1700*

Farní úřad Radčeves:

knihy, ev. č. 1, kniha kostelních účtů 1662-1731

SOA Plzeň

Sbírka matrik západních Čech:

(používal jsem digitalizované matriky dostupné na prostřednictvím portálu <http://www.portafontium.eu/>)

sign. Luka 01, matrika 1673-1754

sign. Tureč 01, matrika 1679-1757

sign. Valeč 01, matrika 1658-1740

sign. Velichov 02, matrika 1693-1739

sign. Žlutice 01, matrika 1632-1664

sign. Žlutice 03, matrika 1701-1734

SOKA Karlovy Vary

Archiv města Žlutice:

sign. Žlutice I, ukn 2, Památná kniha městské rady I (1435-1648)

7.3 Literatura

AICHNER, Simon. *Compendium iuris ecclesiastici ad usum cleri*. 6. vyd. Brixen 1887.

ANDĚL, Rudolf et al. *Hrady, zámky a tvrze v Čechách, na Moravě a ve Slezsku. [III] Severní Čechy*. Praha, 1984.

BARTŮŠEK, Václav. *Vývoj školství na Podblanicku ve druhé polovině 17. století a v první třetině 18. století*. In: Sborník vlastivědných prací z Podblanicka, roč. 19, Praha 1978, s. 185-212.

BELIS, Jiří. *Nové Sedlo u Žatce – historie založení kostela Nejsvětější Trojice a sv. Václava*. In: Opitzův sborník – Barokní umění v severozápadních Čechách. Ústí n. Labem, 2001, s. 171-186.

BĚLOHLÁVEK, Miloslav et al. *Hrady, zámky a tvrze v Čechách, na Moravě a ve Slezsku. 4, Západní Čechy*. Praha, 1985.

BERNAU, Friedrich. *Geschichte der ehemaligen Herrschaft Winteritz und der einstigen Schutzstadt Radonitz (in Böhmen)*. Chomutov, 1877.

BOHÁČ, Zdeněk, BOHÁČ, Pavel, ed. a ŠIMŮNEK, Robert, ed. *Topografický slovník k církevním dějinám předhusitských Čech: pražský archidiakonát*. Praha, 2001.

BOROVÝ, Klement. *Úřední sloh církevní: příručná kniha praktického úřadování pro katolické duchovenstvo*. 2. rozmnožené vyd. Praha, [1887?]

BURIÁNKOVÁ, Michaela. *Systémy právních poradců hraběte Ferdinanda Johanna Verduga (1653-1672) a hraběte Františka Karla Swéerts-Sporcka (1739-1742)*. Diplomová práce, Pardubice 2013.

CATALANO, Alessandro. *Zápas o svědomí: kardinál Arnošt Vojtěch z Harrachu (1598-1667) a protireformace v Čechách*. Praha, 2008.

ČÁŇOVÁ. *K problematice studia zповědních seznamů arcibiskupství pražského jako prameny pro demografickou statistiku*. In: Historická demografie. Roč. 5, (1971), s. 47-60.

ČÁŇOVÁ, Eliška. *Prameny pro demografickou statistiku v archivu pražského arcibiskupství*. In: Historická demografie. Roč. 4, (1970), s. 19-32.

ČÁŇOVÁ, Eliška. *Vývoj správy pražské arcidiecéze v době násilné rekatolizace Čech (1620-1671)*. In: Sborník archivních prací. Praha. Roč. 35, č. 2 (1985), s. 538-539.

HÁCHA, Emil, ed. et al. *Slovník veřejného práva československého. Svazek II, I až O*. Brno, 1932.

- HÁCHA, Emil, ed. et al. *Slovník veřejného práva československého. Svazek III, P až Ř*. Brno, 1932-1934.
- HAVLÍK, Jiří M. *Jan Fridrich z Valdštejna: arcibiskup a mecenáš doby baroka*. Praha, 2016.
- HAVRLANT, Jaroslav. *Žatecko na cestě k husitské revoluci ve světle církevních dějin*. In: Sborník Katolické teologické fakulty 6, (2004,) s. 145-183.
- HAVRLANT. *Problémy studia farní sítě žateckého děkanátu a jeho specifika*. In: Církevní topografie a farní síť pražské církevní provincie v pozdním středověku. Praha, 2007 s. 159-178.
- HLEDÍKOVÁ, Zdeňka, JANÁK, Jan a DOBEŠ, Jan. *Dějiny správy v českých zemích od počátků státu po současnost*. [2. vyd.]. Nakladatelství Lidové noviny, Praha 2007.
- HLEDÍKOVÁ, Zdeňka. *Venkovské děkanáty ve středověkých Čechách*. In: Pocta prof. JUDr. Karlu Malému, DrSc., k 65. narozeninám. Praha, 1995, s. 112-123.
- HOJDA, Zdeněk. *Philip Christian Bentum - Petr Brandl: Kokořovci z Kokořova*. Liberec, 2016.
- HOLODŇÁK, Petr, ed., EBELOVÁ, Ivana, ed. a BERÁNEK, Jan. *Žatec*. Praha, 2004.
- HONYS, Vít a HRUBÝ, Petr. *Šlechtické sepulkrální památky Lounska*. Ústí nad Labem, 2013.
- KOLEKTIV I. ODDĚLENÍ SÚA. *Archiv pražského arcibiskupství díl I., inventář*, Praha 1962.
- LEDR, Josef. *Hrabata Chotkové z Chotkova a Vojnina: studie rodopisná*. s. 1., 1886.
- MAŇAS, Vladimír. *K problematice hudebních inventářů: několik doplňujících poznámek k heslu Katalog Jiřího Fukače ve Slovníku české hudební kultury*. In: Musicologica Brunensia roč. 51, č. 2 (2016), s. 87-88.
- NOSKOVÁ, Marie. *Nástin správy poddanského města Žlutic*. Diplomová práce. Praha, 1957.
- Ottův slovník naučný: illustrovaná encyklopaedie obecných vědomostí*. Praha, 1888-1909. 28 sv.
- PALACKÝ, František, CHARVÁT, Jaroslav. *Přehled současný nejvyšších důstojníků a úředníků*. In: *Dílo Františka Palackého I*, Praha, 1941.
- PÁTKOVÁ, Hana. *Aktuální informace nebo obraz dávných dob?: možnosti využití farářských relací pro studium středověku na příkladu Podbrdsku roku 1700*. In: *Paginae historiae*, Praha, sv. 22, č. 2 (2014), s. 379-386.
- PÁTKOVÁ, Hana. *Farní obvody na Slánsku a Rakovnicku v pozdním středověku: možnosti využití raně novověkých tzv. farářských relací k rekonstrukci jejich územního rozsahu*. In: Sborník archivních prací. Roč. 65, č. 2 (2015), s. 307-339.

- PODLAHA, Antonín. *Dějiny arcidiecése pražské od konce století XVII. do počátku století XIX. Díl I, Doba arcibiskupa Jana Josefa hrab. Breunera (1694-1710). Část 1.* Praha, 1917.
- PODLAHA, Antonín. *Posvátná místa Království českého: dějiny a popsání chrámů, kaplí, posvátných soch, klášterů i jiných pomníků katolické víry a nábožnosti v Království českém. Řada první, Arcidiecese Pražská.* Praha, 1907-1913.
- POCHE, Emanuel a kol. *Umělecké památky Čech.* Academia, Praha 1977-1982. 4 sv.
- PUMPR, Pavel. *Beneficia, záduší a patronát v barokních Čechách: na příkladu třeboňského panství na přelomu 17. a 18. století.* Brno, 2010.
- ROEDL, Bohumír. *Cítoliby.* Louny, 2003.
- ROTT, Wenzel. *Der politische Bezirk Podersam. (Gerichtsbezirke Podersam und Jechnitz): Eine Heimatskunde für Schule und Haus.* Podbořany, 1902.
- RYANTOVÁ, Marie. *Církevní patronát Eggenberků a Schwarzenberků na přelomu 17. a 18. století: (1694-1730).* In: *Život na dvorech barokní šlechty : (1600-1750) / České Budějovice,* 1996 s. 617-637.
- RYNEŠ, Václav. *Málo využitý pramen vlastivědného poznání (Farářské relace z let 1676–1677 a 1700–1701).* In: *Acta regionalia* 1965, s. 106–113.
- RYNEŠ, Václav. *"Imagines miraculosae" doby pobělohorské.* In: *Český lid* 54, 1967, s. 182-193.
- SEDLÁČEK, August. *Hrady, zámky a tvrze Království českého. Díl třináctý, Plzeňsko a Loketsko.* Vyd. 3. Praha, 1998.
- SEDLÁČEK, August. *Hrady, zámky a tvrze Království českého. Díl čtrnáctý, [Litoměřicko a Žatecko].* Vyd. 3. Praha, 1998.
- SEMERÁDOVÁ, Veronika. *Vizitační písemnosti Čechy 17. století. (Farní kostely a farní klérus pražské arcidiecéze v letech 1623 - 1694).* In: *Sborník archivních prací.* Roč. 47, č. 1 (1997), s. 125-204.
- SCHALLER, Josef František Jaroslav. *Topographie des Königreichs Böhmen. Zweyter Theil, Ellbogner Kreis.* Praha, 1785.
- SCHALLER, Josef František Jaroslav. *Topographie des Königreichs Böhmen. Siebenter Theil, Saatzer Kreis.* Praha, 1787.
- SCHLENZ, Johann. *Das Kirchenpatronat in Böhmen.* Praha, 1928.
- SCHLENZ, Johann. *Das Reichenberg-Friedländer Vikariat gegen Ende des 17. Jahrhunderts.* *Mitteilungen des Vereins für Heimatkunde des Jeschken-Isergaues* 18, 1924, s. 9-16, 53-59.

SOMMER, Johann Gottfried. *Das Königreich Böhmen. Vierzehnter Band, Saazer Kreis*. Praha, 1846.

SOMMER, Johann Gottfried. *Das Königreich Böhmen. Fünfzehnter Band, Elbogner Kreis*. Praha, 1847.

STUHLÁ, Pavla. *Prachatický vikariát 1676-1750: vybrané otázky církevní správy*. Praha, 2004.

ŠMAHEL, František: *Nižší školy na Podblanicku a Vltavsku do roku 1526*. In: Sborník vlastivědných prací z Podblanicka, roč. 19 (1978), s. 133-171.

ŠTOVÍČEK, Ivan a kol. *Zásady vydávání novověkých historických pramenů z období od počátku 16. století do současnosti*. Praha, 2002.

TRÄGER, Gertrud. *Kreis Luditz: Denkmäler im Egerland*. Eichstätt, 1993.

VLČEK, Pavel, SOMMER, Petr a FOLTÝN, Dušan. *Encyklopedie českých klášterů*. Praha, 1997.

WISSGRILL, Franz Karl. *Schauplatz des landsässigen Nieder-Oesterreichischen Adels vom Herren- und Ritterstande*, sv. II. Vídeň, 1795.

ZAHRADNÍK, Pavel. *Rekatolizační praxe v lokální perspektivě - Vztah rekatolizace a obnovy církevní správy v Boleslavském kraji a severní části Hradeckého kraje (vybrané otázky)*. Disertační práce. Praha 2016.

ZEMAN, Martin. *Farnosti a farní duchovenstvo vikariátu Blatná a Netolice ve světle farářských relací 1676 a 1700 (Příspěvek k dějinám farní správy)*. In: Celostátní studentská vědecká konference Historie 2000. České Budějovice 2001, s. 71-96.

ZEMAN. *Prácheňsko ve světle farářských relací. Církevní správa a náboženský život na přelomu 17. a 18. století*. JSH 72, 2003, s. 14-34.

7.4 Internetové zdroje a pomůcky

<http://vademecum.soalitomerice.cz/vademecum/> (matriky SOA Litoměřice)

<http://www.portafontium.eu/> (matriky SOA Plzeň)

<http://mapire.eu/en/> (mapy I. a II. vojenského mapování)

<http://oldmaps.geolab.cz/> (Müllerovo mapování)

<http://archivnimapy.cuzk.cz/uazk/pohledy/archiv.html> (mapy stabilního katastru)

<http://www.pamatkyaprirodakarlovarska.cz/>

<http://www.archives.nd.edu/cgi-bin/words.exe> (Whitakerův latinsko-anglický slovník)

<http://www.perseus.tufts.edu/hopper/morph?l=ave&la=la> (latinsko-anglický slovník Perseus)

<http://lb.ics.cas.cz/> (Slovník středověké latiny v českých zemích)

<http://ducange.enc.sorbonne.fr/> (Du Cangeův glosář)

8 Edice

8.1 Ediční poznámka

V edici se v zásadě přidružuji obvyklých zásad vypracovaných autorským kolektivem pod vedením Ivana Šťovíčka,³⁵⁸ níže tedy uvádím především to, v čem se od těchto zásad odchyliji, resp. to, co v pravidlech není rozvedeno.

Protože v příloze publikuji celý arcibiskupský patent včetně otázek dotazníku, vypouštím tyto otázky u jednotlivých relací, pokud je faráři opsali. Číslování odpovědí, ať už je v originále jakékoliv (*Primo, Io, I, ad lum* atp.), převádím na řadové arabské číslice (1., 2., 3.), pokud se číslo odpovědi (např. v důsledku vynechání některé odpovědi) neshoduje s formulářem, pak umísťuji za toto číslo správné číslo v hranatých závorkách, např. 31.[=32.]. V průběžném textu číslice s pádovou koncovkou rozepisují bez dalšího slovem podobně jako jména měsíců a názvy jednotek (*8bris* → *Octobris*, *4antes* → *quadrantes*). Způsob číslování originálu, přítomnost otázek, jakož i rozložení otázek-odpovědí v jednotlivých relacích uvádím vždy v poznámce na začátku té které relace.

Jistý problém představuje interpunkce a členění textu vůbec. Používání interpunkce jednotlivými pisateli relací bylo velmi různorodé, za účelem snazšího porozumění textu jsem proto do interpunkce podstatně zasahoval ve snaze přiblížit jí současnému systému v češtině (i u latinských a německých textů) a delší bloky textů člením podle smyslu do odstavců.³⁵⁹ Tam, kde je text originálu rozdělen alespoň náznakem do řádků a sloupců, jsem jej v edici, prospívalo-li to přehlednosti, zanesl do tabulky. S tabulkami, ale nejen s nimi, souvisí používání zkratk jednotek měření a měn. Tyto zkratky bez ohledu na konkrétní podobu v originálu sjednocuji na *str.*, *vr.*, *m. – ss.*, *gr.*, *d. – f.*, *xr./kr.*, *d.*

Pokud jde o ediční značky, standardním způsobem používám [!] a [?], v hranatých závorkách uvádím jednak rekonstruovaný nečitelný (zničený) text, jednak rozepsané zkratky.³⁶⁰ Tečkami v hranatých závorkách [...] pak vyznačuji nečitelný text, který se nepodařilo rekonstruovat – počet teček naznačuje délku nečitelného místa. Delší zničené úseky textu ve spodní části stránek označuji slovy v hranatých závorkách [*chybí asi dva*

³⁵⁸ ŠŤOVÍČEK, Ivan a kol. *Zásady vydávání novověkých historických pramenů z období od počátku 16. století do současnosti*. Praha, 2002.

³⁵⁹ Při úpravě interpunkce mi šlo především o lepší srozumitelnost textu, ovšem ne vždy je řešení, kterého jsem použil, jediné možné a někdy je mé řešení jistě nesprávné.

³⁶⁰ K způsobu rozvádění zkratk srv. níže u jednotlivých jazyků.

řádky]. V hranatých závorkách naznačuji také přitištěnou pečeť [*pečeť*], zatímco zkratku l. s. vyhrazuji pro místa označená tak už v prameni samém. Dodatečné textové vsuvky zařazuji přímo na místa jejich určení, přičemž to ve významnějších případech komentuji v poznámce (např. jinou ruku, delší vsuvku atp.). Škrty v rozsahu více písmen označuji < >. Foliaci značím v textu na samostatném řádku tučně v hranatých závorkách [**f. 201v**].

V editovaném prameni se vyskytují tři jazyky, latina, němčina i čeština, a to v poměru, jenž odpovídá tomu, že jde o pramen z prostředí katolické církevní správy, který vznikl na území jižní části Žateckého kraje, jež byla ve druhé polovině 17. století z větší části jazykově německá. Odpovědi na čtyřicet dva otázek byly napsány až na některé krátké německé citace latinsky. Přílohy, většinou opisy dokumentů, jež byly zpracovávány za výrazné účasti laiků (účty, inventáře), jsou z větší části v němčině, menší část příloh (ty, které zřejmě přímo pro relaci sestavil duchovní) je v latině. Jedině u relace ze Žlutic lze najít několik příloh i v češtině, ve všech případech jde o opisy listin (výpisy z desek zemských, privilegium), jejichž společným znakem je to, že jejich předlohy byly sepsány mnoho let před vznikem farářské relace samé.³⁶¹

Ortografie latinských textů pocházejících od různých pisatelů je velmi rozdílná, v originálním textu relací se vyskytují snad všechny myslitelné varianty (*maius/maius, uis/uis, iam/jam, consistorii/consistorij* atp.). Po delším váhání jsem se rozhodl pro sjednocení pravopisu podle výslovnosti, tedy při souhláskové výslovnosti j/v a naopak (až na *gu-*, *qu-*). Akcenty jsem v textu důsledně ponechal, neboť usnadňují a urychlují porozumění. Běžné zkracovací znamení pro *con-/com-*, *-us*, *prae-*, *per/par*, *-rum*, zkrácení různých podob zájmena *qui* a zkrácené varianty slova *ecclesia* (*eccla*, *ecclia* atp.) rozepisuji bez dalšího, jiná zkrácení rozvádím v hranatých závorkách. Nebyl-li jsem si však rozvedením zkratky zcela jist, použil jsem hranaté závorky i v případech uvedených v první části předchozího souvětí. Velkých písmen jsem kromě obvyklých míst (začátek věty, jména, názvy) užil i u slov s nimiž lze spojovat vyjádření ústy (*Suae Celsitudinis*, *Sanctus* atp.) s tendencí k spíše hojnějšímu psaní majuskul.

Jazykově německé pasáže textu, jež tvoří jen o málo menší část edice než texty latinské, jsem edičně zpracoval podle *Zásad pro vydávání*, ovšem odchylně jsem ponechával charakteristické zdvojování některých souhlásek a oddělené psaní složených slov. Všechny zkratky rozepisuji v hranatých závorkách.

V případě tří českých textů jsem se přistoupil k transkripci podle zmíněných *Zásad*, s tím, že jsem ponechal *ie* tam, kde se jsem nebyl s jistotou schopen rozhodnout, zda

³⁶¹ FR 1676, f. 104r-110r. (1481, 1631, 1453)

naznačuje výslovnost [í], nebo [ě] (*vierou, osadie*). Rovněž zachovávám tvary *úředník, smrteľný, jmiti*.

Pokud to bylo v mých silách, snažil jsem se v poznámkách pod čarou identifikovat místa o osoby v prameni zmiňované. U názvů míst uvádím pouze český název bez současné administrativní příslušnosti, neboť jde většinou o lokality v obvodu kostela, takže je lze snadno dohledat. Jednotlivé stavby (mlýny, rybníky atp.) lokalizují podle nejbližšího sídla (2 km SV od). Obtížnější se ukázala identifikace osob. Šlechtické osoby jsem se snažil určit kromě doplnění jmen alespoň datem úmrtí. Při prvním výskytu jména v rámci jedné relace uvádím v poznámce zdroje, na jejichž základě jsem identifikaci provedl.³⁶²

---

³⁶² Osoby obecně známé (papežové, arcibiskupové, nejznámější aristokraté) uvádím bez speciálního odkazu na literaturu.

8.2 Edice farářských relací z radonického vikariátu z let 1676 a 1677

1. RADONICE

[f. 1r]

N. 1^a

Ad rubricas super decanatum Radoniczensem in districtu Žatecensi emanatas exacta
responsio.

1.

Radoniczium³⁶³ vocatur, ubi decanum ago.

2.

Ecclesia e[st] sub titulo B[eati]ss[im]ae Virginis [Nascentis].^b Duo sunt altaria,
primu[m] Passionis D[omi]ni, secundum B[eatissimae] Virginis.

3.

Collator est Illust[rissi]mus D[omi]nus Comes Lossi à Losinthal.³⁶⁴ (tit.)

4.

Habeo penes decanalem unam parochialem S[anc]ti Laurentii in Sehlau,³⁶⁵ quae distat
uno milliari.

5.

Habeo filiales duas, S[anc]ti Bartholomaei i[n] Goydicz,³⁶⁶ quae distat Radoniczio
medio milli[aris] & S[anc]ti Joannis Evangelist[ae] in [Sehrlis,³⁶⁷ quae dis]tat uno quadrante,
inter se [.....] sub eodem D[omi]no Collatore & Do[mini]o.]

6.

Ad deca[nalem ecclesiam][chybí několik řádků]³⁶⁸

[f. 1v]

Ad parochiam S[ancti] Laurentii in Sehlau spectant:
---

³⁶³ Radonice

³⁶⁴ Jan Antonín Losy, hr. z Losimthalu (1600-1682). MADĚRA, Ferdinand, *Heraldické a nápisové památky Chomutovska*. Chomutov, 2003, s. 171.

³⁶⁵ Želina

³⁶⁶ Kojetín

³⁶⁷ Zahorany

³⁶⁸ K radonickému kostelu náležely lokality: městečko Radonice, Radechov, Vojnín, Háj, Žďov, Miřetice a Vintířov.

Ex dominio Cadanensiu[m]:	Animarum:
Schönhöf ³⁶⁹	40
Rachel ³⁷⁰	29
Burgstätel ³⁷¹	69
Gehsen ³⁷²	32
Sosau ³⁷³	33
villa Sehlau ³⁷⁴	14
villa Kelchas ³⁷⁵	10
fornax tegularia ³⁷⁶	4
Cadanen[is] B[ea]tae Virg[inis] de Matura:	
Poketicz	41
& schola	2
Ex dominiis D[omi]ni Comitis de Thun ³⁷⁷ in Clösterle ³⁷⁸ (tit.) spectant:	
Neudörfel ³⁷⁹	55
Mesericz ³⁸⁰	17
Bohrberg ³⁸¹	26
Turrenthal ³⁸²	25
Ex dominio partim R[everendum] P[atrum] Societatis, ³⁸³ partim D[omi]nae Comitissae Truksess ³⁸⁴ (tit.)	
Horssenicz ³⁸⁵	38

³⁶⁹ Krásný Dvoreček

³⁷⁰ Rokle

³⁷¹ Hradec u Kadaně

³⁷² Kadaňská Jeseň

³⁷³ Zásada

³⁷⁴ pozdější ves Želina

³⁷⁵ Kostelní Dvůr

³⁷⁶ u mostu přes řeku

³⁷⁷ Michal Osvald hr. z Thunu (1631-1694) MADĚRA, Ferdinand, *Heraldické a nápisové památky Chomutovska*, s. 114.

³⁷⁸ Klášterec nad Ohří

³⁷⁹ Nová Víska u Kadaně

³⁸⁰ Meziříčí

³⁸¹ Úhošť

³⁸² Suchý Důl

³⁸³ chomutovští jezuité

³⁸⁴ Marie Sidonie, roz. Šliková (+ 10. 9. 1691) MADĚRA, Ferdinand, *Heraldické a nápisové památky Chomutovska*, s. 147.

³⁸⁵ Hořenice

Ad filialem Sehrlis Domini Win[tric]z spectant:

Villa Sehr[³⁸⁶lis animarum -]12.

Weiner[n]³⁸⁷[*chybí několik řádků*]³⁸⁸

[f. 2r]

7.

Reditus harum ecclesiarum plurimum in capitali & censibus consistunt, fundos & pecora non habent. 1675 apud rationes tutores habuerunt:

In Radenicz Ecclesia:

Paratae 53 f. 51 xr. 3 d.

Restantes 56 f. 23 xr. 3 d.

Debita sine censu 32 f.

Sehlau:

Pro capitali unde census 82 f. 44 xr., sed raro aliq[uo]d accipit.

Ecclesia Goydicz - 58 f. 45 xr. 3 d.

Ecclesia Sehrlis - 127 f. 48 xr.

Capella Wintricz:

Paratae 176 f. 6 xr.

Restantes 156 f. 51 xr.

8.

Tutores ecclesiae apud quamvis ecclesiam administran[t,] qui constituuntur à parochio & capita[neo,] tempore pacis reditus parati asservantu[r in eccle]siae cista, ut quivis tutor habeat [.....] unus sine altero possit accedere, nec [.....] quam exponere sine scitu decani [.....].

9.

Tutores [*chybí několik řádků – odpovědi 9-11*]

[f. 2v]

12.

³⁸⁶ Zahořany

³⁸⁷ Vinaře

³⁸⁸ K zahořanskému kostelu dále patřily vsi Blov a Vidolice. Ke kojetínskému kostelu patřily vsi: Kojetín, Vlkáň, Růžová, Ratiboř. Všechny tyto lokality kromě Vlkáně, jež tehdy patřila ke Kadani, náležely k vintřovskému panství.

Existit in Wintricz³⁸⁹ sacellum publicum S[anctae] Margaretha[e] Virg[inis] et Mart[yris] & in arce ruinosa³⁹⁰ privatum sine titulo. Publicum habet suos tutores & reditus & ibidem administrantur Divina: D[omi]nica sub octava Corporis Christi processio, festo S[anctae] Margarethae 13. Julii, sub Septimana Crucis semel Sacrum per transitum & festo S[ancti] Marci illac ex Radonicz processio cum Lytaniis. Encaenia habentur D[omi]nica post fest[um] S[anc]ti Michaelis ex antiquissimâ consuetudine. Temporalis utriusque D[omi]n[u]s e[st] D[ominus] Comes Los[si] à Losinthal (tit.),³⁹¹ privati cura[m] h[abe]t capitaneus.

13.

In decanali tantum asservatur Venerabili[!] in tabernaculo decenti & satis tuto; lampas autem ardet prout pietas fidelium offert butyrum. In filialibus non servatur, nec in parochiali Sehlau propter periculum, stat ecclesia sola ad Egram circa Cadanam,³⁹² si necesse est ire ad infirmos, ex decanali accipitur.

14.

Clavis asservatur in eo almari, ubi calices in sac[ris]tiâ. S[acrae] hostiae ad terciam, quartam septimana[m].

15.

In Radonicz & parochiali Sehlau [sunt sacris]tiae & utcunque munitae forreis portis & se[ris]. In Rado]nicz clavim habet decanus, nec possunt tutores [in]trare, si hinc non acceperint clavim. In Sehlau distante curam habet ludimagister.

16.

Decanali & parochiali est bene provisum [de] par[amentis]. Fili[a]les nihil habent pro[.....]omi[a] d[an]tur[?] ex deca[nali][*chybí několik rádků*]

[f. 3r]

Spectat ad § 16:

Inventarium paramentorum & supellectilis Sacrae ecclesiae Radoniczensis:

1. Duo calices argentei deaurati cum patenis.
2. Ciborium argenteum deauratum cum operculo.
3. Duo portatilia. Tertium in tela cerata insutum est meum.
4. Missale Romanum antiquum & Missale Requiem.
5. Agenda nova & antiqua.

---

³⁸⁹ Vintřív

³⁹⁰ asi starý zámek ve Vintřívě

³⁹¹ Jan Antonín Losy, hr. z Losimthalu (1600-1682)

³⁹² Kadaň

6. Pluviale album.

7. Casulae variae: 1. Flava serica cum cruce. 2. Alboviridis nova. 3. Nirga nova. 4. Viridis ex holoserico. 5. Cinerei coloris. 6. Caerulea antiqua. 7. Citrini coloris. 8. Alba ex argentea materia cum rubra cruce. 9. Alba antiqua. 10. Antiqua nigra. 11. Varii coloris magis albi [.....]tulavi[?] nova. Casulae duae pretiosiores, pluviale, dalmati[tica, cum pertinen]tibus suis ad me pertinent.

8. Quatuor albae cum humeralibus & cingu[li]s .....] ex mero serico & nova alba ad[.....]

9. Strophiola super calices variorum [.....] qua [*chybí několik řádků*]

[f. 3v]

11. Quatuor corporalia & quatuor bursae & unum antiquius.

12. Umbella carmesina fimbriata argento cum suis hastis.

13. Monstrantia argentea cum strophio serico oblongo graminei coloris.

14. Par 1 urceolorum argenteorum cum pelvicula arg[en]tea.

15. Unum par urceolorum stanneoru[m].

16. Octo paria candelabrorum stanneoru[m].

17. Unum par candelabroru[m] majoru[m] ex aurichalco. Unum par minorum.

18. Mappas & antipendia pro ambobus altaribus varia. Duo nigra. 2. Unum flavum. 3. Unu[m] ex ma[teri]a arg[en]teorum filorum. 4. Unum ex nova legatura. 5. Unu[m] coloris citrini 6. Unu[m] adventuale cu[m] flosculis. 7. Unum caerulei coloris.

19. Duae argenteae lampades.

20. Duae ex cupro.

21. Thuribulum cum navicula ex cupro.

22. B[eati]ss[i]mae Virginis statua in minori altari habet vestes varias.

[23.] Fons baptismalis habet scutellam stanneam.

[24.] Pixis pro S[acris] liquoribus ex stanno. Argentea e[st] mea.

[25.] V[a]sculum unu[m] pro aqua benedicta stanneum. Secundum ex cupro.

[26.....cu]m tympanis, tubis fidibus trompomarinis etc., [.....]tium non fuit opus annotare.

[.....]t habent ex Radonicensi

[.....] Divin[.....]

[*zřejmě chybí několik řádků*]

[f. 4r]

Inventarium paramentorum & mobilium parochialis ecclesiae S[ancti] Laurentii in Sehlau:

1. Calix pulcher cum patenâ. Una palla, unum corporale, purificatoria tria.
2. Ciborium cum operculo arg[en]teum
3. Strophiola supra Calicem septem.
4. Portatile unum.
5. Missale Romanum.
6. Urceolorum stanneorum par unum.
7. Casulae: 1. Albi & viridis coloris. 2. Rubri. 3. Violacei. 4 Tota viridis. Quinta nigra nova constat decem sexagenis.
8. Alba, humerale, cingulum. Superpelliceum unum.
9. Mappae duae cum antipendiis altaris duplicis.
10. Nola pro pulsu ad Sanctos.[?]
11. B[eati]ss[i]mae V[irginis] statua habet vestes duplices.
- [12.] Agenda nova â me procurata.
- [13.] Duo paria candelabrorum stanneorum & aliquot ligneorum paria.
- [14.] Scutella nova stannea pro fonte baptismali.
15. Vasculum stanneum pro S[acris] liquoribus.
16. Vexillum unum albo-caeruleum cura[.....]
17. Pannus funebris curatus â Philippo Loc[.....].l.

[f. 4v]

[f. 5r]^c

18.

Quaevis ecclesia habet contiguum caemiteriu[m], sed Radoniczii non sepeliuntur nisi extra oppidu[m], in aliis caemiterium est muris cinctum.

19.

Quaevis habet suas campanas. Radoniczensis [habet] quatuor: major est B[ea]tae V[irginis] & S[anc]ti Bartholomaei fusa s[ub] Ann[o] D[omi]ni MDXV vigi[n]ti forte centenariorum. Secunda sub Ann[o] D[omi]ni MDLVII. Tertia An[no] D[omi]ni MCCCCXLVI. Quarta e[st] Evangelii.

Parochia Sehlau h[abe]t duas mediocres	habentur pro bene[dictis]. ^d
Filialis Goydiz duas mediocres	
Filialis Sehrlis duas mediocres	

Et capella publica in Wintricz h[abe]t duas sonoras.

20.

In Wintricz D[omi]nus Comes de Botting³⁹³ domum aliquot p[au]peribus dedit inhabitandam & vocavit hospitale, de facto aliquot ibi pauperes aluntur sine fundati[o]ne, nec sunt destinati redditus. Curat Capitaneus.

Extra portam Radonicz nudum est xenodochium, ibi[dem] confluunt pro quartirio & hospicio habendo mend[ici.] Hanc restauravit Jacob Gläser civis, non dedit d[o]tem ullam, nec habet, una vetula inhabitat, quae p[ro]videt mendicis de stramine & duos inspectores ha[bent] senatores, Judico, nè insolentiam faciant mendici.

21.

Non sunt confraternitates, nec constat unquam fuisse.

22.

In nulla mearum ecclesiarum aut cap[ellarum] inveniuntur foundationes.]

23.

Jam [.....anniver]sarium i[n] ecclesia R[adoniczensi[?]] [.....]li
[chybí několik řádků]

[f. 5v]

25.

Imagines miraculosae in meis ecclesiis non inveniuntur.

26.

Non solent huc fieri processiones; sed ego ab inmemorabili tempore habeo processionem Cadanam ad 14 Auxiliatores f[eria] secunda Penthecostes.

27.

Indulgentiae hic non inveniuntur.

28.

Adiicerem specificationem, si quid certi sci-rem, credere tantum cogor, quantum quis dat, tantu[m] se debere. Req[ui]stra à praecedenti capitaneo sunt alienata.

29.

Fuerunt procul dubio majores redditus ex quinque enim villis, ad quas selectissimi sunt agri, parcho n[on] dant decimas forte per transactionem salis, non est via remedii.

30.

Non constat mihi de ullo fundo occupato.

---

³⁹³ Jan Šebestián z Pöttingu (+1687), stalo se před r. 1664. MADĚRA, Ferdinand, *Heraldické a nápisové památky Chomutovska*, s. 86.

31.

Registra reddituum ecclesiae sunt in rationibus. Parochorum sunt numero 28. Decimarum specificationem quantum? quis det [.....]sed nihil certi defacto potui rep[rehendere, adla]borabo, ut satisfaciam.

32.

In pago Cadanensium Schönhof³⁹⁴ sta[t .....] murus, eo quod ibidem loci fuerit sacellum³⁹⁵, fu[ndi dominus] non constat.

33.

Non spectat quicquam, nic scitur spectasse.

34.

Radoniczii tantum est domus parochialis satis [.....m]eis sumptibus aedificavi[.....] hypocaustum. [..]d[chybí několik řádků]

[f. 6r]

36.

Hucusque defendi parochi esse constituere ludimagistrum & constitui quotquot habeo.

37.

Ex redditibus ecclesiae in sartis tectis conservat[ur] schola & tutores dant desuper rationem. Ludimagister autem Radoniczensis habet agro[s] pro Seminandi 6 str., à communitate habet in pecuniâ 2 ss. 35 xr. & 5 str. decimationis. Goydiczensis h[abe]t in agris 6 str., in decimis 6 str. & ligna. Sehrlisensis agros pro duobus modiis seminandis habet & decimas siliginis 8 str., tritici 4 str. Sehaviensis habet ab ecclesia 5 ss.

38.

Radoniczensis fecit, alii sunt tantum ABCdarii.

39.

Plerumque bis, ter in septimanâ capellanus visitat scholas, spero cum bono fructu.

40.

Penes quamvis ecclesiam sunt duo [tutores] & ludimagister à parocho & capita[neo consti]tuti. Radoniczii est etiam or[ganista spe]cialis, qui solvitur ab eccle[sia.....] 40 floren[.....] modiis se[.....] Cornicen s[.....] Campanat[chybí několik řádků]

[f. 6v]

42.

---

³⁹⁴ Krásný Dvoreček

³⁹⁵ zbytky kostela sv. Wolfganga

Hanß Pfeiffer ex pago Wohnung³⁹⁶ uxorem suam Ursulam à se profugam reciperet, sed illa quandoque insaniens plerumque valetudinaria mendica cohabitare non vult, ne iterum insaniat. Sunt homines senes & mendici.

[*pečet*] Georgius Franc[iscus] Morik
Decanus Radoniczensis m[anu] p[ro]p[ri]â

[f. 7r]

[f. 7v]

---

³⁹⁶ Vojnín

2. ŽATEC

[f. 8r]

N. 2^e

Relatio super rubricas seu 42 sequentia puncta à me in fine scripto Ad[modu]m
R[everen]do D[omi]no Vicario Foraneo Radenicensi per partem Districtus Zatecensis
transmissa A[nno] 1676 die 15. Decembris.

1.^f

Nomen loci, in quo decanum ago, est Zatecium³⁹⁷ Regia districtualis civitas.

2.

Nomen ecclesiae decanalis seu parochialis est Assumptio B[eatissimae] Virginis
MARIAE, in qua 5 reperiuntur altaria, sacella nulla.

3.

Respondeo pro nunc esse R[everen]d[i]ss[i]mu[m] D[ominum] Praelatum meu[m]
Strahoviense[m].³⁹⁸

4.

Respondeo me habere parochiales ecclesias duas, videlicet Raytschoviensem³⁹⁹ (cujus
collator est Excellentissimus D[omi]nus Comes Czernin⁴⁰⁰) et alteram Libotschanensem⁴⁰¹
(cujus ecclesiae collatores sunt Illustrissimi D[omi]ni juniores Przychowsky,⁴⁰² et quae
Ecclesia hactenus solummodo pro filiali fuit habita) quarum prior nempe Raytschovicensis à
Libotschanensi parvo medio milliari distat.

5.

Respondeo me habere unam filialem Czernovicensem⁴⁰³ S[ancto] Wenceslao dedicatam,
cujus collator est Excellentissimus D[ominus] Comes Czerninius⁴⁰⁴, quae Ecclesia à

---

³⁹⁷ Žatec

³⁹⁸ BBDR, **Hirnheim**, Hieronymus OPraem, 1637-1679, <http://reholnici.hiu.cas.cz/katalog/l.dil?hal~1000099821>
(autor: KUCHARŮVÁ, Hedvika).

³⁹⁹ Radíčeves

⁴⁰⁰ Humprecht Jan Černín z Chudenic (1628-1682)

⁴⁰¹ Libočany

⁴⁰² František Antonín Přichovský z Přichovic (*cca 1667, +16. 11. 1688) a Karel Leopold Přichovský z Přichovic
(*cca 1665, +1722), SOA Ltm, Sběrka matrik, sign. 94/2, fol. 87r.

⁴⁰³ Velká Černoc

⁴⁰⁴ Humprecht Jan Černín z Chudenic

Raytschovicensi (S[ancto] Wenceslao dedicata) parochiali, sesqui, Zatecio verò duobus milliaribus distat.

6.

Respondeo ad ecclesiam parochialem Zatecensem⁴⁰⁵ (quae habet animas 2581) spectare tres et medium, videlicet Besdekow,⁴⁰⁶ Welechow,⁴⁰⁷ Tres Villas⁴⁰⁸ et medium Zizelitz,⁴⁰⁹ in pago Besdekow animae, quibus Sacramenta administrantur, inveniuntur 112, in Tribus Villis animae 26, in Welechow 42, in Zizelitz 57. Item ad ecclesiam Zatecensem spectat pagus Stankovitz,⁴¹⁰ in quo sunt 199 personae, item pagus Holeticz Major,⁴¹¹ in quo sunt animae 143, et pagus Ho[letic]z Minor,⁴¹² in quo animae continentur 50. Pagus Stankovitz habe[t eccl]esia[m], ad quam spectant pagi duo, Twirschitz⁴¹³ et Se[le]bitz,⁴¹⁴ in [Twir]schitz sunt animae 118, in Selebitz verò [animae] 91. [Pa]gus Minor Holetitz habet ecclesiam, ad quam sp[ectant pagi duo,] Veleticz⁴¹⁵ et Stranitz;⁴¹⁶ in Weletitz animae[.....]endam confessionem Sacramentalem inveniuntur[.....] ò 24.

Ad ecclesiam parochial[em] R[ay]t[sc]h[ovi]c[en]sem, quae habet animas 103, spectant pagi tre[s]⁴¹⁷[.....]in [Milt]s[c]how[e]s⁴¹⁸ sun[t.....v]erò [chybí několik řádků]

[f. 8v]

7.

Respondeo parochialem ecclesiam Ziatecensem non esse dotata[m], neque red[i]tus alios habere nisi ex pulsu campanarum pro defunctis, et sub concione ex collecta; pro qua pecunia comparantur candelae cereae, ol[eum] et sarta tecta ecclesiae reparantur.

---

⁴⁰⁵ Žatec

⁴⁰⁶ Bezděkov

⁴⁰⁷ Velichov

⁴⁰⁸ Záhoří

⁴⁰⁹ Žiželice

⁴¹⁰ Staňkovice

⁴¹¹ Holedeč

⁴¹² Holedeček

⁴¹³ Tvršice

⁴¹⁴ Selibice

⁴¹⁵ Veletice

⁴¹⁶ Stránky

⁴¹⁷ Tj. kromě Radíčovsi Čeradice, Milčeves a Milošice.

⁴¹⁸ Milčeves

Parochialis ecclesia Raytschoviensis habet <16> 1762 f. major[i] ex parte in censibus; pecora habet 6, pro quibus ecclesia annuatim accipit 3 f. 30 xr. Agrum habet unum, supra quem modii frumenti cadent: est hic ager saeculari personae elocatus, pro quo tertium mandelionem accipit. Inquilini similiter ex 4 pagis eide[m] ecclesiae quolibet anno tenentur enumerare 4 f. 8 xr.

Filialis ecclesia Cžernicensis in censibus et parata pecunia habe[t] 301 f. 1 xr. ex vaccis annuatim accipit 3 f. 12 (xr.). Item concessit ecclesia haec cuidam personae aliquot modios siliginis, pro qua ei annuatim sesqui quintum modium praebet. Eadem ecclesia habet partem sylvae, ex qua pro lignis quolibet anno accipit 1 f. 2 xr.

Parochialis ecclesia Libotschanensis in censibus et parata pecunia habet 629 f. 38 xr. Agri inveniuntur tres, qui quinque modios seminationis comprehendunt: pro uno possessor illius 3 f. pendere solet, ex caeteris duobus tertia pars frumenti datur.

Administro etiam divina in anno circiter septies aut octies in cape[l]la Stankovicensi,⁴¹⁹ sub patrocinio S[ancti] Wenceslai, quae parvo medio milliari Zatecio distat, habens in agris 150 modios frumenti, quod rusticis loci et vicinis conceditur, et ex hoc frumento rustici annuatim 29 f. et 10 xr. aedituis pendere, aeditui verò Magistratui Zatecensi<bus> rationem reddere tenentur. Eadem capella habet in censibus 200 f., pro quibus quolibet anno accipit 12 f. Ad eandem capellam spectant vaccae 12, ex quibus rustici [...] et 36 xr. annuatim tribuunt. <Hius> Hujus capellae collator [est] [Ma]gistratus Zatecensis.

Administro [.....]ter divina in anno circiter ter aut quater in Ca[pella] Holeticzensi,⁴²⁰ sub patrocinio S[ancti] Bartholomaei, quae medio milliari [distat] Zat[ecio, nu]llos alios redditus habens nisi ex 12 vaccis, nim[irum][.....][hu]jus capellae collator est Magistratus Zatecensis.

8.

[.....]admin]istrare illósque in
s[.....]Magistratus[.....]Capitane[.....]

[chybí několik řádků]

[f. 9r]

10.

Respondeo, nullum fundu[m] ecclesiae esse elocatum, praeter unum agru[m] duorum modiorum, D[omi]no Capitaneo Libotschanensi usque ad ejus mortem, à Collatore cum meo consensu, pro quo agro singulis annis 3 f. 30 xr. ecclesiae pendere solet.

⁴¹⁹ Staňkovice

⁴²⁰ Holedeček

11.

Respondeo curam fabricae Zatecensis decanalis ecclesiae habere Magistratum, aliarum verò ecclesiarum cura[m] habere aedituos.

12.

Respondeo, praeter ecclesias parochiales et filiales inveniri Zatecii in suburbio publica sacella 5: S[ancti] Joannis Baptistae,⁴²¹ S[ancti] Jacobi,⁴²² S[ancti] Michaelis,⁴²³ S[ancti] Procopii,⁴²⁴ et S[ancti] Nicolai,⁴²⁵ quorum curam conservandi habet Magistratus; in his sacellis saepius in anno Divina administrantur, sed ex nulla fundatione, quorum sacellorum D[omi]nus temporalis est Magistratus.

13.

Respondeo in nulla parochiali et filiali ecclesia asservari Venerabile, neque lampadem ardere, nisi in Zatecensi decanali ecclesia, et quidem in loco decenti et tutissimo.

14.

Respondeo clavim tabernaculi esse oclusam in sacristia, Hostias verò consecratas uno mense asservari.

15.

Respondeo penes quamvis ecclesiam esse sacristiam benè munitam, quarum curam habent saeculares constituti à collatoribus à me dependentes.

16.

Respondeo o[mn]es ecclesias habere sua paramenta, quorum inventariu[m] tran[mitto].

17.

Respondeo praeter Zatecensem decanalem ecclesiam [..]ibusque[?] [.....]nulla[m] ecclesiam parochialem neque filialem esse consecratam [.....] in porta[ti]li celebrari.

18.

Respondeo quamvis e[cclesiam] habere contiguum caemiterium et muris cinctum.]

19.

---

⁴²¹ Zaniklý kostel sv. Jana Křtitele v Mlynářích. Tento a následující žatecké kostely identifikovány s pomocí HAVRLANT, Jaroslav. *Žatecko na cestě k husitské revoluci ve světle církevních dějin*. In: Sborník Katolické teologické fakulty 6, (2004,) s. 145-183. TÝŽ. *Problémy studia farní sítě žateckého děkanátu a jeho specifika*. In: *Církevní topografie a farní síť pražské církevní provincie v pozdním středověku* / Praha, 2007 s. 159-178.

⁴²² kostel sv. Jakuba v Tyršově ulici

⁴²³ zaniklý kostel sv. Michala v Brandejsu

⁴²⁴ zaniklý kostel sv. Prokopa v Dvorníku na levém břehu Ohře

⁴²⁵ zaniklý kostel sv. Mikuláše na Horním předměstí

R[espondeo apud qu]amvi[s ecclesiam.....]
pond[.....]

[několik řádků chybí]

[f. 9v]

20.

Respondeo xenodochia Ziatecii extare duo⁴²⁶ quae tribuni plebis à Magistratu deputati administrant; sunt in iis personae pauperes 14, quae omnino conformiter foundationi et currentibus redditibus aluntur; uni xenodochio adjuncta est capella S[ancti] Procopii, cujus curam habet quidam secularis civis à Magistratu constitutus.

21.

Respondeo Zatecii esse confraternitate[m] pro felici morte sum titulo Nativitatis B. V. MARIAE, Autoritate beatae memoriae Eminentissimi Principis Cardinalis ab Harrach Archiepiscopi Pragensis⁴²⁷ erectam, cujus director est R[everen]d[i]ss[i]mus D[ominus] Abbas Strahoviensis.⁴²⁸

22.

Respondeo in nulla ecclesia parochiali neque filiali esse fundationes, nisi in sacello S[ancti] Jacobi, in quo fundatio quidem est sed exigua, et in hoc sacello quater in anno ordinarius celebrare solet pro benefactore, accipit subinde multum subinde paru[m], quia in fundis co[n]sistit, qui fundi pertinent ad decanum loci quos ille personis secularibus elocat, et census annuos ex illis accipit.

23.

Respondeo in nulla ecclesia inveniri anniversaria perficienda.

24.

Respondeo omnino pia legata annotari, quae subinde à me [...] à Magistratu exiguntur, et pro ornamento ecclesiaru[m] impenduntur.

25.

R[espond]eo [nu]llam miraculosa[m] in aliqua ecclesia h[abe]re imaginem.

26.

[.....] fiunt processiones in omnibus ecclesiis diebus, Rogation[um]
[.....]ita[?] ex decanali ecclesia ad capellas
Sact[.....]i Apostoli in Festis eorum.

⁴²⁶ špitál při kostele sv. Prokopa v Dvorníku a špitál sv. Martina na místě kapucínského kláštera

⁴²⁷ arcibiskup kardinál Arnošt Vojtěch z Harrachu (1598-1667)

⁴²⁸ Hieronymus Hirnheim

[27.]

[.....]Cap[.....]i[.....]ad sep[.....]
[.....]ali E[.....]re

[několik řádků chybí]

[f. 10r]

28.

Respondeo, decanum Zatecii nullos habere redditus ex decimis, agris, pratis et pecorum fructibus, sed quolibet anno pro sua sustentatione à Magistratu accipere in pecunia 364 f., in frumento, modios siliginis 24 tritici 8 hordei 8 pisorum 4 avenae <d> 12 cuphas salis 4 butyri sextarios 220 casei libras 220 unam cocturam cerevisiae, et ligna per totum annum.

Parochia Raytschovicensis in decimis importat parcho modios siliginis 36 tritici 2 hordei 21 et medium. Habet haec parochia agros 11 modiorum 77 seminationis, ex quibus tertiam parte[m] frumenti singulis annis accipit.

Ex filiali Czernicensi important parcho decimae, siliginis modios 6 ex uno parvo prato, habet curriculum faeni; invenitur ibidem parva sylva, ex qua pro uno floreno quotannis ligna venduntur, et siquidem parochus procul ab ecclesia hac filiali distat, pecunia haec cum assensu ejusdem ecclesiae applicatur.

Filialis Libotschanensis, in decimis importat siliginis modios 19 avenae 11 et medium; ex prato accipit parochus currum faeni; agros possidet tres, super quos 32 modii frumenti cadunt, ex quibus parcho tertia pars obvenit.

29.

Respondeo decanum Zatecensem ante 30 annos habuisse plus 130 f. pro annua sua sustentatione; diminutu[m] autem est hoc salariu[m] ob tempora bellicosa; Si Reverendissimus D[omi]nus Praelatus Strahoviensis jus patronatus (pro quo defacto cum Zatecensibus litigat) obtinuerit, poterit, si ei placuerit, illud cum scitu Venerabilis Consistorii Pragensis pro decano loci repetere.

30.

Respondeo nullum fundum parochialem à laicis esse occup[at]um.

31.

Respondeo nulla inveniri, curabo tamen ut reg[?] [.....]e fiant, quorum transcriptum, ubi opus fuerit, transmittito tu[.....]

32.

Respondeo in civitate Z[atecensi] [.....] desertum. Item in
s[.....] S. Ma[.....]
[.....]Magis[.....]
[několik řádků chybí]

[f. 10v]

[34.]

Respondeo penes Zatecensem decanalem ecclesia[m] esse domu[m] decanalem, sed totam
ruinosam, à familia cubiculum decani et sacellanorum separatum, ecclesiae proximum.

Raytschovicensis parochialis ecclesia habet quidem parochialem domum, sed in alio
pago⁴²⁹ totam destructam, quae plus quàm 1000 et 500 passibus ab Ecclesia distat.

Filiales ecclesiae Libotschanensis et Czernicensis non habent domus parochiales.
35.

R[esponde]o in quavis inveniri scholam pro juventute instruenda.
36.

Respondeo Zatecensem cantorem et organista[m] constitui à Magistratu, alios verò
ludimagistros à capitaneis loci cum meo assensu.

37.

Respondeo pro conservanda schola Raytschovicensi parochiali et filiali Czernicensi nullos
esse redditus <praeter accidentia>; ludimagister Raitschovicensis accipit quide[m] ex pago
Raytschovetz 8 circiter modios frumenti, sed ludimagistrum Czernicensem sustentant ex
gratia rustici, et juventus, quam instruit.

Schola Libotschanensis nullos habet redditus; sustentatio ludimagistri exigua est, vivit ex
misericordia collatoris et rusticorum, aliquid juventus scholaris et accidentia suppeditant.

Pro conservanda Zatecensi schola, ludimagistro, organistae et aliis musicis, extat donum
hospitalare spectans ad Magistratum, qui administratores constituit et Illustrissimo D[omino]
Subcamerario⁴³⁰ singulis annis rationem de acceptis et expensis reddit.

38.

[Respondeo] hactenus fecisse professionem fidei.

39.

[.....]s[.....]r[...].i[....]saepius quide[m] per sacellanum.

⁴²⁹ Fara byla v Milčevsi. Srv. zápisy v soudobé knize radíčovských zádušních účtů, např. k r. 1678. SOKA
Louny, FÚ Radíčov, ev. č. 1.

⁴³⁰ t. č. Lambert František Hřebenář z Harrachu; PALACKÝ, František, CHARVÁT, Jaroslav. *Přehled současné
nejvyšších důstojníků a úředníků*. In: *Dílo Františka Palackého I*, Praha, 1941, s. 393.

[40.]

[.....]eccles[.....]

[několik řádků chybí]

[f. 11r]

42.

Respondeo non constare mihi de similibus personis scandalosis, nisi de duabus personis conjugatis, in pago Czeraditz,⁴³¹ sine legitimo divortio separatim viventibus.

Inventarium ecclesiae decanalis Zatecensis. Ex argento. Octo calices deaurati argentei cum septem patenis. Duo calices antiqui deaurati ex cupro, et duae patenae deauratae ex cupro quaru[m] una fracta. Monstrantia argentea deaurata. Lampas argentea. Vasculum pro sacris liquoribus argenteu[m] intus deauratum. Ciboriu[m] argenteum deauratum. Pacificalis argenteum deauratum. Duo magni argentei deaurati cum suo orbe cantarelli. Vasculum deauratum pro hostiis. Crucifixus argenteus cum lapillis. Crucifixus argenteum alius. Vasculum pro sacris liquoribus unio[ni]bus exornatum. Ex cupro, stanno et aurichalco. Lavacrum cum pelvi ex stanno. Cantarellorum pro sacrificiis paria 5 cum suis orbibus.	Unum candelabrum ex stanno pro paschali. Candelabra stannea quinque. Candelabra ex aurichalco 16. Candelabrum multiplex in medio Ecclesiae pendens. Vascula pro lustrali aqua ex cupro quatuor. Unum vasculum ex stanno pro aqua lustrali. Duae laternae pro infirmis communicantibus. Libri. Duae antiquae Agendae. Duae novae Agendae. Quinque Missalia. Ex materiis sericeis. Baldachinum pro infirmis communicantibus. Duo pluvialia alba, unu[m] nigru[m]. Unum par dalmaticarum cum suis necessariis ex alba [mater]ia. Unum par dalmaticarum [cum s]uis necessariis [....]gua mate[ria]. Sex casul[ae][.....]lis et manipulis [.....]liciores. Sex casulae novae[.....]cum stolis [.....] [.....]eribus. [několik řádků chybí]
--	--

⁴³¹ Čeradice

<p>Unus sextarius stanneus et unus orbis.</p> <p>Turribula tria ex aurichalco.</p> <p>Una navicula ex aurichalco.</p> <p>Duo vascula stannea pro sacris [liquoribus.]</p> <p>Septem paria cantarellorum[.....]</p> <p>[.....]florib[us][.....]</p> <p>[.....]stann[.....]</p> <p>[několik řádků chybí]</p>	
--	--

[f. 11v]

<p>Tria palliola pro ciborio.</p> <p>Tria vela pro altaribus tegendis.</p> <p>Duo antependia pro cathedra.</p> <p>Strophiola pro calicibus tegendis diversi coloris quadraginta quatuor.</p> <p>Velum sericeum pro communicantibus.</p> <p>Duo vela, rubrum unum, ceruleum alterum pro exornando altari.</p> <p>Sex parva vela sericea pro faciferis.</p> <p>Unum velum pro monstrantia.</p> <p>Substratoria triginta septem.</p> <p>Bursae diversi coloris duodecim.</p> <p>Duo nigra vela.</p> <p>Tria portatilia.</p> <p>Sex albae ex quatuordecim humeralia.</p> <p>Unum cingulum sericeu[m] rubrum lacerum.</p> <p>Sex cingula alba.</p> <p>Superpellicea quatuor sacerdotalia.</p> <p>Decem pro pueris ministrantibus.</p> <p>Octo tunicellae 4 rubrae, 4 ceruleae pro ministrantibus pueris.</p> <p>Quatuor tunicellae rubrae lacerae.</p> <p>Octo tunicellae nigrae, 4 novae 4 antiquae lacerae pro pueris ministrantibus.</p> <p>Una tunica rubra et altera nigra pro</p>	<p>Vasculum stanneum pro sacris liquoribus.</p> <p>Una alba, duo humeralia.</p> <p>Unum superpelliceu[m] pro Sacerdote.</p> <p>Monstrantia ex aurichalco.</p> <p>Casulae diversi coloris cum suis stolis et manipulis <quinque> 4.</p> <p>Velum nigrum <p> supra tumbam.</p> <p>Candelabra stannea pro majori altari quatuor.</p> <p>Candelabra pro minoribus altaribus ex aurichalco duo, ex stanno 2.</p> <p>Crucifixi stannei duo, ligneus 1.</p> <p>Portatile unum.</p> <p>Mappae pro majori altari tres, pro minoribus duae.</p> <p>Poculum stanneum pro communicantibus.</p> <p>Antependia pro majori Altari tria, pro minoribus duo.</p> <p>Vasculum ex cupro pro aqua lustrali.</p> <p>Campanulae duae.</p> <p>Duo cantarelli stannei pro floribus.</p> <p>Duo superpellicea pro pueris ministrantibus.</p> <p>Duo cantarelli stannei cum suo orbe pro sacrificio.</p> <p>Strophiola pro calicibus tegendis 7.</p> <p>Substratoria undecim.</p>
--	---

<p>campanatore.</p> <p>Quinque mappae pro majore altari.</p> <p><Nove> Octo mappae pro minoribus altaribus.</p> <p>S[troph]iola pro altaribus duodecim.</p> <p>[.....]pro tegendis altaribus parvi mom[....] daetr[?][.]iae octo.</p> <p>Corpo[ra]l[ia] viginti quatuor.</p> <p>Ext[.....]sacrificiis 25.</p> <p>Palla[.....]</p> <p>[několik řádků chybí]</p>	<p>Inventarium ecclesiae filialis Čžernicensis.</p> <p>Calix argenteus deauratus cum sua patena.</p> <p>Una alba, unum humerale, unum cingulum.</p> <p>Una casula cum stola et manipulo.</p> <p>Duo candelabra ex aurichalco.</p> <p>[M]appa una, <st> substratoriu[m] unu[m].</p> <p>[...]Antependium unum.</p> <p>[Cruci]fixi li[gn]ei[.....]major[.....]</p> <p>[.....]a[.....]</p> <p>[několik řádků chybí]</p>
--	---

[f. 12r]

<p>Unum Missale, una Agenda.</p> <p>Casulae diversi coloris cum suis stolis et manipulis quinque.</p> <p>Strophiola pro tegendis calicibus diversi coloris quinque.</p> <p>Una alba cum humerali et cingulo.</p> <p>Unum superpelliceum sacerdotale.</p> <p>Duo superpellicea pro pueris ministrantibus.</p> <p>Mappae duae, substratoria duo.</p> <p>Quatuor stannea candelabra.</p> <p>Cantarelli stannei duo cum suo orbe.</p> <p>Campanula una.</p> <p>Vasculum ex cupro pro aqua lustrali.</p> <p>Portatile unum.</p> <p>Crucifixi lignei duo.</p>	<p>Inventarium capell[ae] Hol[e]ticensis</p> <p>[.....]subst[rato]ria tr[.....]</p> <p>[.....][a]ltar[.....]</p> <p>[několik řádků chybí]</p> <p>Tria candelabra ex aurichalco.</p> <p>Cantarelli stannei cum orbe, duo.</p> <p>Cantarelli vitrei duo.</p> <p>Alba una cum cingulo et humerali.</p> <p>Pulvinar pro Missali unum.</p> <p>Unum superpelliceu[m] sacerdotale.</p> <p>Casulae duae cum stolis et manipulis.</p> <p>Superpelliceum pro puero ministro.</p> <p>Candelabra lignea duo.</p> <p>Unum lavacrum stanneum.</p> <p>Vexilla duo.</p> <p>Vasculum ex cupro pro aqua lustrali.</p> <p>Vellum nigrum supra tumbam.</p> <p>Campanula una.</p>
<p>Inventarium capellae Stankovicensis.</p> <p>Calix argenteus deauratus cum sua patena.</p> <p>Antependia duo. Mappae duae.</p> <p>Strophiola septem pro altari.</p> <p>Strophiola pro tegendis calicibus diversi coloris duo.</p>	

<p>Unum Missale cum pulvinari. Una casula alba cum stola et manipulo. Una alba cum cingulo et humerali. Liber Evangeliorum. Duo cantarelli stannei cum suo orbe. Unum portatile. Candelabra stannea duo. Candelabra ex aurichalco quatuor. Superpelliceum sacerdotale. Vasculum ex cupro pro lustrali aqua. Antependium pro cathedra. Unum lavacrum stanneum. Tria vexilla.</p>	
---	--

In cujus rei fidem sigillum meum appressi ac manus propriae subscriptione firmavi.

Zatecii Die 15 Decemb[ris] An[no] 1676.

[*pečet'*] P[at]e[r] Alexius Kriser
ord[inis] Praemonstr[atensis]
Decanus Zatecensis.

Stankowiz & Ho[lediz.....] Filiales & patroni sun[t.....]hic[?]

[*několik řádků chybí*]

[Morik]

[f. 12v]

3. JESENICE

[f. 13r]

N. 3^g

1.

Jechnicii.⁴³²

2.

Ecclesiae decanalis sunt patroni SS. Ap[osto]li Petrus et Paulus, tria habet Altaria.

3.

Collator est Ill[ustrissi]mus et Excell[entissi]mus DD. Humbertus Comes Czernin etc. (titul.)⁴³³ D[omi]nus in Petersburg⁴³⁴ etc. sicuti et aliaru[m] sequentium.

4.

Parochiales habeo duas, unam in Schöless,⁴³⁵ cujus Patronus S[anctus] Wenceslaus, Martyr, 1 ½ hora à residentiali distantem, alteram in Steben,⁴³⁶ cujus Patronus S[anctus] Joannes Baptista, 1 horâ dissitam.

5.

Filiales juxta confirma[ti]o[n]e[m] s[unt] tres, S[ancti] Michaelis Archang[eli] in Blaten⁴³⁷ distans unâ horâ, S[ancti] Bartholomaei Ap[osto]li in Chmelisches⁴³⁸ 1 ½ horâ et S[anctae] Mariae Magdalenae in Wilentz⁴³⁹ unam horam distans.

6.

---

⁴³² Jesenice

⁴³³ Humprecht Jan Černín z Chudenic (1628-1682)

⁴³⁴ Petrohrad

⁴³⁵ Žihle

⁴³⁶ Stebno

⁴³⁷ Blatno

⁴³⁸ Velká Chmelištná

⁴³⁹ Bílenec

Ad Jechnicensem ecclesiam spectant poenitentes, in oppido 280, in pago Gertten⁴⁴⁰ 100, in Drahuschen⁴⁴¹ 35, in Kleska⁴⁴² 50, in Cotischau⁴⁴³ 25, in Buckoff⁴⁴⁴ 25, ibi Judex e[st] parochiatus in Dekau.⁴⁴⁵

Ad Schöles nullus pagus spectat, poenitentes ibidem 220.

Ad Steben, ubi poenitentes 130, spectat Petersburg, arx,⁴⁴⁶ ubi 30.

Ad Blatthen, ubi circiter 110, spectat pagus Alberitz,⁴⁴⁷ ubi 90, in hoc pago etiam e[st] unus rusticus parochiatus alio nimiru[m] in Przibentz,⁴⁴⁸ cujus administrator sat longe distat, vocatur dictus rusticus Joa[nn]es Kuhl.

Ad Wilentz, ubi poenite[n]t[es] 40, spectat pagus Chluntschan,⁴⁴⁹ ubi poenitentes 120.^h

Ad Chmelischen, ubi 35, spectat pagus Watzlaw,⁴⁵⁰ ubi 40. Item tres casae in sylvis dictae Bergwerck,⁴⁵¹ ubi circiter 10.

7.

Ecclesiae Jechnicensis redditus s[unt] in fundis post 18 modio[s] [.....] Item parvum pratu[m], pro quo census datur 30 kl. gr.[.....] In pecunia ad census data 337 ss. sine censibus 9[.....] censibus, vaccinis 6 ss., in censibus [...]ae 3 ss. [.....]

Schöless possidet [pr]atu[m] par[.....]in pecunia ad [.....] vaccinos 6 ss. [.....]

St[eben].....]

[cca 4 řádky chybí]

[f. 13v]

Chmelischen h[abe]t in pecunia ad census data 156 ss., census vaccinos 3 ss.

8.

Redditus pecuniarii administrantur per officiu[m] Petersburgense, cu[m] consensu decan[i], ibidem et asservantur.

---

⁴⁴⁰ Krtý

⁴⁴¹ Drahouš

⁴⁴² Tlestky

⁴⁴³ Chotěšov

⁴⁴⁴ Bukov

⁴⁴⁵ Děkov

⁴⁴⁶ zámek Petrohrad

⁴⁴⁷ Malměřice

⁴⁴⁸ Přibenice

⁴⁴⁹ Chlumčany, dnes Petrohrad, ves u tamějšího zámku

⁴⁵⁰ Václavy

⁴⁵¹ Hůrky

9.

Singulis annis ra[ti]o[n]es ecclesiaru[m] in dicto officio de acceptis et expensis praesente decano habentur, à quo et subscribuntur.

10.

Agri locantur juxta morem loci incolis, ut tertius manipulus ecclesiae detur, qui post tritura[ti]o[n]e[m] venditur, et pecunia accepta in ra[ti]o[n]ibus deponitur, possunt quotlibet anno repeti, si n[on] bene colantur et meliori agricolae dari.

11.

Fabricae ecclesiaru[m] cura[m] h[abe]t decanus cu[m] capitaneo, sartatecta ubique conservantur.

12.

Capellae s[unt] publicae: S[ancti] Joannis Baptistae jacens et dicta Imm Waldtt⁴⁵² media hora à residentiali, eo spectant pagi Weletschin,⁴⁵³ in quo poenitentes 36, et Pastuchowitz,⁴⁵⁴ in quo 50. Redditus ejusdem s[unt] in pecuniis ad census data 130 ss., sine censibus 146 ss., in censibus vaccinis 5 ss.

In Podersanka⁴⁵⁵ S[ancti] Jacobi Majoris unâ horâ à residentiali distans, ub[i] poenitentes 46, ad hanc spectat pagus Schaar,⁴⁵⁶ ubi 60, et Nettowitz,⁴⁵⁷ ubi 70, in fundis h[abe]t post 15 str. et in lignis post circiter 2 str. In pecunia ad census 537 ss., sine censibus 56 ss. à vaccis 3 ss.

Penes parochialem Schöles, S[anctorum] Ap[osto]loru[m] Philippi et Jacobi,⁴⁵⁸ haec habe[t] in pecunia ad census 96 ss., sine censibus 71 ss., à censu vaccino 3 ss.

In Gertten O[mnium] S[anctorum],⁴⁵⁹ ¼ horae a residentiali, olim exusta tempo[re] Suecor[um] et necdum reconciliata, quamvis renovata, ubi poenitentes circiter 10[0]. In fundis h[abe]t unu[m] pratum, à quo census dantur 2 ss. à possessore ejusd[em] d[omi]no loci⁴⁶⁰ et totius dominii Petersb[urgensis] ut supra, in pecunia ad census 46 ss.

---

⁴⁵² Ostrovec

⁴⁵³ Velečín

⁴⁵⁴ Pastuchovice

⁴⁵⁵ Podbořánky

⁴⁵⁶ Žďár

⁴⁵⁷ Otěvěky

⁴⁵⁸ kaple sv. Filipa a Jakuba v Žihli

⁴⁵⁹ kostel Všech Svatých v Krtech

⁴⁶⁰ Humprecht Jan Černín

Item altera itidem O[mnibus] S[anctis] dedicata, supra montem sita,⁴⁶¹ unâ ho[râ d]istans, cujus D[omi]nus temporalis possessor dominiî Petersburg[ensis], à quo in [sar]t[is?] tectis [c]onser[va]t[ur], in qua divina festo Patrociniî solenniter [.....] [pe]ra]guntur, alias non. In aliis capellis vero bis [.....] [pr]aeter capella[m] S[ancti] Joannis Bapt[istae] in syl[va] [.....]m] semel die Patrociniî peragun[tur] [.....]in hospital[i] [.....]em per m[.....] [cca 3-4 řádky chybí]

[f. 14r]

procul dubio penes testamentum inveniri poterit.

13.

Venerabile asservatur in tabernaculo super altare majus, in aliis ecclesiis non. Lampas ex fundatione pecuniaria ad census data ardet ante illud.⁴⁶²

14.

Clavis tabernaculi asservatur in almari obserrato in sacristia, cujus claves apud decanum custodiuntur, hostiae consecratae, propter frequentes poenitentes, raro uno mense asservantur, quia paucae unâ vice consecrantur.

15.

Sacristia e[st] bonâ obserratâ portâ munita, cura[m] ejusdem decanus h[abe]t.

16.

Inventariu[m] ecclesiarum, propter copia[m] laboru[m] et brevitatem termini, idem conficiendi dati, fusè in fine adjacet.

17.

Nullum vestigiu[m] consecrationis ecclesiaru[m] extat, neque altarium, sed in portatilibus celebratur.

18.

Omnes ecclesiae habent caemiteriu[m] muris cinctu[m], exceptâ Schölessensi capellâ,⁴⁶³ cujus lignis fabrefactis cunctu[m] e[st], et O[mnium] S[anctorum] supra monte[m], quod nullu[m] coemiteriu[m] habet, sicuti nec duae privatae capellae.⁴⁶⁴

19.

---

⁴⁶¹ kaple Všech Svatých na místě hradu Petrohrad

⁴⁶² „In decanali ecclesia Jechnicz fundata est ab Ad[modu]m R[everen]do D[omi]no Joanne Baptista Prodano loci decano perpetua lampas ardens ante Venerabile.“ NA, APA I, inv. č. 970, Liber foundationum, f. 90r.

⁴⁶³ kostel sv. Filipa a Jakuba v Žihli

⁴⁶⁴ kaple sv. Vavřince v petrohradském zámku a kaple Nejsvětější Trojice při petrohradském špitále (asi)

Penes ecclesia[m] decanalem s[unt] tres campanae, major, media et minor benedictae, in Schöless, Steben et Blatthen quoque tres, in Wilentz, Chmelischen, Gertten, Podersanka, et S[ancti] Joa[nn]is In Sylva ubique duae, ad O[mn]es S[anctos] supra montem, in capella arcensi et hospitali, ubique una.

20.

Xenodochiu[m] unu[m] Petersburgi, cujus ut supra puncto 12 mihi n[on] constat fundatio.

21.

Confraternitas nulla.

22.

In nulla ecclesia e[st] specialis fundatio, exceptà Petersburgensi puncto 12.⁴⁶⁵

23.

Anniversariu[m] particulare perficiendu[m] nullu[m].

24.

Legata pia ordinariè à legante quom[o]do impendenda determinantur, executionem eorundem decanus h[abe]t.

25.

Imagines miraculosae nullae.

26.

Processiones fiunt binae, praeter universales una[.....] ad Sylvam ab immemorabili ol[im]⁴⁶⁶ [.....] ad capella[m] iisdem d[e]d[ic]atam [.....] Incorporatis[.....] [.....]adventa[.....] [cca 4 řádky chybí]

[f. 14v]

[28.]ⁱ

In decimis ex oppido et parochiatis ad hanc ecclesia[m] pagis dantur siliginis 23 str., avenae 5 str., 2 vr. In pecunia per annu[m] 14 f., item a qualibet vacca 2 x., quaru[m] circiter 160, circa festa Paschalia, circiter 6 ss. ovoru[m].

⁴⁶⁵ Tato část odpovědi č. 12 se bohužel nedochovala, cituji relaci z knihy fundací: „Item Petersburgi in arce sub decanatu Jechniczensi est fundatio perpetua pro anima Illust[rissi]mi D[omi]ni D[omi]ni S. R. I. Comitis Hermanni de Czernin, ut per specialem Sacerdotem ibidem alimentationem et salarium annuum habentem quotidie Sacrum celebretur per totum annum, satisfit defacto funda[tio]n[i]. Joannes Frideric[us] ab Eichen decanus Iechniczensis.“ NA, APA I, inv. č. 970, Liber fundationum, f. 90r.

⁴⁶⁶ nad slovem napsáno cer[...]

In Schöles s[unt] redditus parochiales 50 str. siliginis, ex quibus ludimag[iste]r 5 accipit, manent parrocho 45. In fundis agri, qui coluntur, 23 str., inculti 20. Foeni colliguntur 5 parvi currus, curti 2, a quolibet 2 x., s[unt] circiter 90 vaccae.

In Steben s[unt] redditus parochiales in fundis, 60 str. agri, foeni currus tres, decimae 17 str. 2 vr. 2 m. siliginis, tantundem quoque hordaei, vaccae 60, a qualibet 2 x. Sunt ibidem tria bona quae vocantur Pfarmgütter, nimiru[m] Joa[nn]is Kolb eine halbe huebe[n], Petri Wanderer etiam mansus medius, Wenceslai Wokaun 1 ½, horum obligatio á medio mansu per totu[m] annu[m] parrocho dandi 1 f. 47 x. 2 pf. Ite[m] 2 gallinas et ½ ansere[m?] et duobus diebus gratis laborare, Joa[nn]is Kolb manet desertu[m], Petri Wo[n]dra domus combusta, agri coluntur, sed à 6 annis d[ebi]tum restat, Wenceslai Wokaun 1 ½ mansus, domus nova agri coluntur, et tamen per 9 ann[os] nec obulum ab illo accipere possum, extendit se d[ebi]tu[m] pecuniaru[m] ad 45 f.

In Blatthen agros post 36 str., decimas dant silig[inis] 18 str. et avenae 3, a vaccis circiter 2 f., post quamlibet concionem 36 xr. Alberitz 3 str. silig[inis], à vaccis 48 xr.⁴⁶⁷

Wilentz h[abe]t agros parochiales 18 str., a quibus tertius manipulus ecclesiae datur, quae iterum tertiu[m] parrocho dat, dat decimas silig[inis] 3 str. 2 vr., hordae[i] 1 str. 3 vr., a vaccis circiter 40 xr. Chluntschan silig[inis] 3 str., a vaccis 1 f.

Chmelisches h[abe]t pratu[m] parochiale, in quo duo currus foeni colliguntur, e[t] pulchra ligna ta[m] pro aedificat[ti]o[n]e, quam pro usu culinae, decimae dantur silig[inis] 2 str. 2 vr., à vaccis 30 xr. Watzlaw in decimis silig[inis] 1 str. 3 vr. 2 metz, a vaccis 40 xr. Bergwerck dat 3 vr. silig[inis], a vaccis 12 xr.

Joannis Bapt[istae] In Sylva parochiati dant 11 str. 3 vr. siliginis, à [va]ccis 2 f.

[In] Gerten fundi parochiales 2 str. 2 vr. agri et ligna cu-[...] pecuniae vaccinae s[unt], penes redditus decanalis eccle[siae] [...] vr., sed tertius manipulus non parrocho sed eccl[esiae][...] [cu]rrus foeni, decimas dant [...]ter.

[29.]

[.....][po]st ref[or]mationem men-[...]
[.....][c]onsignati[.....]

[chybí cca 4 řádky]

[f. 15r]

Drahusche[n] 5 str. kohr[n] auß dem herr[n] hoff.

Gertte[n] 5 str. kohr[n] 1 str. 3 vr. haber von herr[n] bode[n].

⁴⁶⁷ pozn. po straně vlevo

Wilentz 5 str. kohr[n] auß dem herr[n] hoff.

Alberitz 5 str. haber auß dem herr[n] hoff et nihil datur tam ex hic specificatis praediis quam ex aliis, etiam diminutae s[unt] decimae per desertas domus quaru[m] adhuc multae s[unt].

In pecuniis ex praedio Gertte[n] an geldtt jährlich 7 ss. 15 w. gr nihil datur.

Blatthe[n] nach ieder predigt 1 f. dantur tantu[m] 36 xr.

Podersanka pfarrfelder dicuntur et tertius manipulus ecclesiae, n[on] parochus datur.

In Wilentz tempore Piccardoru[m] stetit parochia penes quam hortus, cui ja[m] nomen immutatum et n[on] dicitur pfarr, sed à cognomine possessoris ejusdem Gallerachs gartte[n], qui ab eode[m] censu[m] ecclesiae solvit, 35 kl. gr., sub quo onere ego eundem recepi, item von de[n] pfarrfelder, ut supra, parochus accipit à tertio manipulo, qui illi soli deberetur, tantu[m] tertia[m] parte[m].

Penes decanalem nulla dantur ligna, dicitur autem mons illis concretus Pfaffe[n]bergk, procul dubio inde quod fuerit parochialis, e[st] com[m]unitatis.

30.

Penes hortum parochiae in Schöless possidet ab a[m]no saeculi hujus circiter nono D[omi]nus loci sive domini pratum, in quo colliguntur 6 boni currus longioris foeni, tali titulo: Haeretici parochi filius peccavit cu[m] subdita illius temporis D[omi]ni N. Chotka,⁴⁶⁸ propter quod delictum parens deliquentis privatus e[st] dicto prato, cujus delictu[m] usque in⁴⁶⁹ me cadit.

31.

O[mn]iu[m] ecclesiaru[m] registra in officio Petersburg[ensi] asservantur, unius ecclesiae seu capellae (propter impossibilitatem intra ta[m] laboriosu[m] et br[e]ve spatium temporis o[mn]ium describendi) transcriptu[m] adjacet ad hunc modum et reliquarum ecclesiarum conficiuntur.

32. et 33.^j

Deserta omnino ecclesia nulla, [con]sequenter nulli redditus vel fundi.

34.

Domus Decanalis, bene accommod[ata][.....]ecclesiaru[m] et robottha subditoru[m][.....]adjacet fossae caemite[rii] [.....]

Parochiales[.....]

---

⁴⁶⁸ zřejmě míněn Václav Chotek z Chotkova a Vojnína na Žihli (1554-1612)

⁴⁶⁹ přepsáno z jiného slova

35.

Schola[.....]

[chybí cca 3-4 řádky]

[f. 15v]

[37. – konec odpovědi]

à schola post 1 str. 1 vr. agru[m], et curru[m] foeni, schola conservatur à communitate, cujus sumptibus extracta e[st].

38.

Uterque ludimagister professionem fidei fecit.

39.

Scholam n[on] adeo frequenter visito, perspectam habens diligentia[m] ludim[a]g[ist]ri.

40.

Penes quamvis ecclesiam s[unt] 4 oeconomi, à decano constituti, salarium n[on] aliud habent, quam quod q[ua]ndo diligentes s[unt] in exigendis debitis, ab ecclesia illis aliquot grossi dentur, juxta diligentia[m] animadversa[m].

41.

Aatholicorum nemo reperitur sicuti nec

42.

Publice sceleratus vel scandalosus, praeter manifestum incorrigibile[m] spiritualibus remediis usurariu[m], Joachimu[m] Putz, caupone[m] loci.

Aller Heil[i]g[en] kirch[en] Gertten.

Die rechnung vor daß 1675igste jahr den 8. January A[nno] 1676 in bey sein (tittul) Herrn Techents von Jöchnitz, Hauptman Ambtschreiber der Herrschafft Peterspurgh unnd darzu

verordneten kirchen vättern gehalten worden wie folget:

Einnahmb geldt	ss.	gr.	d.
Jüngst geschloßener rechnung ist an bahren geldt unnd reßtanten in rest verblieben:	71	13	3
Summa per se			
Neüer empfangk:			
Stehen zinß geldter 45 ss. 30 gr. von jeden schockh jährlich 3 kleine groschen zienß	2	16	3½
Kirchen kühe befindten sich vier stuckh von jeder jährlichen 12 kleine groschen		48	
Gnädtige Obrigkeit giebt jährlich von einer wießen zienß, so auch vor dießes 1675ste jahr entrichtet worden	2		

Wegen deß ehebruchs Michl Örtel Alberitzer schäffers[.....] [Gnädig]er Obrigkeit an seine[n] erbtheil [.....] [zu] Pschoblichk ⁴⁷⁰ stehent alß 98 ss.[.....]lle dießer kirchen, be[.....].	49		
[Sum]ma	54	4	3½
[snad chybí I řádek]			

[f. 16r]

Verweiß	ss.	gr.	d.
Dorff Gertten:			
Georg Müller: Geldt unnd kühe zinß von sieben jahr zue samen gerechnet	4	42	
Paul Tschiharz: An statt Hanß Stracka geltt zinß von A[nn]o 1660 bieß 1674 alß vor acht jahr zusam[m]en gezogen	7	15	
Veit Schindtler: Geldt zienß von Anno 1661 bieß mit A[nn]o 1672 unnd mitfriesten vor daß 1673igste jahr 1 ss. 10 gr. 5 d. zusam[m]en gezogen	3	59	6½
Hanß Guschel: Geldt zinß 1675		4	3½
Geörg Tschiharsch wegen Siemon Floß: An verseßenen kühe zinßen	1	36	
Wegen des schaffers von Alberitz Michl Ördtls straff, so von des Hanß Walthers guth zu Pschoblichk jährlich mit 2 ss. bezahlt wird	49		
NB: Hat an dießen rest bey der grundrechnung 1675 2 ss. abschreiben lassen, aber nichtß erlegt.			
Sum[m]a alt unndt neüe restanden	66	37	3 d
Anno 1670 zum techentey bau in Jöchnitz bahr vorgeliehen	47	2	5½
Anno 1672 aber zu dießen bau vorgeliehen	2	16	2
=	49	19	½
Bahres geltt in köstel	6	42	
Summa deß völligen[.....]			
Verweißen[.....]	[...]	[...]	[...]

M. Joannes F[ridericus ab Eichen m. p.]

[f. 16v]

Responso ad puncta à Ven[erabili] Co[n]sist[orio] Pragensi demanda[ta] decano Jechnicensi

[*regist*]

Bonus D[omi]n[u]s Decanus est quidem juvenis adhuc, sed podagricus & quandoque
satis di[u] jacet infirmus, & necessarius ipsi esset [.....]im Servitae in

⁴⁷⁰ Pšovlky

Rabenstein⁴⁷¹ non ha[.....] [sa]cerdotem, qui fidat sibi ut
[.....]cibus est constitutus.

[Morik]

[f. 17r]^k

Inventarium paramentoru[m] et mobiliu[m] Jechnicensis, et incorporatarum ecclesiarum.

[f. 17v]

[f. 18r]

Inventariu[m] Jöchnitzer Kirch[en] SS. Ap[osto]loru[m] Petri et Pauli:

Ein silbern kelch, so etwas vergold nebst einer silbern undt verguld[en] paten.

Item ein silberner kelch, der etw[as] kleiner, so eben mässig uber guldts, sambt der darzu
gehörigen pat[en], so auch silber undt verguldt.

Ein silbern und verguldes ciboriu[m].

Ein silberne vergulde monstranz.

Eine monstranz von meßing.

Vier pallae.

Sechß purificatoria.

Vier corporal.

Ein rothes kelch tichl von daffendt, und mit silbern spitzen umbnähet.

Ein weißes von klaren weiß Schlähr, so mit seydenen blumen außgenähet.

Ein schwartzes kelch tich[el], so mit klein[en] gulden[en] spitzen umbnähet.

Mehr ein schwartz daffent kelchtich[el] ohne spitzen.

Ein gestraifftes kelch tich[el], mit weiß[en] zäncklen.

Ein roth seidenes, auf den außwendigen orthen mit weißer u[nd] rother farb.

Ein grün taffents kelch tich[el], so mit seyden und gold gewürckten spitz[en] umbnähet.

Ein weiß seydens kelch tich[el], so untrschiedt[lich] mit farben vermüschet.

Eines von weißer leinwanth, welches umb nähet mit roth[.....] außn am seiden mit
klei[nen] spitzlen benähet, [..]der mi[.....]

Ein blau t[af]fentes [.....] [spit]zlen[.....]

[chybí cca 2-3 řádky]

[f. 18v]

Ein blau daffent länglichtes tüch[el], so unten an den enden mit klein goldnen spitzlen
umbnähet, gehört zu der monstrantz.

⁴⁷¹ Rabštejn n. Střelou

Zwo alba mit dem zugehörigen humeral und gürteln.
 Ein mess gewandt, so gelb undt bergblau vermüschet mit einen +, worauf ein crucifix, nebst den zu gehörigen manip[ul] und stola.
 Ein weiß geblumbtes, mit grünen seydenen spitzen umb nähet, nebst manip[ul] und stola.
 Ein schwartz zeugens mess gewandt, mit weiß und schwartz gewürckte[n] seydenen porthen umb nähet, sambt den darzu gehörigen manip[ul] u[nd] stola.
 Item ein schwartzes, so mit weißen spitzen umbnähet, mit manip[ul] und stola.
 Zwey alte stola, ein rother- undt einer von gelber seyden.
 Zwey chorröckh.
 Zwey ministrand[en] röckl auß weißer leinwandt.
 Ein vesper mandel auß wollen gewürckten würfflichten zeug.
 Ein Mess buch.
 Ein Agenda.
 Ein Evangelium bich[el].
 Ein blechene hostia schachtel.
 Item ein klein höltzenes schächt[el].
 Vier meßinge leichter.
 Item vier zühnene leichter.
 [Ein] crucifix von silber an eine[m] [.....]enen creutz.
 [Item] zwey [hö]ltz[ern]e crucifix.
 [.....]ei[.....]eines
 [*chybí cca 2-3 řádky*]
[f. 19r]
 Item ein altartuch, so ein feldt mit borten, das ander mit lein wand.
 Zwey alte althar tücher von zwillich.
 Ein schwartz auß genähtes über althar stein.
 Ein schwarz getrucktes über althar stein.
 Ein roth getrucktes über althar stein.
 Vier mittlmäßige leinwandte ticher mit borten undt spitzen.
 Zwey tüchle über dem althar stein, eins mit schwartzer seyden aufn ecken benähet, d[as] ander mit borten undt spitzen umb und umb.
 Item ein weiß- undt blau gemengt[e] zwillich tich[el].
 Zwey handttüch[el] von zwillich.
 Ein tuch von blauen zeug undt weißen borten, so über dem taufstein.

Item ein tuch umb den predigstuhl, ein feldt mit blauen taffent, daß ander feld mit außgenähten gestrickten borten.

Zwey pölsterle aufn althar worauff d[as] Messbuch liegt.

Ein taufstein, so ein zühnerne schüßel darinn, welches mit ein[em] schlößl verspert.

Ein zühnene püchß zum hey[ligen] öl.

Ein zühnerne fläschl.

Ein rothes antipendiu[m] aus seyden mit blau- und weißen seydenen frantzen.

Ein gelb und haarfarb gestraiffes seydenes antip[endium] mit silbern[en frantzen.]

Ein altes auf lein wandt ge[straiffes] antip[endium].

Ein altes rothes mit schw[artzen][.....] getruckt[es] antip[endium].

E[in] meßin[.....]

[chybí cca 2-3 řádky]

[f. 19v]

Zwey zühnene becher vor die com[m]uni[canten], ieder ungefehr von ein[em] halben seit[el].

Ein rother him[m]el zur monstrantz gehörig mit weißen straiffen von seith[en].

Item ein vierecktiges roth und gelber farb- tuch, uber dem althar.

Zwey neue (auß weißen taffent mit gelben seydenen frantzen umb nähert) fannen.

Vier alte fanen mit gelb undt blaue[m] taffent.

Ein rothe fanen, welche die farb schon verlihret auß taffent.

Ein sam[m]et vorhang tüch[el] vor dem tabernack[el].

Zwey kleine meß klöcklein.

Zwey cräntzlein von silbern trad undt perlein, gehörig zu dem ciboriu[m].

Eine quadrat.

Ein weyh cöst[el] von kupffer.

Ein lucern von eißern blech.

Ein gludt pfannen von eißen blech.

Ein feuer zeug auß eißern blech.

Inventariu[m], in städtlein Schöles der kirchen S[ancti] Wenceslai:

Ein silbener kelch, so oben an rand wie auch in der mitten, undt unten ein straiß verguldt, sambt der hierzu gehörigen paten, so auch silber undt verguldt.

Item ein alter ungeweihter kelch von meßing, undt ein wenig [vergu]ldt, sambt der paten.

[Eine] meßene Monstrantz, welche [.....]

[.....]pu[.....]

[*chybí cca 2-3 řádky*]

[f. 20r]

Item ein weiß seydtene kelch tüch[el], so mit rother seyden blumen darein genähet.

Item ein altes weißleinwandts kelch tich[el], in welches mit unterschidt[lich] gefärbter seyden blumen genähet mit alten guldnen spitzlen um hefft.

Ein roth und weiß meßgewanth, sambt stola und manipul.

Ein meßgewandt von grünenwüllen zeug, so mit gelben blumen gewürckt, sambt stola u[nd] manip[ul].

Ein alb, welche ohne mangel sambt dem darzu gehörigen humeral undt zwey gürteln, ein neue von zwirn geflochten, eine von woll, die schon alt.

Ein Chorrockh.

Zwey ministrant[en] röck[el].

Zwey zwilliche handtücher.

Ein Missal.

Ein neue Agenda.

Ein Compendiu[m] Agendae.

Ein Evangelium bich[el].

Ein blechene obblath schacht[el].

Drey althar tücher, eines von zwillich, vndt zwey von leinwand, so alle drey manglbar.

Ein neu zwillichs althar tuch.

Ein schwarz zeugnes Antipendiu[m] mit schwarz und weiß wöllene[n] frantzen umbnähet.

Item ein wöllenes [.....] unt[erschiedlichen] farben gestraifftes Antipen[dium].

Ein portatile ohne mangl.

Zwey tich[el] auf dem alt[ar stein] in vier ecke[n][.....]

[.....]l[.....]

[*chybí cca 2-3 řádky*]

[f. 20v]

Item zwey vorhang umb dem predigstuhl, das eine von roth- und blauwüllenen zeug, mit blauen spitzen umbnähet, und eines von leinwandt, worin[n] viereckigte borten gestrückt.

Vier alte althar tücher, welche auff den zwey kleinen altharn.

Ein taufstein, worin[n]en ein kupfferner köst[el], und ein tuch daruber gedeckt.

Zwey große zühnene leuchter.

Ein alter kleiner zühnerer leuchter.

Ein klein meßing crucifix auff den althar.
Zwey zühnerne meß kän[nel], sambt der darzu gehörige[n] schalen.
Ein zühnener becher vor die Com[m]unicant[en].
Ein kleines althar klöck[el].
Ein zühnener weuh cöst[el].
Ein zühnene büchß zum hey[ligen] öl.
Von schwartzen tuch ein leiche[n] tuch ohne mangel.
Ein alte gludt pfannen.
Zwey vorheng schlößer, eines vor die kürchthür, d[as] ander vor die sacristey.
Zwey alte blatten schlößer ohne schlißel in der sacristei, auf der almer liegent.
Eine lichtputz.

[f. 21r]

Inventariu[m] der Stebner kirchen S[ancti] Joa[nn]is Baptistae:

Ein kupfferner kelch, so uber goldt, nebst pat[en], so auch uber goldt.
Ein purifi[catorium], corporal und palla.
Zwey kelch tichl, ein roth taffendts,
undt ein leinwandts, so mit + umbnähet.
Ein alb[a], nebst humeral und gürt[el].
Ein mess gewandt, welches grün und mit gelblichten blumen gewürckt, sambt manip[ul] undt stola.
Item ein mess gewandt, mit roth undt weißer seyden ein gewürckt, nebst manipul und stol[a].
Ein chor rockh.
Ein Missal.
Ein Evangelium bich[el].
Ein portat[ile] in holtz ein gefast.
Vier althar ticher, 2 zwilliche undt 2 leinwandte, worunter eins mit gewürckhten zwirrenborten undt spitzen umbnähet.
Zwey antip[endia], ein blau zwillich mit rothen wollen[en] frantzen, unndt ein weißes mit roth und blauen blumen.
Zwey leinwandte tüchle, so uber dem althar stein gedeckt, eines mit rother woll umbnähet, daß ander mit kleinen zwirren spitze[n].
Item ein leinwand tüch[el] v[.....]t, worauf d[as] Meßbuch liegt.
Ein länglichtes leinwandts [.....], so vor die com[m]unicant[en][.....] wirdt.

[chybí cca 2-3 řádky]

[f. 21v]

Item ein zwillichtuch mit weiß undt blauen frantzen, umb den predig stuhl.

Ein lein wandtes handttüch[el].

Ein steinener tauf stein mit einer zühnener tauf schüß[el].

Ein leinwandt tuch uber dem taufstein, an den ecken mit seydenen blumen außgenähet.

Zwey meßene leuchter.

Drey zühnene leuchter, ein großer undt zwey kleine.

Zwey höltzerne crucifix.

Ein zühnener com[m]unicant[en] becher.

Zwey meß kännele, sambt der schal[en] von zühn.

Ein lang tuch auß leinwandt, welche[s] vor die com[m]unicant[en] gebraucht wirdt.

Ein zühnener weyh cöst[el].

Ein eißenblechene glut pfannen.

Ein blechene hostien schachtel.

Ein altes meßenes raucher vaß.

Zwey fähn[el] auß geblumbten wollen zeug.

Ein meß glöck[el].

Inventarium Plathner kirch[en] S[ancti] Michaelis Archang[eli]:

Ein silberner kelch, welcher oben in der mitten vndt unten ein streiff vergold sambt den darzu [gehö]rigen paten.

[Item] ein silberner kelch, so gantz [ve]r gold, undt in der mitten mit [.....] spitzen umb macht, sambt [.....]uch [ü]ber und oben

[.....]ä[.....]

[chybí cca 2-3 řádky]

[f. 22r]

Item ein kelch tüch[el] von roth und blauen taffendt mit schwarzen seydenen spitzen umbnähet.

Eine alb sambt humeral und gürt[el].

Ein neues meßgewanth von weiß[em] wollen zeug, worein roth undt blaue blumen gewürckt, sambt der darzu gehörigen stola vnd manip[ul].

Ein chorrockh.

Vier kleine tüchlein mit rothen garn außgenähet.

Ein kleines tüch[el] mit schwartzen blumen getruckt.

Zwey größere tüch[el] mit schwartzer seyden außgenähet.

Ein Missal.

Ein Evangelium bich[el].

Ein blechene hostien schacht[el].

Ein meßglöck[el].

Ein alt grün sam[m]et meßgewandt mit einen auß gestickten creutz, sambt einer alten grün taffend[er] stola, worzu kein manip[ul].

Vier althar tücher von zwillich, worunder ein neues, die andere drey aber manglbahr.

Ein Antipend[ium], welches von wollen zeug, mit roth undt grünen blumen gewürcket.

Ein zwillich tuch vor dem predigstuhl, so mit blauen modtl gewürckt.

Ein klein lein wandths tüch[el] mit schwartzen blumen get[uckt] vor dem pr[edi]g stuhl [.....]

[chybí cca 3-4 řádky]

[f. 22v]

Zwey zühnene meß känle, sambt der darzu gehörig[en] zühnenen schal[en].

Ein zühenens wein fläsch[el].

Ein zühnener becher vor die comunicanten.

Zwey zühnene leichter.

Zwey leuchter von holz getrechßelt.

Zwey alte, ein zühnener und ein meßener leuchter.

Ein zühnener weyh cöst[el].

Ein klein höltze crucufix.

Ein gludt pfann[en].

Inventariu[m] Wüentzer kkirchen S[anctae] Mariae Magda[lena]:

Ein silberner kelch, sambt der paten[ae], pallae purif[icatorio], corporal.

Zwey kelch tüch[el].

Ein alba, sambt humeral undt gürtt[el].

Ein weiß zeuges geblumbtes meßgewandt, nebst stola und manip[ul].

Ein portat[ile] ohne mangel.

Zwey althar tücher von leinwand.

Ein antipend[ium].

Drey meßene leuchter.

Ein Missal.

Zwey zühnene meß kännle nebst [de]r hierzu gehörigen schal[en].

[Ein] zühnerer b[e]cher vor die

[communicanten].

[chybí cca 2-3 řádky]

[f. 23r]

Inventariu[m] der kirchen zu Qmelischen, S[ancti] Bartholomaei Apostoli:

Ein klein meßenes crucifix.

Zwey auß holtz roth gefärbte leuchter.

Ein gleines meß glöck[el].

Drey althar tücher.

Ein antipendium.

Inventarium der kappeln S[ancti] Joannis Bapt[istae] im Waldt:

Ein meßgewanth von blauen wüllen[en] zeug, sambt zu gehörig[en] manip[ul] und stol[a], welches in der Jöchnitzer kürchen vorwahret wirdt.

Ein neues antipendiu[m] von eben solchen zeug, wie daß meßgewandt.

Item ein antipendium von wollen zeug, so schon alt und mang[el]bar.

Ein alb sambt humeral und gürttel ohne mangel.

Ein gelb seydenes kelch tich[el], sambt einer haarfarben seydenen palla mit leinwandt gefütte[.].t.[?] ist in der Jöchnitzer kirche[n].

Vier zwilliche althar tü[cher], worunt[er ein] neues [.....]

[chybí cca 2-3 řádky]

[f. 23v]

Zwey leinwanthe tücher auff dem predig stuhl, eines ist mit schwarzen straiffen eingewürckt, d[as] ander aber umb und umb mit spitzen und borten.

Ein leinwanthes tüch[el] umb und umb mit borten undt spitzen.

Item eines von leinwandt, dardurch drey borten, undt mit spitzen umbnähet.

Ein leinwands tüchl mit schwartz[er] seyden auß genähet.

Zwey kleine tüch[el], eines in ecken mit rother seyden außgenähet, das ander aber unausgenähet.

Ein chorrockh.

Ein altar stola aus zeug.

Ein tauffstein ohne schüssel.

Ein leinwandts tuch auf den tauffstein zu decken.

Ein kleines höltzern crucifix.

Vier auß holtz getrechßelte leuchter.

Zwey zühnene leuchter.

Zwey zühnene meß kännle, sambt der zühnene[n] schalen.

Ein meß glöck[el].

[f. 24r]

Inventarium der kappeln zu Podersancka, S[ancti] Jacobi Majoris:

Ein silberner ubergulder kelch, sambt der paten, welche auch silber- unndt verguldt.

Ein alb, sambt humeral unndt gürttel.

Ein purificat[orium].

Zwey leinwande althar tücher.

Ein kelch tüch[el] von roth undt weiß seydenen zeug, so mit blauen spitzlen umbnähet.

Ein antependium von roth und grünen zeug, so mit gestrickte[n] vier eckigten borten, darinn mit grün, roth- undt blauen garn genähet.

Ein portatile.

Ein tich[el] darauff gehörig, in zwey ecken mit schwartzer seyden, undt mit spitzen umbnähet.

Drey mittlmäßige tücher, mit schwartzer seyden, d[as] eine umb nähet, die andern zwey mit weißen spitzlen.

Item ein tuch mit bortten und spitzen umbnähet.

Ein leinwandts tuch, darinnen in der mitten ein creutz mit schwartzer seyden genähet, auff dem taufstein zu tec[ken] gebraucht wirdt.

Drey ti[.....]für[.....]

[chybí cca 2-3 řádky]

[f. 24v]

Item ein mittel mäßig tuch auff drey seithen mit spitzen umbnähet.

Ein tüch[el] mit schwartzer seyden umbnähet, und in der mitten der nahmen JESVS.

Ein großes neues althartuch auß leinwandt, umb und umb außgefäbet.

Zwey tüchle, eines in dreyen ecken schwartz genähet, daß ander auff dreyen seythen mit spitzen.

Ein leinwandts tichl mit 4 borten in die quer durch nähet.

Ein tuch vor dem predigstuhl mit drey porten.

Von schwartzen tuch, ein leich[en] tuch, mit einen weißen +.

Ein leinwandtes handttich[el] mit borten umb nähet.

Zwey kleine tich[el], eines mit schwartzer seyden außgenähet, d[as] ander umb und umb mit kleinen spitzlen.

Zwey meßene leuchter.

Zwey zihnene leichter.

Drey höltzene leichter.

Ein kupfferner weyh köst[el].

Ein t[au]fftein ohne schüß[el].

[f. 25r]

Inventarium der kappelln zu Schöles, SS. Philippi et Jacobi:

Ein altes an zwey orthen außwendtig geflicktes meß gewandt auß zeug.

Ein stola, welcher neu und von andern zeug, wie auch ein alter manipul von roth[en] taffend.

Ein neu roth taffends kelchtich[el] mit silbern schnürulen umbnähet.

Drey zwilliche althar tücher, welche alle schon geflickt und auß gebeßert, worunter in eines gelber tradt ein gewürcket.

Ein leinwandts althartuch, sehr geflickt.

Item ein althartuch von leinwandt ohne mangel, dardurch ein gestrickter borten.

Zwey tücher zum predig stuhl, eines mit schwartzer seyden borten undt spitzen umbnähet, d[as] ander mit borten und spitz[en] undt mit rother seyden in vier ecken genähet.

Ein altes sehr manglhafftes undt zerrißenes tuch zum predigstuhl.

Ein leinwandts althar tüchl, so auff dreyen seithen mit sch[wartz]er seyden auß genähe[t].

Ein tuch, wel[ches.....]t[.....]

[chybí cca 3-4 řádky]

[f. 25v]

Ein antipendiu[m] von wöllenen zeug, gantz ney ohne mang[el] mit unter schiedtlichen farben.

Ein getrucktes leinwandes antipendiu[m] ohne mangl.

Item ein leinwandts mit schwartzen blumen.

Ein meß glöck[el].

Ein vorheng schloß, vor dem freüth hoff gesperrt.

Ein lichtputz.

Gärtner kapelln O[m]n[i]um S[ancto]ru[m]:

Befindet sich nichts alß:

Ein höltzern crucifix.

Zwey alte meßene leuchter.

Zwey leinwande Althar tücher.

Die kappelln auff dem Schloßberg, O[m]n[i]u[m] S[ancto]ru[m]:

Dieße cappelln hat nichts von apparamentis oder mobili[en] alß ein unein gefasstes großes köst[liche] bildt Aller Heyligen undt ein kleineres.

Die Petterspurger schloß capelln S[ancti] Laurentii:

[...]meß[.....]

[chybí cca 2-3 řádky]

[f. 26r]

Item ein schwartz sam[m]et meßgewanth, nebst stola und manip[ul].

Ein alba, sambt dem humeral und gürtel.

Ein corporal mit spitzen umbnähet.

Ein palla.

Zwey purificatoria.

Ein roth taffent kelch tüch[el].

Item ein schwartz taffents.

Ein handttüch[el].

Ein antipendiu[m] auff lein wandt gemahlet.

Ein corporal ohne bort[en].

Ein spreng wed[el].

Ein mappa oder althartuch mit borten.

Item eins ohne borten.

Zwey große gemahlte bilter.

Zwey kleinere.

Ein bild auß meßing gegoßen.

Ein grüne laden, sambt den schloß und schließel.

Die hospitthal kapelln:

Hat nichts mehrers alß zwey leinwande Althar tücher undt ein auß gelb [und] rot[...] vorstath antipendiu[m].

[f. 26v]

4. CHYŠE

[f. 27r]

N. 4¹

Responsio super rubricas, seu 42 puncta, quae per Venerabile Consistorium Archiepiscopale Pragense a quovis parochio desideratur, hisce exhibetur:

1.

R[espondeo] Chissae parochum agere, <R.> P[atrem] Priorem Carmelitarum.

2.

R[espondeo] patronam ecclesiae esse B[eatissimam] Virginem Annuntiatam in Spitzberg⁴⁷² extra muros, in illa unum esse sacellum necdum consecratum, seu benedictum, a duobus annis erectum, tria altaria, unum majus, duo parva lateralia, non consecrata.

3.

R[espondeo] Il[lustrissim]um Dominum Julium Albertum Liebsteinski Comitem de Kolowrat⁴⁷³ esse patronum laicalem, ad cujus petitum divina a tribus annis apud B[eatissimam] V[irginem] Annuntiatam peraguntur; licet ab immemorabili tempore ea antehac in ecclesia conventuali⁴⁷⁴ in civitate fuerint celebrata.

4.

R[espondeo] haberi adhuc unam parochia[lem ecclesiam in] Lubentz⁴⁷⁵ dist[antem] bon[.....]Ecclesia unum habet [altare].

5.

[jen torzo otázky, chybí cca 2-3 řádky]

[f. 27v]

[6.]

⁴⁷² později kostel Povýšení sv. Kříže, východně od jádra Chyše

⁴⁷³ Julius Albrecht hr. Libštejnský z Kolovrat (+1683) OSN 14, s. 602.

⁴⁷⁴ klášterní kostel Panny Marie Sněžné

⁴⁷⁵ Lubenec

R[espondeo] ad parochiam Chissensem spectare pagos 12, pagos plerosque parvos, videlicet Prodowitz,⁴⁷⁶ Mokraw,⁴⁷⁷ Padstubel,⁴⁷⁸ Wichowitz,⁴⁷⁹ Scheer,⁴⁸⁰ Sichoritz,⁴⁸¹ Poritzen,⁴⁸² Walchowa,⁴⁸³ Lub,⁴⁸⁴ Wurtz,⁴⁸⁵ Radatin,⁴⁸⁶ Lintz,⁴⁸⁷ Vauslaw villam,⁴⁸⁸ Siharnam⁴⁸⁹ locum duarum aedium.

1. In civitate Chissensi communicantes sunt – 298

In Prodowitz – 85

In Mochra – 43

In Padstubel – 39

In Wichowitz – 13

In Scheer – 20

In Sichoritz – 17

In Poritzen – 19

In Walkowa – 45

In Lub – 18

In Wurtz – 17

In Radatin – 31

In Lintz – 21

In villa Wauslaw – 19

In Ziana – 4

Summa horum communicantium – 689.

---

⁴⁷⁶ Protivec

⁴⁷⁷ Mokrá

⁴⁷⁸ Podštěly

⁴⁷⁹ Vítkovice

⁴⁸⁰ Žďárek

⁴⁸¹ Čichořice

⁴⁸² Poříčí

⁴⁸³ Balková

⁴⁸⁴ Luby

⁴⁸⁵ Dvorec

⁴⁸⁶ Radotín

⁴⁸⁷ Mlýnce

⁴⁸⁸ Bohuslav

⁴⁸⁹ Čihání

Ad parochiam Lubensem spectant tres pagi, videlicet Przibens,⁴⁹⁰ Leska⁴⁹¹ et Mukodil.⁴⁹²

In Lub[entz sunt communi]cantes – 146

[In Przibens] – 72

[In Leska] – 74

[In Mukodil] – 55

[chybí zřejmě 2-3 řádky]

[f. 28r]

7.

R[espondeo] ecclesiam Spitzbergensem habere medium tantum jugerum agrorum, quod cessit Adam Ader loco 20 sexagenarum, 25 groschel, 2 nummorum; pecuniarios paucos reditus, ut videre est sub littera A, n[umer]o [prim]o. Ecclesiam vero Lubensem⁴⁹³ simil[ite]r reditus pecuniarios habere paucos absque ullo fundo, ut videre est sub l[ittera] B, n[umer]o [prim]o.

8.

R[espondeo] Il[lustrissi]mum D[omi]num Comitem⁴⁹⁴ per suos officiales dictos reditus administrare, eosque ab ipso conservari, et applicari prout ei visum fuerit.

9.

R[espondeo] administratores nullam reddere rationem de acceptis et expensis, sed solummodo praesente parrocho vel substituto singulis annis exigi census, absque eo quod computus ullus liquidetur.

10.

R[espondeo] quod cum sit tantum penes [ecclesiam] Spitzbe[rgen]sem medium jugeru[m][.....]placet non [.....]
.....]

11.

[chybí 2-3 řádky]

[f. 28v]

12.

---

⁴⁹⁰ Přibenice

⁴⁹¹ Ležky

⁴⁹² Mukoděly

⁴⁹³ Lubenec

⁴⁹⁴ Julius Albrecht Libštejnský z Kolovrat

R[espondeo] praeter ecclesias parochiales esse in suburbio Chissensi aliam ecclesiam S[anc]ti Bartholomaei,⁴⁹⁵ in Przibentz⁴⁹⁶ capellam B[eatissimae] V[irginis] Assumptae et in Strahars⁴⁹⁷ capellam Omnium Sanctorum.

Curam Ecclesiae S[anc]ti Bartholomaei habet Il[lustrissi]mus D[omi]nus noster, D[omi]nus temporalis⁴⁹⁸ et semel in anno in festo S[anc]ti Bartholomaei divina in ea peraguntur.

Capellae B[eatissimae] V[irginis] Assumptae Il[lustrissi]mus D[omi]nus Franciscus Ernestus Liber Baro de Wallis⁴⁹⁹ D[omi]nus temporalis, in ea divina administrantur per annum 14 circiter vicibus, in capella B[eatissimae] V[irginis] Assumptae.

In capella Omnium Sanctorum in Strahars sequestor modo D[omi]nus temporalis, bis in anno semel in festo Omnium Sanctorum et semel in Rogationibus ibidem divina persolvuntur.

De duabus capellis accipiuntur decimae prout videre est sub l[itte]ra C, n[umero] [prim]o. Ex sancti Bartholomaei Capella nihil.

13.

R[espondeo] in parochiali ecclesia Spitzbergensi asservari Venerabile in loco decenti, non adeo tuto, quia ecclesia stat sola, ardetque lampas ante illud. In parochiali alia Lubensi⁵⁰⁰ non asservatur Venerabile, partim quia locus non est sat tutus, partim quia ob paupertatem non ardet in ea lampas.

14.

R[espondeo] [.....]hosti]ias consecratas
[chybí cca 3-4 řádky]

[f. 29r]

15. – *konec odpovědi*

etiam esse sacristias parvulas, non adeo bene munitas quarum curam immediatam habent aeditui dependenter a parocho.

16.

R[espondeo] singulas ecclesias pauculis paramentis esse instructas juxta inventarium L[itte]ra] D, N[umero] [prim]o, [secund]o, [terti]o, [quart]o.

⁴⁹⁵ Stál na předměstí při špitálu VJV od centra Chyše. NA, Sbíрка map a plánů, inv. č. 1167.

⁴⁹⁶ Přibenice

⁴⁹⁷ Struhaře

⁴⁹⁸ tj. hrabě Julius Albrecht Libštejnský z Kolovrat

⁴⁹⁹ František Arnošt Wallis, majitel statku Ležky (+1702)

⁵⁰⁰ Lubenec

17.

R[espondeo] nullam Ecclesiam, nullum altare esse consecratum, sed in singulis super altare portatile celebrari.

18.

R[espondeo] singulas ecclesias et capellas habere coemiteria muris circumcincta.

19.

R[espondeo] in Spitzberg esse tres campanas. Major ponderat 18 centenaria, aliae duae sunt mediocres. In Lubens duas esse, mediocrem unam parvam alteram. In Przibens duas parvas. Ad S[anc]tum Bartholomaeum unam parvam, et in Strahars duas parvas.

20.

R[espondeo] tantum Chissae in suburbio esse unicum pauperrimum, nam nullos proventus habet, et aliquando a duabus, aliquando a tribus seniculis inhabitatur, alias nihil.

21.

R[espondeo] nullas esse [pias confraternitates.]

22.

[jen torzo otázky, chybí cca 3-4 řádky]

[f. 29v]

24.

R[espondeo] hic nulla fieri legata pia ecclesiis.

25.

R[espondeo] nullam esse imaginem miraculosam.

26.

R[espondeo] quod annue ex Chiss fiat processio in Festo S[anc]ti Laurentii in Lubentz; in Strahars vero in festo Omnium Sanctorum, et Rogationibus, primaria tamen habetur hic Chissae in festo Corporis Christi.

27.

R[espondeo] nullas inveniri indulgentias.

28.

R[espondeo] Chissae in agris parochialibus unius hubae seminari diversa grana per hyemem et aestatem ad 60 circiter modios vulgo strich, ex quibus secundum fertilitatem annorum fructus percipiunt.

In Lubens autem in agris parochialibus unius hubae tertia ex parte tantum cultis seminantur 20 modii, ex quibus etiam secundum fertilitatem annorum accipitur. Decimae videntur sum l[itte]ra C, n[umer]o [prim]o, de aliis fructibus et pecoribus nihil.

29.

R[espondeo] nihil extare, quo doceatur reditus fuisse aliquando majores.

30.

R[espondeo] de occupatis [fundis mihi] non constare.

31.

[*jen torzo otázky, chybí 3-4 řádky*]

[f. 30r]

32.

R[espondeo] nullam reperiri ecclesiam omnino desertam.

33.

R[espondeo] consequenter quod cum nullae sint desertae ecclesiae, etiam nullos esse reditus, et qui illos colligat esse neminem, et fundum nullum.

34.

R[espondeo] ecclesiam Spitzbergensem non habere particularem domum parochialem, sed conuentum ad ictum bombardae ab ecclesia parochiali distare. In Lubens vero esse prope ecclesiam parochialem domum.

35.

R[espondeo] Chissae et in Lubens esse scholas, et ibidem juventutem instrui.

36.

R[espondeo] ludimagistrum ab Il[lustrissi]mo D[omi]no Patrono⁵⁰¹ et parcho constitui.

37.

R[espondeo] nullos esse st[abi]les [reditus quam pro schola] tam ludi[magist]ro.

38.

[*jen torzo otázky, chybí cca 3-4 řádky*]

[f. 30v]

40.

R[espondeo] praeter aedituos esse nullos extraordinarios ministros, est in Spitzberg unicus, qui ab Il[lustrissi]mo D[omi]no⁵⁰² persolvitur.

41.

---

⁵⁰¹ Julius Albrecht Libštejnský z Kolovrat

⁵⁰² dtto

R[espondeo] non constare, nisi de famulo uno Il[lustrissi]mi D[omi]ni Comitis nostri,
et de altero⁵⁰³ Il[lustrissi]mi D[omi]ni⁵⁰⁴ in Letzka.⁵⁰⁵

42.

R[espondeo] de <talibus> similibus et publicis nihil hic sciri.^m

Haec ita apud nos inveniri, et fideliter positas esse responsio[nes].

Chissae 18. Decembris 1676. Testor

Fr. Daniel a S[ancto] Bertholdo

Prior Carm[elitarum] et parochus ibid[em]

[f. 31r]

[f. 31v]

[f. 32r]^a

L[itterra] A.

Capitalia pecuniae ecclesiae parochialis Chyssensis B[eatissimae]			
V[irginis] in Spitzberg.			
Chyss:	ss.	kl. gr.	d.
Joannes Grau	6	1	2
Wenceslaus Nester	6	56	
Daniel Greil	8	48	
Wenceslaus Kuschka	8		
Joannes Krauppner sine censu	3		
Adamus Häder	6	36	2
Matthaeus Glick sine censu	14	28	5
Domus Vizethumiana sine censu	11	24	
Joannes Fridrich	4		
Joannes Prcop		30	1
Melchior Fügl dicitur frui Ill[ustrissi]mus D[omi]nus Comes	6	48	
Wenceslaus Kuschka sine censu	15	42	6
Bona Inculta, ex quibus nihil percipitur, nec spes percipiendi aliquid:			
Simon Milcka	2	48	
Joannes Spirlick	5	18	
Georgius Pfau	16	54	
Ex pago Prodowiz:			
Andreas Warabcka	1	20	1
Joannes Schafferhans	4	42	
Bona inculta, ex quibus nihil percipitur, et exigua spes aliquid			

⁵⁰³ Patně zahradník Tobias Grall, ZS XI, s. 259.

⁵⁰⁴ baron František Arnošt z Wallisu

⁵⁰⁵ Ležky

percipiendi:			
Georgius Nestera	1	17	
Ambrosius Katka	2	25	
Matthias Handel	1	32	1
Ex pago Padstiebel:			
Adamus Track	1	[...]	[...]
Joannes Track	[...]	[...]	[...]
Georgius Track	[...]	[...]	[...]

[f. 32v]

	ss	kl. gr.	d.
Ex oppido Libenz:			
Henricus Zeschky	8		
Ex pago Libkowiz:			
Fridericus Binder	2	16	
Ex pago Radatin:			
Martinus Zeits	12	49	1
Ex pago Walckowa:			
Joannes Hennepach	1	30	
Ex pago Poritschen:			
Adamus Pöschka	11	5	1
Ex pago Sichoriz:			
Joannes Sandner	9	20	
Ex Mockera pago:			
Georgius Zernoch	7	58	
Adamus Zernoch	5		
Ex pago Sahars:			
Wenceslaus Prusch		44	5
Summa capitalis ecclesiae in Spitz[berg]:	222	11	3

Spectat quoque ad parochiam in Spitzberg [medi]um jugerum (vulgo ein halbes dag[werk][...]oldts) quod colit Illustriss[imus] D[ominus] Comes.

[f. 33r]

Vaccae spectantes ad parochiam in Spizberg:	
Ex civitate Chysseni:	
1	Elias Hilbert
1	Joannes Procop
1	Domus Vizethumiana
1	David Mörschel
1	Vitus Zanckel, modo Ill[ustriss]mus D[omi]nus Comes
1	Christina Füglin, jam Ill[ustriss]mus D[ominus] Comes
1	Joannes Sichera
1	Samuel Hanauer
1	Georgius Franciscus Deschermann
1	Matthaeus Wowesny bonum incultu[m]
Ex pago Prodowiz:	
1	Wenceslaus Hiedera
1	Thomas Mastny

1	Johannes Zwitschka
1	Simon Präger
1	Joannes Nöster bonum incultu[m]
1	Paulus Hondel bonum incultu[m]
	Ex pago Padstiebel:
1	Adamus Track
1	Thomas Krall
	Ex pago Grazin: ⁵⁰⁶
1	Georgius Sandner

[dle následujícího součtu chybí dvě krávy]

[f. 33v]

	Ex pago Würz:
1	Jacob Tomascheck
1	Thomas Wabra
	Ex pago Poritschen:
2	Georgius Trägner
	Ex pago Sichoriz:
1	Joannes Sandner
1	Georgius Hennepach
	Ex pago Wickowiz:
1	Matthaeus Tauber
	Ex pago Nehorsodiz: ⁵⁰⁷
1	Anna Leinhardin
	Summa vaccarum spectantium ad parochiam Chyssen[sem]: 29.

[f. 34r]

L[ittera] A, n[umerus] 2

Capitalia pecuniae ecclesiae hospitalis in Chyss ad S[anctum] Bartholomaeum:			
	ss.	k. g.	d.
Chyss:			
Joannes Grau	9	33	
Thomas Hasmann	1	41	
Tobias Wähl, modo Ill[ustrissi]mus Comes	14		
Domus Ziegleriana, modo Ill[ustrissi]mus D[ominus] Comes	17	23	
Anna Poschkin	8	8	
Wenceslaus Miller	2	17	1
Wenceslaus Nöster	2		
Joannes Reiner	5	2	2
Joannes Grau	1		
Joannes Krauppner	10		
Thomas Hosmann	2	40	
Stephanus Klein	3		

⁵⁰⁶ Kračín

⁵⁰⁷ Nahořečice

Joannes Schick	7	52	
Joannes Sichora	9		
Melchior Fugel, bonum incultum			
Matthaeus Schwowothowa bonum incultu[m]	3		
Ex pago Prodowiz:			
Andreas Warabcka	2	32	
Christophorus Poreiter	4	12	
Thomas Mastny	1	16	
Joannes Zwitschcka	2	24	
Simon Präger	2	24	
Jacobus Mastny	5	57	
Georgius Telick, incultum	5		
Georgius Nestera, incultum	2		
Matthaeus Handel, incultum	5		
Hammer Barthel, incultum	2		
Jacobus Heda, cujus bonum et praedium nemo ex toto pago scit	3		
Ex pago Mo[c]k[era]:			
[.....]	[...]	[...]	[...]

[chybí asi 3-4 řádky]

[f. 34v]

	ss	kl. gr.	d.
Ex pago Sichoriz:			
Laurentius Tauber	7	42	
Joannes Sandner	9	6	1
Ex pago Lub:			
Joannes Zapp	9	11	6
Ex pago Padstiebel:			
Georgius Track	15	33	
Michaël Mölcher	5		
Ex pago Lescka:			
Joannes Paul	2	57	
Summa capitalis S[ancti] Batholo[maci]:	208	37	2

Vaccae spectantes ad ecclesiam S[ancti] Bartholomaei:	
Chyss:	
1	Wenceslaus Kuschka
	Ex Prodowiz:
1	Andreas Warabcka
1	Christophorus Pereiter
2	Georgius Nestera, bonum incultum
1	[Georg]ius [Telic]k[?] bonum incultum
[..]	[.....]ha[...] Handel bonum incultum
	[Summa vaccarum Sancti Bar]tholomaei – 6.

[.....]m juge[rum][.....]

[chybí asi 2-3 řádky]

[f. 35r]

L[ittera] B.

Capitalia ecclesiae S[ancti] Laurentii parochialis in Libenz:	ss.	k. gr.	d.
Libenz:			
Paulus Böhmb	8		
Wenceslaus Czescky	7	5	
Matthaeus Gaellmann	1	20	
Georgius Rappel	15	44	
Jacobus Masney	18		
Idem	6	25	2
Susanna Pflügin	4	40	
Petrus Tauber	1	11	
David Haylwagen	6	18	
Matthaeus Ermisch	5		
Ex pago Przibenz:			
Joannes Wuslau	4		
Capitalia sine censu:			
Lubenz:			
Georgius Randa	15		
Bonum Swikycum, quod modo possidet Ill[ustrissi]ma D[omina]			
Comitissa de Werzewe. ⁵⁰⁸	18	24	4
Michaël Böhm	14	16	4
Praedium Jonuskanum, quod modo Ill[ustrissi]ma praememorata			
D[omi]na Comitissa possidet	29		
Georgius Wbra	5		
Joannes Weis	9		
Matthaeus Gollmann	6	54	
Daß brüderische gutt, qu[od] jam possidet Illustrissima D[omi]na			
Comitissa ⁵⁰⁹ in Lybkowiz ⁵¹⁰	18	[...]	[...]

[nejisté, zda něco chybí]

[f. 35v]

	ss.	kl. gr.	d.
Joannes Sandner	2		
Caspar Fürst, et ex praedio Pruhelliano	19	19	1
Matthaeus Wabra	2	30	
Adamus Türschmidt	4	30	
Summa capitalis	226	23	6

NB	Vaccae spectantes ad S[anctum] Laurentiu[m] in Lubenz:
----	--

⁵⁰⁸ hraběnka Marie Alžběta Vršovcová, roz. Lažanská na Lubenci;⁵⁰⁹ hraběnka Zbyňka Kateřina z Valdštejna, roz. z Kolovrat⁵¹⁰ Libkovice

1	Susanna Pflügin modo Ill[ustrissi]ma D[omi]na Comitissa de Werzewez ⁵¹¹
1	Casparus Poruckh
1	Matthaeus Gallmann
1	Henricus Czesky
1	Michaël Böhmb
1	Jacob Czesky
1	Georgius Randta
	Summa 8 vaccae

[f.36r]

[f.36v]

[f. 37r]

[f. 37v]

[f. 38r]

L[ittera] C.

Decimae spectantes ad parochum Chyssensem:	str.	vr.	m.
Civitas Chyssensis dat in siligine	23	1	3
Oppidum Libenz dat in siligine	20		2
in avena	20		2
Pagus Prodowiz dat in siligine	28	3	2
Pagus Badstiebel dat in siligine	3	3	
Debent rustici in Badstiebel quinquè diebus tempore messis grana demetere gratis, sicut et de duobus pratis primarium et secundarium foenum â nostris demessum invertere, et suis equis et curru ad villam nostram invehere. 20 clafftra lignorum ad nostrum conventum vehere.			
Ad festum S[ancti] Georgii quilibet eorum 10 ova dare. Item in pecuniis quilibet 17 kr. 3 d. in festo S[ancti] Georgii, sicut et in festo S[ancti] Galli in gallinis, quilibet Casei Pentecostales danutr tot, quot sunt vaccae, vel pro uno 3 kr.			
Pagus Zdiar dat in siligine	4	2	
in avena	4	2	
Pagus Wickowiz dat in siligine	2	1	
in avena	2	1	
Pagus Sichoriz dat in siligine tantu[m]	4	1	
Pagus Poritschen dat in siligine tantu[m]	3		
Duo hi pagi debent insuper dare de grano hyemali duodecimum mandelionem.			
Pagus Wurz dat in siligine	3	1	2
Pagus Lub dat in siligine	3	3	
Rusticus quidam ex hoc pago debet pro festo S[ancti] Georgii dare			

⁵¹¹ Marie Alžběta Vršovcová, roz. Lažanská na Lubenci

24 kr. et pro festo S[ancti] Galli 24 kr.			
Pagus Mockra dat in siligine	9		
Sunt tres circiter villae in praedicto pago, quae ab Ill[ustrissi]mo D[omi]no Comite Steinbach ⁵¹² in Walsch ⁵¹³ coluntur, de quibus decimas nunquam dedit.			
[Pagus W]alchow dat in siligine	9	3	
[.....]in siligine	4		2
[.....] avena	4		2
[.....]in [sili]gine	4	3	
[.....]	4		[...]
[.....]	3	[...]	[...]

[f. 38v]

L[ittera] D, n[umero] [prim]o

Inventarium sacristiae in Spizberg.

Mappae 3.

Casula alba ex serico cum velo 1.

Casula nigra 1.

Albae cum humeralibus 2.

Candelabra ex stanno paria 4.

Calix ex argento deauratus 1.

Togae coeruleae pro administra[tio]ne pueroru[m] 3.

Vasculum ex stanno pro aquâ benedictâ 1.

Ampullae cum scutella ex stanno par 1.

Portatile 1.

Plura quidem sunt paramenta, sed spect[ant] ad Illustrissimum D[omi]num Comitem.⁵¹⁴

[f. 39r]

L[ittera] D, n[umero] [secund]o

Inventarium ecclesiae parochialis S[ancti] Laurentii in Libenz.

Calix argenteus ab intùs deauratus cum patena argentea.

⁵¹² hrabě Jaroslav Arnošt Kager ze Štampachu (+10. 3. 1694). SOA Plzeň, Sbíрка matrik západních Čech, sign. Valeč 01, fol. 19r (úmrtní zápis).

⁵¹³ Valeč

⁵¹⁴ Jaroslav Albrecht Libštejnský z Kolovrat

2 planetae cum pertinentiis.
 1 nigra casula sine manipulo.
 1 corporale.
 2 bursae.
 1 portatile.
 3 albae cum pertinentiis.
 2 superpellicea.
 3 antipendia.
 5 mappae.
 3 albae cum pertinentiis.
 7 vela.
 6 manutergia.
 6 pulvinaria.
 2 togulae statuae S[ancti] Laurentii.
 2 vela ad eandem statuam.
 2 vela pro communicantibus.
 7 candelabra stannea.
 2 candelabra lignea.
 2 vascula aspensoria.
 4 urceoli cum patina.
 3 imagines crucifixi.
 1 Missale.
 1 Agenta.
 1 pixis stannea pro s[acris] liquoribus.
 2[?] vexilla parva flavea.
 [...]campanella pro sacr[.....]lari[.....]api[.....]cum
 [cca 3-4 řádky chybi]
[f. 39v]
 Littera D, n[umero] [terti]o

Inventarium capellae in Stràzharz:

1 tres planetas cum pertinentiis.
 8 mappae in universum.

7 manutergia.
1 alba cum pertinentiis.
2 corporalia.
1 superpelliceum.
2 urceoli.
1 schiphus stanneus.
4 candelabra lignea.
1 imago crucifixi.
2 campanellae in turricula.
Zwey saal holtz befindet sich auch.

Littera D, n[umero] quart[o]

Inventarium capellae in Přibenz:

Calix argenteus deauratus cum patena.
3 casulae cum pertinentiis.
1 alba cum pertinentiis.
3 mappae.
3 antipendia.
2 Missalia.
6 candelabra stannea.
2 paria urceolorum cum patinis.
1 schyphus stanneus pro communicantibus.
1 pixis stannea pro hostiis.
1 aspersorium cupreum st[.....] obductu[m]
1 [camp]anula pro missa [.....]
2[.....]ico[.....]
[cca 3-4 řádky chybí]
[f. 40r]°

Ego infra scriptus fidem facio, et certâ scientiâ scio, quod Illustrissimus D[omi]nus Jarislaus Ernestus Kager Comes de Stainbach,⁵¹⁵ Dominus in Waltsch⁵¹⁶ etc., habeat bona rustica in pago Mockrau, ex quibus olim parrocho decimae dabantur, et quidem ex bono vocato deß Wirthß, quod continet tres quartas unius hubae, in siligine annuè 1 strich 2 metz[en]. Ex bono vocato deß Zimmer Nickels, quod similiter continet tres quartas hubae, annuè in siligine 1 strich 2 metz[en]. Ex bono Nemez Kocka, ex una huba in siligine 1 strich 2 virthel. Ex bono Georgii Kaß, primi mariti senioris Zernochin, 1 huba in silig[ine] 1 strich 2 virthel.

Summa 5 strich 1 virthel.

Decimae suprapositae de his bonis dabantur parrocho â triginta sex, circiter, annis, et quia agri non erant culti, nihil fuit petitum, iam vero â duodecim annis agri cum colantur, decimae petitae fuère, sed non datae: restant ergo de tribus quartis:

De bono deß Wirths vocato, pro 12 annis – 13 strich 2 virthel.

De bono deß Zimmer Nickelß – 13 strich 2 virthel.

De bono deß Nemetz Kocka – 18 strich.

De Georgii Kaß, senioris Zernochin primi mariti – 18 strich.

Summa 63 strich.

Similiter debet ludimoderatori pro manipulis annuis pro 12 annis 11 mandeliones, 3 manipulos, et haec in conscientia praedictus Illustrissimus Comes de Stambach solvere est obligatus.

Similiter Illustrissima D[omi]na Comitissa Maria Elisabetha vidua de Werzsowetz, nata Lastanzkin etc.,⁵¹⁷ Domina in Lübenz,⁵¹⁸ possidet ibidem bonum dictum des Hardtenbergers, quod constat dedisse decimas, quae hodiè negantur.

[*pečet*] F. Daniel a S. Bertholdo

[Prior] Carm[elitarum et parochus] Chissae

[f. 40v]

⁵¹⁵ Jaroslav Arnošt hr. ze Štampachu (+10. 3. 1694)

⁵¹⁶ Valeč

⁵¹⁷ hraběnka Marie Alžběta Vršovcová, roz. Lažanská na Lubenci

⁵¹⁸ Lubenec

5. CÍTOLIBY

[f. 42r]

Citolib N. 5^p

[f. 42v]

[f. 43r]

[f.43v]

[f. 44r]

Responsoria ad rubricas, Celsi[ssi]mi Principis (Titulus) Archi-Episcopi Pragensis, à me
infra scripto data.

1.

Locus, in quo pro tempore tantùm administro, Cittolib⁵¹⁹ nominatur.

2.

Ecclesia Cittolibensis, quae jam defacto pro filiali tantùm habetur, olim autem (ut ex
relatis habeo) parochialis fuerat, est sub titulo Divi Jacobi Majoris, altare unum tantùm
habens.

3.

Beneficii Collatrix est Ill[ustrissi]ma D[omi]na Margaretha Blandina de Corona.⁵²⁰

4.

Non datur alia ecclesia, quae sit parochialis.

5.

Duae adhuc adjunctae sunt ecclesiae ad Cittolibensem, una in Clumczan,⁵²¹ sub titulo
Divi Clementis, altera in Brloch,⁵²² sub titulo D[ivi] Galli; utriusque ecclesiae Collatrix
Ill[ustrissi]ma D[omi]na de Corona. Distant hae duae ecclesiae à Citolibensi spatio unius
mediae horae.

6.

Ad Ecclesiam Cittolibensem est solus pagus Cittolib, in quo animae, quibus
sacramenta administrantur circiter – 220.

Ad Ecclesiam Clumczanensem pertinet pagus Clumczan, in quo animae circiter – 72 .

---

⁵¹⁹ Cítoliby

⁵²⁰ Markéta Blandina de la Cron, roz. Söldnerová ze Söldenhofen, dříve provdaná Schützová z Leopoldsheimu
(+ 1687). ROEDL, Bohumír. *Cítoliby*. Louny, 2003, s. 41-44.

⁵²¹ Chlumčany

⁵²² Brloh

Item pagus Pssan,⁵²³ in quo animae circiter – 106.

Item pagus Wiltz,⁵²⁴ in quo animae circiter – 50.

Ad ecclesiam Brlochensem pertinet pagus Brloch, in quo animae circiter – 80.

Item pagus Lisstian,⁵²⁵ in quo animae circiter – 120.

Item pagus Brodecz,⁵²⁶ in quo animae circiter – 52.

7.

Reditus ecclesiae Citolibensis pecuniarius alius non est, quam quod diebus dominicis et festivis sub concione ad sacculum venit.

In fundis habet unam partem agri, circiter p[r]o 3 aut 4 modiis. Item unam mediam hubnam, quae (uti ex relatis habeo) olim spectabat ad parochum. In pecoribus habet vaccas duas, oves octo.

Reditus ecclesiae Clumczanensis consistit in tribus partibus agrorum, pro 36 modiis. In pecoribus habet vaccarum partes 3, ovium partes 14.

Reditus ecclesiae Brlochensis consistit in agris pro 15 modiis. Item habet pratum unum circiter pro duobus curribus foeni rusticanis, plus duas alias partes [p]rati, quae v[is] circi]ter pro medio curru foeni. It[em][.....]datur un[...]

[chybí větší počet řádků]

[f. 44v]

9.

Rationem de acceptis et expensis datam dominio fuisse non dubito, jam autem ratio deposita non fuit ab annis circiter (ut audivi) 16 aut 18, et defacto adhuc exhibita non est.

10.

Reditus harum trium ecclesiarum tam quo ad fundos, quam etiam pecora elocantur. Ecclesiae Cittolibensis illa pars agri pro 3 aut 4 modiis annuè solvitur per 1 f. 30 xr., pro una vacca solvuntur 18 xr., annuè pro duabus 36 xr., pro una ove 3 xr., annuè pro octo 24 xr.

Ecclesiae Clumczanensis agri ante elocabantur, pro quibus annuè solvebatur per 11 f., pro vacca una 18 xr., pro ove 3 xr., jam vero pro hoc anno agris his ipsum utitur dominium, quali conditione me latet.

---

⁵²³ Blšany

⁵²⁴ Vlčí

⁵²⁵ Lišťany

⁵²⁶ Brodec

Ecclesiae Brlochensis agris ipsum etiam utitur dominium. Pratum majus elocatur, pro quo annuè solvitur per 1 f. 10 xr., pro duabus partibus minoribus pro una 21 xr., annuè pro ambabus 42 xr., pro lupuleto solvitur annuè 1 f. 10 xr.

11.

Curam fabricae ecclesiae habet Ill[ustrissi]ma Collatrix.⁵²⁷ Tuta defacto bona reperiuntur.

12.

De sacellis mihi nihil constat, excepta Ill[ustrissi]ma D[omi]na Przychowskyana,⁵²⁸ quae ut cubiculum, per modum sacelli habet,⁵²⁹ in quo etiam diebus ferialibus subinde, ab advenientibus diversis religiosis Sacrum solet celebrari.

13.

In Ecclesia Cittolibensi asservatur Venerabile, in loco decenti et tabernacul[o] tuto, in aliis non. Lampas ante illud ardere non solet, nisi diebus dominic[is] et festivis durantibus divinis, id provenire puto ob defectum ecclesiae medio[?]

14.

Clavim tabernaculi apud me porto. Hostiae consecratae singulis fermè mensibus renovantur.

15.

Penes ecclesiam Cittolibensem, uti et Clumczanensem, sacristia bene est munit[a] in ecclesia Brlochensi sacristia ruinam minatur, uti et ipsamet ecclesia sat miserè est provisa. Curam sacristiae immediatam habet ludi magis[ter] in ecclesia Citolibensi, ita ad hoc constitutum illum à Dominio inveni. Dependet tamen ab administratore.

16.

Ecclesia Cittolibensis quo ad paramenta necessaria pro cultu divino bene est provisa, uti in inventario apposito invenitur.

17.

Nulla ex his tribus ecclesiis est consecrata, neque ullum altare, sed in portatili celebratur.

18.

Penes omnes tres ecclesias contigua sunt cimiteria, et muris cincta.

19.

---

⁵²⁷ Markéta Blandina de la Cron

⁵²⁸ Magdalena Rosina Příchovská

⁵²⁹ na zámku v Blšanech

Ecclesia Cittolibensis habet 3 campanas: unam parvam, mediarem 1, et magnam 1.
E[cclesia] Clumczanensis 4, parvas 2, magnas 2.

Ecclesia [Brlochensis][.....]

20., 21., 22., 23.

[zřejmě souborná negativní odpověď]

[24.]

[.....]non[?] annotat[...]

[.....]est) à nul[...]

[chybí více řádků]

[f. 45r]

Inventarium ecclesiae Cittolibensis:

Ciborium pro asservando Venerabili – 1.

Calix – 1.

Casulae – 8, viridis coloris deest.

Mappae tenuiores pro altari – 2.

Superpellicium – 1 cum stola singulari.

Corporalia – 4.

Purificatoria – 4.

Cingula – 2.

Antipendia pro altari – 5.

Candelabra stannea magna – 4.

Amphorellae pro floribus stanneae – 2.

Ex aurichalco – 2.

Missale – 1.

Vela pro calicibus omnis coloris, qui pro pro[!] sacrificiis adhibetur.

Thuribulum cum navicula ex aurichalco – 1.

Ex eodem lampas – 1.

In ecclesia Clumczanensi:

Casulae – 2.

Alba – 1.

Antependium unum – 1.

Candelabra minora stannea – 2.

Quando D[.....]

C[i]ttol[.....]

[*chybí několik řádků*]

[f. 45v]

[f. 46r]

[27. – *konec odpovědi*]

fuerunt pro festo S[anctissi]mae Trinitatis, me autem existente nullae factae sunt, eò quod indulgentiae expirârint, et defacto adhuc nullae inveniuntur.

28.

De aliis redditibus ex decimis majoribus mihi non constat, quàm ex quâvis hubna de medio modio siliginis, et medio hordei ex una hubna. Ex pago autem Wiltz⁵³⁰ non datur plus, quam medius modius siliginis, medius hordei. Ex pago Lisstian⁵³¹ ab una hubna unus quadrans siliginis, unus avenae.

29.

De redditibus majoribus nihil defacto audivi.

30.

Parochiam olim fuisse in Cittolib ex relatis habeo, jam vero locum illum, in quo parochiam fuisse asserunt, unus occupat rusticorum, uti et illam mediam hubnam agrorum (de qua puncto [septi]mo), illam ab Ill[ustrissi]ma Collatrice⁵³² datam sibi habet.

31.

Registra proventuum harum ecclesiarum sub se habere dicitur Ill[ustrissi]mus D[omi]nus Baro de Schitz,⁵³³ quae defacto mihi communicata non fuerunt.

32., 33.

R[espondeo] nihli simile reperiri.

34.

Nulla defacto est domus parochialis, nec locus pro habitando in Cittolib; fuisse autem domum parochialem in puncto 30 posui.

35.

---

⁵³⁰ Vlčí

⁵³¹ Lišťany

⁵³² Markéta Blandina de la Cron

⁵³³ Arnošt Bohumír Schütz z Leopoldsheimu (*1640, + 25. 1. 1715). ROEDL, Bohumír. *Citoliby*, s. 42, 49.

Penes ecclesiam Cittolibensem schola est pro instruenda juventute.

36.

Ludi magistrum constitutum inveni, à quo constitutus sit me latet, puto tamen ab ipsamet Ill[ustrissi]ma Collatrice constitutum; an cum assensu antecessoris ignoro.

37.

De redditibus pro schola mihi nil constat. Ludi magister pro sua sustentatione habet unam partem agri pro 3 aut 4 modiis, reliquum ipsi ex arce⁵³⁴ datur, aliquid de parata pecunia, aliquid de frumento.

38.

Professionem fidei an fecerit, nil audivi, sed probabilius puto non fecisse.

39.

Schola defacto adhuc visitata non fuit, ob defectum juventutis, nam in hyeme pauci, in aestate ferme nullus frequentat.

40.

Si per ministros ecclesiae intelligantur aeditui, hi sunt penes ecclesiam Cittolibensem et Clumczanensem 4, penes Brlochensem 2. Ad hoc ab Ill[ustrissi]ma Collatrice constitutos inveni. Solutionem nullam habent.

41.

In Cittolib Lutheranus invenitur unus, qui ante aliquot septimanas ab Ill[ustrissi]ma D[omi]na pro organista susceptus est.⁵³⁵

In Brloch invenitur molitor⁵³⁶ cum uxore et prolibus, circiter 3 aut 4, et uno alterove socio.

In Lisstian Caupo Ill[ustrissi]mae D[ominae] de] Corona solus.

42.

Defacto adhuc de similibus [nil cons]tat.

[P. Alexius Schimel ordinis Eremitarum, Augustinianus]⁵³⁷

[f. 46v]

Cittolib [*regest*]

---

⁵³⁴ zámek v Cítolibeč

⁵³⁵ Joannes Ernestus Friz. ZS XI, s. 257.

⁵³⁶ Georgius Boch. ZS XI, s. 257.

⁵³⁷ ZS XI, s. 256.

6. DOLANY

[f. 47r]

N. 6^q

Rubricae, super quos moderni Vicarii Foranei teneantur exactam et accuratam Archiepiscopali Consistorio Pragensi mittere relationem in scriptis:

Quivis Vicarius Foraneus per tractum sibi commissum, convocabit quantocius omnes parochos curae suae concreditos, et nomine Suae Celsitudinis iis imponet, ut quivis illorum in scriptis deponat sibi Vicario exactam responsionem et relationem ad sequentia puncta, sive rubricas intra 14 dies â facta communicatione computandos.

1.

Resp:⁵³⁸ Locus in quo parochum ago, vocatur Dhela.⁵³⁹

2.

Patrona ecclesiae est S[ancta] Catharina Virgo et Martyr, sacella nulla sunt, altaria verò duo. B[ea]tiss[im]ae Virg[inis].

3.

Jus collaturae super Dhelensem parochiam habet Illustrissima Domina Comitissa de Varrensbach.⁵⁴⁰

4.

Praeter Dhelensem parochiam, adhuc alias duas ecclesias parochiales teneo, videlicet in Sobiesack⁵⁴¹ unam, sub collatura Perillustris ac Generosi D[omi]ni Caroli de Schmidbach,⁵⁴² alteram in Knöschiz⁵⁴³ sub collatura Serenissimae Marchionissae de Baden⁵⁴⁴ partim, partim sub collatura Perillustris ac Generosi D[omi]ni Caroli de Schmidbach.

Patroni ecclesiae in Sobiesack sunt S[anctus] Bartholomaeus Apostolus, et S[anctus] Martinus, in Knöschiz S[ancta] Catharina. Ecclesiae hae inter se distant: Dhelensis â Sobiesacensi medio, â Knöschizensi integro milliari.

---

⁵³⁸ Jelikož nenavazuje infinitivní vazbou, „resp.“ dále neopisují.

⁵³⁹ Dolany

⁵⁴⁰ Marie Sidonie z Varrensbachu, roz. Šliková, předtím provdaná Truchsesová z Waldburgu (+ 10. 9. 1691). MADĚRA, Ferdinand. *Heraldické a nápisové památky Chomutovska*, s. 147.

⁵⁴¹ Soběsuky

⁵⁴² Karel Schmid ze Schmidbachu

⁵⁴³ Kněžice

⁵⁴⁴ Markraběnka Marie Františka z Badenu, rozená hraběnka z Fürstenbergu (+1702). SEDLÁČEK August. *Hrady XIV*, s. 432.

5.

[*jen torzo otázky, chybí snad cca 4-5 řádků*]

[f. 47v]

[6. – *konec odpovědi*]

ad Knöschizensem quatuor: Knöschiz, Klitschin,⁵⁴⁵ Oblath,⁵⁴⁶ et Neprowiz.⁵⁴⁷

In Dhela animae, quibus sacramenta administrari possunt, sunt 55.

In Lammediz⁵⁴⁸ – 45.

In Watkawiz⁵⁴⁹ – 38.

In Kirwiz⁵⁵⁰ – 27.

In Poligk⁵⁵¹ – 85.

In Fünfhunden⁵⁵² – 137.

In Sobiesack – 66.

In Rostall⁵⁵³ – 30.

In Quan⁵⁵⁴ – 37.

In Przes⁵⁵⁵ – 69.

In Dronis⁵⁵⁶ – 63.

In Wickeldiz⁵⁵⁷ – 100.

In Kutterschina⁵⁵⁸ – 21.

In Negrantz⁵⁵⁹ – 45.

---

⁵⁴⁵ Kličín

⁵⁴⁶ Oploty

⁵⁴⁷ Neprobylice

⁵⁴⁸ Lomazice

⁵⁴⁹ Vadkovice

⁵⁵⁰ Malé Krhovice

⁵⁵¹ Poláky

⁵⁵² Pětipsy

⁵⁵³ Roztyly

⁵⁵⁴ Chbany

⁵⁵⁵ Přeskaky

⁵⁵⁶ Drahonice

⁵⁵⁷ Vikletice

⁵⁵⁸ Chudeřín

⁵⁵⁹ Nechanice

In Knöschiz – 92.

In Klitschin – 66.

In Neprowiz – 73.

In Oblath – 65.

Summa o[mn]ium – 1114.

7.

Quos redditus ecclesia Dhelensis et Knöschizensis habeant, et in qua re consistant, videre est in ratio[nibus] [qu]as hic an[n]ecto, de redit[ibus] verò ecclesiae

Sobiesacensis absol[utè][.....]t, cum libros ration[um][.....]et

[chybí snad cca 4 řádky]

[f. 48r]

9.

Reddunt rationes, in Dhelensi singulis annis, in aliis verò non, in praesentia parochi et officialium, ordinariè in loco, ubi morantur officiales Collatorum.

10.

Ecclesia Dhelensis et Sobiesacensis non habent Fundos, Knöschizensis verò agros habet quatuor modiorum circiter, ii sunt pro tertio manipulo ad beneplacitum Collatoris et parochi quibusdam rusticis elocati.

11.

Curam fabricae habent aeconomi ecclesiae.

12.

Praeter ecclesias parochiales invenitur sacellu[m] publicum S[anctae] Mariae Magdalенаe,⁵⁶⁰ deputati aeconomi illud conservant, divina inibi quater per annum administrantur, in Paschate videlicet, in festo S[ancti] Marci, in festo S[anctae] Mariae Magdalенаe, et in Dedicacione. Anniversaria, quae habetur fundatio,⁵⁶¹ nulla est, Domina temporalis, in quo situm est hoc sacellum, est Illustrissima D[omi]na Comitissa de Varrensbach.⁵⁶²

---

⁵⁶⁰ v Lomazicích

⁵⁶¹ interpunkce nejistá

⁵⁶² Marie Sidonie z Varrensbachu

De privatis sacellis mihi nil constat, nisi per haec et oratoria Dominorum in habitationibus suis intelligantur, simile invenitur in Wickeldiz⁵⁶³ apud Perillustrem Virginem Polyxenam de Schmidbach⁵⁶⁴ et solent f[r]equenter missas, et ordinariè per totum adventum Rorate ibi[.....]are[.....]Franciscani Cadanenses ad 14 [Auxiliores][.....]

[chybí několik řádků]

[f. 48v]

14.

Clavis tabernaculi est penes parochum, hostiae consecratae ultra 14 dies non asservantur.

15.

Est sacristia, commodè munita, curam immediatam habent aeconomi ecclesiae, cum consensu parochi ab officialibus constituti.

16.

Sequitur inventarium:

Ecclesia Dhelensis habet:

Baptisterium cum patina stannea munda.

Organum novum cum 4 registris.

Vexilla quinque variorum colorum.

Crucifixus sculptus minor.

Resurrectio Christi sculpta.

Vasculum mundum s[eu] pixis pro conservandis sacris liquoribus.

Portatile consecratum unum.

Calicem unum cum patena.

Ciborium unum.

Casulas quatuor: nigra[m] unam, caeteras varioru[m] coloru[m] pro diversitate festorum.

Apparamenta pro calice casulis conformia.

Candelabra ex stanno quatuor.

Albas duas.

Antipendia tria.

Missale unum, thuribulum unum, monstrantiam unam o[mn]ia ex auricalco.

---

⁵⁶³ Vikletice

⁵⁶⁴ Polyxena Eusebie Schmidbachová ze Schmidbachu (+ před 6. 5. 1680). SOA Litoměřice, Sbíрка matrik, sign. 149/2, f. 511v.

Agendam unam.

M[appas] majores et minores pro ornando competenter altari quinque.

[Sup]e[rpellicium?] unum

[chybí několik řádků]

[f. 49r]

Ecclesia Sobiesacensis habet:

Calicem unum cum patena.

Ciborium unum cum patena, videntur hoc ciborio calicis loco Hussitae usi fuisse.

Casulas quatuor pro diversitate temporis et festoru[m].

Albam unam.

Apparamenta pro calice casulis conformia.

Quatuor candelabra stannea.

Thuribulum unum.

Mappas majores duas et minores 3.

Antipendia tria, Missale unum, Agendam unam, superpelliciu[m] unum.

Organum praestans novem registoru[m] circiter, de novo restauratum.

Baptisterium cum patina stannea.

Vexilla quinque variorum colorum.

Pixis pro conservandis sacris liquoribus.

Portatile consecratum unum.

Campanulam pro missa.

Urceolorum par unum cum patina.

Ecclesia Knöschizensis habet:

Calicem unum cum patena,

Casulas duas, nigram unam et alteram rubram, tertia e[st] in fieri.

Albam unam.

Apparamenta pro calice casulis conformia.

Candelabra quatuor ex stanno.

Mappas pro altari duas et minores duas.

Antipendia duo.

Missale unum, portatile unu[m] consecratu[m], thuribulu[m] ex auricalco.

Monstrantiam ex auricalco unam.

Agendam unam.

Superpellicium unum.

Urceolorum par unum cum patina.

Vexilla [tria], majus [unu]m et duo minora.

Cam[panulam unam] cum[.....]

[.....]um[.....]

[*chybí několik řádků*]

[f. 49v]

18.

Habet quaevis ecclesia, etiam capella S[anctae] Mariae Magdalенаe, contiguum caemeterium et muris cinctum.

19.

Ecclesia Dhelensis habet quatuor campanas, majores duas, et duas minores. Ecclesia Sobiesacensis tres, unam sat magnam, minores duas. Ecclesia Knöschizensis habet tres, mediocres duas, et minorem unam.

20.

Hoc punctum me non tangit.

21.

Neque hoc punctum me attingit.

22.

Hoc punctum nihil ad me.

23.

Neque hoc me attingit.

24.

Notantur pia legata, q[uae] valde exigua sunt, et hucusque ego collegi, quidam et in subsidi[um so]lutionis p[ro] organo aliquo novo adhibui.⁵⁶⁵

25.

[*jen torzo otázky, chybí několik řádků*]

[f. 50r]

27.

Dantur indulgentiae in capella S[anctae] Mariae Magdalенаe, plenariae ad septennium in festo ejusd[em] praefatae Sanctae.

28.

---

⁵⁶⁵ nejisté

Ex Dhelensi parochia, hi redditus parochia obveniunt: ex decimis 52 modii antiquae mensurae, partim siliginis, partim hordei, ex agris 40 modii ad summum, et mixti frumenti, ex pratis nihil, ex pecoru[m] fructibus nihil.

Ex Sobiesacensi parochia, obveniunt sequentes: ex decimis 70 modii parvae mensurae et mixti frumenti, ex his septem modios siliginis porrigere debeo organistae singulis annis, ex agris hoc anno accepi t[antu]m novem modios siliginis, et praeterea nihil, ex pratis tres florenos, ex pecorum fructibus nihil.

Ex parochia Knöschizensi, obveniunt hi redditus: ex decimis 56 floreni, ex agris hoc anno accepi 17 modios, ex pratis tres florenos, ex pecoru[m] fructibus nihil.

29.

De hoc mihi non constat.

30.

Pars fluvii Egrensis⁵⁶⁶ spectabat antecedenter ad parochiam, ut â fidedignis mihi relatum est, haec pars fluvii ante 16 annos circiter abalienata est, per Christophorum Ering, officialem quondam in Poligk,⁵⁶⁷ et data in censum subditis, modus^r recuperandi hanc aquam non occurrit, nisi ArchiEpiscopale Venerabile Consist[orium] hanc rem urserit.

3[1].

[*jen torzo otázky, chybí několik řádků*]

[f. 50v]

ideo quia in praefata capella⁵⁶⁸ est propria sepultura, et parochus singulis annis quater divina in ea celebrare debet, et si census deponeret, qui quovis anno numerum quatuor sexagenarum vix excedunt, pro laboribus et molestiis aliis fieri nonnunq[uam] solitis, maximè in festo S[anctae] Mariae Magdalenaepropter indulgentias plenarias, nil absolutè haberet parochus, submissè igitur petitur â Venerabili Archi-Episcopali Consistorio, ut sicut caeteri parochi et antecessores mei ab hoc onere liberi fuerant, ita me quoque immunem reddere dignetur.

32.

Hoc punctu[m] nil ad me.

33.

Neque hoc.

34.

---

⁵⁶⁶ Ohře

⁵⁶⁷ Poláky

⁵⁶⁸ v Lomazicích

Knöschizensis ecclesia non habet domum parochialem, caeterae habent, sed valde exiguas domos, distant ab Ecclesia ad summum 30 passus.

35.

Est in quavis residentia schola, [se]d exigua valde, et in notabili paucitate iuventus comparet instruenda, maximè tempore aestivo.

36.

Ludimagiste[r est] â[.....][con]sensu [pa]rochi.

[37.]

[*jen torzo otázky, chybí několik řádků*]

[f. 51r]

Administratores sunt aeconomi ecclesiae, et reddunt rationes singulis annis, ut videre est in registris.

38.

Ludimagistri curae meae nunc commissi, omnes suscepti sunt ante adventum meum, examinavi illos, an professionem fidei fecerint, et responderunt quod non, cum hoc ab illis non fuerit postulatum.

39.

Cum sit raritas iuventutis instruenda, ut insinuatum puncto 38., praetermittitur frequentior visitatio scholae.

40.

Non inveniuntur alii ministri.

41.

Nulli inveniuntur acatholici.

42.

Neque similes inveniuntur.

Ita testor subscriptus

[*pečet'*] Mgr. Christ[ianus] Heintzmann

[*chybí několik řádků se začátkem Morikova komentáře*]

[f. 51v]

aut solvat, quid facturus sit defacto expectatur. D[omi]na Thruksessiana,⁵⁶⁹ quae secundum libros etiam pecuniam satis magnam capellae huic debet, moneri deberet, ne res veniret in

---

⁵⁶⁹ Marie Sidonie z Varrensbachu, roz. Šliková, předtím manželka Otto Antonína Truchsese z Waldburgu, hraběte z Friedbergu (nebo její dcera z tohoto manželství Marie Juliana?). MADĚRA, Ferdinand. *Heraldické a nápisové památky*, s. 147.

oblivione[m]; quantum enim intelligo, negat Ill[ustrissi]ma D[omi]na accepisse, officiales demort[ui] sunt, ad quem habebit capella suum regressum, si D[omi]na Comitissa negaverit & non solverit, patietur capella damnum, quia haeredes officialis defuncti non sunt solvendo.

Morik

[f. 52r]

[f. 52v]

[f. 53r]

Dehlauer kirchen raydung, so gehalten worden von S[anc]t[i] Martiny A[nn]o 1674 bieß wieder S[anc]t[i] Martini A[nn]o 1675 auff ein jahr:

Einnahmb geldt:	ss.	gr.	d.
Bey geschlossener raydung 1674 ist zueverrechnen verblieben	1509	54	4
Alß:			
Capital	148	28	4
Altversessene zinß	8	19	2
An fristen geldern	1060	4	
Waß die kirchen vätter an zinßen von 1666 biß 74 einbringen sollen	23	8	
Item an erbgeldern von 1666 biß 74	182	14	
Vor die kirchen kühe	5	33	4
Bahr geldt beym kirchen vättern	82	7	1
=	1509	54	4
Neuer empfang:			
Von 148 ss. 28 gr. 4 d. die gehörigen zinßen von jeden schockh 4 gr., betragt so hiemit in empfang	9	52	
Item von 30 ss.en, so dem Christoff Schmidt geliehen word[en] auf ein halbes jahr, die gehörigen zinß	1		
Vor 6 kirchen kühe, kombt hiemit pro empfang, von jeder 30 xr., f[aci]t 3 f. od[er]	2	34	2
Waß dießes jahr uber in Gottes säckl erbetten worden: 19 f. 59 xr. 3 d., zue schocken gerechnet	17	8	1
Sum[m]a neuier empfa[n]g	30	34	3
Summa neuer empfang besambt verbliebenen rests:	1540	29	

[Ausgabe]

[několik řádků chybí]

[f. 53v]

	ss.	gr.	d.
Vermög der kirchen vätter eingebenen verzeichnus zur hey[ligen] meßcommunion und Johannes Trunck vor wein ausgeben 4 f. 59 xr. 3 d.	4	16	5
Vor wachs unndt inß leth-lichter, worunter den H[errn] Pater ein wachsstockh gebrauch nach vor 45 xr., in allen außgeben 2 f. 57 xr.	2	31	5

Den rauchfang kehler von auszuesaubern der rauch fang in der pfarr und schuel 13 xr. od[er]			11	1
Den glaßer vor die fenster in der pfarr zuebessern 20 xr od[er]			17	1
Den schlosser zu Caden ⁵⁷⁰ vor einer haften in die kirchthür ein zuehauen	6 xr.	16 xr. od[er]	13	5
Vor d[as] schloß in der kirchen anzuerichten	6 xr.			
Item vor dem schlissel	4 xr.			
Von der kirchen wesch zuewaschen vor d[as] ganze jahr 1 f.			51	3
Vor weyrauch, wie auch vor creutzl an Corpus Christi, ist in allen ausgeben 45 xr. od[er]			38	4
Vor spickh zum glocken 4 xr.			3	3
Den schuelmeister vor dießes jahr sein solarium 4 f. 40 xr.		4		
Kombt auch hiemit in außgab alß die einbrechen den tieb dem kelch sambt pateen gestohlen auch säckl gelddt mit davon bracht vermög der kirchen vätter auf Ihr gutes gewissen aussag 4 f. 4 xr. 1 d. f[aci]t		3	29	2[?]
Dem Herrn Geist[lichen] zue Cad[en] bey den 14 Hey[ligen] vor die hostien 36 xr. od[er]			30	6[?]
Vor d[as] hey[lige] öhl sambt bothenlohn 1 f. 39 xr. od[er]		1	24	?
Den Mathes Haan von der pfarr mauer zuemachen			30	?
Vor 1 ¼ ehlen klare leinwath sambt schnirlen 20 xr. od[er]			17	?
Dem Herrn Pfarrer vor die mahlzeith an Hey[ligem] Fronleichnambs tag	3 f.	6 f. 44 xr.	5	46
Item vor ein ½ vr. bier sambt schrottgeldt	3 f. 44 xr.			
Vor 3 gemeine bredt 10 xr. 3 d. od[er]			9	
Vor 1 ss. bredtnagl 7 xr. od[er]			6	?
V[or][...][kirch]en vätter[...][ja?][.....]zehrung neüe[.....] [.....]		3		

[několik rádků chybí]

[f. 54r]

	ss.	gr.	d.
Bey der kirchen rechnung ist vor essen unndt trinken außgeben word[en] in allen 5 f., weilen nun die kirchen Lamediz hierzue die helfft geben thuet, komb derowegen hier in außgab 2 f. 30 xr. oder	2	8	2
Von dießer rechnung zuemachen	2	15	
Summa ausgab	33	16	1
Außgab von empfang gezogen, verbleibt künfftig zueverrechnen:	1507	12	6
Alß:			
An capital	148	28	4
Item so Christoff Schmidt dießes jahr geliehen worden	30		
Alt versessenene zinß	6	43	2
An fristen geldern	1031	43	3
Waß die kirchenvätter an zinßen von 1666 biß 75 einbringen sollen	16	12	

⁵⁷⁰ Kadaň

Item an erbgeldern von a[nn]o 1666 bis 75	170	14	
Vor die kirchen kühe sollen die kirchen vätter einbringen	5	34	2
Bahrgeldt beym kirchen vättern	98	17	2
	=	1507	12 6
Folget der verweiß:			
An capital:			
Georg Franckh	28		
Christoff Beyer oder Mathes Möschl	16		
Michl Bauer	19	20	
Martin Göttl	24		
Mathes Richter	12		
H[err] Davit Heintzman	17	8	4
Hanß Müller	32		
Christoff S[chmi]dt	30		
	=	[178]	[2]8 [4]
[An ver]sessene zinß:			

[chybí několik řádků]

[f. 54v]

An friesten geldern:	ss.	gr.	d.
Georg Franckh	44		
Mathes Mocker	124	3	3
Eva Schwambergerin	628		
Christoff Schmidt	22		
Mathes Klitsch	33	40	
Christian Fischer	53		
Elisabetha Möschlin	28		
Martin Mertten stadt Georg Millerin	76		
Mathes od[er] Georg Herr zue Preßediz ⁵⁷¹	23		
	=	1031	43 3
Die kirchen vätter haben an zinßen von 1666 biß 69 einzuebringen:			
Christoff Beyer	6	24	
A[nn]o 1670 et 71:			
Christoff Beyer	2	8	
A[nn]o 1672:			
Christoff Beyer	1	4	
A[nn]o 1673:			
Christoff Beyer	1	4	
A[nn]o 1674:			
Christoff Beyer	1	4	
A[nn]o 1675:			
Christoff Beyer	1	4	
Michl Bauer	1	16	
H[err] Davit Heinzman	1	8	
Christoff Schmidt	1		
	=	4	28
An f[ri]sten geldern haben die kirchen [vätt]er vors 1666[einbringen]			

⁵⁷¹ Přezetice

sollen:			
[.....]	40	26	
[.....]	6	30	

[chybí několik řádků]

[f. 55r]

Von 1667 biß 69:	ss.	gr.	d.
Christian Fischer	5		
A[nn]o 1670 und 71:			
Mathes Klitsch	3		
A[nn]o 1672:			
Andreas Göllerts wittib	57	18	
A[nn]o 1673:			
Christoff Schmidt	3		
Georg Franckh	10		
Christian Fischer	5		
Elisabetha Mösclin	7		
=	25		
A[nn]o 1674:			
Georg Franckh	10		
Eva Schwambergerin	10		
Christoff Schmidt	3		
Hanß Walz	1		
=	24		
A[nn]o 1675:			
Christoff Schmidt	3		
Martin Mertten	6		
=	9		
Wegen der kirchen kühe sollen die kirchen vätter einbringen A[nn]o 1666:			
Bartl Reinelt	1	17	1
Biß A[nn]o 1671:			
Mathes Haan		51	3
A[nn]o 1672:			
Lorentz Richter		25	5
A[nn]o 1673:			
Lorentz Richter		51	3
Mathes [Haan]		25	5
=	[1]	[16]	[8]

[chybí několik řádků]

[f. 55v]

	ss.	gr.	d.
Symon Bergl		25	5
Georg Mertten		25	5
H[err] Pater zue Dehla		25	5
= ⁵⁷²	1	42	6

⁵⁷² Součet neodpovídá, neboť chybí začátek.

Bahres geldt bey dem kirchen vättern besambt H[errn] Paters Heinrich Fabers	98	17	4
Alß:			
Bey dem kirchen vättern	85	17	2
H[err] Pater Heinrich Faber ⁵⁷³	13		
=	98	17	2
Dieße 98 ss. 17 gr. 2 d. seindt schuldig zue verantworten Martin Richters Seel[ig] erben, worzue Georg Franckh restiret 6 f.	31	51	1
H[err] Pater Heinrich Faber Seel[ig]	13		
Die izigen kirchenvätter alß Georg Franckh, Hanß Müller vnd Lorentz Richter	53	26	1
=	98	17	2
Summa dießes verweißes	1507	12	6

[f. 56r]

[f. 56v]

Dehlauer kirchen raydung, so gehalten worden von S[anc]t[i] Martini 1674 biß wieder S[anc]t[i] Martiny 1675 auff ein jahr.^s

[f. 57r]

Lameditzer kirchen raydung, so gehalten worden von S[anc]t[i] Martiny A[nn]o 1674 bieß wieder S[anc]ti Martini 1675 auff ein jahr:

Einnahmb geldt:	ss.	gr.	d.
Bey beschlossener raydung 1674 ist zue verrechnen blieben	5724	19	3 ½
Alß:			
An capital	877		
An friesten geldern	3501	44	6 ½
Item waß von capital so nit können verzinst werden zue friesten geschlagen	327		
Versessene zinß von capital von 1666 bieß 74	231	16	3
Wie auch waß die kirchen vätter von 1666 bis 74 an erbgeldern einbringen sollen	197	42	
H[err] Pfarrer weegen der kirchenfelder restiret	44	33	
Gnädige Herrschafft restiret in zweyen posten	265	42	6
Bahres geldt bey dem kirchen vättern	279	20	2
=	5724	19	3 ½
Neüer empfang:			
Von 877 ss. capital kombt der zinß von jede[m] schockh 4 gr., hiemit in empfang	58	28	
Den 22. Julii an fest S[anc]t[ae] Mariae Magdaleneae in Gottes säckl			

⁵⁷³ Georg Franciscus Fabricius, farář v Dolanech a Soběsukách okolo r. 1664 (*1621Crostwitz/Chróscicy u Budyšína), roku 1671 už tam farářem nebyl. NA, APA I, sign. D 143/2, kart. 2689. ZS XI, s. 298.

erbetten worden		52	2 ½
Kombt auch in empfang vor die kirchenfelder, so biß hero Ihr Wohl			
Ehrw[ürdiger] H[err] Pfarrer genoßen vors instehende jahr	4	57	
S[umm]a neußer empfang:	64	17	2 ½
Summarum neußer empfang besambt [.....]	[...]	[...]	[...]

[*snad nic nechybi*]

[f. 57v]

Hierauff folgen die außgaben:	ss.	gr.	d.
Vor wein an fest S[anc]t[ae] Mariae Magdalenaе		8	4
Dem schulmeiser seine solarium vor d[as] 1675te	2		
Den zweyen kirchen vättern ihre gebierende zehrungs steuer	2		
Dem schlosser von zue zuerichten der kirchenladen, welche von ein brechung der tieb in Dehlauer kirchen verterbt worden		12	
Bey gehaltenen kirchen rechnung ist in allen an essen unndt trincken ausgeben und verzehret word[en] 5 f., weiln nun die helffte, alß 2 f. 30 xr. die kirch[en] Dehla bezahlt, kombt hier in ausgab 2 f. 30 xr. od[er]	2	8	4
Von dießer kirchen raydung zuemachen wirdt bezahlt	3	15	
Suma außgab:	9	44	1
Außgab von empfang enzogen verbleibt künftig zue verrechnen:	5778	52	4 ½
Alß:			
An capital	669		
An fristen geldern	3408	44	6
Item waß von capital, so nit können verzinzt werd[en] zue Fristen geschlagen	326		
Versessene zinß von capital von 1666 bieß 75	243	48	
Wie auch waß die kirchenvätter von 1666 bieß 75 an versessenenen erbgeldern einbringen sollen	169		
H[err] Pfarrer restiret weg[en] der kirchenfelder	49	30	
Gnädige Herrschafft soll restiren in zweyen posten	265	42	6[?]
Bahres geldt bey dem kirchen vättern	647	6	5[?]
=	5778	52	4
Alß an capital:			
S[.....]	15		
[.....]	25		

[*zřejmě chybí několik řádků*]

[f. 58r]

	ss.	gr.	d.
H[err] Johann Steigl	80		
H[err] Gottfriedt Kobalsky	40		
Bartl Franckh	15		
Mathes Müller	15		
Hanß Schuster	60		
Michl Hemb und Mathes Heintz	50		
Andreas Gaßauer	20		

Andreas Göllert	30		
Christoff Schmidt	13		
H[err] Marcus Rieglsperger	30		
H[err] Gabriel Wittich	40		
Christoff Wagner	9		
Christoff Kreißl	3		
H[err] Davit Heinzman	40		
Georg Dittrich	25		
Georg Herr	17		
Georg Schuldeß	4		
Martin Göttl	20		
Daniel Herr	15		
	= 669		
An fristen geldern:			
Bartl Biegerts wittib	6	48	
Mathes Mocker anstadt Christoff Meigßners	436		
Eva Schwambergerin	72		
Christoff Leipman	119		
Hanß Heintzman	34		
Thomas Dittrich	49		
Mathes Klitsch	301		
Hanß Schuster	472		
Jacob Mocker	97		
Christoff Schmidt	25	42	
Item Christoff Schmidt so e[r] vor sich schuldig	80		
B[.....]Bach[.....]	26	9	
[.....]	[.]1	15[?]	

[chybí několik řádků]

[f. 58v]

	ss.	gr.	d.
Hanß Michales wittib	487		
Lorentz Seifferth	116	34	3 ½
Martin Öttl	169	52	
Georg Millers wittib	29		
Michl Fichtner	10		
Hanß Fischer	76	40	
Daniel Herr	228	56	2
Christoff Beyer	127		
Christoff Miller	84	3	2
Hanß Malz	179	52	2
Jacob Ulrich	28	58	3
Hanß Mertten	28	50	1 ½
Zachariais Ficker	74		
	= 3408	44	6
Mehr waß 1671 an capital und versessenen zinßen, welche nicht weider verzinsset werden können, alß:			
H[err] Johann Rößler	139	40	

Hanß Dintzer	134		
Christoff Leipman	45	20	
Adam Schmidt	7		
	= 326		
Versessene zinß biß A[nn]o 1666:			
H[err] Adam Wenisch	49	24	3
Von A[nn]o 1667 biß 69:			
Samuel Mertten	3		
H[err] Johann Steigl	16		
H[err] Adam Wenisch	20		
Christoff Müller	3	36	
Michl Ficker	6		
	= 48	36	
Vor daß 1670 und 71te:			
Sa[muel] Mertten	2		
[.....]	1	20	
[.....]	13	20	
[.....]	[..]	40	

[chybí několik řádků]

[f. 59r]

	ss.	gr.	d.
H[err] Gottfriedt Kobalsky	5	20	
Mathes Haan	2		
Christoff Müller	2	24	
Michl Ficker	4		
Christoff Wagner		36	
	= 41	40	
Vors A[nn]o 1672:			
H[err] Adam Wenisch	6	40	
H[err] Johann Steigl	5	20	
H[err] Gottfriedt Kobalsky	2	40	
Christoff Müller	1	12	
Michl Ficker	2		
Christoff Wagner		36	
	= 18	28	
Vors A[nn]o 1673te:			
Samuel Mertten	1		
H[err] Adam Wenisch	6	40	
H[err] Johann Steigl	5	20	
H[err] Gottfriedt Kobalsky	2	40	
Bartl Franckh	1		
Hanß Schuster	4		
Mathes Haan	1		
Christoff Müller	1	12	
Christoff Wagner		36	
	= 23	28	
A[nn]o 1674:			
Samuel Mertten	1		

Martin Öttls wittib		40	
H[err] Adam Wenisch	6	40	
H[err] Johann Steigl	5	20	
H[err] Gottfriedt Kobalsky	2	40	
Bar[tl] Franckh	1		
[Hanß] Schuste[r]	4		
[Mathes] Ha[an]	[1]		

[chybí několik řádků]

[f. 59v]

	ss.	gr.	d.
Christoff Müller	1	12	
Daniel Herr	1		
Christoff Wagner		36	
	= 25	8	
Vor daß A[nno] 1675te:			
Samuel Mertten	1		
Martin Öttls wittib		40	
H[err] Adam Wenisch	6	40	
H[err] Johann Steigl	5	20	
H[err] Gottfriedt Kobalsky	2	40	
Bartl Franckh	1		
Hanß Schuster	4		
Andreas Gaßauer	3		
Christoff Müller	1	12	
Christoff Schmidt		52	
H[err] Marcus Rieglsperger	2		
Christoff Wagner		36	
H[err] Davit Heintzman	2	40	
Georg Dittrich	1	40	
Georg Herr	1	8	
Georg Schuldes		16	
Mathes Göttl	1	20	
Daniel Herr	1		
	= 37	4	
Versessene erbgelder haben die kirchen vätter einzubringen vors A[nn]o 1666:			
Margaretha Bachin	2		
Adam Müller	3 ss.		
Hanß Müller	5 ss.	8	
Martin Öttls wittib	4		
	= 14		
Vors 1667te, 68 und 69te:			
[.....]		12	
[.....]		6	
	= [18]		

[chybí několik řádků]

[f. 60r]

A[nn]o 1672te:		ss.	gr.	d.
0				
A[nn]o 1673:				
Andreas Göllert		20		
Christoff Schmidt		2		
Mathes Möschl		6		
=		28		
A[nn]o 1674te:				
Andreas Göllert		40		
Christoff Schmidt		2		
=		42		
Vors A[nn]o 1675te:				
Hanß Heintzman		4		
Hanß Schuster		10		
Christoff Schmidt		2		
Jacob Mocker		25		
Lorentz Seifert		6		
Hanß Fischer		6		
Hanß Malz		4		
Zacharias Ficker		6		
=		63		
H[err] Pater wegen der Kirchenfelder		49	30	
Gnädige Herrschafft soll restiren, so sie vermög kirchen buchs 1656 in verwahrung genoh[men]	214 ss. 17 gr. 1 d.			
Item so der Ambtman Georg Adolwerth Holling vor Gnädige Herrschafft vermög eines von Ihm gegebenen scheins ins Ambt genohme[n] 60 f. od[er]	51 ss. 25 gr. 5 d.	265	20	6
Bey dem kirchen vättern bleibt zueverrechnen		647	6	3
Summa dießes verweißes:		5778	52	4 ½

[f. 60v]

Lameditzer kirchen raydung, so gehalten worden von S[anc]t[i] Martini 1674 bieß wieder S[anc]t[i] Martiny A[nn]o 1675 auff ein jahr.^t

[*regist předešlého*]

[f. 61r]

Knöschitzer kirchen raydung, so gehalten worden den 13. Januarii A[nn]o 1675 auff vier jahr:

Einnahmb geldt:	ss.	gr.	d.
Vermög der den 29. Januarii A[nn]o 1671 gehaltenen kirchen rechnung ist ann bahren geld und restanden hinter denen kirch[en] vättern zueverrechnen blieben	749	46	3 ½

Neue einnahm[b]:			
Bitt oder säckl geldt:			
In denen verfloßenen jahren von 1671 biß 1675 innhalt der kirchen vätter register ist in dießen 4 jahren an bitt od[er] säckl geldt einkommen	41	43	6
Zünß capital entrichtet:			
Martin Weinling zue Neprobitz hat 1671 entrichtet	6		
Item Mathes Ratschin allda auch 1661 ⁵⁷⁴	3		
Zünß von denen uf zinß stehenden capitalen:			
Die nach gehendt zuersehen ist von denen uff zinß stehendten capitalen an 4 jährigen zinß gefallen unndt ein kommen	250	38	
Item von denen apate außgeliehenen geld[er], so nach zue keinen capital geschlag[en] ist zinß ein komme[n]	10	32	
Kühe zinß:			
Von 10 lebendig[en] und 24 todten kühen, von jed[er] lebendigen jährlich 10 gr. und von einer todten 2 gr., beträgt der zinß vor 4 jahr	90	52	
=	[...]	[.]2	[..]

[nejisté, zda něco chybí]

[f. 61v]

Einnahmb geldt:	ss.	gr.	d.
Vor getreidt:			
Den 11. Aprili 1672 vor 7 str. 1 vr. 1 3/8 mez[en] gerste, daß str. per 48 kr., thuet	5	4	2
Den 16. Aprili 1674 vor 9 str. 2 vr. korn à 1 f. 3 xr	8	29	4
Verehrte geldter:			
Von dem Herrn Adam Schmidt ⁵⁷⁵ zue Neprobiz ⁵⁷⁶ See[lig] ist dem Gottes hauß ein pferdt vortestiret word[en], welches pferdt durch 4 unpartheyische richter geschäzet unndt dem Georg Schmidt alß erben des guths pro 15 f. 1669 verkaufft, so betragt	12	51	3
Item haben Georg Schmidt und Andreas Dinnes zue Oplath besagten Herrn Adam Schmidt ein perd[sic] auf dem Carolsbader ⁵⁷⁷ weeg zue todt getriebe[n], welches er ingleichen dießer kirchen verehret und sollen sie dafür bezahlen 10 f., betragt	8	34	2
Straff gelder:			
Den 27. Septembris 1671 ist durch Ihr Ehrwü[rdigen] Herrn Pater Georg			

⁵⁷⁴ Snad 1671, což by bylo i logičtější.

⁵⁷⁵ Adam Schmidt, bývalý kornet (* cca 1613, + před 9. 3. 1669). SOA Litoměřice, Sbíрка matrik, sign L70/1, s. 133.

⁵⁷⁶ Neprobylice

⁵⁷⁷ Karlovy Vary

Frieschman ⁵⁷⁸ ein fuhrmann auß Meissen, ⁵⁷⁹ welcher zue verbothener zeit gefahren, gestrafft pro	1	17	1
Vor strohe:			
Vor 3 mandel gerst strohe, so verkaufft		38	4
Lat[us]:	36	55	2
Summa aller geldt einnahmb			
thuet:	1108	27	5 ¼

[f. 62r]

Außgab:	ss.	gr.	d.
Ihr Ehrw[ürdiger] H[err] P[ater] Wolffgang Wilhelmb Kapeller ⁵⁸⁰ Pfarrer zue Flöhen ⁵⁸¹ See[lig] hat von der kirchen erborget 3 f., vor welche der schuelmeister Andreas Nicolai cavirt, weiln aber besagter Herr Pfarrer todtes verblichen und nichts hinterlaßen, daß solche schuldt könte bezahlt werden, alß seindt solche 3 f. auf gueth befünd[en] des H[err]en Geist[lichen] allhier in außgab verschrieben word[en]	2	34	2
Vermög der kirchenvätter eingegebener verzeichnus ist in dießen 4 jahren der kirchen zum besten aus geben unndt angewendet word[en]	60	48	2
Der Maria Manin zue Quan ⁵⁸² seindt 30 ss. umb den dritten pfennig oberkaufft so nach gehend des Adam Mockers hauß zue Quon zue denen ohne zinß stehend[en] capitaln verschrieben wirdt und ist dafür bezahlt	10		
Allhier werden in außgab gesetzt die jenig[en] zinß, so die kirchen vätter vermög Ihres außweiß zettels nit einbring[en] können und werd[en] wie nach gehendt zuersehen zum alt versessenen zünßen geschrieben	636	58	3
Item werden wie nach gehendt zuersehen zum zinß capital verschrieben	12	42	1
Summa f[aci]t	723	3	1
Von der einnahmb abgezogen verbleiben in Rest:	385	24	1 ¼
Nemblich:			
An undterschiedlichen restanten vermög den kirchen vätter außweiß zetdl	360	55	1
An bahren geldt soll sein	24	29	3 ¼
[Fa]cit:	385	24	4 ¼

[f. 62v]

⁵⁷⁸ Georgius Adalbertus Frieschmann, farář v Žaboklikách, do roku 1672 spravoval i Kněžice. ZS XI, s. 272.

⁵⁷⁹ Míšeň (Meissen)

⁵⁸⁰ farář v Blšanech po 1668, HKP, s. 295. ZS XI, s. 255.

⁵⁸¹ Blšany

⁵⁸² Chbany

Außständige capital geldter vermög gericht bücher ohne zinß: Knöschitz:	Verbliebener			Darauff			Verbleibet		
	rest:			endrichtet:			ferner:		
	ss.	gr.	d.	ss.	gr.	d.	ss.	gr.	d.
Hans Möglich	5						5		
Aberhamb Pischel	10						10		
Maria Rein Korinn	3	30					3	30	
Georg Ziehner	1						1		
Paul Schmidt soll weg[en] des Janauschen und Georg Meders zahlen	15						15		
Martin Pischner zue Mohr ⁵⁸³ des gleich[en]	15						15		
Summa f[aci]t:	49	30					49	30	
Auff zinß stehende capitalien vorig[er] rechnung verblieben und wirdt jährlich von jeden schockh 4 gr. gezünbet:				Capital			Hiervor 4 jährig[er] zinß		
Dorff Knöschitz:									
Hanß Möglich 1671 zueverzinßen				11	17	1	2	56	
Thomas Knab				43			11	28	
Nickl Mayer jezo Mathes Eberl				77	10		20	32	
Von 1671 zueverzinßen				1	25			16	
Martin Schmidt				14	6	3	3	44	
Paul Schmidt				20			5	20	
Item er wegen Christopf Kochs				2	50			40	
Item [er] wegen Thomas Tupschen				7	17		1	52	
Auff dem mayerhoff Knöschitz				19	15	5	5	4	
P[.....]K[n]öschitz [...]				5	45		1	28	
				=	202	5	9	53	20

[f. 63r]

Dorff Oplath: ⁵⁸⁴	Capital			Hiervon 4		
	ss.	gr.	d.	ss.	gr.	d.
Die Obrigkeith daselbst weg[en] Bohußlau Gilffen und Georg Peyers guth	224	32	4	59	52	
Geörg Meltzer weg[en] eines von Gn[ädig]er Obrigkeith dargelassenen virtl felde	43			11	28	
Georg Trinckl deßgleichen vor 1 vr. felde von der Oberkeith ubernomen	50			13	20	
Mathes od[er] Andreas Schmidt	30			8		
A[nn]o 1660 angenommen	3	6	4		48	
Georg Schmidt	23	19		6	8	
Paul Eberth erborgtes jezo Andreas Schmidt	2				32	
Georg Moißes erborgtes jezo Andreas Stöhr	26			6	56	
Neprowitz ⁵⁸⁵ unter der Obrigkeit nach Oplath gehörig:						

⁵⁸³ Mory

⁵⁸⁴ Oploty

⁵⁸⁵ Neprobylice

Wazlaw Schmidt jezo Martin Lang	93	52		24	56	
Paul Tillich	99	52		26	32	
Martin Weinling wegen Gregor Arnolts	12			1	36	
Hanß Langers erben	12			3	12	
Peter Kraupner worvor Zacharias Wirsan bürg wordten seindt alle beede gestorben unndt ist keine verlaßenschafft nach ihnen geblieben capital – 38 ss. 37 gr.						
Mathes Ratschin	3	27			6	
Martin Eberl	4	51		1	12	
Peter Holzinger	17	25		4	32	
Georg Schraunzer ist 4 ss. verblieben weilen aber keine verlassenschafft vorhandent alß ist hiavor ni[cht]s zue gewartte[n]						
=	648	13	8	169	10	]

[f. 63v]

Klitschin:	Capital:			Hiervon 4 jährig[er] zinß:		
	ss.	gr.	d.	ss.	gr.	d.
Mathes Moißes	43	55		11	36	
Jacob Janausch	8	12		2	8	
Hanß Peitner	12	4		3	12	
Hanß Pips und Georg Körner zuegleich[en] theil	40	12		10	40	
Mathes Weihl	2				32	
=	196 ⁵⁸⁶	23		28	8	
Summa aller auff zinß außstehenden capitalien sambt denen davon fallenden 4 jährigen zinß thuet:						
Capitah[lien]:	953	54	3			
4 jähriger zinß:	250	38				
Sum[m]a:	1204	32	3			
Außgab hiervon:						
Eß befindet sich d[as] 1661 Martin Weinling von Nprobiz auf d[as] zinß capital entrichtet				6		
Deß gleichen hat Mathes Ratschin 1661 endtrichtet				3		
				f[aci]t:	9	
Verbleibet noch:				944	54	3

[f. 64r]

Alt versessene geldt zunßen:	An alten zinßen resto verblieben:			Hierauff abgeführt:			Verbleiben ferner rest:		
	ss.	gr.	d.	ss.	gr.	d.	ss.	gr.	d.
Dorff Knöschitz:									
Thomas Knab	65	22	5						
Bieß 1670 rest	28	40							

⁵⁸⁶ správně 106

Adam Reißig	4								
Bieß 1670	2	30							
Nickl Mayer	135	4							
Bieß 1670	51	20							
Martin Schmidt	84	14	3						
Bieß 1670	9	20							
Paul Schmidt	32	18	6						
Bieß A[nn]o 1670	19	40							
Item er weg[en] Christoff Kochs	1	31	3						
Mehr er weg[en] Thomas Tupschen	10	59							
Auff dem mayerhoff Knöschiz	38	20							
Bieß 1670	12	40							
Die gemein Knöschiz	9								
Bieß 1670	3	40							
Auff dem wirthshauß	29								
Georg Ziehner biß 1670	1	30							
Dorff Oblath:									
Die Obrigkeith daselbst weg[en] Bohußlau									
Gilffen und Georg Beyers gueth	565	28							
Bieß 1670	149	40							
Georg Mölz[er] von der gn[ädigen] Oberkeith									
ubernommenen vr. feldts	25	48							
Biß 1670	28	40							
Georg Trinckl weg[en] 1 vr. ubernommene[n]									
feldts	13								
Bieß 1[670]	33	20							
	[Latus	1405	5	7	]				

[f. 64v]

	An alten			Darauff			Verblieben		
	zinßen resto			abgeführt:			ferner:		
	verblieben:								
	ss.	gr.	d.	ss.	gr.	d.	ss.	gr.	d.
Mathes Schmidt	18	51	3						
Georg Schmidt	16	12							
Biß 1670 restiren sie	38								
Deß Janausch Müller und Georg Metters erben	30			30 werd[en] wie vorgehend zuersehen zum capital ohne zinß geschlag[en].					
Paul Eberle biß 1670	1	20							
Georg Moißes erborgtes	8	40							
Bieß 1670 rest	15	40							
Daß Ambt Sobiesankh ⁵⁸⁷ biß 1670 restirt		16							
Neprobitz unter der Obrigkeith nach Oplath									

⁵⁸⁷ Soběsuky

gehörig:									
Wazlaw Schmidt jezo Martin Lang	160	59	4						
Biß 1670 rest	62	20							
Gregor Arnolt jezo Paul Tillich	163	3							
Item er	6	21							
Mehr er	15	12							
Bieß 1670 rest	66	20							
Martin Weinling weg[en] Gregor Arnolts	1	14							
Bieß 1670	2								
Hanß Langers erben	15	12							
Bieß 1670	8								
Adam Langer	6	3	3						
Bieß A[nno] 1670		3	3						
Martin Eberl bieß 1670	3								
Peter Holzinger bieß 1670	6	20							
Latus:	237	37							

[f. 65r]

Neun Obrist Contrerasen underthanen:	An alten zünßen resto verblieben:			Darauff abgeführt:			Verbleiben ferner:		
	ss.	gr.	d.	ss.	gr.	d.	ss.	gr.	d.
Auf des H[er]rn Contrerasen ⁵⁸⁸ hoff	7	41	4						
Auf des H[er]rn Fendrichs Balthaßar Kramers	11	18							
Mathes Ratschin	3	54	6						
Martin Eberl	6	57	3						
Peter Holzing[er]	30	20							
Georg Schraunzer ist 4 ss. verblieben, weil[en] aber keine verlassenschaft vorhanden[n], alß ist hiervon nichts zuegewarten.									
Martin Kraut	3	36							
Elisabetha Marckertin		18	1						
Dorff Mohr:									
Adam Gebhardt wegen des Hans Schneidters von Oplath	9								
Klitschin:									
Mathes Moißes	82	19							
Bieß A[nno] 1670	29								
Jacob Janausch	23	54							
Bieß A[nno] 1670	5	20							

⁵⁸⁸ František Inigo de Contreras. BURIÁNKOVÁ, Michaela. *Systémy právních poradců hraběte Ferdinanda Johanna Verduga (1653-1672) a hraběte Františka Karla Swéerts-Sporcka (1739-1742)*. Diplomová práce, Pardubice 2013.

Hanß Peitner	16	18							
Bieß A[nn]o 1670	8								
Latus: [	237	56	4	]					

[f. 65v]

	Alten resto verblieben:			Darauff entrichtet:			Verbleien ferner:		
	ss.	gr.	d.	ss.	gr.	d.	ss.	gr.	d.
Hanß Pips und Georg Körner zue gleich[en] theil	54	59	3						
Bieß 1670	26	40							
Mathes Wiehl	3	8	2						
Bieß 1670	1	20							
Hanß Möschl		54							
Martin Möschl	1	50							
Kühe zinß bieß 1670:									
Knöschitz:									
Hanß Möglich	1	40							
Adam Reißich	1	40							
Martin Schmidt	1	40							
Thomas Knab		20							
Daniel Piesdorff	1	40							
Mayerhoff Knöschiz	2	20							
Oplath:									
Die Obrigkeith daselbst	5								
Paul Tillich	1	40							
Neprobitz:									
Herrn Contrerasen mayerhoff	2								
Mathes Partel	2								
Mathes Panert		20							
Elisabetha Marckartin		20							
Klitschin:									
Mathes M[oiß]es	1								
Jacob Jan[ausch]	1								
H[an]ß [Peitner]	1								
[.....]		20							

[chybí několik řádků]

[f. 66r]

Dorff:	Kirchen kühe befinden sich:	Stuckh:
	Lebendige, so von jeder jährlich 10 gr. gezünbet wird:	
Knöschitz:	Hanß Möglich	1
	Adam Reißig	1
	Martin Schmidt	1
	Daniel Piesdorff	1
	Auf dem mayerhoff	1
Oplath:	Die Obrigkeüth daselbst	2
Neprobitz:	Nach Oblath gehorig Paul Dillich	1

	Herrn Contrerasen mayerhoff	1
	H[err] Fendrich Balthasar Kramer	1
	Summa enim:	10 st.
	Todte kühe. so von jeder jährlich 2 gr. gezinbet wirdt:	
Knöschitz:	Uf dem mayerhoff	2
	Thomas Knab	1
Oplath:	Die Obrigkeith daselbst	5
Neprobitz:	H[errn] Contrerasen gehörig uff dem mayerhoff	1
	H[err] Balthaßar Kramer	1
	Mathes Panert	1
	Elisabetha Marckertin	1
Klitschin:	Mathes Moißes	3
	Jacob Janausch	5
	Hanß Möschel	3
	Martin Möschl	1
	Summa:	24 st.

[f. 66v]

Geströhe:			str.	vr.	m.
ss.	gr.	Einnahmb korn:			
11	12	Seindt voriger rechnung in geströhe pro resto verbliebe[n], daraus ist ertröschen word[en]	7	2	3 ½
1	12	A[nn]o 1671 auff dem kirchen feldt an dritten mandtel erbauet getroschen	2		2 ¼
11	1	A[nn]o 1673 uff dem kirchen feldt erbauet			
		Summa f[aci]t:	9	3	1 ¾
		Außgab:			
		Laudt vorgehende geldt einnahmb ist jedes strich per 1 f. 3 xr. verkauft	9	2	
		Summa per se			
		Verbleiben die kirchen vätter zue verrechnen – 1 vr. 1 ¾ mez[en]			
		Einnahmb gerstn:			
		Voriger rechnung verbliebe keinne inn rest.			
		Neüe einnahmb:			
7	6	A[nn]o 1670 erbauet unnd getroschen	7	1	1 ¾
		Summa persse[!]			
		Außgab:			
		L[a]udt vorgehende geldt einnahmb ist jedes strich per [.]8 kr. verkauft	7	1	1 ¾
		Summa per se			

[f. 67r]

Außstendige getraidt rest:		str.	vr.	m.
Korn:				
Auß dem mayerhoff Knöschiz seiter Herr Decurirs ⁵⁸⁹ regirt		3		

Andreas Vogelgesang zue Nprobiz		1	1
Georg Lang zue Oplath		1	1
Weylandt Herr Pater Georg Braun ⁵⁹⁰ zue Schäß, ⁵⁹¹ so die kirch Knöschitz mit dem Gottes dinst versehen	7		
Summa:	10	2	2
Waitzen:			
Georg Schmidt zue Oplath		2	
Summa persse			
Gersten:			
Siemon Eylenstein zue Mohr		2	
Auff dem wirthshauß zue Nprobiz, so jezo Jacob Eberle possedirt von Mathes Eyßenkolben herrührendt	12	2	
Summa enim:	13		
Kirchenfelder gehören zue dießen Gottes hauß:			
Ein Stuckh nach 3 ¼ strich Präger maaß.			
Ein Stuckh nach 3 vr.			
Ein Stuckh nach 1 xx[?]			
Zue der daselbstigen pfarr gehörige felder:			
Zwey virtel huben, ungefehrt gefallen darauff fünff unndt virtzig schäffel.			
Ein stuckh wießfleckl, darauff jährlichen ein fuerer heu undt ein fuerer grumeth gebauet wirdt.			

[f. 67v]

[f. 68r]

[f. 68v]

Knöschitzer kirchen rechnung, so gehalten worden den 13. Januarii A[nn]o 1675 auff vier
jahr:

[*regist předešlého*]

⁵⁸⁹ Bud' František de Couriers (+ 1633), nebo jeho syn Emanuel František. Honys, Vít, Hrubý, Petr. Šlechtické sepulkrální památky Lounska, s. 102-103.

⁵⁹⁰ Georgius Braun, někdejší farář v Pšově (+ 11. 2. 1654). BBDR, Braun, Georgius OCr, ?-1654, <http://reholnici.hiu.cas.cz/katalog/1.dll?hal~1000138717> (autor:) (přístup 23. 4. 2017)

⁵⁹¹ Pšov

7. BLŠANY

[f. 69r]

N. 7^u

Consignatio super rubricas, super quas quivis parochus tenetur exactam et acuratam
Archiepiscopali Consistorio Pragensi mittere relationem.

1.

Nomen loci, in quo parochum ago, vocatur Flehaviium.⁵⁹²

2.

Nomen seu patronum habet ecclesia haec S[anctum] Michaellem Archan[gelum,] in
hac ecclesia inveniuntur tria altaria.

3.

Patronus seu Collator beneficii est Serenissima Marchionissa de Baden.⁵⁹³

4.

Unam adhuc parochialem ecclesiam administro pro uno anno, Lethau⁵⁹⁴ nomine, et
haec ecclesia habet Patronam B[eatissimam] V[irginem] Visitantem; in praedicta ecclesia sunt
tria altaria. Collator hujus beneficii est (tit.) Comes Ladislaus Sekerka de Wersovetz,⁵⁹⁵ et
distat â residentia parochiali uno quadrante milliariis.

5.

Una filialis Mohr,⁵⁹⁶ Patronam habet haec ecclesia B[eatissimam] V[irginem]
Nascentem, et habet altaria tria, distat â parochiali residentia uno milliari. Collatrix est (tit.)
Serenissima Marchionissa de Baden.

6.

Flehaviium:

Residentia parochialis est solum oppidum cum aliquibus adjunctis domunculis,
Stachel⁵⁹⁷ vocatur. Hic inveniuntur personae, quibus sacramenta administrari solent – 246.

7.[= 6.]

---

⁵⁹² Blšany

⁵⁹³ Markraběnka Marie Františka z Badenu, rozená hraběnka z Fürstenbergu (+1702). SEDLÁČEK, August. *Hrady XIV*, s. 432.

⁵⁹⁴ Letov

⁵⁹⁵ Ladislav Přibík hr. Vršovec Sekerka ze Sedčic. OSN 22, s. 809. Jméno Přibík v NA, APA I, sign. C 90, kart. 875, Sekerkův list z 23. 12. 1676 (present. 28. 12.), kterým si stěžuje na manželku.

⁵⁹⁶ Mory

⁵⁹⁷ Stachov

Lethau:

Haec parochialis ecclesia habet solum pagum, inveniuntur animae, quibus sacramenta administrari solent – 94.

8.[= 6.]

Mohr:

Filialis haec habet solum pagum, inveniuntur animae – 115.

9.[= 7., 8., 9.]

Reditus habet ecclesia parochialis: fundos stabiles, nimirum agros, ubi po[ssun]t seminari circite[r] 7 modii, pecunias ad census, sicut et vaccas, istos redditus administrant aeditui, pecunia asservatur in ecclesia, administratores constituit scriba loci absente parcho, ità etiam invenitur in altera parochia Lethau et filiali Mohr; isti administratores ecclesiae non singulis annis reddunt rationes de acceptis, quando autem petitur ratio, tunc fit in arce,⁵⁹⁸ etiam absente parcho, in parochiali Lethau semper adest parochus.]

[f. 69v]

Parochialis ecclesia habet dono unum rusticum⁵⁹⁹ à pie defuncta Serenissima Marchionissa de Baden,⁶⁰⁰ ecclesia singulis annis ab illo accipit 14 f.

10.

Fundi ecclesiarum n[on] solent elocari.

11.

Fabricae ecclesiae habent curam Collatores.

12.

Invenitur in fundo penès Flehaviium publicum sacellum S[ancti] Wenceslai,⁶⁰¹ curam illius habet Serenissima Marchionissa de Baden, non quidem ex stabili fundatione.

13.

In parochiali ecclesia asservatur Venerabile super altare in tabernaculo, lampas ante illud non ardet, alias in nulla ecclesia solet asservari.

14.

Clavim tabernaculi habet parochus, et solent hostiae consecratae ad summum uno mense asservari.

⁵⁹⁸ Blšanský zámek zřejmě stál v areálu dvora SV od Blšan.

⁵⁹⁹ Ve vsi Saběnice na Mostecku, poddaný se jmenoval Pátek, srv. blšanskou farní kroniku. SOKA Louny, e. č. 1, inv. č. 20, f. 20r.

⁶⁰⁰ Sylvie Kateřina z Badenu, rozená Caretto-Millesimo, poprvé provdaná Černínová z Chudenic (1606-1664)

⁶⁰¹ Kostelík sv. Václava stál severně od Blšan v místech zaniklé vsi Nevechovice. BOHÁČ, Zdeněk. *Topografický slovník k církevním dějinám předhusitských Čech, Pražský archidiakonát*. Praha, 2001, s. 135-136.

15.

Penes quamvis ecclesiam invenitur sacristia munda, et illius curam habent editui, illos constituit scriba, aliquantùm dependent à parochio.

16.

Quaevis ecclesia necessariis paramentis ad usum cultus divini est instructa, uti videre est ex adjunctis.

17.

In praedictis ecclesiis nullum est altare consecratum, sed celebratur super portatili.

18.

Quaevis ecclesia habet contiguum caemeterium et muris cinctum, sed extra oppidum Flehaviense, ubi solent sepeliri homines, sat miserè cinctum est.

19.

Apud ecclesiam parochialem inveniuntur tres campanae: magna, mediocris, parva, ita etiam in altera parochiali Lethau, filiali autem Mohr inveniuntur duae: magna, mediocris.

20.

Xenodochium Flehavii invenitur, n[on] aluntur pauperes in illo [ob summam pa]upertatem, ad illud spectabat unus ager [trium modiorum, quem] jam colit eccl[esia.]

21.

[Piae confraternitates non inveniuntur.]

22.

Neque in parochialibus, nec in filiali, nec sacello invenitur fundatio.

23.

Ideo non possunt perfici.]

[f. 70r]

24.

Pium legatum sub me nullum factum adeoque nec notatum.

25.

Imagines miraculosae n[on] inveniuntur in ecclesiis, sed apud sacellum S[ancti] Wenceslai fiunt miracula, claudi sanantur, et similes infirmi.^v Solet autem major esse concursus in ipso festo.

26.

Tantum ad praedictum sacellum solet fieri processio in ipso festo à circum jacentibus parochis.

27.

Inveniuntur in Flehensi ecclesia et praedicto sacello indulgentiae plenariae ad septem annos, Româ.

28.

Reditus fixos parochus habet in resitentia[!] parochiali:

Ex oppido Flehen modios siliginis 10, avenae 10. Stachel 2 virteliones siliginis, tantum avenae. Jugera agrorum sunt 1 ½. Ex pratis parochialibus primi faeni unum pastrum, secundi medium.

In filiali Mohr 16 modios siliginis, 16 hordei, 1 jugum agrorum, palustrum primi faeni, secundi medium, pro qualibet vacca rusticana 3 xr.

In parochiali Lethau decimae sunt 15 modii siliginis, 15 avenae. Collator autem cupit denegare parocho 4 modios. Unum jugum agrorum, plastrum faeni, secundi medium, pro qualibet vacca rusticana 3 xr. Comites⁶⁰² aliàs dederunt m[ihi],⁶⁰³ jam denegant.

29.

Ante hac mihi n[on] constat, quod fuerint reditus majores.

30.

Fundi parochialis ecclesiae n[on] sunt â laicis occupati, in filiali Mohr cum consensu parochi rust[ici]s elocantur pro tertio manipulo. In parochiali Lethau ipse parochus colit.

31.

Inventaria redituum ad ecclesias et parochum spectantium inveniuntur.

32.[= 32., 33.]

Ecclesiae desertae n[on] inveniuntur.

33.[= 34.]

In parochiali Flehensi invenitur domus aedificata penes ecclesiam, decens habet cubiculum pro aesta[te], in hyeme autem inter familiam habitare cogitur; in parochiali Letha[u] est domus deserta, in filiali Mohr aliquid stat.

34.[= 35.]

In qu[avis] ecclesia invenitur schola pro instruenda juventute.

35.[= 36.]

Ludimagistrum Flehaviensem per vim cives parocho imposuerunt, alterum in parochiali Lethau constituit collator, in filiali Mohr cum consensu parochi imponitur.]

[f. 70v]

36.[= 37.]

---

⁶⁰² hrabata Vršovcové, tj. Sekerkové ze Sedčic

⁶⁰³ V opisu je zkratka rozepsána jako etiam.

Pro conservandis scholis ecclesia dat, et ludimagistri pro solari[o] suo habent certas decimas et agros proprios, ludimagistro verò Flehaviensi tenetur parochus dare ex suis decimis 8 modi[os] siliginis, duos modios hordei, unum modium avenae.

37.[= 38.]

In principio sui officii adhuc nullus ludimagistrorum fecit prof[es]sionem fidei.

38.[= 39.]

Parochus solet aliquando scholas visitare, cum tali fructu, ut juv[entus] sufficienter instruatur.

39.[= 40.]

Ministri ecclesiarum, apud quamlibet ecclesiam sunt tres, solarium accipiunt ab ecclesia.

40.[= 41.]

Aatholicus, Deo sint laudes, nullus invenitur.

41.[= 42.]

Publicos sceleratos et similes non invenio,^w sed absque legitim[o] divortio vivit Illustrissimus D[omi]nus Comes Ladislaus de Wers[chovetz], Collator in Lethau.⁶⁰⁴

Apud sacellum S[ancti] Wenceslai parochus Flehaviensis accipit ab aliquibus agris et quidem certis decimum tertium mandelio[nem]; dicunt spectâsse olim ad praedictum sacellum, piae memoriae defunctus Cardinalis ab Harrach⁶⁰⁵ concessit, ut parochus accip[iat], cum n[on] sint intratae^x tantae, ut se honestè alere possit parochus.⁶⁰⁶

Ita testor sacerdotali fide
[pečet'] Paulus Procopius Prochs p. t.
curatus.

Notandum hic aedifica[ri ecclesiam Sanc]to Wenceslao in campis ad quam [(sicut olim ad capellam ejusdem Sancti et loci dabant 13 mandelionem) possessores ex agris circum jacentibus etiam imposterum daturi sint, et dotis loco reputatum fuit, unde sequitur parochum loci difficulter se sustentaturum his iterum ad ecclesiam receptis indultis.

Morik, decanus

⁶⁰⁴ Manželkou Ladislava Přibíka Sekerky byla Johanna Sabina, rozená Proyová z Findelsteinu a Geißelbergu, předtím provdaná Rajská z Dubnic a Chotková z Chotkova. LEDR, Josef. *Chotkové. 1886*, s. 30-31. Na manželku si Ladislav Přibík stěžoval v listu konsistoři z 23. 12. 1676. NA, APA I, sign. C 90, kart. 875

⁶⁰⁵ Arnošt Vojtěch z Harrachu (1598-1667)

⁶⁰⁶ Tento odstavec by obsahově patřil spíše k odpovědi č. 28, popř. 7.

[f. 71r]

Pfarr feldter zue Lethau:

1. Stuekh, so daß Pfarr Viertel genant, wirdt nach 15 auch 16 strich gegen S[anc]t[i] Wenceslai kirchen, zue der recht[en] handt unterwerthß, mit dem Flöhauer[en] heruaff werts, an deß Herr[en] Graffen (So Markoldiesch⁶⁰⁸ genandt wirdt.) anstossent, an deß Alten Finken, so jeziger zeit H[errn] Collator frey feldt, darauff wendte[n] thuet.

2. Nicht weit davon ein klein stuekh nach 1 ¼ oder 1 ½ strich ungefohr, dahin gefölt, zwische[n] Hans Tengler und Reit Casper gelege[n].

3. Dan auf den berch gege[n] den Leimb Gruebe[n] und uber der Leimb Gruebe[n] genant, ungefehr nach 3 oder mehrers striche[n] zwischen Hanß Tengler, und jeziger zeit Hanß Humelß, bieß auff den hüebel, deß berch bielß, auff den Herr[n] Collator wendet, so zue den freyen güttern gehöret.

4. An der Rudtig[er]⁶⁰⁹ landt straße[n], in der Kleine[n] Kruke[n] genandt, d[as] erste zwische[n] Julleus Kreißel und Hanß Taubers, dan daß andere wieder zwischen Hanß Taubers und Jullius Kreißel, dan daß drite darauff uß gemain feldt wendet. NB: Auff alle die drey außsaath 7 strich undt mehrers, auch weniger darauff gefalle[n?] möchte.

5. An der Rudtiger strassen, beym stein bischl zuer lin[ken?] handt an der strassen, daß a[.....][Ot]schihau auff Podtbo[r]sa[mer] fudet[?], das [.....]
[.....]

6. Dan hinter den[.....] walt[?]
[.....]

[chybí zřejmě 2-3 řádky]

[f. 71v]

an dem pfarr wießl zuer rechten handt, deß Balzers Klein spiziges äckerle zuer kirchen gehörig granzen thuet, alle bede nach 6 striche[n] ohne gefehr.

7. Zue untern hiellen, geg[en] der Rumpel mühl,⁶¹⁰ unter deß Herr[en] Graffen teuchl, ein stukh ungefehr nach 1 ¼ strich auß saath, zwischen deß Georg Kreißel (so jeziger zeit

⁶⁰⁷ Tak stojí v opisu.[!]

⁶⁰⁸ Diviš Markolt z Tedražic byl dříve vlastníkem hamfeštního dvora v Letovč, HKP, s. 347, BR 33, s. 739-740.

⁶⁰⁹ Vroutek

⁶¹⁰ Mlýn Rumplák stál několik set metrů severně od dnešní podbořanské kafilerie.

Herr Collator hat) und ander seithß neben den kirchen feltdt (wie oben gemeldt, zum wirthßhauß gehörig) so sie darauff wendte[n], und herauff wendet es auff deß Reit Caspers.

Pfarr wiesen betreffent:

Erstlich eine hinter den höffen, eine wiesen hinter deß jezige[n] wirthß, Paul Pröbl, an den pfarr feltdt zuer rechte[n], zuer linke[n] so weith alß deß Collaters teuchl, und die weyden gesezt seindt, bieß an den fuhr weg.

Die andere von deß teucheß grabe[n], bieß zuer linke[n] handt an dem pfarr feltdt anstossent, auch bieß an den fuhr weg.

Die drite ist eine spize der wieße[n], unter dieser jertz gemelten wiesen, so zuer rechten handt deß Herre[n] Graf[en] zue dem Markoldischen hoff⁶¹¹ gehörig, seindt^v Hohen Graben zur linken, deß Paul Som[m]erschuchs [a]uch ein[e] spize (aber nicht so groß alß die pfarr [s]pi[tze][.....]an weg[un]d unte[n] in der sp[i]z[e] [.....] weißen w[eg?] und zue sehe[n],[.....][dec]imation kor[n] 15[....]

[chybí asi 2-3 řádky]

[f. 72r]

Schuel feldter:

1. Ein stukh gegen den Gericht (so Herr Collator von Geldte[n]wikh,⁶¹² hergebe[n], gegen tauschung deß schuelfeldt) dahin ein und ein halb strich geseet wirdt.

2. Stükel daß Geldt äekerle genandt, zue deß Geörg Kreißl heußel gehöret hat, und der kirche[n] zünß davon geben müssen (der Herr Collator aber solchen zünß auff ein andere zwey stukh, so der Hanß Tengler giebet, solche zünß geleget) dahin gefelt 1 strich, 3 vr.

3. Dan der Herr Collator wied[er] ein stuekh hergebe[n] Auff den Pusch genant, wo mann auff Flöhe[n]⁶¹³ gehet, zur linken handt, eine spizen nach 3 virl, der Hanß Tengler und Hanß Tauber wendten darauff.

4. Der Herr Collator giebet wiederumb eines her, auff den Lerch Biehl, die Eylff Bett genant, dahin ein strich korn außgeseet werdt[n].

Hierauff muß folge[n] die jährige decimation von einer hueben, 1 viertel korn Präger maaß, thuet in d[er] sum[m]a

⁶¹¹ Diviš Markolt z Tedražic byl dříve vlastníkem hamfeštního dvora v Letovč, HKP, s. 347, BR 33, s. 739-740.

⁶¹² Jan Jiří Geldenwig byl dříve vlastníkem části Letova, HKP, s. 347. BR 33, s. 496.

⁶¹³ Blšany

l. s. Johan Georg von Geldtenwikh

Collator m. p.

l. s. P[aulus] Procopius Prochs

[Administ]rator m. p.

[nejisté, zda něco chybí]

[f. 72v]

Anno 1673 dem Hey[ligen] letzten Pfingstag befindet sich bey der Lethauer pfarr kirchen die Heimsuchung S[anc]t[ae] Maria[e] Elisabetha genant, folgende zuegehör, alß:

Ein schwarz sammets geblumbtes meßgewandt, mit weiß und schwarzen bortte[n] gebremt, dan die darzue gehörige stollen, manipel, corporal undt kelch tuch.

Mehr ein neues rottes copizohl meßgewandt, halb seithe[n] mit weißen blume[n], auch die darzue gehörige stolla, manipel, corporal und kelch tüchl, mit leonische[n] spiz[en] gebrembt.

Dan von solchen zeuch ein antipendium auch mit solche[n] leonisch[en] spizen gebrembt, der Nahmben Jesu.

Mehr zwey meßgewandt, sambt zweye[n] stollen, manipel, corporal, und kölch tuch, eines goldt farb und roth gemischten taffent.

Daß andere schwarz mit eine[m] schwarzen creuz.

Dan ein silbern ganz vergoldter köllich.

Die patene von messing sonsten vergoldt.

4 ziennene leuchter, auff[n] forder[n] klein altar.

2 höl[zern]e leuchter.

Ein altar stein, neben eine[m] handt tüchl, dan auch ein messe[n]er becher vor die communicante[n].

Ein messinges rauch faß, sambt 3 p[roc]ession[?].

Da[.....]kel, sambt eine[m] klein[en] stembel[?]

[.....]mit ver[?]zogene[n]

[několik řádků chybí]

[f. 73r]

Eine alben, sambt dem humeral, undt der gürttel.

Zwey ministrante[n] rökel, 4 altar tücher mit bortte[n].

Zwey von lauter[n] strikh werkh, so umb vnd oben deß tauff steins pro interim.

Mehr ein großer zienerner tauff stein, mit den crucifix und dreie[n] wopen.

Ein großer corrok mit spizen.

Zwey gemahlte antependium, eines roth und gelb, daß andere schwarz undt gelb.

Ein schwarz creuz, so zuer leichen gebraucht.

Drey gloke[n], die große von 9 cent[ner], die andere von 6, die dritte von 3 cent[ner].

Ein leuch tuech von schwarzen tuech, und mit schwarz und weißen franzen, in der miette[n] durchauß ein weiß creuz, von klarer leinwanth.

Ein bildt auff leinwanth Ecce Homo zue der Faste[n] zeit auff daß große altar.

Dan schwarze klare leinwanth zue den klein altar in der Fasten zeit.

Dan 3 bildtnuß auff rodten sammet gestriket, vor zeiten auff ein meßgewandt gehört hat.

Daß pfarr hauß lieget in der asche[n], so hat mann der zeit uber die sacristey ein stüebel gebauet, wo[.....] geistliche [.....]r kombt, mit ruhe[.....] kan. Bi[.....]zeit[.....]Collator[?][.....]
[chybí asi několik řádků]

[f. 73v]

Folgen die kirchen feldter, von welchen alle jahr umb Allermann Fastnacht, der zünß mueß abgeführt werden:

1. Hinter deß Alten Lieppricht 4 bethe[n], so die kirche[n] vätter genieße[n] und vor alters davon 6 kl. gr. gegebe[n] worde[n].

2. Michael Schott, so jezt Julius Kreißel besizen thuet, auff den pusch jährlichen 6 kl. gr.

3. Michael Waydtel heußel, in der Fuß leithe[n], ein absaz, davon jährlichen 15 kl. gr.

4. Hanß Tengler ein stukh feldt zuer Hielle[n] davon jähr[lichen] 8 kl. gr.

5. Balzer Klein, hinter seinen hoff, der Key.[?] aber nicht ganz giebt 16 kl. gr.

6. Reith Caspers hoff, bey der Wohlau,⁶¹⁴ nach 4 oder 5 strich jährlichen 40 kl. gr.

7. Panowezen hoff, so jeziger zeit zum wirthß hauß gehörig, auff dem pusch ohne gefehr 2 str., zinßet jähr[lich] 30 kl. gr.

8. Mehr auch Panowez, so zue dem wirthßhauß gehörig zuer Hiellen der Key.[?], so auff d[as] pfarr feldt wendet zinßet 16 kl. gr.

9. Dan ein stuekh feldt, so gege[n] S[anc]t[i] Wenceslai kirche[n] lieget, von[?] Hanß Petschauer zünßet jährliche[n] 30 kl. gr.

[10.[.....]ß Georg Kreißl 3 halben hube[n] jähr[lichen] 32[?] kl. gr.

[.....]andere feldter

[chybí několik řádků]

---

⁶¹⁴ Valov

[f. 74r]

den Stein Biechl genießen künfftig allermann Fastnacht A[nn]o 1674 die zünß alß 32 kl. gr. erlege[n];

Alle felder zinß in der summa:

= 3 ss. m. 13 kl. gr.

Wießen wachß:

Bey der Wohlau, von einer Jungfrau Vietzthumbin⁶¹⁵ verschaffet, da Ihr D[u]rch[laucht] Herzog von Sachß[en]⁶¹⁶ genießet, und jährlichen umb S[anc]t[i] Martini der kirche[n], wegen solcher wießen halber auß dem Ambt Podtbersamb⁶¹⁷ 3 ss m. geben thuet:

= 3 ss. m.

Kirchen kühe:

1. Auff der gemein hafftet jährliche[n] – 12 kl. gr.
2. Matheß Pürner – 12 kl. gr.
3. Georg Kreißel – 12 kl. gr.
4. Paul Frisl – 12 kl. gr.
5. Martin Löw – 12 kl. gr.

=1 ss. m.

Summa kombt d[er] kirche[n] von felder[n], wie[ßen und kü]he zünßen jährlichen ein, alß [...en] stehet[.....]kl. gr., thuet zue gulde[n][.....]

l. s. Joh[ann] Georg von Geldtenwikh

Collator m. p.

l. s. Paulus Procopius Prochs

Administrator m. p.]

[f. 74v]

[f. 75r]

Inventarium, waß sich bey dem Gotteshauß S[anc]t[i] Michaelis zue Flöhen vor kirchen ornat befündet A[nn]o 1676, nemblich:

Stukh:	
--------	--

⁶¹⁵ některá příslušnice rodu Fictumů

⁶¹⁶ Julius František Sasko-Lauenburský

⁶¹⁷ Podbořany

1	Portatilae oder gewaichter altar stein.
2	Waise große altar tücher mit spize[n].
5	Kelch tüchel, eines auß blaue[n] taffet, zwey auß weiser leinwanth mit saithen außgenähet, daß vierte mit blumwerkh genähet, d[as] fünffte auß schwarze[n] taffet.
1	Großes Meßbuch schwarz eingebundte[n], mit einen guldenen schnitt.
1	Agenta.
2	Große alte Meßbücher von pergament.
2	Antipendia oder fürhenge, eines auß goldt stukh, daß andere auß gebluhmbte[m] zeig.
1	Schwarzes bahr tuch, mit eine[m] waisen creuz.
2	Grüne taffende rökel für die bildtnuß Unßer Liebe[n] Frauen und dem Kindtlein.
2	Schöne Agnusdei.
5	Meßgewändter, eines auß goldtstukh, d[as] andere auß grünen sam[m]et, daß drite auß schi[er] undt daß vierze mit rothen plum werkh ein gestr[ickt], wie auch daß fünffte, alle bede rothe [.....].
3	Albe 2 humeral vo[.....] ^z
2	2 Chorrök[h] vor d[.....]
1	Großes comuni[canten t]uch.
1	Lein[.....]de[.....]
3	[.....]

[zřejmě chybí několik řádků]

[f. 75v]

2	Kleine zerrissene alte altar tüchl.
1	Züernerne püxen für d[as] hei[lige] öhl.
1	Blechenes fleschel für die hei[lige] tauff.
1	Monstranzen auß mössing.
1	Schöne rothe bündten, auß taffent mit guldene[n] spizen die monstranzen zue ziehre[n].
1	Meßglökel.
1	Schaal auß zien.
2	Opfer känlein auß zien.
2	Ziennene leichter.
1	Rauchfaß auß mößing.
1	Waich köstel auß zien.
1	Aufferstehung bildtnuß.
1	Unser Liebe[n] Frauen Vesper bildtnuß.
3	Glocke[n], die gröste von 7, die mittlere von 3 ½ centner, die kleine von 70 libr[is].

Zue S[anc]t[i] Wenceslai kirchel:

1	Meßgewandt von saydenen und guldene[n] stukh werkh.
1	Crucifix.
1	Bildt S[anc]t[i] Wenceslai.
1	Von holz geschnizte bildtnuß deß hei[ligen] Wenceslai, welches der Bi[ld]hauer von Saaz ⁶¹⁸ verehrt.

1	Wai[sse]nes[?] kindt von 15 libr[is?], welches zue ewige[n] zeite[n] dabei [blei]b[en?] solle.
2	Ke[lch tücher], 1 von seydene[n] und guldene[n] stukh werkh [.....] taffe[t] [.....]

[zřejmě chybí několik řádků]

[f. 76r]

Pfarr felder bey dieser pfarr:

1	Hube[n] feldt zue Flöhe[n]	die hub[en] zue 60 strich gerechnet.
½	Huben zue Sirbiz ⁶¹⁹	
1	Wiesen, wirdt darauff ein fuerder heu, und etwaß weniges grumet gebauet.	
10	Strich korn decimation, davon bekomt der cantor – 8 str.	
10	Str[ich] habern, davon wirdt dem cantor gebe[n] – 1 str.	
	Item von S[anc]t[i] Wenceslai felder[n], so umb daß kirch[el] herumb liegen, bekomt davon H[err] Pater den dreizehnte[n] Mandel.	

[f. 76v]

[f. 77r]

Extract auß der Flöhauer kirchenrechnung sambt der cappellen S[anc]t[i] Wenceslai, an waß derselben ein kunfften undt intraden bestehen 1676:

Nemblich:	ss.	gr.	d.
An bitt oder säkel geltt kombt dem Gottes hauß jährlich ungefehrt ein	7		
Von 5 auff zünß stehenden kühe[n], von jeder wirdt jährlich 24 kl. gr. gezünßet, beträgt der 1 jährige zünß	2		
Von 299 ss. 1 ¾ d. auff zünß stehende[n] capitahl, von jeden ss. wirdt jährlich 4 kl. gr. gezünßet, thuet	19	56	
An Georgi und Galli zünß kombt jähr[lich] ein	12	12	
An felder zünß		16	
An Tag S[anc]t[i] Wenceslai kombt ungefehr an geopferte[n] wachß, wie auch im stokh ein	21		
Item werden dem Gottes hauß nach stehende geldter jährlich frist weiß zue bezahle[n] angelegt, nemb[lich] – 121 ss. 2 d.			
Sum[m]a f[aci]t:	62	24	

NB:

Zuer schul gehörige und[.....] stehende [.....]ble[?]
[několik řádků chybí]

[f. 77v]

⁶¹⁸ Žatec

⁶¹⁹ Sýrovice

Folgen die getrayter, so von jeden strich jährlich 1 viertel zünß gefallen, thuet:

Nemb[lich]:	str.	vr.	m.
Von 6 strich, 1 viertel $\frac{1}{8}$ mez waize[n], beträgt der 1 jährige zünß	1	2	1
Von 7 strich 2 vr. $2 \frac{5}{8}$ m. korn f[aci]t	1	3	$2 \frac{5}{8}$
Von 7 str. 3 vr. $1 \frac{1}{4}$ m. gerste[n] f[aci]t	1	3	$3 \frac{1}{4}$
Von 5 str. 2 vr. $\frac{3}{4}$ m. erbes f[aci]t	1	1	$2 \frac{1}{8}$
Von 6 strich 2 vr. $\frac{3}{4}$ m. haber[n] f[aci]t	1	2	$2 \frac{1}{8}$
Summa f[aci]t	8	1	$3 \frac{1}{8}$

NB: Item zue dem hospitahl gehöret ein stuk[el] feldt, darauff gefelt 3 str., von solchen mueß der kirche[n] der drite mandel gebe[n] werde[n].

[f. 78r]

[f. 78v]

[f. 79r]

Extract auß der Mohrer kirchenrechnung, an waß derselben ein kunfften undt intraden

bestehen A[nno] 1676:

Nemb[lich]:	f.	kr.	d.
An bitt- oder säkel geldt kombt dem Gottes hauß jährlich ungefehrt ein	7		
Von 227 f. 19 kr. auff zünß stehend[en] capitahl gelder[n], von jede[m] gulde[n] wird jährlich 4 kr. gezünßet, beträgt der 1 jährige zünß	14	26	
Von 7 auff zünß stehende[n] kühe[n], von jeder wirdt jährlich 14 kr. gezünßet, beträgt der 1 jährige zünß	2	38	
Item werden dem Gottes hauß nach stehende capital gelder fristweiß zue bezahlen angelegt, nemb[lich] – 292 f. 22 kr. 1 d.			
S[u]m[ma] f[aci]t	24	4	

Folgen die getrayder, so jähr[lich], von jeden strich 1 virt[el] zünß fallen, thuet, nem[blich]:

Von 21 strich 1 virt[el] 1 mez korn beträg[t] der 1 jährige zü[nß] [.....]	[...]	1	$1 \frac{1}{4}$
[.....]strich 1 viert[el] $3 \frac{1}{4}$ [?] gerst[?][.....]	[...]	2	$1 \frac{3}{4}$

[patrně chybí několik řádků]

[f. 79v]

[f. 80r]

Inventarium, waß sich bey dem Gottes hauß der hei[ligen] Mariae Geburth zue Mohr A[nno]

1676 befündet, wie folget:

Stukh:	
1	Silberner kelch verguldet, sambt der paten, welche auch auß silber und verguldet ist.
1	Römisch Missal in rothen läder eingebundte[n].
1	Antipendium oder vorhang vor dem altar.
1	Corporal und seydenes tuchlein mit guldene[n] spize[n] uber dem kelch, item ein schwarzes und grünes kelch tuchlein.
2	Portatile oder gewaichte altar stein.
2	Neue
2	Alte
	zwilche altar tücher.
1	Neue
1	Alte
	alben sambt humeral und gürttel[n].
1	Carrokh.
1	Rotheß seythenes meßgewandt.
1	Meßgewandt auß schwarzer mater, zue dem seelmesse[n].
1	Altes, außgebessertes meßgewandt.
4	Neue fanne[n].
6	Zünene leichter.
2	Opfer kännel sambt dem blädt.
1	Crucifix auß zin.
1	Schöner großer tekell uffn tauff st[ein][.....]lautere[n] zin und dara[uff][.....]
1	Weyhe[n] köstel auß[.....]

[pár řádků asi chybí]

[f. 80v]

1	Von holz geschnizte bildtnuß Unßer Lieben Fraue[n], welches Hanß Crafft zue Mohr verehrt.
1	Großes neues leichtuech.
2	Schöne bildter Chri[sti] und Mariae, item S[anc]t[i] Antoni.
2	Schleir auß blauen und gelbe[n] taffet.
1	Röklein auß gelbe[n] taffet, für Unser Lieben Frauen bildtnuß.
1	Schönes altar tuech auß adleß getrukt und mit silbern spizen.
2	Grüne truhen und almer für die meßgewendter.
1	Weises tischlein, dabey sich der prister anlegen kan.

Zue dieser pfarr gehört:

1 hube[n] feldt ist vorhingerechnet worde[n], 13 schokh bett durch eingewendt.

2 kleine wießfleklein, darauff ohnegefahr ein fuerer heu gebauet wirdt.

Item gibt jährlich daß dorff Mohr dem pfarr herr[n] zue S[anc]t[i] Galli – 33 strich 3 viertel.

	Aiß:	str.	vr.	m.
Korn		16	3	2
Gersten		16	3	2
	Facit:	33	3	

[f. 81r]

[f. 81v]

8. KOZLOV

[f. 82r]

N. 8^{aa}

Rubricae, super quas moderni Vicarii Foranei teneantur exactam et accuratam Archi-

Episcopali Consistorio Pragensi mittere relationem in scriptis.

1. Quivis Vicarius Foraneus per tractum sibi commissum convocabit quantocyus omnes parochos suae curae concreditos, et nomine suae Celsitudinis iis imponet, ut quivis illorum in scriptis deponat sibi sibi Vicario exactam responsionem et relationem ad sequentia puncta sive rubricas intra quatuordecim dies â facta communicatione computandos.

Exacta et accurata responsio ad rubricas sequentes:

1.

Locus, in quo moratur parochus, Gosla⁶²⁰ dicitur.

2.

Nomen seu patronus ecclesiae parochialis e[st] Beata Virgo Coronata.

3.

Patronus seu Collator beneficii mei est Praenobilis ac Generosus D[omi]nus Adamus Ferdinandus Rackel,⁶²¹ Stabularius et Supremus Inspector Serenissimi Principis Schlakenwertensis.⁶²²

4.

Est tantum una parochialis ecclesia.

5.

Parochialis ecclesia nullam habet adjunctam filialem.

6.

Spectant ad parochialem ecclesiam pagi cum animabus, quibus debent administrari sacramenta, sequentes:

Gosla habet animas – 120.

Bohwitz⁶²³ – 88.

Döltsch⁶²⁴ – 94.

---

⁶²⁰ Kozlov

⁶²¹ Adam Ferdinand Rackel ze Steinsdorfu, snad vlastník statku Teleč; SOMMER XV, s. 192. TRÄGER, Gertrud. *Kreis Luditz*, s. 103-104.

⁶²² Julius František Sasko-Lauenburský (1641-1689)

⁶²³ Pávice

⁶²⁴ Teleč

Lintzsch⁶²⁵ – 34.

Zoboles⁶²⁶ – 92.

Lachowitz⁶²⁷ – 24.

Goschowitz⁶²⁸ – 57.

Schwina⁶²⁹ – 166.

Peschowitz⁶³⁰ – 37.

Meroditz⁶³¹ – 114.

7.

Ecclesia habet redditus pecuniarios 534 florenos el[ocatos et] ferentes interesse 26
[.....].

[8.]

R[e]d[i]t[us][.....]Collator[.....] et
[několik řádků chybí]

[f. 82v]

11.

Curam fabricae ecclesiae habet Collator pro expensis ecclesiae.

12.

Praeter ecclesia[m] parochialem nullum est sacellum néque publicum néque
privatu[m].

13.

In parochiali ecclesia asservatur Venerabile in tabernaculo inclusum in decenti ciboriô,
ante illud non ardet lampas nisi sub divinis.

14.

Clavim tabernaculi habet parochus, et asservantur hostiae consecratae tantùm per
tempus Paschale, reliquo anni tempore consecrantur tot, quot iùdicat parochus sufficere pro
infirmiss ad unam septimana[m], et renovantur singulis diebus Dominic[is].

15.

---

⁶²⁵ Hlineč

⁶²⁶ Sovolusky

⁶²⁷ Lachovice

⁶²⁸ Kojšovice

⁶²⁹ Svinov

⁶³⁰ Pečkovice

⁶³¹ Mirotice

Penes ecclesia[m] est sacristia benè munita, illius curam im[m]ediatam habet parochus.

16.

Ecclesia est instructa necessariis paramentis a[d] usum cultûs divini, ut videre est in adjacente inventario sub littera A inferiùs.

17.

Ecclesiam et altaria consecrata esse, nemini constat, celebratur in portatilibus.

18.

Ecclesia habet contiguu[m] caemeteriu[m] muro cinctum.

19.

Apud ecclesia[m] sunt tres campanae, una parvula, duae quantitatis mediocris.

20.

Nullum extat xenodochiu[m].

21.

Confraternitas nulla.

22.

Est fundatio Hegneriana,⁶³² 100 florenorum cum onere, ut pro defuncta familia singulis annis celebrentur 4 missae; hanc fundatione[m] perfi[c]it Collator.⁶³³

23.

[Non in]venitur speciale anniversarium, nisi qu[od] [ex] libera voluntate parochus perficit.

24.

[.....]pia legata, [ex]igat[?] illa paro[chus] [.....]aut
m[.....]

[chybí několik řádků]

[f. 83r]

28.

Parochus habet redditus sequentes: Ex decimis 94 modios siliginis, 87 modios avenae, 12 modios hordei. Ex villa Peschowitzensi⁶³⁴ decimum manipulum de siligine, avena, et

⁶³² Hegnerové z Röblfeldu byli majteli Kozlova cca 1623-1669. SOMMER, J. G. *Der Königreich Böhmen XV*, s. 194.

⁶³³ Záznam v knize fundací: Goslau. „*In hac ecclesia fecit fundationem Generosus D[omi]nus Högner, ut in perpetuum singulis annis pro se et sua familia defuncta quatuor requiem celebrentur. Matthias Hilbert curatus.*“ NA, APA I, inv. č. 970, Liber fundationum, f. 90v.

⁶³⁴ Pečkovice

hordeo, quae villa, cùm sit quo ad fructus agroru[m] exigua et tenuis, importat parochus ad sum[m]um 10 sexagenas praedicti frumenti. Ex agris parochialibus, qui utcunque steriles sunt, non sumitur tantùm, quantum impenditur pro alenda familia et pecoribus. Ex pratis, quae valde pauca sunt, ad sum[m]um acquiruntur septem plaustra foeni. Ex pecoribus parochianorum tot porriguntur casei, quot sunt coloni.

29.

Utrum antè hac fuerint redditus majores, nulli constat, nisi quòd parochus ex quibusdam bonis, quae modò sunt deserta, decimis privetur, quâ viâ possit remedi[u]m, adferri nescio.

30.

Unicum pratum parochiale occupat Collator, hoc tantùm ad trienniu[m] pro alio aequivalente elocatu[m].

31.

Inventariu[m] reddituum ad ecclesiam et parochum spectantiu[m] nullum defactò inventum est, curabo tamen un fiat quantocyus.

32.

De ecclesia deserta nihil constat.

33.

Ecclesia deserta cùm n[on] sit, néque etiam redditus et fundi sunt.

34.

Penes ecclesiam parochialem est domus parochialis utcúnque accom[m]odata, in qua parochus decens habet cubiculum â familiâ separatam et est haec domus annexa caemeterio et ecclesiae.

35.

In parochiali residentia est schola pro instruenda juventute.

36.

Constituit ludimagistru[m] Collator cum consensu parochi.

37.

Schola nullos habet redditus, conservatur ex cassa eccle[siae]. ludi[magis]ter vivit ex de[cimis][.....] instruenda[.....]mercedem ab [.....]

38.

[.....]it pro[fessionem fidei][.....]

[chybí několik řádků]

[f. 83v]

41.

Nullus extat in mea parochia acatholicus.

42.

Non inveniuntur hujusmodi peccatores et scelerati homines.

L[ittera] A:

Trans scriptum inventarii paramentorum et mobiliùm ecclesiae nostrae ad usum cultûs divini:			
1	Zwey silberne undt uberguldte kelch sambt den patene[n].	1	Schönes rauchfass sambt de[m] schüffel etc.
6	Schöne kelch tüchel.	4	Mess klöckl.
1	Messerne monstrantz.	1	Klöckl uber der sacristey hangendt.
3	Corporall undt 3 bursae, 4 purificatoria.	1	Messerne ampel vor de[m] grosse[n] altar hangendt.
1	Ciboriu[m] von kupffer uberguldt.	3	Unterschiedliche kleyder von allerley farb[en] undt materia vor d[as] Marie[n] bildt.
1	Kupffernes verguldtes ciboriu[m], die kranken auff de[m] landt daraus zu providire[n].		
2	Böcher von zün zur ablution vor die com[m]unicante[n].		
4	Züernerne mess kännel u[nd] 2 züernerne schüssel oder plätle darzu.		
2	Missal, ein altes u[nd] ein neues.		
9	Messgewänder von allerley farbe[n].		
2	Alben, zwey humeral, zwey rundt geschlungene gürt[el].		
2	Chorröck von weiser schöner leinwadt.		
2	Chorröckl von leinwadt vor die ministrante[n], sambt 2 blaue[n] tuchene[n] rökken.		
5	Altar tücher, sambt 4 handt tücheln.		
6	Antipendia von allerley farben.		
2	Küssel zum Messbuch.		
2	Agenda, 1 Evangelium buch.		
1	Züernerne grosse tauff schüssel.		
6	Messerne hohe leichter auff die altar.		
1	Züernerne [..]lfe [z]um h[eiligen] öl.		
2	Weyh[.....]u[nd] züernerne		
1	Züerner[.....]st[.....]		
1	W[.....]		

[několik řádků chybí]

[Mathias Josephus Hilbert, curatus di]ctae E[cclesiae]

NB: Pratum cum D[omi]no commutatum aut elocatum venire p[otest]t in periculum, si a[ut?] apud modernum Dominum saltem futuro tempore, in periculum abalienationis, praesertim cum parochus, qui ibidem olim residit, dicat parochiale pratum esse praestantius quam alterum.

Morik^{bb}

9. LUKA

[f. 84r]

N. 9^{cc}

Super rubricas Venerabilis Consistorii datas et ab Ad[modu]m R[everen]do ac Doctissimo D[omi]no Georgio Francisco Morick propositas 3. Decembris 1676 Vicario Foraneo exacta et accurata responsio ad rubricas sequentes:

1.

In Luck.⁶³⁵

2.

Patronus ecclesiae parochialis est S[anctus] Laurentius, in ecclesia est sacellum pro defunctis Collatoribus et habet altaria 4.

3.

Collator est Illustrissimus D[omi]nus Dominus Antonius Fridericus de Kolowrath,⁶³⁶ D[omi]nus in Luck, Werseditz,⁶³⁷ et Klein Tschernitz.⁶³⁸

4.

Parochialem Ecclesiam habeo unam.

5.

Filialem habeo Reshwütz,⁶³⁹ patronus est idem, qui ecclesiae parochialis, distantem à parochiali uno quadrante milliari.

6.

Ad parochialem ecclesiam spectant pagi, quibus debent sacramenta administrari sequentes:

Luck hab[et] a[ni]mas 112.

[Ho]llad[it]z⁶⁴⁰ habet animas] 62.

[A]lbrütz⁶⁴¹ [habet animas] [...]

[chybí několik řádků]⁶⁴²

---

⁶³⁵ Luka

⁶³⁶ Antonín Jan Friedrich Libštejnský z Kolovrat (*cca 1656, +16. 3. 1699). SOA Plzeň, Sbíрка matrik západních Čech, sign. Luka 01 (úmrtní zápis).

⁶³⁷ Věrušičky

⁶³⁸ Malá Černoc

⁶³⁹ Radošov

⁶⁴⁰ Holetice

⁶⁴¹ Albeřice

⁶⁴² K luckému kostelu patřily dále vsi Věrušičky, Hřívnov, Týniště, Budov, Vahanec a Záhoří.

[f. 84v]

Ad filialem ecclesiam spectant hi pagi sequentes:

Reschwüt⁶⁴³ habet a[nim]as 109.

Düß⁶⁴⁴ habet a[nim]as 44.

Bürck⁶⁴⁵ habet animas 120.

Höfen⁶⁴⁶ habet animas 42.

7.

Parochialis ecclesia habet redditus pecuniarios 759 f. 38 xr. 4 [d.], qui sunt elocati ad census pro fl[o]reno 3 xr.

Vaccas habet 11, pro una datur singulis annis census – 35 xr.

Filialis Reschwüt⁶⁴³ habet redit[us] pecuniarios 737 f. 9 xr. ad census pro floreno 3 xr.

Vaccas habet 5, censum ab un[a] per annum – 35 [xr.]

Census domus in perpetuum annuatim habet 1 f. 43 xr. 3 d.

8.

Redditus illos administrat parochus et tres editui, illos constituit collator et parochus, ce[n]sus pecuniae asservantur per diversam clausuram.

9.

Singulus annis habetur ratificatio ecclesiae coram collatore et parochus, et omnia spec[i]ficantur, quae accepta vel exposita su[nt].

[10.]

[Nulli in] elocatione fundi^{dd} ecc[lesiae h]abetur.

[f. 85r]

11.

Curam fabricae ecclesiae habet collator et parochus adjunctis edituis, ut sarta tecta conserventur.

12.

Praeter ecclesiam parochialem et filialem, invenitur in Luck sacellum ligneum S[anctae] Matris Annae, cui adjunctum novum caemiterium muro cinctum. Aedificatu[m] est hoc sacellum â Praenobili D[omi]na Anna Bröllenhöferin â Burckersdorf, Collatrice pie

---

⁶⁴³ Radošov

⁶⁴⁴ Tis u Luk

⁶⁴⁵ Březina

⁶⁴⁶ Hradiště

defuncta.⁶⁴⁷ Curam hujus sacelli primariam semper habuerunt collatores, secundariam editui. Divina habentur in festo S[anctae] Matris Annae et subinde quando est funus, habetur ibidem Requiem. De fundatione stabili non constat, habet tamen 19 f., qui ad census elocabuntur.

13.

Tam in parochiali, quam filiali ecclesia asservatur Venerabile in ciborio in summo altari, ante illud nullibi ardet lampas, taliter ante me constitutum erat.

14.

Clavim ad Venerabile retinet parochus, hostiae conservatae asservantur tantum pro tempore Paschatis, reliquo anni tempore conser[van]tur tot, quot judicat [pa]rochus[.....] [pr]o infirmis [.....]ab D[omi]nicis.

15.

[chybí několik řádků]

[f. 85v]

secundariam ludimagister dependenter â parochu.

16.

Tam parochialis, quam filialis ecclesia est provisa necessariis paramentis ad usum cultûs Divini, uti videre est sub littera A.

17.

Celebratur tantum in portatili in quavis ecclesia.

18.

Tam parochialis, quam filialis ecclesia, sicuti et sacellum habet contiguum coemeterium muris cinctum.

19.

Parochialis ecclesia habet tres campanas, mediocres duas, et parvam. Filialis duas parvas, sacellum campanulam.

20.

De xenidochio[!] nihil habetur.

21.

Neque de his constat.

22.

---

⁶⁴⁷ Anna Bröllenhofarová z Burckersdorfu, roz. Štampachová, manželka Jana Jindřicha Bröllenhofera; kaple byla dokončena roku 1653. TRÄGER, Gertrud. *Kreis Luditz: Denkmäler im Egerland*. Eichstätt, 1993, s. 165 an.

Praenobilis D[omi]na Durothea Sophia Radiborskin nata B[röl]lenhöferin von Burckersdorf⁶⁴⁸ leg[a]vit ecclesia[!] parochiali 200 sexagenas ad census perpetuos, ex qui[bus] sol[vun]t[ur] parochia tria cantata re[quiem] pro 45 xr. et ludi[magistro][...]5 xr. pro marito defuncto, Prae]nobili Domino Chri[stophero Abrahamo Ra]t[i]bors[ky][von Seechzebus].⁶⁴⁹
[snad nic dalšího nechybí]

[f. 86r]^{ee}

23.

9. Maii anniversarium habetur pro Praenobili D[omi]no Christophoro Abrahamo Ratiborsky von Seechzebus, quod solvitur ex illis censibus, post obitum autem praenominate D[omi]nae Durotheae Sophiae cessabunt illa tria requiem, et erunt duo anniversaria in perpetuum, unum pro marito, et alterum pro illa.

24.

Praenobilis D[omi]na Anna Bröllenhöferin von Burckersdorf, geborne von Stampach, Collatrix piè defuncta legavit ecclesiae S[ancti] Laurentii ad majus altare novum exstruendum 150 f., quod pium legatum habetur in scriptum in libro ecclesiae, et iam pro novo altari soluti sunt 61 f. 6 xr. Praenobilis D[omi]na Durothea Sophia Ratiborskin nata Bröllenhöfferin von Burckersdorf legavit ecclesia[!] parochiali 50 sexagenas, cadunt singulis annis 5 sexagenae, acquirit ecclesia 5 f. 27 xr., reliqua pecunia venit scriptori, accepta pecunia inscribitur in librum ecclesiae.

25.

R[espondeo] nihil adesse.

26.

Proc[essio]nes hactenus semper [..]e[.....]is ex[.....]i Tappa⁶⁵⁰
[.....]ntis.

27.

[jen torzo otázky, několik řádků chybí]

[f. 86v]

28.

⁶⁴⁸ Dorota Sofie Ratibořská ze Chcebuze, roz. Bröllenhöferová z Burckersdorfu (+ 30. 10. 1687 v Lukách) SOA Plzeň, Sbíрка matrik, sign. Luka 01 (úmrtní zápis).

⁶⁴⁹ Kryštof Abrahám Ratibořský ze Chcebuze (+ před r. 1676)

⁶⁵⁰ Doupov

Reditus parochi sunt decimae, uti videre est sub littera B. Ex agris parochialibus, qui utcúnque steriles sunt, non sumit tantum, quantum impe[n]dit, ex pecoribus aliqui rustici caseum porrigunt.

29.

De reditibus majoribus n[on] constat.

30.

De fundis parochialibus habet in decimatione, quo titulo collator pratum et molitor agrum habet, non constat, neque etiam de tempore.

31.

Liber ecclesiae satis monstrat reditus ad ecclesias et parochos spectantium.

32.

De desertis ecclesiis nihil habetur.

33.

Neque de his constat.

34.

Penes ecclesiam parochialem est domus parochialis, satis commodè aedificata, parochus habet superatim hypocaustum et cubiculum. Domus parochialis di[stat] ab ecclesia viginti aliquot [passus].

[35.]

[Tam in] parochiali, quam fi[liali est schola] pro instruenda j[uventute].

[36.]

[několik řádků chybí]

[f. 89r]

37.

Schola nullos habet reditus stabiles, conservatur ex cassa ecclesiae. Ludimagister vivit ex decimis et habet ab ecclesia ad beneplacitum collatoris et parochi 3 f. pro organo, 1 f. 30 xr. pro follibus, duas sexagenas ab horrologio dirigendo, et â registro per annum 45 xr.

Ludimagister Reshwützensis habet ab ecclesia pro horrologio dirigendo et registro annuatim 1 f. 15 kr.

38.

Ludimagister hactenus non fecit professionem fidei.

39.

Quia parochus solet praescribere ludimagistro, quae debeat docere juventutem, visitat schola[m] singulis septimanis cum magno solatio et fructu juventutis.

40.

Tres sunt ministri penes quamvis ecclesiam, qui constituuntur â collatore et parocho, ab ecclesia parochiali habent 3 f. 15 xr., â filiali 2 f. 20 xr.

41.

Acatholica est adhuc Illustrissima D[omi]na D[omi]na Eva Poxina Comitissa de Wrsowetz, Sekircka et Sedietz,⁶⁵¹ D[omi]na in Buda,⁶⁵² quae nunquam frequentat ecclesiam.

42.

De[.....][zřejmě negativní odpověď]

[konec listu zničen]

[f. 89v]

[f. 87v]

Littera A:

Inventarium oder specification, waß bey der pfarr kirchen Sancti Laurentii zu Luckh von kirchen ornatus sich befinden thut:

4	Unterschiedliche meeßgewandt, mit zugehörigen.
2	Albn, humeral, undt güрте[1].
2	Choröckh.
2	Paar choröck[el] für die junge[n].
1	Meeßbuch.
1	Agend.
2	Portat[ilia].
1	Kelch sambt paten.
4	Corporal.
10	Purificator tüch[el].
6	Taffendte schlär.
1	Grosse monstrantz.
1	Kleines ciborium vor die krancken.
1	Ciborium in sacrario.
2	Kannele sambt der schall.
2	Kleine kläck[el].
1	Zinnerne gefäßlein für d[as] h[eilige] öehl.
10	Leichter.
	Item 1 hang leichter mitten in der kirchen.
4	Taffendte bekleidung für 2 bildnussen Unser Lieben Frau[en].
1	Himel für das fest Corporis [Christi].
[..]	[.....]hlein.

[snad chybí několik řádků]

[f. 87r]

⁶⁵¹ Eva Polyxena hr. Vršovcová Sekerková ze Sedčic; ve zповědních seznamech je jako kacírka s přestávkami evidována do r. 1698. ZS XI, s. 263.

⁶⁵² Budov

10	Tüch[el] auf das portatile.
2	Spreng kästel sambt den spreng wethel.
4	Unterschiedliche fahn[n]en.
2	Schwartz tücher vor die abgestorbene.
	Item schwartz tücher vor die 4 altar undt kanzel.
3	Hiltzene kasten für die kirche[n] sachen.
5	Crucifix mit der biltnus Christi.
1	Rauchfaaß sambt den schiffel.
1	Communion pecher.
2	Communion tücher.
4	Pölster zum Meeßbuch.
1	Crucifix für die abgestorbene.
3	Mittelmessige klocken.
1	Orgelwerckh mit 6 register undt 2 plas belcke[n].
2	Cränzlein, 1. für Unser Liebe[n] Frauen, 2. für das Christ Kindlein.

Inventarium der filial kirchen zu Resewitz unter den schutz deß H[eiligen] Joannis

Baptistae:

1	Kelch sambt paten.	1	Missal.
2	Corporalien.		Geörgius Teütsch.
2	Purificator tüch[el].	7	Altar tücher.
4	Kelch tüche[l].	4	Tüchel auf das portatile.
2	Meeßgewandt sambt zugehörigen.	1	Communion pecher.
2	Albn, undt Humeral.	1	Communion tuch.
1	Gürt[el].	1	Portatile.
1	Chorockh.	7	Fahnnen.
	Item 1 chorockel.	1	Schwartz leichen tuch.
1	Kläckel.	2	Crucifix sambt den biltnüs Christi.
1	Pa[.....]	6	Leichter.
[chybí snad 2-3 řádky]		1	Crucifix für die abgestorbene.
		1	Spreng köstel sambt den spreng wethel.
		1	Zinnernes gefäßlein für das h[eilige] öehl.
		1	Ciborium sambt einen[m] teckel.
		2	Tüchlein auf den taufstein.
		2	Mittelmassige klöcklein.

Luck 17. Decembris 1676.

Joannes Augustinus Günter

p. t. parochus manu p[ropria]

[f. 88v]

Littera B:

Zu dem hiesigen Gottes hauß gehören folgendte dörfe[r]:

Luckh gibt decem dem Pfarre[r] grosse maaß:	str.	vr.	acht.
---	------	-----	-------

Waitzen	1		
Korn	9		2
Gersten	6	3	
Haber	5	2	2
Holladitz:			
Korn	11	1	
Haber	11		
Albritz:			
Korn	12		
Habern	12		
Mocawitz: ⁶⁵³			
Korn	4	3	
Gersten	4	1	
Denischen: ⁶⁵⁴			
Korn	3	1	
Gersten	3	1	
Seerles: ⁶⁵⁵			
Korn	5	1 ½	
Gersten	5	1 ½	
Wohensch: ⁶⁵⁶			
Korn	8		
Haber	8		
Sum[m]atim:			
Waitzen	1		
Korn	54	1	
Gersten	19	2	2 m.
Haber	36	2	2 m.

Zu Albritz gibt der Fitzel und Sieh Martin.

Zu Denischen der herrnhoff undt Lang Hanß von etliche[n] äcker[n] die zehnte garb ohne des pfarrer aufgewendte müh u[nd] unkosten.

NB: Ist alhie zu gedencken, d[ab]ß von Holladitzer herrnhoff lauth [des kirch]en buchs, soll gegeben [.....]grosse str. korn [.....][gro]sse str. haber[.....]to nur ger[sten][.....]

[chybí asi pár řádků]

[f. 88r]

	str.	vr.	m.
Item von Wohentsch bleibt außstendig, nach lauth des kirchen buchs 2 grosse str. 1 vr. 1 achtel korn, wie auch so viel haber.			
Felter zu dieser pfarr seindt aussath nach 20 str. som[m]er undt winter.			
Binem acker gegen Resewitz beym Langen teüch verzinst der Kleybeckel ^{ff} müller, nach			

⁶⁵³ Hřivínov

⁶⁵⁴ Týniště

⁶⁵⁵ Záhoří

⁶⁵⁶ Vahaneč

andert halben tag ackern gibt zinß 17 kr. 3 d.				
Wießmath seyndt nach 8 fuhter heu.				
1. Unter den withshauß verzinß die obrig keith 1 ss. 4 d.				
2. Pfarrhöltzer, darauß der pfarrer 4 klaffter holtz zu nehmen.				
Jetweter eingepfarter schaffmeister gibt auch in herbst ein lamb oder zeithschaff, weil sie sonsten nicht ioten geb[en].				
Item schulmeister gibt decem grosse maaß.:				
Mocawitz		str.	vr.	m.
Korn		2	3	
Gersten		2	3	
Budau:				
Korn		1		
Gersten		1		
Haber		1	3	
Denischen:				
Korn		1	2	2
Haber		1	1	
Werseditz:				
Korn			1	2
Haber			1	2
		Summatim:		
Korn		5	3	
Gersten		3	3	
Haber		3	[...]	

Zur filial [kirchen Reschewitz gehören folgende dörfer:]

[*snad chybí 1-2 řádky*]

Reschewitz:		str.	vr.
Korn		15	
Haber		15	
Tieß:			
Korn		7	2
Haber		7	2
Pürckh:			
Korn		12	
Haber		12	
Höffen:			
Korn		1	2
Gersten		1	2
		Summatim:	
Korn		36	
Gersten		1	2
Haber		34	2
		Thut:	72
Hier von auß guthen willen kan der pfarrer dem schulmeister jährlich geben 4 str. korn, undt 2 str. haber.			

Felder seindt nach 10 str., wießmath nach 7 fuhter heu.

Luck 17. Decembris 1676.
Joannes Augustinus Günter
p. t. parochus manu p[ropri]a

10. ŽLUTICE

[f. 90r]

N. 10^{eg}

Rubricae quaedam generales, parochiam Ludicensem in Districtu Zatecensi concernentes,
1676 mense Decembris, die 18. conscriptae:

[f. 90v]

[f. 91r]

Rubricae quaedam generales ad dilucidandum, ex demandato Venerab[ilis] Consistorii per
Ad[modu]m R[everen]d[u]m Doctissimu[m] D[omi]num D[ominu]m Georgium Franciscum
Morik Vicarium Foraneu[m] exhibitae et communicatae 1676, 4. Decemb[ris], ad quas in
sequenti forma punctatim respondetur:

1.

Nomen est parochia Ludicensis à civitate Ludicensi⁶⁵⁷ in Zatecensi Districtu dicta, in
qua, sacerdos 28 annorum, per 23 continuos annos parochum ago.

2.

Ecclesia parochialis est sub patrocinio S[anctorum] Principum Apostoloru[m] Petri &
Pauli. Habet altaria quinque, sacellum speciale nullum.

3.

Collator parochialis ecclesiae, aut beneficii parochialis est Ornatiss[imus] Senatus
Ludicensis dependenter à Domino loci, qui est Il[lustrissi]mus D[omi]n[u]s Ferdinandus
Hroznata Lib[er] Baro de Kokorzova etc.⁶⁵⁸

4.

Nulla invenitur praeter supra nominatam.

5.

[.....]in pago Kobila⁶⁵⁹

[.....][ag]ros vicino[s]

[chybí cca 2-3 řádky]

[f. 91v]

---

⁶⁵⁷ Žlutice

⁶⁵⁸ Ferdinand Hroznata Kokořovec z Kokořova (*1649, +30. 11. 1708 ve Žluticích). HOJDA, Zdeněk. *Philip Christian Bentum - Petr Brandl: Kokořovci z Kokořova*. Liberec, 2016, s. 16. SOA Plzeň, Sbírka matrik západních Čech, sign. Žlutice 03. (úmrtní zápis)

⁶⁵⁹ Kobylé

an filiales, an vero capellae dici et aestimari deberentur, et quia parochus ex illis nullos habet proventus, nec ab hominum memoria propter illas exquisita fuit Seminaristica contributio neque Cathedriticum, sub lite et controversia dato res pendet.

Ecclesia S[anctae] Crucis⁶⁶⁰ distat à parochiali residentia ad quadrante[m] miliaris sub collatore[!] Il[lustrissi]mi D[omini] D[omini] de Kokorzowa; S[ancti] Nicolai⁶⁶¹ spatio unius ictus ex sclopeto sub eodem patroni. Omnium Sanctoru[m]⁶⁶² ad parvum medium miliare sub collatura Ornatiss[imi] Senatus dissidet.

Ecclesia S[anctae] Crucis, quia proventus habet ampliores, (qui in inventario retro lit[tera] D videri possunt) ideo saepius quàm in aliis capellis per annu[m] Divina celebrantur, v[erbi] g[ratia] per annu[m] 4ter 5 aut sexies. Pro singulis vicibus parochus habet 1 f. 10 cr., si cantores adsunt et solemniter celebratur, habent et illi 1 f.

Ad S[anctum] Nicolaum per annum ter celebratur: in festo S[ancti] Nicolai, feria 4. Roga[ti]onu[m], feria secunda Paschiae, quo eid[em] processione exitur. Pro singulis vicibus parochus habet 35 cr., cantores 30 cr.

Ad Omnes Sanctos per annum celebratur bina vice, una die Dominica ìnfra octava[m] festi, altera feria 3. Roga[ti]onum, parochus habet 1 f. 30 xr., cantores 1 f.

Harum duarum capellarum inventaria et retro l[i]tt[era] E et lit[tera] C videre placeat.

6.

Ad hanc parochiam spectant 12 pagi cu[m] dimidio pagi, plerique quatuor, quinque, sex villarum.

Nomina pagorum, item quot personae in quolibet, quibus sacr[ame]n[t]a administrantur:

In tra ci	Krippau ⁶⁶³	cir[ci]ter	12	Kolleschau ⁶⁶⁴	circiter	59
	Wersheditz ⁶⁶⁵		56	Kobila ⁶⁶⁶		60
	Zahorsch ⁶⁶⁷		[.]6	[Sch]au ⁶⁶⁸		140
	[.....]m Ferdinandum de Kokorzova					

[chybí několik řádků]⁶⁶⁹

⁶⁶⁰ ve vsi Kobylé

⁶⁶¹ kostel na místě zaniklé vsi Strídka

⁶⁶² kostel na místě zaniklé vsi Bakov

⁶⁶³ Skřipová

⁶⁶⁴ Kolečov

⁶⁶⁵ Věrušice

⁶⁶⁶ Kobylé

⁶⁶⁷ Záhořice

⁶⁶⁸ Pšov

[f. 92r]

In pago	Possenau ⁶⁷⁰	circiter personae	80	Hi pagi spectant ad Serenissimu[m] Ducem de Sax<oniae> Julium Franciscum. ⁶⁷¹	
	Stok ⁶⁷²		40		
	Sichlau ⁶⁷³		70		
	In Pago Wladarsch ⁶⁷⁴			28	Hic pagus spectat ad Ill[ustrissi]mu[m] D[ominum] Comite[m] Julium de Colobrat ⁶⁷⁵ D[ominum] in Kisch. ⁶⁷⁶
	Extra civitate[m] extant molentina octo cum Villa Razka, ⁶⁷⁷ in quibus omnibus circiter personae inveniuntur confitentes				42
	In civitate Ludicensi 630 vel 640 circiter.				
Summa omnium circiter:				1340	

7.

Hos videre placebit in retro additis inventariis cujusque ecclesiae.

8.

Quivis patronus pro suis ecclesiis certos constituit aedituos sub fidelitatis juramento, cu[m] assensu parochi. Hi curam gerunt proventuum et administra[ti]onem, cum scitu et consensu parochi et inspectione, nec quisqua[m] aliquid disponere aut exponere sine scitu parochi audeat, vel ad minus officialiu[m] majorum.

Reditus, si qui sunt, in parato de omnibus ecclesiis securo loco asservantur, pro quibus parochus unam, alteram capitaneus, tertiam aeditui clavem habent.

9.

Singulis anni[s] circa Novum annum celebrantur cujusque ecclesiae [.....]è, praesente parochi. E[ccle]siarum, quae sunt [.....] D[omi]ni de Kok[or]zova in arce, aliarum [.....][a]dest.

[10.]

[.....][elo]cari possent, [.....]
.....] modios [snad chybí 1 řádek]

⁶⁶⁹ Ke žlutickému kostelu patřily navíc: Kovářov, Štoutov a polovina Semtěše.

⁶⁷⁰ Veselov

⁶⁷¹ Julius František Sasko-Lauenburský (1641-1689)

⁶⁷² Skoky

⁶⁷³ Čichalov

⁶⁷⁴ Vladořice

⁶⁷⁵ Julius Albrecht hr. Libštejnský z Kolovrat (+1683) OSN 14, s. 602.

⁶⁷⁶ Chyše

⁶⁷⁷ Hradský Dvůr

[f. 92v]

Ecclesia S[anctae] Crucis et ecclesia Omniu[m] Sanctorum fundos ab olim habent inter ruricolos elocatos. Pro iis census ecclesia <capit> S[anctae] Crucis accipit. Census vero pro fundis O[mnium] Sanctorum Magistratus rapit.

Ecclesia S[ancti] Nicolai fundos nullos possidet. Fundoru[m] illoru[m] retro conscriptu[m] inventariu[m] extat, litt[erae] C et D.

11.

Parochus, collatores, eoru[m] officiales et aeditui.

12.

In suburbio Ludicensi extat capella S[anctissimae] Trinitatis⁶⁷⁸ cu[m] contiguo caemeterio, ubi ordinaria est sepultura pro defunctis. Habet altare unu[m] non consecratu[m], campanas duas minores, fundatione[m] nulla[m]. Patrimoniu[m] et Proventus retro litt[era] B conscripti sunt. Celebratur in ea per annu[m] bina vice. In festo S[anctissimae] Trinitatis et in commemora[ti]o[n]e Omniu[m] Fideliu[m] Defunctorum cu[m] concione funebri. Nec parochus, nec cantores, numoru[m] inde solarii habet.

In eode[m] suburbio ad hospitale est contigua capella S[anctae] Elizabet.⁶⁷⁹ Habet altare unu[m], duas parvulas campanas. Patrimonium, inventariu[m] nullum, praeter unu[m] antependium, et unam tobaleam. Celebratur ibi bina vice per annum sine obliga[tio]ne in festo S[anctae] Elizabet, secundo in die anniversario Dedic[ati]onis. Curam illius capellae habet[!] praefecti hospitalores penes parochi inspectionem.

In arce Ludicensi est capella publica S[ancti] Wenceslai.⁶⁸⁰ Habet altaria tria, campanam unam, fundatione[m] nulla[m], neque patrimonium. Ornamenta necessaria ab Ill[ustrissi]mo D[omi]no loci procurantur. Cele[bratur] ibi sine obligatione in festo S[ancti] Wen[ceslai] et alio[.....]t parochi.

[.....]S[ich]lau B[eatae] V[irginis] Praesenta[ti]onis⁶⁸¹
[.....]extra.[?] Caret [.....]
.....]se[.....]

[několik řádků chybí]

⁶⁷⁸ Kostel Nejsv. Trojice v JZ části města, zbořen v r. 1969. <http://www.pamatkyaprirodakarlovarska.cz/zlutice-kostel-nejsvetejsi-trojice> (přístup 1. 5. 2017)

⁶⁷⁹ Kaple sv. Alžběty u špitálu J od farního kostela. <http://www.pamatkyaprirodakarlovarska.cz/zlutice-spital-sv-alzbety> (přístup 1. 5. 2017)

⁶⁸⁰ Zaniklá kaple sv. Václava stála V od žlutického zámku. <http://www.pamatkyaprirodakarlovarska.cz/zlutice-zamecka-kaple-sv-vaclava> (přístup 1. 5. 2017)

⁶⁸¹ Kaple Očišťování Panny Marie, dnes sv. Jana a Pavla, v Čichálově. Träger, s. 204.

[f. 93r]

Nota: Ante paucos annos pro hac capella testamento legavit Praenobilis D[omi]na Elizabet de Steinßdorff,⁶⁸² tunc D[omi]na fundi et capellae patrona, 150 f. cu[m] conditione, ut ex censibus dictae summae quater in anno inibi celebraretur, bis pro defuncta, bis pro vivente familia sua. Pago jam divendito et ad Sereniss[imum] Ducem de Sax translato,⁶⁸³ à capitaneo domini quoque transfertur pium legatu[m], ad sarta tecta videlicet conservanda, hinc cessant quatuor missae, et legi intermittuntur.

13.

Asservatur continuo Venerabile in competenti tabernaculo supra altare majus solum in ecclesia parochiali. Ardet lampas ante illud fundata ad perpetuu[m] ab Ill[ustrissi]mo Domino D[omino] Georgio Adamo de Kokorzova,⁶⁸⁴ ut videre est in sequentibus, N. 22.

14.

Clavis pro tabernaculo in sacristia à parcho asservatur. Consecratae hostiae asservari diu n[on] possunt, quia fermè singulis festivis diebus aliqui, im[m]o saepe permulti sunt communicantes.

15.

Est sacristia commoda et bene munita, cujus curam immediata[m] habet parochus cu[m] campanatore seu sacrista et aedituis à parcho dependentibus, tametsi à Magistratu constitutis.

16.

Ecclesia parochialis instructa est sufficientibus et decentibus paramentis, sicut et reliquae capellae ad necessitatem. Inventaria apposita specificant.

17.

[.....] sunt conse[crata] [.....]
.....]crata altaria [.....][por]tatile.

[f. 93v]

18.

R[espondeo], quod sic, sed raro quis penes parochiale[m] ecclesiam sepelitur, ordinaria enim sepultura est ad S[anctissimam] Trinitatem, ubi amplissimum est cemeteriu[m].

---

⁶⁸² Alžběta ze Steinsdorfu

⁶⁸³ Roku 1670. BR 33, s. 742.

⁶⁸⁴ Adam Jirí Kokořovec z Kokořova (+14. 1. 1633) SOA Plzeň, Sbíрка matrik západních Čech, sign. Žlutice 01, f. 134v. (úmrtní zápis)

Nota: Cemeteriu[m] penes parochiale[m] ecclesiam non est portis clausum, quia patet communis transitus, ob quod multa inconvenientia ibidem contingunt, quae impediri deberent, quod fieret, si cimiterium portis claudere liceret.

19.

Ad hanc quaestione[m] respondetur in inventariis, sicuti et num[ero] 12 antecederent.

20.

Est xenodochium Ludicii sub jurisdictione Ornatis[simi] Magistratus, administrant illud tres ab Ill[ustrissi]mo Domino de Kokorzova constituti praefecti. Habet capella[m] S[anctae] Elisabet contiguam (ut supra N. 12). Aluntur pauperes decem, undecim, duodecim.

Nota: Habet bona et fundos, juxta Tabulas Regias, sat amplos: pagos, silvas, prata, piscinas, quae partim à piis benefactoribus legata, partim coempta dicuntur.

Haec omnia Tabulis Regiis ipse Senatus Ludicensis incorporari fecit, prout adjacentes hic è Tabulis Regiis extractus sonant. Senatus tamen nunc sua esse app[re]hendit, et ad libitu[m] cu[m] illis disponit. Subditi plus pro communitate qua[m] pro hospitali robotare obligantur, hospitale robotas plurimas solvere debet. Hinc continuae disputationes, non sine notabili damno hospitali, oriuntur, nisi iudex competens silentiu[m] imposuerit.

Praeter illos f[un]dos alios habet agros, partim fertiles, partim steriles, q[uae] sufficiunt pro tot pauperibus sustendan[dis, se]d[?] defa[cto] [.....] [a]gros volunt abalienare et [.....]titi saepe opportunè mi-[.....]
....]a proceta-[?]

[několik řádků chybí]

[f. 94r]

21.

Nulla hic confraternitas formalis datur.

22.

In parochiali ecclesia singulis septimanis die Veneris, (eo impedito alio die) cantatur Requiem. Idque in perpetuum pro Ill[ustrissi]ma Familia Kokorzoveziana, fundatum ab Ill[ustrissi]mo D[omi]no piae memoriae Georgio Adamo Lib[ero] Bar[one] de Kokorzova. Solvitur parochi hebdomadatim 35 cr., cantoribus 14 cr., pro quo (si parochus negligit) nec ipse, nec illi solvuntur. Pro eade[m] ecclesia idem Ill[ustrissi]mus benefactor fundavit in perpetuu[m] 30 f. 20 cr., quo legato emi debet et annuè procurari oleum pro lampade, vinum pro Sacrificiis.⁶⁸⁵ Solvitur fideliter.

⁶⁸⁵ Relace v knize fundací zní, zejména pokud jde o jméno zakladatele, poněkud jinak: „Ludicz in parochiali ecclesia S[anctorum] Apostolorum Petri et Pauli facta est funda[ti]o ab Illust[rissi]mo Barone D[omi]no Petro

Idem Ill[ustrissi]mus benefactor huic ecclesiae legavit pagum Tummerschin,⁶⁸⁶ ex quo annuos proventus habet, sine onere, pro ut inventariu[m] demonstrat.

Item, ante morte[m] sua[m] piissime legavit pro hac ecclesia 500 ss., quod legatu[m] communitas Ludicensis sub interesse tenet. Solvuntur singulis annis, quinque pro cento.

23.

In quavis ecclesia et capella celebratur dies Anniversarius vel Dedicat[i]onis vel Patrocinii, ut sup[er] n[umero] quinto notatum est.

24.

De piis legatis pro parochia hac nihil constat. Rumor[?] vid[ere?] est, quasi[?] à parochia L[udi]censi omnia [.....]it[.....]administrarent. sed parum fit[.....]

[25.]

[.....]s ad hanc [...]

[chybí snad jen necelý rádek]

[f. 94v]

26.

Praeter processiones ab Ecclesia ordinatas, fit annuè in festo B[eatissimae] V[irginis] Natae processio in pagum vicinum sub collatura Ill[ustrissi]mi D[omi]ni de Kokorzova, nomine Stiedra,⁶⁸⁷ qua[m] processione[m] antecessores mei observarunt ab olim cu[m] nulla t[ame]n obliga[tio]n[e].

Item in commemora[tio]n[e] Sacri Scapularis Chissa[m]⁶⁸⁸ ad R[eligiosos][?] P[atres] Carmelitas, sine ulla etia[m] obligatione.

27.

In parochiali ecclesia die Patrocinii, festo scilicet S[anctorum] Apost[olorum] Petri et Pauli, indulgentiae plenariae ad septennium. Item indulgentiae 100 dieru[m] singulis Dominicis post Vesperas, <prost decentatis> ubi littaniae B[eatissimae] V[irginis] <quae> cu[m] certis aliis ecclesiasticis cantilenis pro necessitatibus pub[licis] tunc decantantur.

---

de Kokorzovecz, ut Successores pro vino et lampade annuatim solvant eccle[si]ae triginta florenos, viginti cruciferos. Item ab eodem fundatum est Cantatum Requiem singulis diebus Veneris ad su[mm]um altare, pro quo ecclesia nil habet. P. Hugo Caesar Paroch[us] Ludicz[ensis]. “ NA, APA I, inv. č. 970, Liber foundationum, f. 90r-90v.

⁶⁸⁶ Domašín

⁶⁸⁷ Štědrá

⁶⁸⁸ Chyše

Exponitur ad initium littaniaru[m] decenter Venerabile ad portatile, finitis littaniis etc. datur benedictio, cum cantu O salutaris hostia, reponitur.

28.

Hoc videre placeat in inventario parochialium proventuum, litt[era] H.

29.

Magnos quondam parochia[m] hanc habuisse proventus saepè mihi invidiosè fuit objectum, an majores tunc, qua[m] nunc, antiqua registra civitatis forsàn possent demonstrare, si reproducerentur et reviderentur. In solario t[ame]n pecuniario aliquid detractu[m] esse mihi, ex aliquo antiquo computu praefectoru[m] parochialiu[m] exhibere possum, que[m] computum in manibus meis teneo, pro hoc V[enerabili] Consist[orio] remedi[u]m praescribere <posset> placebit.

30.

[.....]p[r]aedi[um] [a]li[quod] spectasse, [.....]
.....]re tenent

[chybí několik řádků]

[f. 95r]

31.

Inveniuntur, quos collatoru[m] officiales penes se observant. Horum transcriptum apponere, intra tam breve tempus impossibile est, quia nimis ampli et fusi. Horum tamen aliq[uod] compendiu[m], inventaria, dabunt, retro apposita.

32., 33.

In hoc parochiali fundo nulla invenitur desolata ecclesia aut capella, adeoque nulli tales fundi.

34.

Est domus parochialis apud ecclesia[m] parochiale[m] et huic contigua. est separatu[m] à familia cubiculu[m]. Sarta tecta parochiae melius conservari necesse esset, ne aliquando inopinatè majus contingat damnum.

35.

Est schola satis ampla pro pluribus officialibus capienda, sed malè custodita et provisiva, ideo officiales de nocte alibi manere coguntur, solu[m] de nocte à juvenibus pauperibus, mendici dicti, quoru[m] tres penes officiales aluntur, inhabitatur, inde periculu[m] incendii, timeo, ne solu[m] domus vicinae, sed et ecclesia aliquando patiatu[r], du[m] de nocte sibi t[em]p[or]e hyemis calefaciunt.

36.

Hunc constituit tam parochus, qua[m] collator, si collator et parochus iudicat subjectu[m] aptum confirmat, secus rejicit consentiente collatore.

Nota: Penes schola[m] hanc [ord]inaria[m] admisit hacten[us] Clarissimus Magistratus aliam s[cholam][.....]puellis contra assensum parochi, [.....] .....]II[.....][or]dinarii, quibus [.....] .....]Item esset, si [.....]pisa se-
[o]bediens, [.....]pisa se-
[zřejmě chybí jeden necelý řádek]

[f. 95v]

37.

Hanc rubrica[m] declarat consignatio proventuu[m] hujus scholae, et inventarium retro, lit[tera] I.

38.

R[espodeo], quod hactenus non fuerit practicum, partim quia non demandabatur, partim quia hactenus semper boni catholici suscipiebantur.

39.

Schola ordinaria saepissime solet à me visitari, praesertim du[m] sunt defectus in juventute, sicuti etia[m] in instructoribus corrigendis, privatam verò schola[m] nunqua[m] ex causis supra N. 36 positis.

40.

Penes quamlibet ecclesiam sunt duo vel tres aeditui à collatoribus suis constituti dependenter à parochi, quorum inspectionem habet. Solarium nullum habent, nisi quod annuè unicuique, dum computus suos deponunt, detur 1 f.

41.

À plurimis annis nullus hic fuit acatholicus inventus et passus.

42.

R[espondeo], quod tales hic passi et tolerati fuissent [.....]eneri.

[f. 96r]

Sequuntur inventaria cujusque ecclesiae cum consignatione proventuum:

Lit[tera] A

Proventus ecclesiae parochialis:

Spectat ad hanc ecclesiam quidam pagus nomine Dummerschin,⁶⁸⁹ qui 1631 huic piè legatus est ab Ill[ustrissi]mo D[omi]no D[omi]no Georgio Adamo Lib[ero] Baron[e] de Kokorzova, D[omi]no in Luditz, proventus annui pro ecclesia ex illo sunt:

In pecunia – 48 f. 30 xr. 3 d.

In siligine – 31 str. 2 vr.

In hordeo – 16 str. 2 vr.

In avena – 16 str. 2 vr.

Elocata[m] pecunia[m] ad interesse apud varios habet – 302 f. 46 xr. Census annui – 15 f. 8^h xr. 1 ½ d.

Item apud communitatem Ludicensem legatu[m] ab Ill[ustrissi]mo D[omi]no supra 500 sexagenas, id est – 583 f. 20 xr. Census annui – 29 f. 10 xr.

Ex fundatione ab eode[m] Ill[ustrissi]mo Benefactore ut supra pro vino et oleo annuè – 30 f. 20 xr.

Ex certis agris elocatis inter cives census annuis[!] – 5 f. 13 xr. 5 d.

Sunt igitur proventus annui et certi ex censibus – 79 f. 52 xr. ½ d.

Item ex pago Dummerschin ut supra – 48 f. 30 xr. 3 d.

Sine interesse – 20 f.

Item ex certis elocatis agris, hortis, pratis annuè de cera habet – 18 libras.

Pro 12 salva venia vaccis – 12 libras.

Unde isti agri etc. ad ecclesiam devenerint, an legati à piis benefactoribus, an non majores proventus ferre [p]ossent, nihil certi indagare possum.

Item parata [pecunia][...][m] erit in dep[.....] [.....]nnis pro renov[.....]

[chybí asi dva řádky]

[.....]itur

[chybí asi řádek]

[.....]interesse.

[.....]i.

[f. 96v]

Sub littera A:

Inventarium ecclesiae parochialis etiam sub lit[tera] A:

---

⁶⁸⁹ Domašín

Apud hanc ecclesiam invenitur monstrantia argentea antiquissimi operis, circiter ponderis 18 marcaru[m].

Ciboriu[m] argenteu[m] deauratu[m] – 1.

Calices cu[m] patenis, argentei deaurati – 4.

Calices antiqui argentei confracti – 6

Unum par ampullaru[m] ex argento cu[m] <pate> planeta.

Crux pontificalis argentea.

Alia crux argentea sat ponderosa, quae processioni Corporis Christi praeferri solet.

Ciboriu[m] parvulu[m] seu pixidem, in qua Venerabile Sacramentu[m] ad infirmos per pagos extra civitate[m] deportatur, argenteu[m].

Pixis argentea, in qua hostiae non consecratae pro missae Sacrificio observantur.

Alia pixis pro asservandis Sacris liquoribus.

Candelabra stannea et ex auricalco pro altaribus. antipendia tam nova, qua[m] antiqua, tobaleae, substratoria.

Item casulae tam antiq[uae], qua[m] nouae et alia vestimenta et ornamenta pro Divino cultu adsunt ad sufficientiam.

Campanae duae majores in turri, tres minores in campanili adsunt.

Organum, regale, instrumenta varia musicalia quoque non desunt.

[f. 97r]

Litt[era] B:

Proventus capellae S[antissimae] Trinitatis sub littera B:

Haec capella habet ad interesse elocata[m] pecuniam juxta computu[m] 1675 factu[m] 186 f. 55 xr., pro quibus annuos census recipit – 9 f. 20 xr. 4 ½ d.

Sine interesse, quae debita annuè paulatim solvuntur – 193 f.

Antiquas restantias – 10 f. 12 xr.

Pecuniam paratam – 183 f. 8 xr.

Habet taliter annuos proventus 9 f. 20 xr. 4 ½ d. praeter id, quod colligitur ex debitis, quae stant sine interesse.

De fundis et funda[tio]nibus nihil.

Unam salva venia vaccam ad censu[m] elocata[m].

Inventarium:

Nulla[m] habet suppellectile[m] sacra[m], praeter antipendiu[m] et mappam.

Campanas duas minores.

Altare antiquissimum unum.

Sarta tecta ecclesiae bene conservantur.

Capellae Omnium Sanctoru[m] Proventus etc. sub lit[tera] C:

Haec habet juxta computu[m] factum 1675 ad elocatam pecunia[m] sub interesse 245 f. 6 xr. 4 d.

Recipit annuos census – 1<6>2 f. 15 xr. 1 ½ d.

Sine interesse habet – 57 f. 24 xr.

Parata[m] pecunia[m] – 50 f. 35 xr. 4 d.

Inventarium:

De Sacra suppellectili nihil, praeter antipendium, tobaleam.

Campana[m] una[m] minorem.

Altare novum. Sarta tecta bene custodita.

Fun[dos ha]bet, agros [e]t prata. Ag[ri] inter subditos[.....]prata
ad sex[.....]hortum.[.....]f. 29
xr.[.....]unt.[.....]

[paroc]hialis[.....]rudera[.]

[f. 97v]

Nota: Dicitur etiam hanc capella[m] habuisse Praga[m] certam foundationem, qualiter deperdita, nemo vult scire.

Item ad hanc quonda[m] spectasse tres villas rusticanas in quoda[m] pago Lubokau,⁶⁹⁰ ab uno Barone audivi, de quo etiam ipsi rustici mussitant ex timore Dominoru[m] suorum nihil clare loqui audentes. De qua re nihil certi indagare possum, nisi quod ab illo Domino inaudivi.

Proventus ecclesiae S[anctae] Crucis sub Collatore[!] Ill[ustrissi]mi D[omi]ni
Ferdinandi Lib[eri] Baron[is] de Kokorzova, D[omi]ni in Luditz etc.

Litt[era] D:

Haec ecclesia habet ad interesse elocata[m] pecuniam 926 f. 53 xr. 3 d. juxta computu[m] ante annum celebratum.

Census inde annuos recipit – 46 f. 20 xr. 3 d.

⁶⁹⁰ patrně Velký Hlavákov

Sine interesse – 3076 f. 33 xr. 3 d., quae debita partim certa, partim incerta sunt propter nimiam[m] paupertate[m] plurimorum.

NB: De parata pecunia paru[m] adest, quia plusqua[m] 500 f. ante duos annos expositi et impensi fuêre in nova turri ad ecclesiam aedificanda, quae dato imperfecta, perfici post annum debet.

Ex fundis elocatis annuè accipit ecclesia 10 f.

Agri sunt, qui à subditis excoluntur sub dicto censu, circiter 40 jugerum.

Desolati, qui non excoluntur, circiter 25 jugeru[m].

Prata, ex quibus colliguntur duae vecturae foeni.

Pro his omnibus ecclesia accipit dictos decem f.

Vaccas habet elocatas 29, annui census pro iis veniunt ecclesiae – 5 f. 38 xr.

Inventarium:

Habet altare novum.

Calice[m] argenteu[m] deauratu[m].

Casulam una[m] cu[m] reliquis pro missae Sacrificio celebrando requisitis.

Item Missale et portatile. Regale.

Campanas duas minores.

[f. 98r]

Proventus capellae S[ancti] Nicolai sub ejusde[m] Ill[ustrissi]mi D[omi]ni collatura
sub littera E:

Habet haec capella ad interesse – 52 f. 20 xr. juxta computu[m] 1675 factum.

Accipit inde census annuos – 5 f. 7 xr.

Sine interesse – 403 f. 54 xr. 2 d.

Pro hac ante annu[m] legavit quaeda[m] persona – 11 f. 40 xr.

Haec annuè moderatè colliguntur juxta paupertate[m] et posse debitorum.

Pecunia[m] paratam – 54 f. 56 xr. 5 d.

14 vaccas inter subditos, pro quibus annuè – 2 f. 43 xr. 2 d.

Inventariu[m]:

Habet novum altare.

Antipendiu[m] unu[m] cu[m] aliis vestimentis pro altari vestiendo, praeterea nihil ad usu[m] Sacrificii.

Campana[m] una[m] minorem, et unam parvulam.

Nullos habet fundos, an quondam habuerit, nihil constat.

Capella B[eatissimae] V[irginis] Natae in pago Sichelau⁶⁹¹ Serenissimi Ducis de Sax
fundo. F:

Haec capella nullos habet fundos, nec fundatione[m] aut alios proventus praeter illos
150 f., supra numero 12 adnotatos, à Nobili Domina de Steinßdorff piè legatos, de quibus
nullus habetur computus praesente parochio.

Habet tamen paramenta pro missae Sacrificio ab eadem Nobili D[omi]na relictā.

Calicem ex cupro deauratu[m] parvulu[m], paramenta pro altari et sacerdotalia vestimenta
antiquissima, item unum portatile, quae à Capitaneo Domini asservantur.

Habet altariulu[m] antiquissimu[m].

Campanulas tres.

Capella S[ancti] Wenceslai in arce Ludicensi, [littera G]:

H[.....]eat[.....]erius in [.....]
.....]t

[*snad chybí několik rádků*]

[f. 98v]

Proventus et inventarium xenodochii Ludicensis:

Ad censu[m] seu interesse elocatam pecunia[m] habet 67 f. 25 xr.

Inde annui census veniunt 3 f. 21 xr. 4 ½ d.

Capitale sine censu – 16 f. 39 xr.

Legatum aliquod annuu[m] Praga ex Antiqua Urbe, ad perpetuum – 11 f. 40 xr.

Ex aliqua domo Ludicii ad hospitale pertinente annuè – 3 f. 30 xr.

Ex agris certis à civibus – 1 f. 45[?] xr.

Ex diversorio in superiori suburbio, quondam ab Ill[ustrissi]mo D[omi]no p[ia]e m[emoriae]

Georgio Adamo de Kokorzova hospitali legato, census, annuè – 15 f.

Nota: Ex hoc diversorio olim dabatur annuè 70 ss. vi testamenti.ⁱⁱ

---

⁶⁹¹ Čichálov

Ex agris Bolaviensibus,⁶⁹² quorum sunt circiter 50 jugera, item ex pratis ibidem, ex quibus 100 circiter colliguntur vecturae foeni, annuè à Senatu – 10 f.

Nota: Hi census 10 f. primo ab ultima visitatione, q[uae] Anno 1666 facta, dantur, ante illud tempus nihil fuit datum.

Sylvae ibide[m] sunt amplissimae, ex quibus, dum ligna venduntur extraneis, accipit hospitale solutionem pro illis, quia uno anno <multum> plus quam altero <minus> venditur, ideo nihil certi de proventibus hisce annotare possum.

Pro communitate Ludicensi aute[m] plurimu[m] in suu[m] usum secatur et avehitur de lignis, sicuti etiam alio multum abdonatur, pro quibus hospitale nihil accipit.

Pecunia parata non sufficit, ut hoc sterili anno panis sufficiens ematur.

Est una villa in pago Tescheditz⁶⁹³ in dominio Ill[ustrissi]mi Comitis Zernin,^{ij694} quae pro hospitali dicitur quondam empta, est autem tota desolata, quorsum agri etc. translata, mihi n[on] constat, nisi forsàn ad supra dictum Bolau, quod proximè huic pago adjacet.

H[ab]et et hoc hospitale duos hortos, in quibus gramen pro pecoribus co[l]ligitur; de pecoribus nihil adest, qua[m] tres vaccae in sust[.....]s honestè sustentantur.

[.....]jugera steriles agros,[.....]
.....]t[.....]

[zřejmě několik řádků chybí]

[f. 99r]

Consignatio proventuu[m] parochialiu[m] juxta contractu[m] ab Ornatissimo
Magistratu facto cum suis parochis H:

Singulis septimanis habet parochus pro sua sustenta[ti]one duos f., facit annue 104 f.

Pro termino S[ancti] Georgii – 8 f. 45 xr.

Pro termino S[ancti] Galli – 8 f. 45 xr.

Ex hospitali, quod capellan besoldung appellat – 7 f.

Et quare hoc ab hospitali solvitur? Non video ca[us]am.

Pro aromatibus smigmate – 14 f.

Pro ollis et scopis – 2 f. 20 xr.

Pro semine ad seminandu[m] hortum – 30 xr.

⁶⁹² Horní či Dolní Valov

⁶⁹³ Těšetice

⁶⁹⁴ Humprecht Jan Černín z Chudenic

Pro solario annuo oeconomae – 5 f. 50 xr.

Summa 151 f. 10 xr.

In victualibus: de siligine – 21 str.

tritici – 1 str. 2 vr.

hordei – 3 str.

pisoru[m] – 1 str. 2 vr.

avenae – 6 str.

Butiri – 60 seid[el].

Salis unam orcam.

Cerevisiae 7 virteliones.

Lignoru[m] 25 orgias.

Saevi pro candelis 20 libras.

Unum salvo honore porcellum.

Ad parochiam spectat unus hortulus. Ite[m] unu[m] pratum, ex quo colligitur una vectura foeni, si annus est fertilis.

De agris, [pra]tis[...][te[.....]][ni]hil[...]

De perori[bus][.....]

[.....][s]tramen,

[.....][a]nnue

[chybí snad 1-2 řádky]

[f. 99v]

Ex octo et dimidio pago habet parochus decimas:

De siligine	35 str. 3 vr. 2 m.	minoris mensurae.
De avena	35 str. 3 vr. 2 m.	

Quondam dabantur hae decimae in majori mensura.

Ex pago Sichelau tantu[m] de avena 1 str. 3 vr.

De siligine nihil. Et quare hoc?

Nota 1. Nota: In hoc pago Sereniss[imus] Dux de Sax praedium amplissimum possidet. Item in pago suo Possenau⁶⁹⁵ alterum, ex nullo istorum parochus aliquid habet, nec agnellum q[ui]dem.

Nota 2: In hoc pago Possenau subditi aut inquilini dant decimas circiter 12 modios, <tant> siliginis et t[antu]m avenae <sed> non parocho, sed civitati Ludicensi. Quare?

⁶⁹⁵ Veselov

Item pagus Kowarsche[n],⁶⁹⁶ et pagus Stathöfen,⁶⁹⁷ dat decimas, quas etia[m] civitas rapit. Parochus ex nullo istoru[m] pagorum habet nisi accidentia.

An plus quonda[m] habuerit de proventibus parochus, placeat videre supra rubrica[m] 29ma[m].

Suppellectile[m] alias omnem q[uod] necessaria <est> erat in domo <ex> olim collatoris subministrare et procurare tenebantur, ja[m] omnia cu[m] stomachatione dantur.

In domo parochiali valde difficulter aliquid reparatur, cu[m] t[ame]n valde sit in muris ruinosa.

[f. 100r]

Proventus scholae etc.

I:

Haec schola nullos speciales habet proventus, et foundationes, nisi qua[m] fecit foundationem Ill[ustrissi]ma familia de Kokorzova. Anno 1631 pro ea conservanda piè legavit Ill[ustrissi]mus D[ominus] D[ominus] Georgius Adamus 500 ss., quod piu[m] legatum ejus successor et cognatus piae memoriae Ill[ustrissi]mus D[ominus] D[ominus] Georgius Petrus⁶⁹⁸ non solum confirmavit, sed et supperaddidit Anno 1650 16. Julii Praegae moriturus alias 300 ss., q[uae] pia legata ad D[omi]nos Zatecenses solvenda modo transferuntur, qui Zatecenses huic Ill[ustrissi]mae familiae aliquot centenis florenis obligati <est> sunt, quando vero ea sint soluturi, tempus dabit. Ill[ustrissi]mus D[ominus] D[ominus] Ferdinandus Hroznata de Kokorzova, modernus bonoru[m] possessor, eos admoneri fecit, et promittit hac in parte scholae omnem assistentiam, ut quantocius exolvatur. Interea schola minatur ruinam.

Idem Ill[ustrissi]mus Dominus Benefactor ut supra, D[ominus] D[ominus] Georgius, Adamus amplius pro sustentatione meliori officialiu[m] scholasticorum ad perpetuum fundavit annuè:

De siligine – 39 str.

De hordeo – 3 str.

De pisis – 3 str.

De pecunia pro carnibus hebdomadatim 28 xr., quae omnia fideliter et sine ulla contradictione penduntur.

---

⁶⁹⁶ Kovářov

⁶⁹⁷ Štoutov

⁶⁹⁸ Jiří Petr Kokořovec z Kokořova (+1650) HOJDA, Zdeněk. *Philip Christian Bentum - Petr Brandl: Kokořovci z Kokořova*. Liberec, 2016, s. 16.

Ex alia fundatione olim facta pro sustentatione et carbibus septimanatim à communitate Ludicensi datur 6 xr.

Ex his sustentari debent cantor, praeceptor, organista et tres aut quatuor pueri mendici, qui officialibus dictis inserviunt. Cives per vices cibos pro his praeparant.

Item per septimana[m] pro schola ex communi aerario datur medius ce[revi]siae[?] [.....]al[.....]a[.][m] 12 lignor[um] orgiae.

Cantor de[.....]28[?] f. [.....]ex aerario[.....]ntis.

[.....]probabile[.....]
[.....]uno, bozi[?][.....]
[.....]s

[f. 100v]

Nota: Penes hanc scholam aliam pro puèllis privatam contra assensum parochi admittit magistratus. Contra quam etiam officiales scholastici protestantur, quia illis est in praejudiciu[m] et derogatione[m] accidentiam. Consultum esset, ut abrogaretur illa, quia ludimagistra, quae puellis praeest, parochus est inobediens, et puellae magis discunt (ut alia taceam) pisa seligere et pennas deplumare.

Solarium campanatoris et sacristae:

Hic pro solarium annuo habet à civitate 14 f. non propter officiu[m] campanatoris, sed magis propter directione[m] horologiorum, quoru[m] unu[m] est supra ecclesiam parochiale[m], alteru[m] super curiam civitatis. Ita, ex officio campanatoris et sacristae, non habet nisi accidentia stolae.

Haec omnia fideliter conscripta esse et taliter se habere, infra p[ro]priâ manu subscriptus, cu[m] appensione sigilli p[ro]p[ri]i à Superioribus permissi, attestor.

[P. Hugo Caesar] [*poškozená pečet*]

[f. 101r]

[f. 101v]

[f. 102r]

Ego infra scriptus fidem facio et certa scientia scio (ex sequenti scilicet adnotato extractu), quòd D[omi]nus Collator meus, Ornatissimus Senatus Ludicensis, nullos quidem

habeat campos, agros, etc., ex quibus olim parrocho dabantur decimae, in pecuniaria tamen solutione annuè parrocho suo nunc subtrahat 77 f. 45 xr. Et hoc jam à viginti tribus continuis annis.

Facit summa pro viginti tribus annis 1784 f. 25 xr.

Luditz, 21. Februarii 1677.

P[ater] Hugo Caesar canonicus
 Praemonst[ratensis] monasterii Teplensis
 professor, curatus Ludicensis m[anu] p[ro]pria.
 [pečet']

[f. 102v]

[f. 103r]

Extractus expensaru[m] pro sustentatione parochi Ludicensis, desumptus ex quodam computu communitatis Ludicensis, qui Anno 1644 celebratus fuit, decem annis ante ingressum meum ad beneficiu[m] parochiale Ludicensis parochiae:	
Pfarr ausgaben, unter den pfarrvorsteher Joannis Wolfenßky pro Anno 1644:	Hactenus datu[m] fuit et datur per 23 annos:
Wöchentliche expens per 2 f. 55 xr. für 52 wochen – 151 f. 40 xr.	Wöchentlich expens per 2 f. – 104 f.
Stanso Sanct Georgii undt S. Galli – 35 f.	Stanso S[ancti] Georgi et Galli – 17 f. 30 [xr.]
Jährliche capellan besoldung – 14 f.	Jährliche capellan besoldung – 7 f.
Auff seiffen undt gewörtz – 16 f. 20 [xr.]	Auff seiffe[n] undt gewörtz – 14 f.
Auff töpf undt bösen – 2 f. 20 [xr.]	Auff töpff undt bösen – 2 f. 20 [xr.]
Besoldung d[er] köchin – 4 f. 40 [xr.]	Besoldung der köchin – 4 f. 40 [xr.]
Eidem auff ein paar schue[n] – 1 f. 10 [xr.]	Eidem auff schue[n] – 1 f. 10 [xr.]
Für samen in garte[n] – 35 [xr.]	Für same[n] in garte[n] – 30 [xr.]
Ein stein ausgelassen inßlich oder dar für – 4 f.	Für ein stein inslich – 3 f.
Ein gemäst schwein oder dar für – 7 f.	Für d[as] gemäste schwein – 5 f.
Sum[ma] – 236 f. 45 xr.	Sum[ma] – 159 f. 10 xr.
Bier 4 vaß.	[...] vaß undt [ei]n halb.
[chybí cca 2-3 řádky]	[.....]
	[.....]

	[.....]solich[?]
	[.....]5 xr.
	[.....]hr[.....
	.....]xr.

[f. 103v]

Ex parochia Ludicensi.

[*regist*]

[f. 104r]

V Kvaternu Červeným, kde sobě sami kladou, léta 1542 v sobotu před S[va]t[o]u
Zophii A 29:^{kk}

Barthoš Kossman a Jakub Parasek, měšťané města Žlutic, majíce mocný list od Jakuba Jakše a Mikuláše Matouška, úředníkův špitálských špitálu^l téhož města Žlutic, přiznali se před úředníky Pražskými Menšími Desk Zemských v Království Českém, že dědictví jich a téhož špitálu, Semtěš⁶⁹⁹ ves celú a dvůr kmecí s platem, Valov⁷⁰⁰ tvrz, dvůr poplužní s poplužím vysazený v plat, v[!] Mlyňany⁷⁰¹ ves celú a dvůr kmecí s platem, v Dobřenci⁷⁰² dvory kmecí s platem což tu mají, v Sejrovicích⁷⁰³ dvůr poplužní s poplužím, v Kolečově⁷⁰⁴

dvůr kmecí s platem, w Přestání⁷⁰⁵ [d]vůr kmecí [s] platem, v [L]ažanech⁷⁰⁶ dvůr kmecí s platem, v Radyně[!]⁷⁰⁷ dvůr kmecí s platem, a zvláště s pěti ss. gr[ošů] č[eský]mi platu ročního a holého, kterýž Pražané Starého Města Pražského z Záluží k témuž špitálu ročně vydávají, pod pokutou s komorníkem Pražským uvázání pro nedání kteréhokoli platu v nadepsaný dědiny i s náklady, s dědinami or[nými i] neor[nými], lukami, l[esy], ohozemi [v Černým háji a v Valově, porostli]nami, kurmi, [vajci, robotami, ospy, potoky s břehy,] pastvami,

[f. 104v]

⁶⁹⁹ Semtěš

⁷⁰⁰ Dolní nebo Horní Valov

⁷⁰¹ Mlyňany

⁷⁰² Dobřenec

⁷⁰³ Sýrovice

⁷⁰⁴ Kolečov

⁷⁰⁵ Přestání

⁷⁰⁶ Lažany

⁷⁰⁷ Radyně

pastvištěmi, s mlýnem s platem pod Mlyňany, v Těšeticích plat na Pozmanovi z Tisu i se vsí s panstvím, to vše což tu mají, a od mnoha let, před shořením desk k témuž špitálu od Anny pozůstalo, někdy [Jana] Přestanského, s povolením Slavné Paměti Krále Vladislava, a od Zigmunda Matěje a Viléma, bratří z Přestan, i od jiných léta M° III° LXXXI° v pátek den Svátostí plněji svědčili, relátor toho času od Jeho Mil[osti] Krále byl jest, ke Dskám Zemským Pavel Skalský z Jenštejna, tak v týchž zase sobě a budoucím úředníkum špitálským podle nového o Dskách nařízení ve Dsky Zemské vložili a vepsati dali.

Tento vejpis z Královských Desk Zemských vydán jest s povolením Urozeného a Statečného Rytíře Pana Františka z Sseydleru a na Kácově, Liběchově, Sukoradech, Kostelci a Chaběřicích, Jeho Mil[osti] Římského Císaře, Uherského a Českého Krále Rady, Královského Místodržíciho a Nejvyššího Písaře v Království Českém.

Pod pečetmi Jana Jiřího Volbrama Brandlinskýho [ze] Štěkře a na Popovicích. J[eho] M[ilosti] C[ísařské] Rady, Královských soudův Komo[mí]ho, Dvorského Soudce a Místo Sudí Zem[s]kého [v Království Čes]kém, [a] Václava Silve[stra Smrčky z Mnichu a na Hrá]dku nad Paďousy, [Jeho Milosti Císařské Rady a Místo Písaře v témž Krá

[f. 105r]

-lovství Českém 18. Februarii A[nno] 1675.

l. s. l. s.

Václav Silvester Smrčka ze Mnichu J[eho] M[ilosti] C[ísařské]

Rada a Místo Písař v Království Českém etc.

Debitè rogatus et specialiter requisitus copiam praesente[m] cum Originali mihi sufficienter exhibito contuli et prout in se et in margine correctum est, memorato Originali in omnibus punctis et clausulis convenire deprehendi. Pro fide meliori me manu propria subscripsi et sigillum consueta[m] appressi sub dato [Cadanae, die]^{mm} 24 Junii 1676.

Lucas [pečet] Adalbertus Birdelius Decanus

Vicarius Foraneus m[anu] p[rop]ria

[f. 105v]

Copia Extractus Tabularu[m] Regni. Hospitale in Ludiz concernens. [regest předešlého]

[f. 106r]

V Kvaternu Trhovým Třetím Zlatým Léta 1633 v Outerý po S[vatý]m Marku Evangelistu

Páně pod Lit. I 4.^{mm}

Nachází se kšaft Někdy Adama Jiřího Kokořovce z Kokořova etc., jehož datum jest čtvrtého dne měsíce března léta 1631, v kterémžto kšaftu mezi jinými následující artikul se nachází a zní slovo od slova takto:

Předně, jakož jsem^{oo} od Purkmistra a Konšelův i vsí Obci města Žlutic, věrných poddaných mých, v jistém jich dluhu mně povinném, ves jich jednu obecní, Domařin⁷⁰⁸ slove, s jich dobrovolným odevzdáním dostal, tu zase se vším k ní příslušenstvím, plným a celým panstvím, tak, jakž ji oni sobě ve Dsky Zemské vloženu mají, a mně od nich postoupena byla, po smrti mé k Chrámu Páně^{pp} [v] jich^{qq} Měště Žluticích velikému založení Svatého Petra a Pavla, s platy, ospy a robotami, z mé dobrovolné vůle a k záduší tomu náchylnosti, odevzdávám tak, aby ihned po smrti mé téhož Chrámu Páně opatrovníci, nynější i budoucí, též vsi Domařina, lidé však v ní osedlí Purkmistru a Konšelům i vsí Obci města Žlutic poddanost a Člověčenství slíbíc, se ujali k dobrému a užitečnému téhož Chrámu Páně platův, vospů, [robot a jiných povinností jich, užívati mohli tak, jakž listem obzvláštním a smlouvou p]od pečeti

[f. 106v]

mou a jich městskou to jsem opatřil.

Pana strejce, a syna mého nejmilejšího, Pana Jiřího Petra z Kokořova, zato žádám, že tomu všemu, což týž list můj tu dotčený v sobě obsahuje a zavírá, své místo dá, a jim kostelníkům nynějším neb budoucím v tomto žádné překážky, poněvadž to k záduší náleží, činiti nebude pro odměnu Božskou a pro uvarování pokuty Božské.

Tento vejpis z Královských Desk Zemských vydán jest s povolením Urozeného a Statečného Rytíře Pana Františka z Sseydleru a na Kácově, Liběchově, Sukoradech, Kostelci a Chaběricích, J[eho] M[ilosti] Římského Císaře, Uherského a Českého Krále Rady, Královského Místodržícího a Nejv[yšího] Písaře v Království Českém.

Pod Pečetmi Jana Jiřího Volbrama Brandlinskýho z Štěkře a na Popovicích, J[eho] M[ilosti] C[ísařské] Rady, Krá[lovských] Soudův Komorního a Dvorského Soudce a Místo Sudí Zemského v Království Českém, a Václava Silvestra Smrčky ze Mnichu a na Hrádku nad Pod'ousy, J[eho] M[ilosti] C[ísařské] Rady a Místo Písaře v témž Království Českém 18. Februarii A[nn]o 1675.

l. s. l. s.

Václav Silves[ter] Smrčka ze M[nichu] J[eho] M[ilosti] C[ísařské]

---

⁷⁰⁸ Domašín

Ego[.....]res[....]te[.....]
.....]709

[f. 107r]

[f. 107v]

Copia extractus Tabularu[m] Regiar[um] pagum quenda[m] ad parochiale[m]
ecclesiam spectante[m] in Luditz concernens.

[*regist předešlého*]

[f. 108r]

Ve Jméno Boží Amen.

Paměť věcí budoucích proto se listy utvrzuje, aby věc všeliká, kteráž se vedle milosti a hotového poslušenství lidem věrně poddaným od jich Pánův z Milostivého skutku děje, působí a stává, z paměti nevyšla a s časem jinším nezminula, poznamenaná paměť a stálost všech budoucích dědicův a našich náměstkův, kterýž k dědičným nápadům právo vedle řádu a práva Země této České, vedle své svobody zakoupení mají a jmíti by chtěli, aby takový milostivý skutek vdolepsaný beze všeho proměnění a beze všeho opravování v celosti zdržán a zachován i upevněn byl, hodně užitečné a potřebné jest, aby to, což pevně ustaveno, způsobeno a zjednáno jest, k věčnosti listy řádnými, zřízenými i pečeti utvrzenými ujištěno, utvrzeno a dokonáno bylo, aby ti chudí a robotní lidé nynější i jich budoucí, kteříž takovými milostmi jsou obdarováni [...]radováni[?] [.....] naše P[ř]edky

[f. 108v]

za nás, i za naši obec nynější i budoucí tím snázejí a pilněji v pokorné vděčnosti a v hotovém poslušenství Pána Boha prosili.

Protož my Purkmistr a Rada i všecka Obec nynější i budoucí města Žlutického vyznáváme tímto listem obecně přede všemi též budoucími jakžto nynějšími, že vzavše sobě ku paměti přílišná obtížení předkův prv bylých, a dědinky lehké také mnohé pohodlnosti poslušenství a služebnosti, kteréž jsou našim předkům a nyní i naší obci po nich všech časův předešlých i nynějších naši chudí robotní a poddaní lidé vsi naší v Semtěši činiti[!] a skutečně bez oblevení dokazovali ve vsi pohodlnosti, také patříc k tomu skutku milostivému, kterýž jest Nebožtík Opatrný Vavruš Kovář jsa ještě v svém zdravém životě rozkázal, a po něm Poctivá Anna dcera jeho, s svými Poručn[í]ky nad těmi a s těmi lidmi učinili jsou vedle jeho

⁷⁰⁹ Šlo zřejmě opět o Birdeliův ověřovací přípis.

rozkázání, že jsou těm lidem nadepsaným všechny roboty odpustili, a my od nich s tím platem koupivši takovou milost s ni[mi] také činíme,

[f. 109r]

jim toho skutku potvrzujíc, mocí listu tohoto také odpouštíme, aby ti chudí lidé nynější i budoucí potom již takovými robotami ani nám ani našim budoucím věčně povinni nejsou prázdní byli, a k tomu ty lidi nadepsané s jich budoucími zůstávujem při všech jich právích a svobodách, jakž ta ves od svých starobylých časův vyzdvižená a vysazena jest, buďto v mezech, v pastvištích, nebo-li v jiných svobodách, kromě našeho panství a našich spravedlivých poplatkův, ti aby nám a našim budoucím tím pilněji platíc vydávali.

Take s nimi takovou milost činíme, a zvláště v tomto, aby ti lidé s jich budoucími všecko své zboží buďto movité neb nemovité v svém zdravém životě neb na smrtedlný posteli mohli svobodně kšaftovati, poručiti, odkázati, i dáti tomu, komuž se jim zdáti nejlép a líbiti bude, vedle svobody a práva města našeho nadepsaného.

Dále s nimi i s jich budoucími takovou milost činíme, jestl[i by] Pán Bůh neuchoval z nich kterého,

[f. 109v]

kterouž koli smrtí bez kšaftu rozkázání, že by umřel jda z tohoto světa naněj[!], Pane Bože ostřež, tehdy ten jich vešken statek movitý neb nemovitý jmá na nejbližšího jich přítele spadnouti. Také když by se kterému z nich za námi, neb za našimi budoucími na těch dědinách pro své snad lepší zůstati nelíbilo, techdy[!] osadie nám náš purgrecht řádně dobrým a hodným člověkem, ježto by se nám a té obci hodil, také právo té vsi v časech soudných, můž se brati i s svým statkem, kamž chce, a my máme jemu toho přátí a jeho skrze nižádný šacunk zadržeti nemáme, lečby nám, neb našim budoucím v kterých vinách znamenitých právem té vsi spravedlivě byl odsouzen, a to ještě má býti vedle milosti, a my svrchu psaní Purkmistr a Rada i všecka Obec města nadepsaného i s našimi budoucími těm našim lidem svrchu psaným s jich budoucími slibujem naší dobrou vierou ty všechny artikule v těch milo[stech] znamenitě dot-

[f. 110r]

čené ve vší celosti držíc zachovati bez hnutí.

A toho na svědomí pečet našeho města nadepsaného přivěšena jest k tomuto listu.

A pro další svědomí připrosili jsme Urozených Panoší Klecha z Hugklicz, Jana Žida z Vetlí a Jana Hořešovce z Hořešovic, že jsou své vlastní pečetě s svou dobrou volí, vědomím i s přiznáním sobě beze škody k témuž listu přivěsili, jenž jest dán a psán leta po Narození

Nášeho Pána Ježíše Krista tisícího čtyřstého padesátého třetího, první úterý před Zvěstováním Matky Boží Panny Marie.

Actum su[n]t h[aec] praesentibus Matthiae panifice, Johanne Skoržipka iudice, consulibus subscripte Gregorio panifice, Lomuče[?], Petro Koket, Matia Sartere etc. Petro ptus not.⁷¹⁰

l. s. l. s. l. s. l. s.

Že tento vejpis s svým pravým originálem na pargaméně starou Češtinou psaným, v nitčemž neporušeným (k němuž čtyry pečetě ve černým vosku přivěšené jsou) ve všech slovích, pun[ktech a] clausulích ([vša]k v ny[nější] způsob písma) ve[.....]to[...]ekr[?][.....]uky[?] me[.....].....][v] út[e]rý[.....].....]1675.

[.....]e

[.....]l.

[f. 110v]

Descriptio privilegioru[m] quorunda[m] subditorum in pago Semtisch ad hospitale Ludicense pertinentium. [regest předešlého]

---

⁷¹⁰ V originálu zřejmě stálo: „Acta sunt haec presentibus Matthia panifice, Johanne Skoržipka iudice, consulibus subscriptis Gregorio panifice, Lomniczka, Petro Kokot, Matia Sartore etc., Petro pro tunc notario.“ Rekonstruováno na základě časově blízkých zápisů v nejstarší žlutické památné knize městské rady. SOKA Karlovy Vary, AM Žlutice, sign. Žlutice I, ukn 2. Správy města Žlutic v 15. století se týká diplomová práce NOSKOVÁ, Marie. *Nástin správy poddanského města Žlutic*. Praha, 1957.

11. LIBĚDICE

[f. 111r]

N. 11^{rr}

Ad mandatum Celsissimi ac Clementissimi Principis D[omi]ni nostri ad suum Archi-Episcopale Consistorium delatum, et nobis mediante nostro Ad[modu]m Reverendo Vic[ario] Foraneo ad singula respondenda puncta insinuatam, sequentibus sigilatim respondeo.

1.

Ego infrascriptus habito in pago nomine Liebeditz,⁷¹¹ in quo ecclesia parochialis exstat.

2.

Patronus ecclesiae ibidem est S[anctus] Vitus, in qua ecclesia tantum duo altaria existunt, et nulla capella.

3.

Ejusdem ecclesiae et parochiae est Collatrix et Patrona Perillustris Domina Maria Susanna Smislovskin de Radwanowa nata Iglin de Waltersthurn,⁷¹² D[omi]na in Liebeditz, Turtz⁷¹³ et Wobern.⁷¹⁴

4.

Nullam praeter Liebedicensem habeo parochialem ecclesiam

5.

Nec quidem ullam filialem adjunctam.

6.

Ad hanc ecclesiam tres pagi spectant, nempe Liebeditz, Tzeckowitz⁷¹⁵ et Ratschitz,⁷¹⁶ item ex pago Finfhunden⁷¹⁷ arx tantum et ovile.

In pago Liebedicensi reperiuntur personae confitentes 306, in Tzeckowitz 138, in Ratschitz 98, qui uterque pagus ab ecclesia tantum medio quadrante milliaris distat, ex arce

---

⁷¹¹ Libědice

⁷¹² Marie Zuzana Smyslovská, roz. Iglová z Waltersthurnu (+1. 1. 1679 v Libědicích) SOA Litoměřice, Sbíрка matrik, sign. L85/1. (úmrtní zápis)

⁷¹³ Tureč

⁷¹⁴ Obrovice

⁷¹⁵ Čejkovice

⁷¹⁶ Račětice

⁷¹⁷ Pětipsy

verò et ovili <funf> in pago Finfhunden sunt confitentes personae 33, quae arx unà cum ovili ab ecclesia uno quadrante milliaris distat.

7.

Reditus hujus ecclesiae tantùm consistunt in censibus, et ex eleemosyna, in sacco sub concione congregata.

8.

Ego loci ordinarius hos redditus administro, et administratione[m] constituo cum scitu et consens[u] Perillustris D[omi]nae Collatricis [.....]loco securo dep[....]ta[....] [Perillu]stris D[omi]nae [.....]m cu[m][.....]scitu [.....]
[chybí několik řádků]

[f. 111v]

10.

Nulli ecclesiae fundi elocandi inveniuntur.

11.

Curatus cum suis <aeditibus> aedituis habet ad conservationem ecclesiae fabricae curam.

12.

Praeter ecclesiam hanc nullum sacellum publicum nec privatum invenitur, nisi quòd habeat Perillustris D[omi]na Collatrix in domo sua cubiculum ornatum, per modum sacelli, ubi in infirmitate obtentâ licentiâ à Ven[erabili] Consistorio curat celebrari.

13.

In hac ecclesia asservatur Venerabile, in ciborio positum super corporale, in tabernaculo decenti, et tuto, in majori altari, ante quod diu noctúque inextinguibilis lampas ardet.

14.

Curatus habet clavim tabernaculi, singulisque mensibus Sacrae hostiae renovantur.

15.

Penes ecclesiam datur sacristia bene munita, cujus curam ad mandatum curati aeditui habent.

16.

Ecclesia ad usum Divinum necessariis apparamentis est (laus DEo) sufficienter provisiva, uti adjunctum inventarium abundè declarabit.

17.

Ecclesiam hanc non dubito consecratam⁷¹⁸, altaria constat non esse, sed celebratur in portatili.

18.

Circa hanc ecclesiam est caemiterium muro cinctum.

19.

Apud hanc ecclesiam inveniuntur tres campanae, utcúnque magnitudinis, mediocris olim S[ancto] Vito dicata, reliquas duas curârunt haeretici fu[n]di.

20.

Nullum xenodochium hic extat.

21.

Nec confraternitates penes hanc ecclesiam inveniuntur.

22.

Nullae inveniuntur foundationes penes hanc ecclesiam, nec penes altaria, nisi quòd in cuiusdam domuncula Georgii Schrols parochiani⁷¹⁹ una sexagena pro annuè conscribendis ecclesiae [ra]tionib[us] scribae detur, sine omni onere, quae inscripta [est in libr]o rationum.

[23.]

[.....]D[.....]P[a]roch[.....]hact[enus][.....]

[chybí několik řádků]

[f. 112r]

25.

Hic nulla invenitur imago miraculosa.

26.

Nullae processiones fiunt nisi in diebus Rogationum, et aliis ab ecclesia praescriptis temporibus.

27.

Indulgentiae à Clemente Decimo,⁷²⁰ A[nno] 1673, die 18. Novembris ad septem annos concessae inchoârunt à tribus annis in festo S[ancti] Viti.

28.

Reditus hujus parochiae sunt decimae magnae mensurae 93 modii, 2 virteliones, et 2 metzen, quae in magna mensura dantur, faciunt Pragensis mensurae modios 124 et 3 virteliones, merae siliginis, item agri parochiales ad 69 modios, ex quibus 32 modios curatus

---

⁷¹⁸ nadepsáno Morikovou rukou: *benedictam*

⁷¹⁹ po straně Morikova pozn.: *inpertinens*

⁷²⁰ Klement X. (pontifikát 1670-1676)

suis propriis expensis, alteram verò partem pro medietate fructuum D[omi]na Collatrix colit, praeterea nihil, nisi penes parochiam est unus hortulus, et exigua et rara accidentia.

29.

An olim majores reditus fuerint non scitur.

30.

Fundos parochiales à laicis occupatos nescio, nisi quod Perillustris D[omi]na Collatrix praedictam partem agrorum parochialium ab immemorabili tempore cum meis antecessoribus pro tertio manipulo coluerit, mihi autem nunc pro mea honestiori sustentatione medietatem tribuit.

31.

Registra et inventaria tam ad ecclesiam, quàm parochiam, spectantium, in libro rationum ecclesiae conscripta sunt.

32.

Nullae ecclesiae, nec capellae desertae, hic inveniuntur.

33.

Nec ad easdem spectantes fundi reperiuntur.

34.

Penes hanc ecclesiam est honesta parochia, distans ab ecclesia 50 passus, decénsque cubiculum à familia separatum habet.

35.

Penes ecclesiam datur schola pro juventute instruenda.

36.

Ludimoderatorem aptum constituit curatus, cum scitu et consensu Perillustris Dominae Collatricis.

37.

Pro schola conservanda nulli sunt proven[tus], sed expensis ecclesiae conse[rv]atur. Pro ludi[mode]ratore sunt agri 10 [mo]dioru[m][.....]sumptibus[.....]â communitate p[.....]30 xr.[.....]luden[.....] Or[.....]

[několik řádků chybí]

[f. 112v]

siliginis. Hos annuos reditus ipse colligere tenetur, praeterea nihil habet nisi exigua accidentia.

38.

Defacto professionem fidei non fecit, sed his perlectis statim deposuit.[?]

39.

Scholam infra hebdomadam, subinde bis, aut ter pro commoditate temporis visito, ut ludirector eò diligentius juventutem, tam in literis, quàm pietate, et rudimentis fidei instruat.

40.

Penes hanc ecclesiam est antiquus mos, ut quovis anno mutatum secundum ordinem sint 4 aeditui sine omni salario, quos curatus suscipit.

41.

Nulli (laus DEo) penes hanc ecclesiam inveniuntur acatholici,

42.

Nec (DEo sint laudes) publicè scelerati, concubinarii, conjuges sine legitimo divortio separanter viventes, blasphemi, usurarii et similes scandalosi inveniuntur.

In cujus rei fidem me subscripsi et sigillo consueto confirmavi.

Datum Liebedicii

15. Decembris Anno 1676

[*pečet'*] Joannes Georgius Jesorcka

pro tempore curatus ibidem.

[f. 113r]

Inventarium ecclesiae Liebedicensis consignatum et diligenter conquisitum die 10.

Decembris, Anno 1676 à me infrascripto pro tempore ibidem curato.

Inveniuntur autem sequentia:

1. Ciborium cum operculo ex argento inauratum, unâ cum serico tegmento instar pallioli ornatum, super quod imposita est corona ex bonis unionibus contexta.
2. Monstrantia argentea, melchisedech autem ex puro auro.
3. Tres calices argentei inaurati unâ cum patenis.
4. Duo urceoli argentei aliquantulùm inaurati cum pelvicula.
5. Thuribulum argenteum cum navicula, et cochleari.
6. Lampas argentea.
7. Parvula pyxis argentea unâ cum patenula, in qua Venerabile ad infirmos portatur.
8. Poculum argenteum pro ablutione communicantium.
9. Altera monstrantia ex aere, melchisedech autem ex argento inauratus.
10. Unum thuribulum ex aere unâ cum navicula et cochleari.

11. Una lampas ex aere.
12. Duo crucifixi ex aere, quorum unus positus e[st] super majus altare, alter verò super fontem baptismalem.
13. Unum candelabrum aereum.
14. Unum cymbalum aereum apud majus altare.
15. Duae campanulae aerae, una apud minus altare, altera penes sacristiam erecta pro dando signo ad celebrationem in exitu sacerdotis.
16. Unum em[u]nctorium ferreum.
17. Ex st[anno] duo paria urceolorum cum[.....]
18. [.....][ex] stanno octo pro[.....]or
[.....]flori[.....]
[chybí několik řádků]

[f. 113v]

21. Vasculum pro sacris liquoribus ex stanno.
22. Duo vascula pro aqua benedicta, unum ex stanno, alterum ex cupro.
23. Duo aspergilla.
24. Lavacrum in sacristia ex stanno.
25. Casulae sunt 10 cum stolis et manipulis, una casula e[st] coloris albi, altera viridis, tertia rubri, quarta violacei, quinta nigri, reliquae sunt diversorum et mixtorum colorum, aliquae sunt ex serico, aliquae ex materiis, omnes autem integrae, pulchrae et decentes.
26. Totidemque sunt bursae, et pallae coloris casularum.
27. Vela serica pro ornandis calicibus sunt 13 diversorum colorum pro qualitate temporis.
28. Duo baltea rubra ex serico cum fimbreis pro monstrantiis ornandis.
29. In medio majoris altaris est statua Beatae Virginis Mariae cum Jesulo, quae pro qualitate temporis variis vestimentis ornatur, pro qua togulae sericae cum fimbreis sunt quinque, una alba, altera viridis, tertia rubra, quarta flava, quinta variorum colorum, totidemque ornamenta pro Jesulo.
30. Sex baltea cum fimbreis ex serico pro eadem statua ac Jesulo ornando, diversorum colorum.
31. Unus tapes ex serico cerulei coloris, quo tempore Adventûs in majori altari statua B[eatae] V[irginis] M[ariae] tegitur, cui imago repraesentans Angelum Gabrielem salutantem Beatam V[irginem] M[ariam] affigitur.
32. Antipendia pro ornandis altaribus sunt undecim diversoru[m] coloru[m], pulchra valde, ac decentia, alia ex serico, alia autem ex materia.

33. Pulvinaria pro Misalibus sunt 4, duo rubra, unum ex serico, alteru[m] ex materia, unum è coreo inaurato, <reliqua> unum ex materia diversi coloris.

34. Baldachinum ex decenti materia cum quatuor pictis hastis.

35. [...]paria vexillorum ex serico.

36. [...]p]romiscui coloris ex [mate]ria pro parietibus cingen[dis][...]dis circa majus [altare].

[37.][...]m[...]ae[...]

[zřejmě chybí pár řádků]

[f. 114r]

38. Tria tegmenta decentia instar pallioli pro fonte baptismali, unum ex serico, alterum consutum variis coloribus cum fimbreis, tertium ex rubra tela, mutantur autem pro qualitate temporis.

39. Mappae pro altaribus sunt 12, omnes integrae et mundaе.

40. Manutergia munda, et decentia – 12.

41. Duo vela ex tela munda, et pulchra cum fimbreis pro ornandis cancellis tempore com[m]unicantium.

42. Duo tegmenta ex tela viridi, pro quovis altari unum.

43. Item duo tegmenta ex viridi tela pro tegendis altaribus tempore Quadragesimali, in magno autem altari tegmento affigitur imago representans Passionem Christi.

44. Pro cista ornanda in sacristia, quae loco altaris est, duae mundaе et integrae mappae sunt.

45. Item unus tapes pro eadem cista ornanda.

46. Amicta vel humeralia sunt – 6.

47. Albae integrae et mundaе etiam – 6.

48. Cingula – 4.

49. Purificatoria munda decentia – 12.

50. Corporalia honestissima – 12.

51. Item duo parva corporalia pro pyxide, in qua Venerabile ad infirmos portatur.

52. Strophiola pro abstergendo ore – 6.

53. Superpellicea decentia – 2.

54. Togulae ex tela per modum superpellicei pro ministris – 4.

55. Linteola pro abstergendis manibus in sacristia – 6.

56. Portatilia 2 pro quovis altari unum.

57. Tabellae Sacratarum duae, item p[ro] S[ancto] Joannis Evangelio 2 et ad infundendam aquam in calicem duae.

58. In minori altari crucifixus ex li[gno][.....]

59. U[num] tegmentum pulchru[m][.....]

[několik řádků chybí]

[f. 114v]

63. Liber Baptismalis, in quo baptizati et matrimonium contrahentes ac defuncti inscribuntur.

64. Liber rationum de redditibus ac expensis ecclesiae, in quo etiam reperitur inventarium ecclesiae, parochiae ac scholae.

65. Biretum clericale vel quadratus.

66. Sacculus ex serico cum campanula pro colligenda eleemosyna tempore concionis.

67. In sacristia (quae e[st] bene custodita et munita seris) est una ferrea cista, in qua pretiosa servantur, penes hanc inveniunt[ur] aliae 6 ex ligno factae ac feris munitae, in quibus orname[nta] ecclesiae ac apparamenta sacerdotalia servantur.

Haec autem nominata ornamenta et apparamenta ecclesiae omnia Perillustris D[omi]na Collatrix ac Benefactrix propriis suis sumptibus curavit et ecclesiae donavit, praeter duos minores calices, et pelvem cum operimento ex stanno et du[as] casulas et aliqua exigua.

Haec meo nomine subscripto, et consueti sigilli appensione confirmantur.

Datum Liebeditz

15 Decembris Anno 167[6]

[pečet'] Joanne Georgio Jesorcka

p. t. curato ibidem.

[f. 115r]

[f. 115v]

Liebedicz^{ss}

12. LIBĚŠICE

[f. 116r]

N. 12^{tt}

Responsio ad rubricas generales Venerabilis Consistorii.

1.

Beneficium, in quo resideo, vocatur Libeschiz.⁷²¹

2.

Parochialis ecclesiae Libeschicensis patronus est S[anctus] Martinus. In hac ecclesia sunt altaria tria, & sacellum S[anctae] Annae, in quo unum altare.

3.

Mei beneficij Collator, seu Patronus est Illustrissimus Dominus D. Joannes Marcus ab Altringen, Comes de Clari etc.⁷²²

4.

Nullam praeterea habeo parochialem ecclesiam.

5.

Duas habeo filiales, Dobritschan,⁷²³ & Raidischt.⁷²⁴ Dobritschanensis ecclesiae (quae à parochiali quadrante milliaris distat) Collator est Ill[ustrissi]mus D. D. Joannes Marcus ab Altringen Comes de Clari. Raidistensis ecclesia à parochiali residentia medio distat milliari, & illius Collator est Ill[ustrissi]mus, & Excell[entissi]mus D. D. Georgius Ludovicus Comes a Sinzendorf etc.⁷²⁵

Patrocinium Dobritschanensis ecclesiae est B. V. M. in Caelos Assumpta. Patroni Raidischtensis templi sunt SS. Apostoli Simon & Judas.

6.

---

⁷²¹ Liběšice

⁷²² Jan Marek Jiří hrabě z Clary-Aldringenu (+ 4. 4. 1700); OSN 5, s. 437. SEDLÁČEK, August. *Hrady XIV*, s. 153.

⁷²³ Dobříčany

⁷²⁴ Hradiště

⁷²⁵ Jiří Ludvík hrabě ze Sinzendorfu (+ 1682); SEDLÁČEK, August. *Hrady XIV*, s. 415.

Ad Parochialem ecclesiam Libeschicensem spectant pagi septem: Libeschiz, Liczgau,⁷²⁶ Klutschgau,⁷²⁷ Tuchorsiz,⁷²⁸ Drahomischel,⁷²⁹ Tuppschan,⁷³⁰ Trzschesskonitz⁷³¹ & arx Groslipnensis⁷³² cum popina etc.

Libeschicii reperiuntur animae capaces SS. Sacramentorum 178.

Liczgau[ii] -149.

Klu[tschgauii] – 116.

[In Tuchorsiz] – 119.

[f. 116v]

In Drahomissel – 83.

In Duppschan – 55.

Trzsskonicii – 30.

In arce Groslipnensi – 20.

=750

Ad ecclesiam Dobritschanensem spectant pagi tres.

In pago Dobritschanensi reperiuntur animae – 84.

In Trnowan⁷³³ – 69.

In Salluschicz⁷³⁴ – 58.

=211

Ad ecclesiam Raidischtensem spectant pagi sex & reperiuntur animae, quibus Divina debent Sacramenta administrari:

Raidischtii – 46.

In Lischan⁷³⁵ – 80.

In Horkau⁷³⁶ – 28.

In Ribian⁷³⁷ – 51.

---

⁷²⁶ Líčkov

⁷²⁷ Kluček

⁷²⁸ Tuchořice

⁷²⁹ Drahomyšl

⁷³⁰ Dubčany

⁷³¹ Třeskonice

⁷³² Lipno

⁷³³ Trnovany

⁷³⁴ Zálužice

⁷³⁵ Lišany

⁷³⁶ Dolejší Hůrky

⁷³⁷ Rybňany

Stirkovicii⁷³⁸ – 53.

Steknicii⁷³⁹ – 47.

= 305

7.

Ecclesia Libeschicensis duos habet agros, quorum unus 5 modiis, alter sex modiis seminatur. Item 12 Vaccas ferreas.

Capitale – 172 ss. 19 kl. gr.

[Ce]nsu[s] – [..] ss. 51 [kl.] gr.

[.....]2 ss. 34 kl. gr. 2 d.

[*snad nic dalšího nechybí*]

[f. 117r]

In sacco annuatim colliguntur – 24 Floreni.

Ecclesia Dobritschanensis tres fundos seu agros habet, quorum unus 8 str., alter 5 str., tertius 3 vr. seminatur.

Capitale – 61 ss. 36 gr.

Census – 189 ss. 23 gr.

= 250 ss. 59 kl. gr.

Habet insuper undecim vaccas.

Ecclesia Raidischtensis nullum fundum habet.

Capitale seu debita extantia habet – 158 f. 20 kr.

Census

Pia legata ex debitis dubiis – 23 f. 20 kr.

Vaccas ut vocant ferreas – 16.

In sacco annuatim colliguntur circiter 15 floreni.

8.

Reditus harum ecclesiarum administrant officiales collatorum cum aedituis & parocho. Libeschicenses reditus asservantur in sacristia in cista bene munita, ad quam tres claves, quarum unam parochus, reliquas aeditui penes se habent.

---

⁷³⁸ Strkovice

⁷³⁹ Stekník

Reditus ecclesiae Dobritschanensis officialis collatoris in arce conservat. Reditus ecclesiae Raidischtensis asservantur in arce Postelbergensi⁷⁴⁰ Ill[ustrissi]mi & Excell[entissi]mi Comitis de Sinzendorff.⁷⁴¹

9.

Oeconomi seu aeditui harum ecclesiarum quotannis rationem reddunt de acceptis & expensis in domo parochiali coram paroco & officialibus collatorum.

10.

Fundi[.....]L[i]besch[icensis et Dobritsc]hanensis [.....]
.....]tertio

[*snad chybí jeden řádek*]

[f. 117v]

11.

Curam fabricae ecclesiae, ut sarta tecta conserventur, habet collator & parochus.

12.

Praeter ecclesiam parochialem & filiales, inveniuntur duo sacella publica, unum Libeschicii sub patrocinio S[anctae] Annae, alterum Tuchoricii⁷⁴² in fundo Perill[ust]ris Domini Ferdinandi de Wopping,⁷⁴³ qui etiam curam illa conservandi habet, & amborum Dominus temporalis est.

In Libeschicensi sacello Divina celebrantur in festivitate S[anctae] Annae & Tuchoricii in festo Assumptionis B[eatae] V[irginis] M[ariae], sub cujus patrocinio illa campestris capella exstructa est.

Neutrum sacellum habet stabilem foundationem; Perill[ust]ris D[omi]nus Martinus Supremus de Passwae⁷⁴⁴ cuique legavit pro dote quingentos Florenos & fundavit insuper, ut paroco pro Cantato Sacro in festo Assumptionis B[eatae] V[irginis] M[ariae] ex arce seu bono Tuchoricensi detur medius Imperialis & ludirectori medius Florenus, sed haec fundatio videtur extincta, & â Perillustri D[omi]no Supremo de Wopping Successore illius boni cassata seu rejecta.

Capella S[anctae] Annae fundum seu agrum habet, qui 20 str. seminatur, cujus proventus percipit Perill[ust]ris D[ominus] Supremus de Wopping, nec ullam dat reddituum rationem, fabricam tamen, & sarta tecta capellae conservat.

⁷⁴⁰ Postoloprty

⁷⁴¹ Jiří Ludvík ze Sinzendorfu

⁷⁴² Tuchořice

⁷⁴³ Ferdinand Ludvík z Woppingu (+ asi 1696); SEDLÁČEK, August. *Hrady XIV*, s. 407.

⁷⁴⁴ Martin z Pachonhay (+ kol. 1668); Tamtéž, s. 407.

In arce Ličzgoviensis extat privatum sacellum omnibus paramentis destitutum, neque ullum in eo amplius legitur Sacrum. Dominus illius est Ill[ustrissimus] D. D. Franciscus Albrecht Comes de Waahl.⁷⁴⁵

13.

Asservatur in parochiali ecclesia Venerabile in loco decenti & tuto, ardet lampas ante illud, in Filialibus [ecclesiis] non asservatur.

14.

[.....]singulis mensibus

[*snad chybí jen pár slov*]

[f. 118r]

15.

Penes quamlibet ecclesiam est sacristia fenestris clatratis munita, immediatam illius curam habet parochus, ludimagister & aeditui à parochis dependentes.

16.

Quaevis ecclesia necessariis paramentis ad usum Cultûs Divini est instructa, in filiali Dobritschan deest calix & portatile. Inventarium paramentorum & mobilium cujuslibet ecclesiae appositum est.

17.

De consecratione ecclesiarum, aut altarium nihil constat, solet tantùm celebrari super portatile.

18.

Quaevis ecclesia habet caemiterium muris cinctum.

19.

Apud quamlibet ecclesiam sunt duae mediocres campanae ex metallo.

20.[= 20., 21.]

Nullum extat xenodochium, neque ulla pia confraternitas.

21.[=22.]

Nulla est particularis fundatio in ulla ecclesia, vel sacello.

22.[=23.]

Anniversaria dedicationum ecclesiarum tantùm celebrantur, Libeschicensis ecclesiae Dominicâ post festum S[ancti] Martini Episcopi, Dobritschanensis Dominicâ post festum Nativitatis B[eatae] V[irginis] M[ariae], Raidischtensis dominicâ post festum S[anctorum] Apostolorum Simonis & Judae.

⁷⁴⁵ František Albrecht hrabě z Wahlu

23.[=24.]

Neque apud ecclesiam Libeschicensem, neque Dobritschanensem sunt ulla pia legata. Raidischtensi ecclesiae Nobilis D[omi]na piè defuncta Eva Zollicžin⁷⁴⁶ legavit 20 sexagenas ex debitis incertis.

Pia legata exigit parochus, vel officialis collatoris, aut ministri ecclesiae, illa solent impendi in fabricam & ornatum ecclesiae.

24.[=25.]

In omnibus tribus ecclesiis nulla reperitur imago miraculosa.

25.[=26.]

Solent fieri processiones ex parochiali ecclesia in feriis Rogationum ad viciniorem ecclesiam Dobritschanen[sem,] item in festo S[ancti] M[arci][.....] feria[.....] .....]onum ad [.....]circa

[chybí 1-2 řádky]

[f. 118v]

26.[=27.]

Inveniuntur Libeschicii indulgentiae plenariae à Clemente X.⁷⁴⁷ ad septennium concessae & à Celsissimo Principe revisae & approbatae pro festo S[anctiss]imae Trinitatis.

27.[=28.]

Parochus Libeschicensis decimas habet	siliginis	53 str. 3 vr.
	avenae	53 str. 3 vr.
Ex Dobritschanensi filiali in	siligine	4 str. 2 vr. 2 m.
	avenae	2 str. 2 vr. 2 m.
	hordei	2 str.
In Radischtensi filiali	siliginis	57 str. 2 vr. 3 m.
	hordei	47 str. 3 vr. 2 m.
	avenae	8 str. 1 m.

Paratae pecuniae 4 ss. & à qualibet vacca 3 kr., facit ad summum 14 f.

In parochia Libeschicensi habet integram hubnam agrorum.

In filiali Raidischt tres agros, qui 40 modiis seminantur.

Libeschicii habet tria lupuleta, ex quibus annuatim (si bona & fertilia sunt tempora) centum modios lupuli potest colligere.

⁷⁴⁶ Zollitschûm (Čoliciûm) patřil statek Rybňany. SOMMER XIV, s. 76. BR 33, s. 513.

⁷⁴⁷ papeř Klement X.

Item unum pratum, in quo duo plaustra faeni & unum plaustrum faeni secundarii ordinariè colligit.

Hortum insuper, in quo aliquot arbores pomiferae & aliquid de gramine.

Raidischtii habet unum pratum, in quo tria plaustra faeni & duo plaustra faeni secundarii colligit.

Accidentia sunt incerta & ad summum annuatim 50 floren[i].

28.[=29.]

[.....]fuisse[.....]iam in aliquot locis[.....]
.....]praedia

[chybí pár řádků]

[f. 119r]

Ex arce Grosliipnensi antea à qualibet coctura cerevisiae parochus urnam bonae cerevisiae accepit, quae nunc subtracta est ab Excell[entissi]mo D. D. Comite a Sinzendorff.⁷⁴⁸

A villa Lischanensi, penes quam 5 hubnae agrorum sunt & ad dictum Excell[entissi]mum Comitem pertinet, nihil acquirit.

Tota Communitas Licžgoviensis populosa parochi annuatim tantùm unam dat sexagenam; fuit olim locus silvestris, nunc verò excisis silvis plurimi coluntur agri, ita ut rustici ad dandas decimas sint obligati.

Nobilis D[ominus] Joannes Georgius Kulhanek⁷⁴⁹ in Stekniz⁷⁵⁰ dabat antea parochi annuatim 5 modios siliginis & 5 modios hordei; ab Anno verò 1663 hucusque minuit decimas proprio motu et abstraxit quatuor modios quotannis, ita ut mihi debeat 26 modios siliginis & totidem hordei, minuit insuper mensuram & non dat confertam, bonam & coagitatam sicut caeteri parochiani mensuram, sed abstractam.

Dominus Franciscus Fleisner⁷⁵¹ in Stirkewiz⁷⁵² parochi nihil dat, licet habeat populosam villam et ad septem hubnas agrorum.

Remedium posset adferri, si praefati Domini ad decimas dandas compellerentur per mandatum Superiorum.

29.[=30.]

---

⁷⁴⁸ Jiří Ludvík ze Sinzendorfu

⁷⁴⁹ Jan Jiří Kulháněk

⁷⁵⁰ Stekník

⁷⁵¹ Zřejmě František Norbert Fleißner, majitel Strkovic. SOMMER XIV, s. 31.

⁷⁵² Strkovice

Fundi parochiales à nullo laico sunt occupati, praeterquam Libeschicii pratum à Christophoro Tipner rustico illius loci.

30.[=31.]

Registra sive inventaria reddituum ad ecclesias & parochos spectantia extant.

31.[=32., 33.]

Nulla invenitur omniò deserta ecclesia, neque fundi aut redditus.

32.[=34.]

Penes parochialem ecclesiam Libeschicensem est domus parochialis ex lapidibus exstructa, parochus quidem decens habet cubiculum seu hypocaustum non tamen à familia separatum. Parochia distat ab ecclesia 60 passibus.

33.[=35.]

In paroc[hia Libeschicensi est] schola [pro instruenda j]uventute.

In[.....]est

[asi 2 řádky chybi]

[f. 119v]

34.[=36.]

Ludimagister Libeschicensis est à Collatore piè Defuncto cum assensu parochi susceptus. Raidischtensis verò à solo parochi.

35.[=37.]

Schola Libeschicensis reparatur sumptibus ecclesiae, pro sustentatione ludimagistro dantur à collatore annuatim 5 str. siliginis & à parochianis 10 str. siliginis. Habet insuper agrum, qui seminatur 2 str. 1 vr. Communitas Libeschicensis dat eidem 2 sexagenas pro directione horologii, pro accensione lampadis promssi sunt illi 3 f. à collatore. Accidentia insuper habet ex baptismatibus, funeribus, copulationibus, quae sunt incerta.

36.[=38.]

Fecit in initio officii sui professionem fidei. Raidischtensis nondum fecit, qui singulis annis à parochianis 15 modios siliginis accipit & insuper agrum habet, qui 3 modis potest seminari, accidentia perpauca habet.

37.[=39.]

Parochus solet singulis ferè septimanis visitare scholam & examinare juventutem in rebus fidei & profectu doctrinae.

38.[=40.]

Penes quamlibet ecclesiam sunt duo ministri seu aeditui, à parcho & officialibus collatoris constituti, nullum habent salarium, nisi pecuniam ex sacco ecclesiae feriâ tertiâ majoru[m] festorum Nativitatis, Paschatis & Pentecostes.

Raidistenses & Dobritschanenses aeditui à compulsatione pro defunctis acquirunt 4 grossos.

39.[=41.]

Nulli inveniuntur acatholici in meis beneficiis.

40.[=42.]

Neque publicè scelerati, nec concubinari, neque conjuges sine legitimo divortio separatim viventes, neque blasphemii & similes scandalosi, nisi fortè usurarii quidam, inter quos est satis notoriu[s] Andreas Henrich hospes in Trnowan⁷⁵³ & Erhard [.....]linus in[.....]

[Nicolaus Paternus
Parochus Libeschicensis m. p.]

[f. 120r]

Ego infra scriptus fidem facio & certâ scientiâ scio, quòd Nobilis Dominus Joannes Georgius Kuhlhanek D[omi]nus in Stekonik habeat quatuor rustica bona, ex quibus olim dabantur parcho decimae in mensura conferta & bona:

In grano siliginis 5 str.

hordei 5 str.

Nunc autem ab Anno 1663 mihi denegavit dare annuatim in grano

siliginis 2 str.

hordei 2 str.

& restat 28 str. siliginis, 28 str. hordei.

Anno 1677

Nicolaus P[a]ternus
Paroc[hus] Libeschicensis m[anu] p[rop]ria

[f. 120v]

[f. 121r]

[f. 121v]

Specificatio decimarum abstractarum è bonis rusticanis in Stekonik.

---

⁷⁵³ Trnovany

[*regest*]

[f. 122r]

INVENTARIUM ecclesiae parochialis Libeschicensis:

Haec ecclesia habet duos calices cum patenis & ciborium, item monstrantiam & pacificale ex cupro inauratum.

Casulas septem cum stolis & manipulis & unam sine stola etc.

Albas duas, humeralia tria, cingula duo, biretum unum.

Corporalia quinque, pallas quatuor, purificatoria sex.

Portatile unum, mappas majores tres, minores quatuor, vela decem.

Candelabra ex aurichalco octo, stannea tria.

Duo paria ampullarum cum scutellis ex stanno, item magnam scutellam pro fonte baptismali et duo vascula quoru[m] unum stanneum, alterum cupreum pro aqua benedicta.

Lampades duas ex aurichalco & candelabrum pendulum ex aurichalco.

Superpellicia duo, togulas ex rubro panno pro ministrantibus duas, item tres ex panno nigro & duas ex tela.

Antipendia tria, campanulas tres, poculum pro communicantibus.

Crucifixum argenteum & duos ligneos.

Vexilla septem, vela diversi coloris quinque, baldachinum unum, cochlear argenteum, tres scutellas & septem orbis ex stanno ad usum parochi.

Lebetem cupreum pro fusione candelarum.

Cistas tres pro conservandis rebus variis.

[f. 122v]

Catalogus librorum ecclesiae Libeschicensis:

Mathiae Fabri Conciones Dominicales aestivales in folio.

Ejusdem Conciones de festis in folio.

Georgii Schereri tomus pro Dominicis.

Promptuarium morale Stapletonii pro Dominicis & festis in octavo.

Conceptus praedicabiles super Dominicas & festa Hieronymi de La Nuza in quarto.

Cornelii Mussi Conciones aliquot de praecipuis festivitibus in octavo.

Compendium Martini Bonacinae de morali Theologia in 8.

Diaeta Salutis S[ancti] Bonaventurae in 12.

Canones & Decreta SS. Concilii Tridentini in 8.

Agenda Pragensis.

Missale Romanum & unum pro Defunctis.

Liber Evangeliorum in 12.

Biblia Latina.

Liber baptisatorum, copulatorum & defunctorum.

Philosophia & Theologia Scripta P. Joannis Ludovici Angularis.

Liber redituum ecclesiae.

[f. 123r]

INVENTARIUM ecclesiae Dobritschanensis:

Haec filialis ecclesia, quae antea semper pro capella tantum est habita paucis est provisa paramentis, casulam habet unicam cum stola & manipulo, albam, humerale, velum, corporale, pallam & purificatorium.

Missale antiquum Venetiis impressum, pulvinar, crucifixum ex alabastro, ampullas cum scutella, candelabra 4 ex aurichalco & duo stannea.

Mappas tres, campanulam, vas cupreum pro aqua benedicta.

Horologium, duas mediocres campanas & nihil amplius.

[f. 123v]

[f. 124r]

INVENTARIUM ecclesiae filialis Raidisstensis:

Haec ecclesia habet unum calicem cum patena.

Casulas tres, albam unam, humerale & cingulum.

Portatile marmoreum, ampullarum duo paria cum scutella.

Missale & Agendam Ingoldstadiensem.

Candelabra sex pulchra ex aurichalco.

Crucifixos tres ligneos.

Mappas tres, pannum caeruleum pro pede altaris.

Vexilla duo.

Vela tria, corporalia duo, purificatoria duo, pallas duas.

Scutellam stanneam pro fonte baptismali.

Vasculum stanneum pro aqua benedicta.

Superpelliceum unum & duas tunicellas pro ministrantibus.

Campanulas duas & majores duas in turri.

Cistas duas majorem & minorem pro rebus variis conservandis.

Librum Evangeliorum & non plus.

[f. 124v]

[f. 125r]

INVENTARIUM CAPELLAE Sanctae Annae Libeschicii:

Haec capella habet unum calicem cum patena.

Par ampullarum cum orbe ex stanno.

Portatile unum.

Mappas duas & substratoria duo.

Vexilla duo.

Lampadem ex lamina vacuum.

Antipendia duo.

Candelabra duo magno[!] ex aurichalco & duo stannea.

Crucifixum ex aurichalco.

Rubrum pannum pro pede, aut gradibus altaris tegendis.

CAPELLA B[eatae] M[ariae] V[irginis] in Caelos Assumptae Tuthoricensis:

Habet unum calicem cum patena, candelabra duo ex aurichalco & lampadem ex simili metallo.

Ampullas cum orbe. Vexilla duo. Campanam unam.

Caetera paramenta pro Cultu Divino necessaria pertinent ad capellam aulicam seu campestem Perillustris D. D. Ferdinandi L[iberi] B[aronis] de Wopping Domini in Tuthoriz etc.

[f. 125v]

13. MĚCHOLUPY

[f. 126r]

N. 13^{uu}

Exacta, & accurata responsio supra rubricas:

1.

Locus parochiae: Micholup.⁷⁵⁴

2.

Patronus ecclesiae est S[anctus] Laurentius, unicum est altare.

3.

Collator est Ill[ustrissi]mus D[ominus] Rudolphus de Talmberg.⁷⁵⁵

4.

Praeter ecclesiam Micholuppensem adhuc unam habeo parochialem vix uno quadrante milliaris distantem sub collatura Ill[ustrissi]mi Comitis de Wall.⁷⁵⁶ Patronus ecclesiae S[anctus] Nicolaus.⁷⁵⁷

5.

Haec ecclesia habet filialem noviter reconciliatam, distat à loco Micholup bonum milliare inter sylvas, patronus ecclesiae S[anctus] Bartholomaeus.⁷⁵⁸

6.

Ad ecclesiam Micholuppensem spectant tres pagelli: Micholup,⁷⁵⁹ Teschnitz,⁷⁶⁰ Satka.⁷⁶¹

Animae circiter sunt in Micholup – 106,^{vv}

in Teschnitz circiter – [...],

in Satka – [...], quibus sacramenta dantur.

Ad ecclesiam Scheltensem pagus Scheltz,⁷⁶² a[nim]ae circiter [...]

---

⁷⁵⁴ Měcholupy

⁷⁵⁵ Rudolf František Ferdinand z Talmberka (*cca 1645, + 12. 5. 1705). OSN 25, s. 59.

⁷⁵⁶ Ferdinand František hrabě z Wahlu, majtel statku Líčkov. Hradý XIV., s. 404.

⁷⁵⁷ Želeč

⁷⁵⁸ Nečemice

⁷⁵⁹ Měcholupy

⁷⁶⁰ Deštnice

⁷⁶¹ Sádek

⁷⁶² Želeč

Ad filialem pagus Netzinitz,⁷⁶³ a[nim]ae circiter [...]

7.

[Ecc]lesia Micholuppensis non habet redditus n[isi][.....] [praet]erea pars fundi spectat ad eam, in qua[.....]t [q]uandoque aliqua [.....] lignoru[m] [.....]s[....]ae[.....]pecuni[.....]
[chybí několik řádků]

[f. 126v]

Ecclesia Scheltzensis habet redditus ex censibus 10 ½ sexagen[as] à capitali 176 sexag[enas] 37 gr. 4 d. Ager est penes hanc ecclesiam trium quadrantum modii, et alius quinque modiorum, sed incultus, ex quo nullus hucusque fructus. Vacca una.

Filialis Netzinitz capitale pecuniae habet 236 sexag[enas] 40 gr., ex quo annuatim currens census 14 sexag[enas]. Campus duorum modiorum sed incultus, ex quo nullus fructus. Vacca una.

8.

Reditus hujus ecclesiae administrat capitaneus loci, et caeteri officiales per consensum parochi, et asservantur in arce Litzaviensi.⁷⁶⁴

9.

Reddunt rationem de acceptis et expensis quolibet anno coram parochi, ubi parochus desiderat.

10.

Fundus ecclesiae Scheltzensis elocatus quidem n[on] est, verùm hunc pro tertio manipulo cum consensu parochi colunt aeditui ecclesiae et tertius manipulus venit ecclesiae. Altera pars fundi 4 circiter modiorum jacet incultus[!].

11.

Curam fabricae ecclesiae h[a]bent capitanei cum consensu parochi.

12.

Praeter duas ecclesias parochiales et filialem invenitur alia capella publica in pago Teschnitz,⁷⁶⁵ curam conservandi assumpsit capitaneus. Ter [ve]l quater in anno Divina peraguntur ad libitum parochi et in festo Visitationis B[eatae] Matris, quia sub patrocinio est B[aetae] Matris. Dominus hujus capellae temporalis Ill[ustrissi]mus D[ominus] L[iber] Baro de Talmberg.

---

⁷⁶³ Nečemice

⁷⁶⁴ Líčkov

⁷⁶⁵ Deštnice

[13.]

In parochiali ecclesia Micholuppensi asservatur Venerabile in tabernaculo decenti et tuto in corporali pro infirmis, non e[st] lampas ante illud. In aliis ecclesiis non servatur, quia nullibi locus scitus et aptus.

[14.]

Clavis t[abe]rnaculi sevatur in [sacristia sa]t commod[e mu]nita, [curam] h[a]bent adjur[.....]

Hosti[ae consecra]tae[.....]

[zřejmě chybí pár řádků]

[f. 127r]

15.

Ad utramque ecclesiam parochialem sacristia sat commodè munita, curam h[a]bent jurati aeditui constituti à parochio, et à parochio dependentes. Penes ecclesiam filialem et capellam nulla e[st] sacristia.

16.^{ww}

Micholuppensis ecclesia habet:

calicem cupreu[m] inauratum cum simili patena,

monstrantiam inargentatam,

casulas – 5,

albam, mappam, superpelliciu[m],

antipendia – 3,

strophia pro calice – 5,

corporalia – 3,

Missale,

candelabra stannea – 2,

ligna – 6,

vas stanneu[m] pro aqua bened[icta],

baptisterium stanneum,

urceolos stanneos cum scutella 2,

vexilla – 5.

Ecclesia Scheltzensis habet:

[cal]icem argent]eum n[on [inaur]atum cu[m patena,]

[.....]mappam sup[er][.....]

[chybí několik řádků]

[f. 127v]

antipendia – 3,
strophia pro calice – 3,
corporalia – 2,
Missale,
candelabra ex aere – 2,
vas stanneum pro aqua bened[icta],
urceolos stanneos – 2,
vexilla – 2.

Filialis Netzinicensis h[a]bet:

calicem argenteum inauratum cu[m] simili patena,
albam, mappam, superpellicium,
casulam, Missale, strophium pro calice,
corporalia – 2,
candelabra stannea – 2,
urceolos stanneos – 2,
vas cupreum pro aqua bened[icta].

Capella in Teschnitz, praeter duo vexilla, nihil.

17.

Nullum altare in omnibus ecclesiis e[st] consecratum, in portatili consecratur.
Quaelibet ecclesia praeter capellam h[a]bet unum portatile.

[1]8.

Omnes ecclesiae h[a]bent contiguum coemiterium, et muro cinctum, praeter capellam
in Teschnitz, [qu]ae e[st] sepe cinc[ta].

[19.]

Apud e[cclesi]am Micholuppense[m sunt[....] campanae [bene]dictae, [prim]a harum
est s[.....]Wencesla[o]

[chybí pár řádků]

[f. 128r]

Ecclesia Scheltzensis h[a]bet tres campanas, benedictas duas, et unam non
benedictam. Maxima est trium centenariorum et 50 librorum S[ancto] Nicolao, minor duorum
centenariorum S[anctae] Mariae dicata. Minor erit fors 20 librarum.

In filiali Netzinitz sunt duae campanae mediocres non benedictae. In capella Teschnitz
e[tia]m duae parvae, una benedicta in honorem S[ancti] Viti.

20.
Xenodochia nulla existunt, nec extitisse constat.
21.
Piae confraternitates nullae.
22.
Nec in parochialibus, nec filiali et capella sunt quaedam foundationes
23.
Anniversaria perficienda nulla reperio in o[mn]ibus ecclesiis.
24.
Pium aliquod legatum sub me nullum factum, adeoque nec notatum. A[nn]o 1672 legavit Micholuppensi ecclesiae Ill[ustrissimus] Comes de Paar⁷⁶⁶ pro tunc colator 100 Florenos, qui in reparationem ecclesiae, et campanilis sunt impensi.
25.
Imaginem miraculosam nullibi invenio in ecclesiis mihi concreditis.
26.
Processiones (praeter eas, quae in Rogationibus fieri solent, ab una ecclesia ad alteram, et circa fruges [.....] nullae fiunt.
27.
Concessae indulgentiae, et quales n[on] reper[iuntur].
28.
Reditus fixi ex decimis [sun]t à parte[.....] [sub] lit[tera] A.
[29.]
[.....][r]edit[.....]
- [chybí několik řádků]
- [f. 128v]**
30.
Fundi parochiales aliqui à subditis domini sunt occupati cum consensu parochi pro tertio manipulo; qui non ità distantes et commodi, parochus colit.
31.
Registra seu inventaria reddituum ad ecclesiam Micholuppensem et parochum spectantium videntur in confiscatione bonorum e[tia]m confiscata, nulla estant. Quantocius ut fiant curabo.

⁷⁶⁶ František Arnošt hrabě z Paaru (+1672), majitel statku Měcholupy. Hrady XIV, s. 406.

In ecclesiae parochialis Scheltzensis, et filialis ejus Netzinicensis registris est hoc contentum, quod à capitaneo loci exceptu[m] adjungo sub lit[tera] B.

32.

Omnino ecclesiae desertae non sunt.

33.

Inde pro 33tia rubrica nec fundi nec redditus.

34.

Penes ecclesiam Micholuppensem est domus parochialis, sed valde misera, vix sufficienter stramine tecta. Cubiculum unicum, et hoc necdum completè exstructum, area nec muro nec sepe quidem cincta, in medio pagi sita, distat ab ecclesia ad 300 passus et ultra, quae est extra pagum.

Domus parochialis ecclesiae Scheltzensis ante 7 annos est combusta, et necdum exstructa.

Penes filialem nec signum quidem est domu[m] stetisse.

35.

In nulla ecclesia parochiali, et filiali est schola pro instruenda juventute, nec unquam fuisse, recordantur rustici, populus quam sylvestris!

[3]6.

Ludimagistros parochus constituit, et si velit juventute[m] habere instructam, diversorium cogitur eis [...]dire apud rusticos, et ludimagistri dependent immediate [à paro]cho.

[37.]

Stabil[es re]ditus, quia nulla d[omus est p]ro Ludi[magistro]
[.....]n[.....]in[.....]

[chybí několik řádků]

[f. 129r]

38.

Emittere professionem fidei in principio sui officii non solent ludimagistri.

39.

Domos, ubi ludim[a]g[ist]ri juventutem instruunt, quia propriè scholae non sunt, non visitavi, privatim et tempore Catechismi juventutem examinavi cu[m] bono fructu.

40.

Ministri alias penes quamlibet ecclesiam non sunt, nisi duo aeditui, quos sine solarario constituit parochus.

41.

Nullus, DEo sint laudes!, invenitur in ambabus parochialibus et filiali acatholicus.

42.

Publicè scelerati, concubinari, conjuges sine legitimo divortio separatim viventes, blasphemii, usurarii, scandalosi, q[uan]t[u]m post diligentem inquisitionem constat, non sunt.

Ita o[mn]ia se habere fide sacerdotali testor
[pečet'] Justus Adalbertus Sandtman

Ecclesia Micholupensis de pecunia nihil habet, habent ibidem sep[ultu]ram⁷⁶⁷
Wršowecziani[?] Comites; Wenceslai & Jaroslai⁷⁶⁸ Mater⁷⁶⁹ dicitur [...] tamen, [...] leg[asse?]
huic[?] ecclesiae 100 florenos sed qui[a] magna acce[?][.....] inter
D[.....]Talenberg (cujus stab[...] profectus[.....][Wrso]wecz) &
Wršowecz [.....]mo[?] an[.....]

[zřejmě chybí několik řádků]

[f. 129v]

D[omi]n[u]s Comes Jaroslaus de Wršowecz⁷⁷⁰ nuper in Micholup sepultus etiam ecclesiae
huic legasse dicitur, quantum autem ignoratur. Habet apertum baptisterium sed facile admittet
seram. Schelcz baptisterium non habet & tamen reputatur pro paroc[ho], quantum in
visitatione intellexi etiam baptisterium brevi habebunt.

Morik

[f. 130r]

Verzeichnus, was sich auß dem kirchen register, von Schelz unndt Netschonizer
kirchen befündet. Alß nemblich:

Scheltz

An capital hat die kirchen außenstand 176 ss. 37 gr.

Von dießen gefallen jährlich 10 ½ ss. zinß.

⁷⁶⁷ Vršovcům, tedy Sekerkům ze Sedčic, patřily Měcholupy před Bílou Horou. Hradý XIV, s. 406.

⁷⁶⁸ Václav a Jaroslav (o něm v pozn. níže), synové Bedřicha Sekerky ze Sedčic (+1637) a Marie roz. ze Štampachu. OSN 22, s. 809.

⁷⁶⁹ Marie Sekerková ze Sedčic, roz. ze Štampachu. OSN 22, s. 809.

⁷⁷⁰ Jaroslav hrabě Vršovec Sekerka ze Sedčic (+ leden 1677) byl majitelem statku Podmokly na Zbivožsku a dvora v Měcholupech. OSN 22, s. 809..

Alte versessene zienßen, so dato die unterthanen unvermöglichkeit halber nicht bezahlen können 50 ss. 41 gr. 2 ½ d.

An paaren gelt ist verhanden 19 ss. 13 gr. 2 d.

Feldt nach 3 vr.

Trisch, so von undenekhlichen jahren hero mit holz bewachßen geweßen, bieß dato aber zwar abgetrieben worden, die stöckh aber noch nicht außgefaullet seint, daß es kann besäehet werden ohn gefehr nach 5 str.

Ohn gefähr 200 seyl holz, in welchen aber nichts anders alß gestrip, undt bieß weillen etwaß von hopfenstangen zue fünden.

E[.....]ch eine kirchen kuhe geweße[n][.....]1674 verkaufft undt si[.....]cha[?]. Geörg Fischer[.....]
.....]alh[.....]

[chybí několik řádků]

[f. 130v]

Daß Netzschonitzer kirchel:

An capital hat sie außständig – 236 ss. 40 gr. 1 ½ d.

Von dießen sollen jährlich 14 ss. zinß gefallen.

Alte versessene zinßen, so dato die unterthanen, unvermöglichkeit halber nicht bezahlen können 106 ss. 42 gr. 6 ½ d.

Erkauffte erb gelter stehen aussen, welche ohne zinß jährlich, von der unterthanen gütern bezahlt werd[en] 35 ss. 28 gr. 5 d.

Paar gelt verhanden 8 ss. 46 gr. 1 ¾ d.

An haber außständig capital 3 str.

Versessene zünßen 10 str. 2 vr.

Ein stueckhl ackher ohngefähr nach 2 str., welches von mehr alß 50 jahren mit holz bewachßen geweßen, bieß hero zwar abgehauen worden, die stöckh aber seindt noch nicht außgefault, daß es kann zunutzen gebraucht werden.

Letzlich, wann die kirch am tach mangelbar wird, so ist die Obrigkeit schuldig bauholz, und Schindel ohne [.....]ent Gelt, dar zue zuverschaffen.

Obbemelter capital summa, und denen zünßen, muß[?] [von] der Obrigkeit bezahlt werden, so sie [...] wieder [e]rbauhung[?], und aufrichtung dergleichen[?], vor [.....]en hergeliehe[n] nemblich[.....]49[?] ss.

[.....]auch eine kirche[.....]

[*zřejmě chybí několik řádků*]

[f. 131r]

[f. 131v]

Contentum registraru[m] ecclesiarum Scheltzensis, et Netzinicensis sub lit[tera] B.

[*regest předešlého*]

[f. 132r]

Reditus fixi ex decimis, qui parochi ecclesiam Micholuppensem administranti veniunt sunt:

siliginis modii – 12 et 6 metretae,

hordei – 4 et 6 metretae,

item in pecunia – 4 f. et 19 xr.

Ex liberalitate Ill[ustrissi]mi Collatoris in subsidium parochi annuatim dantur:

siliginis modii – 9,

tritici – 2,

hordei – 2,

pisoru[m] – 2,

sextarii butyri – 145,

salis – 104,

librae casei – 30,

unum vas cerevisiae bonae septem urnarum, et duo vasa mediocris.

Item in pecunia – 26 f.

Ad agros parochiales seminari possunt in universum circiter 18 modii, pratum nullum, lupuletum, in quo 20 circiter modii lupuli collegi possunt, et pom[er]ium, in quo 10 arbores.

Ex pecoribus, p[ro] qualibet vacca veniunt parochi [.....]

Reditus fixi ex decimis, pro ecclesia[.....] sunt:

siliginis modii – [...]

avenae – [...]

[A]gros Parochi[a]le[s] semin[.....] [circ]iter 15[.....]

[chybí několik řádků]

[f. 132v]

Reditus fixi filialis Netzinitz sunt 5 quadrantis modii siliginis et 30 xr. in pecunia. Ad agros parochiales seminari possunt in universum 8 circiter modii. Penes est pratium, ex quo duo plaustra foeni. Pro filiali hac administranda dantur e[ni]m parochi à Domino Collatore 30 plaustra lignoru[m].

Ita testor

Justus Adalbertus Sandtman m. p.

[f. 133r]

[f. 133v]

Reditus fixi ex decimis, quos parochus habet, ex ecclesiis parochialibus Micholuppensi, Scheltzensi, et filiali Netzinicensi sub lit[tera] A.

[*regist předešlého*]

[f. 140r][sic]

14. VELIKÁ VES

[f. 134r]

N. 14^{xx}

[f. 134v]

[f. 135r]

[f. 135v]

[f. 136r]

Responsiones à me infra scripto ad praefatas rubricas seu puncta ut sequitur:

Ad punctum primum ubi parochum:

1.

R[espondeo] locum vocari Michelsdorff.⁷⁷¹

2.

R[espondeo] quod patronus ecclesiae nostrae sit S[anctus] Jacobus Major et habet tria altaria, ut-pote S[ancti] Jacobi, alterum B[eatae] V[irginis] M[ariae] Assumptae, tertium S[ancti] Josephi.

3.

Collator beneficii hujus existens est R[everendis]s[i]mus Abbas Carloviensis Neo-Pragae.

4.

Non dantur plures ecclesiae praeter hanc solam parochialem.

5.

Nulla [etia]m invenitur filialis.

6.

Tres pagi pertinent ad hanc ecclesiam: Michelsdorff, Croschau⁷⁷² et Weitentrebeditz,⁷⁷³ in primo sunt animae, quibus Sacramenta administrantur, 127, in altero 75, in tertio vero pago 98 personae. Summa 290 personae.

7.

Ecclesia nostra nullos habet redditus, praeter aliquas pecunias in censibus, et [etia]m decem vaccas ferreas ut vocant, ex qualibet annuè dari solet una libra cerae, vel 30 xr.

8.

---

⁷⁷¹ Veliká Ves

⁷⁷² Chrášťany

⁷⁷³ Široké Třebčice

Hos redditus seu census administrant aeditui ecclesiae, illos sic institutos hic inveni à priore Collatore, nunc ad libitum parochi possunt deponi vel institui, illi autem redditus asservantur in ecclesia ab iisdem.

9.

Quolibet anno illi oeconomi in praesentia parochi reddunt suas rationes de acceptis et expensis, ut illorum registra de anno ad annum ponant.

10.

Fundi ecclesiae nulli dantur.

11.

Cura fabricae incumbit aedituis, ut sarta tecta conserventur.

12.

Praeter hanc ecclesiam nulla dantur sacella, nec privata, nec public[a, nec] filialis aliqua.

13.

In ecclesia Venerabile solet continuè asservari (more antiqu[o][.....] qui[.....]to, velis ornato, lampas raro a[r]d[et ante illud.]

14.

Cl[avim tabernacu]li asservat parochus, hostiae c[onsecratae][.....] .....]in aestate autem singul[.....]

15.

[.....]a habet, ferrea,[.....]

16.

[chybí několik řádků]

[f. 136v]

18.

Coemeterium ecclesia habet muris benè munitum ac binis portis oclusum.

19.

Campanas tres habet [etia]m ecclesia, unam sat magnam, alteram minorem, parva[m] tertia[m], in distinctis campanilibus pendentes.

20.

Xenodochium nullum datur.

21.

Nulla pia confraternitas.

22.

Fundatio unica est, quam fundavit aliquis parochus ab anno 1632, ut nimirum legatur missa pro die 7. Septembris, à quà habet parochus èx quodam fundo in pago Kroschau⁷⁷⁴ unam sexagenam, ludimagister 8 gros[sos].⁷⁷⁵

23.

Alias nullum est anniversarium, quam hoc solum pro die 7. Septembris.

24.

Pia legata quae fiunt, notant aeditui, illàque exigunt, et pro bono ecclesiae impendi solent.

25.

Nulla est imago miraculosa.

26.

Nullae [etia]m defacto processiones fiunt.

27.

De indulgentiis ullis mihi etiàm n[on] constat.

28.

Parochi redditus consistunt in agris, super quos universim seminari possun[t] centum quatuordecim modii parvae mensurae, in decimis habet annuè ex tritico, siligine et hordeo 54 modios antiquae Cadanensis mensurae, et 3 vr.,^{yy} ex pratis foeni primi circiter octo plaustra, secundarii vero circiter 4. Fructus ex pecoribus consumuntur in domo. Item unus rusticus ex pago Weitentrebeditz⁷⁷⁶ dat annuè parocho 3 ss. et 4 gallinas, reliqui ex aliis omnibus tribus pagis pro quàlibet vacca [eni]m dant parocho 1 grossum.

29.

Utrum antehac fuerint majores redditus necne? De hoc non constat, nec [etia]m de diminutione aliqua facta.

[30.]

Fundi nulli sunt à laicis occupati.

[31.]

Registra reddituum in nostra ecclesia haben[tur][.....]ani[?] et conservantur.

---

⁷⁷⁴ Chrášťany

⁷⁷⁵ Relace v knize fundací je obšírnější: „*Michelsdorff. In ecclesia Michelsdorffensi reperitur fundatio in parvo altari Beat[iss]imae Virginis facta ab Ad[modu]m R[everen]do D[omi]no Daniele Frizler parocho loci Anno 1627, legitur ibidem Missa pro anima ipsius 7. Septemb[ris] inde Sacerdoti solvitur à quodam rustico in pago Groschan[!] Michaële Viereckel una sexagena, et ludimagistro viginti parvi grossi. Georgius Juretsko, parochus Michelsdorff[ensis].*“ NA, APA I, inv. č. 970, Liber fundationum, f. 90v.

⁷⁷⁶ Široké Třebčice

[32.]

[Nulla est deser]ta Ecclesia.

[33.]

[Adeo nulli fu]ndi dari possunt.

[34.]

[.....]es[....]at[....]benè aedi[ficata][[.....]

[několik řádků chybí]

[f. 137r]

37.

Pro ludimagistro alendo sunt agri stabiles, circiter 18 modiorum parvae mensurae, unus ab ipso colitur, alios tenetur aliquis rusticus ex pago Weitentrebeditz ipsemet colere, et tunc dat ludimagistro ex granis solum medietatem, aliam sibi servare consuevit pro labore, vel si vult ludimagister expensas facere, pro cultura tunc habebit totum.

Rationes ab illo de acceptis nunquam alicui factae sunt. Item ad initium sui officii excludimagister tenetur alteri successori relinquere quatuor modios siliginis vel ex defectu 5 modios hordei.

38.

Professionem fidei in principio sui officii nullam fecit, sed e[st] paratus facere.

39.

Scholam parochus n[on] adeo frequentare solet, de fructu ex visitatione mea hic nihil possum apponere, nam in hyeme est juvenus, in aestate rursus dispergitur ad labores.

40.

Praeter duos aedituos ecclesiae et ludimagistrum, nulli alias dantur ministri, quos parochus constituere potest, ludimagister habet ab ecclesia singulis annis 2 ss., aeditui vero serviunt gratis, vel aliqua illis discretio datur in festo Corporis Christi.

41.

Qui esset stabilis aliquis acatholicus de nullo constat, sed aliquis Magister equitum sub Inclyto Regimine Montecuculi aliquam Nobilissam Elisabetham Arininianam⁷⁷⁷ duxit, et se Noremburgae[?] cum illâ per aliquem praedicantem curavit copulari, qui a[.....] manet hic, et est Lutheranus, et [etia]m habet suam sorore[m][.....] personam penes se. Vocatur Rittmeister Eben Br[unn.][?]⁷⁷⁸

⁷⁷⁷ Alžběta Konstantina Arinová z Arina, roz. Broyová z Geißelbergu a Fundelsteinu, vdova po generálkvartýrmistru Františku Arinovi z Arina (+1670) vlastnila statek Široké Třebčice. HKP, s. 536.

⁷⁷⁸ Karel Ferdinand z Eben-Brunnu (+1709). HKP, s. 536-537.

42.

Tales sc[a]ndalosi, quos ultimum punctum specificat, non[.....]
alli[.....]non dentur Deus opt[.....]

[.....]et non aliter se hab[ere][.....]

[Georgius Ignatius Juretzko,
canonicus regularis S. Augustini]⁷⁷⁹

[chybí začátek Morikova komentáře]

[f. 137v]

Baptisterium non habet seram. Et Religiosus Parochus tardus est in faciendis rationibus suae ecclesiae, cum tamen parochianis sint aliqui census à multis militaribus annis contracti à Cel[sissi]mo Principe defuncto condonati, alia sunt in bono ordine.^{zz}

[f. 138r]

[f. 138v]

Michelsdorf.

[f. 139r]

Inventarium omnium rerum mobilium, quae in ecclesia parochiae Michelsdorffensis sub titulo S[ancti] Jacobi Apostoli repertae sunt à 12. Decembris 1676:			
1	Calix argenteus totus deauratus una cum patena.	19	Agendae duae, Pragensis & Moguntina. Item parvus libellus scriptus, in quo continetur forma baptisandi et introducendi mulierem post partum.
2	Calix, in quo Venerab[ile] asservatur, cujus pars superior cum opertorio ex argento, deaurata cum argentea crucula inferior pars est aerea.	20	Duo quadrati novi seu bireta, Missae defunctoru[m] specialiter compactae cum aliis novis missis.
3	Monstrantia cuprea modicè deaurata, cujus figurae supra videntur esse argenteae, [etia]m argenteus melchisedech deauratus in lignea theca jacens rubro panno suffulta.	21	Liber baptizatorum, copulatoru[m] & mortuorum. Item liber antiquus de sacrame[n]tis Joannis Eckii, cum adjuncto opere imperfecto super Matthaeum.
4	Vela diversi coloris super calicem septem.	22	Registra particularia omnium reddituum et expensaru[m] ab Anno 1638 usque ad praesentem 1676.

⁷⁷⁹ ZS XI, s. 269.

5	Bursae quatuor diversi coloris.	23	Baldachinum duplex unum pretiosum ex carmasino, alterum levioris pretii mixti coloris cum 4 hastis cruce insignitis superius.
6	Purificatoria 5, pallae 4.	24	Duo urceoli cum orbe stanneo, stanneus calix pro communicantibus, pixis pro sacris liquoribus stannea.
7	Portatile unum novu[m], alteru[m] antiquum violatu[m].	25	Octo candelabra stannea, pelvis cum lavatorio staneo in sacristia, duo stannei crucifixi cum parvulo vasculo pro sale benedicendo tempore baptismi, una stannea lagenula unius et medii sextarii pro vino ad missam.
8	Lampas laminea exigui pretii.	26.	Lapis baptismalis, super quem pelvis stannea pro aqua baptismali, cum sat amplo opertorio ex stanno pariter.
9	Velum super monstrantiam ex serico viridis coloris.	27	Alba duplex cum humerali et duplici cingulo.
10	Ante Vener[abile] ejusdem coloris pendens intus autem 3 rubei coloris.	28	Candelabra lignea sex diversi coloris, [.....]
11	Pro majori altari antependia 4 diversi coloris, rubei viridis et nigri.	29	Duo thuribula ex aurichalco, duo[.....] pro aqua benedicta cum aspergillo ex [.....]
12	Ante B. V. unum rubei coloris.	30	Duo nova vexilla rubra, duo antiqua [.....] ligneus crucifixus super hastam pro[.....] chori, duo pro alta[.....]rellae lignae [.....]cha[.....]
13	Ante B. Josephi ex tela in charta variè depictum.	31	Duo[.....]
14	Casulae 4 novae [cum] manipul[o] stola et [.....][n]igra[.....] ex[.....]		

[několik řádků chybí]

[f. 139v]

33	Antependium pro cathedra ex tela item secundum similiter ex tela pro fonte baptislami cooperiando.
----	--

34	Duplex vestis rubei coloris pro Beata Virgine et [etia]m Jesulo cum aliquibus corollis ac agnis Dei dependentibus, uno autem argenteo, lucerna antiqua cum emu[n]ctorio.
35	Pannus antiquus niger detritus, linteamina sive aliquae antiquae mappae ad cooperienda altaria, una ligneâ domuncula pro Nato Jesulo, una notabilis pars metalli 10 librarum, quae ex majori campana excidit, duae cistae in sacristia ad res conservandos, una parva in quâ pecunia asservantur.
36	Positivum quatuor vocum, item etiam duae imagines ex tela, una S[anctae] Mariae in Coelos Assumptae, altera simpliciter Jesum in manibus gestans super majus altare, ex dono missae.
37	Confessionale duplex una cum mensula. In sacristia tres parvae campanulae [.....]se duae scatulae sive pixides [pro h]ostiis, item aliqua vetera ferra[men]ta ex candelabris, una parva [.....] ante Venerabile pendens cum [.....]ro [.....] [.....]ae ma[pp]ae [.....]e

[zřejmě několik řádků chybí]

15. MAŠŤOV

[f. 141r]

N. 15^{aaa}

Consignatio punctorum per parochum loci Moschau.^{bbb}

[f. 141v]

[f. 142r]

Juxta mandatum suae Celsitudinis, et Archiepiscopi Consistorii Pragensis, Domino Vicario meo, ego Matthias Bütterbir ad praenominata puncta respondeo.

1.

Locus, in quo ago parochum, est oppidellum, quod vocatur Moschau.⁷⁸⁰

2.

Ecclesiae parochialis Patrona est V[irgo] B[eata] in Caelos Assumpta, altaria praeter majus duo reperiuntur, unum S[ancti] Aantonii[!] de Padua, secundum B[eatae] V[irginis] Dolorosae.

3.

Patronus sive Collator Beneficii Perillustris Dominus Joannes de Goltz,⁷⁸¹ qui ibidem loci moratur.

4.

Nullam praeter supra nominatam habeo ecclesiam.

5.

Neque filialem ullam.

6.

Denominative pagos 6 in re autem sunt pagelli. In oppido Moschau, quibus administrantur Sacramenta, sunt animae – 450.

In pago Rost⁷⁸² – 70.

In pago Nembtschau⁷⁸³ – 50.

In Pago Cetlitz⁷⁸⁴ – 40.

In Pago Deberentz⁷⁸⁵ – 50.

---

⁷⁸⁰ Mašťov

⁷⁸¹ Rytíř Jan z Goltzu (+ 29. 12. 1687). SOA Litoměřice, Sbírka matrik, sign. L97/2, *nefol.* (úmrtní zápis)

⁷⁸² Kadaňský Rohozec

⁷⁸³ Němčany

⁷⁸⁴ Sedlec

⁷⁸⁵ Dobřenec

In Pago Kmelischen⁷⁸⁶ – [...]5.

In Kettobitz⁷⁸⁷ – [...].

In [Prel]as⁷⁸⁸ – [...].

7.

E[cclesiae paro]chialis re[ditus][.....]

[chybí zhruba dva řádky]

[f. 142v]

censibus, partim certa, partim incerta, in certa ideo, quia fundi deserti, supra quos caedit 80 f. 9 xr. 3 d. et nemo de illis quidquam sciere vult. Vaccam unicam habuit, quae d[ic]itur ferrea, Dominus loci de Goltz illam vendidit.

8.

Administratores reddituum sunt quidam cives ex oppido, et illos constituit Dominus loci de Goltz absque consensu parochi, qualiter autem asserventur, non benè, memini. Ast ut audivi, scriba Domini de Goltz curam illarum habet, an verò in cassa aliquid habeatur nec ne, mihi non constat.

9.

Administratores seu aeconomi reddunt rationem de acceptis et expensis, annis singulis in parochia, sed parochus habet se per modum membri mutulati, cùm alias[?]^{ccc} in nullo habeat notitiam, et nec de minima re ipsi constet, quomodo ibi contra loqui poterit?

10.

Fundi ecclesiae, vel potius peccunia in censibus quae habetur, solet locari à Domino loci de Goltz, quanto tempore et quibus conditionibus, consensus parochi hactenus non intervenit, saltem illo tempore, à quo meus antecessor mediatus, immediatus et ego.

11.

Curam fabricae habent administratores ecclesiae, ut sarta reparentur tecta. Dominus loci de Goltz anno elapso aliq[ui]d intrinsecus curavit reparari et renovari, hoc quidem ut dicitur de propriis, sed ut ab administratoribus ecclesiae habeo [par]tem[?] potiore[m] ecclesia restituere debet. Hic autem [notan]dum, quod annis circiter 6 utatur fundis desertis, [.....]i tres partes d[i]visi, quorum u[na]m Dominus [.....] tertiam ve[?] [.....]item illorum [.....]iam ante[.....]

[chybí několik řádků]

---

⁷⁸⁶ Chmelištná

⁷⁸⁷ Chotěbudice

⁷⁸⁸ Brody

[f. 143r]

loci de Goltz recapit et illo utebatur, sic parochus nec â decimis, qui ex illo fundo deserto cadere debent ad modios duodecim, neque usum fructuum ex agris habuit, ergo prudenter <put>q[uod]quod suspicor, forte inde curavit reparari intrinsecus templum, sub titulo proprii, cum parochus non habuit, et <me> nec habet unde speret duodecim modiorum decimas, de quibus fundum ipse coluit, saltem partem potiorem. Et parochus loci illius absque hoc vix panem habet, quem rodat. Locus proprie desolutionis et afflictionis, calamitatis et miseriae.

12.

Praeter ecclesiam parochialem inveniuntur sacella publica duo, quorum unum S[anctae] Barbarae,⁷⁸⁹ quod in summa peccuniarum habet partim in censibus, partim absque censibus 780 f. 32 xr. Ex illa in fundo deserto dicuntur stare 144 f. 3 xr. 2 d. Taliter autem ex illa nihil sperandum, quia Dominus loci de Goltz mutavit domos cum quibusdam civibus, quos dirrui curavit, et inde hortum sibi fecit. Unus verò talis fundus ex his desertis, unde peccunia cadere debet, restat, in qua Judaeis domum erexit [se]d modo illam non amplius in habitant, quia disscesserunt, <et> eruperunt, et evaserunt, sicut nebulones solent. Civibus verò, cum quibus mutavit, etiam illam peccuniam pendere nolunt, et hoc illorum objectum, quod Dominus illis his domos dederit, quas modo possident, absque peccunia censuali ad sacellum S[anctae] Barbarae pertinens.

Secundum sacellum publi[cum Sancti] Stephani⁷⁹⁰ etiam in fund[o] [.....] Domini [de Goltz][.....]et absque censib[us][.....] habet an[.....]et[.....]odi[.....]

[chybí několik řádků]

[f. 143v]

sunt delegati duo, ad quotvis, an illi administratores â Domino loci de Goltz, an ab antecessoribus meis, mihi non constat.

Divina in illis habentur ternis vicibus in anno, et ipso die festo Patroni vel Patronae, sub quo erectum titulo. Ista praedicta duo sacella publica, quotvis habet caemeterium muris cinctum, adeoque sepultura animarum in his duobus sacellis, et non in parochiali ecclesia sepeliuntur, quamvis etiam illa habet caemeterium muris cinctum, qua de cau[sa] hoc fiat nescio, et in die depositionis animarum vel die obitus, si illis placet, etiam inibi celebratur, et hoc quidem de rarissimis contingentibus.

⁷⁸⁹ Na dolním konci městečka.

⁷⁹⁰ Stojí západně od Chotěbudic.

Sacellum privatum unicum reperitur, quod habet Dominus de Contreras⁷⁹¹ in Brelas,⁷⁹² sacellum autem hoc mirabile, in mensa eadem in quo convivari solet, in edam[!] etiam solet celebrari missa, ita ut intra momentum sacellu[m] et intra momentum refectorium habeatur. Hic autem Dominus de Contreras valde hospitalis, et Patres Religiosi multorum ordinum plerumque ibi solent prid[i]e festi, [ve]l Dominica venire, et die festo celebrare, ita ut praedictus Dominus, qui meus parochianus, intra biennium nec ad ecclesiam parochialem venerit, nec Sacramenta ut consuetum tempore Paschali ibi susceperit. Haec non ex propriis, sed ex [re]latis vicinorum parochorum, maxime autem per [.....] Michilstorffe[n]se[m]⁷⁹³ [.....] [cano]nicus Regularis [.....][i]n Corlishoff⁷⁹⁴ [.....]
[chybí několik řádků]

[f. 144r]

14.

Clavim tabernaculi habet parochus, et hostiae Sacrae tam diu solent asservari donec consumantur, hoc a[ute]m contingit circiter intra mensem semel ut absumantur.

15.

Penes ecclesiam est sacristia, una sera occlusa, administratores sunt tres â Domino loci constituti, et alternatim peragunt, adeoque non immediate dependent â parocho.

16.

Necessariis paramentis ad usum Cultus Divini ecclesia e[st] instructa, habet calices 3, cum omnibus apparamentis, omnis coloris, item casulas 7, quarum aliquae ex antiquo testamento â patribus Abraham, albam unicam.

17.

Tantum in portatilibus in ecclesia celebratur.

18.

Ecclesia habet contiguum caemeterium muris cinctum.

19.

In ecclesia parochiali habentur campane 3, duae benedictae, maxima illarum non est benedicta. Praeter illas tres habetur parvula, qua signum dari solet, pro pulsu campanarum. Apud sacella publica supra nominata, in quovis duae habentur campanae, an benedictae nescio.

---

⁷⁹¹ Inigo František de Contreras (* cca 1630, + 8. 1. 1719 Brody). SOA Litoměřice, Sbíрка matrik, sign. L97/2, *nefol.* (úmrtní zápis)

⁷⁹² Brody

⁷⁹³ Veliká Ves

⁷⁹⁴ Karlov

20.

Xenodochium exstat in oppido Moschau, et Dominus loci de Goltz duos administratores constituit, nulla persona pauperum in illo alitur, quamvis peccuniarum in censibus habeat, quae fermè tota elocata 1038 f. 14 xr. 1 d. An aliquid de illa absque censibus, mihi non constat. Illa autem peccunia semper conceditur subditis fundi de Goltz ad census, et nullus pauperum taliter unquam participabit aliq[ui]d. Vetula[.....][de]functâ, in illo morabat[.....]per septima[.....]nis, illa an[.....]
[chybí několik řádků]

[f. 144v]

ab eodem xenodochio hortum sibi in usum, forte ideo quia sapius aliunde advenientes mendici, qui morbis infecti, quibus Sacramenta et etiam si moriebantur sepeliebat gratis. Dominus autem de Goltz, ab annis jam aliquot ipsum rapuit, et usum inde capit.

21.

Fraternitas pia nulla habetur.

22.

Neque in ecclesia parochiali, neque sacellis publicis supra nominatis, habetur fundatio.

23.

Anniversarium planè nullum invenitur.

24.

De legato ullo q[ui]dq[ua]m auditur, quia homines pauperrimi.

25.

Miracula imago nulla.

26.

Processiones nullae fieri solent ad eundem locum ab alis partibus.

27.

Indulgentias Roma pro ecclesia parochiali B[eatae] V[irginis] Assumptae q[ui]sdam Romipetra[!] tulit hoc anno, adeoque hic transmittit, et si placuerit intabulentur.

28.

Parochus redditus habet fixos denominativè in cartha, tantùm 133 str. 4[?] 3[?] m. haec est summa capitalis, inde autem debet cassare 12 str. ex fundo derelicto, qui Dominus de Goltz potiorem partem colit, pridem illi fundi essent venditi, [se]d quia est de magnis importantiis, optima enim sunt bona apud oppidum, sic Dominus sive[?] utlie spectat, et parochus ab annis circiter 6 nihil accepit inde decimarum praeter istos 12 str., quos ex capitali summa cassare debet, adhuc debet ex summa universali pro alendo ludimagistro dare 16 str.

[.....]n colligant q[ua]m [.....]licet ita dicere, [.....]ere debeo
[.....]d

[chybí několik řádků]

[f. 145r]

sunt valoris, et latissime â se distantes, una pars hic, altera alibi, inter saxa, montes et scopulos, quorum medietas, nec culta, nec coli poterit in futurum. Unam autem campi partem habuit bonam, circiter modiorum duorum et medii, illa verò destructa per dominum loci, quia hortos novos erexit, et illos muro circumdedit circiter orgearum ultra duo millia, pro omnibus his erigendis muris accepit limum a campo parochi, saltem potioem partem, cum autem illae transeat via Regia, et illa destructa per dominum loci, q[ui]a limum inde acceperat, ergo modo per campum parochi currus, equites, pecora, juvenes, virgines, senes cum junioribus omnis generis transeunt, ita ut jam bona parte carere debeat.

Pratula habet 5 in libro antiquo ecclesiae adscripta, sed de uno litigare debet, quod vocatur se sive[?] Lacus latinè, communitas illud[?] non vult cedere, quamvis nec litteram habeant quam ostendant, cum t[ame]n parochus expraesent sit adscriptum in libro ecclesiae. Hoc illorum est objectum, etiam sub aliis parochis sumus usi, ergo defacto, sed de hoc nihil audire volunt, an <jus> justo, an injusto titulo.

Praeter illa supra nominata 5 adhuc unum restat, quod[?] antecessores parochi utebantur, etiam in libro ecclesiae inscriptus[!], modo autem si velit illo uti, debet d[epo]nere duas sexagenas pec[uni]aru[m] pro ecclesia p[arochiali.?] Quod autem paroch[.....]a in tres[?] [i]llo no[.....]
.....]ll[.....]

[chybí několik řádků]

[f. 145v]

in quibus hactenus valde remissi.

Ante annos pauculos etiam habebat certum quantum lignoru[m], quod illi vocant Sal, hoc inscriptum in libro ecclesiae. Dominus autem de Goltz subtraxit, et hoc modo uti ipso[?] vocant datur ex gra[ti]a quod de jure erat. Iterumque habuit certum q[uo]d de piscibus à piscinis praedicti Domini, quando piscati, et hoc ipsi vocabant Cuber, etiam idem Dominus subtraxit, modo autem mera gerundia et supina una cum maximis carentis. Item antehac poterat facere cocturas duas cerevisiae et illas vendere, cum absque hoc nulla media habeat unde vivat, dominus etiam subtraxit, et modo ex gra[ti]a ipsi q[uo]d mittitur ut praxet cum civibus oppidi, et eandem taxam quam illi deponunt deponere debet, hoc autem pro <has> haustu domestico.

29.

Quod fuerint reditus majores, et per quem diminuti in supra dicto puncto exposui. Qua via autem recuperandi relinquo libere dispositioni Superioribus meis.

30.

Â Laico pars campi in mediis camporu[m] parochi occupatus nomine Joannes Uhl. Ille ut adeo[?] sub juramento rem possidet, sive juste, sive injuste, Deus optimè novit.

31.

De registro nullo scio ad parochos spectantium, sed extractu[m] re]dituum ad parochum spect[ant]ium habeo, quem â scriba [Dom]ini accepi, et illum et [.....]unu[m?] Pragam [Venera]bili Consistorio mi[.....]se[?] longe liter[.....]m se[.....]

[chybí pár řádků]

[f. 146r]

32.

Sacellum publicum omnimodè desertum invenitur, ex quo nil restat nisi pars muri, in silvis, est autem pertine[n]s ad fundum Domini de Goltz, et Patronus, q[ui] inibi colebatur erat, S[anctus] Michäel.⁷⁹⁵

33.

An ad modo praedictam capellam aliq[uo]d spectet,⁷⁹⁶ vel spectaverit, nescio. Olim pagus magnus apud eandem dicebatur esse.

34.

Penes ecclesiam est domus parochialis, ab illa distans passus circiter 30, q[ua]m autem haec sit misera domus, et ad omnem partem orbis declinans, non est explicabile. Duplex habet cubiculum, [se]d in altro[!] de hyeme habitare non possunt, propter malam accomodationem, periculum esset ne etiam ipsa accenderentur rudera, quae exstant.

35.

In parochiali residentia est schola pro instruenda juventute, et quidem miserrima uti et parochia, tota perlucida de principe.

36.

Ludimagistrum constituit Dominus loci de Goltz quantum memini absque consensu parochi. Modo autem multis in locis jure proprio utuntur, et ludimagistros sibi suscipiunt in quovis fermè pago pro beneplacito, absque consensu parochi, uti in his pagis ad

⁷⁹⁵ Jde o kapli sv. Michala v Bukovině asi 6,5 km JZ od Mašťova.

⁷⁹⁶ Opraveno, nejisté, zda má být spectat nebo spectet.

Maschaviensem ecclesiam pertinentibus: Brelas,⁷⁹⁷ Doberentz,⁷⁹⁸ Rost,⁷⁹⁹ Cetlitz,⁸⁰⁰
Kettobitz.⁸⁰¹

37.

Nulli prorsus sunt reditus pro confirmanda schola.

38.

Professionem fidei ut adio[!] ab initio sui officii non fecit.

39.

Scholas saepissime visitare soleo, utinam cum magno fructu, sed juvenes non
s[.....]ces quia 6. 7. annorum parvuli 10[?] unus (alter magnus [.....] frequendat[!] pro
beneplacit[o][.....] manet quia paren[tes][.....] ita ut[.....]

[chybí několik řádků]

[f. 146v]

41.

Aatholicus apud me nullus invenitur.

42.

Publicè scelerati, concubinarii, conjuges sine legitimo divortio separatim viventes,
blasphaemi, usurarii et similes Scandalosi nullus[?] invenitur.

[podpis chybí]

Parochus in Maschau est Matthias Bitterbihr, hic, quia fuit suspectus redditus cum
D[omi]na Golcziana,⁸⁰² est ibidem (Parochianis subditis sequentibus mentem sui Haereditarii
Domini Districtus Capitanei) in exiguo praedicato, tamen defacto non est accusatus multo
minus convictus, melius tamen (caeteris paribus) faceret, si spontè resignaret; quo enim
diutius manserit eo gravius exacerbatum D[omin]um Golczium hucusque quidem summopere
simulantem offensurus.

Morik

---

⁷⁹⁷ Brody

⁷⁹⁸ Dobřenec

⁷⁹⁹ Kadaňský Rohozec

⁸⁰⁰ Sedlec

⁸⁰¹ Chotěbudice

⁸⁰² Kateřina Maxmiliána Vrochyňová z Rept (+1714). MADĚRA, s. 138. V mašťovské matrice je však Goltzova manželka v matričních zápisech jmenována jako *Johanna Catharina Golzin, eine geborne Wrochingin*. SOA Litoměřice, Sbirka matrik, sign. L97/1.

16. NAHOŘEČICE

[f. 147r]

N. 16.^{ddd}

Resolutiones super quaestiones sive Rubricas â Celsissimo Principe, Archiepiscopo nostro, propositas.

1.

Nahorsetitz⁸⁰³ vocatur locus.

2.

Patronus hujus ecclesiae est S[anctus] Wenceslaus, estque in ea altare unum majus, et unum minus â dextro latere abintroitu.

3.

Collatrix est hujus ecclesiae Illustriss[ima] D[omi]na D[omi]na Zbinka Catharina Comitissa de Waldstein nata de Kollobrat D[omi]na in Lybkowitz.⁸⁰⁴

4.

Nulla amplius spectat huc ecclesia parochialis.

5.

Nullam quoque amplius habeo filialem.

6.^{eee}

Ad parochialem hanc ecclesia[m] 4 spectant pagi et una villa, in Nahorsetitz⁸⁰⁵ sunt animae, quibus Sacramenta administrari debent, 27, in Lybkowitz⁸⁰⁶ pago 89, Großfürbitz pago 73,⁸⁰⁷ Kosterzahn pago 55,⁸⁰⁸ Drayhoffen⁸⁰⁹ praedium, in illo 11.

7.

Reditus [consistun]t in censibus, et in peco[ribus] [.....] in [.....]nti.

8.

[jen torzo otázky, pár řádků chybí]

[f. 147v]

[10.]

---

⁸⁰³ Nahořečice

⁸⁰⁴ Zbyňka Kateřina z Valdštejna, roz. Libštejnská z Kolovrat (+ 1681). SEDLÁČEK XIII, s. 214.

⁸⁰⁵ Nahořečice

⁸⁰⁶ Libkovice

⁸⁰⁷ Vrbice

⁸⁰⁸ Kostrčany

⁸⁰⁹ Horní Záhoří

Fundi ecclesiae cum nulli sint, etiam nulli elocari possunt.

11.

D[omi]na Collatrix per suos officiales et aedituos constitutos.

12.

Praeter parochialem eccleisa[m] nullu[m] invenitur amplius sacellu[m] publicu[m], nisi unu[m] privatu[m] oratoriu[m] in aede Illust[rissimae] D[omi]nae Comiti[ssae] in Lybkowitz. Legitur in eo subinde Sacru[m], â me vel aliis advenientibus sacerdotibus vel religiosis, extante desuper Licentia V.[?] ad 2 annos licentia[m?] durante. Curámque ejus habet D[omi]na Comitissa sine ulla funda[ti]one.

13.

Asservatur Venerabile in ecclesia parochiali in tabernaculo occluso, super altaris lampas ardet in medio ante altare pendens, diebus, quibus habentur Divina, tantu[m] ardet.

14.

Calvis in sacristia in almari paramentoru[m] pendet, cujus parochus claves habet in parochia, renovantur et asservantur Hostiae, ad 2 vel 3 Septimanas, dum veniunt com[m]unicantes, dantur veteres, novae reservantur.

15.

Penes[?] ecclesia[m] est, non occlusa [.....] in ea est ascensus [ad ca]mpanas, curam habet lud[imagister][...]eu[m] constituat n[...] [.....]odeaeo[?]

16.

[jen torzo otázky, několik řádků chybí]

[f. 148r]

18.

Est caemeterium circa ecclesiam et muro cinctum.

19.

Apud ecclesiam hanc sunt 3 campanae, una semper superat alteram magnâ quantitate cum bono sono.

20.

Nullum adest.

21.

Nihil horum hic adest.

22.

Etiam de hoc puncto nihil est referendu[m], quia exulant funda[ti]ones.

23.

Sacrum quotannis ad libitum Illust[rissima] D[omi]na Collatrix pro sua piè defuncta D[omi]na Filia curat legi, aliàs nihil.

24.

Nulla sunt facta, nec fiunt, nulla not[ari] possunt et exigi.

25.

Nulla hic invenitur specialis talis imag[o miracul]osa.

[26.]

Ecc[lesi]a Patronus est S[anctus] Wence[slaus]
[.....]tio[.....]hibentur[.....]

[chybí několik řádků]

[f. 148v]

29.

Non scio, nisi fortè magis (ut in extractu videndu[m]) lignis consitis.

30.

Ex duobus pratis hactenus usu[m] habuit collatura pro censu, restituitque ad placitum et petitu[m].

31.

Invenitur registru[m] seu inventoriu[m], adestque hic transcriptum.

32.

Nulla hic reperitur.

33.

Quia nulla ecclesia talis et[ia]m nulli fundi etc.

34.

Est penes ecclesia[m] hic parochia ante 3 annos recens aedificata diu deser[ta] ex ligno plerúmque, et tale cubiculu[m] 20 passibus circiter ab ecclesia, parva spelunca et[ia]m pro familia v[erbi] g[ratia] una vetula et una puella misera.

35.

Adest schola penes parochia[m].

36.

Collatura constituit illu[m], et quia boni sunt adultores dependent pot[ius]
â Collatura, quam â parrocho.

[37.]

Quale[s] redditus] sint hac in parte videre licet ex adjacenti copia.

38.

[.....]veni, an fecerit. Ig[.....] est quod non, quia [.....]
consuetudo non fuit.

39.

[.....]necess[.....]
[chybí několik rádků]

[f. 149r]

Extract auß dem kürch[en] buch Nahorstiz, deß Löb[lichen] Gotteshauß S[anc]t[i]
Wenzelslay, was selbiges an paarschafft, sowohl ligenden zünßen für ein khom[men], auch an
allerhandt mobilien, so zum Gottesdienst gehörig, nitweniger waß diß orths, der herr
geistliche unnd schulmeister vor ein ein khom[men] haben, wie hernach zu ersehen ist.

Num[ero] septimo quos reditus ecclesia habeat.^{fff}

Erstlichen ist paares gelt in dem gewöhnlich kürchen lädl vorhanden, so biß dato
(Tittul) die Gnedige Herrschafft in Verwahrung: 45 ss. 39 khleine gr. 4 d.

Dann so verbleibt bey den underthanne[n], worvon Sye iedes ss. mit 4 khleine
Grosche[n] oder 4 kr. 4 d. jährlich verzinßen müeßen: 57 ss. 39 khl. gr

Mehr so bey den underthanne[n] ohne zins testirt: 66 ss. 56 gr. 6 d.

Kürchen khie 15 stickh vor iede khue, jährlich zinß 12 Khleine Grosche[n] alß 14 kr.:
3 ss. – gr.

Num[ero] 16. de paramentis:^{egg}

Mobilien deß ornats zur kürch[en] gehörig:

1. E[.....]eine[n] von silber vergolten kelch.

2. E[in si]lber unnd vergoltes ziborium.

3. [.....]s[i]lb[er] ver[.....]tr[.....]

[několik rádků chybí]

[f. 149v]

Numero 28 de reditibus parochi.^{hhh}

Deß herrn geistlichen sein ein khom[m]ens:

Erstlichen befinden sich, bey oberstandener pfaahr geraumbt, und angerichte
felder auf die 25 str.

Verwuest und mit holz angeflogene felder 15⁸¹⁰ str.

Zur pfaahr gehörige wißmath, so in guete[n] würd[en] von 7 biß in 8 fuder.

⁸¹⁰ číslo napsáno jiným inkoustem

Holz, so vil[?] der h[err] geistlich jährlich vonnöth[en?].

Von (Tittul) Gnediger Herrschafft der verordnet[en] wochen Meßen, ieder Meeß à 18 kr., bringt jährlich – 15 f. 36 kr.

Korn – decimation von den underthane[n] – 22 str.

Haber auch decimation – 22 str.

Num[ero] 37 reditus pro schola et ludimagistro quales:ⁱⁱⁱ

Schulmeisters Ein khom[men]:

Erstlich[en] hat er von G[nä]digen Herrschafft felder nach – 2 str.

Waiz[en] – 1 vr.

Gerste[n] – 1 vr.

Arbes – 1 vr.

Und von de[n] underthann[en] auch

Korn – 3 str.

Daß deme also und nit anderß[.....]ß wie hier specificirt[....]erschen [.....]
[ei]gene Handt[.....]

[Jeremias Laurentius Stadelius] m. p.⁸¹¹

[f. 150r]

[f. 150v]

Extract der ein khomen, so wohl deß Løb[lichen] Gotteshauß St. Wenzelslay, alß
auch iezig anwesenden Herrn Seelsorgers bey dessen pfaahr Nahorsetiz im.

[*regist předešlého*]

⁸¹¹ NA, APA I, sign. B 10/13, *nefol.*

17. OPOČNO

[f. 151r]

N. 17ⁱⁱⁱ

Responsoria ad rubricas ab ArchiEpiscopali Consistorio datas à me infra scripto
conscripta.

1.

Locus, in quo pro tempore administro, vocatur Opoczna.⁸¹²

2.

Patrona ecclesiae est B[eata] V[irgo] Maria Assumpta et sunt altaria tria.

3.

Collator hujus beneficii et ecclesiae est Ill[ustrissimus] D[omi]nus Comes Gustavus
Adolphus de Worensbach.⁸¹³

4.

Parochiales praeter hanc nullae sunt.

5.

Filiales habet duas, unam in Lippentz⁸¹⁴ sub titulo Divi Wenceslai Patroni Regni.
Altera in Hrziwitz,⁸¹⁵ sub titulo Divi Jacobi Majoris. Collator filialis in Lippentz est
Ill[ustrissimus] D[omi]nus de Worensbach. Collator in Hrziwitz Excell[entissimus]
D[omi]nus Comes à Czinsendorff⁸¹⁶ et Ill[ustrissimus] Comes de Worensbach.

6.

---

⁸¹² Opočno

⁸¹³ Gustav Adolf hr. z Varrensbachu, majitel panství Nový Hrad (+1689). SEDLÁČEK XIV, s. 198.

⁸¹⁴ Lipenec

⁸¹⁵ Hřivice

⁸¹⁶ Jiří Ludvík hr. ze Sinzendorfu, majitel panství Postoloprty (+1682). SEDLÁČEK XIV, s. 415.

Pagi sunt 13, Opoczna⁸¹⁷ parochialis, Lippentz⁸¹⁸ filialis, et Hrziwitz⁸¹⁹ filialis, pagus Gimling,⁸²⁰ Zbrassin,⁸²¹ Semich,⁸²² Horczan,⁸²³ Großlippen,⁸²⁴ Marquaretz,⁸²⁵ Holopisk,⁸²⁶ Konowa,⁸²⁷ Tauchowitz,⁸²⁸ Netluk.⁸²⁹

Animae, quibus Sacramenta administrantur in o[mn]ibus pagis sumul sumptis, circiter sunt 794.⁸³⁰

7.

Reditus hae ecclesiae non habent alios, quam quod colligitur ad sacculum tempore concionis, Opoczniensis in fundis nihil habet, sed vaccas habet 26, quovis anno pro una veniunt census 26 xr. Item oves habet 48, pro una veniunt annuè 4 xr. et 4 d.

Ecclesia filialis in Lippencz habet partem prati et lupuletum parvu[m], veniunt annuè ad 45.

Ecclesia in Hrziwitz habet propriam silvam, ubi quovis anno possunt ligna [...]ere pro bono ecclesiae, etiam habet agros, ex quibus paroch[.....]nno tertium mandelionem circiter circa 40 m[.....]

8.

Redi[tus][.....][admini]strat et observat Burgravius [.....]
[několik řádků chybí]

[f. 151v]

9.

De his quin reddant rationem non dubito, meo tempore computus adhuc nullus factus est, imò â tribus annis, sed spero post festa natilitia futuru[m].

10.

---

⁸¹⁷ Opočno

⁸¹⁸ Lipenec

⁸¹⁹ Hřivice

⁸²⁰ Jímlín

⁸²¹ Zbrašín

⁸²² Zeměchy

⁸²³ Hořany

⁸²⁴ Lipno

⁸²⁵ Markvarec

⁸²⁶ Solopysky

⁸²⁷ Zřejmě Konětopy, ač by podoba jména ukazovala na Kounov.

⁸²⁸ Touchovice

⁸²⁹ Pnětluky

⁸³⁰ prostřední číslice přepsána

Hactenus fuerunt agri per parochum semper seminati, et si fuerunt elocati, tunc pro tertio mandelione, et id cum consensu parochi.

11.

Curam ecclesiae habet Ill[ustrissi]mus D[omi]nus Comes de Worensbach Collator, tecta autem defacto sunt commoda, et etiam reparantur.

12.

Praeter ecclesiam parochialem et filiales reperitur sacellum S[ancti] Josephi in Novis-Arcibus⁸³¹ mundum et pulchrum, habetúrque ibidem quotidie Sacrum per capellanum, nulla verò fundatio, sed per Ill[ustrissi]mum D[omi]num Comitem de Worensbach conservatur ad omnia.

Item sacellum unum in Nethuk,⁸³² quod ruinam minatur, in quo à 20 annis Divina non fuerunt praeter unum sacrum hoc anno in festo Divi Matthaei Ap[osto]li et Evang[elistae], qui est Patronus sacelli. Habet silvas et unum pratum annuè semper accipit 1 f. 10 xr.

13.

Venerabile in ecclesia parochiali Opoczna asservatur in tabernaculo mundo et bene custodito, in filialibus non asservatur, nec lampas ardet.

14.

Clavim tabernaculi habet administrator loci, hostiae verò omnibus duabus septimanis renovantur.

15.

Sacristia est penes ecclesiam commodè munita, curam verò immediatam habet Sacerdos.

16.

Paramenta habet parochialis ecclesia pro cultu divino necessaria.

17.

Ecclesiae non sunt consecratae nec altaria, sed super portatili celebratur.

18.

Quaevis ecclesia habet suum coemeterium et muris cinctum.

19.

---

⁸³¹ Nový Hrad u Jimlína

⁸³² Pnětluky

In ecclesia Opocznensi sunt 3 campanae, 1 magna, alterae duae parvae. In Hrziwicz sunt 3 campanae, 1 mag[na], duae parvae. Item in Lippentz 2 parvae campanae. Item in Nethuk 2 parvae.

20.

Nullum reperitur Xe[nodochium].

21.

Confraternitates null[ae sunt.]

22.

[.....]ullae [.....]

[chybí několik řádků]

[f. 152v]^{kkk}

Inventarium.

Calices cum patenis – 3.

Argenteus crucifixus – 1.

Urceolorum argenteorum pro Sacrificio par – 1.

Argenteum vasculum pro aqua benedicta cum aspergillo – 1.

Argenteum thuribulum cum navicula et cochleari – 1.

Campanella argentea – 1.

Argentea deaurata pixis pro sacris liquoribus – 1.

Argentea deaurata pro hostiis – 1.

Casula alba argento intexta floribus cum stola manipulo, velo, pro calice et palla – 1.

Casula viridis intexta auro cum stola, manipulo, velo, bursa et palla – 1.

Item Persici coloris auro intexta cum stola, manip[ulo], velo, bursa et palla – 1.

Cerulei coloris auro intexta cum stola et manipulo – 1.

Casula nigra cum stola et manipulo et palla – 1.

Item ex falso argento cum stola et manipulo – 1.

Auro et argento intextum antependium cum aureis fimbriis – 1.

Item ex falso argento – 1.

Purificatoria – 9.

Corporalia – 2.

Superpellicium cum fimbriis – 1.

Albae 3, quarum cum fimbriis – 2.

Humeralia – 7.

Mappae pro altari tenuiores cum fimbriis – 2.

Cingula ex albis filis – 4.

Mappae crassiores[.....] – 2.

Ma[.....] – 11.

[chybí několik řádků]

[f. 152r]

Crucifixus ex alabastro – 1.

Imago parva B[eatae] V[irginis] M[ariae] imposita in argento – 1.

Inaurata imago B[eatae] V[irginis] ex ligno sculpta – 1.

Agnus DEI – 1.

Urceolorum stanneorum paria duo.

Vasculum stanneum pro aqua benedicta – 1.

Missalia – 2.

Pixis stannea pro sacris liquoribus – 1.

Canon – 1.

Aerea imago Salvatoris – 1.

Imago Flagellationis Christi – 1.

Imago S[antissimi]mae Trinitatis – 1.

Imago Jesu et Mariae – 1.

Pixides pro hostiis ex lamina – 2.

Portatile unum.

Agenda – 1.

Haec remanserunt post Ser[enissimi]mum Principem Brandeburgicum Fridericum Willhelmum.⁸³³

Hoc modernus Ill[ustrissimus] Collator addidit:

Altare majus ex integro novum.

Parva altaria s[un]t renovata.

Antipendia pro altari majori – 4.

Togae pro imagine B[eatae] V[irginis] cum fimbriis aureis – 3.

Filialis ecclesia in Lippe[ntz ni]hil habet, omnia accipiunt ex parochia.

Filialis eccl[esia in Hrziwitz][.....]Missale, casulas 2, unam nigra[m]
[.....]1[.....]

⁸³³ Fridrich Vilém, markrabě Braniborský, prodal panství Gustavu Adolfu z Varrensbachu r. 1670. SEDLÁČEK XIV, s. 198.

[nejisté, zda něco dalšího chybi]

[f. 153r]

25.

Imago miraculosa nulla reperitur.

26.

Processiones nullae fiunt.

27.

Indulgentiae etiam nullae.

28.

Reditus parochi in agris pro 90 modiis penes ecclesiam Opocznensem, deinde ex decimis reditus, ut sequuntur, faciunt 21 modios siliginis, tantum de hordeo. Brassin⁸³⁴ dat 2 modios siliginis. Gimling⁸³⁵ 4 modios tantum de hordeo. Lippenz⁸³⁶ 12 modios siliginis, tantum de hordeo, Groslippen⁸³⁷ non dant frumentum, sed dant 4 f. 40 xr. et 4 gallinas annuè. Manquarez[!]⁸³⁸ avenam 2 modios tantum. Holopisk⁸³⁹ et Konowa⁸⁴⁰ nihil volunt dare. Nothuk⁸⁴¹ 2 modios silig[inis], 2 modios de hordeo.

29.

An fuerint majores reditus nemo vult fateri, sat bene inquisivi.

30.

An fundos ecclesiae laici occupent defacto non audivi.

31.

Registra in Novis Arcibus servantur apud D[omi]num Quaestorem.

32.

Ecclesia deserta nulla invenitur praeter sacellum Nethuk Divi Matthaei, Ap[osto]li et Evang[elistae], quod magnam ruinam minatur, quod tamen Ill[ustrissi]mus D[omi]nus Comes de Worensbach proxima aestate curabit.

33.

---

⁸³⁴ Zbrašín

⁸³⁵ Jimlín

⁸³⁶ Lipenec

⁸³⁷ Lipno

⁸³⁸ Markvarec

⁸³⁹ Solopysky

⁸⁴⁰ Konětopy

⁸⁴¹ Pnětluky

In Nethuk ad hoc sacellum spectat una silva, unum pratum, ex quo annuè solvitur 1 f.
10 xr.

34.

Domus parochialis est in Opoczna duo habens cubicula, unum honestum pro parochio et alterum pro familia.

35.

Schola nulla est.

36.

Ludimagister nullus fuit â multis annis, speratur proximè suscipiendus cum consensu parochi.

37.

Nihil certi et stabile habet, nisi forte ex communitate parochiani aliquid darent aut Ill[ustrissimus] D[omi]nus Collator.

38.

Cum null[.....]hac re informare non possum.

39.

[.....]

40.

[.....]t[.....]

[chybí pár řádků]

[f. 153v]

42.

De his nihil auditur.

Fr. Pr. Ambrosius Paubal Ord[inis] Erem[itarum] S. P. N.

Augustini pro tempore administrator in Opoczna.^{III}

Notandum, quod hic ne quidem Ludimagister inveniatur. Et cur D[omi]n[u]s Patronus non vult praesentare saecularem sacerdotem sicut antea habuerunt? Campi & parochialia veniunt in oblivionem, destruuntur, quia & negliguntur, ita ut imposterum Sacerdos saecularis aut quicumque factus fuerit parochus stabilis, exiguum aut nullum sit fructum habiturus.

Morik

18. BUŠKOVICE

[f. 154r]

N. 18^{mm}

Ad rubricas s[eu] puncta ab Ad[modu]m R[everen]do D[omi]no Vicario mihi nomine suae Celsitudinis proposita (de quibus exacta Venerabili Archi-Episcopali Consistorio rela[ti]o suo tempore facienda e[st]) juxta mandatum intra tempus mihi praefinitum, ea[m] quam possum responsionem exhibeo, ac proindè ad punctum

1.

seu quaestionem, quae sic sonat: nomen loci in quo Parochum agit?

Respondeo, vocari nomen loci, in quo parochum ago et resideo, Puschwizium s[eu] Puschwietz.⁸⁴²

2.

R[esponde]o ad membrum primum: duas mihi parochiales ecclesias e[ss]e com[m]issas, unam sitam in oppido Puschwiz (ubi resideo), alteram in oppido Rudig.⁸⁴³ Puschwizensis gaudet Patrocinio Beatissimae M[ariae] V[irginis] Nascentis. Rudigensis habet Patronum divum Jacobum Majorem. Ad membrum secundum r[esponde]o: in parochiali Puschwizensi sacellum nullum extare, dari t[ame]n praeter sum[m]um altare adhuc unum parvu[m] S[anctae] Catharinae, in Rudigensi verò praeter altare sum[m]um, aliud nullum.

3.

R[espondeo] e[ss]e Illustrissimum ac Excellentissimum D[ominum] D[ominum] Humbertum Joannem Czernin S. R. I. Comitem à Chudeniz etc.⁸⁴⁴

4.

R[espondeo] me habere duas suprà nominatas, à se parvo medio milliari distantes.

5.

R[espondeo] nihil me me hoc concernere, nulla [e]n[im] filialis mihi e[st] adjuncta.

6.

R[espondeo] ad parochialem ecclesiam Puschwizensem spectare oppidum et pagum, et in oppido a[nim]as, quibus Sacramenta de[ben]t administrari – 224, in pago no[mi]ne

---

⁸⁴² Buškovice

⁸⁴³ Vroutek

⁸⁴⁴ Hrabě Humprecht Jan Černín z Chudenic (1628-1682)

Großen-Schönhoff⁸⁴⁵ – 137, item parochialem Rudigensem consistere in solo et unico oppido, et a[nim]as, quibus Sacramenta [.....]estzants[?],^{mm} e[ss]e – 292.

7.

[.....][mi]hi commissas n[on]
[.....]

8.

[*několik řádků chybí*]

[f. 154v]

9.

R[espondeo] reddere illos omninò ra[ti]onem de o[mn]ibus et quidem pro moderno tempore singulis annis, in curia coram Officialibus Excellentissimi et me Parocho praesente.

10.

R[espondeo] nihil mihi constare, quamvis sedulè inquisiverim, de fundis stabilibus ad has duas parochiales ecclesias spectantibus. Notandum t[ame]n venit, apud Rudigensem ecclesiam inveniri agros, qui seminari possunt, quatuor modiis, et uno quadrante modii (sub incertitudine an ad ecclesiam, an ad parochia[m] spectent) usum-fructu[m] t[ame]n ex tertio s[eu] quarto manipulo percipere ecclesiam, elocari <tn> a[utem] ab administratoribus ad unu[m] annum huic, ad alteru[m] annum alteri cum meo consensu.

11.

R[espondeo] administ[rat]ores ecclesiae s[eu] aedituos habere inspectionem, si aliquid desit, eorum e[st] me s[eu] Officiales quantocy[us] monere, ut reparetur.

12.

R[espondeo] nihil horum apud ecclesias mihi com[m]issas inveniri.

13.

R[espondeo] asservari in parochiali residentiali, lampadem verò ante illud n[on] ardere, filialémque me habere nulla[m].

14.

R[espondeo] me clavim tabernaculi includere in repositoriu[m] calicis, et claves pro ecclesia apud me retinere, ità ut praeter scitum meum nemini liceat ingredi ecclesiam. Hostias consecratas verò singulis fermè octo diebus renovari, veteribus com[m]unicari poenitentes, earumque loco novas reponi ad ciborium.

15.

---

⁸⁴⁵ Krásný Dvůr

R[espondeo] e[ss]e sacristia[m] n[on] tam munitam, quam proxi[.....]ene[.....]fe[?]
[.....]sera[m][.....]curere[?] eosdem ecclesiae aeco[nom]os ab Offici[alibus][.....]is.

16.

[.....]quòd
[několik řádků chybí]

[f. 155r]

18.

R[espondeo] quoad ecclesiam Puschwizense[m], quòd ità. Quod attinet ecclesiam Rudigensem, manifestandu[m] e[st], quòd coemeteriu[m] contiguum ecclesiae parochiali n[on] sit muro cinctu[m], néque ullus ibidem sepeliatur: Alia a[utem] extet ecclesia sub Patrocinio S[ancti] Joannis Baptistae,⁸⁴⁶ cui contiguum e[st] coemeteriu[m] muro cinctum, et continens sepulchra mortuorum.

19.

R[espondeo] apud ecclesiam Puschwizense[m] e[ss]e defacto duas majores et una[m] parva[m] de no[mi]ne incognitas, quamvis benedictas; item una[m] referunt concessa[m] e[ss]e à D[omi]no Elbögner quondam Collatore ad bonu[m] pro illo tempore exustu[m], no[mi]ne Klein Prüße[n],⁸⁴⁷ quod defactò possidet Illustrissimus D[omi]nus Lobkowiz haereditarius D[omi]nus in Neündorff,⁸⁴⁸ an recuperanda sit (dum transiit ad possessorem hujus inscium) ignoro.

Item apud ecclesiam parochialem Rudigensem e[ss]e tres, S[anctae] Susannae, S[ancti] Jacobi Majoris, S[ancti] Joannis Baptistae, parvam item una[m] necdum benedictam.

20.

R[espondeo] nihil horum inveniri in ecclesiis ex parochiis mihi com[m]issis.

21.

R[espondeo] nihil ejusmodi pro tempore dari apud me.

22.

R[espondeo] quòd nil simile (etiam adhibitâ quâcúnque indaga[ti]one) repererim.

23.

R[espondeo] nulla dari in duabus mihi concreditis parochialibus ecclesiis anniversaria perpetim currentia, et aliquâ funda[ti]one provisa; si t[ame]n aliquis ex charitate

---

⁸⁴⁶ Pozdější farní kostel ve Vroutku.

⁸⁴⁷ Malé Březno

⁸⁴⁸ Nové Sedlo n. Bělinou

in defunctos duos [.....]ssores [anniv]ersariu[m] fi[er]i cupiat, consuetam q[.....] mihi
[.....]

24.

R[espondeo] nulla pia legata [.....]
[qu]ia es[t?] [pa]uperies
[několik řádků chybí]

[f. 155v]

26.

R[espondeo] cessante ca[us]â cessat effectus, n[on] s[un]t (uti dixi) imagines
miraculosae, [er]go ag[un]t[?] nulli peregrini easdem processionaliter visitantes.

27.

R[espondeo], quòd n[on].

28.

R[espondeo] e[ss]e sequentes:

In Parochia Puschwizensi		str.	vr.	m.
Ex decimis				
Modios	siliginis antiquae mensurae	16	1	3
	avenae	38		
Ex agris parochialibus				
Seminari in universo modios 41, ex quibus panem quotidianu[m], ex haustu[m] domesticu[m] sumo, adeò ut his determinatis remaneat nihil.				
Ex pratis				
Quatuor currus faeni primarii, secundarii currus duos.				
Ex pecoru[m] fructibus				
Parum [ve]l nihil, aluntur quidem aliquae s. h. vaccae, oves etc. ad pura[m] familiae sustenta[ti]one[m].				
In parochia Rudigensi		str.	vr.	m.
Ex decimis				
Modios	siliginis parvae s[eu] Pragensis mensurae	40		
Modios	avenae	41		
Ex agris parochialibus				
Modios circiter 60, qui tam s[un]t exigui, et solùm in arena siti, ut ultrà duodecim modios in granis subindè etiam per duos annos vix acquira[m].				
Ex pratis				
Currus duos foeni primarii, unu[m] secundarii, qui singuli ad alenda pecora in Puschwitz, adhibentur.				
Ex pecoru[m] fructibus				
Nulla in parochia Rudigensi pecora[.....] posse, cùm parochialis domus sit exusta, quoque etiam null[.....]ferendu[m].				

29.

[.....]agros ad [.....]
.....] resuenti[?]

[chybí několik řádků]

[f. 156r]

31.

R[espondeo] inveniri registra s[eu] inventaria ad ecclesiam spectantia, quod et quantum videlicet sumatur ex pecunia elocata de censibus. Nulla verò parochiam concernentia, curabo ad mandatu[m] et sedulò o[mn]em constitu[ti]one[m] parochialiu[m] annotabo.

32.

R[espondeo] inveniri una[m] Divo Bartholomaeo olim sacra[tam] in Puschwiz, fundi D[omi]n[u]m e[ss]e Excellent[issimum] D[omi]n[u]m D[omi]n[u]m Humbertu[m] Joannem Czernin etc.

33.

R[espondeo] me hucúsque nihil potuisse (etiam adhibitâ inquisitione) rescire.

34.

R[espondeo] e[ss]e solùm domu[m] parochiale[m] penes ecclesiam (ubi resideo) Puschwizensem, satis com[m]odam, item me habere cubiculum decens à familia separatu[m], [se]d n[on] nisi in aestate p[ro]p[ter] periculu[m] incendii inhabitandu[m], distans à muro parochia[m] cingente ad passus circiter viginti ab ecclesia.

35.

R[espondeo], quòd sic.

36.

R[espondeo] quodlibet oppidu[m] cum consensu meo id practicâsse absque ullius contradictione.

37.

R[espondeo] nullos e[ss]e ejusmodi redditus, [se]d conservari scholas ab ecclesiarum proventibus, ludimagistros verò per partem decimar[u] mearu[m] et solari municipum.

38.

R[espondeo] eos, cùm jam à viginti annis scholis praefuerint, antehàc fecisse.

39.

R[espondeo] me, ut veritate[m] fatear [.....][s]olariu[m] fecisse, et collevisse ex catechesi, quà[m][.....]lò instruat.

40.

[.....] [minis]tros praete[r l]udi[magistrum]

[několik řádků asi chybl]

[f. 156v]

41.

R[espondeo] nullos.

42.

R[espondeo] dari nullos ejusmodi ho[mi]nes praeter unu[m] par conjugu[m] senu[m] et decrepitoru[m] (quoru[m] alter ostiatim suum panem quaerit) separatim viventiu[m].

Subiicitur specifica[ti]o o[mn]ium mobiliu[m] in ecclesia parochiali Puschwizensi.

Calices argentei interiùs exteriùsque toti inaurati	2	Antipendia altaris rubra sericea	2
Patena[e] ejusdem generis	2	Magis exigua alterius generis	3
Vascula ad asservandas particulas consecratas s[eu] ciboria	2	Antipendiu[m] sericeum circa suggestu[m] rubri coloris	1
Bursae	3	Antipendiu[m] rubru[m] circa	1
Corporalia	4	Baptisteriu[m]	
Purificatoria	8	Mappae altaris albae magnae ex tela	10
Vela pro calice	6	Aliae minores[!]	6
Strophiola supra calicem	2	Vestimenta B. M. V. diversi coloris	4
Myssalia	2	Mappae adhibendae pro communicantibus	6
Altaria portatilia	2	Strophiola serico nigro elaborata	3
Casulae	7	Antipendia parva	4
in spe[ci]e:		Antipendiu[m] albo-rubro circa tabernaculum	1
Rubra		Alia antipendia circa baptisteriu[m]	2
Viridis		Manilia	4
Violacea		Candelabra ex auri-calco	6
Alba		Lignea	2
Nigrae reliquae		Ferreu[m]	1
Stolae usuales	4	Vexilla diversi coloris	4
in spe[ci]e:		Velu[m] ill[um?] [ad] tegendu[m] vasculu[m] s[eu][.....] humeros[?] Sacerdotis	1
Rubra ex altera parte viridis		[.....][qu]adragesima [.....]	1
Alba ex altera parte cum cruce violacea		[.....]	1
Nigrae reliquae		[.....]	1
Manipuli ejusdem generis[?]	[...]		

Albae[.....]	[...]	
Humeralia]	[...]	

[několik dalších řádků zřejmě chybí]

[f. 157r]

Specifica[ti]o mobiliu[m] in ecclesia parochiali Rudigensi ad cultu[m] divinu[m]
deservientiu[m]:

Monstrantia argentea inaurata	1	Antipendia ex tela	6
Calix interiùs inauratus argenteus	1	Antipendiu[m] nigru[m]	1
Patena ejusdem g[e]n[e]ris	1	Vas gestatoriu[m] aquae benedictae	1
Corporalia	3	Thuribulu[m]	1
Bursae	2	Velu[m] violacei coloris sericeu[m]	1
Pallae	2	Aliu[m] antipendiu[m] albu[m]	1
Purificatoria	2	Aliu[m] parvu[m] rubri coloris antipendiu[m]	1
Vela calicis sericea diversi coloris	4	Organu[m] etc.	1
Casulae diversi coloris	3	Regale	1
Stolae	3	Liber Evangelioru[m]	1
Manipuli	3	Baldachinu[m] ad sacra[m] Eucharistia[m] contegenda[m] cùm in processionibus defertur	1
Albae	2	Cruces ligenae	4
Humeralia	2	Tegumentu[m] quod adhibetur supra tumbas in exequiis	1
Cingula	2		
Superpelliea	2		
Antipendiu[m] sericeu[m] rubri coloris pro altari	1		
Coeruleu[m] sericeu[m]	1		
Portatile	1		
Myssale	1		
Mappae altaris parvae et magnae	6		
Manilia	4		
Tunicellae pueroru[m]	2		
Candelabra stannea magna	4		
Minora ex stanno	2		
Ampularu[m] et urceoloru[m] paria	2		
Vas aquae sanctae	1		
Vas sacrorum liq[uorum]	[...]		
Crater stanneus [.....]			
com[m]unica[ntibus]	[1]		
Antipendia cir[.....]			
rubru[m][.....]	[...]		

[v levém sloupci zřejmě chybí pár řádků]

[f. 157v]

Haec o[mn]ia adhibitâ possibili inquisitione se se itâ et n[on] aliter
haberi testor ego

Puschwizii 25. Decembris
A[nno] 1676

M. Joannes Joachimus Rick
p. t. parochus ibidem m[anu] propriâ

Puschwiz

19. PODBOŘANY

[f. 158r]

N. 19⁰⁰⁰

O. A. M. D G.

Ad Rubricas seu puncta ab Ad[modum] R[everen]do D[omi]no Vicario mihi infrà scripto, nomine Celsissimi Principis proposita, juxta mandatum eâ quâ possum adhibitâ accuratâ diligentîâ responsionem exhibeo ac proinde.

Ad punctum primu[m] respondeo:

1.

Nomen loci, in quo parochu[m] ago, vocatur Podersam,⁸⁴⁹ oppidum.

2.

Patroni ecclesiae parochialis sunt Apostolorum Principes S[anctus] Petrus et S[anctus] Paulus. Altare ex parte solum et unicum S[anctae] Annae Matris B. M. V.

3.

Patronus seu Collator hujus beneficii est Serenissimus Princeps Franciscus Julius Dux Saxoniae Angariae et Westphaliae etc.⁸⁵⁰

4.

Habeo solùm unicam parochialem ecclesiam.

5.[=6.]

Pagus ad hanc ecclesiam paroch[ialem] solus unicus spectat nomine Lubau⁸⁵¹ sub domino temporali Ill[ustrissim]i et Excell[entissim]i Comitis Tschernin.⁸⁵² Animae, quibus possunt Sacramenta ministrari in oppido Podersam sunt 487. In pago Lubau sunt 97.

6.[=5. a 6.]

Praeter ecclesiam parochialem Podersam habeo solum et unicum filiale Groß Otschelhau⁸⁵³ dictum sub Patrocinio Divi Martini Episcopi Turonensis et sub Collatura suprâ nominati Serenissimi Principis; Ad quam filialem spectat unicus adjacens pagellus Klein Otschelhau⁸⁵⁴ dictus. Haec filialis ecclesia distat à parochiali medio milliari. Animae, quibus possunt Sacramenta ministrari in Groß Otschelhau sunt 189. In Klein Otschelhau sunt 45.

7.

---

⁸⁴⁹ Podbořany

⁸⁵⁰ kníže Julius František Sasko-Lauenburský (1641-1689)

⁸⁵¹ Hlubany

⁸⁵² Humprecht Jan Černín z Chudenic (1628-1682)

⁸⁵³ Očihov

⁸⁵⁴ Očihovec

Reditus annui tam parochialis quàm filialis ecclesiae potissimùm consistunt in censu pecuniario; secundariò habet parochialis ecclesia etiam aliquos census frumentarios, qui tamen ex mandato Officialis me consentiente hoc Anno tolli debent, et in pecuniarios converti, cùm moderno tempore frumentum in precio crescat, ut sic ecclesiae majus emolumentu[m] accedat, probabiliter enim precium frumenti posset iteru[m] decrescere.

In filiali verò Otschegau census secundarius consistit in peco[r]ibus, nempe in vaccis et capris, ab aliquibus fidelibus ecclesiae legatis.

8.

Administratores censuum seu redituum solent hîc vocari aeditui, et constitui ab Officiali Principis me ut parochi semper priùs consulto et consentiente; Non s[.....] hic omnis pecunia templi statim ad censum elo[cata] [.....]a pars servari pro futuris evenientibus ne[c]es[ariis][.....] aed[ituis] con[n]credi, [.....] tam[.] ut Officialis [..]i[.....]ec aude[.....] per se ape[.....]solet denue[re?] [.....] pauperio[.....] exaus[?] [.....]

[chybí několik dalších řádků]

[f. 158v]

10.

Fundi seu agri ecclesiae parochialis multi quidem sunt, sed omnes steriles et arenosi, quos nemo ferè <colere> ob hanc causam colere desiderat. Optimi seliguntur et solent ab Officiali Principis jam huic jam alteri consentiente parochi ad libitum cultoris elocari cum hac conditione, ut cultor ex illis agris tres manipulos accipiat; Ecclesia verò saltem quartum.

11.

Curam fabricae ecclesiae habent aeditui, ut sarta tecta conserventur; Si aliquid desit, illorum Officii est, ut statim Officiali insinuetur et quantocyùs reparetur.

12.

Praeter ecclesiam meam parochialem et filialem, nec publicum nec privatum sacellum reperibile est.

13.

In ecclesia parochiali Venerabile in loco decenti semper asservatur et similiter tuto; Lampas verò solet tantùm in praecipuis anni solennitatibus accendi. In filiali similiter

Venerabile loco decenti et tuto utcúnque asservatur sed sine omni lampade. Ita ego inveni A[nn]o 1663 dum acceptarem beneficium.

14.

Clavim tabernaculi filialis ecclesiae continuò in sacco apud me porto. Pro parochiali verò ecclesia soleo includere in repositorium calicis. Hostias consecratas singulis fere Divinis soleo renovare, ita ut antiquae absumantur et recentes reponantur.

In ecclesia filiali verò cùm tertiâ Dominicâ subinde quartâ Divina peragam, si non sint paenitentes antiquas, (hoc est) quae fuerunt ante tres septimanas consecratae, ipse absumo et recentes tres vel quatuor pro contingentibus infirmis repono, plerúmque tamen habeo ferè semper aliquos paenitentes, qui veteres consecratas hostias absumunt.

15.

R[espondeo tam penes ecclesiam parochialem quàm filialem esse sacristiam sat bene munitam, cujus curam oeconomi seu aeditui gerunt immediatam, me consentiente ab Officiali Principis constituti.

16.

Utraque ecclesia tam parochialis quàm filialis est necessariis paramentis ad usum cultûs Divini sat benè instructa, praecipuè parochialis, ut ex inventario adjecto patebit.

17.

Magnâ diligentîâ indagavi tam à senibus quàm in libro ecclesiae, utrùm ecclesia vel altare benedicta sint; nihil indigare possum; probabiliùs itáque est nec ecclesias nec altaria esse benedicta cùm ab antecessoribus meis omnibus semper uti à me in portatili celebratum sit.

18.

Utráque ecclesia mea habe[t suum] caemeterium et muris cinctum portísque clausum.

19.

R[espondeo] in Parochiali [ecclesia] esse C[ampanas tres] et ad[?] Missam ad Evange[liu]m ex ae[re] [.....], [simi]liter planè in filiali.

[20.]

[.....]t P[.....]s A[nn]o 1662 aedi[ficatum]
[.....] [o]economi [.....]
.....]ani[?][...]ditus

[několik řádků chybí]

[f. 159r]

21.

R[espondeo] nullam piam confraternitatem erectam aut fundatam hoc loco reperiri. Sunt tamen multi utriusque sexûs incorporati in fraternitate[m] S[ancti] Scapularis uti et perpetui Rosarii ex hoc oppido.

22.

R[espondeo] nullam foundationem in ecclesia parochiali nec filiali etiam adhibitâ omni possibili indagazione me reperiri posse.

23.

Nullum anniversarium perficiendum aut fundatum in meis ecclesiis reperitur.

24.

Omnia pia legata diligenter tam in urbarium oppidi quàm librum ecclesiae notantur, licet moderno tempore rara contingant; Si pecuniaria sunt, elocantur ad censum, si ad cultum Divinum destinata etiam studiosè pro praecipuis festivitibus pro ornatu servantur. Aeditui ecclesiae solent illa exigere.

25.

R[espondeo] nullam miraculosam imaginem reperiri in meis templis.

26.

R[espondeo] nullam quóque Processionem consequenter fieri.

27.

R[espondeo] in ecclesia parochiali esse indulgentias ad septennium concessas, quae Anno 1676 inceperunt. Concessae sunt illae à Clemente Decimo,⁸⁵⁵ quas obtinuit Romae cujusdam civis Podersamensis filius <dum> nomine Christophorus Franck, dum anno Jubilei A[nn]o 1675 se illuc conferret lucrandi Jubilei causa, finientur A[nn]o 1682.

28.

R[espondeo] parochiales redditus fixos <ex> me habere sequentes:

Ex deicmis solam siligine[m]:

Ex oppido Podersam habeo modios 53 et 3 viert[el]. Ex his debeo ex antiqua praescriptione ludimagistro 10 modios redere. Ergo egò retineo solùm 43 modios et 3 vr. Ex pago Lubau⁸⁵⁶ habeo modios 14 et 1 metzen. De pecunia in Festo S[ancti] Galli 4 ss. Item ex una piscina, quae quolibet tertio anno in piscaturam venit, acquirò 60 libras carpionum, nil praeterea.

Ex agris Parochialibus:

---

⁸⁵⁵ Klement X. (pontifikát 1670-1676)

⁸⁵⁶ Hlubany

Seminari possunt in universum modii – 732.^{PPP} Item ex arenosis aliquibus accipio quartum manipulu[m] juxta decem modios circiter seminandis.

Ex Pratis:

Quatuor currus s[.....] foeni prim[arii], secundarii duo.

[Ex pecor]um fru[ctibus:]

Ex illis p[.....]a[.....]vaccas, oves[?] [.....
.....]tationem [.....]
[několik řádků chybí]

[f. 159v]

Ex Pratis:⁸⁵⁷

Unicum pratellum spectat ad hoc filiale, in quo nec medium pla[u]strum perfectè colligi potest.

Ex pecorum fructibus:

Cùm in hac filiali nulla domus parochialis sit, et saltem unicum pratellum, consequenter nulli pecoru[m] fructus.

29.

R[espondeo] ad initium beneficii mei A[nn]o 1663 deprehendi in mea parochi[a] aliqua esse diminuta, nempe unum pratellum. Item ex pago Liebau⁸⁵⁸ 4 ss. pecuniar[um?] et 60 libras carpionum; Certè vi juramenti mei non cessavi donec omnia ista recuperâsem. Nihil itaque indagare possum de majoribus redditibus. Nec video aliam viam, quomodo haec parochia meliorari possit, nisi quis alat multa pecora, per quorum fimum agri jam exsucco stercorari possint, ut uberiores fructus reddant.

30.

R[espondeo] ab antecessore meo fundos parochiales fuisse in manibus laicorum et ab illis cultos. Ego verò suscipiens beneficium ipse colere caepi et colo úsque in hodiernum diem.

31.

Inveniuntur in hac parochia tam in filiali etiam quàm hospitali registra et inventaria reddituum ecclesiae et parochi. Illorum transscriptum seu extractu[m] hic transmit[to.]

32.

Nulla ecclesia deserta apud me reperitur.

33.

---

⁸⁵⁷ Týká se už očíhovského kostela.

⁸⁵⁸ Hlubany

Consequenter nulli reditus et fundi.

34.

Est penes parochialem ecclesiam domus parochialis (non item in filiali) satis commoda. Habeo item decens cubiculum, sed à nocturnis furibus me absente semel occupatum et no[n] sat munitum; tamen à familia separatum. Item Musaeum, quod tamen hyemali tempore propter periculum incendii non inhabitare possum. Distat parochia ab ingressu templi 25 passus circiter.

35.

Est in parochiali residentia schola pro instruenda juventute sat commoda.

36.

Magistratus hic, sicut habet curam reparationis domûs scholaris, sic nunquam praesumit instituere ludimagistrum, nisi cum consensu parochi.

37.

R[espondeo] nullos esse reditus pro domo scholari praeter agellum uniûs modii incompletè tamen; Sed ludimagister sustentatur per partem decimarum[m] mearum et salario municipum.

38.

R[espondeo] ludimagistrum meum asseverare se initio susceptionis suae ad hunc locum fecisse professionem fidei, quam sub me non renovavit.

39.

R[espondeo] me rarò visitare scholam; posset haec visitatio cum majori fructu fieri, si Magistratus haberet visitantem[?] quoque oculum ad lud[i]magistrum quod imposteru[m] [.....]fiet[?].

40.

R[espondeo] praeter lu[di]magistrum [.....] penes nostram parochialem [ecclesiam] sex Misa[?][.....]ter chori appellant, qui int[.....]b[.].t[. ....] [praes]ente Capitaneo [.....] salari[u]m habent, sed[.....]vando consumunt.

[41.]

[.....] defacto.

[42.]

[.....] divortio[?]

[několik řádků chybí]

[f. 160r]

Extract der in Hoch Fürst[lichem] Nieder Sachß[ischem] dorff Groß Ottschauhau
befündtlichen filial kierchen S[anc]t[i] Martini allen vermögen alß:

INVENTARIUM

Stuekh:

- 1 tabernacl ufn altar.
  - 1 sielbern ubergolter kelich, sambt alen patene[n].
  - 1 kupfern vergolt ciborium.
  - 1 von roth sche kuste[n] legrata[?] 2 meßgewandt sambt stolle[n].
  - 2 alma sambt der zuegehör.
  - 1 goldt farb tafent kelich tichel.
  - 1 portatile.
  - 1 corporal.
  - 1 corporal tasch.
  - 1 groß zienern Crucifix aufen altar.
  - 2 meß kandel sambt der beken.
  - 1 weiß leinwandts altar tuch.
  - 1 Misal buch.
  - 1 taffel: S[anc]t[i] Janny[!] Ewangelium.
  - 2 zienerne leichter.
  - 1 glekel zur meß.
  - 1 kupfernen weykestel.
  - 1 regal sambt den 2 blau stucke[n].
  - 1 tieschel auf der bahr hierzu.
  - 1 Ewangelium buch auf den predig stul
  - 1 schrancken [in d]er [sacri]stei[?].
  - 1 Cor rock.
  - 2 Mini[stranten] [.....]
  - 1 C[?][.....]
- [několik řádků chybí]

[f. 160v]

Mehr

⁸⁵⁹ NA, APA I, sign. B 10/13, *Seznam far a farářů, nefol.*

Stuekh:

12 kupfer stich, daß Leiden Christi in schwarzen rahmen eingefast, unter die pahr aufgehenkt.

2 fahn von leinwandt, himmel blaß mit weiß vermischet, undt sielberne[n] flame[n] gemahlt,

1 fahne von grin taffendt undt franczen.

2 comunicante[n] tücher von leinwandt.

2 tücher uber das portatile.

2 köllich tichel von leinwandt außgenath und spicze[n].

2 vorheng umb den predig stul.

1 vorhanckh umb den paffstein.

4 mahl daß Mariaen bieldt zuebekleiden.

2 meßgewandt ohne daß driben stehende, sambt stolle[n] undt manipel.

1 gierttel.

2 polster, worauf daß Missalbuch ligt.

3 hülzerne Kruczefix.

1 flor uf eines zuer Fasten zeith.

3 hülzerne leichter.

1 comunicant- zienerner becher.

3 glocken uf den turm.

1 Ewangelium glöckel, in klein türmel.

[f. 161r]

f.	xr.	d.	
			Ferner folget dießer fial[!] kierchen vermöge leczet geschloener kierchen rechnung, ganczes vermögen, undt einkombens, alß
419	40		auff zinß stehende capital.
20	59		hie von ein jahrs zinß â f. 3 xr.
4	40		von 16 kühen â 17 xr. 3 d. ein jahrs zinß.
	10		von 2e[n] ziegen â 5 xr.
	12		feldt zinß.
319	22	3	frist gelder ohne zinß.
201	2	3	außen stehende zinßen, undt an pahren geldt.
			Summa = 966 fr. 6 xr. 0 d.
			An getreydt – Nichts.

[f. 161v]

[f. 162r]

f.	xr.	d.	
			Extract deß bey dem Hochfürst[lichen] Nieder Sachß[ischen] städtleinß Podbersamb, befündtlichen hospietals allen vermögen, alß:
325	13	3	auff zinß stehende capital â f. 3 xr.

16	15	4	solchen tragen ein jahrs zinß.
21	40		frist gelder ohne zinß.
85	17	5 ½	an außen stehenden zinßen, und pahre[n] gelt.
			Summa = 448 f. 27 xr. ½ d.

str.	vr.	m.	An gettreidt alß:
			Korn
13	3		auf zinß â str. 2 m. hingeliehen.
1	2	3 ½	hie von ein jahrs zinß.
12	2	1	außen stehende zinßen, zum theil uf de[n] boden.
			= 28 str. 0 vr. ½ m.
			Gersten
2	2		auf [zinß] â str. 2 m. hingeliehen.
	1	1	hie von ein jahrs zinß.
3	3		alte [.....] [thei]ls uf den bod[en].

[nejisté, zda něco chybí]

[f. 162v]

str.	vr.	m.	haber
8	3		auf zinß zue 2 m. hingeliehen.
1		1 ½	hie von ein jahrs zinß.
2	2	1 ½	außen stehende zinße[n] theils uf den bode[n].
			= 12 str. 1 vr. 3 m.

Summa aller sorten getreydtß alß:	str.	vr.	m.
korn	28		½
gersten	6	2	1
haber	12	1	3
	= 47 str.	0 vr.	½ m.

Spittel äckerlein, so unterschaidlich vertestirt, undt umb den vierte[n] mandel gebaut werde[n], nach 6 str. 2 vr.

Thomas Grundt
Joannes Merener
Spital vätter

[f. 163r]

[f. 163v]

[f. 164r]

Extract deß in Hochfürst[lichen] Nieder Säch[ischen] Städtleinß Podborsamb befündtlichen

Gotteshauß S[anc]t[orum] Petri et Paui allen vermögen, alß:

INVENTARIUM

Stuckh:

1 tabernacel mit mahlwerkh und vergoldt.

1 von sielber vergoldt ciborium.

1 damaschken mit goldene[n] spiczen uberhanckh darüber.

1 sielbern vergolter kellich, hierauff E. E. Raths Wappen, zuesambt den patenel.

1 sielbern etwas vergolte mostrancen[!].

1 leibfarb, mit sielberne[n] spiczen binde[n] hierüber.

2 portatilia.

1 meßgewandt, von rotten atles, mit eine[m] weißen streiff, mit sielberne[n] spicze[n], sambt stol[a] undt manipel.

1 meßgewandt von weiß undt roth geblumte[n] legratur mit leonische[n] spicze[n], sambt stol[a] undt manipel.

1 meßgewandt von roth gelb, mit eine[m] blaue[n] straff gebrumbten damasc undt sielbernen galonen sambt den stollen.

1 meßgewandt von schwarczen seidtniczka, mit weiß seidenene[n] spicze[n] undt ein gestuckte[n] Leyde[n] Christi sambt sto[lla und] manipel.

1 meßgewandt [.....]ancze[n] s[.....]t, mit einen gestuck[.....]

2 s[.....]

1 [.....]

[několik řádků chybí]

[f. 164v]

Mehr

Stuckh:

1 meßgewandt, von leibfarben taffendt, mit einem gestuckten kreicz.

1 alt meßgewandt goldt farb, so von deßen schwarcz geblumbt geweßen, mit ein gestuckten kreicz.

1 stolen auß roth weiß geblumbten zeig.

1 meßgewandt, von grin gewesßerten tobin, mit weiß undt grin gewierkten spiczen, sambt stol[a] undt manipel.

1 alter stol[a] undt manipel, auß geblumbten zeig.

1 fesper mantel, von roth undt weyß gebrumbten zeig mit ein dergleiche[n] farb großen quasten.

9, zwey von atlas, 5 von allerley seiden, 1 von zend[el] undt eines von seydnischka, köllich tichel.

2 von schlör mit allerhandt farben uf blum werckh, mitten der Name Jesuß, ande[r]
Kreiczigung Christi, köllich tichel, außgenöth.

5 von leinwandt unterschiedlicher farb außgenöthe köllich tichel.

1 corporal taschen, auß gelben taffendt, mit goldene[n] poneteln.

1 corporal taschen, auß brau[nem] Atlas undt schwarcze[m] engel damasc.

1 corporal tasche[n] auß roth undt weiß geblumbten zeig.

3 corporal.

2 [.....]k[.....]

[*několik řádků chybí*]

[f. 165r]

Item

Stuckh:

1 von blauen taffendt undt leonischen spiczen, vorstekh undt ermel.

2 kronen Unser Lieben Fraue[n] undt Jesu Kindl.

1 weißer umbhanckh mit bortten umb den tabernacl.

2 umbhenckh umb den predigstul, mit außgenetten strickhwerkh.

1 umbhanckh, miet klipelten spicze[n] undt bortten.

1 von grin taffendt, undt francze[n] umbhanckh, umb daß gesimbs[?], wo die sandt uhr stehet,
undt Ewangelium buch ligt, undt eins auß strikwerkh.

1 miet mesßig, 4 fache sandt uhr.

1 Ewangelium buch.

1 roth taffendte schorpffen.

1 roth taffende bindte[n] zum klein altar.

1 grin taffende bindte[n], mit leonischen spicze[n].

1 klein hülczern vergoldt Crucefix.

1 weiseßes[!] mit ein schwarcze[n] kreicz.

1 kleines gancz nau unangestrichen.

1 zienern kreicz uf eine[n] staab.

1 hierlczern gemahlt kreicz, zum begrebnußen.

2 comunicanten [tüche]r, auß leinwandt undt strikwerkh.

2 comunicanten [bech]er, ein groß undt kleiner von ziehn.

2 pahr meß kandl, sambt zweie[n] schießln.

2 zienerne m[.....]el.

1 kupferner [.....]

1 spreng wed[el].

1 alt- [.....]

2 nau[.....]

[*několik řádků chybí*]

[f. 165v]

Mehr

Stuckh:

1 kling beittel.

1 eyßerner schrauben leichter.

1 heng leichter auß drath.

1 licht pucz.

1 schwarczer flor von 4 ellen an orth mit spicze[n].

1 tuch auff den tauffstein, mit allerley farbener seyde[n] außgenäth, undt eines mit strikwerkh.

1 alte fahne, auß rotten taffendt mit guldenen flame[n].

1 alte fahne auß rotten taffendt, mit roth undt weiße[n] franczem, goldt undt sielber geflamt.

1 fahne auß weißen taffendt, mit weiß undt schwarczen franczen.

1 fahne auß leinwandt, roth undt weiß, mit guldene[n] blumen gemahlt.

1 fahne auß ascherfarbene[n] taffendt, mit leonischen spicze[n].

1 fahne auß blumeran farbe[n] taffendt.

1 hiemel von blauen taffendt, mit gewierkt blumeran farbenen spicze[n].

1 alt- schwarcz leichen tuch.

1 groß Resurrection biel[dt].

1 groß Fasten bieldt.

2 große in schwarczen rahmen eingefaste bilder, Salvator Mundi undt A[ve?] [M]aria.

1 groß in schwarczen r[ahmen eingef]ast Unser Lieben Frau[en] biel[dt][.....]

[.....] Johann[en] bieldt

[*několik řádků chybí*]

[f. 166r]

Item

Stuckh:

1 alter tuch ubern steyn, blau undt gelb, mit sielber undt nestelgarn außgenath.

2 auß zeig alter tüchel ubern stein.

5 leinwante tüchel, mit portte[n] und unterschiedlicher farb außgenath, uber den altar stein.

4 handt tüchel, theils schwarcz außgenath.

1 antependium auf roher leinwandt, mit unterschiedlich farben auf blumwerkh gemahleth.
 1 antependium von schwarczen zeig, weiße[n] kreicz, schwarcz undt weiße[n] francze[n].
 1 antependium von lainwandt, mit mahlwerkh, einer seits S[anc]t[orum] Petri et Paulii,
 anderer, weiß undt schwarcz, mit einen todten kopf.
 1 zwiellich antependium mit roth undt blauen straffe[n].
 1 antependium zum klein altar, von allerhandt farb gewürkten zeig.
 5 antependium von leinwandt, undt strickwerkh vermischt, vor daß hohe- undt klein altar.
 1 blau altar tuch fancks[?] uber den stein.
 5 altar tücher [vor] daß hohe, 2 daß kleine altar.
 6 alter[!] polster, [4] nau undt 2 alte.
 8 zieneerne leichter [vor da]ß hohe[?] undt 2 kleine altar.
 6 schwer- l[?][.....]
 2 weiß hie[.....]
 2 grin a[.....]
 1 [.....]

[několik řádků chybí]

[f. 166v]

Mehr

Stuckh:

2 Cor röckh.
 4 ministranten röckh auf blauen tuch roth außgemacht.
 1 neue alben sambt den humeral.
 4 weiße ministranten rökkel.
 1 führtuch Unser Lieben Frau, auß braune[n] guldstukh sambt ein braun atlasten Jesu Kindt rockel.
 1 auß rotten atlast mit goldt undt sielbernen spicze[n] sambt einen rockel.
 1 auß ziemet farbenen taffendt, sambt den rökkel.
 1 auß blumeran farbene[n] taffendt, sambt den rökkel mit leonischen spiczen.
 1 auß blauen taffendt, sambt den rökkel mit goldt leonischen spiczen.
 1 auf weißen schlär.
 1 auß hiemel blauen taffendt, aufs klein altar.
 1 von rotten zeig undt strikwerkh, aufs kleine altar.
 1 altes führtuch auß schlör, mit sielber und goldt außgenöth.
 1 führtuch auß leinwandt undt strickwerkh.

5 zwey auß taffendt und 3 [auß lei]nwandt schwarczter seyden außgenöth undt a[us]gemachte Jesu Kindt röckel.

1 alt röckel von grüne[n] taf[fendt].

1 von schlär umb undt umb [.....]t außgenehter Unßer Lieben F[rauen bild].

1 [.....]et farb seidene

[*několik řádků chybí*]

[f. 167r]

Item

Stuckh:

1 in schwarczten rahm eingefast S[anc]t[ae] Barbarae bielt.

1 in ein vergolten rahm, undt kristallen glaß eingefast Mariae[en] bielt.

1 eingefast S[anc]t[i] Antoni bielt.

1 bielt nus ins Hey[ige] Grab.

2 auf holcz gemalte bielder Mariae Empfangnus.

3 geschniczt- ubergolte bielder.

2 geschniczte Engel.

2 geschniczte Jesu Kindl.

1 geschniczt- Resurrection bielt.

11 unterschiedliche Agnus Deum groß und klein.

1 henkel reichs thaller.

1 schnur perlein, sambt ein steynel, carniol genant.

1 schnur mit gulde[n] perlein, mit einer kristellen in sielber eingefast.

1 klein schnirl perlein, beiden händl den Kindtlein Jesu uf den klein altar.

6 unterschiedliche mit droth, undt blumwerkh gemachte kreucz.

3 ellen sielber undt olive bandt.

1 blum von hauß[.....]s[.]ßen.

4 blumenn stoc[k mi]t allerhandt gefarbten feder[n].

1 regal mit ein futral undt darzue gehörigen zweie[n] stuckh [.....]

1 ein weiß te[?][.....]te[n] re[g]al[?]

1 auf s[.....]

1 grün dama[.....]

1 [.....]

[*několik řádků chybí*]

[f. 167v]

Mehr

Stuckh:

3 posaunen, alt- tenor, undt bass.

1 baßgeygen.

1 pratschen.

2 discant geigen.

2 weiß seydene francze[n].

1 nauer glocken schläg[el].

1 zinern fläschel von 1 ½ seit[el]

mein zuehollen.

1 wiedtstainen mit ziehn beschlage[n]

1 zienern salcz büchsen von 8 fachen.

1 nau hostien eyßen.

1 groß

auß stech eyßen.

1 klein

1 zienerner tauffstein miet ein zienernen deckel, hierauf aufgerichten kreicz undt steynerne[n] fuß.

3 glocken, eine von 6 ctt. andere 4 c. tt., dritte 1 ctt. uff[e[n] turm, 1 ewangeliumb glockel uff[e[n] klein turmel.

[f. 168r]

f.	xr.	d.	Ferner folget dießes Gotteshauses vermöge lecz geschloßener kierchen rechnung, dero vermögen alß:
1008	16		auf zinß stehende capital â f. 3 xr.
50	24	4 ½	solche tragen ein jahrs zinß.
357	10	3	frist gelder ohne zinß.
211	30	3	an alt- außten stehenden zinß, zum wenigsten pahr geldt.
	14		von einer kierchen kuhe, derer nuhr eine.
			Summa = 1527 f. 21 xr. 4 ½ d.

[str.]	[vr.]	[m.]	An getreydt alß: korn
32	2		auf zinß â str. 2 m. hingeliehen.
4		1	solche tragen ein jahrs zinß.
17	3	2	außen stehende zinßen, zum theil uf de[n] boden.
			Summa = 54 str. 1 vr. 3 m.

Die w[.....] [d]arzue gehörige kierchen feld[er], werde[n n]imahls angebaut, liegen in küffrig- undt todtsandigen[?] boden, mit theils [.....]wendling bewachße[n].

[*snad chybi podpisy*]

[f. 168v]

20. NEPOMYŠL

[f. 169r]

N. 20^{qq}

Accurata et exacta ad rubricas seu puncta ab Admodum Reverendo Domino Vicario Foraneo Radanitzensi Decano, nomine Celsissimi Principis Archi-Episcopi Pragensis etc., omnibus suae curae concreditus communicata responsio et relatio.

1.

Nomen loci, in quo parochum ago, est Pomeisel⁸⁶⁰ pagus.

2.

Nomen seu patronus ecclesiae parochialis est S[anctus] Nicolaus et in illa duo altaria.

3.

Patronus seu Collator beneficii mei est Gunderberg Excellentissimus D[omi]nus Comes de Titrichstein⁸⁶¹ Supremus Camerarius Suae Majestatis.

4.

Unicam parochialem ecclesiam habeo, nempe Pomeislensem.

5.

Filiales sunt mihi tres, earum idem patronus, scil[icet] Lobatitz,⁸⁶² Krigern,⁸⁶³ et Oberkleh.⁸⁶⁴ Lobatitz à residentia parochiali distat uno milliari, Krigern itidem, sed Oberkleh uno cum dimidio.

6.

Pagi ad parochialem ecclesiam spectantes sunt duo, nempe Rust⁸⁶⁵ et Gedesen,⁸⁶⁶ adjuncto residentiali pago Pomeisel; animae, quibus administrantur Sacramenta in pago Pomeisel – 173.

In pago Rust – 76.

In pago Gedesen – 46.

In Wuretzen⁸⁶⁷ – 15.

---

⁸⁶⁰ Nepomyšl

⁸⁶¹ Hrabě, později kníže Gundakar z Dietrichsteina (+1690). OSN VII, s. 504.

⁸⁶² Zlovědice

⁸⁶³ Kryry

⁸⁶⁴ Soběchleby

⁸⁶⁵ Podbořanský Rohozec

⁸⁶⁶ Dětaň

⁸⁶⁷ Dvorce

Ad filialem ec[clesiam] Lobatitzensem unicus, scil[icet] Hohen Trebetitz.⁸⁶⁸ In pago filia[li Loba]titz animae – 61.[?]

In Hohen Trebetiz [...]

Ad filialem Obe[rkleh spectat unus pagus,] scil[icet] Kl[ein Tschernitz].⁸⁶⁹
[chybí několik řádků – údaje o počtech duší v Soběchlebech a Malé Černoci a celá pasáž o Kryrech]⁸⁷⁰

[f. 169v]

7.

Quaelibet ecclesia tam parochialis quàm filiales consistit in solis censibus, imò et publicum sacellum⁸⁷¹ habet suos censuales redditus.

8.

Administratores reddituum sunt Officiales, quos D[omi]nus loci constituit cum consensu parochi ordinarii, nempe meo, Officiales conservant in cista retenta apud me clavi in arce Pomeislensi.

9.

Singulis annis redditur ratio de omnibus acceptis et expensis coram me in tribus locis, in Pomeisel cum Lobatitzensibus,⁸⁷² in Krigern⁸⁷³ cum incolis ex Wessen⁸⁷⁴ et Oberkleh.⁸⁷⁵

10.

Nulli elocantur fundi ecclesiae, q[ui]a nulli.

11.

Aeditui habent curam fabricae, qui constituuntur à capitaneo, quos eligo.

12.

Praeter ecclesiam parochialem et filiales nominatas est sacellum publicum in Wessen, curam ejus habent ibidem constituti aeditui. Divina celebrantur ibi tempore Paschali

---

⁸⁶⁸ Vysoké Třebovice

⁸⁶⁹ Malá Černoc

⁸⁷⁰ Do kryrské farnosti patřily kromě městečka Kryry ještě vsi Černčice, Kolešov, Strojetic, Běsno, dvůr Březnice a několik mlýnů. SOA Litoměřice, Sbirka matrik, sign. L77/1 (matriční zápisy z tohoto období).

⁸⁷¹ v Běsně

⁸⁷² Zlovědice

⁸⁷³ Kryry

⁸⁷⁴ Běsno

⁸⁷⁵ Soběchleby

ex nulla fundatione, D[omi]nus temporalis est idem praenominatus Excellentissimus Comes de Titrichstein.⁸⁷⁶

13.

In parochiali ecclesia asservatur Venerabile in loco decenti et tuto, nempe tabernaculo, lampas ante illud non ardet, sed sub Sacrificio Missae accenditur ad Sanctus candela in lampade et ardet usque ad finem Missae. In filiali Oberkleh asservatur quoque Venerabile in tabernaculo p[ro]p[ter] distantiam à parochiali ecclesia.

14.

Ego clavem tabernaculi retineo utramque et hostiae consecratae conservantur ad quatuor septimanas, sed in filiali ad se[ptem], quandóque ad octo.

15.

Sacristia invenitur in tribus e[cclesiis]. In Pomeislensi, Lob[a]titzensi et Oberklehensi. Penes [ecclesi]am parochialem est duplici porta, prima tota fe[rrea, a]ltera ex durissimo lign[o ve]ro bene roborata, [et curam ego] habeo. In Oberkleh [est sacri]stia ex mer[.....] constructa et porta [tantu]m ex[.....] Lobatitz nec fer[.....]

[16., 17.]^{rr}

[.....]ulare consecrat[.....]
.....] necessariis pa[ramentis]

[několik řádků chybi]

[f. 170r]

19.

Apud quamvis ecclesiam sunt proportionatae <loco> tres campanae.

20.

Nullum xenodochium in toto dominio, nec fundatio.

21.

Nulla pia confraternitas erecta.

22.

In parochiali mea ecclesia et filiali Oberkleh⁸⁷⁷ sunt indulgentiae plenariae cum nulla particulari fundatione.

23.

---

⁸⁷⁶ Gundakar z Dietrichsteina

⁸⁷⁷ Soběchleby

Nulla anniversaria inveniuntur nec in parochiali nec filiali nec publico sacello in Wessen,⁸⁷⁸ quae celebrentur.

24.

Parvum legatum reperio à quodam rustico ex Weiten Trebetitz⁸⁷⁹ factum filiali ecclesiae Lobatitzensi,⁸⁸⁰ nempe agrum, pro cuius usufructu Domina Nob[ilis]⁸⁸¹ in Weiten Trebetitz quolibet anno deponit 45 xr.

25.

Nullae imagines miraculosae extant.

26.

Nullae fiunt processiones ab illo tempore, quo prohibitae sunt.

27.

Inveniuntur indulgentiae plenariae in Pomeisel et Oberkleh, in Festo S[ancti] Georgii Patroni ecclesiae Oberklehensis, et S[ancti] Nicolai in Pomeisl, ubi in utroque loco circiter ducentae personae confessae et com[m]unicatae.

28.

Reditus fixi ex decimis ex charta in Pomeisel cum incorporatis pagis Rust, et Gedesen numerantur, quoad siliginem et avenam:

Siligo	str.	vr.	m.	Avena	str.	vr.	m.
Pomeisl	39	0 1/3			41	1 1/3	
Krigern	38	1			38	1	
Oberkl[eh]	9	2	2		9	2	2
Lobatitz	18	0 2/3			12		
Comitissa	16	3	[...]		16	3	1
=	121	3	[...]	=	117	0	3 1/3 ⁸⁸²

In charta habeo per fec[?][....]tum[?], sed granarium lamentatur, q[ui]a nunquam fuit conspe[ctum][.....] multos centenos modios numero restantes [.....]vico[?] indignu[m] curatu[m].

Fructus agroru[m][.....][s]ed modu[.....]ndos 36 str., ubi [.....] 15 str. In Lo[batitz][?] [.....]les, et colles[.]6[.....]

[několik řádků chybí]

⁸⁷⁸ Běsno

⁸⁷⁹ Široké Třebčice

⁸⁸⁰ Zlovědice

⁸⁸¹ zřejmě manželka rytmistra Ebena

⁸⁸² přepisováno, nejisté

[f. 170v]

quod Strogitz⁸⁸³ attinet, ubi olim Lutheranus praedicans morabatur, notantur agri jam planè exculti ad seminandos modios 20 in toto. In lignis – 4.

Pomeisl primi faeni plaustella	2	secundarii nihil.
Lobatitz plastru[m]	1	1
Krigern plastr[um]	1	nihil
Oberkleh	1	nihil

Strogitzii est aliq[ui]s hortulus, propter cujus gramen accepi per annu[m] 45 xr.

Fructus ex pecoribus ipse consumo cum mea familia.

29.

Antehac non fuerunt majores redditus, quoad cultum agroru[m] feci crescere, ut habeam sustentationem, cùm decimae non currant.

30.

Fundi parochiales n[on] sunt à laicis occupati, nisi in Strogitz.

31.

Nulla registra, vel inventaria inveniuntur reddituu[m] parochialiu[m], sed ecclesiae bene, curabo, ut quàmprimum fiant ab Officialibus.

32.

Invenitur una ecclesia totaliter exusta in Strogitz. D[omi]nus fundi est nominatus Collator.⁸⁸⁴

33.

Ad hanc ecclesiam fundi nulli sed censuales redditus spectant, hactenus eas nullus collegit, sed jam in ecclesiaru[m] reddendis rationibus faciam initium.

34.

Penes nullam ecclesiam est honestum cubiculum sed spelunca tantum praeter Pomeisel et quidem sat vile illud.

35.

Ubique est schola pro juventute praeter [Lobatitz], quia est prope Milcheldorff,⁸⁸⁵ ubi juvenus instruitur ex Loba[titz].

36.

Parochus constituit ludimagistrum.

37.

---

⁸⁸³ Strojetice

⁸⁸⁴ Gundakar z Dietrichsteina

⁸⁸⁵ Veliká Ves

In solo Pomeisel est fund[us] stabili[s pro l]udi m[a]g[ist]ro, sed hactenus neglectus et totaliter deser[tus[[.....]t mediam hubam, continens spatium [.....] .....]6[?] str. providet similit[er] fil[lialis] eccles[ia][.....] siliginis decimaru[m] circ[iter] [.....] avenae et 3 f. in Po[meisel?], Krig[ern][.....]str. siliginis [.....] avenae [.....] .....

[chybí několik řádků]

[f. 171r]

39.

Schola est mihi semper prae oculis, quam cum parvo fructu visitare possum, quia meri ferè alphabetarii.

40.

Sunt com[m]uniter tres vel duo ministri penes ecclesiam, qui meo consensu constituuntur ab Officialibus, nullo habito vel constituto salario, sed exhibetur eis gratiale.

41.

Nullus invenitur acatholicus.

42.

Nec publicè sceleratus in toto dominio.

Ita testor

[pečet] Adamus Franciscus Wentzelius

p. t. parochus Pomeislensis

Ecclesia S[ancti] Georgii in [Stroge]titz ante multos annos exusta facile restaurari posset [.....] Ill[ustrissi]ma Domus de Ditrichstein vellet cooperari salte[m][.....]recret[.][?] in aliquibus oneribus subditis, ut fa[.....] pro honore DEI & S[ancti] Geor[gi] [.....] paroch[.....][.....] fac[.....] .....

[chybí zřejmě několik řádků]

[Morik]

[f. 171]

Relatio et responsio ad puncta, ab Admodum R[everen]do D[omino]

Vicario Foraneo Radanitzensium Decano communicata Parochi Pomeislensis

[regest předešlého]

[f. 172r]

Inventarium complectens supellectilem Sacram parochialis ecclesiae Pomeisl:

1. Ciborium cum sacris particulis seu hostiis.
2. Duo calices, unus intus et extra cum patena deauratus, uterque ex argento.
3. Quinque casulae, pro quatuor sunt, stola et manipulus, utcúnque viles.
4. Duae albae cum humeralibus.
5. Unum superpellicium.
6. Item duo parva pro ministrantibus ad Missam.
7. Septem stannea candelabra.
8. Unum aeneum candelabru[m] ex antiqua Monstrantia.
9. Quatuor stannei cantharelli cum utroque disco seu orbe.
10. Unus stanneus calix pro communicantibus.
11. Parvus stanneus orbiculus.
12. Duo antependia pro sum[m]o altari, unu[m] nigru[m], alterum mixti coloris, in medio depictus S[anctus] Antonius de Padua.
13. Undecim linteamina pro altaribus.
14. Unu[m] longum praeterea pro com[m]unicantibus.
15. Duo nigra velamina supra calicem dum celebratur Requiem.
16. Septem alia velamina pro calice diversi coloris.
17. Duo strophiola supra porpatile[!].
18. Quinque vesticulae p[ro] [.....]a statua seu imagine B[eatae] V[irginis] M[ariae].
19. Antiqua ex seric[o] [.....] [c]rux supra casulam.
20. Duo linteamin[a] [.....] [b]aptisterium.
21. Unum antependi[um] [.....]
22. Umbella ex rubra [.....] [por]tatur Venerabile in Festo Corp[or]is [Christi].
23. Aenea defectuosa [.....]
24. Statua Ch[ris]t[i] [.....]
25. Stanne[.....] uni[.....]
.....]

[několik řádků chybí]

[f. 172v]

32. Una imago, quae potest in medio alicujus vexilli applicari.
33. Unus quadratus sive biretum.

34. Quatuor vexilla ex sericia materia vulgo tafeta.
35. Duo parva vexilla ex tela.
36. Una magna cista, in qua consevantur res ecclesiae, in sacristia.
37. Parva idem cista, in qua observantur candelae.
38. Unu[m] thuribulum.
39. Duae scatulae pro hostiis.
40. Unum Missale.
41. Sacculus pro colligendis ab aedituis sub Sacrificio Missae vel concione num[m]is.
42. Pannus funeralis, in medio sive per mediu[m] ex tela alba magna crux, quo tegitur feretru[m] et tumba defuncti.
43. Duo longi funes pro im[m]itendo funere in sepulchrum.
44. Liber Evangeliorum.
45. Rituale Romano-Pragense.
46. Duplex pulvillus prò Missali in altari.

Sequitur Inventarium filialis ecclesiae Krigrensis:

1. Pulcher inauratus extra et intus cum patena calix.
  2. Duae casulae, una pro utroque usu, tam pro defunctis, quàm de sanc[tis] dum vertatur.
  3. Unu[m] portatile.
  4. Una alba cum humerali et zona.
  5. Quatuor velamina supra calicem [diver]si coloris.
  6. Duo superpellicia.
  7. Unum antependium altaris.
  8. Duo cantharelli [.....]tione.
  9. Quatuor candelabra [.....]a aenea.
  - [10.] Unu[m] Missale [.....]
- [další řádky chybí]

[f. 173r]

Inventarium ecclesiae filialis Lobatitzensis:

1. Unus calix argenteus cum patena.
2. Mutuata alba cum humerali, propria est partim combusta partim consumpta à fulgure, qu[an]do illud turrim et sacristiam destruxit, ubi ab eodem fulgure sunt laesa sequentia, bursa

et intus corporale, alteram casulam stolam et manipulum, <fest> fenestram in mille partes redegit consumpto plumbo, portam radicitus evulsit.

3. Una casula no[v]a violata à fulgure.
4. Duo velamina supra calicen.
5. Tria linteamina supra altare.
6. Tria strophiola serico instructa.
7. Unum superpellicium.
8. 7 candelabra, duo stannea, et 5 lignea.
9. Unum linteamen supra baptisterium.
10. Unu[m] longum linteamen ad cancellos pro com[m]unicantibus.
11. Duo stannei cantharelli cum disco pro celebratione Missae.
12. Unu[m] stanneum vasculum pro benedicta aqua.
13. Duo stannei calices pro communicantibus.
14. Unum cymbalum pro dando signo ad Sanctus.
15. Tres campanae paulo minores, quàm in Pomeisel.

Inventarium ecclesiae filialis in Oberkleh:

1. Tabernaculum, à[b uno] sacerdote ex devotione erga Venerabile illuc destinatum [et se]ra munitum, in quo servatur Venerabile in corporali et bu[rsa].
2. Gratiola unde qua[.....] statua Beatissimae V[irginis] M[ariae] pendens in med[io][.....] [ex] utraque parte cum duplici IESV [.....]
- 3.

Mutua[.....]extra[.....]
.....]t[.....]

[několik řádků chybí]

[f. 173v]

9. Duo strophiola pro abstergendis manibus.
10. Octo candelabra, duo stannea, duo aenea, quatuor lignea.
11. Quatuor vexilla ex diversa materia.
12. Antependium circa cathedram.
13. Pulcherrima imago decapitati S[ancti] Joannis Baptistae.
14. Magna cista in sacristia, in qua conservantur res ecclesiae.
15. Nova stannea scutella in baptisterio.

16. Duo stannei cantharelli cum orbe pro celebratione Missae.

Inventarium publici sacelli in Wessen:

1. Unum antiquum proximè eò donatum ab una Nobili persona superpellicium.
2. Unum lintheamen supra altare, q[ua]ndocúnque Divina celebrata ibi, ornatum Divini Cultûs mutuari à filiali ecclesia necesse fuit.
3. Duo candelabra stannea.
4. Duo cantharelli cum orbe pro celebratione Missae.
5. Cymbalum pro ministrante ad dandum signum pro Sanctus.
6. Unu[m] vexillum ex materia vulgò dafeta.
7. Vasculum stanneum pro benedicta aqua conservanda.
8. Campana unica major.

20. RABŠTEJN NAD STŘELOU

[f. 174r]

N. 21^{sss}

Relatio super rubricas generales ex parochia Rabstainensi:

1.

R[esponde]o locum vocari Rabstain.⁸⁸⁶

2.

Patronus ecclesiae parochialis est S[anctus] Matthaues Apostolus, nulla in hac ecclesia sunt sacella, tria tamen altaria.

3.

R[esponde]o Collatorem esse Ill[ustrissi]mum ac Excellentis[simu]m D[omi]num D[ominum] Joannem Sebastianum S. R. I. Comitem de Pätting etc.⁸⁸⁷

4.

Nulla adest alia parochialis ecclesia in hoc dominio.

5.

R[esponde]o unicam esse filialem sub titulo S[ancti] Jacobi Apostoli, sitam in pago Modschidl,⁸⁸⁸ distantem â parochiali medio milliari.

6.

R[esponde]o ad parochialem ecclesiam Rabstainensem una cum oppido Rabstain spectare sequentes pagos, ubi et a[nim]ae assignantur:

Oppidum Rabstain, in quo s[un]t circit[er] a[nim]ae – 147.

Pagus Zwolln,⁸⁸⁹ a[nim]ae circiter – 126.

Pagus Modschidl,⁸⁹⁰ a[nim]ae circiter – 124.

Pagus Hluboki⁸⁹¹ – 44.

Pagus Krastiowicz⁸⁹² – 63.

Pagus Chotanz⁸⁹³ – 44.

---

⁸⁸⁶ Rabštejn n. Střelou

⁸⁸⁷ Hrabě Jan Šebestián z Pöttingu (+1687). OSN XX, s. 344.

⁸⁸⁸ Močidlec

⁸⁸⁹ Stvolny

⁸⁹⁰ Močidlec

⁸⁹¹ Hluboká

⁸⁹² Chrášřovice

⁸⁹³ Kotaneč

Pagus Wissoczán⁸⁹⁴ – 58.

Pagus Nebosedl⁸⁹⁵ – 80.

Pagus Grazin⁸⁹⁶ – 45.

Pagus Tiss⁸⁹⁷ – 49.

Tot pagi spectant ad parochialem ecclesiam, et tot circiter hominibus administrantur Sacramenta exceptis quibusdam molendinis, villis, ovilibus, in quibus reperiuntur circiter 105 [anim]ae.

7.

Nullos ali[os] redditus habent [ecclesiae ve]l capellae, praeter capitalia infra posita[.....][qu]o conservantur ecclesiae in sartis tect[is][.....]

Eccle[sia][.....]ni per annum ap[.....] .....] 8 f. 40 xr. 4 d. Item[.....] .....

[několik řádků chybí]

[f. 174v]

Capella in Zwolln⁸⁹⁸ sub patrocínio Nativitatis B[eatissi]mae Mariae Virginis habet capitale 228 ss., facit interesse – 13 f. 54 xr. 2 ½ d. Item habet 13 vaccas perpetuas, pro quibus annuatim solvuntur 3 f. 2 xr. Et ex his censibus accipit parochus 5 ss.

Capella in Wiska⁸⁹⁹ S[anctorum] Apostolorum Petri et Pauli habet capitale 26 ss., quod annuatim importat – 1 f. 31 kr. Praeterea habet duos vaccas perpetuas, facit – 28 xr. Et ex hac ecclesia n[ih]il accipit parochus ob paupertatem ejusdem.

Capella in Tiss⁹⁰⁰ S[ancti] Georgii habet capitale 106 ss. 45 gr. Ex his census annuus – 6 f. 13 xr. 1 ½ d. Item habet 9 vaccas perpetuas, pro quibus annuatim solvuntur 2 f. 6 xr. Et ex his censibus accipit quotannis parochus 5 ss.

Et haec juxta informationem Capitanei loci.

8.

---

⁸⁹⁴ Vysočany

⁸⁹⁵ Novosedly

⁸⁹⁶ Kračín

⁸⁹⁷ Tis u Blatna

⁸⁹⁸ Stvolny

⁸⁹⁹ Víška

⁹⁰⁰ Tis u Blatna

Hos supranominatos redditus administrant jurati aeditui, qui ab Officialibus et parochis ad id munus assumuntur et eliguntur. Attamen asservantur hi redditus in domo officiali, sub custodia Capitanei loci.

9.

Fiunt tam de acceptis, quam de expensis quotannis rationes coram Officialibus in praesentia parochi.

10.

Quoniam hae ecclesiae exiguos, incultos et parvi valoris agros habent, qui nec digni aliquâ sunt culturâ, consequenter nihil important. Attamen hi agri defacto sunt sub cura Collatoris. Et hoc ex informatione Capitanei loci.

11.

R[esponde]o Ill[ustrissimu]m D[omni]num Collatorem, eiusque Officiales habere curam fabricae, ut sarta tecta conserventur.

12.

Praeter ecc[lesi]am parochialem et filialem, inveniuntur tres capellae publicae, nimirum in Zwo[lln, cujus curam] conservandi habet Dominus Collator et est simul earu[m?] [.....]habetur. Divina tamen [.....]

13.

[.....]loco dec[enti][.....]
[několik řádků chybí]

[f. 175r]

16.

Praeter ecclesiam parochialem, filialis et alia sacella exigue sunt instructa, uti videbitur infra litteram A.

17.

R[esponde]o de ecclesia parochiali et duobus ejus altaribus supponendum esse consecrata, quamvis nec de hac, nec de aliis ecclesiis quidquam constet. In aliis autem capellis (praeter Tissensem) in portatili celebratur.

18.

Tàm parochialis et filialis, quàm aliae capellae habent coemeterium contiguum muris cinctum.

19.

Apud quamvis ecclesiam sunt campanae, apud parochialem 3, duae majores et una minor, apud filialem etiam 3 non adeò magnae. Apud Zwollensem etiam 3 non adeo magnae, apud Tissensem duae parvae, apud Wiskensem duae exiguae, quarum una fracta est.

20.

R[esponde]o nulla extare xenodochia, consequenter nec fundatio.

21.

Nullae sunt confraternitates.

22.

Nulla fundatio, consequenter nec onus.

23.

Nula omnino anniversaria.

24.

Nulla facta sunt legata, nec fiunt.

25.

Nullae adsunt miraculosae imagines.

26.

R[esponde]o fieri â Rabstainensibus quolibet anno ternas processiones, una in Manatin⁹⁰¹ secunda D[omini]ca post Pascha, altera in Chiss⁹⁰² in festo S[ancti] Scapularis, tertia in Nedschedin⁹⁰³ ad festum S[anctae] Annae. Econtra ex supranominatis tribus locis veniunt processiones in Rabstain tertia D[omini]ca post Pascha.

27.

Inveniuntur plenariae indulgentiae pro capellis, quae adhuc aliquot annis durant, pro parochia[li v]erò ecclesia iam expirârunt.

28.

Redditus habet parochus sequentes. Primo illas n[umero] septimo nominatas 20 sexagenas.

Ex ecclesiis et c[ape]llis in decimis[?][.....][R]abstain, cum illi cives exiguos aut nullos [.....]m, quorum 12 sunt,[?] 30 xr. dat.

Duo pagi [.....] 8 str. Pag[.....]
.....] 12 str. accipit. Ex [.....]

[několik řádků chybí]

---

⁹⁰¹ Manětín

⁹⁰² Chyše

⁹⁰³ Nečtiny

[f. 175v]

Agri, in quibus circiter seminari po[ss]unt 20 str., valde exigui, et inculti, qui quolibet anno seminari non po[ss]unt. Et exillis[!] (si elocantur) accipit parochus tertium mandelio[nem]. Si verò parochus eosdem colere vellet, non prohiberetur, imò ad libitum facere posset.

Apud filialem in Modschidl est ager, in quo seminabantur 10 str., sed quia incultus t[antu]m 4 ½ str. seminantur, et id pro 3. mandelione.

Foeni ex parochialibus pratis duo plaustra et ex filialibus etiam duo plaustra.

Ex haec ex relatione D[omi]ni Capitanei.

29.

R[esponde]o non constare.

30.

Fundi à laicis non sunt occupati.

31.

Non scitur de ullo registro, cum hoc oppidum Rabstain ante 39 circiter annos in cineres redactum, et consequenter omnia inventaria et registra exusta sint. Ex rel[atione] Capi[tanei loci].

32.

Nulla scitur deserta.

33.

Si nulla ecclesia deserta, consequenter nec fundi ad eos videntur spectare.

34.

Nulla adest domus parochialis, nec media sunt pro aedificanda, rudera tamen adhuc videntur. Praecedens piè defunctus D[ominus] parochus cum consensù Collatoris in alia ejusdem domo ex speciali gra[ti]a habitavit. Juxtà inform[ationem] Capitanei loci.

35.

R[esponde]o esse in Rabstain scholam pro instruenda juventute.

36.

Capitaneus loci defacto constituit ludimagistrum sine praescitu parochi.

37.

Ad scholam spectat unicus ager, qui alt[er]o aut tertio anno seminari potest pro tribus circiter str[ichonibus], relinquitur ad usum ludimagistri, in eum finem, ut diebus festivis et Dominicis ad Divina compulset. Praeterea accipit ludimagister à quolibet[t] rustico duos manipulos. Conservatur fabrica scholae ex redditibus ecclesiae. Nulla adest fundatio. Ultrò tamen ex gratia et ad libitum Ill[ustrissimus] D[ominus] Collator ludimagistro dat quotannis

20 f. et 8 str. pro 4 pueris in musica instruendis. Sine [accide]ntia[?]. Et inde quam salarium
âcepit â Collatore, hinc ab ejusdem [.....] fuit susceptus et
iterum dimissus. Ex i[n]formatione Capitanei loci.]

38.

R[esponde]o nunquam [.....]

39.

R[esponde]o [.....]

40.

[.....] caeterum nullus [.....]
[.....] vespilio, cujus [.....]
[.....]

41.

[.....]um[?]

[*několik řádků chybí*]⁹⁰⁴

[f. 176r]

In Rabenstein omnia pendent â Capitano, sunt in dominio ecclesiolae plane quinque,
quarum tres habent capellas, etiam Moschitel quartam olim pro capellâ habebant. D[omi]n[u]s
tamen parochus defunctus agnovit esse filiales[?] & pend[.....] contributionem &
cathedraticum rec[?][.....]usque[?] in meo Vicariatu admi[nis]t[.....]
[.....] [qu]ibusdam movent praete[r?][.....]
[.....]tenens[?] sub [*zřejmě několik řádků chybí*]

[Morik]

[f. 176v]

[f. 177r]

[f. 177v]

[f. 178r]

Inventarium der pfarr kûrchen S[anc]t[i] Matthaeei zue Rabenstein, unter dem Hoch undt
Wohlgebohrnen Herren Herren Johann Sebastian Graffen von Pötting (titul) Gnädigen

Collatore:

Von silber undt übergulden sachen:

1 Ciborium überguldet mit ein gleich verguldeten teckhel.

2 Kelch sambt 2 patenen überguldet.

1 Gantz überguldete monstranz.

⁹⁰⁴ Autorem zprávy byl zřejmě některý z rabštejnských servitû.

- 1 Inwendig verguldete büchßen zum hey[ligen] öl.
- 1 Anders inwendig vergultes schächtel pro Venerabili ad infirmos deportando.
- 2 Kleine silberne leichter[le].
- 1 Ein kleines silbernes ciborium darauf ein kleine monstranz undt übergoltes crucifix.

Von meßingen sachen:

- 4 Grosse leichter.
- 2 Kleine leichter[le].
- 1 Mitt[el]massiger leüchter.
- 1 Ein rauchfaß mit eine[m] schifflein.
- 3 Drey klöcklein zum ministriren.
- 1 Ampl.

[Von höl]tz[ernen und][.....][sachen:]

- [...] Grosse leichter [.....]
- [...] Becher [.....]
- [několik řádků chybí]

[f. 178v]

- 1 Zeüchenes antipendium mit seyden außgestikt, gestreiff mit grüne[n] blume[n].
- 2 Rothe hiltzerne leichter[le].
- 4 Blumstöcklein.
- 1 Alter blau taffeter schlayr über d[as] Venerabile.
- 1 Gancz blau taffeter himmel.
- 2 Kleine stückhlein von blaue[m] taffet.
- 2 Cibori röcklein.

Von meeßgewändter[n]:

- 1 Weiß undt blaues, sambt den stola undt manipul.
- 1 Rothes sambt der zugehörig[en] stola undt manip[el].
- 1 Rothes goldstück ut supra.
- 1 Schwartzes ut supra.
- 1 Zeügenes meeßgewandt mit grün[en] blum[en], undt eine[m] roth gestreiffen kreutz.
- 1 Weisses mit rothen blum[en] von zeüg.
- 1 Grünes ut supra.
- 1 Blaue stola, sonsten nichts darzue.

Von kelch tüchlein:

- 1 Grünes mit rother materi.

- 1 Von weissen zeüg.
- 1 Blaues mit weissen schnier[en].
- 1 Blau taffetenes.
- 3 Alte schwartze von samett.
- 1 Gancz roth taffetenes.
- 1 Leinwandtenes mit spe[?][.....]
- 1 Toppeltaffetenes rothes [.....]
- 1 Roth sammetes [.....]
- [...] R[.....]

[několik řádků chybí]

[f. 179r]

- 1 Tüchlein schwartz ausgenehet.
- 2 Leinende chorröck[el].
- 2 Alben sambt den humeral undt gürtl[en].
- 1 Alter chorrock mit spitze[n].
- 2 Roth tuchene röcklein vor die ministrant[en].
- 1 Mitt[el]massiges altar tuch bey S[anc]t[i] Antoni.
- 2 Newe alben sambt den humeral mit spitze[n].
- 1 Newer chorrockh mit schön[en] spitze[n].

Auf Unser Lieben Fraw[en] altar:

- 1 Schwartz taffetes kleydt sambt den schlayr.
- 1 Ein weiß rocklein sambt den schlayr.
- 2 Blau leinene altär küß.
- 3 Crucifix auf die drey altar vorhandt[en].
- 1 Weiß klag kleydt von topplafett.

Von fahnen sambt den creütz[en]:

- 1 Roth taffeter mit seidene[n] francze[n] undt zweyfachen gemäldt[en] figure[n].
- 1 Gelber fahn.
- 2 Kleine grüne fänlein.
- 1 Alter gelber.
- 1 Kreütz zur begrabnuß.

Von bücher[n] undt unterschiedlich[en] sache[n]:

- 3 Missal, 2 alte undt ein neües.
- 1 Agenda.

[.....]ches Evangeli.

[*snad několik řádků chybí*]

[f. 179v]

Ein vesperbildt Unser Lieb[en] Fraw[en].

Zwey vergulte holtzerne Amplen.

In der filial kirch[en] zue Modschidl seindt folgende sach[en] vorhand[en]:

1 Altare portatile.

1 Alba mit d[en] zuegehorig[en].

3 Messgewandter mit manipul undt stola.

Etliche schlechte altar tücher.

3 Klackh[en] zur kirch[en].

1 Altes leychtuch.

1 Vergulter kelch sambt der paten.

Zur capelle[n] in Zwolln:

1 Altare portatile.

1 Alba etc.

1 Messgewandt von roth[en] zeüg.

4 Zinnerne leich[ter].

1 Baar zinnerne opfer kandt[el].

1 Weyh vess[el].

Etliche schlechte altar tüchl.

3 Klackh[en].

Zur[*zřejmě nadpis inventáře kaple ve Visce nebo v Tisu*]

2 Klackh[en].

[*několik řádků chybí*]

Lit[tera] A.

22. PŠOV

[f. 180r]

N. 22^{ttt}

Relatio super 42 puncta Venerabili Archi-Episcopali Consistorio Pragensi, à me infra scripto accuratissimè annotata. Desuper ergo respondeo ad sequentia:

1.

Nomen loci, in quo parochu[m] ago, vocatur Schab.⁹⁰⁵

2.

Ecclesia intitulatur ad Omnes Sanctos, sub quoru[m] patrocinio protegitur, in ea reperiuntur duo altaria, unu[m] majus, alterum minus, sacellum nullum.

3.

Patronus, seu Collator loci, seu beneficii, est Celsissimus Princeps, ac Archiep[iscopu]s Pragensis (titulus), Generalis M[a]g[ist]r Ord[inis] Crucigeroru[m] cu[m] Rubea Stella, etc.⁹⁰⁶

4.

Habeo adhuc parochialem ecclesiam nomine Liboritz.⁹⁰⁷

5.

Et unam filialem nomine Czira,⁹⁰⁸ utrâque à parochiali residentia non nisi medio miliari distat. Patronus utriusque Ill[ustrissi]m[us] D. D. Jarislaus de Kollowratt.⁹⁰⁹

6.

Ad Schabensem ecclesiam spectant 4 pagi, in his 4 pagis,⁹¹⁰ sunt a[n]i[m]ae, quibus Sa[c]r[ame]nta debent administrari, circiter quadringentae.

Ad ec[c]lesiam Liboricensem et filialem Czira spectant 5 pagi,⁹¹¹ in his s[un]t a[n]i[m]ae, quibus Sa[c]r[ame]nta administrantur, 450.

7.

---

⁹⁰⁵ Pšov

⁹⁰⁶ Jan Bedřich z Valdštejna; patronem byl jakožto velmistr křížovníků s červenou hvězdou.

⁹⁰⁷ Libořice

⁹⁰⁸ Siřem

⁹⁰⁹ Jaroslav Julius Libštejnský z Kolovrat (+1686). SEDLÁČEK XIV, s. 408.

⁹¹⁰ Do pšovské farnosti patřily kromě samotného Pšova ještě vsi Dolánky, Kaštice a Sýrovice. Srv. SOA Litoměřice, Sbíрка matrik, sign. L126/1 (zápisy z této doby).

⁹¹¹ Kromě farní vsi Libořice sem patřily ještě vesnice Siřem, Cárka, Železná a Liběšovice. Srv. SOA Litoměřice, Sbíрка matrik, sign. L86/1 (zápisy z této doby).

Re[ditus][.....][con]sist[un]t in pecunia, ex[.....]
.....] census acquirit.

8.

E[.....] penes[?]
Domo[.....]ii.

[9.]

[.....][singu]lis annis[.....]
.....][ra]tiones.

[10.]

[.....]loca[...]

[*dále chybí nejvýše dva řádky*]

[f. 180v]

11.

Curam fabricae ec[cl]esiarum h[abe]nt aeditui cum parcho. Tecta bene conservantur.

12.

Penes ec[cle]siam Liboricensem e[st] capella domestica in arce, q[uae] h[ab]et à Ven[erabili] Consistorio scripta[m] licentiam ibi celebrandi.

13.

In meis duabus ec[cle]siis parochialibus asservatur Venerabile in loco decenti, et tuto. Lampas ante illud non ardet. In filiali non asservatur.

14.

Penes me clavis tabernaculoru[m] asservatur, quovis mense semel hostiae antiquae consecratae sumuntur et novae consecrantur.

15.

Penes Schabensem ec[cle]siam nulla e[st] sacristia, aliàs locus e[st] com[m]odus cum paramentis se induendo.

Penes Liboricensem et filialem Czira sunt bene munitae sacristiae, curam illaru[m] h[abe]nt jurati aeditui locorum.

16.

Quaevis ec[cle]sia necessariis paramentis ad usum cultus Divini, est optimè instructa, et provisa.

17.

In quavis ec[cle]sia solet tantum celebrari in portatili.

18.

Quaevis ec[cle]sia habet coemeterium muris cinctum.

19.

Quaevis ec[cle]sia habet suas tres campanas sub titulis suorum patronoru[m] titularium.

20.

Xenodoch[ia i]n meis parochiis nulla dantur.

21.

Neque [u]ll[ae] confraternitates piae su]b ullo titulo.

22.

[.....] particu[.....]

23.

[.....]

2[4.]

[chybí asi dva řádky – zřejmě krátké negativní odpovědi]

[f. 181r]

28.

In parochia Schabensi habeo fixos redditus in agris, quòd per hyemem possim seminare 20 modios, et 20 per aestatem. De decimis 60 modios siliginis, tot hordei. Un[um] plaustrum foeni. 2 equos, 2 boves, 5 vaccas, 20 oves.

Penes parochiam Liboricense[m] per hyemem seminare possum 5 modios, 5 per aestatem, nullum pratum, nulla pecora. Decimae simul cu[m] filiali 20 modii siliginis, 20 avenae.

29.

Nullus majores redditus recordatur, q[ua]m qui modò sunt.

30.

Nulli fundi parochiales hîc à laicis occupantur.

31.

Registra, seu inventaria reddituum ad ec[cle]sias, et parochias spectantia, aliqua inuenio, n[on] ex o[mn]i parte integra, conabor, ut quantotius restaurentur.

32.

Nulla ec[cle]sia apud me invenitur deserta.

33.

Consequenter nec ulli fundi, neque redditus.

34.

Penes parochiam Schabensem invenitur domus parochialis sats com[m]odè aedificata; Est in decens cubiculum à familia se[para]tum.

Penes ecc[lesi]am Lib[oricensis] est do[m]us parochialis ex[.....]
.....]ae inhabitat.

35.

[.....][res]identia[m] e[st] etia[m] [.....]
.....]

[.....] ibidem [.....]
.....]

[36.]

[.....]
.....]ochi [*snad chybí ještě jeden řádek*]

[f. 181v]

37.

Pro conservanda schola stabiles reditus nulli sunt, ludim[a]g[ist]ris confert com[m]unitas aliquot modios frumenti.

38.

Schabensis Ludim[a]g[iste]r fecit professionem fidei in principio sui officii. Liboricensis proximè facere debet.

39.

Scholam soleo visitare, et in ea juventutem pro posse instruo.

40.

Ministri ec[cle]siarum nulli sunt speciales, nisi ludim[a]g[ist]ri et jurati aeditui, qui h[abe]nt cura[m] ec[cle]siae.

41.

Nulli in meis parochiis inveniuntur acatholici.

42.

Neque publicè scelerati, neque concubinari, neque blasphemi, etc., et similes scandalosi in meis parochiis ulli inveniuntur.

Quòd omnia ita se habeant, uti hîc annotata sunt, testor, et confirmo fide meâ sacerdotali.

Actum in [Schab]
12. De[cembris 1676]

[Jacobus Joannes] Brusky
[Ordinis Crucigerorum cum] Rubea
[p. t. parochus in Schaa]b.

[f. 182r]

Ad 30. spectat unum pratum in Zirow, ex quo D[omi]n[u]s fundi dat ecclesiae censum, istud pratum dicitur pertinere ad parochum.

Scutella fontis baptismalis est ex cupro, quod facile contrahit & factore [.....]
.....]adavi[?] fiat[?] ex stanno.

E[.....]pertum, cum
[chybí několik řádků]

[Morik]

[f. 182v]

Relatio super 42 puncta e[x] Schaab, et Liboritz [12. Decem]bris 1676.

[*regist předešlého*]

23. ŽABOKLIKY

[f. 183r]

N. 23^{uuu}

Responsiones super puncta â Venerabili Consistorio Pragensi emanata, et posthac ab
Ad[modu]m R[everen]do D[omi]no Vicario Foraneo in districtu Ziadecensi cis Egram
proposita, â me infrascripto ecclesiarum Schabaglicensis et Presserensis pro tempore indigno
parocho editae A

1.

Nomen illius loci vocatur Schabaglick.⁹¹²

2.

Patronus ecclesiae parochialis est S[anctus] Bartholomaeus, altaria in illa sunt duo,
sacellum aliàs nullum.

3.

Patronus seu collator beneficii est Illustrissimus ac Excell[entissimus] D[omi]nus
D[omi]nus Comes Tschernin.⁹¹³

4.

R[espondeo], quod non.

5.

Filialem n[on] habeo nisi unam⁹¹⁴ distantem â parochiali residentia uno quadrante
milliaris, Patroni ecclesiae sunt S[ancti] Apostoli Simon et Judas.

6.

Ad ecclesiam parochialem Schabaglicensem spectant tre[s pa]gi, Schabaglick
nimirum, in quo animae – 74, Sed[schitz],⁹¹⁵ in quo animae –] 107, W[e]t[r]uschiz,⁹¹⁶ in quo –
40.

Ad fili[alem Presserensem spectant duo pagi, nimirum Pressern]⁹¹⁷ et [Schin]a^{918vv}
in quorum primo 64 [.....]

7.

---

⁹¹² Žabokliky

⁹¹³ Hrabě Humprecht Jan Černín z Chudenic (1628-1682)

⁹¹⁴ v Břežanech

⁹¹⁵ Sedčice

⁹¹⁶ Větrušice

⁹¹⁷ Břežany

⁹¹⁸ Číňov

[chybí několik řádků]

[f. 183v]

Filialis Pressern habet ad census expositas pecunias – 589 flor[enos] 36 crucif[eros,] sine censibus 2291 flor[enos] 35 crucif[eros], paratae 299 flor[enos] 52 crucif[eros]. Item omnis generis frumenti 73 modios, et unam sal[va] ven[ia] vaccam.

8.

Administrator reddituum defacto est quaestor Schedicensis[!]⁹¹⁹ constitutus â D[omi]no fundi, manéntque[?] omnes redditus penes eundem scribam ibidem.

9.

Administrator singulis annis dat rationem de acceptis, quàm de expensis in ipso officio Sedschicensi praesentibus ordinario loci parrocho et D[omi]no Capitaneo.

10.

R[espondeo] parochialem ecclesiam null[os] h[abe]re fundos, filialem verò secundum novem solum[m]odo modios, qui sunt elocati aedituis pro tertio manipulo ecclesiae reddendo.

11.

R[espondeo] curam illum h[abe]re supra nominantum scribam, et tecta hactenus utcunque fuisse conservata.

12.

R[espondeo] non inveniri.

13.

R[espondeo][.....] decenter in tabernac[ulo] [.....]
.....][ta]bernacu[...] habet.

[14.]

[chybí několik řádků]

[f. 184r]

15.

R[espondeo] h[abe]re quamlibet ecclesiam sacristiam, licet illa ecclesiae parochialis n[on] adeo sit bene munita, curam illius habet ludimagister, qui constitutus â parrocho, singulis vicibus clavim, si opus sit, postulat.

16.

R[espondeo] ecclesiam in primis parochialem habere paramenta et utensilia sequentia:

---

⁹¹⁹ Sedčice

Calicem cum patena inauratum, ciborium inauratum, casulas quatuor, albas cum humeralibus duas, cingulum unum, corporalia 4, purificatoria 6, vela super calicem 8, pallam unam, ampullas duas cum phiala una, portatile unum, mappas 5, superpellicea duo, monstrantiam unam, aeneam, vellum pro illa unum, mappa[m] pro com[m]unicantibus unam, calicem stanneum^{www} pro porrigenda ablutione iisdem unum, lavacrum stanneum unum, baptisterium ex stanno integrum unum, pixidem pro sacris liquoribus unam, candelabra stannea duo, aenea quatuor, thuribulum sine navicula unum, campanulam ad altare unam, antependia duo, vexilla duo, mantilia 6, alia strophiola 8, vas pro aqua benedicta cum aspergillo unum, capanas[!] in turri quatuor, Missale unum, Agendam unam, Evangelium germanicum unum et Sacra Biblia latina.

Paramenta seu utensilia ecclesiae filialis sunt, ut sequitur: Calix inauratus cum patena et palla, Casulae duae cum stolis et manipulis, albae cum humeralibus duae, cingulum unum, sup[er]pelli[cia] duo, portatile unum, corporale unum, purificatoria tria, [.....] mappas tres, antependium unum, ampullas [.....] lavacrum stanneum, candelabr[a] [.....]d[.....] una, [*několik řádků chybi*]

[f. 184v]

18.

Habet.

19.

R[espondeo] ecclesiam parochialem Schaboglück h[abe]re quatuor, unam utcunque magnam, alteram minorem, tertiam adhuc minorem, et quartam minimam, Filialis verò, ut in specificatione utensilium dictum est, habeat tres, juxta qualitatem superius descriptam.

20.

R[espondeo] nullum exstate.

21.

R[espondeo] non esse.

22.

R[espondeo] non esse.

23.

R[espondeo] de nullo constare, nisi de com[m]emoratione Omnium Fidelium Defunctorum.

24.

R[espondeo] meo tempore nullum factum fuisse.

25.

R[espondeo] similes imagines n[on] esse, concursus vero populi pro qualitate temporis sive aëris jam majorem, jam verò minorem.

26.

Processiones in hac ecclesia nullae fiunt nisi diebus Rogationum praeter[?] campos et in festo Sancti Marci et in fe[sto] Corporis Christi.

27.

R[espondeo] non inveniri.

28.

[.....]32

[několik řádků chybí]

[f. 185r]

30.

R[espondeo] non esse, nisi illos pauculos agros in filiali elocatos pro tertio manipulo.

31.

R[espondeo] penes ecclesias et parochiam n[on] inveniri, conabor t[ame]n adlaborare, ut quàm primum fieri possint.

32.

Non inveniuntur.

33.

Cum juxta responsum ad pu[n]ctum 32 n[on] inveniuntur similes ecclesiae, nullos colligi posse redditus.

34.

Habet ecclesia Schaboglicensis domum parochialem cum cubiculo â familia separato utcunque com[m]odam, sitam immediatè penes ecclesiam.

35.

R[espondeo] esse omnino.

36.

Ludimagister constituitur â paroco cum praescitu D[omi]ni Capitanei.

37.

R[espondeo] non esse similes reddit[us,] sed [.....] [ecc]lesiae[?] redditibus, ludimagistrum verò a[.....]

38.

[několik řádků chybí]

[f. 185v]

40.

R[espondeo] ministros praeter ludimag[ist]rum non esse nisi 3 aedituos nullum salarium recipientes.

41.

R[espondeo] nullum reperiri, quantum per possibilem inquisitionem rescire licuit.

42.

R[espondeo] unum reperiri adulterum, qui t[ame]n n[on] e[st] hujas ve[rò] subditus D[omi]n[i]o, rogavi saepius, ut iterum ex territorio filiali Pressern dimoveretur[?], sed in vanum laborans nihil adhuc effeci, nec effecturus post hac, nisi aliud mandatum intervenerit, de aliis in hoc puncto concernentibus nihil perspectum habeo.

Ita Fide sacerdotali testor

Georgius Adalbertus Frischmann ecclesiae
parochialis Schabaglick, et filialis Pressern

p. t. indignus curatus m[anu] propria

Ecclesia in Schabgluk est tota ruinosa versus orientem, ita ut ne sacerdos quidem possit aut audeat ad majus altare legere Sacrum.

Deinde [.....] [qu]atuor cruciferos

[chybí několik řádků]

[Morik]

24. ŽĎÁR

[f. 186r]

N. 24^{xxx}

Ad Rubricas R[everendissi]mo Archie[pisco]pali Consistorio Pragensi candidè respondeo:

1.

Infra scriptus Ego administratorem in Saahr⁹²⁰ ago.

2.

Nomen S[ancti] Patroni ecclesiae Saahrensis parochialis, post diligentem inquisitionem, certum n[on] invenio, altaria habet duo, sacellum nullum.

Joannis B[a]p[tis]tae.^{yyy}

3.

Ecclesiae parochialis in Saahr Patronus seu Collator est Excell[entissi]mus D. D. Jo[ann]es Hartwigius S. R. I. Comes de Nostitz (titul).⁹²¹

4.

Un[icam habeo parochialem] e[cc]l[esiam].

[Zničena odpověď č. 5 – filiální kostel sv. Jiří v Turči, jehož patronkou byla Marie Zuzana Smyslovská, paní na Libědicích.]

[f. 186v]

6.

Ad parochialem ecclesiam Saahrensem spectant 4 pagi, animae, quibus S[acramen]ta administrantur, sunt sequentes:

In Saahr – 195.

Seblitz⁹²² – 52.

Tieffenbach⁹²³ – 67.

Molissen⁹²⁴ – 37.

Pro Filiali Turtz sunt pagi tres, animae inveniuntur:

In Turtz⁹²⁵ – 104.

---

⁹²⁰ Žďár

⁹²¹ Hrabě Jan Hartvík z Nostic (1610-1683). OSN XVIII, s. 436.

⁹²² Žebletín

⁹²³ Hluboká

⁹²⁴ Maleš

⁹²⁵ Tureč

Wober[n]⁹²⁶ – 58.

Kunitz⁹²⁷ – 34.

7.

Redditus ecclesiae Saahrensis consistunt in censibus et 13 vaccis, pro qualibet vacca datur annuatim libra cerae.

Filialis Turtz[ensis] consistunt in censibus et vaccis 4 [ve]l 5, h[abe]t quidem tres sylvulas, [se]d nullum inde luc[ru]m[?], nec parochi ulla ligna, cum t[ame]n oli[m] [.....]t[.....]t Ina[?] pro authori[ta]te [.....]

[8.]

[.....]os, quis [.....]
.....]tus[?] asse[...]

[*pár řádků chybi*]

[f. 187r]

manet sub potest[at]e aedituorum in sacristia cistula, ubi asservatur, e[st] singnata, inde h[abe]t clavim D[ominus] Scriba ex Libetitz,⁹²⁸ aperitur in p[rae]s[enti]a parochi, cum dantur ecclesiae ra[ti]ones.

9.

Administratores de acceptis et expensis annuatim in Saahr, in filiali de mandato Ill[ustrissi]mae D[ominiae] Patronae⁹²⁹ ob pauperiem, aliquando [etia]m inter duos annos, in praesentia parochi reddunt rationem.

10.

Fundi n[on] possunt elocari, cum neutra ecclesia habeat.

11.

Curam fabricae ecclesiae, in utròque loco h[abe]nt aeditui.

12.

Praeter ecclesiam par[ochialem] et fil[ialem] est publicum sacellum in monte⁹³⁰ super pagum Tieffenbach,⁹³¹ ex solo ligno aedificatum, S[ancti] Jo[annis] Bapt[istae], cujus sacelli

⁹²⁶ Obrovice

⁹²⁷ Konice

⁹²⁸ Libědice, jde tedy o Tureč.

⁹²⁹ Marie Zuzana Smyslovská, roz. Iglová z Waltersthurnu (+1. 1. 1679 v Libědicích) SOA Litoměřice, Sbirka matrik, sign. L85/1. (úmrtní zápis)

⁹³⁰ Jánský vrch (715 m. n. m.)

⁹³¹ Hluboká

temporalis D[ominus] e[st] Excell[entissi]mus D[ominus] Comes de Nostitz (titul), hinc curam conservandi habet D[ominus] Capitaneus in Saahr, singulis annis cum licentia R[everendissi]mi Consistorii semel [a]d[mini]str[at]ur [....]l[....] Divinum[?] ex [nu]lla[?] funda[ti]one, de[.....]sue[.]d[.....]

[několik řádků chybí]

[f. 187v]

14.

Clavem tabernaculi h[abe]t parochus, hostiae consecratae renovantur singulis 14 diebus.

15.

Penes utràmque ecclesiam sacristia bene munita e[st], cujus im[m]ediatam curam h[abe]t ludirector cum aedituis, constituuntur et dependent â parochu.

16.

Paramenta ad usum cultus Divini utraque ecclesia habet;

Parochialis Ecclesia:

Argenteum calicem cum patena deauratum – 1.

Ciboria parva ex argento deaurata – 2.

Crucifixum triplex.

Monstrantias, quaru[m] una extrinsecè tota deaurata – 2.

Thuribulum ex simplici ma[teri]a – 1.

Lampadem simplicem – 1.

Pro [communic]antibus poclu[m?] e[x] stanno [e]t [u]num deargentatu[m] – 2.

Cam[.....] pro[.....] – 3.

Ca[.....] – 1.

[.....] – 4.

[.....] – 4.

[několik řádků chybí]

[f. 188r]

Vas pro aqua benedicta ex stanno – 1.

Amphoras pro floribus ex stanno – 8.

Casulas cum suis stolis et manipulis variorum colorum pro o[mn]ibus anni temporibus – 7.

Antipendia colorata pro toto anno – 8.

Vela super calicem diversa – 9.

Bursas – 4.

Pallas – 5.
Corporalia – 4.
Purificatoria – 6.
Portatilia – 2.
Missale – 1.
Agenda Pragensia – 1.
Pro Missali pulvinaria – 6.
Mappas majores et minores – 8.
Albas cum humeralibus – 2.
Superpellicia – 3.
Togas p[ro] ministrantibus ex panno – 8.
Ex tela[.....] – 6.
M[.....]– 5.
[.....]– 6.
[několik řádků chybí]

[f. 188v]

Reliquiarium S[ancti] Joannis Bapt[istae] cum patena argentea deaurata.
Imaginem B[eatissimae] V[irginis] cum duobus argenteis angelis et corona parva argentea.
Reliqua, uti vexilla, imagines etc., quae pro ornamento, et annotata in inventario ecclesiae.

Filialis ecclesia Turtzen[sis]

4 casulas, rubri, viridis, albi et nigri coloris, cum manipulis et stolis.
1 calicem argenteum cum patena deauratum.
1 Missale.
2 cantarellos cum pelvi ex stanno.
6 candelabra ex ligno, ex stanno 2.
1 vasculum pro aqua benedicta ex stanno.
1 crucifixum ex ligno.
5 vela pro calice diversi coloris.
1 bursam cum palla.
3 corporalia.
4 purificatoria.
3 mantilia.
3 antipendia.

7 Ma[p]pas.

1 A[lba] cum [humerali.?)

3 [.....]

[několik řádků chybí]

[f. 189r]

2 parvos campanulos.

1 lampadem simplicem ante altare B[eatissimae] V[irginis].

4 vexilla.

1 portatile.

1 vestimentum ex serico pro B[eatissima] V[irgine].

17.

Utum ambae ecclesiae sint consecratae, nihil certi invenitur, altare nullum e[st] consecratum, sed celebratur super portatili.

18.

Ambae ecclesiae h[abe]nt contiguum cimiterium et muris cinctum.

19.

Parochialis ecclesia h[abe]t duas campanas parvas, filialis unam mediocrem et alteram parvam.

20.

Xenodochium nullum habetur.

21.

E[.....]st erecta.

[několik řádků chybí]

[f. 189v]

24.

Piè legata nulla inveni annotata, nèque sub mea administratione quidquam de pio aliquo legato intimatum est, quia homines valde pauperes.

25.

Nullam habeo miraculosam imaginem.

26.

Ex Saahr fit processio ad tempellum S[ancti] Joannis Bapt[istae] in Eodem festo, q[uo]d t[em]p[er]ellum solent [etia]m Tuppavienses invitati[?] processionaliter invisere.

27.

Indulgentiae nullae sunt.

28.

Ecclesia paroch[ialis] h[abe]t agros montosos pro 12 modiis parvae mensurae, ex tribus pratis duos currus foeni, s[imiliter?] [etia]m ab Excell[entissimo] D[omino] Patrono duos curriculos propter unum pratum, q[uo]d dicunt ol[im] ad parochum spect[asse] [..]a[.....]ubi alebantur ferae, pro [.....]ecc[lesi]a[.....] ..]rano 49 modios [.....]tori 5 modii

[několik řádků chybí]

[f. 190r]

qui coluntur â rusticis, exinde h[abe]t parochus tertium manipulum, tria prata, venduntur 6 f. 30 xr. duo, unum asservatur pro equo parochi.

29.

An olim majores redditus fuerint, ignoratur.

30.

Fundi paroch[ialis] et filial[is] ecclesiae â nullo laico sunt occupati.

31.

Singularia registra reddituum nulla inveniuntur, nisi annotationes.

32.

Nullam desertam ecclesiam apud me scio.

33.

Ninc nulli fundi spectantes ad desertam ecclesiam.

34.

Domus parochialis attingens cimiterium bene e[st] aedificata, h[abe]t decens cubiculum, â familia separatum.

35.

In par[oc]h[ia]li resid[enti]a s[cho]la e[st] pro instruenda juventute, sicut [et in filiali.]

[3]6.

L[.....]

[několik řádků chybí]

[f. 190v]

[37. – konec odpovědi]

nisi q[uo]d tria h[ab]eant stabilia prata, duo in parochiali, et unam in filiali.

38.

Professionem fidei ex meis duobus ludirectoribus nullus fecit, q[ui]a recenter, aliis mortuis, sunt recepti.

39.

Visito scholam semel in septimana, scholares cathechisticè examinando, et libros perlustrando.

40.

Apud ecclesiam paroch[ialem] tres sunt ministri seu aeditui, in filiali 4, ex his 4 quilibet annuatim h[abe]t ab ecclesia 6 gr. Illi tres in paroch[iali] 1 f. 30 xr. simul, et unum exiguu[m] pratum.

41.

Nullum patior acatholicum.

42.

Rusticus ex pessima consuetudine blasphemus, minimum ex sola charit[at]e in proximum, [se]d propter lucru[m] et usuram [...] alterum[.....] sceleratos n[on] scio.

[zničena zřejmě datace a podpis]

[P. Gregorius Roller

Canonicus Regularis Ordinis Sancti Augustini,
administrator in Saar]⁹³²

[f. 191r]

Valde probabile est ecclesiam parochialem in Sahr esse S[anc]ti Joannis Baptistae & tamen patrocinii festum annuatim negligitur propter capellam S[ancti] Joa[nnis] Baptistae [.....]m[.....]m processionaliter [.....]

[Morik]

[f. 191v]

Sahr

[*regist předešlého*]

⁹³² ZS XI, s. 327. SOA Plzeň, Sbirka matrik západních Čech, sign. Tureč 01, s. 1.

25. DOUPOV

[f. 192r]

N. 25^{zzz}

Super sequentia puncta, sive rubricas exactam, candidam et accuratam do responsionem:

1.

Locus, in quo parochum ago, vocatur Tuppavia.⁹³³

2.

Patrona ecclesiae parochialis ibidem est Divâ[!] Virgo Maria Gloriosâ in Caelos Assumpta, nulla in ecclesia parochiali inveniuntur sacella nec altaria.

3.

Hujus beneficii collatrix est Illustrissima Comitissa Vidua Maximiliana^{aaaa} de Verdugin nata de Kolobrath etc.⁹³⁴

4.

Nullam habeo alias parochialem ecclesiam.

5.

Duas habeo ad parochialem ecclesiam meam filiales sub unâ collaturâ, distant ambae â parochiali magno medio miliari. Patroni ecclesiae sunt: 1. filialis Totzaviensis⁹³⁵ est ipsa Diva Virgo Maria Obdormiens, 2. filialis Sachsengrünensis⁹³⁶ patronus est S[anctus] Nicolaus.

6.

Ad parochialem ecclesiam Tuppaviensem spectant 9 pagi et ipsum opidum[!] Tuppau, ad filialem Totzaviensem unicus solum pagus, ad alteram filialem ecclesiam Sachsengrünensem spectant 3 pagi.

Animae, quibus Sacramenta administrantur in parochiali ecclesia, et quolibet pago ordine inveniuntur: primo in opido[!] Tuppau an[im]ae inveniuntur 700, ex pago Rednitz⁹³⁷

---

⁹³³ Doupov

⁹³⁴ Maxmiliána Apolonie roz. Libštejnská z Kolovrat, vdova po Ferdinandu Janovi Verdugovi. BURIÁNKOVÁ, Michaela. *Systémy právních poradců hraběte Ferdinanda Johanna Verduga (1653-1672) a hraběte Františka Karla Swéerts-Sporcka (1739-1742)*. Diplomová práce, Univerzita Pardubice 2013, s. 14, 44.

⁹³⁵ Tocov

⁹³⁶ Zakšov

⁹³⁷ Řednice

140, ex pago Olishau⁹³⁸ 120, ex pago Coslau⁹³⁹ 50, ex pago Diermaul⁹⁴⁰ 100, ex pago Mekele⁹⁴¹ 110, ex pago Derfles⁹⁴² 106, ex pago Prochmuth⁹⁴³ 70, ex pago Hermersdorf⁹⁴⁴ 52, ex pago Gurau⁹⁴⁵ 40.

[In] pago et filiali Totzau⁹⁴⁶ 178, [i]n [pago et fi]li[ali] S[a]chs[engrün] 84[?],^{bbbb} ex altero pa[go Rantzengrün]⁹⁴⁷[...][, ex tertio pago Oberlamitz]⁹⁴⁸[...]

Ex vill[a Dunckelsberg]⁹⁴⁹[.....]^{cccc}

7.

E[.....]

[*chybí několik řádků*]

[f. 192v]

Altera filialis Sachsengrünensis sylvam habet propriam magnam, item duo prata, ex uno accipit ecclesia 40 albos grossos, ex altero 20, ad census habet – 273 ss. absque debitis.

8.

Administratores constituit officialis nomine Illustrissimae cum consensu parochi et reditus assevantur in arce in quaestura in cistulis bene munitis et obseratis, unam clavim habet officialis, alteram editui templorum, qui etiam administrant reditus cum consensu officialis et parochi.

9.

Tales economi seu administratores reddunt de acceptis et expensis singulis annis rationem in parochia coram officiali, scriba, et parochi semper praesente.

10.

Praeter duo prata in filiali Sachsengrünensi, quae editui possident pro debitâ solutione ut num[umero] 7 dictum, cum nulli alias sint fundi, nullae fiunt elocationes.

11.

---

⁹³⁸ Oleška

⁹³⁹ Kozlov

⁹⁴⁰ Trmová

⁹⁴¹ Mětikalov

⁹⁴² Víska

⁹⁴³ Prachomety

⁹⁴⁴ Heřmanov

⁹⁴⁵ Jírov

⁹⁴⁶ Tocov

⁹⁴⁷ Pastviny

⁹⁴⁸ Horní Lomnice

⁹⁴⁹ Dvůr Dunkelsberg stál asi 1,5 km JJV od Zakšova.

Curam fabricae ecclesiae, ut sartâ tecta conserventur, habent ipsi editui seu administratores templorum, absque consensu tamen parochi et officialis nihil propriâ autoritate faciunt.

12.

Praeter ecclesiam parochialem et filiales, nulli sacella seu publica seu privata inveniuntur, nisi templum extra opidum S[ancti] Wolfgangi, ubi sepultura est, ad quadrantem horae distans ab opido proprios habet edituos duos sicut et redditus ad census nempè sexagenas böemicas – 108 ss.

13.

In propriâ parochiali ecclesia asservatur Venerabile Sacratissimum in altari et tabernaculo decenti beneque munito. Lampas ardet ante illud, sed non nisi per cantatum aut parvum lectum Sacrum, in filialibus nunquam solet asservari.

14.

Clav[im] tabernaculi [.....] loci, hostiae consecratae ultra 14 [dies] [.....] asservantur.

15.

E[.....] habent[?] sacristiae benè [munitae] [.....] parcho et [.....]

[16.]

[.....] est instructa,
[chybí několik řádků]

[f. 193r]

[18. – konec odpovědi]

Sancti Wolfgangi, sepeliuntur omnes ad ecclesiam parochialem spectantes, ut num[ero] 12 dictum.

19.

Ecclesia parochialis habet 4 campanas, unam parvam, cum quâ pulsatur ad Evangelium et elevationem, duas majores et unam magnam. In ecclesia Tetzaviensi filiali sunt duae parvae campanae sicut et in altera filiali Sachsengrünensi duae tantum parvae inveniuntur.

20.

In oppido Tuppau extat xenodochium, inhabitant illud vigiles nocturni, et per noctationem pauperes advenientes habent, duos proprios habet edituos ab officiali constitutos, peccuniam ad censum habet sat magnam, quid de parata mihi non constat, cum absque

parochi consensù faciant omnia, dicantque hos redditus ad parochum non spectare, nullus alitur pauperum, cum honestè ex censibus duo possent ali, et sic magis moverentur Parochiani ad illud eleemosinis suis ditandum et promovendum, sic autem nec unicus obulum offert; xenodochium illud non est adjunctum ecclesiae.

21.

Nullae inveniuntur piae confraternitates aliquo titulo erectae, pro devotione privata ad 100 personae circiter ex opido ob Sacrum Scapulare in Civitate Chish[ensi]⁹⁵⁰ sumptum quolibet festo B[eatissimae] Virginis Mariae exactè suam peragunt confessionem et com[m]unionem.

22.

In nullâ ecclesia invenitur fundatio stabilis nisi ad libitum iterum revocabilis.

23.

Anniversarium in parochiali ecclesia servatur stabiliter post festum S[ancti] Michaelis Archangeli,⁹⁵¹ in filialibus quando officialibus placet indicatur parocho septimanâ antè propter promulgationem faciendam in parochiali templo.

24.

Omnia pia legata accuratè notantur in qualibet ecclesia ab edituis et ob consuetudinem antiquam omnes benefactores quid et quantum obtulerint hoc anno in Novo Anno, vel Dominicâ sequenti, in publicâ[?] post concione[m] cadedrâ[?] denuntiantur et nominantur de nomine.

Exigit [illa] legat[a q]uaestor ad instantiam edituorum et impend[unt] [.....
.....]

25.

Miraculosae im[agines][.....] in sumaes[?]
[.....]

[několik řádků chybí]

[f. 193v]

[26. – konec odpovědi]

---

⁹⁵⁰ Chyše

⁹⁵¹ Zřejmě za Ferdinanda Jana Verduga, který zemřel 2. září 1672. BURIÁNKOVÁ, Michaela. *Systémy právních poradců hraběte Ferdinanda Johanna Verduga (1653-1672) a hraběte Františka Karla Swéerts-Sporcka (1739-1742)*, s. 14.

Item duae aliae ex consuetudine antiquâ fiunt processiones ex parochial[i] templo ad tempellum S[ancti] Wolfgangi, ubi sepultura est, in festo S[ancti] Wolfgangi et in die Animarum anniversario.

27.

Inveniuntur in parochiali templo concessae indulgentiae et Pragae â Venerabili Consistorio confirmatae ad septennium tantum valiturae â Clemente X.⁹⁵² piaie memoriae sub patrocinio Beatae Virginis Mariae in Caelos Assumptae, cessabunt intra 3 annos.

28.

Reditus habet parochus fixos ex decimis parvae mensurae in parochia[li] ecclesia ex 4 pagis – 7 modios siliginis.

Agros spectantes ad parochiam, pro 19 modiis ex seminand[o] habet parochus. Ex pratis in parochiali ecclesia invehere p[otes]t parochus 8 currus faeni. Hortus adjacens est parochiae, gramen servatur pro pecoribus, omnis fructus ex iis pro domestico usû servatur.

De paratâ peccuniâ habet parochus 160 f., quolibet quartali, uti vocant, 40 f., iudices pagorum illos colligunt et parocho deferunt, quibus datur prandium ex benevolentia et haec peccunia datur loco decimarum.

Reditus filialis Totzaviensis:

De parata peccunia nihil, neque de pecoribus, decimas habet parochus parvae mensurae 29 str. de siligin[e] et de avena parvae mensurae 29 str. Ex seminari possunt in agris in omnibus 18 str. parvae mensurae, hos agros colit ludimagister cum vix se aliàs alere posset et tertium manipulum dat parocho. Pro tribus pratis elocatis ludimagistro – 4 f.

[Reditus] filialis Sachsengrünensis:

Hae[c] [.....] reditus, 3 pagi in [.....]
.....] sub Anno 9 f. [.....] 6 modiis [.....]
.....][paro]chus 1 f. 30 x[r.]

[několik řádků chybí]

[f. 194r]

[29. – konec odpovědi]

haec peccunia antecessori solùm data fuerit ex purâ gratia pro meliori sustentatione, et non de jure vel aliquâ obligatione. Ex tribus ergo villis à dominio accipit parochus nihil, quâ viâ posset remedium adferri, judicarem, si libros antiquiores sub Don Joanne de Verdugo⁹⁵³

⁹⁵² Klement X. (pontifikát 1670-1676)

⁹⁵³ Snad je míněn Vilém Verdugo, který držel Vintřov do r. 1650. BERNAU, Friedrich. *Geschichte des Ehemaligen Herrschaft Winteritz, Chomutov*, 1877, s. 30.

D[omi]no in Wintritz⁹⁵⁴ et Tuppau, â quo dicunt incepisse hanc gratiam, ostenderent, facile ibi esset videre, an non hi 40 f. per modum foundationis sint extraditi et erecti.

30.

Fundi parochiales â nullis Laycis sunt occupati.

31.

Registra sive inventaria redituùm ad ecclesias et parochum spectantium, sunt praeter meam consignationem num[ero] 28 dictam hic specialiter annotata et adjunctâ[!].

32.

Ecclesiae nimis desertae non inveniuntur.

33.

Id circo non spectant aliqui fundi stabiles ad illas vel redditus.

34.

Penes parochialem ecclesiam in Tuppau est parochialis domus utcunque bene aedificata, habet parochus decens cubiculum â familia separatum, aliquod passibus tantum distat ab ecclesia.

35.

In parochiali residentia est schola pro instruenda juventute.

36.

Ludimagistrum constituit huc usque et elegit Illustrissimâ Collatorissa Vidua de Verdugin⁹⁵⁵ cum consensù parochi, ut videat ipse, si dignus sit sufficiens et qualificatus pro hoc munere.

37.

Reditus stabiles pro conservanda schola nulli sunt, templu[m] omnia curat maximè, ut sartâ tectâ conserventur, pro conservando ludimagistro nulli sunt alias redditus stabiles; ex decimis, accidentibus, colleda et juventute in schola honestam habet sustentatione[m.]

38.

Nusquam [.....] fecerunt[?] pr[ofessionem] fidei.

39.

Visit[.....]

[několik řádků chybí]

[f. 194v]

41.

---

⁹⁵⁴ Vintířov

⁹⁵⁵ Maxmiliána Apolonie Verdugová, roz. Libštejnská z Kolovrat

Acatholicus nullus invenitur, sunt omnes boni catholici in Fide instructi.

42.

Nec inveniuntur publici scelerati, concubinarij, conjuges sine legitimo divortio separatim viventes, blasphemi, usurarii et similes scandalosi.

Pro confirmatione horum punctorum â me scriptorum me ipsum propria manû
subscripti et proprio sigillo munivi.

Sigismundus Wenceslaus Fillinger
[pečet] parochus Tuppaviensis

Tuppaviensis, Toczauensis & Saxengrunensis ecclesiae accipiunt nimium censum. Et pecunia hospitalis Tuppaviensis non adhibetur in usum pauperum & ipsum hospitale incolunt vigiles nocturni, quod videtur esse contra mentem fundatorum.

[Morik]

[f. 195r]

[f. 195v]

Respon[siones super] rub[ricas][.....] Io[.....]
[torzo regestu předešlého]^{ddd}

[f. 196r]

Inventarium uber die pfarr kirch Tuppau, undt zwey filialn Totzau undt Sachßengrün.

An vergulden undt sielbernen ornat:

Ein klein verguldetes ciborium.

Ain silbern undt verguldter kelch sambt der paten.

Ain silberner kelch inwendig verguldt sambt ainer vergulden paten.

Ain rundt silbernes püchlein in einen rothen sam[m]eten peüttel.

Ain klein silbernes crucifix auf daß altar.

An zihn geschirr:

Vier paar große zinnere altar leüchter.

Mehr ein par kleine, undt zwey andere nit gleich sich befindende leüchter.

Ain zinnernes handfaß sambt den patten.

Ain zinnerner weihkästl zum weichwasser.

Ain zinnernes creütz in der sacristey.

Ain tauff kandel von 3 seidl.
Ain zinneres tauff beckhen.
Zwey Communicanten becher.
Vier meß kandeled sambt zweyen bletteln.
Ain seidel kandeled.

An messing geschirr:

Aine monstranzen.
Vier messinge grosse leuchter undt 1 kleiner.
Ain neu und altes r[auch]faß.
Ain meeß cymbal [.....]
Ain leuchter [.....]
Ain ambel[?] [.....]
Ain klain[.....]
[několik rádků chybí]

[f. 196v]

Ain eingefastes biltnuß Ecce Homo. Wie auch S[anc]ti Antonii de Padua.
Zwey kleine in schwartzen rahmen ein gefast undt inwendig verguldet.
Ain alabaster bilt von grünen taffend.
Zwey steinerne Engel bilder.
Ain klein gemahltes taffeled.
Ain bildt die Heilige Mutter Gottes von Passau.
Ain statua der Heiligen Mutter Gottes.
Ain grosses bildt die Gebuhrt Christi.
Ain grosses kupffernes crucifix an der Kirchen stehend.

An meeßgewandern:

Ain roth damaschkenes meeß gewandt sambt manipul undt stola.
Ain blau damaschkanes mit ein breiitten silbernen creütz sambt manipul u[nd] stola.
Ain schwartz goldt stukennes sambt manipul undt stola.
Ain schwartzes mit einen gestuckten creütz sambt manipul u[nd] stola.
Ain meer grün daffetes mit guldenen schnüren gebrambt sambt manip[ul] u[nd] stola.
Ain weiß zeügenes mit ein rothen creütz sambt manipul u[nd] stola.
Ain roth damaschkenes mit weißen blumen sambt manipul u[nd] stola.
Ain weiß silbernes sambt manipul undt stola.
Ain weiß atlasses mit roth undt grinen blumen sambt manipul u[nd] stola.

Ain weiß zeügenes mit guldenen und silbernen spitzen sambt manipul u[nd] stola.

Ain roth daffetes baldagin.

15 Altar küssel: 2 schwartze, 2 roth geblumte, 2 roth damaschkene, 2 atlasse, 1 weißsilbernes, 2 grüne, 2 schwartze mit guldene[n] bl[umen], 2 blaue alte.

[.....]

[.....]leinwath [.....] gemallt.

[.....]t.

[několik řádků chybí]

[f. 197r]

Ain alt weiß taffetes mit seidenen frantzen.

1 baum wollener flor mit kleinen guldenen spitzen.

1 alt blau taffetes tüchel mit klein silbernen spitzen.

Zum heyl[igen] crucifix gehörig:

Ain schwartzes tüchel von zeüg, so unter d[as] h[eilige] crucifix gehörig.

Ain schwarzer flor über daß hey[lige] crucifix.

Bursae:

1 schwartz goldt stuken.

1 weiß goldt stuken.

1 weißes mit gestrikwerkh.

1 roth damaschken mit weißen blumen.

1 weiß silber stukh mit blumen.

1 grün sam[m]et.

Corporalia:

In allen fünff.

Palae:

In allen fünff.

Purificatoria:

In allen aylff.

Item 2 gürttel.

An wollenen gewandt:

1 wollenes leichen tuch.

2 blaue und 2 schwartze ministranten röckh.

An leinwadten gewandt:

Ein cummunicanten tuch mit frantzen, undt noch ein anderes und 1 mit getr[uckten] sp[itzen].

1 alter tüchl oder subst[ratoriu]m mit [go]ldenen[?] portten.

1 ander sub[tratorium][.....]

2 t[üchele?][..] bo[.....]

It[em][.....]

It[em][.....]

[několik řádků chybí]

[f. 197v]

An Altar tüchern:

Ain groß altar tuch mit spitzen.

1 anders mit frantzen.

1 altar tuch mit spitzen.

1 altar tuch mit kleinen spitzen.

Item eins mit kleinen spitzen.

Kleine Tüchel:

6 schwartz außgenähte handtüchel.

Mehr 3 weiße mit spitzen, und 1 ohne spitzen mit blauer seiden außgenäht.

2 schlechte weiße tüchel.

1 schwartz getrucktes.

Eylff kleine tüchel für die communicanten.

Der filial kirchen zu Totzau inventarium.

Ein silberner kelch ganz verguldt sambt der paten.

Zwey corporal.

3 kelch tüche.

3 purificatoria.

1 almet und 1 chor rokh.

2 meeß gewander, roth undt schwarz.

4 altar tücher.

3 antipendia.

4 zi[nerne] leüchter.

[.....]meeß[.....]

[.....]bu[.....]

[několik řádků chybí]

[f. 198r]

Zu der ander filial Sachsengrün daß Inventarium.

4 meeß gewändter, ein weises, ein grünes, ein rothes, und 1 schwarzes.

1 almet sambt 1 chor rokh.

1 Meeß buch.

1 portatile.

6 grosse zinerne leüchter.

5 altar tücher.

4 kelch tüchle.

3 purificatoria.

2 corporalia.

1 kelch und ein paten von silber und gutt vergoldt.

Inventarium der zu gehörigen bücher zu der pfarr Tuppau:

1 Missal mit einen rothen schnitt.

1 Teütsche Postill authore Petro Bessaeo getrukt zu Cölln A[nn]o 1619, in folio.

Ain alt teütsch Predig buch anfahend von der Passion Christi biß 22. Sontag Trinitatis war von eingang und endt abgerissen, in folio.

Die Heylige Bibel lateinisch in folio major: Characteres S[anc]ti Petri.

Ein ander altteütsch Predig buch anfahend von den fest des hey[ligen] Andreae biß auf die Passion Christi, in folio, war von eingang und end abgerissen.

Historia Lombardica sonst die Legent der heylig[en] genant [la]tainischer[?] [.....] in quarto majore[.....]

Agenda Ecclesiae[?] [.....] in quarto m[aj]ore[?] [.....]

Liber [.....]

[*několik řádků chybí*]

[f. 198v]

Sermones Gabrielis De Festivitatibus Christi et ejus Sanctis.

Quadragesimale Fr[at]ris Roberti Caracheli ord[inis] Fr[atru]m minor[um] episcopi Liciensis Auth. Matt. Hamponidi.[?]

Lateinische Postill anfehndt von Sondag deß Advents biß zur hey[ligen] Passion Christi in quarto war von eingang undt endt abgerissen.

Matricula ecclesiae Tuppaviensis anfehnd von A[nn]o 1623 biß Anno 1654 inclusivè.

Item alia incipiens ab Anno 1655 usque ad Annum 1676.

Concordare hoc inventarium cum originali, quòd in templo servatur, testatur mea fides sacerdotalis cum nomine subscripto et sygillo proprio munito.

Datum 12. Novemb[ris] A[nno] 1676.

Sigismundus Wenceslaus Fillinger

[*pečet*]

parochus Tuppaviensis

[f. 199r]

[f. 199v]

Inventarium uber der zur Pfarckirchen [Tuppau], Totzau, undt Sachß[enrùn]

In[.....]

[*regist předešlého*]^{cccc}

26. ÚDRČ

[f. 200r]

N. 26^{fff}

Rubricae, super quas moderni Vicarii Foranei teneantur exactam et accuratam Archiepiscopali Consistorio Pragen[si] mittere relationem in scriptis.

1. Quivus Vicarius Foraneus per tractu[m] sibi commissum convocabit quantocyus omnes parochos suae curae concreditos, et no[m]i[n]e Suae Celsitudinis iis imponet, ut quivis illorum in scriptis deponat sibi Vicario exactam responsionem et relationem ad sequentia puncta sive rubricas intra quatuordecim dies à facta communicatione computandos. Ad quae fideliter respondeo:

1.

Nomen loci vulgò Udriz⁹⁵⁶ appellatur.

2.

Patronus ecclesiae parochialis est Honoratur S[anctus] Leonardus Abbas. Sacellum in ea nullum, altaria autem reperiuntur tria.

3.

Patronus seu Collator Beneficii est Serenissimus D[omi]nus D[omi]nus Julius Franciscus Dux Saxoniae, Angariae et Westphaliae.⁹⁵⁷

4.

Nullas esse reperibiles praeter unam ecclesiam.

5.

Multò minus filiales extant.

6.

Pagi ad ecclesiam parochialem pertinentes sunt septem, videlicet Udriz,⁹⁵⁸ Dessaditz,⁹⁵⁹ Hershaditz,⁹⁶⁰ Knönitz,⁹⁶¹ Rattiworscz,⁹⁶² Polemb,⁹⁶³ Gessing⁹⁶⁴ et praedium

---

⁹⁵⁶ Údrč

⁹⁵⁷ kníže Julius František Sasko-Lauenburský (1641-1689)

⁹⁵⁸ Údrč

⁹⁵⁹ Těšetice

⁹⁶⁰ Herstošice

⁹⁶¹ Knínice

⁹⁶² Ratiboř

⁹⁶³ Polom

⁹⁶⁴ Jesínky

Maraditz,⁹⁶⁵ et adjacentes domunculae aliquae. Animae, quibus Sacramenta administrari debeant, tot in quolibet pago reperiuntur:

Udritsch – 177

Dessaditz – 150

Herschaditz – 51

Knönitz – 57

Rattiworsz – 96

Polemb – 67

Maraditz – 23

Gessing – 25

7.

Reditus ecclesiae, qui n[on] consistunt in fundis stabilibus sed censibus annotantur omnes, uti patet sub L[itterra] A.

8.

Reditus illos ecclesiae administrat Generosus D[omi]nus (titul) Inspector Udritzensis, eumque constituit cum assensu parochi ordinarii (titul) Serenissimus Princeps; asservantur autem à D[omi]no Collatore in Arce.

9.

Praefatus (titul) D[omi]nus [Admin]istrator talium redi[tuum quo]t[a]nnis exa[ctam] red]dit ra[tio]nem de acceptis [et expensis] [.....]e Udritzensi coram [.....][aedi]tuis[?] ecclesiae tribus et [.....] L[itterra] A.

[chybí větší počet řádků]

[f. 200v]

15.

Sacristia penes ecclesiam n[ost]ram est, simulque benè munita, immediatam illius curam habet paroch[us],^{gggg} ludimag[iste]r mediatam,^{hhhh} qui dependet et à parocho constituitur.

16.

Ecclesia n[ost]ra paramentis ad usum cultus Divini bene instructa reperitur, ut videre est ex apposito ecclesiae inventario sub l[itterra] B.

17.

---

⁹⁶⁵ Martice

Nec ecclesia nec Altaria in ea inveniuntur[r] consecrata, tantum in portatilibus celebra[ri] solet.

18.

Contiguum et muris cinctu[m] caemiteriu[m] ext[at] ad ecclesiam n[ost]ram.

19.

Campanae apud ecclesiam n[ost]ram sunt tres, una major, mediocris altera et una parva.

20.

Xenodochium nullum inveniendumⁱⁱⁱⁱ ext[at.]

21.

Nullae ejusmodi piae confraternitates sunt apud nos reperibiles.

22.

Nulla defacto extat hujus ecclesiae n[ost]rae fundatio.

23.

Nulla perficienda inveniuntur h[ic an]niversaria.

24.

Legata pia facta ecclesiae n[ost]rae annotata in inventario ecclesiae sub l[ittera] B.

25.

Ejusmodi imagines miraculosae in ecclesia n[ost]ra non extant.

26.

Processio in anno semel fieri solet in festo S[ancti] Leonardi Abbatis Patroni Ecclesiae n[ost]rae à pa[rochian]is Lukaviensibus⁹⁶⁶ ad Nos, et semel [..... ..]im in festo S[ancti] Laurentii.

27.

[..... ..]ca[m] Piae Memoriae S^m [..... ..] [Clem]ente X. pro Festo S. [..... ..] invenientur ad
[několik řádků chybí]

[f. 201r]

30.

Fundi parochiales à laicis defacto nulli occupantur.

31.

---

⁹⁶⁶ Luka

Registra seu inventaria reddituum ad ecclesiam et parochum spectantium seu pertinentium inveniuntur, et descripta sub l[ittera] A et C apponuntur.

32.

Nullae ejusmodi ecclesiae desertae apud nos reperibiles extant.

33.

Horum nihil reperitur.

34.

Penes ecclesiam parochialem domus parochialis invenitur commode et bene aedificata, itemque cubiculum decens à familia separatum extat, distat ab ecclesia circiter decem passibus.

35.

Pro juventute instruenda schola reperitur penes ecclesiam.

36.

Ludimagistru[m] constituit (titul) D[omi]nus Collator dependenter tamen ac cum consensu parochi.

37.

Reditus stabiles nulli sunt pro conservanda schola et ludimag[ist]ro, nisi ex urbario sub l[ittera] C notati et accidentia.

38.

Professionem fidei in principio sui officii ludimag[ist]ru[m] modernum suppono apud meu[m] fecisse antecessorem, ut ipse asserit, apud me autem nondum.

39.

Tempore residentiae meae rara quidem fuit scholae visita[ti]o, quia per aestatem nullus puerorum eam, et tempore hyemis vix decem frequentant. Conabor igitur eam saepius cum fructu visitare. Spero autem hunc esse per ludi[magistru]m.

40.

Nulli alii Ministri [pe]nes ecclesiam inve[niunt]ur, [n]isi [l]udimag[iste]r, aeditui ecclesiae [.....] nullum habent salarium.

41.

[.....] [apu]d nos [.....]

42.

[několik řádků, vč. datace a podpisu chybí]

[Simon Andreas Steinhäuser]⁹⁶⁷

---

⁹⁶⁷ ZS XI, s. 268.

[f. 201v]

Utrits.

[*regist předešlého*]

[f. 202r]

L. A.

Udritscher Kirchen Rechnung Martini A[nn]o 1675.

[f. 202v]

[f. 203r]

	Udritscher kirchen raithung Martini A[nn]o 1675.	
	Einnahmb von kirchen, pfarr, und schuhl ornat, auch allerhandt vorrath, und haußgeräthlich.	
	Über dergleichen einnahm und außgab, auch bieß dato befindlichen vorrath, erweißet das hierüber gehalten inventarium in mehrern.	
lb.	Einnahm wachß:	
19	Zu Martini A[nn]o 1674 in rest bestanden.	
7 ½	An 35 wachßkerzen die kirch kind[er] dem Gottes hauß verehret.	
12 ½	Vor baar geldt erkauffet.	
39	Summa einnahm wachß f[aci]t[?].	
	Außgab wachß:	
25	Von Martini 1674 bieß Martini A[nn]o 1675 in der kirchen zur Ehre Gottes dieß jahr verbrennet worden.	
	Su[mma] außgab per se.	
14	Verbleiben demnach pro resto.	
	Einnahm kirchen kühe:	
6	In iüngst geschloßener kirchen rechnung Martini A[nn]o 1674 pro resto verblieben, und restiren ferners.	
	Summa einnahm per se.	
	Die bestehen:	
1	Bey H[er]rn pfarrer	alhier.
1	Beym schulmeister	
1	Hannß Würkhner	
1	Matthes Viehman [.....]witz	
1	beym Jacob T[.....]	
1	Michael Kuhn [.....]	
6	Stuckh	

[*snad zde nic dalšího nechybí*]

[f. 203v]

f.	xr.	d.	Einnahm geldt:
116	19	5	Zu Martini 1674 bey gehaltener kirchen rechnung an baaren geldt und restanten zu verrechnen bestanden.
49	58		Von 999 f. 9 xr. 2 ½ d. capitalien, gantz iährig intresse als 5 pro cento,

			oder von ieden gulden 3 xr., so Martini 1674 verstrichen.
1	18	4	Mehr von 26 f. 13 xr., welche nach fehrtiger kirchen raittung zu unterschied[lichen] zeiten auff zinß ausgeliehen, empfangen.
2	20		Von meyerhoff Herrschadiz ⁹⁶⁸ jährlich fallendes stieffgeldt.
3	25		Von 6 kirchenkühen â 35 xr. und des H[er]rn pfarrers pro 30 xr. ieszigen Martini zinß.
17	33		Vermög der kirchen vätter register, seind bittpfenning oder säckhelgeldt einkommen.
1	16	3	Item bey auszehlung des säckelgeldts mehrers befund[en].
	25	3	Außn opferstockh in Gotteshauß erhoben, und ausgezahlt worden.
1	30		Vor das hey[lige] öhl von denen ersten in die neüe tauff gekommenen 3 kindts vättern, restituiret worden.
3	50	3	Vor gelöste wachßkertzen von denen kirchkindern, die kirchen vätter empfangen.
3			Von Georg Brauns wittib zu Udritsch, ⁹⁶⁹ welche an Martin Süßner verheurathet, wegen Hannß Eckhels verkaufften erbtheils dem 22. Decembris erlegter friest erhoben, rest noch – 6 f. 20 xr.
5	30		Von Georg Kannlers friest zu Pohlemb, ⁹⁷⁰ wegen Michael Zürners überkom[m]en, den 19 Decembr[is] 1675 rest ferners 7 f. 0 xr.
			Von Georg Voytens friest zu Stockh, ⁹⁷¹ wegen Lorenz Sißners hinterstelligen capitals, rest – 1 f. 37 ½ xr.
3			Von Adam Süßners hoff zu Pohlemb, ⁹⁷² an Hannßen Podensteins, wittiben dem Gottes hauß verkaufften geldt, den 19. Decembr[is] 1674 rest hieran noch – 30 f. 31 xr. 1 ½ d.
			Von Siemon Prückhners, alß wirths zu Rattiworz ⁹⁷³ nachzahlung, rest – 34 f.
5			Von Siemon Öhmbs, iesz Adam Poppolohns zu Zoboleß ⁹⁷⁴ gefallener nachzahlung, den 24. Decembris 1674 rest – 71 f. 11 xr.
1	10		Matthes Puckler zu Rattiworz ⁹⁷⁵ an sein capital erleget, rest nictes .

[*snad zde nic nechybi*]

[f. 204r]

f.	xr.	d.	Außgab geldt:
----	-----	----	---------------

⁹⁶⁸ Herstošice

⁹⁶⁹ Údrč

⁹⁷⁰ Polom

⁹⁷¹ Skoky

⁹⁷² Polom

⁹⁷³ Ratiboř

⁹⁷⁴ Sovolusky

⁹⁷⁵ Ratiboř

21	32		An sonn- und feiertagen eingekommen säckelgeldt die kirchen vätter, lauth ihres registers von Martini A[nn]o 1674 bieß Martini 1675 wieder ausgeleget. N[ume]ro 17.		
42	46		Item uf unterschiedliche kirchen-, pfarr- und Schul nothdurfften, dieses jahr aus den kirchenläd[el] bezahlet, lauth regiesters. N[ume]ro 18.		
1	30		Vor das hey[lige] öhl Herr Vicario nacher Radonitz ⁹⁷⁶ gesand, den 20. Martii 1675, so von dem ersten in die neüe tauff gekom[m]ene, 3 kindsvättern wied[er] restituirt, vermög der einnahm.		
4			Dem Paul Stathler den 26. Novembris	Worfür Matthes Klingers häußl bürg	Von Martini A[nn]o 1674 bies Martini A[nn]o 1675 capital geliehen, thut 28 f. 13 xr.
3			Dem Matthes Klinger den 11ten Januarii		
2			Dem Hannß Klinger		
2			Dem Georg Klinger den 29. Decembris.		
1			Thoma Schindler zu Rattiworz ⁹⁷⁷ den 4. Feb[ruarii].		
5			Matthes Poppolohn zu Stockh. ⁹⁷⁸		
3	13		Michal Zörners wittib zu Pohlemb ⁹⁷⁹ d[en] 19. Decembr[is].		
2			Matthes Kuhn zu Gessing ⁹⁸⁰ den 13. Decembr[is].		
4			Michel Kuntzen daselbst, den 12. Januarii.		
2			Matthes Podenstein den 22. Novembris.		
94	1		Summa außgab geldt f[aci]t.[?]		
121	36		Rest noch.		
			Welche angewiesen werd[en]:		
36	44	1 ¼	Vermög restanten registers.		
3	31	3	Beym kirchen vättern baar.		
81	20	1 ¾	Item baares geldt in kirchenlät[h]el].		
121	36		F[aci]t.[?]		

[snad zde nic nechybí]

[f. 204v]

f.	xr.	d.	Verzeuchnuß der capitalien, so dieser kirchen Udritsch ⁹⁸¹ uf intresse bestehen, alß Martini 1675:
202	22	1	Dorff Udritsch
99	17		Herrscheditz ⁹⁸²
28			Bohentsch ⁹⁸³
56	55		Knönitz ⁹⁸⁴

⁹⁷⁶ Radonice

⁹⁷⁷ Ratiborř

⁹⁷⁸ Skoky

⁹⁷⁹ Polom

⁹⁸⁰ Jesínky

⁹⁸¹ Údrč

⁹⁸² Herstořice

⁹⁸³ Vahaneč

37	35		Paßenau ⁹⁸⁵
86	12		Rattiworz ⁹⁸⁶
108	33		Stockh ⁹⁸⁷
133	45	3 ½	Pohlemb ⁹⁸⁸
123	41		Zoboleß ⁹⁸⁹
26	3		Lüntsch ⁹⁹⁰
40	7	3	Gessing ⁹⁹¹
19	50		Powitz ⁹⁹²
45	1	1	Teschediz ⁹⁹³
18			Bucha ⁹⁹⁴
1025	22	2 ½	Summa aller zinßbahren capitalien.
			Hiernach die anweisung aller zinsbahren geld[er], so von capitalien und ruckhständigen intressen zusammen geschrieben, und von friesten fallen:
166	26	½	So nachgehents von denen haußfriesten gefallen solle[n].

[f. 205r]

[f. 205v]

[f. 206r]ⁱⁱⁱⁱ

L. B.

INVENTARIUM,

was sich beym löb[lichen] Gotteshaus in Udritsch S[anc]t[i] Leonardi, wie auch in der pfarr
und schul an ornamentis undt allerhand haußgeräth befindet Anno 1676.

Zue Martini A[nn]o 1659 angefangen, undt also forthgeföhret.^{kkkk}

[f. 206v]

[f. 207r]

	In der kirchen alda befindet sich alß:
2	Silbern- undt uberguldtelch, worunter einen jüngsthin der multzer Wolff Frithl see[lige]r verehrt kost 36 f. nebst beeden patene[n], undt aller zu gehör.
17	Schöne kelch tüchl, worunter 5 schlechte.

⁹⁸⁴ Knínice

⁹⁸⁵ Veselov

⁹⁸⁶ Ratibor

⁹⁸⁷ Skoky

⁹⁸⁸ Polom

⁹⁸⁹ Sovolusky

⁹⁹⁰ Hlineč

⁹⁹¹ Jesínky

⁹⁹² Pávice

⁹⁹³ Těšetice

⁹⁹⁴ Bočov

1	Meßerne monstranzen.	
2	Corporal.	
1	Ciborium von kupfer uberguldt.	
1	Silbernes verguldes ciborium, die kranken darauff uffn landt zu providirn, in einer rothsam[m]enten bursa mit beeden langen seiden bändern.	
1	Becher, so uberguldt zur ablution vor die com[m]unicanten.	
1	Item ein dergleichen von zinn.	
4	Zinnerne meßkändl undt	
2	zinnerne schüßl od[er] pläthe darzu.	
2	Missal, worunter neulichst eines von H[err]n Vicario erkaufft.	
1	Roths	meß gewänder sambt stole[n] und manipuln.
1	Blaues	
1	Grünes	
1	Grün halbseiten mit Leonischen silber durchzogen	
1	Weißes von violbraun geblümt[em] atlas	
1	Schwartzes	
2	Alben.	
2	Humeral.	
2	Rund geschlungene gürtt[el].	
2	Chorrök, einer mit großen spiczen besezt.	
4	Chorrökl von leinwand vor [die ministranten.]	
2	Blaue	tuchene ministra[nten][.....]
2	Rothe	die von[?][.....]
[...]	H[a]ndtü[cher][.....]	

[chybí několik řádků]

[f. 207v]

		Mehr
2	Antipendia von leinwandt schwarz gedruckt.	
2	Antipendia umb die cancelln des große[n] altars mit Engln und blumen schwarz gedruk[t].	
1	Antipendium von leder mit tappezerey.	
1	Großer teppig.	
1	Grünsam[m]ents	kißl ⁱⁱⁱⁱ zum Meßbuch.
1	Weißgeblümbt taffentes	
2	Unterschiedt[licher] färben und blumen	
2	Agenda, worunter ein neue von Prag.	
1	Evangeliumbuch.	
1	Zinnerne zimb[lich] große taufschüßl.	
1	Lederner fürhang umb den tauffstein.	
2	Item von weißer leinwandt mit spitzen, der ander fürhang schwarz gedruckt.	
1	Weiß vorhängl eodem modo.	
1	Weiß mit gestrikhwerkh außgestaffirte[m] vorhangtuch vor den tabernak[el].	
3	Tücher, zwey schwarz gedruckt und eins von roth eingestreuter arbeit umb den predig	

	stuhl.
5	Zinnerne schöne hohe leichter so, dieß jahr[es] erst sind ubergoßen worden.
2	Meßerne und zwey hölzerne leichter.
1	Item von messing noch etwas größer.
1	Zünnerne flacsher[!] zum wein.
1	Zünnerne püchßen zum hei[ligen] öl.
1	Kupfferner weyhkeßl.
2	Büchßen gedreichßelt zum geweyhten aschen und saltz.
1	Groß gedreichßelte büchßen zum hostie[n].
1	L[a]tern.
[1]	[.....]es gießfas in der sacristey.
[1]	[.....] und silber gewürktes tuch [.....] [mon]stranzen.
[..]	[.....]z[...i][.....]lt[?]

[chybí několik rádků]

[f. 208r]

	Item	
1	Schön großes gemahltes Fasten tuch oder Vesperbild vor das große altar.	
4	Hölzerne stangen leichter.	
2	Roth taffende	fahnen.
2	Von wollen zeug	
1	Gelb taffende	
1	Zinnernes creutz zum begräbnuße.	
1	Leichtuch.	
6	Uff leinwandt gemahlte bilder.	
43	Illuminirte bilder sambt den	
4	Kirchenlehrern.	
1	Neues buch, worin die benefactores undt andere denkwürdige sachen von H[er]rn Geiß[tlich]en einzuverzeichnen.	
1	Cron von kupfer ganz neu gemacht und uberguld, so mit dupleten außgesezt uffn Marie[n] bild.	Von Ihro gest[orbenem] Herrn Inspector Spindler verehrt.
1	Tafl etwas verguld, so d[er] schulmeister von Pergles ⁹⁹⁵ gemacht.	
1	Alt	rauchfaß von messing sambt einen zinnern weyrauchfaß und den löf[el].
1	Neues	
2	Meßklökl.	
1	Klökl uber der sacristey hangendt.	
1	Messinge ampel an einer schnur vor großen althar hangendt.	
10	Gläßnere lampen.	
1	Quadrat von schwartzen zeug uberzogen.	
1	Roth taffets rokh mit kleinen bändl außstaffirt.	Zum Marienbildt die
1	Blauen taffenten mandl mit weißen spitzen.	
1	Rosarium von gelben aksein.	
1	Rothzeiges	

⁹⁹⁵ Bražec

1	Blaues	röklein vor Christ[i] kin[dlein.]	Gestrenge
3	Leinwanth		[.....]cof[..... .....]

[chybí několik řádků]

[f. 208v]

	Ferners		
2	Gemahlte uff leinwand Marienbilder.		
1	Opfferstok sambt den vorlegschloß.		
1	Opffer säk[el].		
6	Blumen stökh von gemahlten fed[er]werkh.		
6	Elln grobe leinwandt zu erbauung des Krieppleins und Hey[lig]en Grabes.		
	Zum neuen altärl, so Ihr Gestreng[er] Herr Inspector Spindler machen lassen:		
2	Gemahlt und vergulde neue blumen kr[ü]ge].		
2	Schöne püsch blumen darein.		
1	Antipendium von eingestreuter arbe[it?].		
1	Altar tuch von klahrer leinwant mit großen spiczen.		
1	Meßklökl.		
2	Große messine althar leichter.		
1	Schönes crucifix schwarz von weißen messing mit rößlein beschlag[en].		

[f. 209r]

	In pfarrhoff befindet sich nachfolgent haußgeräthlich:		
1	Groß		tisch in der untern stuben.
1	Kleiner		
1	Gar kleines tischlein in der cantzley.		
1	Him[m]el		beth.
1	Spahn		
1	Großer mehl casten.		
1	Bachkübl.		
1	Kleiner		seißkasten.
1	Großer		
2	Eyßene offentöpf.		
1	Kleine allmar.		
1	Buchpult.		
1	Ketten		

1	Saihl mit den eimer	zum brunen.
1	Brathspieß.	
1	Eißern pfännl.	
1	Krauthhauen.	
1	Laihnbankh.	
1	Laihnstuhl.	
2	Aichene	bier viertl.
4	Weiche	
4	Halbe viertl von waichen holz.	
1	Präger getraydt virtl.	
1	Groß	bachkübl.
1	Kleiner	
1	Waschstanden.	
1	Spiehl	schäfl.
2	Große	
1	Mittl	
2	Waßerstügen.	
1	Feyerbokh uffn herd.	
1	Rost.	
1	Schirhoken.	
1	Feuereißen.	
1	Schleißleichter.	
2	Stahl zur holmbankh.	
1	Mezen.	
1	Brathröhr.	
[..]	[.....]kh	

[chybí několik řádků]

[f. 109v]

Bücher befinden sich in der pfarr:	
1	Domini ad fratres.
2	Palminae[?] triumphales miraculorum ecclesiae Catholicae.
1	Conciones mephret.[?]
1	Sermones Pomeri.
1	Palma triumphalis Fornerii suffraganei Bambergensis 2 partes.
1	Compendium Mariani Becani in octavo.
1	Instructio Sacerdotum.
1	Officium SS. ecclesiae Pragensis.
1	Ovidius Naso Metamorph[oses] in quarto.
1	Enchiridion controversiarum Corteri in octavo.
1	Virgilius Aeneidos.
2	Breviaria Romana in quarto et octavo.
1	Graecae linguae Radices in octavo.
1	Laurentii Fornerii Disputa[ti]ones duae contra praedicantem in octavo.
1	Consilium Tridentinum in octavo.
1	Diurnale Romanum.

1	Synodus Pragensis in quarto.
1	Georgii Schereri Predigbuch teutsch in folio.
1	Agenda Moguntina.
1	Sermones parati de tempore in quarto.
1	Modus praedicandi.
1	Syllabus locoru[m] ex utroque Testamento in quarto.
1	Credenti ad vitam aeternam necessar[ia].
1	Sacerdotis sermones praedicabiles in octavo.
1	Thesaurus poëticus.
1	Postillae majores super Evangelia.
1	Chronica Bohemica.

[f. 210r]

	In der schul befindt sich:
1	Eyßner offentopf.
1	Eyßner feuerbokh.
1	Blecherne brathröhr.
1	Taffl, woruber die knaben lehrnen.
1	Klein speißkastl.

2	Teutsche gesangbücher.
3	Theil partes von 3, 4, 5 und 6 stim[m]en meßen, concerten und andern.
1	Tischl.
1	Offengabl.
2	Lang und
1	kurze bankh.
1	Geschur bankh.

[f. 210v]

[f. 211r]^{mmmm}

Urbarium, was die kirchen und Gottes hauß Udritsch S[anc]t Leonhard genandt, dem verordneten pfarrherrn an decimation und sonsten zu reichen und zu geben schuldig und vor alters darzu gestiftet worden:

Zu dießen Gottes hauß sindt eingepfahret:

Daß schloß und mayerhoff Udritsch.⁹⁹⁶

Der mayerhoff Herrschadicz⁹⁹⁷ sambt der Galten Schaffhütten.⁹⁹⁸

Der mayerhoff Rattiborz⁹⁹⁹ sambt der schäfferey.

Der mayerhoff Maradicz¹⁰⁰⁰ mit der schäfferey undt Ham[m]elhütten bey Pohlemb.¹⁰⁰¹

Das dorff Udritsch¹⁰⁰² sambt der Schliken-¹⁰⁰³ undt Herrnmühl.¹⁰⁰⁴

Das dorff Herrschadicz¹⁰⁰⁵ sambt den wirthshauß Schabenbeuttl¹⁰⁰⁶ nebst den Kleinen Häußl¹⁰⁰⁷ und der Weyhermühl.¹⁰⁰⁸

Das dorff Knönicz.¹⁰⁰⁹

Das dorff Rattiborz¹⁰¹⁰ sambt der mühl.¹⁰¹¹

---

⁹⁹⁶ J od vesnice Údrč

⁹⁹⁷ v Z části Herstošic

⁹⁹⁸ zřejmě starý ovčín SZS od vsi

⁹⁹⁹ byl na S vsi Ratiboř.

¹⁰⁰⁰ Martice

¹⁰⁰¹ Polom

¹⁰⁰² Údrč

¹⁰⁰³ stál V od kostela

¹⁰⁰⁴ stál JV od zámku

¹⁰⁰⁵ Herstošice

¹⁰⁰⁶ stála S od Údrče

¹⁰⁰⁷ možná Zlatá Hvězda

¹⁰⁰⁸ býv. Kuželův Mlýn Z od Zlaté Hvězdy

¹⁰⁰⁹ Knínice

¹⁰¹⁰ Ratiboř

Das dorff Pohlemb¹⁰¹² nebst der mühl¹⁰¹³ und die häußlein beim dorff.

Das dorff Gessing.¹⁰¹⁴

Das dorff Deschadicz¹⁰¹⁵ sambt der Romasmühl¹⁰¹⁶ und Schinkenmühl,¹⁰¹⁷ so Ihre Hochgräf[licher] Excell[enz] Herman Tschernin¹⁰¹⁸ unterthänig.

Das schaffhaus Wohla¹⁰¹⁹ ober Deschadicz gelegen, so nacher Ludicz¹⁰²⁰ einen Ehrsamben raht zugehörig.

Jährliche von denen inwohnern zu Galli gefällige decimation:							
Dorff Udritsch von gesambten inwohnern:							
Korn	8 strich	0 virl	2 mezen	thut			
Haber	8 str.	0 vr.	2 m.	sum[m]a	16 strich	1 vr.	0 m.
Dorff Herrschadicz:							
Korn	5 str.	0 vr.	0 m.	thut	10 str.	0 vr.	0 m.
Haber	5 str.	0 vr.	0 m.	sum[m]a			
Dorff [Knönicz:]							
Ko[rn]	[...]	0 vr.	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]
[Haber]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]

[zřejmě zničeny údaje pro vesnice Ratiboř a Polom]

[f. 211v]

Dorff Geßing:							
Korn	4 str.	0 vr.	0 m.	tuht	8 str.	0 vr.	0 m.
Haber	4 str.	0 vr.	0 m.				
Mayerhoff Maradicz – giebt jährlichen die Gnädige Herrschafft gen Udritsch alß:							
Gersten	2 str.	0 vr.	0 m.	bringt zusam[men]	17 str.	2 vr.	0 m.
Korn	7 str.	3 vr.	0 m.				
Haber	7 str.	3 vr.	0 m.				
Dorff Deschadicz von ingesambten:							
Gersten	1 str.	0 vr.	0 m.	thut	28[!] str.	0 vr.	0 m.
Korn	12 str.	2 vr.	0 m.				
Haber	12 str.	2 vr.	0 m.				

¹⁰¹¹ býv. Ratibořský mlýn ZSZ od Ratiboře

¹⁰¹² Polom

¹⁰¹³ stál VSV od vsi Polom

¹⁰¹⁴ Jesínky

¹⁰¹⁵ Těšetice

¹⁰¹⁶ stál VJV od Těšetic

¹⁰¹⁷ stál JV od Těšetic

¹⁰¹⁸ zřejmě přepsáno ze staršího urbáře

¹⁰¹⁹ (zřejmě) Dolní Valov

¹⁰²⁰ Žlutice

Spiehtahl Ludicz wird von denen Herren daselbst, wegen der Wohla ¹⁰²¹ oberhalb Deschadicz					
gelegen, gegeben:					
Korn	4 str.	0 vr.	0 m.	thut	8 str.
Haber	4 str.	0 vr.	0 m.		
Summa sumarum an körnern thut:					
Korn	52 str.		1 vr.		1 mezen
Gersten	3 str.		0 vr.		0 m.
Habern	54 str.		1 vr.		1 m.
Zusa[mm]en gezogen thut	109 strich		2 vr.		2 mezen.

[f. 212r]

Mehr der zehnt in geströh wirdt von denen mayerhöffischen feldern dem verordneten Pfarrherrn durch die hoff- oder bauerngeschirr in die pfarr schein geführt, dafür er nichts, alß aus guthwilligkeit denen geschirr ein bier gereicht wird, alß:		
3 ss. garb korn	von mayerhoff Udritsch	
3 ss. garb haber		
4 ss. garb korn	von mayerhoff Herrschadicz	
4 ss. garb haber		
4 ss. garb korn	von mayerhoff Rattiborz	
4 ss. garb haber		
thut sum[m]a	11 ss. garb korn	zusam[m]en 22 ss.
	11 ss. garb haber	

Erblich zinß geldt zur pfarr Udritsch gehört:	
19 xr. 5 d. Georg Kunz zu Udritsch	Von Buchau ¹⁰²² soll von etlichen äkern auch 32 xr. 4 d. zinß gefallen, sind also die persohnen gestorben und man kan keine wissenschafft haben, wer sie genieß.
19 xr. 5 d. Schlikenmüller ¹⁰²³	
1 f. 10 xr. von Bobicz ¹⁰²⁴	
1 f. 45 xr. von Ahorn ¹⁰²⁵	
19 xr. 5 d. von Deschadicz ¹⁰²⁶	
= 3 f. 54 xr. 3 d.	

Von Arbsteich¹⁰²⁷ zu Udritsch ist man den Pfarrh[err]n, so oft er gefischt wird, 1
zuber karpffen zugeben schuldig.

¹⁰²¹ Valov

¹⁰²² Bochov

¹⁰²³ V od kostela v Údrči

¹⁰²⁴ Pávice

¹⁰²⁵ Javorná

¹⁰²⁶ Těšetice

¹⁰²⁷ rybník Arbes Z od údrského kostela

Item hat Herr Pfarrherr an feldern undt wießen allhier zu Udritsch zu genießen, alß:
21 tagwerkh, darauff gefelt 42 strich, sowohl uber som[m]er alß winter, und ist in allen dieß jahr erbaut worden aller sorten getraydts 11 ss.
Mehr an wießmath:
23 ½ tagwerkh, darauff wirdt erbauet an heu 18 fuder.
An heu erbauet aber 12 fu[der.]

Folget, was dem schul[m]eister von dieße[n][.....]

und sonsten [an fe]ldt und [.....]

[chybí několik řádků]

[f. 212v]

Mehr die Gnädige Herrschafft giebt auß den casten Udritsch			
Korn	1 str.	1 vr.	0 m.
Haber	1 str.	1 vr.	0 m.
Sumarum, was dem schulmeister bey dießen Gotteshaus gebührt an decem:			
Korn	5 str.	3 vr.	0 m.
Haber	5 str.	3 vr.	0 m.
=	11 str.	2 vr.	0 m.
An feldern hat der schulmeister zugenießen:			
5 tagwerkh, darauf gefelt		9 str.	3 vr.
Wießmath:			
2 tagwerkh, darauf an heu erbauet wirdt			2 fuder.

L. C.

27. VILÉMOV

[f. 213r]

N. 27ⁿⁿⁿⁿ

Relatio super ecclesia et parochia Willemitz, et filiali Podleditz.

[f. 213v]

[f. 214r]

EXACTA RELATIO

super parochia et ecclesia parochiali Willemitz, necnon filiali Podleditz¹⁰²⁸ ad mandatum
Venerabilis Archiep[iscop]alis Consistorii Pragensis conscripta, et ad Vicariatum
Radenicensem consignata die 18. Decembris Anni 1676.

Responsoria:

1.

In oppido Willemitz.¹⁰²⁹

2.

Patronus ecclesiae parochialis est S[anctus] Nicolaus Ep[iscop]us. Altaria in ea tria
nova erecta sunt: S[anc]ti Nicolai primu[m], 2. B[eati]ss[im]ae V[irginis] & Josephi, 3.
Resurrectionis D[omi]ni.⁰⁰⁰⁰

3.

Est Ill[ustrissi]ma D[omi]na Baronissa de Ratshin vidua.¹⁰³⁰

4.

Nullam praeter Willemicensem.

5.

Non, nisi unam habeo filialem in pago Podleditz¹⁰³¹ mediâ horâ à parochiali
residentia distantem existente Patrona Baronissa de Ratschin.

6.

---

¹⁰²⁸ Podlesice

¹⁰²⁹ Vilémov

¹⁰³⁰ Polyxena Marie Račínová roz. Žďárská ze Žďáru (+ 1682); MADĚRA, Ferdinand. *Heraldické a nápisové památky*, s. 90.

¹⁰³¹ Podlesice

Ad parochialem ecclesiam non spectat, nisi solum oppidum Willemitz cum villa Teplitz.¹⁰³² Ad filialem verò spectant tres pagi, Podleditz, Witschitz¹⁰³³ et et Trebeschitz.¹⁰³⁴

Animae curantae seclusis parvulis 10 aetatis annu[m] non excedentibus numerantur:

Willemitii – 338.

Podleditii – 61.

Witschitii – 104.

T[rebeschitii] – 100.

= 603

7.

[.....][p]r[ae]ter[?]

[několik řádků chybi]

[f. 214v]

Collatricis et modò, et aliàs frequenter absente non sine ecclesiarum incom[m]odo etiam me relucta[n]te detinetur, non licet mihi hac super re certam facere relationem.

8.

Redditus ecclesiarum administrant earundem tutores jurati, quorum tres pro quavis ecclesia viri fide digni et apti pro uniformi parochi et officialis iudicio constituuntur, qui exigenda exigunt, ad census elocant, redditus et expensas dispensant, dependenter t[ame]n à voluntate et consensu parochi et, in majoris momenti rebus, etiam Collatoris.

Parata verò pecunia àb iisdem in cista duplici sera munita et bina clavi reseranda vel in sacristia vel domi asservatur, prout tutius videtur.

9.

Reddunt rationem de acceptis et expensis, quoties instituuntur rationes ecclesiae, coram parochi et officiali Collatoris; non t[ame]n singulis annis, q[ui]n per sexennium, me licet multùm instante et urgente, non nisi ter habitae sunt in domo Collatricis.¹⁰³⁵

10.

Non sunt fundi ecclesiae ulli.

11.

Curant ecclesiae tutores, conulto t[ame]n in majoribus expensis faciendis parochi, [ve]l etiam Collatore.

¹⁰³² Topolanský dvůr V od Vilémova

¹⁰³³ Vitčice

¹⁰³⁴ Nové Třebčice

¹⁰³⁵ t. j. na zámku ve Vilémově

12.

Nulla inveniuntur sive publica, seu privata.

13.

In parochiali ecclesia semper asservatur in tabernaculo decenti et bene occluso stante super altare majus. Lampas ante illud non semper quidem ardet ob ecclesiae inopiam, sed festivis tantum et D[omi]nicis diebus accen[ditur.] In filiali autem ecclesia nunquam ass[erva]tur Venerabile.

14.

[Clavi]m tabernacu[li parochus] ipse custodit. Hostiae [consecra]tae (nisi adtignatis[?] vel aliis com[m]unicantib[us] [consecra]tae sint) singulis saltem mensibus renova[ntur.]

15.

[.....]turris â <region> eccle[?][.....]
.....]stia[.....]

[několik řádků chybí]

[f. 215r]

Inventarium suppellectilis Sacrae paenes ecclesiam Willemicensem inventae:			
Organum novum 9 registris instructum	1	Calices consecrati novi per totum inaurati et extrinsecus argenteis ornamentis septi cum patenis	2 PPP P
Pandurae musicales, bassus et 2 minores	3	Ciborium novum ex cupro cum cooperculo per totum solidè inauratum	1
Baldachinum pro festo Corporis Christi	1	Monstrantia ex auricalco antiqua recenter inargentata cum lunula inaurata	1
Baptisterium lapideum cum patina stannea sacris figuris nitide exulta	1	Missalia: 1 novum nitide compactum, et 1 antiquu[m] recenter recompactum, 1 parvum pro Defunctis	3
Vexilla ex serico, album, caeruleum et viride s[imu]l	3	Rituale RomanoPragense, seu Agenda	1
Imagines magnae Christi Patientis, mons Oliveti, et <u>Ecce homo</u>	2	Libellus Evangeliorum pro o[mni]bus festis et D[omi]nicis in lingua vernacula	1
Imago nova S[anctorum] trium Regum altari laterali aptata	1	Liber rationum ecclesiae novus	1

Crucifixus pictus antiquus	1	Tobaleae, seu mappae, inferiores mensam t[antu]m tegentes	5
Sculpta crucifixi imago lignea pro Sacro sepulchro	1	Superiores mundae et dentibus ornatae et ex utraque parte terram contingentes	7
Cruces cum arundine, 1 lignea, altera stannea	2	Mappulae oblongae com[m]unicantibus substernendae	2
Crucifixi parvi in altaribus collocandi novi	3	Manutergia, seu mantilia parva	2 0
Imagines Christi Resurgentis 1 ex rudi ligno nova, altera picta antiqua	2	Superpellicea munda dentibus ornata	2
Imago nova B[eatissi]mae Matris Dolorosae ex rudi ligno	1	Albae mundae dentibus ornatae in extremitatibus	3
Imagines sculptae antiquae B[eatissimae] V[irginis] et S[ancti] Joannis Evangelistae cruci astantium	2	Humeralia	5
Amuleta sacra vitris inclusa	3	Cingula	3
Tabernaculum in sum[m]o Altari extrinsecus subinauratum nigru[m], intrinsecus caeruleum	1	Superpellicea ministrantium	4
Portatilia consecrata	2	Togae ministrantiu[m] ex rudi panno flavi coloris	2
Candelabra stannea	8	Bursae novae 3 et 1 antiqua	4
Candelabra parieti affixa lam[m]ea nova	2	Corporalia munda	5
Lignea antiqua candelabra	2	Pallae	6
Pocula ponendis in altari floribus aptata, stannea 2, vitrea 2, s[imu]l	4	Purificatoria	8
Flores ficti pro ornando altari 4 paria	8	Casulae cum stolis et manipulis novae floribus et foliis acupictis distinctae, albi coloris 3, nigri 3 rubri 2 simul	8
Campanulae parvae, 1 supra januam sacristiae pendula, 2 ad elevatione[m] pulsandae, o[mn]es ex aere	3	Casulae antiquae, 1 versicolor, 2 albae, 1 nucei coloris ex holoserico sine stola, 1 viridis ex holoserico	5
Lampas ex auricalco nova pendula ante Venerabile	1	Vela munda casularum colori conformia	2
Vas aquae bened[ictae stan]neum	1	Violacei coloris 2 antiqua varia 4 simul	4 6

Aspergilla ex set_[li]gneu[m] 1, s[imu]l	3	Fasciae ex serico oblongae, violacei coloris 1, albi coloris argento intexta 1, et 1 vilis diversi color[is] s[imu]l	3
Lampades vitre[ae pro Sac]ro sepulchro	1 2	Antipendia alba acupictis floribus ornata 3, rubri coloris 3, nigri coloris, 3 mixti coloris ex tela floribus impressis 1, violacei coloris ex serico 1, simul	1 1
Alia quaedam requisito[?] [pr]o S[acro]sepulchro vilia	[..]]	Culcitae antipendiis [.....]ciut[?] universim	1 2
Praesepe Christi Nascentis ex ligno exigua	[..]]	Tab[.....]sita	[. .]
[E]muntoria ferrea	[..]]	[.....]	
[T]huribulum ex auricalco	[1]		
[Pr]o naviculo pixis ant[.....]	[..]]		

[několik řádků chybí]

[f. 215v]

Inventarium supellectilis Sacrae ad filialem ecclesiam Podleditz spectantis:			
Positivum, seu organum parvum antiquum	1	Liber rationum ecclesiae novus	1
Baptisterium lapideum cum stannea patina et cooperculo ligneo	1	Agenda antiqua Moguntinensis nulli usui	1
Vexilla parva, albi coloris 2, violacei 2, simul	4	Portatile consecratum	1
Pallia, seu conopaea pro ornanda et vestienda cathedra, album 1, et viride 1, simul	2	Biretum	1
Fascia rubra ex serico longa	1	Vas aquae benedictae cupreum	1
Crucifixus stanneus stans in altari	1	Vasculum aquae benedictae stanneum	1
Crux arundinea in comitando funere ferenda	1	Aspergilla lignea	3
Candelabra stannea	6	Thuribulum ex auricalco	1
Candelabra ex auricalco	2	Calix seu sciphus ^{qqq} ex auricalco antiquus loco naviculae adhibitus	1
Antipendia, album 1, et viride 1, simul	2	Urceoli cum patina ex stanno unum par	2
Culcitra	1	Pixis argentea pro deportando Venerabili ad infirmos	1
Campanulae, una pendula ad januam sacri-	2	Vas stanneum novum pro vino	1

stiae et una pulsanda ad Elevationem		asservando	
Mappae mundae fimbriis ornatae ad terra[m] et utraque parte pertingentes	3	Prunarium ferreum	1
Mappae minores antiquae aliis substernendae	3	Sciphus ablutionis ex lamina inauratus fictè	1
Mappulae parvae portatile operie[n]tes	2	Cista ferramentis et duplici sera munita pro custodienda ecclesiae pecunia	1
Casulae bonae, 1 alba, 1 nigra, 1 violacea, 1 viridis, 1 ex holoserico cum cruce acupicta in medio, et 1 rubra, o[mn]es cum stolis et manipulis	5	Sacculi collectorii cum nolis affixis	2
Vela ex serico, album 1, violaceum 1, rubrum 1, nigrum vilioris materiae 1, viridia 2, simul	6	Pannus funeralis niger cu[m] alba cruce	1
Corporalia munda	2		
Bursa nova	1		
Pallae [.....]tae	2		
Purificatoria	3		
Mantilia parva	4		
Albae mundae [.....]	2		
Humerali[ia][.....]	[..]		

[v levém sloupci několik řádků chybí]

[f. 216r]

17.

Neutra ecclesia est consecrata, nec ullum altare, sed celebratum in portatili; et sunt ecclesiae ambae benedictae.

18.

Habet tam filialis, quam parochialis contiguum caemeterium muris cinctum.

19.

Sunt apud quamvis ecclesiam tres diversae magnitudinis campanae ad pulsum o[mni]bus requisitis aptatae, quarum maxima Willemitii habet pondo 20 circiter, media 8 et minima 3 ½ centenariorum. Podledicenses ab his parum differunt.

20.

Nulla hìc extant xenodochia.

21.

Nullae in hàc parochia reperiuntur.

22.

De nulla constat fundatione, nec in parochiali, nec in filiali ecclesia.

23.

In ecclesia parochiali Willemicensi celebrandum est singulis annis die 21. Martii anniversarium pro defuncto Andraea Kessler olim Capitaneo hujus dominii cum Sacro cantato. Hujus anniversarii curandi onus affixum est fundis Wolfgangi Eberle civis Willemicensis, ex quibus tenetur dare annuatim unam sexagenam. Nimirum parochi 30 xr., cantori 15 xr., organistae 9., ecclesiae reliquos 16 xr.¹⁰³⁶

24.

Notantur et exiguntur ab aeconomis, seu tutoribus ecclesiae [.....](à [....] certum [.....]12) ad [.....]

25.

[.....]

26.

[.....]

[chybí několik řádků]

[f. 216v]

28.

Redditus fixi parochiae Willemicensis sunt sequentes:

Decimarum antiquae mensurae:	modii	quadr.
Siliginis	31	2
Hordei	36	

Pratum unum ferens circiter duas foeni vecturas. Jus piscationis in rivo transfluente ad 400 circiter passus. Paratae pecuniae (quam caseariam vocant) dantur simul cum decimis – 13 f. 14 xr. Agri 54 modiis circiter seminandi inveniuntur.

Redditus filialis Podledicensis:

Decimarum mensurae antiquae	modiis	quadr.
Siliginis	34	2
Hordei	13	3

Pecuniae caseariae 8 f. 42 xr. Agri 95 circiter modiis seminandi, sed potiori ex parte ita steriles, ut quandoque non ferant sumptus laboris et culturae.

¹⁰³⁶ Relace v knize fundací: „Willomicz. Apud hanc ecclesiam S[ancti] Nicolai fecit olim fundationem Andreas Kösler hujus Domini Capitaneus, ut annum Sacrum legatur pro anima sua, pro quo Wolfgangus Eberle civis Willomiczensis tenetur dare unam sexagenam, è qua parochus accipit 30 xr., cantor 15 xr., reliquum manet eccle[si]ae. Valentinus Raspichler, curatus ibidem.“ NA, APA I, inv. č. 970, Liber fundationum, f. 91r.

Pratum unum in pago Woberensi¹⁰³⁷ uno milliari distante ferens ferè tres faeni vecturas sub hoc onere quondam parochus legatum dicitur, ut ecclesiae vinum et hostias pro Sacrificio missae provideat, quod et praestatur. Silvula quercina, è qua glandes et ligna aedificio inepta Parochus [...] obveniunt.

29.

De caetero non constat fuisse majores, nisi quod quondam Parochus habuerit jus bis annuè coquendi cervisiae, quod parochus simul et civibus ademptum est à Domino loci ante [...] unde, nec [...] jam praesci [...] a recuperati [...] [*několik řádků chybí*]

[f. 217r]

31.

Reddituum ecclesiae registra inveniuntur quidem in libris rationum ecclesiae, illorum tamen transcriptum ad jungeri prohibeor non habens illarum copiam, uti insinuatam est superius in responsione ad punctum septimum.

De parochialibus autem redditibus nec extat litaera! praeter registra à me primo confecta, quorum compendium transcripsi supra in responsione ad punctum 28.

32.

Nulla invenitur deserta.

33.

Supposito non subsistente per se patet responsio.

34.

Est paenes ecclesiam parochialem domus parochialis, exiguae quidem structurae, com[m]odè tamen disposita cum hypocausto^{ssss} et cubiculo duplici pro parochus et familia separatim accomodato; distat à ecclesia 20 circiter passibus.

35.

Extat quidem paenes parochialem residentia[m] schola, ita tamen disposita, ut ruinam indies minetur. Intendit autem Collatrix eam vere sequenti de novo construere sine ecclesiae expectat[i]o[n]e.

36.

Pro praesenti re[rum statu?] constat iudicium [...] dependenter et cum [...] huius de [...]

37.

[*několik řádků chybí*]

---

¹⁰³⁷ Obrovice

[f. 217v]

Schola Podledicensis habet redditus fixos: Siliginis antiquae mensurae 3 modios et 2 quadra[n]t[es]. Agros circiter 7 modiis et 2 quadra[n]tibus seminandos. Ludimagister ipsemet fruitur scholae redditibus eosque administrat.

38.

Fecit professionem fidei in Agenda praescripta[m].

39.

Scholam non nisi ter, aut quater per annum visitare soleo, quia perspecta jam ludimagistr[i] probitas, in instruendo modus et diligenta frequentiore visitationem non exigit, cujus experimentum capio in examine juve[n]tutis catechetico, ex quo piè et fructuosè institutam depraehendo.

40.

Non sunt alii ministri, nisi ludimagister et tres tutores apud quamvis ecclesiam ex parochianis ad hoc officium â parochi et officiali Collatoris assumpti, qui nihil accipiu[n]t salarii^{tant} praeter 1 sexagenam per annum â quavis ecclesia, non singuli, sed simul.

41.

A catholicis fixum habentes domicilium nulli amplius reperiuntur in hac parochia. Vagè tamen hìc jam ferè per annum moratur Herula quaedam affinitate juncta Ill[ustrissi]mae D[omi]nae Collatrici Anna Teresia de Demantstein oriunda ex Imperio sectae Lutheranae, de cujus autem conversione spes magna affulget.

42.

De nullis in hac pa[rochi]a constat.

[Haec] omnia, ita [se habe]re, ut relata sunt, [.....] manûs et sig[illi app]ositione testor.

[zřejmě zničena datace a podpis]

[M. Valentinus Raspichler, parochus Willomicensis]

28. VALEČ

[f. 218r]

N. 28.^{uuuu}

Responsiones datae à parocho Walczensi super puncta s[eu] rubricas à Venerabili Archi-
Episcopali Consistorio Pragensi per Vicariu[m] propositas.

1.

R[esponde]o:^{vvvv} oppidu[m] Walcz.¹⁰³⁸

2.

N[ome]n Joannis Baptistae, tria altaria.

3.

Illustrissimus D[omi]nus Jaroslaus Comes de Stambach¹⁰³⁹ (tit.) D[omi]nus in Walcz
etc.

4.

T[antu]m una[m] in Schythal¹⁰⁴⁰ sub n[omi]ne S[anctae] Margaritae, sub Collatura
Illustr[issimi] D[omi]ni Christophori Comititis de Stambach,¹⁰⁴¹ D[omi]ni in Schythal etc., iter
mediae horae.

5.

Unam t[antu]m sub n[omi]ne B[eati]ss[i]mae Mariae Virginis ad Caelum Assumptae,
sub Collatura dicti Illustr[issimi] D[omi]ni Comititis de Stampach,¹⁰⁴² D[omi]ni in Walcz et
Lochotin¹⁰⁴³ etc., iter bonae horae.

6.

---

¹⁰³⁸ Valeč

¹⁰³⁹ Jaroslav Arnošt Kager hr. ze Štampachu (+10. 3. 1694). SOA Plzeň, Sběrka matrik západních Čech, sign.
Valeč 01, fol. 19r (úmrtní zápis).

¹⁰⁴⁰ Skytaly

¹⁰⁴¹ Jan Kryštof Kager hr. ze Štampachu, syn předchozího (+10. 7. 1718). Tamtéž, fol. 39r (dtto).

¹⁰⁴² Jaroslav

¹⁰⁴³ Lochotín

Ad Walczensem parochialem: oppidu[m] Walcz, in quo a[nim]ae circiter 175, et pagi 4: Girschin¹⁰⁴⁴ a[nim]ae 77, Groslubicau,¹⁰⁴⁵ in quo a[nim]ae 30, Kleinlubicau,¹⁰⁴⁶ a[nim]ae 33, Neudorf,¹⁰⁴⁷ a[nim]ae 18.

Ad Schythalensem parochialem ecclesia[m] spectant 3 pagi: Schythal,¹⁰⁴⁸ in quo a[nim]ae 96, Kleinfirbitz,¹⁰⁴⁹ a[nim]ae 50, Lintz,¹⁰⁵⁰ in quo a[nim]ae 48.

Ad filialem Lochotinensem spectant 2 pagi: Lochotin,¹⁰⁵¹ in quo a[nim]ae 40, Gessing,¹⁰⁵² in quo a[nim]ae 30 circiter.

Et tot sunt a[nim]ae circiter, quibus Sacramenta administrari d[e]bent in quovis pago. 7.

Reditus ecclesiae Wal[czensis consistun]t in censibus, sic [e]n[im] collegi ex ra[ti]one factâ ante du[os] tres [annos][.....] ss. 28 gr. 1 d., item sinè censu 19 ss. 50 gr. Item [..]h[.....]52 ss. 36 gr. Item in toto deserto pago [Kopischau¹⁰⁵³][.....] 291 ss. 23 g. praeter censu[m] [.....]

[Schyt]hal in ra[ti]one facta p[.....]
.....]alle von[.....]
.....]gesch[.....]

[chybí další asi 2-3 řádky]

[f. 218v]

10 f. 21 xr. Item ein schultschein 50 f. von Anno 1671 d[en] 18. Septembris zuvorzinsen. Item 8 ss. super unu[m] agru[m] h[abe]t ecclesia, q[ue]m interim utitur organista pro solarario. Vi factae ra[ti]onis ecclesiae hujus, Anno 1674 22. Febr[uarii], haec invenio, alia[m] direction[em] nulla[m] habeo. Haec profectò ecclesia pauperrima e[st], quia nec debitu[m], nec censu[m] accipit p[ro]p[ter] paupertate[m] hominu[m]. Addo, quòd post facta[m] ecclesiae ra[ti]o[n]em, et quide[m] hoc anno persona q[uae]da[m] ante morte[m] praesente

---

¹⁰⁴⁴ Jeřeň

¹⁰⁴⁵ Velký Hlavákov

¹⁰⁴⁶ Malý Hlavákov

¹⁰⁴⁷ Nová Ves

¹⁰⁴⁸ Skytaly

¹⁰⁴⁹ Vrbička

¹⁰⁵⁰ Mlýnce

¹⁰⁵¹ Lochotín

¹⁰⁵² Jeseň

¹⁰⁵³ Kopáčov

judice et alio jurato suu[m] debitu[m], in quoda[m] rusticano praedio stans, ecclesiae legaverit extendens se ad 30 [ve]l 40 flo[renos], certitudine[m] expectare debeo ex ra[ti]one fundi facienda à Dominio. Item p[ro]p[ter] quodda[m] delictu[m] mulcta[m]^{wwww} 20 ss. cessit ecclesiae solvenda[m] Collator.

Ecclesia filialis Lochotinensis [etia]m reditus h[abe]t in censibus 6 pro cento ex summa 190 ss. 54 gr. Item in^{xxxx} desertis bonis, quibus t[ame]n usus saltè[m]m secundu[m] parte[m] Collator 158 ss. 53 gr. Item sinè censu 16 ss. 29^{yyyy} gr. Item schultschein ad 113 f. 34 xr. Item schultschein 20 f. praeter censu[m] ab Anno 1660. Item censu[m] annalem 1 f. 10 xr. ex prato stabili. Haec collegi ex ra[ti]one ecclesiae facta Anno 1674 die 22. Febr[uarii], aliàs nulla[m] notitia[m] h[abe]re p[ossu]m. Item h[abe]t 3 partes sylvae, sinè fructu t[ame]n.

Quod verò attinet ecclesia[m] parochiale[m] Schythalensem, de ea exacta[m] ratione[m] mihi dare pro nunc impossibile e[st], qua[m]vis in genere perceperim ea[m] ecclesia[m] multa h[abe]re debita ad censu[m], me t[ame]n adlaborante nullu[m] ecclesiae libru[m], vel registru[m], vel inventariu[m] pro hoc tempore videre potui, quemcunque [e]n[im] interrogavi, nihil scire voluit, audio t[ame]n ea h[abe]re Collatore[m],¹⁰⁵⁴ q[ui] habitat 8 miliaribus, in Leblin,¹⁰⁵⁵ existens modò Pragae, cùm quo pridem de ra[ti]one facienda locutus sum, spero eu[m] m[ih]i[?] post festa Natalitia ventur[um] in Schythal, ubi adlaborabo rescire o[mn]ina debita, censúmque pro eis, et solicitabor de reddenda ra[ti]one debitor[um]. Haec ecclesia e[st] valde derelicta, quia fortè ad 18 circiter annos nullus factus computus ecclesiae reditu[m], m[a]x[im]a [e]n[im] debita, suspicor, erunt in bonis desertis, quae dominiu[m] ad se traxit, adeoque nec sum[m]am, nec censu[m] ecclesia accipit. Item h[abe]t haec ecclesia censu[m] 1 f. ex duabus vaccis stabilibus, seu ferreis.

Adlaborabo o[mn]i po[ss]ibili m[od]o, ut pro his ecclesiis q[ua]m primum computus et inventaria fiant, hic dénique o[mn]is est error, quòd [.....] debent dirige[re] juxta caput Collatoris.

8.

Partim aeditui, partim Collator q[ui] m[ih]i concedit [.....]
[par]ochi. [.....] [An cum assensu pa]rochi ordinarii? Ita. Et quomodo illi reditus
[asser]ventur et ubi? [.....] fidel[ite]r sinè damno penes aedituos, si q[ui]d[?] [.....]
.....] puncti res[.....]

[9.]

[chybí několik rádků]

¹⁰⁵⁴ tj. jmenovaný Jan Kryštof ze Štampachu

¹⁰⁵⁵ Liblín (okr. Rokycany)

[f. 219r]

10.

R[esponde]o nullos e[ss]e fundos praeter unum pratu[m], quod elocatur singulis annis Collatori, si hic n[on] uteretur, posset elocari, cui vellet parochus.

11.

Aeditui, [se]d t[ame]n exigua[m], p[ro]p[ter] pauperie[m] ecclesiae.

12.

Non.

13.

In parochiali Walzensi ecclesia tantu[m], ubi parochus habitat, asservatur decenter et tutè, t[ame]n sine lampade, quia ecclesia nullam habet. An solent etia[m] in filialibus? R[esponde]o, quod non.

14.

Asservatur in templo in occluso almari penes calicem. Et quàm diu soleant hostiae consecratae asservari? Prout sunt multi infirmi, vel co[m]mun]incantes, tamen nunq[ua]m ad bimestre.

15.

Walcz[ensem] penes ecclesia[m] et Lochotine[n]sem filiale[m] e[st] sacristia munita ligneâ portâ addita serâ, res t[ame]n plurimae servantur in cistis. Penes parochialem verò Schythale[n]se[m] e[st] deserta sacristia, facilè reparanda, si e[ss]ent media, [etia]m[?]zzzz parva. Quis ha[be]at illius immediata[m] cura[m], quis illu[m] constituat et an à parocho dependeat? Aeditui dependentes quidem à parochi, plus t[ame]n debent obedite Collatori eos constituenti.

16.

R[esponde]o eos utcunque h[abe]re ornatu[m], uti videre e[st], litt[era] A, B, C, inventariu[m].

17.

Nullu[m] e[st] consecratu[m] altare, celebratur t[antu]m in portatili.

18.

Parochialis Walzensis stat in [m]edio foro sine coeme[ter]io, h[abe]t s[a]lt[em?] bene cinctu[m] extra oppidu[m] muro. Schythalensis [.....] muro[.....]

Filialis Lochotinensis [et]i[a]m h[abe]t contigu[um] coemeterium muro cinctum]

19.

[.....]ensem tres magna, mediocris et [.....]
.....]Lochotine[n]sisuna[m]

[.....]

[několik řádků chybí]

[f. 219v]

[22. – konec odpovědi]

est fundatio facta, ut servetur honesta musica vocalis et instrume[n]talis, quae etia[m] servatur sinè quaerela. Pro hoc servanda musica in ecclesia Walzensi legata est summa 1000 sexagenarum stans in perpetuu[m] in dominio s[eu] bonis Collatoris, q[ui]a in consci[enti]a obligatus à Fundatore singulis annis dare censu[m] 6 pro cento, et inde solvuntur musici. Insinuandu[m] t[amen] n[on] e[st], quòd exiguu[m] det salariu[m] et fere t[antu]m dimidia[m] parte[m] censûs exponat, cùm n[on] solverit nisi quatuor, [ve]l etia[m] tribus tantu[m] musicis uti per duos annos ipsemet parochus scit, debere[n]t n[on] e[ss]e musici 6, cùm uni t[antu]m det 20 sexagenas; Quòd cùm illis paucis perficiatur musica, est diligens labor ludimagistri instruendo pueros, et sic residua[m] parte[m] censûs n[on][?] deberet retinere Collator, cùm expresse his formalibus inscripta sit fundatoris mens in libro ecclesiae, uti videre est lit[tera] D.

23.

In meis ecclesiis nulla.

24.

Notantur. Quis exigat illa? Collator primò exiget accusando, quia superiùs dicta, n[on] da[n]tur ab obligatis.

25.

Nullae.

26.

In festo Sancti Marci circa templu[m]. Item per agros circa oppidu[m] duabus diebus Rogationu[m], tertiâ in altera[m] parochiale[m] ecclesia[m] Schythalense[m], ibique circa agros. Item in festo S[ancti] Laurentii ex Walcz ad maximu[m] mediu[m] milliare in Libentz.¹⁰⁵⁶ Item in Ascensione B[eatissimae] V[irginis] M[ariae]^{aaaaa} ex Walcz ad filiale[m] Lochotinense[m] B[eatissimae] Virginis.

27.

Non.

28.

---

¹⁰⁵⁶ Lubenec

Ex ecclesiae Walczensis parochialis decimis 34 str. hordei 3 m, item: 15 str. 2 vr. 2 m. siliginis, item: 17 str. 2 vr. avenae. Ex Schythalensis parochialis ecclesiae decimis 5 str. 1[?] vr. 2 m. korn, it[em] hober. Item 3 vr. 3 m. hordei et tan-[.....] f. 10 xr., pro quo prius debebo contendere et certare. [.....][Loc]hotinensis dantur 20 str. 2 vr. korn, item hober. [.....]f[r]uctus agror[um] parvi fuerunt meo tempore. Walczii se-[.....]recepti 13. Item 8 modios hordei recepti 24, tres [.....]i modiu[m] et 3 quadrantes, item 4 modios avenae [.....] [Schyt]halensi parochia se[.....] 2 modios [hordei?]

[chybí několik řádků]

[f. 220r]

singulis annis. Walczii ex eis 4 f. 33 xr. Item 6 plaustra foeni. In Schythal testante tamen^{bbbb} libro ecclesiae his formalibus: Viesmuth (so sieha[?] hoberzetzl gehalt[en]) gibt jährlich 7 ss. zins zu Bartholomaei etc. Parochus ni[hi]l accipit, Collator utitur pratis, aítque n[on] po[ss]e probari spectare ad parochiam, quia reiicit hunc libru[m] ut minus authenticu[m]. Pecoru[m] fructibus etc.: Ex his parvu[m] ratio fructu[m], habui n[am] per annu[m] 2 vaccas et modò tertia[m] emi, nihil ex eis venale recepi, si[mi]l[ite]r dico de tribus anseribus et aliquot gallinis. Item de 1 capra, 1 hircello[?] ^{cccc}, 4 porcellis. Si fructiferus annus e[st], datur copiosus fructus arboru[m], [se]d jam 2 annis valde parvu[m] aut fere nihil accepi. ^{dddd} Item gramen ex magno horto h[abe]t parochus. Et haec tantu[m] in Walczensi parochia, praeter 4 vel 5 circiter^{cccc} modios piroru[m] in Schythal.

29.

O[mn]io fuisse multò majores, diminu[ti]o facta e[st] ex hoc, quod ho[mi]nes propter pauperie[m] [ve]l bellu[m] deseruerint bona et D[omi]ni ad se attraxerint, vel per longu[m] bellu[m] in oblivione[m] venerint, q[ui]a t[ame]n aliq[ui]d adhuc recorda[n]tur, non dice[n]t contra suu[m] Dominu[m]. Remediu[m] non video.

30.

In Schythal occupat Collator prata, uti num[ero] 28 dictu[m], aliàs in o[mn]ibus tribus ecclesiis si q[ui]d elocatur tam Collatori ex volun[ta]te parochi n[on] t[ame]n nisi ad unu[m] annu[m], alio m[od]o nullus q[ui]dq[ua]m occupat ex fundis parochialibus.

31.

Inventariu[m] ad ecclesias reddituu[m] spectantiu[m] nullu[m] invenitur, nisi ratio facta in Walczensi et filiali Lochotinensi, unde accepta sunt per modu[m] inventarii num[ero] 7. Ad Schythale[n]se[m], uti dixi, ibide[m] n[ih]il invenio, curabo t[ame]n quantocyus.

In filiali Lochotinensi d[e]b[e]t ludim[a]g[iste]r miserab[i]l[ite]r vivere, nec pane[m] habet, q[ui]a nihil stabile, q[uo]d dant rustici, aiunt [e]ni[m] e[ss]e ex libera voluntate, sed ei [...]t[.....]h[.....] decimis 3 str. siliginis, 2 str. avenae et agros ad semi[.....] [pro]babilis, q[uo]d [etia]m ex libera voluntate, parvu[m] t[ame]n pratu[m][.....]

[38.]

Walczii[.....] certus sum, q[ui]a ludimagistru[m] e[ss]e valde dili[...][*několik řádků chybí*]

[f. 221r]

41.

Nullus; unus t[ame]n Judaeus cum sua familia in Walczensi.

42.

Spero me talem sceleratu[m] nullu[m] h[abe]re inter parochianos meos.

Sic o[mn]ia bonâ consci[enti]â affirmo.

Datu[m] 23. Decembris.

Joannes Elstner

p. t. parochus Walcz[ensis]

Cum in parochiâ Walcz non possit diu[....]nac[.....]atorum sacerdotum & in Skythal prata d[.....]has inde non quantum posset, accipiat [.....]nec[.....]tio sed quis[.....]
[další 1-2 řádky chybí]

[Morik]

[f. 221v]

Resolutiones s[eu] responsiones à parocho Walczensi datae super puncta s[eu] rubricas a Venerabili et Archi-Episcopali Consistorio Pragensi^{ffff} per Vicariu[m] propositas.

[regist předešlého]

[f. 222r]^{ggggg}

A.

Brevis annotatio mobiliu[m] parochialis ecclesiae Walczensis.

Calices cum patenis – 2.

Strophia sericea super eas – 8.
 Item ex sindone cum fimbreis – 1.
 Corporalia – 4.
 Abstensoria – 3.
 Bursae – 2.
 Casulae – 5.
 Albae – 2.
 Humeralia – 2.
 Superpelliciu[m] – 1.
 Item superpellicia pro ministris – 2.
 Mappae altaris – 2.
 Item Antipendia alba per modu[m] mappae – 6.
 Strophia majora alba – 4.
 Item minora – 5.
 Partes ex serico ad ornatu[m] – 4.
 Partes extendendae pro co[m]muni[cantibus sericeae – 2.
 Antipendiu[m] pedis Altaris sericeu[m] – 1.
[f. 222v]
 Panni nigri pro tumba – 2.
 Leuchter zienerne – 2.
 Item ex ligno paria – 6.
 Item <al> antiquu[m] stanneu[m] candelabrum – 1.
 Monstrantia ex aere antiqua – 1.
 Item ex simili t[antu]m pes – 1.
 Candelabru[m] parvu[m] ex aere – 1.
 Crucifixus ex ligno – 1.
 Vas ex cupro pro asservanda aqua benedicta – 1.
 Item fons baptismalis ex stanno – 1.
 Par urceolor[um] et scutellula – 1.
 Scatula ex lamine pro hostiis inconse[cratis] – 1.
 Magni crucifixi ex ligno – 2.
 Crucifixus argenteus – 1.
 Vexilla valde antiqua – 8.
 Habet [etia]m baldachinu[m] – 1.

Tintinabulu[m] – 1.
Thuribulu[m] ex aere – 1.
Cista magna – 1.
Almare parvu[m] pro calice – 1.
Missale et Evangeliu[m] – 1.
Et alios libros antiquos – 6.
Agenda[m] nova[m] et antiqua[m] h[abe]t – 1.
Pixide[m] pro sacris liquoribus h[abe]t – 1.

[f. 223r]

B.

Mobilia Schythalensis parochialis ecclesiae:

Calix cum patena exiguus argenteus – 1.
Corporale – 1.
Abstensoria – 2.
Strophia super calices – 2.
Crucifixi lignei – 2.
Alba cum humerali – 1.
Casulae – 3.
Superpelliciu[m] – 1.
Mappae altaris – 3.
Albus vestitus baptisterii – 1.
Antependiu[m] albu[m] cum fimbriis albis ad sugestum – 1.
Vexilla – 4.
Panni pro tumba mortui – 2.
Manilia parva – 6.
Rom[anum] Missale – 1.
Evangeliu[m] – 1.
Antiqua Agenda – 1.
Cum scutellula urceoli stanei – 2.

[f. 223v]

Poculu[m] stanneu[m] parvu[m] – 1.
Vasculu[m] pro aqua benedicta cupreu[m] – 1.
Lampas ex aere – 1.

Thuribulu[m] item ex aere – 1.
Candelabra stannea – 8.
Lignea item – 5.
Pars sericea tenenda pro co[mmuni]cantibus – 1.
Item ex tela – 1.
Sculptus S[anctus] Spiritus in ligno – 1.
Antependia duo [ve]l 3 ex ma[teri]a – 2.
Cista magna – 1.
Item parva – 1.

NB. Superius oblitus, q[uo]d dentur aliquot partes sylvar[um] spectantes ad ecclesia[m], sinè ejus t[ame]n fructu hucúsque.

[f. 224r]

C.

Mobilia filialis ecclesiae Lochotine[n]sis.

Calix argenteus cum patena – 1.
Corporale – 1.
Abstensoria – 2.
Mappae – 2.
Item strophia pagna super altare – 2.
Strophia sericea super calice[m] – 2.
Missale et Evang[elium] – 1.
Tintinabulu[m] – 1.
Scutellula et urceoli ex stanno – 1.
Poculu[m] ex stanno – 1.
Candelabra stannea – 4.
Crucifixus ligneus – 1.
Casulae – 5.
Alba cum humerali – 1.
Superpelliciu[m] – 1.
Vestis sericea pro statua B[eatissimae] Virginis M[ariae] – 1.
Item aliae sericeae antiquae – 2.
Aliquot alba strophiola ex tela et vesticulae pro Jesulo albae ex tela

[f. 224v]

Pannus pro tumba mortui – 1.

Imagines simplices multae.

Magna Cista – 1. Item parvae – 2.

Liber germanicus Klein Postill Feuchthii[?].

[f. 225r]

[f. 225v]

[f. 226r]^{hhhhh}

Ego infra scriptus testor me inquisivisse inter ho[mi]nes et reperiisse, q[uo]d Illustr[issimus] D[omi]nus Collator D[omi]nus de Stampach¹⁰⁵⁷ in Walcz usus fuerit et defactò utatur bonis, ex quibus parochus olim accepit decima[ti]ones.

In grano	hordei 1 str. 2 vr.	Walczii
	siliginis 10 str. 1 vr. 2 m.	
	avenae 15 str.	

NB. Dedit verò hoc anno iteru[m] bona rusticis, ex quibus parochus accipiet decimationis:

2 str. 1 vr. silig[inis]	tamen per 2 annos n[on] accepit.
4 str. 2 vr. avenae	

Item utitur bonis in ecclesia filiali Lochotinensi, ex quibus decima[ti]ones venire deberent in grano:

7 str. 2 vr. siliginis.
7 str. 2 vr. avenae.

Item ex pago deserto Copischau:¹⁰⁵⁸

6 [ve]l 8 str. siliginis
6 [ve]l 8 str. avenae.

Item ex pago Klein Firbitz¹⁰⁵⁹ spectante ad ecclesia[m] Schythalense[m] parochiale[m]:

2 vr. 1 m. siliginis
2 vr. 1 m. avenae.

Illustrissimus D[omi]nus Comes de Stampach¹⁰⁶⁰ in Schythal utitur bonis [ve]l dat subditis, ut [u]tantur, ex quibus parochus d[ebe]ret accipire

4 str. 3 vr. siliginis.
4 str. 3 vr. [avenae.]

Istam [deci]ma[ti]o[ne]m n[on] accepti per 2 [annos] [.....]
pratis [u]titur Collator in Schytha[l]

¹⁰⁵⁷ Jaroslav Kager hr. ze Štampachu

¹⁰⁵⁸ Kopáčov

¹⁰⁵⁹ Vrbička

¹⁰⁶⁰ Jan Kryštof

[.....] [p]ratu[m] ad
Pa[.....]

[chybí několik řádků]

[f. 226v]

[f. 227r]

[f. 227v]

Consignatio decimationis, q[ua]m parochus Walczensis accipere d[ebe]ret et n[on] accipit per
2 annos. Walcz.

[regest předešlého]

[f. 228r]ⁱⁱⁱⁱ

E.

Annotatio reddituu[m] parochiae Walczensis.

Oppidum Walcz dat decimas 27 str. 6 m. hordei.

Item 1 str. 2 m. negatur.

Pagus Girsch¹⁰⁶¹ 4 str. 3 vr. 3 m. hordei, 4 str. 3 vr. 3 m. siliginis.

Pagus Gros Lubicau¹⁰⁶² 4 str. 3 vr. siliginis, 9 str. 2 vr. avenae.

Item negatur 2 str. 3 vr. siliginis, 5 str. 2 vr. avenae.

Pagus Klein Lubicau¹⁰⁶³ 4 str. siliginis, 8 str. avenae.

Item negatur 2 str. 1 vr. siliginis, 4 str. 2 vr. avenae.

Neüdorf¹⁰⁶⁴ toto utitur Collator sub titulo ödt, ita ibidem mihi nega[n]tur 5 str. siliginis, item 5 str. avenae.

Tres molitores 1 str. 2 m. siliginis, 1 str. 2 m. hordei.

Duo m[a]g[ist]ri opilionu[m] 3 vr. korn, 3 vr. gerst[en].

Unius 1 vr. 2 m. korn, 1 vr. 2 m. gerst[en] n[on] accipio.

Summa, q[ua]m accipio:	34 str. hordei 3 m.
	15 str. 2 vr. 2 m. siliginis
	17 str. 2 vr. avenae.
Minutio s[eu] summa, qua[m] non accipio:	1 str. 3 vr. 2 m. hordei
	10 str. 1 vr. 2 m. siliginis
	15 str. avenae.

[f. 228v]

¹⁰⁶¹ Jeřeň

¹⁰⁶² Velký Hlavákov

¹⁰⁶³ Malý Hlavákov

¹⁰⁶⁴ Nová Ves

Agri parochiales ad modios 14 et 1 ½ quadra[n]te[m].

Prata ad 11 vel 12 circiter plaustra faeni et 4 circiter plaustra curti faeni. hortus [etia]m magnus.

In pecunia 2 f. 20 xr.

Item una sylva, q[ua]m t[ame]n Collator affirmat e[ss]e ecclesiae.

Annotatio Schythalensis parochialis ecclesiae s[eu] parochiae:

Schythal decimat 3 str. 2 m. siliginis, 3 str. 2 m. avenae, diminutio 4 str. 3 vr. siliginis, item avenae.

Klein Firbitz¹⁰⁶⁵ 1 str. 3 vr. siliginis, 1 str. 3 vr. avenae, diminutio 2 vr. 1 m. siliginis, item avenae.

Lintz¹⁰⁶⁶ 2 vr. siliginis, 2 vr. avenae.

Zwey schoffmeister, ein miller 3 vr. hordei 3 m. totide[m] silig[inis.]

In pecunia 1 f. 10 xr., q[uod] t[ame]n renuunt.

Summa	siliginis	6 str. 5. m.
	avenae	5 str. 6 m.
	hordei	3 vr. 3 m.
	pecunia	1 f. 10 xr.

[f. 229r]

Summa diminutio[n]is redituu[m] Schythalensis ecclesiae s[eu] parochiae:

5 str. 1 vr. 1 m. siliginis.

5 str. 1 vr. 1 m. avenae.

Prata, ubi olim accepit parochus 7 sexagenae.

Agri vero pro usu parochi sunt ad 19 modios.

Annota[ti]o filialis ecclesiae s[eu] parochiae Lochotinensis:

Pagus Lochotin decimat 12 str. 3 vr. silig[inis], 12 str. 3 vr. avenae, diminu[ti]o 7 str. 2 vr. silig[inis] et t[antu]m avenae.

Gessing¹⁰⁶⁷ 9 str. 3 vr. silig[inis], 9 str. 3 vr. avenae.

¹⁰⁶⁵ Vrbička

¹⁰⁶⁶ Mlýnce

¹⁰⁶⁷ Jesen

Pagus deflatus Koppischau¹⁰⁶⁸ cum praedio ad 8 [ve]l 9 modios, [se]d nihil accipit parochus, utitur Collator sub titulo ödt.

Summa	20 str. 2 vr. silig[inis]
	20 str. 2 vr. avenae.

[f. 229v]

Diminutio ibidem:

Siliginis 7 str. 2 vr.

Avenae 7 st. 2 vr.

Praeter Koppischau 8 vel 9 str.

Agri sunt ad 15 modios circiter, ibi inculti a[ute]m.

Prata ad 9 [ve]l 10 circiter plaustra in o[mn]ibus faeni.

Ludim[a]g[ist]ro a[ute]m do ex decimis Lochotinii 3 str. silig[inis], 2 str. avenae.

Ludim[a]g[ist]ro Walcz[ensi] ex decimis do 3 str. silig[inis].

[f. 230r]

[f. 230v]

---

¹⁰⁶⁸ Kopáčov

[f. 231r]

Consignatio locorum seu decanatum et parochiarum in parte Districtûs Žatecensis sub

Vicario Radonicensi reperibilium:

Decanatus	Radonicensis	1.	Puschvicensis	18.
	Zatecensis	2.	Podbrsanensis	19.
	Jechnicensis	3.	Pomeislensis	20.
Parochia	Chischensis	4.	Rabensteinensis	21.
	Czitolibensis	5.	Schabensis	22.
	Dehlensis	6.	Schabeglickensis	23.
	Flehensis	7.	Sahrensis	24.
	Goslanensis[!]	8.	Tupaviensis	25.
	Luckensis	9.	Udricensis	26.
	Ludicensis	10.	Wilemicensis	27.
	Libeticensis	11.	Waltschensis	28.
	Libeschicensis	12.		
	Micholupensis	13.		
	Michelsdorffensis	14.		
	Maschaviensis	15.		
	Naho[rsc]hicensis	16.		
	[Opocznenis]	[17.]		

Příloha I.

Praha, 18. listopadu 1676

Patent arcibiskupské konsistoře z 18. listopadu 1676, obsahující zadání farářských relací.¹⁰⁶⁹

JOANNES FRIDERICVS DEI ET, Ap[osto]licae Sedis Gratiâ, Archi-Ep[isco]pus Pragen[sis], S. R. I. Princeps, et Comes de Waldstein, Legatus Natus, Inclyti Boëmiae Regni Primas, Sacri Militaris Ord[ini]s Crucigerorum cum Rubea Stella, per Boëmiam, Moraviam, Silesiam, et Poloniam Supremus, ac Generalis Magister etc.

Ad Vicarios Foraneosⁱⁱⁱⁱ

Venerabilis Nobis sincerè dilecte.

Postquam cum Divina gratiâ conati sumus Archidioecesim N[ost]ram in Vicariatus Foraneos ità dividere, ut omnibus, quantum locorum ratio permisit, commodus esset ad suos Vicarios accessus, quos insuper studuimus tales eligere, de quorum capacitate, simul ac integritate auxiliatricem operam in regendo N[ost]ro Clero speramus; ad specialem tam vasti Territorii, et crescentis in dies Cleri Saecularis, si non personalem, saltem realem morum et talentorum cognitionem intendimus animum applicare, ut ex fundamentali defectuum agnitione, eò maturiùs, atque perspicaciùs possimus de opportunis remediis providere.

In primis ergò injungimus, ut quamprimùm hae n[ost]rae Patentes ad manus v[est]ras devenerint, ubi in eodem Districtu plures sunt Vicarii, simul ante omnia conveniant, et concreditas sibi parochias communicent, atque advertant, an aliqua ecclesia parochialis, aut filialis omissa sit, et cujusnam Tractui maximè vicina et commoda sit, et suam mentem Venerabili Nostro Consistorio perscribant; Etsi praeter Nostram intentionem adversum fuerit, quòd distributio parochiarum uni, vel alteri sit incommoda, et in meliorem, átque commodiorem divisionem reduci possit, suam mentem desuper Venerabili Nostro Consistorio quantocyùs transmittant, ut exacta et accurata tandem omnium ecclesiarum, et beneficiorum Matricula formari possit.

His expeditis, quivis vicarius commissos sibi parochos ad certum diem convocabit, et sub interminatione Nostrae indignationis faciet comparere, eisque dictabit Rubricas adjunctas sub Lit[tera] A, ità ut singuli copiam earum habeant, iisdémque severè imponet, ut intrà 14

---

¹⁰⁶⁹ Edice je zpracována na základě opisů ve třech úředních knihách arcibiskupské konsistoře: NA, APA I, sign. A 1/2, f. 89r-95v. Tamtéž, sign. B 20/1a, num. XX (bez příloh). Tamtéž, sign. B 20/1b. Na drobné odchylky jednotlivých opisů upozorňuji v poznámkách.

dies genuinam, veram, claram, mundè descriptam et Stylo claro expressam propriâ cujusvis parochi manu subscriptam relationem, seu responsionem ad quamvis interrogationem, et ad quodvis interrogationis caput, sine acceptione personarum, sed prout credant^{kkkkk} se coram DEO Ominpotente posse respondere, ad Officium Vicariatûs deponant.^{lllll}

Posteaquam^{mmmmmm} vicarius tales relationes acceperit, easdem sedulò revidebit, et ad locum ipsum se transferet, visitabitque N[ost]ro Nomine et Autoritate delegatâ, an relatio subsistat, mentémque suam desuper ad partem, vel in fine cujusvis relationis apponet, et demùm hujusmodi relationes Venerabili Nostro Consistorio sigillatas transmittet, intrâ tres Menses ab acceptis parochorum relationibus computandos.

Quantum verò attinet relationem super Statu personali cujusvis parochi, quemvis vicarium obtestamur, ut eam conficiat sine odio aut amore, sed prout in Conscientia sua scit, aut saltem credit rem ità se habere; nec petimus in hunc finem, ut in antiqua, et forsàn occulta delicta cupiamus severiùs inquirere, sed ut in Futurum de opportunis emendationis remediis possimus providere; hanc autem relationem ad Rubricas sub Lit[tera] B nobis immediatè volumus transmitti, ut magis occulta maneat, et vicarii eò sinceriùs eam conficiendi habeant considerationem.

2.

Significamus, quod adhibitis tum Capitularium Nostrorum, tum aliorum doctorum Virorum operâ et consilio conati sumusⁿⁿⁿⁿⁿ Directorium ità formare, ut futuris temporibus sit constans et uniformis per hanc nostram Archi-Dioecesim harmonia circà recitationem horarum Canonicarum. Et ut Clero plenè succurratur, in hac parte Proprium Bohemicum conformiter huic novo Directorio curavimus edi, et apposuimus etiam Officia nova Sanctorum, quae in communibus Breviariis nondum inveniuntur, ut quivis se ita^{ooooo} Ritui communi in orando Breviario conformare possit. Adeóque quivis vicarius curabit, ut parochi non tantùm^{ppppp} Directorium, sed etiam hujusmodi Proprium sibi procurent.

3.

Antecessor Noster B[eatae] M[emoriae] Matthaeus Ferdinandus Novum Testamentum Bohemico Idiomate cum glossis receptorum Sacrae Scripturae Interpretum curavit imprimi, Opus certè omnibus curatis non minùs utile, quàm necessarium. Et quia morte praeventus,^{qqqqq} totum opus perficere non potuit, ultimam^{rrrrr} manum apposuimus; Ideò omnes parochos paternè adhortabitur quivis vicarius, ut sint solliciti de procurando sibi hoc Opere. Volumus autem nomina eorum nobis transmitti quantocyùs, cupimus enim Nostris curatis ante omnia providere, nec intendimus ejusmodi volumina (prout requirimus) ad alias partes transferre,

priusquam Nostris sit abundè provisum; pretium non erit tantum, quin singuli sine magno incommodo possint sibi comparare.

4.

Inaudivimus quosdam vicarios sibi arrogare Facultatem dispensandi super denunciationibus matrimonialibus, quod nè impostèrum fiat, sub poena et indignatione Nostra incurrenda strictè inhibemus.

5.

Et quia proximo Vere cogitamus ad Foundationem Domûs Emeritorum^{sssss} actualem manum apponere, speramus fore, ut Noster Clerus, cujus causa hìc praecisè agitur, etiam Reflexionem faciat, et juvet Nostram piam, et bonam intentionem pro suo posse promovere.

6.

Seminaristicum, ut, qui nondum deposuerunt, deponant omninò intendimus.

Et ut saluti animarum curae^{tttt} parochorum Nostrorum concreditarum succurratur, cuivis vicario Nostro non tantùm prorogamus facultatem absolvendi à Casibus Nobis Reservatis, sed etiam concedimus, ut parochis suis et sacellanis in administranda cura animarum actualiter versantibus, prout necessarium esse judicaverint, eandem Facultatem communicare possint. Si quod occurrat, in quo dubitatis relictis^{uuuuu} privatis correspondentiis directè ad Officium scribatis.^{vvvvv}

De caetero paternum Nostrum affectum vobis pollicemur.^{wwwww}

Actum Praegae in Residentia Nostra Archi-Ep[iscop]ali die 18. Novembris 1676.

Joan[nes] Fridericus Archi-Ep[iscop]us Praegensis m[anu] p[ro]pria]

Joannes Franciscus Liepure

Assessor et Cancellarius

m[anu] p[ro]pria]

Lit[tera] A:

Rubricae, supra^{xxxxx} quas moderni Vicarii Foranei teneantur exactam et accuratam Archi-Episcopali Consistorio Praegensi mittere relationem in scriptis.

Primò: Quivis Vicarius Foraneus per Tractum sibi commissum convocabit quantocyus omnes parochos suae curae concreditos, et nomine Suae Celsitudinis iis imponet, ut quivis illorum in scriptis deponat sibi Vicario exactam responsionem et relationem ad sequentia puncta, sive rubricas intra 14 dies à facta convocatione computandos.

1.

Nomen loci, in quo parochum agit.

2.

Nomen seu Patronum ecclesiae parochialis, et quot in illa ecclesia sint sacella seu altaria?

3.

Qui sit Patronus <seu Collator>^{yyyyy} sui beneficii?

4.

An habeat plures parochiales ecclesias, et quantum à se distantes?

5.

An habeat filiales, quot et quales, et quis sit Patronus et quantum distent à parochiali residentia?

6.

Quot pagi spectent ad quamvis ecclesiam, et quot animae circiter, quibus Sacramenta debent administrari in quovis pago?

7.

Quos redditus habeat quaevis ecclesia, et in qua re consistant? An in fundis stabilibus, an in censibus pecuniariis, an in pecoribus etc.^{zzzzz}

8.

Quis illos redditus administret, quis administratorem constituat, an cum assensu parochi ordinarii, et quomodo illi redditus asserventur, et ubi?

9.

An tales oeconomi seu administratores reddant rationem de acceptis et expensis, an singulis annis, ubi et coram quo, et an parochus interveniat?

10.

An fundi ecclesiae soleant elocari, à quo, pro quanto tempore, et quibus conditionibus, an interveniat^{aaaaa} consensus parochi?

11.

Quis habeat curam fabricae ecclesiae, ut sarta tecta conserventur?

12.

An praeter ecclesias parochiales et filiales inveniantur alia sacella publica seu privata, quot, et ubi, et quis habeat curam conservandi, et an in iis Divina aliquando administrentur, et quando, et an ex aliqua stabili fundatione ac dotatione,^{bbbbb} quis talium sacellorum Dominus temporalis?

13.

An in parochiali ecclesia asservetur Venerabile, an in loco decenti et tuto, an, et quando exponatur,^{cccccc} an lampas ardeat ante illud, an soleat etiam in filialibus asservari, ubi, ex qua causa, et qualiter?^{dddddd}

14.

Quis habeat clavim tabernaculi, et quam diu soleant hostiae consecratae asservari?

15.

An penes ecclesiam sit sacristia, et quàm bene munita, et quis habeat immediatam curam, quis illum constituat, et an à parochio dependeat.

16.

An quaevis ecclesia necessariis paramentis ad usum cultûs Divini instructa? Apponatur inventarium paramentorum et mobilium cujusvis ecclesiae.

17.

An ecclesia vel altaria in ea sint consecrata, et an tantùm celebrari soleat in portatili?^{eeeeee}

18.

An ecclesia habeat contiguum coemiterium, et muris cinctum?

19.

An apud quamvis ecclesiam sint campanae, quot et quales?

20.

An extent xenodochia, quis illa administret, quot personae pauperes alantur, an conformiter foundationi, et currentibus redditibus, an sint adjunctae ecclesiae, et quis habeat illarum curam et administrationem?

21.

An sint piae confraternitates, sub quo titulo, et cujus autoritate erectae, et quis illarum sit director?

22.

An in ecclesiis sive parochialibus, sive filialibus, sive sacellis sint aliquae particulares foundationes, cum quo onere, et quis illas perficit.^{fffff}

23.

Quot et qualia et quando perficienda inveniantur Anniversaria in quavis ecclesia.

24.

An notentur pia legata, quae fiunt ecclesiis, quis exigat illa, et quomodo impenduntur?

25.

An in ecclesiis sint imagines miraculosae, quales, et à quo tempore, et quando major solet esse concursus.

26.

An soleant fieri processiones, a^{gggggg} quo tempore et ex quibus locis?

27.

An inveniantur concessae Indulgentiae, et quales?

28.

Quales habeat parochus redditus fixos ex decimis, agris parochialibus, pratis, pecorum fructibus, et hoc separatim respectivè et tales fundi solent elocari ad quantum tempus^{hhhhh} ad quamvis ecclesiam, quam administrat.

29.

An antehac non fuerint redditus majores, unde diminuti, et quâ viâ posset remedium adferri?

30.

An fundi parochiales sint à laicis occupati, à quibus et quando?

31.

An inveniantur registra, sive inventaria reddituum ad ecclesias et parochos spectantium, et illorum transumptum apponatur. Si nulla inveniantur, quilibet curatus curabit, ut quantocys fiant.

32.

An inveniantur ecclesiae omnino desertae, quales, ubi, et quis fundi Dominus?

33.

An ad tales desertas ecclesias nulli spectent fundi et redditus, et quis illos colligat?

34.

An penes quamvis parochialem ecclesiam sit domus parochialis, qualis, et anⁱⁱⁱⁱⁱⁱ parochus habeat decens cubiculum à familia separatum, quàm procul sit ab ecclesia?

35.

An in quavis parochiali residentia sit schola pro instruenda juventute?

36.

Quis constituat ludimagistrum? An dependenter et saltem cum consensu parochi?

37.

An sint aliqui redditus stabiles pro conservanda ejusmodi schola et ludimagistro, quis administrator, et cui reddantur rationes et quando?

38.

An tales ludimagistri soleant facere professionem fidei in principio sui officii?

39.

An parochus soleat scholas visitare, et quàm saepe, et quo fructu?

40.

Quot sint aliàs ministri penes quamvis ecclesiam, quis illos constituat, et unde accipiant solarium?ⁱⁱⁱⁱⁱⁱ

41.

An, et quot, et quales inveniuntur adhuc^{kkkkkk} acatholici in quavis parochia?

42.

An scelerati publicè,^{lllll} concubinarii, conjuges sine legitimo divortio separatim viventes, blasphemi, et similes scandalosi?

Wenceslaus Bilek à Bilenberg

Officialis.

Lit[tera] B.

Informatio, quam quivis Vicarius tenebitur dare de personis parochorum suae curae commissorum, sub suo sigillo et manu propriâ dirigere immediatè ad Suam Celsitudinem.

1.

Nomen, cognomen, patriam, et^{mmmmmm} statum natalitium cujusvis parochi.

2.

Aetatem ipsius, et quot annis sit sacerdos?

3.

Quamdiu sit in suo beneficio, et unde illuc promotus?

4.

Quod studium absolverit, ubi, et quo fructu?

5.

Cujus linguae, et an possit satis facere omnibus suis parochianis?

6.

An sit Regularis, et cujus Ordinis, et quomodo illuc promotus?

7.

An Saecularis, ubi ordinatus, à quo et an habeat suas literas formatas? Et si non habeat, ut sub poena arbitraria easdem intra certum terminum procuret.

8.

In genere morum, in quo maximè excellat, et quibus defectibus laboret?

9.

Qualem alat familiam, et an nullam habeat penes se suspectam personam?

10.

An seorsim habitet à faeminis, prout sacerdotem decet?

11.

Cujus sit valetudinis?

12.

Cujus talenti in concionando, et an se in illo munere diligenter exerceat?

13.

An soleat Catechismum facere, et quàm saepe et quo fructu?

14.

An in administrandis Sacramentis sit sedutus, et in exigenda stola sit discretus?

15.

An aegrotos diligenter visitet, et Sacramenta iisdem in tempore administret, gratis et sine ulla praevia exactione pro eundo ad excipiendam Confessionem, et Extremam Unctionem?

16.

An habeat Breviarium, Directorium anni currentis Proprium Bohemicum, Agendam, Biblia, et alios libros parochis necessarios?

17.

An soleat frequenter confiteri? Et an frequens sit in celebrando etiam extra dies festos?

18.

An foundationibus suo beneficio annexis diligenter satisfaciat?

19.

Utrum habeat librum baptizatorum, item matrimonio conjunctorum, et etiam demortuorum?

Et an fideliter consignet, et inscribat?

20.

An nulli per negligentiam parochi sine Sacramentis moriantur?

21.

An singulis annis sacros liquores renovatos accipiat?

22.

An tabernas frequentet, et computationes?

23.

An denique prout obligatus est, visui Officii, ovis suis bono exemplo praesit? Prout praecipitur per totum titulum de vitae honestate clericorum.

Wenceslaus Bilek à Bilenberg

Officialis

Příloha II.

Radonice, 20. listopadu 1676 (NA, APA I, sign. C 90, kart. 875.)

23. Novembr[is] 1676. Georgius Morik Decanus Radonicensis informat de vacantibus ecclesiis Czitolib, Libin, Withosticz, Lethau, et defectibus variis per partem Vicariatus sui repertis. [kancelářský regest]

Praes[entatum] 23. Nov[embris] 1676.

Reverendissimo, Perillustri, Eximio ac Amplissimo Domino D[omi]no Wenceslao Bilek à Bilenberg, Officiali & Vicario Generali &c. Caeterisque Venerabilis Archi-E[pi]scopalibus Consistorii Pragensis Assessoribus, Domnins D[omi]nis gratiosissimis etc.

Pragae.

Reverendissimi, Perillustres, Eximii, Clarissimi ac Amplissimi Domini, D[omi]ni Domini & Patroni gratiosissimi.

In nupero Conventu sacerdotum mihi commissorum habito in Districtu Žatecensi cis Egram quaedam innotuerunt Venerabili Consistorio notificanda:

1.

Vacat ecclesia Libin¹⁰⁷⁰ à S[anc]to Georgio sub Collaturà tutorio nomine Illus[triss]imi D[omi]ni Baronis Rudolphi Maximiliani Stoss à Kaunicz, qui agros, prata, sylvas, hortos parochiales occupat & ipsam domum parochialem inquilinis concedit & elocat, vivens interim in concubinato notorio cum omniu[m] vicinorum scandalo, concubinam sibi & pupillo Stroydiczky communem alit, duas habet proles illa, suam esse primam concedit Baro, secundam adjudicat pupillo.

2.

Vacat Withosticz¹⁰⁷¹ filialis sub Collaturà Generosi Domini Ioannis Adami Nestlinger à Ssellengrab ad cuius petitionem dedi 18. Novembris licentiam administrandi ad unum mensem PP. Carmelitis in Chiss,¹⁰⁷² ita tamen, ut interim D[omi]n[u]s Collator teneatur Venerabili Consistorio aliquem sacerdotem praesentare. A multis iam annis hanc ecclesiam

---

¹⁰⁷⁰ Libyně

¹⁰⁷¹ Vidhostice

¹⁰⁷² Chyše

habet parochus proximus in Pusswicz,¹⁰⁷³ si PP. Carmelitis data fuerit administratio, non deerunt in futuro molestiae.

3.

Vacat Cittolib.¹⁰⁷⁴ Hanc ecclesiam administrat quidam P. Schimel Augustinianus ex Roczow,¹⁰⁷⁵ sed scriptam licentiam non habet se excusans, quod / Illustrissima Domina Colonella de la Cronin â defuncto piâ memoriâ Archi E[pi]sco]po Mathaeo habuerit licentiam, quam, quia indicaviⁿⁿⁿⁿⁿⁿ expirasse, eidem patri licentiam dedi ad unum mensem, ut interim sibi de ulteriori licentia provideat.

4.

Vacat parochia Lethau¹⁰⁷⁶ sub Collaturâ Illustrissimi D[omi]ni Comitis Ladislai de Wrsowicz, qui tamen datis meo nuntio literis praesentatoriis pro administrandâ D[omi]no parochi Flöaviensi¹⁰⁷⁷ sperat se licentiam impetraturum adjectis Cancellariae tribus florenis. (Ejus Domina Domina uxor interim his diebus iterum aufugit.)

5.

Domini parochi conqueruntur, quod sponsos non possint inducere, ut apud Sacrum copulentur, sed quod plerumque post prandium aut plane vesperi bene poti cum gravissimis insolentiis ad copulationem veni aut supplicant eapropter humillimê DD. curati pro suggerendo remedio.

6.

Domini & officiales eorum molestant curatos, ut in sacellis domesticis nullis praevis promulgationibus se copulent, sicut & sine promulgationibus in ecclesiâ fornicarios, adulteros, incarceratos, quod tamen nullo modo admittendum iudicari & prohibui.

7.

Domini & officiales dirimunt sponsalia absente etiam parochi citatis sponsis ad officiu[m] capitaneatûs.

8.

Domini sine scitu & consensu curatorum ludimagistros ponunt & removent pro libitu tam penes ecclesias, quàm etiam in pagis privatis tales constituunt in grave praejudicium ludimagistrorum apud ecclesias servientium & cum subtractione ipsorum accidentium. /

9.

---

¹⁰⁷³ Buškovice

¹⁰⁷⁴ Cítoliby

¹⁰⁷⁵ Dolní Ročov

¹⁰⁷⁶ Letov

¹⁰⁷⁷ Blšany

Domini & officiales molestant & urgent curatos, ut in arcibus & domibus suis baptizent; contra SS. Canones & Synod[um] Prag[en]sem niti⁰⁰⁰⁰⁰⁰ f. 51 f. Nemini.

10.

Quidam sacerdotum exterorum adhibent cineres in baptizando, quod non est in rubricis Agendae Pragensis.

11.

Quidam sacerdotum praesertim Religiosorum audent Sacrum legere loco indebito. PP. Carmelitae ex Chiss apud D[omin]um Contreras legunt Sacrum in eâ mensâ, ubi deposito sacro ornatu mox hilariter prandetur.

12.

Sub octava Corporis Christi quidam exponunt Venerabile singulis diebus etiam Vesperi, habent ibidem Lytanas & privatas preces in praejudiciu[m] aliorum curatorum aequè vigilantium sed imitantur Religiosos.

13.

Imo in Neusschlos arce¹⁰⁷⁸ Illustrissimi Domini Comitis â Varrensbach detinetur Venerabile in capellâ domesticâ in ciborio; existente domi Domino Comite aut D[omina] Comitissâ, Indies aut plerûmque habentur vesperi Lyt[aniae] & preces & datur Benedictio cu[m] Venerabili, qualem ad hoc licen[tiam] habeat Pater Augustinianus dicere non poterat, nisi quod defunctus Archi[episcopus] dederit licentiam, quod vix credo.

14.

Encaenia & dedicationes annuas ecclesiarum parochi coguntur celebrare, quando Dominis aut officialibus eorum placet, quod posset remederi per certam constitutionem, ut celebrarentur, sicut ab antiquo statuto die celebratae fuerunt.

15.

Domini ex bonis desertis, quibus tamen illi utantur & aratro subiiciunt, nolunt dare decimas, eos parochi brevi specificabunt & supplicabundi pro auxilio ad Venerabile Archiep[iscop]ale Consistorium esse dirigenda. Caeterum ulteriori gratiae me devoveo, manens

Reverendissimarum, Perillustrium, Eximiarum, Clarissimarum ac Amplissimarum D[omi]na[ti]o[n]um Vestrarum

servus in Christo

Georg Fran[ciscus] Morick

Decanus m[anu propri]â.

---

¹⁰⁷⁸ Nový Hrad u Jimlína

Radoniczii 20. Novembris 1676.

Příloha III.

Radonice, 1. března 1677 (NA, APA I, sign. C 90, kart. 877.)

8. Martii 1677. Georgius Morik decanus Radenicensis petit dilationem ad dandam relationem super rubricas. [kancelářský regist]

Praes[entatum] 8. Martii 1677

Reverendissimis, Perillustribus Eximiis, Clarissimis ac Amplissimis Dominis D[omi]nis; Domino Wenceslao Bilek â Bilenberg Officiali & in spiritualibus Vicario Generali (tit) Caeterisque Venerabilis Archi-E[pi]scopalibus Consistorii Pragensis Assessoribus, Dominis D[omi]nis gratiosissimis.

Pragae.

Reverendissimi, Perillustres, Eximii Clarissimi ac Amplissimi Domini D[omi]ni; Domin & Patroni gratiosissimi.

Tenerer jam relationem facere de peractâ visitatione super rubricas dudum communicatas, sed adeo me podagrâ corrupit, ut hac hyeme aliquoties in visitatione passus sim recidivam, et defacto impediatur quin peragere valeam; Quare hisce Venerabile Archi-E[pi]scopale Consistorium humillimè rogare volui pro indulgèndâ adhuc aliqua dilatione, quo eam visitationem commodius possim absolvere; Aut mihi gratiosè permittere, ut alium peritum rerum sacerdotem, qui eam visitationem ad finem deducat loco mei mittere audeam. Qui vivo

Reverendissimarum, Perillustrium, Eximiaru[m] Clarissimarum & Amplissimarum Dominationum Vestraru[m]

Radeniczii 1. Martii 1677.

infimus capellanus

Georg[ius] Franc[iscus] Morik

decanus Radeniczensis m[anu] p[ro]p[ri]a.

Příloha IV.

Radonice, 4. dubna 1677 (NA, APA I, sign. C 90, kart. 877)

7. Aprilis A[nno] 1677. Georgius Morik decanus Radonicensis informat de idoneitate F. Georgii Esteret Conven[tualis] Ord[in]is. Circa dilatandum caemiterium et eccl[esia]m in Spiczberg. Petit facultatem pergendi ad Thermas Carolinas, et substituit pro visitatione Valentinu[m] Raspichler parochum Wilomicensem. [*kancelářský regest*]

Praesent[at]um] 7. Arp[il]is] 1677.

Reverendissimis, Perillustribus, Eximiis, Clarissimis, ac Amplissimis Dominis D[omi]nis.

Domino Wenceslao Bilek à Bilenberg Officiali & in spiritualibus Vicario Generali. Caeterisque Venerabilis Archi-E[pi]scopal]is Consistorii Pragensis Assessoribus, Dominis D[omi]nis ac Patronis gratiosissimis etc.

Pragae.

Reverendissimi Perillustres, Eximii, Clarissimi ac Amplissimi Domini D[omi]ni; Domini & Patroni gratiosissimi.

Reverendum ac Religiosum Patrem F. Georgium Esteret Ordinis S[anc]ti Franc[isci] Conventualium ex conventu Cadanensi à me evocatum, pro jurisdictione strictè examinatum, sufficientem & idoneum inveni & transmissam mihi facultatem eidem extradidi.

Visitavi etiam & lustravi ecclesiam parochialem B[eat]iss[im]ae Virginis Annunciatae & caemiterium in Spizberg extra Chissam, & deprehendi caemiterium illud utcunque parvum & angustum. Et extra murum illius profunda fossa & vallis (videtur olim caemiterium pro propugnaculo contra minores hostium insultus serviisse) impendit, quo minus dilatari commodè possit illud caemiterium. Cum nihilominus hanc vallem ad partem versus civitatem (ubi directam & amplam viam inter à se plantatas tilias & plures ligneas Cruces Hispanicas appositas & versus parochialem ecclesiam dictam de novo Illustrissimus D[omi]n[u]s Comes Julius à Kolowrat (titulus) loci Dominus fecit) adimplere & adaequare intendisset, obstiterunt R[everen]di PP. Carmelitae asserentes vallem memoratam contiguam caemiterio, campis, domui & horto, parochialibus bonis, quam etiam à viginti annis pacificè possederint & vitulos & pecora / sua ibidem paverint, sepibus etiam nemine contradicente circumdederint ad parochiam pertinere, adeoque abalienari non debere nec posse, quod quidem D[omi]n[u]s Comes nullo modo admittere voluit, tandem tamen convenit cum P[at]re] Priore

Ill[ustrissi]mus D[omi]n[u]s Comes, ut aequivalens pars ex agro pertinente ad hanc ecclesiam, parochiae pro hac parte vallis (quo in latitudine est viginti trium, in circumferia autem & longitudine triginta sex ulnarum) traderetur; Et cum aliâ viâ illos componere non possem ad ratihabitionem Venerabilis Archi-E[pisco]palis Consistorii hoc ipsum, ut ita fieret concessi & licentiam dedi (inscriptis hic cum loci delineatione adjunctam) Illustrissimo D[omi]no Comiti, ut in Nomine D[omi]ni vallem adaequaret, caemiterium prolongaret & muro circumdaret. Ecclesiam quidem etiam cogitat ad viginti octo ulnas D[omi]n[u]s Comes prolongare, sed tardius hoc opus intelligo, procedet propter insufficientia media ad hoc requisita, quia tamen in supplici â Venerabili Consistorio in concendi, sibi pertinerat illud in effectum deducendi licentiam impertivi, ne sicut apparet iterum absque licentiâ eccl[esi]am aedificare attentare posset, in saepius enim memorato [c]aemiterio capellam Sancti Antonii de Paduâ ejectis vix sepulorum corporibus ante duos annos erexit & ecclesiae adjunxit, obtendens se â Celsissimo defuncto piâ Memoriâ Principe (titulus) oretenus licentiam id faciendi obtinuisse. /

Pro termino quoad visitationem peragendam mihi prolongato humiles gratias ago, & cum defacto sim valetudinarius & ex consilio medici post festa Paschalia cogar pro remedio ad Thermas Carolinas me conferre (quo quo hisce in debitâ submissione licentiam peto, cum non sciam, quam diu ibidem commoraturus sim). Interim pro visitatione finiendâ denomino parochum Willomiczensem R[everen]dum D[omin]um Valentinum Rasspichler ad parvum quadrantem milliaris mihi vicinum, sufficienter doctum & quem in multis probaverim & instruxerim & nuper in visitatione aliquot ecclesiarum & parochorum mecum habuerim, cui etiam pro quovis loco specialem instructionem dare non intermittam, & benè[?] spero ipsum, benè omnia peracturum. Faelicissimis festis Paschalibus & triplici Alleluia precatis, ulteriori me gratiae devovens maneo

Reverendissimarum Perillustrium, Eximiarum, Clarissimarum ac Amplissimarum
Dominationum Vestrarum

Radoniczii 4. Aprilis 1677.

infimus capellanus

Georgius Fran[ciscus] Morik

decanus Radoniczensis m[anu propri]â.

[*následující list přiložen*]

Inspecturis hasce salutem â D[omi]no.

Cum per dilatationem & prolongationem tam ecclesiae parochialis B[eati]ss[im]ae Virg[inis] Annunciatae in Spiczberg extra Chissam quàm etiam sepulturae & caemiterii circa illam, magna commoditas & utilitas ejusdem ecclesiae & illuc pertinentium parochiatarum animarum, quaeratur[?], sicut in comperto est; Et inter ipsum Illustrissimum D[omin]um Comitem Julium de Kolowrath (titulus) & Ad[modu]m R[everen]dum Patrem Priorem conventus Carmelitarum Chissae loci parochum, conventum fuerit, ut pro ea parte, quae cedit ex fossâ in caemiterium, aequivalens pars agri ecclesiae, cedatur parochiae, adeoque in nullius praejudicium res cessatura sit.

Ego infrascriptus ad mentem Venerabilis Archi-E[pi]scopal[is] Consistorii Pragensis & ejus ratihabitionem do[?] licentiam Illustrissimo D[omi]no Comiti Julio de Kolowrath (tit) D[omi]no in Chiss, ut murum caemiterii circa ecclesiam ex fundamento reaedificare ad triginta sex ulnas circa duo posita portalia in lato & circumferia de novo extruere, sicut & ipsam ecclesiam ad viginti octo ulnas in honorem DEI & B[eati]ss[im]ae Virginis prolongare possit & audeat. Chissae 3. Aprilis 1677.

Georgius Franc[iscus] Morik
decanus Radonicz[en]sis m. p.

- ^a na levé straně otázky, na pravé odpovědi
- ^b doplněno podle NA, APA I, sign. B 41/5, č. 141.
- ^c folio poškozeno oříznutím
- ^d možná se tato poznámka vztahuje ke všem zvonům
- ^e Psáno po celé šířce papíru, nejprve otázka, pak odpověď. Otázky, je-li to možné, neopisují.
- ^f čísla zakryta při restauraci svazku páskou
- ^g psáno po celé šířce papíru, jen odpovědi
- ^h Řádek vepsán zjevně dodatečně.
- ⁱ začátek odpovědi byl patrně na předchozí straně
- ^j Tento řádek vepsán dodatečně.
- ^k inventáře mají zhruba poloviční šířku listů
- ^l psáno po celé šířce papíru, nejprve otázka, pak odpověď
- ^m následující datace a podpis jinou rukou
- ⁿ dále poloviční formát listů
- ^o opět běžná velikost listů
- ^p Přepis otázek na f. 42r-43r, odpovědi i otázky psány po celé šířce papíru.
- ^q psáno po celé šířce papíru, nejprve otázka, pak odpověď
- ^r modos?
- ^s hlavou dolů - regist
- ^t hlavou dolů - regist
- ^u Psáno po celé šířce papíru, jen odpovědi. V případě této relace mohly být zničené části rukopisu (jen u vlastních odpovědí, ne u příloh) doplněny podle opisu z 1. pol. 18. století. SOkA Louny, FÚ Blšany, e. č. 1, inv. č. 19.
- ^v Pasáž „claudi sanantur, et similes infirmi“ byla v opisu vynechána, vynechání bylo naznačeno.
- ^w Následující pasáž o hraběti nebyla do opisu zahrnuta, vynechání bylo naznačeno.
- ^x Opis má „, intradae.“
- ^y vypadá spíše jako *senien?* *seinen?*
- ^z zde a na následujících dvou řádcích poškozeno kusem listu odjinud, přilepeným sem při restauraci svazku
- ^{aa} Otázky psány na levé polovině listu, odpovědi na pravé.
- ^{bb} Morikův komentář je umístěn ve volném místě v tabulce vpravo, pro přehlednost přesunut v edici sem.
- ^{cc} Psáno ve dvou sloupcích, vlevo otázky, vpravo odpovědi. Odpovědi pravidelně písmenem R[espondeo], které neopisují.
- ^{dd} Jeví se jako *functi*.
- ^{ee} Následující listy, týkající se Luk, nebyly ve vázání na správné místo, což bylo napraveno moderní foliací; v edici řadím jednotlivé stránky za sebou tak, jak mám za nejlogičtější.
- ^{ff} Kleybeck[er]?
- ^{gg} Otázky umístěny na stránkách v pruhu vlevo, vpravo na zbytku stránky (cca 2/3 šířky) jsou odpovědi. Některé otázky formulovány mírně odlišně. Číslování otázek zpočátku arabské, pak římské. Odpovědi uvozeny „R.“
- ^{hh} Zdá se, že původně napsáno 18 a jednička pak vyškrobána.
- ⁱⁱ Poznámka po straně.
- ^{jj} Pasáž o Černínovi po straně.
- ^{kk} Výpis z desek zemských doplněn na poškozených místech podle mikrofilmu originálu. NA, DZV, č. 250.
- ^{ll} dopsáno po straně
- ^{mmm} poškozeno skvrnou, velmi nejisté, odhad
- ⁿⁿ Výpis z desek zemských doplněn na poškozených místech podle mikrofilmu originálu. NA, DZV, č. 144.
- ^{oo} V rukopisu *gsme*, opraveno podle originálu.
- ^{pp} dále vpisek po straně jinou rukou
- ^{qq} DZV: *gich*, w *miestie*
- ^{rr} Psáno po celé šířce papíru, jen odpovědi.
- ^{ss} nahoře Morikovou rukou
- ^{tt} Psáno obzvlášť úhledně po celé šířce papíru, otázky neopisovány.
- ^{uu} Psáno po většině šířky stránek, jen odpovědi.
- ^{vv} zalito papírem při konservaci, lze číst i 100
- ^{ww} Zde uvozeno otázkou, jíž vynechávám.
- ^{xx} Na f. 134r-135r resp. přepis otázek, resp. celé přílohy A patentu, který neopisují. Dále jsou odpovědi psány po celé šířce listů.
- ^{yy} *et* 3 nadepsáno nad řádkem
- ^{zz} Nepodepsáno, zjevně psáno vikářem Morikem.
- ^{aaa} Psáno po celé šířce listů, jen odpovědi.
- ^{bbb} hlavou dolů
- ^{ccc} Opravováno, zdá se spíše jako *aleas*.
- ^{ddd} Psáno po celé šířce papíru, nejprve otázka, pak odpověď. Odpovědi uvozeny *Resp.*.
- ^{eee} dále jiný inkoust nebo brko
- ^{fff} pozn. po straně

ggg pozn. po straně
hhh pozn. po straně
iii pozn. po straně
jjj Psáno po celé šířce papíru, jen odpovědi, číslováno *ad lum* atd.
kkk Podle přirozeného běhu textu obracím folio.
lll Podpis je psán jinou rukou.
mmmm Psáno téměř po celé šířce papíru, vždy nejprve otázka (neopisují), hned vzápětí odpověď uvozená *R*.
nnn Možné by bylo *debent administrari*, ale těžko čitelné torzo slova působí nesmyslně.
ooo Psáno hustě po celé šířce papíru, jen odpovědi.
ppp Nebo 752, poslední dvě číslice přepisovány, nejisté.
qqq Psáno po celé šířce papíru, jen odpovědi.
rrr Pouze podle dvou slov odhaduji, že již nejde o odpověď č. 15.
sss Psáno po téměř celé šířce papíru, jen odpovědi, uvedeno *Ad lum punctum Ro* atd. R[esponde]o ponechávám jen tehdy, když nenásleduje větná konstrukce.
ttt Psáno téměř po celé šířce papíru, jen odpovědi, na úvod *Ad*, pak číslování *Im* atd.
uuu Psáno po téměř celé šířce papíru, nejprve otázka, vzápětí odpověď; otázky číslovány *Primo, 2do* atd., odpovědi uvozeny *R*.
vvv doplněno podle relace z r. 1700
www Vypadá spíše jako *stangeum*.
xxx Psáno po většině šířky papíru poměrně neobvyklým vysokým písmem, velmi neúsporně, jen odpovědi, číslovány *Io* atd,
yyy Morikův přípis, určující patrocinium, je po levé straně.
zzz Psáno po téměř celé šířce papíru, jen odpovědi, číslováno *Io, 2do* atd.
aaaa Jméno dodatečně nadepsáno.
bbbb Možné je i číslo 94.
cccc Lokality doplněny podle nejstarší zakšovské matriky. SOA Plzeň, Sbíрка matrik západních Čech, sign. Zakšov 01.
dddd Psáno kolmo vůči ostatnímu textu.
eeee Psáno kolmo.
ffff Psáno ve dvou sloupcích, vlevo otázky, vpravo odpovědi, číslování *Io, 2o* atd.
gggg slovo nadepsáno
hhhh dtto
iiii slovo opravováno
jjjj Následující inventář je na listech polovičního formátu.
kkkk Přípisek jinou rukou.
llll köBl, keBl?
mmmm Znovu běžný formát papíru.
nnnn Psáno ve dvou sloupcích, vlevo otázky, vpravo odpovědi, odpovědi uvozeny *R*, číslování *Imo, 2., 3.* atd.
oooo zasvěcení oltářů dodatečně vepsáno tmavším inkoustem
pppp sloupec poškozen ořezem, čísla často jen odhadována
qqqq vepsáno nad řádek
rrrr Doplnění nejisté, zvláště pokud jde o místo.
ssss *cau* dodatečně nadepsáno
tttt *la* dodatečně nadepsáno
uuuu Psáno po téměř celé šířce papíru, nejprve podtržená otázka, vzápětí odpověď, která je uvozena *Ro*; číslování *Io, 2o* atd.
vvvv Dále *R* neopisují, nenásleduje-li akusativ s infinitivem.
wwww *c* nadepsáno dodatečně
xxxx pův. asi *sinē*, vyškrobáno a přepsáno
yyyy číslo opravováno, takže nejasné
zzzz [eni]m[?]
aaaaa B. V. M. nadepsáno dodatečně
bbbbbb dodatečně nadepsáno
cccccc nejisté, slovo opravováno
dddddd slovo nadepsáno
eeeeee *ci* nadepsáno
fffff slovo nadepsáno
ggggg Následující inventář je napsán na výrazně menším formátu papíru, není proto také ve spodní části poškozen.
hhhhh Dále opět běžný formát.
iiiiii Opět menší formát folií.
jjjjj jen v A 1/2 fol. 89r
kkkkk B 20/1a, A 1/2 fol. 89v: *credent*
lllll B 20/1a: *deponent*
mmmmm B 20/1b: *postquam*

nnnnn B 20/1a, A 1/2 fol. 90v: simus
ooooo jen v B 20/1b a A 1/2 fol. 90v
ppppp v 20/1b pouze tum
qqqqq B 20/1b: proventus
rrrrr B 20/1b: ultimum[!]
sssss B 20/1b: eremitorum[!]
ttttt B 20/1b: cura[!]
uuuuu B 2/1b: redictis
vvvvv B 20/1b: rescribatur A 1/2 91v: rescribatis
wwwww B 20/1b, A 1/2 fol. 91v: nostrum vobis pollicemur affectum
xxxxx v A 1/2 fol. 91v: supra
yyyyy v A 1/2 fol. 92r škrtnuto, v B 20/1b není
zzzzz etc. v A 1/2 fol. 92r
aaaaa B 20/1b: intervenire
bbbbb ac dotatione v A 1/2 fol. 92v jako vsuvka
ccccc an et quando exponatur v A 1/2 fol. 92r jako vsuvka
ddddd et qualiter – dtto
eeeee B 20/1b: portabili[!]
fffff v A 1/2 fol. 93r přesně nezařazená vsuvka „et an solvantur“
ggggg nadepsáno v A 1/2 fol. 93v
hhhhh v A 1/2 fol. 93v jako vsuvka
iiiiii v B 20/1b an et
jjjjj A 1/2 fol. 94r: salarium
kkkkkk A 1/2 fol. 94v: adhuc inveniantur
lllll A 1/2 fol. 94v: publicè scelerati
mmmmmm jen v A 1/2 fol. 94v
nnnnn iudicavi?
ooooo ? mihi